Erasmus+

Vodnik za prijavitelje

V primeru pomenskih razhajanj v posameznih prevodih

se upošteva angleška različica.

Različica 1, 18. november 2026 (2027)

Kazalo

Kazalo ... 2
DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+ ... 4
KATERI SO CILJI PROGRAMA ERASMUS+? ... 6
PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+ ... 7
POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+ ... 11
KAKŠNA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+? ... 15
KOLIKŠEN JE PRORAČUN? ... 19
KDO IZVAJA PROGRAM ERASMUS+? ... 20
KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE PROGRAMA? ... 22
KDO LAHKO SODELUJE V PROGRAMU ERASMUS+? ... 34
DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK ... 39
KATERI UKREPI SO PREDSTAVLJENI V TEM VODNIKU? ... 39
KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV ... 41
KAJ JE PROJEKT MOBILNOSTI? ... 42
PONOVNA AKREDITACIJA NA VSEH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA, USPOSABLJANJA IN MLADINE ... 44
AKREDITACIJA ERASMUS ZA KOORDINATORJA KONZORCIJA ZA MOBILNOST NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA ... 50
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU ... 55
MOBILNOST ZA DIJAKE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU ... 87
MOBILNOST ZA UČENCE, DIJAKE IN OSEBJE V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU ... 109
MOBILNOST ZA UČEČE SE IN OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH ... 130
UČNA MOBILNOST NA PODROČJU MLADINE ... 151
MOŽNOST ZA MOBILNOST AKREDITIRANIH ORGANIZACIJ ERASMUS NA PODROČJU MLADIH ... 152
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „MLADINSKE IZMENJAVE“ ... 154
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADINSKE DELAVCE ... 167
AKTIVNOSTI UDEJSTVOVANJA MLADIH ... 180
PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „UKREP ZA VKLJUČEVANJE V OKVIRU POBUDE DISCOVER EU“ ... 196
MOBILNOST OSEBJA NA PODROČJU ŠPORTA ... 206
VIRTUALNE IZMENJAVE ERASMUS+ ... 216
KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI ... 223
PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE ... 226
SODELOVALNA PARTNERSTVA ... 234
MANJŠA PARTNERSTVA ... 244
EVROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠOL ... 252
PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST ... 259

UČITELJSKE AKADEMIJE ERASMUS+ 2.0 ... 260
CENTRI POKLICNE ODLIČNOSTI ... 271
UKREP ERASMUS MUNDUS ... 290
PARTNERSTVA ZA INOVACIJE ... 306
KOALICIJE ZA INOVACIJE ... 307
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA ... 326
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA (PIU) ... 341
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE ... 352
KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA ... 361
NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE ... 367
KLJUČNI UKREP 3: PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU ... 373
EVROPSKA MLADINA SKUPAJ ... 375
UKREPI JEAN MONNET ... 383
UKREPI JEAN MONNET NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA ... 384
UKREPI JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA ... 400
STRATEŠKA RAZPRAVA V OKVIRU MREŽE JEAN MONNET ... 411
DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE ... 422
KAKO ODDATI VLOGO ZA PROGRAM ERASMUS+? ... 422
1. KORAK: REGISTRACIJA ... 423
2. KORAK: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI PROGRAMA ... 424
3. KORAK: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV ... 435
4. KORAK: IZPOLNITEV IN ODDAJA PRIJAVNEGA OBRAZCA ... 442
DEL D – GLOSAR IZRAZOV ... 452

DEL A – SPLOŠNE INFORMACIJE O PROGRAMU ERASMUS+

Erasmus+ je program EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa za obdobje 2021–2027. Izobraževanje, usposabljanje, mladina in šport so ključna področja, ki državljane podpirajo pri osebnem in poklicnem razvoju. Z visokokakovostnim, vključujočim izobraževanjem in usposabljanjem ter priložnostnim in neformalnim učenjem se mladim in udeležencem vseh starosti zagotovijo kvalifikacije in spretnosti, potrebne za njihovo pomembno sodelovanje v demokratični družbi, medkulturno razumevanje in uspešne prehode na trgu dela. Erasmus+ na podlagi uspeha programa v obdobju 2014–2020 krepi svoja prizadevanja za povečanje števila priložnosti, ki so na voljo še več udeležencem in širšemu krogu organizacij, pri čemer je osredotočen na kvalitativni učinek programa ter prispeva k bolj vključujočim, povezanim, zelenim in digitalno pismenim družbam.

Evropski državljani morajo imeti boljše znanje, spretnosti in kompetence, potrebne v okviru industrijske revolucije, ki temelji na umetni inteligenci, in v dinamično spreminjajoči se družbi, ki je vse bolj mobilna, večkulturna in digitalna. Študij, učenje in delo v drugi državi bi morali postati standard, priložnost za učenje dveh jezikov poleg maternega pa bi morala biti na voljo vsem. Program ima ključno vlogo pri podpiranju ciljev unije spretnosti in njegovega omogočitvenega okvira, tj. evropskega izobraževalnega prostora, ter svežnja o izobraževanju in spretnostih, sprejetega 5. novembra 2026, in strategije Evropske unije za mlade. Na področju športa sporočilo o krepitvi evropskega modela športa določa strateško usmeritev športne politike EU, zlasti z delovnim načrtom Evropske unije za šport (2024–2027), s poudarkom na športu, ki temelji na vrednotah, integriteti, solidarnosti in družbeni vlogi športa.

Ob upoštevanju, da je treba nujno ustaviti upadanje temeljnih spretnosti po vsej EU, okrepiti vlogo učiteljskega poklica, razviti spretnosti in zmogljivosti za učinkovito izobraževanje, podprto z umetno inteligenco, ter zagotoviti, da bo PIU v letu 2027 postalo prožnejše in bolj strateško, bo program hitro začel uresničevati te štiri prednostne naloge svežnja za izobraževanje, zlasti evropska partnerstva za razvoj šol, ki utirajo pot k evropskim zavezništvom šol, novo generacijo učiteljskih akademij Erasmus+, centre poklicne odličnosti ter prednostne naloge za leto 2027 na področju eksperimentiranja s politikami in partnerstev za sodelovanje. Program že pomembno prispeva k pobudi za unijo spretnosti, saj podpira ljudi pri razvoju osnovnih spretnosti, povečuje privlačnost učiteljskih poklicev, spodbuja podjetništvo in inovacije, podpira vrhunsko znanje in akademsko odličnost, olajšuje priznavanje spretnosti in kvalifikacij, omogoča vključevanje na trg dela ter zmanjšuje vrzel v znanju, spretnostih in kompetencah v Evropi. Sveženj o izobraževanju in spretnostih z dne 5. novembra 2026[1], ki vključuje sporočilo *Stronger education foundations for all in the age of AI* (Trdnejša izobrazbena podlaga za vse v dobi umetne inteligence), predloga priporočil Sveta o obrnitvi trenda upadanja temeljnih spretnosti in privlačnem učiteljskem poklicu (agenda EU za učitelje) ter evropsko strategijo za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030, določa ukrepe, s katerimi se unija spretnosti nadalje uresničuje na področju izobraževanja in usposabljanja. Ukrepi, predstavljeni v delu B, kažejo, h katerim od teh ukrepov prispevajo. Program temelji tudi na akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje 2021–2027 in podpira strategijo za unijo pripravljenosti.

Izobraževanje ljudem zagotavlja spretnosti, ki spodbujajo konkurenčnost, spodbuja obveščenost in udeležbo med državljani ter najmlajšim v družbi omogoča, da se pripravijo na svojo prihodnost in jo oblikujejo. Koristilo bo posameznikom, institucijam, podjetjem, organizacijam in celotni družbi tako, da bo prispevalo k trajnostni rasti ter zagotovilo enakost, blaginjo in socialno vključenost v Evropi in drugod po svetu.

Poleg tega je v skladu s cilji novega evropskega programa za inovacije za podporo **razvoju talentov** za povečanje inovacijskih zmogljivosti Evrope razvoj digitalnih spretnosti in kompetenc ter spretnosti na področjih, usmerjenih v prihodnost, kot so boj proti podnebnim spremembam, čista energija, umetna inteligenca, robotika in analiza masovnih podatkov, bistven za prihodnjo trajnostno rast in kohezijo v Evropi.

Za povečanje kvalitativnega učinka njegovih ukrepov in zagotovitev **enakih možnosti** bo program bolje in v večjem obsegu zajel ljudi različnih starosti ter z različnimi kulturnimi, socialnimi in ekonomskimi ozadji, da ne bi bil nihče zapostavljen. V središču programa je približevanje osebam z manj priložnostmi, med drugim vključno z invalidi in migranti, pa tudi državljanom Evropske unije, ki živijo na oddaljenih območjih ali se soočajo s socialno-ekonomskimi težavami. Pri tem bo

[1] https://education.ec.europa.eu/sl/focus-topics/improving-quality/education-and-skills-package.

program tudi spodbujal svoje udeležence, zlasti mlade, da se angažirajo in naučijo sodelovati v civilni družbi, pri čemer bo ozaveščal o skupnih vrednotah Evropske unije. Leta 2027 bo program nadaljeval tudi prizadevanja za ublažitev **socialno-ekonomskih posledic vojne agresije Rusije proti Ukrajini ter vrzeli v izobraževanju, ki so pri tem nastale**, med drugim s podpiranjem projektov, ki spodbujajo izobraževalne aktivnosti in olajšujejo vključevanje ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, v nova učna okolja, ter z aktivnostmi za podpiranje organizacij, učečih se in osebja v Ukrajini.

Drug izziv je povezan z vseevropskimi trendi omejene **udeležbe v demokratičnem življenju** ter nizke ravni znanja in ozaveščenosti o evropskih zadevah in njihovem vplivu na življenje vseh evropskih državljanov. Številni ljudje se neradi ali pa le težko dejavno angažirajo in pomembno udejstvujejo v svojih skupnostih ali v političnem in družbenem življenju Evropske unije. Krepitev evropske identitete in udejstvovanja mladih v demokratičnih procesih je izrednega pomena za prihodnost Evropske unije. Kot je pokazala pandemija COVID-19, je dostop do izobraževanja bistven za zagotavljanje hitrega **okrevanja po krizah**. To je mogoče doseči tudi z neformalnimi učnimi aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti spretnosti in kompetence mladih in učečih se odraslih ter njihovo aktivno državljanstvo. Program v skladu s strategijo EU za unijo pripravljenosti prispeva h krepitvi socialne kohezije ter razvoju socialnih in medkulturnih kompetenc. Podpira tudi dejavnosti, osredotočene na kritično razmišljanje ter digitalno in medijsko pismenost, s tem pa prispeva k preprečevanju dezinformacij in lažnih novic ter boju proti njim.

V skladu s prednostnimi nalogami Evropske unije pri zagotavljanju trajnostnosti gospodarstva bi morali biti projekti Erasmus+ zasnovani tako, da so okolju prijazni, in vključevati okolju prijazne prakse v vseh vidikih. Vključene organizacije in udeleženci bi morali pri načrtovanju projektov uporabljati okolju prijazen pristop, kar jih bo spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče na njihovi ravni storiti za povečanje trajnostnosti projektov, in jim pomagalo najti okolju prijaznejše načine izvajanja njihovih aktivnosti.

Podpiranje in omogočanje transnacionalnega in mednarodnega sodelovanja med organizacijami na področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa sta bistvena za opolnomočenje ljudi z več ključnimi kompetencami, zmanjšanje zgodnjega opuščanja šolanja in priznavanje kompetenc, pridobljenih s formalnim, priložnostnim in neformalnim učenjem. Omogočata lažje kroženje zamisli, prenašanje dobrih praks in strokovnega znanja ter razvoj digitalnih zmogljivosti. To prispeva k visoki kakovosti izobraževanja in hkrati krepi socialno kohezijo. Program Erasmus+ je ena od najbolj prepoznavnih zgodb o uspehu Evropske unije. Temelji na dosežkih več kot 35-letnega izvajanja evropskih programov na področju izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa ter zajema evropsko in mednarodno razsežnost partnerstev.

Vodnik za prijavitelje Erasmus+ za leto 2027 je sestavni del razpisa programa Erasmus+ za zbiranje predlogov za leto 2027 (v nadaljnjem besedilu: razpis) ter določa pogoje za sodelovanje in financiranje razpisa. Kot tak temelji na določbah Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport[2] (v nadaljnjem besedilu: uredba o programu Erasmus+), ki veljajo zanj, ter na letnem programu dela Erasmus+ za leto 2027. Ukrepi, vključeni v razpis, se lahko spremenijo z objavo popravka. Potencialni prijavitelji so vabljeni, naj redno spremljajo spletišče programa Erasmus+[3], spletišče Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA)[4], spletišče svoje nacionalne agencije[5] ter letni program dela Erasmus+ in njegove spremembe. Uporablja se Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (prenovitev) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba EU). Izvajanje razpisa je odvisno tudi od razpoložljivosti odobrenih proračunskih sredstev, predvidenih v predlogu proračuna, potem ko proračunski organ EU sprejme letni proračun, ali zagotovljenih v sistemu začasnih dvanajstin.

[2] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj/slv.
[3] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl.
[4] https://www.eacea.ec.europa.eu/index_sl.
[5] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/about-erasmus/contacts/national-agencies.

KATERI SO CILJI PROGRAMA ERASMUS+?

SPLOŠNI CILJ

Splošni cilj programa je z vseživljenjskim učenjem podpirati izobraževalni, poklicni in osebni razvoj ljudi na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v Evropi in po svetu ter s tem prispevati k trajnostni rasti, kakovostnim delovnim mestom, socialni koheziji, spodbujanju inovacij ter krepitvi evropske identitete in aktivnega državljanstva. Zato je program ključni instrument za oblikovanje evropskega izobraževalnega prostora, podpiranje izvajanja evropskega strateškega sodelovanja v izobraževanju in usposabljanju ter njegovih sektorskih programov. Poleg tega je ključnega pomena za nadaljnji razvoj sodelovanja na področju mladinske politike v okviru strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027 ter razvijanje evropske razsežnosti v športu.

POSEBNI CILJI

Posebni cilji programa so:

- spodbujanje učne mobilnosti posameznikov in skupin ter sodelovanja, kakovosti, vključevanja, enakosti, odličnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni organizacij in politik na področju izobraževanja in usposabljanja,
- spodbujanje mobilnosti za neformalno in priložnostno učenje ter aktivnega udejstvovanja mladih, pa tudi sodelovanja, kakovosti, vključevanja, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni mladinskih organizacij in politik,
- spodbujanje učne mobilnosti športnega osebja ter sodelovanja, kakovosti, vključevanja, ustvarjalnosti in inovativnosti na ravni športnih organizacij in politik.

PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

Namen programa je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje, raznolikost in pravičnost v vseh njegovih aktivnostih. V središču teh ciljev so organizacije in udeleženci z manj priložnostmi, ki jim zato program daje na voljo mehanizme in vire. Organizacije bi morale pri načrtovanju svojih projektov in aktivnosti uporabljati vključujoč pristop, da bi bili ti dostopni različnim udeležencem.

Nacionalne agencije so prav tako ključnega pomena za podporo projektom, da bi bili ti čim bolj vključujoči in raznoliki. Nacionalne agencije na podlagi splošnih načel in mehanizmov na evropski ravni pripravijo načrte za vključevanje in raznolikost, da bi čim bolje obravnavale potrebe udeležencev z manj priložnostmi in podprle organizacije, ki delajo s temi ciljnimi skupinami v njihovem nacionalnem okviru. Hkrati so podporni centri SALTO, ki podpirajo izvajanje programa, tudi ključni akterji pri spodbujanju in uvajanju ukrepov za vključevanje in raznolikost, zlasti pri zbiranju znanja ter snovanju in izvajanju dejavnosti za krepitev zmogljivosti za osebje nacionalnih agencij in upravičence programa. Podobno ima Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA) enako pomembno vlogo na področjih programa, ki se upravljajo neposredno. V tretjih državah, ki niso pridružene programu, so delegacije EU in nacionalni uradi Erasmus+ ter kontaktne točke Erasmus+ (kjer obstajajo) ključni pri približevanju programa ustreznim ciljnim skupinam.

Za izvajanje teh načel sta bila oblikovana **okvir ukrepov za vključevanje**[6] ter **strategija za vključevanje in raznolikost**[7], ki zajemata vsa področja programa, da bi se podprl lažji dostop širšega kroga organizacij do financiranja in doseglo več udeležencev z manj priložnostmi. Določata tudi prostor in mehanizme za projekte, katerih namen je obravnavati vprašanja, povezana z vključevanjem in raznolikostjo. Namen strategije je pomagati pri odpravljanju ovir, s katerimi se lahko različne ciljne skupine srečujejo pri dostopu do takih priložnosti v Evropi in zunaj nje.

Spodaj navedeni seznam takih možnih ovir ni izčrpen ter naj bi se uporabljal kot referenca pri ukrepanju za izboljšanje dostopnosti in navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi. Te ovire lahko kot samostojni dejavniki ali v kombinaciji ovirajo njihovo sodelovanje:

- **invalidnost:** vključuje motnje v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranost ali senzorične okvare, ki lahko v povezavi z različnimi ovirami osebo ovirajo pri celoviti in učinkoviti udeležbi v družbi, tako da v njej ne more sodelovati enako kot drugi[8];
- **zdravstvene težave:** ovire so lahko posledica zdravstvenih težav, vključno s hudimi boleznimi, kroničnimi boleznimi ali drugimi fizičnimi ali duševnimi stanji, ki posamezniku preprečujejo sodelovanje v programu;
- **ovire, povezane s sistemi izobraževanja in usposabljanja:** posamezniki, ki imajo iz različnih razlogov težave pri učenju in usposabljanju v sistemih izobraževanja in usposabljanja, osebe, ki zgodaj opustijo izobraževanje, osebe, ki niso zaposlene, se ne izobražujejo ali usposabljajo, ter nizkokvalificirani odrasli se lahko srečujejo z ovirami. Čeprav imajo lahko pri tem vlogo tudi drugi dejavniki, so te težave pri izobraževanju, ki so lahko sicer povezane tudi z osebnimi okoliščinami, večinoma posledica izobraževalnih sistemov, ki ustvarjajo strukturne omejitve in/ali ne upoštevajo v celoti specifičnih potreb posameznika. Posamezniki se lahko z ovirami za sodelovanje srečujejo tudi, kadar struktura učnih načrtov otežuje učno mobilnost ali mobilnost za usposabljanje v tujini v okviru njihovega študija;
- **kulturne razlike:** medtem ko lahko ljudje iz vseh okolij kulturne razlike vidijo kot ovire, lahko te vplivajo zlasti na ljudi z manj priložnostmi. Take razlike lahko na splošno predstavljajo velike ovire pri učenju, še toliko bolj pri osebah z migrantskim ali begunskim ozadjem, vključno z novoprispelimi migranti, osebami, ki pripadajo narodnostni ali etnični manjšini, uporabniki znakovnega jezika ali osebami s težavami pri jezikovnem prilagajanju ali kulturnem vključevanju.

---

[6] Izvedbeni sklep Komisije o okviru ukrepov za vključevanje programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za obdobje 2021–2027: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/commission-decision-framework-inclusion-2021-27.

[7] Izvedbene smernice – Strategija programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za vključevanje in raznolikost: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

[8] Za več informacij o tej temi glej Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov: https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html.

Izpostavljenost tujim jezikom in kulturnim razlikam pri sodelovanju v kakršnih koli aktivnostih programov lahko nekatere posameznike odvrne in nekako omeji koristi, ki jih prinaša njihovo sodelovanje. Take kulturne razlike lahko potencialnim udeležencem celo preprečijo, da bi se prijavili za podporo prek programa, torej jim v celoti preprečujejo prijavo;

- **družbene ovire:** težave pri družbenem prilagajanju, na primer zaradi omejenih družbenih kompetenc, asocialnega ali tveganega vedenja ali dejstva, da je oseba (nekdanji) storilec kaznivega dejanja ali (nekdanji) uživalec drog ali alkohola, ali družbena marginalizacija lahko predstavljajo oviro. Druge družbene ovire lahko izvirajo iz družinskih okoliščin, na primer če je oseba prva v družini, vključena v terciarno izobraževanje, ali starš (zlasti samohranilec ali starši z majhnimi otroki, ki nimajo širših neformalnih mrež za varstvo otrok), skrbnik, hranilec ali sirota ali pa je živela ali trenutno živi v institucionalni oskrbi;
- **ekonomske ovire:** neugoden ekonomski položaj, na primer nizek življenjski standard, nizki prihodki, učeče se osebe, ki se morajo same preživljati, odvisnost od sistema socialnega varstva, dolgotrajna brezposelnost, prekarnost ali revščina, brezdomstvo, zadolženost ali finančne težave, lahko pomeni oviro. Druge težave lahko izhajajo iz omejene prenosljivosti storitev (zlasti podpore za osebe z manj priložnostmi), ki morajo biti „mobilne“ skupaj z udeležencem, ko se ta udeleži aktivnosti zunaj kraja prebivališča, še toliko bolj pa, če se udeleži aktivnosti v tujini;
- **ovire, povezane z diskriminacijo:** ovire se lahko pojavijo zaradi diskriminacije v zvezi s spolom, starostjo, etnično pripadnostjo, vero, prepričanji, spolno usmerjenostjo, invalidnostjo ali presečnimi dejavniki (kombinacijo dveh ali več navedenih vrst diskriminacije);
- **geografske ovire:** če osebe živijo na primer na oddaljenih ali podeželskih območjih, na majhnih otokih, v obrobnih/najbolj oddaljenih regijah[9], predmestjih, na območjih z manj storitvami (omejen javni prevoz, majhno število objektov) ali manj razvitih območjih v tretjih državah, lahko to pomeni oviro.

DIGITALNA PREOBRAZBA

Program v skladu s svežnjem o izobraževanju in spretnostih podpira sisteme na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine pri zagotavljanju, da digitalne tehnologije in umetna inteligenca služijo učenju na varen, pravičen in v človeka usmerjen način. Da bi se ti cilji dosegli, program prispeva h krepitvi umetnointeligenčne pismenosti učečih se in učiteljev, pri čemer izhaja iz okvira EU-OECD za umetnointeligenčno pismenost (2026) in posodobljenih etičnih smernic za uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce (2026). Podpira digitalno dobro počutje učiteljev in učencev s spodbujanjem varnosti na spletu, pri tem pa ozaveščа o primerih digitalnega odvračanja pozornosti in škodljivih vsebinah ter o pomenu zdravih navad za telesno in duševno zdravje, kar zadeva čas, preživet pred zasloni.

Program še naprej podpira dve strateški prednostni nalogi iz akcijskega načrta za digitalno izobraževanje (2021–2027): razvoj visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema ter krepitev razvoja digitalnih spretnosti in kompetenc na vseh ravneh družbe in za vse (vključno z mladimi z manj priložnostmi, študenti, iskalci zaposlitve in delavci) ter v skladu s strategijo za unijo spretnosti in nedavnim sporočilom o trdnejši izobrazbeni podlagi za vse v dobi umetne inteligence (COM(2026) 770). Program se osredotoča na digitalno pripravljenost in zmogljivost institucij, uporabo tehnologij in inovacij v izobraževanju in usposabljanju ter spodbujanje digitalne in medijske pismenosti, umetnointeligenčne pismenosti ter sistematičnega ocenjevanja digitalnih spretnosti.

Program še naprej podpira evropsko vozlišče za digitalno izobraževanje[10], ki je bilo vzpostavljeno za krepitev sodelovanja na področju digitalnega izobraževanja na ravni EU ter za prispevanje k izmenjavi dobrih praks, soustvarjanju in eksperimentiranju. Namen vozlišča je podpirati države članice prek tesnejšega medsektorskega sodelovanja z obravnavanjem digitalnega izobraževanja in usposabljanja z vidika vseživljenjskega učenja. Vozlišče povezuje nacionalne organe, zasebni sektor, strokovnjake, raziskovalce, izvajalce izobraževanja in usposabljanja ter civilno družbo z živahnejšim razvojem politike in prakse na področju digitalnega izobraževanja. Vozlišče bo podpiralo tudi izvajanje svežnja o digitalnih in umetnointeligenčnih orodjih v izobraževanju (npr. smernic o dogovorih glede zdrave uporabe zaslonov, zbiranja dokazov o infrastrukturnih potrebah šol na področju digitalnega izobraževanja, varstva podatkov in zasebnosti, varnosti na spletu itd.).

[9] V Evropski uniji je devet t. i. najbolj oddaljenih regij. To so Francoska Gvajana, Gvadelup, Martinik, Mayotte, Reunion in Sveti Martin (Francija), Azori in Madeira (Portugalska) ter Kanarski otoki (Španija).

[10] https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan/european-digital-education-hub.

Za izvajanje tega okvira politike prek programa je bila oblikovana **digitalna strategija**[11], ki zajema vsa programska področja, da bi se upravičencem programa in nosilcem izvajanja pomagalo pri uspešnem razvoju digitalne razsežnosti financiranih projektov.

Program bi moral doseči večjo ciljno skupino v Uniji in zunaj nje, in sicer z večjo uporabo informacijskih, komunikacijskih in tehnoloških orodij, kombinirano uporabo fizične mobilnosti in virtualnega učenja ter virtualnim sodelovanjem.

OKOLJE IN BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMEMBAM

Okolje in podnebni ukrepi so sedanje in prihodnje ključne prednostne naloge EU. **Sporočilo o evropskem zelenem dogovoru**[12] je nova evropska strategija za rast in priznava ključno vlogo šol, institucij za izobraževanje in univerz pri sodelovanju z učenci, starši in širšo skupnostjo v zvezi s spremembami, potrebnimi za uspešen prehod na podnebno nevtralnost do leta 2050. Poleg tega je v **Priporočilu Sveta o učenju za zeleni prehod**[13] poudarjeno, da je treba učečim se osebam vseh starosti zagotoviti priložnosti, da se seznanijo s podnebno krizo in trajnostnostjo prek formalnega in neformalnega izobraževanja, ter da mora biti učenje za prehod na zeleno gospodarstvo prednostna naloga v politikah in programih izobraževanja in usposabljanja. Trajnostnost bi morala postati del celotnega spektra izobraževanja in usposabljanja, vključno z učnimi načrti in strokovnim razvojem za izobraževalce, pa tudi stavbami, infrastrukturo in operacijami.

Program Erasmus+ je ključni instrument za oblikovanje znanja, spretnosti in odnosa do podnebnih sprememb ter podpiranje trajnostnega razvoja v Evropski uniji in zunaj nje.

Za izvajanje tega okvira politike prek programa je bila oblikovana **strategija za zeleni prehod in trajnostni razvoj**[14], ki zajema vsa področja programa, da bi se upravičencem programa in nosilcem izvajanja pomagalo pri uspešnem razvoju zelene razsežnosti financiranih projektov.

Program bo povečal število priložnosti za mobilnost na zelenih področjih, usmerjenih v prihodnost, ki spodbujajo razvoj kompetenc, izboljšujejo poklicne možnosti in spodbujajo udeležence k vključevanju v ukrepe na strateških področjih za trajnostno rast, s posebnim poudarkom na razvoju podeželja (trajnostno kmetovanje, upravljanje naravnih virov, varstvo tal, biokmetijstvo). Poleg tega bi si moral Erasmus+, v središču katerega je mobilnost, prizadevati za ogljično nevtralnost s spodbujanjem trajnostnih načinov prevoza in okoljsko odgovornejšega ravnanja.

Okolje in boj proti podnebnim spremembam sta horizontalni prednostni nalogi pri izbiri projektov. Prednost bodo imeli projekti, usmerjeni v razvijanje kompetenc v različnih zelenih sektorjih, vključno s tistimi v okviru prispevka izobraževanja in kulture k ciljem trajnostnega razvoja, ter v razvijanje zelenih strategij in metodologij sektorskih spretnosti in v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, pa tudi pobud, ki podpirajo načrtovane pristope sodelujočih organizacij v zvezi z okoljsko trajnostnostjo.

Program podpira uporabo inovativnih praks, da bi učeče se osebe, osebje in mladinski delavci postali resnični nosilci sprememb (na primer da bi varčevali z viri, zmanjšali porabo energije, količino odpadkov in ogljični odtis, izbirali trajnostno hrano in možnosti mobilnosti). Prednost bodo imeli tudi projekti, ki s pomočjo izobraževanja, usposabljanja, mladinskih in športnih aktivnosti omogočajo spremembe vedenja pri prednostnih izbirah posameznikov, kulturnih vrednotah, ozaveščenosti in bolj splošni podpori dejavnega udejstvovanja za trajnostni razvoj.

---

[11] Izvedbene smernice – Digitalna strategija programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota: https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/4af7ff4a-e2b1-11ef-be2a-01aa75ed71a1/language-sl.

[12] Evropska komisija – Evropski zeleni dogovor: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sl.

[13] Priporočilo Sveta o učenju za zeleni prehod in trajnostni razvoj: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(01).

[14] Izvedbene smernice – Zelena strategija programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

Zato bi si morale vključene organizacije in udeleženci pri načrtovanju aktivnosti prizadevati za vključitev zelenih praks v vse projekte, kar jih bo spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih, k razmisleku o lokalnih ukrepih in k uvedbi okolju prijaznejših načinov izvajanja aktivnosti.

Platforme, kot sta evropska platforma za šolsko izobraževanje (vključno s platformo eTwinning) in EPALE, bodo še naprej pripravljale podporno gradivo ter lajšale izmenjavo učinkovitih izobraževalnih praks in politik za okoljsko trajnostnost. Program Erasmus+ je tudi močan instrument za navezovanje stika z najrazličnejšimi akterji v naši družbi (šole, univerze, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladinske in športne organizacije, nevladne organizacije, lokalni in regionalni organi, organizacije civilne družbe itd.) in sodelovanje z njimi, ki lahko postanejo aktivni akterji pri prehodu na podnebno nevtralnost do leta 2050.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ obravnava izzive in ovire, ki omejujejo udeležbo državljanov v demokratičnih procesih, prispeva k njihovi večji ozaveščenosti in razumevanju Evropske unije ter jih podpira pri premagovanju težav pri dejavnem udejstvovanju in sodelovanju v njihovih skupnostih ter političnem in družbenem življenju v Uniji. Krepitev razumevanja Evropske unije med državljani od zgodnjih let je ključna za prihodnost Unije. Poleg formalnega izobraževanja lahko neformalno učenje izboljša razumevanje Evropske unije med državljani in spodbudi občutek pripadnosti.

Program spodbuja aktivno državljanstvo in etiko v vseživljenjskem učenju s spodbujanjem projektov in dejavnosti, ki spodbujajo razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. V svežnju o izobraževanju in spretnostih je državljanska kompetenca, tj. demokratično razumevanje, kritično mišljenje in spoštovanje drugih, opredeljena kot ena od temeljnih spretnosti, ki jih potrebuje vsak učeči se poleg pismenosti, matematike, naravoslovja in digitalnih spretnosti. V skladu s tem in s strategijo za unijo pripravljenosti[15] program spodbuja udeležbo v demokratičnem življenju, državljansko udejstvovanje, odpornost in pripravljenost. Državljane in skupnosti po vsej EU je treba opolnomočiti, da imajo dostop do kakovostnih in zanesljivih informacij ter potrebne spretnosti za njihovo oceno, da dejavno sodelujejo pri preprečevanju kriz in so ustrezno pripravljeni na odzivanje nanje. Prednost je dana projektom, ki nudijo priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje tako v smiselnih formalnih kot neformalnih učnih izkušnjah. Poudarek je na ozaveščanju in razumevanju konteksta Evropske unije, zlasti v zvezi s **skupnimi vrednotami EU**[16] in načeli enotnosti in raznolikosti ter z njeno družbeno, kulturno in zgodovinsko dediščino.

Na področju mladine je bila oblikovana **strategija za udeležbo mladih (*Youth Participation Strategy*)**[17], ki zagotavlja skupni okvir in podpira uporabo programa za spodbujanje udeležbe mladih v demokratičnem življenju. Cilj strategije je izboljšati kakovost udeležbe mladih v programu ter dopolnjevati ključne dokumente o mladinski politiki EU, kot so strategija EU za mlade in cilji EU za mlade[18]. Strategiji je priložena zbirka orodij za udeležbo mladih[19], katere namen je v praktičnem smislu zagotoviti strokovno znanje, priporočila, orodja in praktične smernice za obravnavanje te horizontalne prednostne naloge z mladimi in v vsakem od ukrepov programa. Standardi kakovosti za smiselno udeležbo mladih[20] dopolnjujejo strategijo za udeležbo mladih tako, da širijo in bogatijo razumevanje udeležbe mladih v demokratičnem življenju ter opisujejo, kakšen je kakovosten pristop v praksi.

[15] Strategija EU za unijo pripravljenosti: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_25_856

[16] Vrednote EU so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji in so na kratko opredeljene tukaj: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_sl.

[17] Strategija za udeležbo mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/.

[18] Evropski cilji mladih: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

[19] Zbirka orodij za sodelovanje mladih: https://participationpool.eu/toolkit/.

[20] Standardi kakovosti za smiselno udeležbo mladih: https://participationpool.eu/resource/quality-standards-for-meaningful-youth-participation/.

POMEMBNE ZNAČILNOSTI PROGRAMA ERASMUS+

Posebej je treba opozoriti na naslednje značilnosti programa.

SPOŠTOVANJE VREDNOT EU

Pri izvajanju programa Erasmus+ in aktivnosti, ki se izvajajo v njegovem okviru, je treba spoštovati vrednote EU, tj. spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti in pravne države ter spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ob polnem upoštevanju vrednot in pravic, določenih v Pogodbah EU in Listini EU o temeljnih pravicah, zato jih morajo spoštovati tudi upravičenci programa.

V skladu s sporazumi o nepovratnih sredstvih se nepovratna sredstva upravičenca lahko odpovejo ali zmanjšajo, če se take določbe ne upoštevajo.

ZAŠČITA, ZDRAVJE IN VARNOST UDELEŽENCEV

Zaščita, zdravje in varnost udeležencev, vključenih v projekte Erasmus+, so pomembna načela programa. Vsi udeleženci bi morali imeti priložnost, da v celoti izkoristijo možnosti za osebni in poklicni razvoj ter učenje, ki jih ponuja program Erasmus+. To bi bilo treba zagotoviti v varnem okolju, ki spoštuje in varuje pravice vseh ljudi, njihovo telesno in duševno celovitost ter njihovo duševno zdravje in dobro počutje. V programu velja ničelna toleranca za zlorabe, spolno nadlegovanje in izkoriščanje.

Vsaka organizacija, ki sodeluje v programu, mora imeti vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve za spodbujanje ter zagotavljanje varnosti, zaščite in nediskriminacije udeležencev v njenih aktivnostih. Mladoletne udeležence aktivnosti mobilnosti (učence, dijake, učeče se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, mlade) bi morali po potrebi spremljati odrasli. Ti bi morali zagotoviti ustrezno kakovost učnega dela mobilnosti ter zaščito in varnost mladoletnih udeležencev.

Poleg tega morajo biti vsi učenci, dijaki, študenti, praktikanti, vajenci, učeči se odrasli, mladi in osebje, vključeni v aktivnosti mobilnosti v okviru vseh ključnih ukrepov programa Erasmus+, zavarovani za tveganja, povezana z njihovo udeležbo v teh aktivnostih. Program prepušča iskanje najustreznejše zavarovalne police organizatorjem projekta glede na vrsto projekta, ki se izvaja, in oblike zavarovanj, ki so na voljo na nacionalni ravni. Poleg tega ni treba pridobiti zavarovanja za določen projekt, če so udeleženci že zavarovani z obstoječo zavarovalno polico organizatorjev projekta.

V vsakem primeru morajo biti zajeta naslednja področja:

- zdravstveno zavarovanje in
- po potrebi:
    - zavarovanje za potovanje (vključno z zavarovanjem za poškodovano ali izgubljeno prtljago);
    - odgovornost do tretjih oseb (po potrebi vključno s poklicno odgovornostjo ali zavarovanjem za odgovornost),
    - nesreče in hude bolezni (vključno s trajno ali začasno nezmožnostjo za delo),
    - smrt (vključno z repatriacijo v primeru projektov, ki se izvajajo v tujini).

Kadar je to ustrezno, je zelo priporočljivo, da imajo udeleženci v transnacionalnih aktivnostih evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. To je brezplačna kartica, ki omogoča dostop do nujno potrebnega javnega zdravstvenega varstva med začasnim bivanjem v kateri koli od 27 držav EU, na Islandiji, v Lihtenštajnu in na Norveškem, pod enakimi pogoji in z enakimi stroški (v nekaterih državah brezplačno), kot veljajo za ljudi, zavarovane v tej državi. Več informacij o kartici in postopku pridobitve je na voljo na spletišču http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=sl.

Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, da pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od njihovih staršev ali skrbnikov.

VEČJEZIČNOST

Večjezičnost je eden od temeljev evropskega projekta in močan simbol prizadevanja EU za združenost v raznolikosti. Znanje tujih jezikov je ena od pomembnih spretnosti, ki bodo pripomogle k temu, da bodo ljudje bolje pripravljeni na trg

dela in da bodo čim bolj izkoristili razpoložljive priložnosti. EU je opredelila cilj, da bi moral vsak državljan imeti priložnost, da se že od mladih let uči vsaj dva tuja jezika.

Spodbujanje učenja jezikov in jezikovne raznolikosti je eden od posebnih ciljev programa. Pomanjkanje znanja jezikov je ena od glavnih ovir za udeležbo v evropskih programih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Cilj uvedenih priložnosti, ki ponujajo jezikovno podporo, je povečati učinkovitost in uspešnost mobilnosti, izboljšati uspešnost učenja in s tem prispevati k posebnemu cilju programa.

V okviru programa je udeležencem aktivnosti mobilnosti na voljo podpora pri učenju jezikov. Ta podpora je na voljo predvsem prek platforme Erasmus+ za spletno jezikovno podporo, ki se po potrebi prilagodi posameznim sektorjem, saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. Spletna jezikovna podpora Erasmus+ bo udeležencem omogočila, da ocenijo, vadijo in izboljšajo znanje jezikov. Poleg spletne jezikovne podpore se lahko za podporo potrebam določenih ciljnih skupin po učenju jezikov ponudijo tudi druge oblike jezikovne podpore, na primer uporaba znakovnega jezika ali Braillove pisave, ki se lahko financirajo s posebno kategorijo finančne podpore za vključevanje.

V okviru projektov sodelovanja se bosta spodbujala tudi poučevanje in učenje jezikov. Inovativnost in dobre prakse, ki naj bi spodbujale znanje jezikov, lahko na primer vključujejo metode poučevanja in ocenjevanja, razvoj pedagoškega gradiva, raziskave, računalniško podprto učenje jezikov in podjetniške podvige z uporabo tujih jezikov.

Evropska komisija je uvedla **evropsko jezikovno priznanje (ELL)** za priznavanje kakovosti, podporo izmenjavi rezultatov odličnih projektov na področju večjezičnosti in spodbujanje javnega interesa za učenje jezikov. Nacionalne agencije bodo evropsko jezikovno priznanje vsako leto ali vsaki dve leti podelile organizacijam za izobraževanje in usposabljanje, ki so projekt Erasmus+, ki ga je odobrila nacionalna agencija, zaključile z izjemnimi rezultati na področju učenja in poučevanja jezikov. Poleg projektov Erasmus+, med katerimi lahko izbira nacionalna agencija, lahko ta odloči tudi, da evropsko jezikovno priznanje podeli drugim pobudam s celovitimi, vključujočimi ali inovativnimi pristopi k poučevanju in učenju jezikov.

MEDNARODNA RAZSEŽNOST

Program Erasmus+ vključuje močno mednarodno razsežnost (tj. sodelovanje s tretjimi državami, ki niso pridružene programu) na področju aktivnosti mobilnosti, sodelovanja in dialoga o politikah. Podpira evropske organizacije pri spoprijemanju z globalnimi izzivi, ki jih prinašajo globalizacija, podnebne spremembe in digitalizacija, zlasti s krepitvijo mednarodne mobilnosti in sodelovanja s tretjimi državami, ter tako krepi vlogo Evropske unije kot globalnega akterja. Krepi družbene povezave z mobilnostjo, izmenjavami in krepitvijo zmogljivosti, spodbujanjem družbene odpornosti, človekovega razvoja, zaposljivosti, dejavne udeležbe in zagotavljanjem rednih kanalov za sodelovanje med ljudmi s spodbujanjem vrednot, načel in interesov v okviru skupnih prednostnih nalog. Dejavnosti programa Erasmus+ so odgovor na izzive, povezane s kakovostjo, modernizacijo in zaposljivostjo, in sicer z večjo ustreznostjo in odzivnostjo izobraževanja za zeleno in trajnostno socialno-ekonomsko okrevanje, rast in blaginjo v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter tako prispevajo k človeškemu in institucionalnemu razvoju, digitalnemu prehodu, rasti in delovnim mestom, dobremu upravljanju ter miru in varnosti. Angažiranje mladih v tretjih državah, ki niso pridružene programu, je ključni element v procesu vzpostavljanja družb, ki so odpornejše ter temeljijo na medsebojnem zaupanju in medkulturnem razumevanju.

Mednarodna razsežnost programa Erasmus+ prispeva tudi k svežnju o izobraževanju in spretnostih: evropska strategija za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030 vključuje poziv k uporabi programa Erasmus+ za povezovanje evropskih izvajalcev PIU in izvajalcev PIU iz partnerskih držav in programa Erasmus Mundus ter krepitvi zmogljivosti v terciarnem izobraževanju, obenem pa poziva, naj ukrepi Jean Monnet v partnerske države prinesejo ponudbo Unije na področju odličnosti v izobraževanju v skladu s strategijo Global Gateway in širitveno agendo.

PRIZNAVANJE IN POTRJEVANJE SPRETNOSTI IN KVALIFIKACIJ

Erasmus+ v zvezi s kompetencami, spretnostmi in kvalifikacijami podpira orodja EU za preglednost in priznavanje – zlasti Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje), Youthpass, evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK), evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO), evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk (ECTS), evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET), evropski register za zagotavljanje kakovosti (EQAR), Evropsko združenje za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu (ENQA) – ter

mreže na področju izobraževanja in usposabljanja na ravni EU, ki podpirajo ta orodja, zlasti nacionalne informacijske centre za priznavanje visokošolskih diplom (NARIC), mreže Euroguidance, nacionalne centre Europass in nacionalne koordinacijske točke EOK. Skupni namen teh orodij je zagotoviti lažje priznavanje in boljše razumevanje kompetenc, spretnosti in kvalifikacij znotraj in zunaj nacionalnih meja, v vseh podsistemih izobraževanja in usposabljanja ter vseh sektorjih na trgu dela, ne glede na to, ali so bile pridobljene s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ali drugimi učnimi izkušnjami (npr. delovnimi izkušnjami, prostovoljstvom, spletnim učenjem).

Ta orodja v skladu z unijo spretnosti in svežnjem o izobraževanju in spretnostih podpirajo tudi čezmejno prenosljivost spretnosti in kvalifikacij – tudi za učitelje in učeče se v PIU, kot je predvideno v agendi EU za učitelje in evropski strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030 – ter priznavanje učnih izidov, pridobljenih z mobilnostjo.

Za izpolnitev teh ciljev morajo biti razpoložljiva orodja sposobna se prilagoditi novim pojavom, na primer internacionalizaciji izobraževanja in usposabljanja ter vse večji razširjenosti digitalnega učenja in digitalnega potrjevanja, ter podpirati ustvarjanje fleksibilnih učnih poti v skladu s potrebami in cilji učečih se. Orodja bi morala izboljšati tudi čezmejno primerljivost in prenosljivost spretnosti, kompetenc in kvalifikacij, kar bi učečim se in delavcem omogočilo prosto gibanje za namene učenja ali zaposlovanja.

Izvajanje in nadaljnji razvoj teh orodij usmerja več dokumentov politike, ki so že dolgo v uporabi, vključno s Priporočilom Sveta z dne 22. maja 2017 o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje, Sklepom (EU) 2018/646 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. aprila 2018 o skupnem okviru za zagotavljanje boljših storitev za znanja in spretnosti ter kvalifikacije (Europass) in Priporočilom Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja. Poleg teh dokumentov horizontalne politike so tematske strategije[21], kot sta strategija Youthpass in evropska strategija usposabljanja (*European Training Strategy – ETS*)[22] na področju mladine, namenjene zagotavljanju dodatne podpore razvoju na teh področjih.

OBVEŠČANJE O PROJEKTIH IN NJIHOVIH REZULTATIH ZA POVEČANJE UČINKA

Obveščanje o projektih in njihovih rezultatih je ključno za zagotovitev učinkov na različnih ravneh. Prijavitelji za sredstva programa Erasmus+ morajo biti pripravljeni razširjati informacije o svojem projektu in njegovih rezultatih med izvajanjem projekta in po njem. Vloge za projekte bodo ocenjene na podlagi ustreznih meril, da se zagotovi, da so ti vidiki zajeti. Še zlasti se spodbuja, naj se rezultati projektov, ki prispevajo k prednostnim nalogam svežnja o izobraževanju in spretnostih, tj. temeljnim spretnostim, učiteljskemu poklicu, digitalnim tehnologijam in umetni inteligenci ter poklicnemu izobraževanju in usposabljanju, delijo prek evropske platforme za šolsko izobraževanje (vključno z eTwinningom), platforme EPALE in platforme Erasmus+ za rezultate projektov, da bi se lahko učinkovite prakse razširile po šolah, med izvajalci usposabljanja in šolskimi organi v Evropi.

Raven in intenzivnost aktivnosti obveščanja in razširjanja bi morali biti sorazmerni s cilji in področjem uporabe različnih ukrepov programa Erasmus+. Upravičenci do sredstev programa Erasmus+ morajo upoštevati smernice za komuniciranje za upravičence projektov[23], ki jih je pripravila Evropska komisija, ter kvalitativno in kvantitativno spremljati in ocenjevati uspešnost svojih komunikacijskih dejavnosti.

Kot je navedeno v smernicah za komuniciranje, morajo upravičenci pri vseh aktivnostih ter proizvodih obveščanja in razširjanja, kot so dogodki, spletna mesta, vizualna gradiva in publikacije, jasno navesti podporo Evropske unije. Zlasti morajo zagotoviti, da je emblem Evropske unije vključen v vsa informativna gradiva in da je v skladu z določbami

[21] Strategija Youthpass: https://www.youthpass.eu/sl/about-youthpass/youthpass-strategy/.
[22] Evropska strategija usposabljanja (*European Training Strategy – ETS*): https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.
[23] Kako komunicirati o projektu: https://op.europa.eu/sl/publication-detail/-/publication/429c34ff-7231-11ec-9136-01aa75ed71a1.

sporazuma o nepovratnih sredstvih ali sklepa o nepovratnih sredstvih[24]. Nepovratna sredstva upravičenca se lahko zmanjšajo, če se take določbe ne upoštevajo.

Upravičenci oblikujejo strategijo komuniciranja in načrt obveščanja, pri čemer upoštevajo naslednje dejavnike:

- **cilje obveščanja:** prijavitelji bi morali opredeliti, kaj želijo doseči s posebnimi aktivnostmi obveščanja, tj. ozaveščati, spodbujati družbene vrednote, razvijati nova partnerstva za prihodnost ali vplivati na politike in prakse;
- **občinstvo ali ciljno skupino**: prijavitelji morajo opredeliti ljudi, ki jih želijo doseči in ki bi lahko uporabljali rezultate projekta. Občinstvo ali ciljno skupino bi bilo treba opredeliti čim bolj natančno. To so lahko splošna javnost, posebni deležniki, strokovnjaki in druge zainteresirane strani, nosilci odločanja, mediji itd.;
- **kanale in aktivnosti** za doseganje ciljnega občinstva: prijavitelji morajo izbrati kanale in aktivnosti, ki so najučinkovitejši in najprimernejši za izpolnitev potreb njihovih izbranih ciljnih skupin, na primer družbene medije, dogodke, publikacije;
- **rezultate projekta** (izložke in izide), kot so vodnik po dobri praksi, praktično orodje ali proizvod, raziskovalno poročilo o študiji, informacije o tem, kakšno znanje in spretnosti so bili pridobljeni itd. Rezultate bi bilo treba deliti ali promovirati tudi prek platforme Erasmus+ za rezultate projektov (https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects);
- **časovno razporeditev:** prijavitelji morajo učinkovito načrtovati, kdaj bodo potekale različne aktivnosti (povezati jih morajo z delovnim načrtom/mejniki), se dogovoriti o realnih ciljih in zagotoviti prilagodljivost glede na napredek projekta, spremembo potreb ciljnega občinstva ali skupine ter razvoj politike in postopka;
- **ključne kazalnike smotrnosti:** kazalniki smotrnosti so dragoceno orodje za upravljanje pri spremljanju napredka (in po potrebi omogočajo prilagoditve) med izvajanjem aktivnosti obveščanja in razširjanja ter ocenjevanje stopnje uspešnosti pri doseganju njihovih ciljev. Ključni kazalniki smotrnosti bi morali biti skladni s kazalniki mreže komuniciranja[25].

ZAHTEVA GLEDE PROSTEGA DOSTOPA DO UČNIH GRADIV V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Erasmus+ spodbuja prosti dostop do rezultatov projektov, s čimer podpira učenje, poučevanje, usposabljanje in mladinsko delo. Upravičenci programa Erasmus+ morajo zlasti vse učne vire in orodja, ki nastanejo v okviru podprtih projektov (dokumenti, nosilci podatkov, programska oprema ali druga gradiva), dati prosto na voljo javnosti z odprtimi licencami. Gradiva bi morala biti zlahka dostopna in bi jih moralo biti mogoče pridobiti brez stroškov ali omejitev, odprta licenca pa mora javnosti omogočati uporabo, ponovno uporabo, prilagajanje in deljenje virov. Taka gradiva se imenujejo prosto dostopni učni viri (PDUV). V ta namen bi bilo treba vire naložiti v uredljivi digitalni obliki in na primerno in prosto dostopno platformo. Program Erasmus+ upravičence spodbuja k uporabi čim bolj odprtih licenc[26], vendar lahko upravičenci izberejo licence, ki določajo nekatere omejitve, na primer omejujejo komercialno rabo s strani tretjih oseb ali tretje osebe zavezujejo k uporabi iste licence pri izvedenih delih, če je to primerno za naravo projekta in vrsto zadevnega gradiva ter če so javnosti še vedno omogočeni uporaba, ponovna uporaba, prilagajanje in deljenje vira. Zahteva po prostem dostopu je obvezna in ne posega v pravice intelektualne lastnine upravičencev do nepovratnih sredstev.

PROSTI DOSTOP DO RAZISKAV IN PODATKOV V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+

Erasmus+ upravičence spodbuja k objavi rezultatov raziskav, ki so prosto dostopni, tj. brez stroškov in drugih omejitev dostopa za uporabnike. Upravičence se prav tako spodbuja, da pri rezultatih raziskav uporabljajo odprte licence. Kadar je mogoče, bi morali biti podatki, zbrani prek projektov, objavljeni kot „odprti podatki“, tj. z odprto licenco, v primerni obliki in na primerni odprti podatkovni platformi.

[24] Navodila za uporabo vizualne podobe Evropske komisije, vključno z emblemom Evropske unije, so na voljo na spletnih naslovih: https://ec.europa.eu/info/resources-partners/european-commission-visual-identity_sl#documents in https://commission.europa.eu/system/files/2021-05/eu-emblem-rules_sl.pdf.

[25] Kazalniki mreže komuniciranja in vodnik za pomoč so na voljo na spletnem naslovu: https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/2022%20EC%20Comm%20indicators.pdf.

[26] Na primer pogosto uporabljeni licenci Creative Commons Attribution ali Creative Commons Attribution-Share Alike za ustvarjalno delo, licenci GNU Public License in GNU Lesser Public License za programsko opremo ali licenca Open Database License za podatkovne zbirke.

KAKŠNA JE STRUKTURA PROGRAMA ERASMUS+?

Program Erasmus+ za doseganje ciljev predvideva izvajanje naslednjih ključnih ukrepov v obdobju 2021–2027:

KLJUČNI UKREP 1 – MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Ta ključni ukrep podpira:

- **mobilnost učečih se in osebja:** priložnosti za učence, dijake, študente, učeče se odrasle, praktikante in mlade ter za profesorje, učitelje, trenerje, izobraževalce, mladinske delavce, športno osebje, osebje izobraževalnih institucij in organizacije civilne družbe za učenje in/ali pridobitev strokovnih izkušenj v drugi državi. Leta 2027 mobilnost učečih se prispeva k državljanski kompetenci kot temeljni spretnosti, kot je opredeljena v akcijskem načrtu za temeljne spretnosti, medtem ko mobilnost šolskega osebja prispeva k ciljem agende EU za učitelje na področju poklicnega razvoja, mobilnost učečih se in osebja v PIU pa k evropski strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030, pri čemer sta obe vključeni v sveženj o izobraževanju in spretnostih;
- **aktivnosti udejstvovanja mladih:** lokalne in transnacionalne pobude, ki jih vodijo neformalne skupine mladih in/ali mladinske organizacije za pomoč mladim pri vključevanju in učenju sodelovanja v demokratičnem življenju, ozaveščanje o skupnih vrednotah in temeljnih pravicah Evropske unije, združevanje mladih in odločevalcev na lokalni, nacionalni in evropski ravni ter prispevanje k skupnim ciljem Evropske unije;
- **mobilnost osebja na področju športa:** osebje športnih organizacij, zlasti na področju množičnega športa, ima priložnost, da z učnimi mobilnostmi izboljša svoje kompetence in kvalifikacije ter pridobi nova znanja in spretnosti, tako da nekaj časa preživi v tujini, s čimer prispeva h krepitvi zmogljivosti in razvoju športnih organizacij. Ta ukrep podpira poklicni razvoj trenerjev in drugega osebja (tako plačanega osebja kot prostovoljcev) v množičnem športu. Tudi osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo na športnem področju in zunaj njega, lahko poveča učni učinek in prenos znanja za športno osebje in organizacije na področju množičnega športa. Možnosti učne mobilnosti za osebje, ki se ne ukvarja z množičnim športom, se lahko podprejo, če lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu;
- **pobudo DiscoverEU:** ta ukrep osemnajstletnikom omogoča kratkotrajno samostojno ali skupinsko potovanje po vsej Evropi. Pobuda DiscoverEU je kot aktivnost priložnostnega učenja namenjena spodbujanju občutka pripadnosti udeležencev Evropski uniji in jim omogoča, da raziščejo njeno kulturno raznolikost. Prav tako želi mlade opremiti z znanji in kompetencami, dragocenimi za njihovo prihodnje življenje, ter jih tudi spodbuditi, da se udeležujejo zlasti trajnostnih potovanj in so na splošno okoljsko ozaveščeni. Pobuda DiscoverEU vključuje splošni ukrep, za katerega se lahko mladi prijavijo neposredno prek evropskega mladinskega portala, in ukrep za vključevanje. **Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU** je namenjen mladim v starosti od 18 do 21 let z manj priložnostmi, da se jim olajša sodelovanje v pobudi DiscoverEU pod enakimi pogoji kot njihovim vrstnikom;
- v okviru programa so udeležencem aktivnosti mobilnosti v tujini na voljo **priložnosti za učenje jezikov**. Ta podpora bo na voljo predvsem prek orodja za spletno jezikovno podporo Erasmus+, ki bo po potrebi prilagojena posameznim sektorjem, saj ima e-učenje jezikov prednosti v smislu dostopa in prilagodljivosti. V nekaterih primerih, kadar spletno učenje ni najboljše orodje za doseganje ciljne skupine, bodo lahko na voljo dodatne oblike jezikovne podpore;
- **virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih**: ta ukrep omogoča organizacijo spletnih medosebnih aktivnosti, ki spodbujajo medkulturni dialog in razvoj mehkih veščin med posamezniki iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Potekajo v majhnih skupinah, ki jih vedno vodi usposobljeni olajševalec.

KLJUČNI UKREP 2 – SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI

Ta ključni ukrep podpira:

Partnerstva za sodelovanje, vključno s:

- **sodelovalnimi partnerstvi:** glavni cilj sodelovalnih partnerstev je organizacijam omogočiti izboljšanje kakovosti in ustreznosti aktivnosti, razviti in okrepiti mreže partnerjev ter povečati zmogljivost za skupno delovanje na transnacionalni ravni s spodbujanjem internacionalizacije aktivnosti ter izmenjavo ali razvojem novih praks in metod ter izmenjavo in primerjanjem idej. Prednostne naloge sodelovalnih partnerstev in manjših partnerstev v letu 2027 odražajo sveženj o izobraževanju in spretnostih, zlasti glede temeljnih spretnosti, učiteljskega poklica, digitalnih tehnologij in umetne inteligence ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja;

- **manjšimi partnerstvi:** ta ukrep je namenjen razširitvi dostopa do programa za manjše akterje in težko dosegljive posameznike na področju splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Cilj tega ukrepa, ki v primerjavi s sodelovalnimi partnerstvi vključuje dodelitev manjših zneskov nepovratnih sredstev organizacijam, traja manj časa in vključuje enostavnejše upravne zahteve, je doseči lokalne organizacije, nove udeležence programa in manj izkušene organizacije ter tako zmanjšati ovire za vstop v program za organizacije z manjšo organizacijsko zmogljivostjo;
- **evropskimi partnerstvi za razvoj šol:** ta ukrep spodbuja razvoj podpornih struktur, ki lahko projektom sodelovanja in mobilnosti v šolskem izobraževanju zagotovijo strateško, krovno razsežnost. V skladu s svežnjem o izobraževanju in spretnostih so partnerstva v letu 2027 osredotočena na izboljšanje temeljnih spretnosti ter učinkovito utirajo pot evropskim zavezništvom šol, vključenim v predlog Komisije za program Erasmus+ (2028–2034).

Partnerstva za odličnost, vključno z:

- **Evropskimi univerzami:** ta ukrep podpira nastanek zavezništev, v katera se bodo po pristopu od spodaj navzgor povezovale terciarne izobraževalne institucije, s čimer bo čezmejno sodelovanje doseglo naslednjo raven ambicioznosti z razvojem skupnih dolgoročnih strategij za najkakovostnejše izobraževanje, raziskave in inovacije na podlagi skupne vizije in skupnih vrednot;
- **centri poklicne odličnosti:** ta ukrep podpira pristop od spodaj navzgor k poklicni odličnosti, ki vključuje širok razpon lokalnih deležnikov, kar institucijam PIU omogoča hitro prilagajanje zagotavljanja spretnosti spreminjajočim se ekonomskim in socialnim potrebam. Delujejo v danem lokalnem okolju ter ustvarjajo ekosisteme znanj in spretnosti za inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost, hkrati pa sodelujejo s centri poklicne odličnosti v drugih državam prek mednarodnih mrež sodelovanja. Zagotavljajo priložnosti za začetno usposabljanje mladih ter stalno izpopolnjevanje in prekvalifikacijo odraslih, in sicer s prožno in pravočasno ponudbo usposabljanja, ki ustreza potrebam dinamičnega trga dela, tudi v okviru zelenega in digitalnega prehoda; S tem ukrepom se uresničuje evropska strategija za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030, sprejeta v okviru svežnja o izobraževanju in spretnostih; v letu 2027 podpira tudi evropsko izkustveno skupnost centrov;
- **učiteljskimi akademijami Erasmus+ 2.0**[27]**:** v skladu s svežnjem o izobraževanju in spretnostih je splošni cilj tega ukrepa ustvariti ekosisteme, osredotočene na začetno izobraževanje učiteljev ter podporo učiteljem začetnikom in ravnateljem, da lahko samozavestno delujejo v sodobni učilnici in uporabljajo orodja umetne inteligence v korist poučevanja in učenja. Akademije bodo na evropski ravni združile izvajalce začetnega izobraževanja, izvajalce nadaljnjega strokovnega izpopolnjevanja, šole in šolske organe ter druge ustrezne partnerje, da bi namenile poudarek uporabi digitalnih tehnologij in umetne inteligence, osredotočeni na otroka, poučevanju v raznolikih razredih, vodenju razreda, sodelovalnem vodenju ter demokraciji in odpornosti;
- **ukrepom Erasmus Mundus:** ta ukrep je namenjen spodbujanju odličnosti in internacionalizacije terciarnih izobraževalnih institucij po vsem svetu prek študijskih programov – na ravni magistrskega študija –, ki jih skupaj izvajajo in priznavajo terciarne izobraževalne institucije s sedežem v Evropi ter so odprti za institucije v drugih državah sveta.

Partnerstva za inovacije, vključno s:

- **koalicijami za inovacije:** ta ukrep je namenjen spodbujanju strateškega sodelovanja med ključnimi akterji v terciarnem izobraževanju ter poklicnem izobraževanju in usposabljanju, podjetjih in na področju raziskovanja – tj. „trikotnik znanja“ – za spodbujanje inovacij in posodobitve sistemov izobraževanja in usposabljanja na področju opredelitve in ponudbe ustreznega sklopa spretnosti, znanja in kompetenc, ki ustrezajo prihodnjemu povpraševanju na trgu dela v sektorjih in na področjih, ki so strateški za trajnostno rast in konkurenčnost Evrope;
- **v prihodnost usmerjenimi projekti:** ta ukrep je namenjen spodbujanju inovacij, ustvarjalnosti in udeležbe ter socialnega podjetništva na različnih področjih izobraževanja in usposabljanja. Podpiral bo v prihodnost usmerjene ideje, ki temeljijo na **ključnih evropskih prednostnih nalogah**, se lahko vključijo v splošno uporabo in prispevajo k izboljšanju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter imajo lahko pomemben inovativni učinek v smislu metod in praks v vseh vrstah okolij učenja in aktivne udeležbe za socialno kohezijo Evrope. V prihodnost usmerjeni projekti bodo v letu 2027 podpirali izvajanje svežnja o izobraževanju in spretnostih, vključno z mrežo svetovalnih in podpornih služb EU za šole ter regionalnimi podpornimi službami, ki bodo preskušene s podporo Erasmus+.

[27] Pojem „učiteljske akademije Erasmus+ 2.0“ pomeni, da so bile učiteljske akademije Erasmus+ okrepljene za odzivanje na najbolj pereče izzive v učilnici, z večjim poudarkom na učiteljih začetnikih in ravnateljih.

Projekti za povečanje zmogljivosti, vključno s:

- **projekti za povečanje zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja**: ta ukrep podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju terciarnega izobraževanja v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, kakovost, posodobitev in dostopnost terciarnega izobraževanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja;
- **projekti za povečanje zmogljivosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja**: ta ukrep na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju PIU v državah članicah EU, tretjih državah, ki so pridružene programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, dostopnost in odzivnost institucij in sistemov na področju PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja;
- **projekti za krepitev zmogljivosti na področju mladine**: ta ukrep podpira sodelovanje in izmenjave na področju mladine iz organizacij iz držav članic EU, tretjih držav, pridruženih programu, in tretjih držav, ki niso pridružene programu, ter zajema dejavnosti neformalnega učenja, pri čemer je poudarek na povečanju zmogljivosti organizacij, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja, in hkratnem zagotavljanju aktivne udeležbe mladih;
- **projekti za krepitev zmogljivosti na področju športa**: ta ukrep bo podpiral projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, aktivnimi na področju športa v državah članicah EU, tretjih državah, pridruženih programu, in tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njegov cilj je podpirati športne dejavnosti in politike v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonilo za spodbujanje vrednot in izobraževalno orodje za spodbujanje osebnega in družbenega razvoja posameznikov ter izgradnjo bolj povezanih skupnosti.

Neprofitne športne prireditve: ta ukrep bo podpiral pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje neprofitnih športnih prireditev, ki jih v eni ali več državah organizirajo neprofitne organizacije ali javni organi, aktivni na področju športa. Namen teh dogodkov bo povečati prepoznavnost ukrepov programa Erasmus+ na področju športa ter ozaveščati o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in telesnih dejavnosti, ki izboljšujejo zdravje.

Poleg zgoraj navedenih ukrepov bodo **spletne platforme**, kot so **evropska platforma za šolsko izobraževanje** (vključno z **eTwinning**), **Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE)** in **evropski mladinski portal**, ponujale virtualne možnosti sodelovanja, podatkovne zbirke za iskanje partnerjev, izkustvene skupnosti in druge spletne storitve za učitelje, trenerje, mladinske delavce, oblikovalce politik in druge delavce v stroki ter za učence, dijake, študente, mlade in učeče se odrasle v Evropi in drugod po svetu.

KLJUČNI UKREP 3 – PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU

Ta ključni ukrep podpira:

pobudo **evropska mladina skupaj**, ki je usmerjena v mladinske organizacije na lokalni ravni in večje organizacije ter podpira čezmejna partnerstva. Aktivnosti v okviru te pobude bi morale prispevati k povečanju dosega mladih, da se zagotovi raznolikost mnenj ter doseže raznolik krog mladih v mladinskih organizacijah in zunaj njih, vključno z mladimi z manj priložnostmi. Vključevati bi morale različne tradicionalne in digitalne kanale ter olajšati razvoj partnerstev in mrež, ki bi omogočale udeležbo in dostop temeljnim nevladnim organizacijam in mladinskim gibanjem.

Poleg tega ta ključni ukrep zajema:

- ukrepe, usmerjene v pripravo in podporo izvajanju programov politik EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, vključno s sektorskimi programi za terciarno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, šole ter izobraževanje odraslih, zlasti z olajšanjem upravljanja in delovanja **odprtih metod koordinacije**. Leta 2027 to vključuje izvajanje svežnja o izobraževanju in spretnostih – nadaljnje ukrepanje na podlagi predlogov priporočil Sveta o obrnitvi trenda upadanja temeljnih spretnosti in privlačnem učiteljskem poklicu (agenda EU za učitelje) ter evropske strategije za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030;
- **eksperimentiranje na področju evropske politike** pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov ukrepov politike v več državah na podlagi zanesljivih metod ocenjevanja. V skladu s strategijo EU za mlade bo finančna podpora zagotovljena tudi strukturam, odgovornim za delovanje nacionalnih delovnih skupin, ki jih vsak nacionalni organ določi v okviru mladinskega dialoga EU na nacionalni ravni;

- ukrepe, namenjene zbiranju dokazov in znanja o sistemih in politikah na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na nacionalni in evropski ravni, da bi se olajšalo utemeljeno oblikovanje politik. Dokazi se bodo zbirali in analizirali prek **vseevropskih ali mednarodnih raziskav in študij ter tematskega in s posameznimi državami povezanega strokovnega znanja**;
- ukrepe, ki lajšajo **preglednost in priznavanje spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk** za spodbujanje zagotavljanja kakovosti ter podpiranje vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, upravljanja spretnosti in usmerjanja. To področje bo vključevalo tudi podporo organom ali mrežam na nacionalni in evropski ravni, ki lajšajo izmenjave po vsej Evropi, ter razvoj fleksibilnih učnih poti med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine ter med okolji formalnega, neformalnega in priložnostnega učenja, pa tudi prenosljivost spretnosti in kvalifikacij, ki se spodbuja v okviru unije spretnosti;
- ukrepe, ki spodbujajo **dialog o politikah z deležniki v Evropski uniji in zunaj nje**, na primer s konferencami, dogodki in drugimi aktivnostmi, pri katerih sodelujejo oblikovalci politik, strokovni delavci in drugi deležniki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, za ozaveščanje o zadevnih evropskih programih politik in promoviranje Evrope kot odlične študijske in raziskovalne destinacije;
- **sodelovanje z mednarodnimi organizacijami** s splošno priznanim strokovnim znanjem in analitičnimi zmogljivostmi (npr. OECD in Svet Evrope) za krepitev učinka in dodane vrednosti politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine in športa.

UKREPI JEAN MONNET

Ukrepi Jean Monnet podpirajo:

- **Ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja:** ti ukrepi podpirajo terciarne izobraževalne institucije v Evropi in zunaj nje pri spodbujanju poučevanja in raziskav o evropskem povezovanju ter strateških razprav in izmenjav z akademsko skupnostjo in oblikovalci politik v zvezi s prednostnimi nalogami politike Unije. Podprti so naslednji podukrepi: **moduli Jean Monnet:** kratki učni programi na področju ene ali več disciplin evropskih študij; **katedre Jean Monnet:** pedagoška mesta s specializacijo v evropskih študijah za daljše obdobje za posamezne univerzitetne profesorje; **centri odličnosti Jean Monnet:** središča, ki zbirajo znanje strokovnjakov na visoki ravni na področju različnih disciplin evropskih študij ter razvijajo transnacionalne aktivnosti in strukturne povezave z akademskimi institucijami v drugih državah.
- **Ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja:** ti ukrepi spodbujajo znanje o Evropski uniji v šolah ter institucijah za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) v državah članicah in tretjih državah, pridruženih programu. Njihov namen je ponudnikom izobraževanja ponujati priložnosti za razvoj in zagotavljanje vsebine za učeče se, ponudnikom usposabljanja za učitelje pa priložnosti za podpiranje učiteljev z metodologijami in posodobljenim znanjem o vprašanjih Evropske unije, namenjeni pa so tudi spodbujanju razprave in izmenjav med predstavniki šol in ustanov PIU ter deležniki o učenju o temah v zvezi z Evropsko unijo. Podprta sta naslednja podukrepa: **usposabljanje učiteljev**: oblikovanje strukturiranih predlogov za usposabljanje o temah v zvezi z EU in ponujanje teh predlogov učiteljem; **pobuda za učenje o EU:** spodbujanje boljšega razumevanja pri splošnem izobraževanju in poklicnem usposabljanju (ISCED 1–4), s čimer se prispeva k državljanski kompetenci kot temeljni spretnosti, kot je opredeljena v akcijskem načrtu za temeljne spretnosti, in k strokovnemu razvoju učiteljev v okviru agende EU za učitelje.
- **Strateška razprava v okviru mreže Jean Monnet**:
  - **mreže Jean Monnet v terciarnem izobraževanju** – v skladu s posebno temo, povezano s prednostno nalogo Komisije, zbiranje in izmenjava ugotovitev raziskav, vsebine tečajev ter izkušenj in proizvodov (študij, člankov, vsebine tečajev itd.) ter razprava o njih med partnerji;
  - **mreže na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja** – izmenjava dobrih praks in izkušenj pri skupnem poučevanju znotraj skupine držav.
- **Podpora določenim institucijam:** ukrep podpira institucije, ki sledijo cilju v evropskem interesu, pri čemer Uniji, njenim državam članicam in njenim državljanom zagotavljajo visokokakovostne storitve na posebnih prednostnih tematskih področjih. Glavne aktivnosti in ozaveščanje s strani teh institucij zajemajo raziskave, vključno z zbiranjem in analiziranjem podatkov za pripravo prihodnjih politik, poučevanje na kraju samem in na spletu za prihodnje osebje mednarodnih organizacij in javne uslužbence, zlasti na pravnih področjih in področjih upravljanja, organizacijo dogodkov v zvezi s prednostnimi vprašanji za Unijo ter razširjanje posebnih rezultatov in splošnih informacij za širšo javnost.

KOLIKŠEN JE PRORAČUN?

Programu so za sedem let (2021–2027) dodeljena skupna okvirna finančna sredstva v višini več kot 26 milijard EUR[28] iz proračuna EU. Letni proračun sprejme proračunski organ. Različnim korakom za sprejetje proračuna EU je mogoče slediti na spletnem naslovu: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/how-it-works/annual-lifecycle_sl.

Za informacije o proračunu, ki je na voljo za posamezne ukrepe, glej letni program dela Erasmus+ za leto 2027: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines.

[28] Finančna sredstva za program so okvirno določena na 24,574 milijarde EUR v tekočih cenah, čemur je prištet dodatek v višini 1,7 milijarde EUR v cenah iz leta 2018.

KDO IZVAJA PROGRAM ERASMUS+?

EVROPSKA KOMISIJA

Evropska komisija je gonilna sila programa Erasmus+. Neprekinjeno pripravlja in upravlja proračun v okviru letnega delovnega programa za Erasmus+ ter določa prednostne naloge, cilje in merila za program. V skladu z uredbo o programu Erasmus+ usmerja in spremlja splošno izvajanje, nadaljnje ukrepanje in vrednotenje programa na evropski ravni. Komisija nadzira tudi ukrepe in dejavnosti programa, ki jih upravljajo izvajalske in nacionalne agencije.

EVROPSKA IZVAJALSKA AGENCIJA ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO (EACEA)

Za izvajanje več ukrepov programa Erasmus+ je odgovorna Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA)[29], to nalogo pa nanjo prenese Evropska komisija. EACEA izvaja ukrepe programa z neposrednim upravljanjem. Poleg tega so, kadar je to navedeno in omenjeno v tem vodniku, na portalu EU za financiranje in razpise objavljeni ustrezni razpisni dokumenti in prijavni obrazci za ukrepe, ki so zajeti v tem vodniku in jih upravlja Izvajalska agencija. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

Izvajalska agencija je odgovorna za upravljanje celotnega življenjskega cikla delegiranih ukrepov od promocije, ocenjevanja vlog za nepovratna sredstva in spremljanja projektov do razširjanja rezultatov projekta in programa. Odgovorna je tudi za objavo posebnih razpisov za zbiranje predlogov, povezanih z nekaterimi ukrepi programa, ki niso zajeti v ta vodnik.

Evropska komisija je zlasti prek Izvajalske agencije odgovorna tudi za:

- izvajanje študij na področjih, ki jih podpira program,
- izvajanje raziskav in aktivnosti, ki temeljijo na dejstvih, prek omrežja Eurydice,
- krepitev prepoznavnosti in sistemskega učinka programa z razširjanjem in uporabo rezultatov programa,
- zagotavljanje pogodbenega upravljanja in financiranja organov ter omrežij, ki jih podpira program Erasmus+,
- upravljanje povabil k oddaji ponudb za naročanje storitev v okviru programa.

NACIONALNE AGENCIJE

Program Erasmus+ se izvaja predvsem s posrednim upravljanjem, kar pomeni, da Evropska komisija zaupa naloge izvrševanja proračuna nacionalnim agencijam; namen tega pristopa je, da se Erasmus+ čim bolj približa upravičencem in prilagodi raznolikosti nacionalnih sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V ta namen je vsaka država članica EU ali tretja država, pridružena programu, imenovala eno ali več nacionalnih agencij[30]. Te nacionalne agencije spodbujajo in izvajajo program na nacionalni ravni ter so vezni člen med Evropsko komisijo in sodelujočimi organizacijami na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. Njihove naloge so zlasti:

- morebitnim upravičencem zagotavljati ustrezne informacije o programu Erasmus+,
- voditi pravičen in pregleden postopek izbora za prijave za akreditacije in projekte, ki bodo prejele sredstva v njihovi državi;
- dodeljevati nepovratna sredstva;
- zagotavljati podporo prijaviteljem projektov in sodelujočim organizacijam med celotnim življenjskim ciklom projekta,
- izvajati primarne kontrole, preverjanja in spremljanje upravičencev do nepovratnih sredstev, vključno z okrepljenim spremljanjem, da se zagotovi, da se dodeljena nepovratna sredstva uporabljajo namensko in v skladu z veljavnimi pravili Unije;
- spremljati in oceniti izvajanje programa v svoji državi,

[29] https://www.eacea.ec.europa.eu/index_sl.

[30] Za kontaktne podatke obiščite naslednjo povezavo: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/about-erasmus/contacts/national-agencies.

- učinkovito sodelovati z mrežo vseh nacionalnih agencij, EACEA in Evropsko komisijo, tudi zaradi zaščite finančnih interesov EU;
- spodbujati in zagotoviti prepoznavnost programa,
- spodbujati razširjanje in uporabo rezultatov programa na lokalni in nacionalni ravni.

Nacionalne agencije imajo tudi pomembno vlogo posredniške strukture za razvoj politike in kakovostno izvajanje programa Erasmus+ tako, da:

- izvajajo projekte in aktivnosti zunaj okvira nalog upravljanja življenjskega cikla projekta, da bi podpirale kakovostno izvajanje programa in/ali spodbudile razvoj politik na področjih, podprtih s programom, kot so aktivnosti usposabljanja in sodelovanja ter aktivnosti mreženja;
- zagotavljajo podporni pristop za nove udeležence, manj izkušene organizacije in ciljne skupine z manj priložnostmi, da tako odstranijo ovire za polno udeležbo v programu,
- si prizadevajo za sodelovanje z zunanjimi organi in nacionalnimi organi za povečanje učinka programa na svojih področjih delovanja, v svoji državi in v Evropski uniji.

Cilj podpornega pristopa nacionalnih agencij je voditi potencialne prijavitelje in upravičence programa skozi vse faze, od prvega stika s programom, med postopkom oddaje vloge ter do izvajanja projekta in končnega ocenjevanja. Ta pristop je v skladu z načeloma pravičnosti in preglednosti izbirnih postopkov. Temelji na ideji, da je treba za zagotovitev enakih možnosti za vse podpreti nekatere ciljne skupine programa z nasveti, svetovanjem, spremljanjem in sistemi mentorstva, prilagojenimi njihovim potrebam.

Aktivnosti usposabljanja in sodelovanja organizirajo nacionalne agencije Erasmus+, da bi ustvarile dodano vrednost in povečale splošno kakovost programa Erasmus+. Te aktivnosti so lahko delavnice, seminarji in druge vrste dogodkov ali aktivnosti, kot so raziskave, ki so osredotočeni na izmenjavo dobrih praks in pridobljenih spoznanj ter zagotavljajo priložnosti za mreženje med deležniki programa Erasmus+. Zlasti seminarji za vzpostavljanje stikov so učinkovit način za iskanje partnerjev za nove udeležence. Udeleženci aktivnosti usposabljanja in sodelovanja so lahko predstavniki institucij, ki že sodelujejo v programu Erasmus+ ali nameravajo zaprositi za nepovratna sredstva v okviru programa.

Aktivnosti usposabljanja in sodelovanja lahko podpirajo tudi dejavnosti, katerih cilj je krepitev povezav s sodelovanjem v okviru evropske politike na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, pa tudi dejavnosti, katerih namen je vplivati na nacionalno prakso na zadevnih področjih in obratno. To se pogosto izvaja v okviru dolgoročnih strateških dejavnosti.

Ustrezni splošni razpis, ki zajema ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+, je objavljen na spletišču Erasmus+[31] in spletiščih nacionalnih agencij.

[31] Knjižnica dokumentov Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines.

KATERI DRUGI ORGANI SO VKLJUČENI V IZVAJANJE PROGRAMA?

Dodatno strokovno znanje za izvajanje programa Erasmus+ poleg zgoraj navedenih organov zagotavljajo naslednji podporni centri in informacijski uradi, platforme ter mreže znanja in strokovnjakov:

PODPORNI CENTRI SALTO

Cilj podpornih centrov SALTO[32] je izboljšati kakovost in vpliv programa Erasmus+ na sistemski ravni z zagotavljanjem strokovnega znanja, virov, informacij in aktivnosti usposabljanja na posebnih področjih za nacionalne agencije Erasmus+ in druge akterje, vključene v izobraževanje, usposabljanje in mladinsko delo. Te dejavnosti med drugim vključujejo organizacijo usposabljanj, seminarjev, delavnic, študijskih obiskov, forumov, sodelovanja in oblikovanja partnerstev v zvezi s prednostnimi temami programa Erasmus+.

Vsak podporni center SALTO lahko v celoti pokriva bodisi vsa področja programa bodisi samo nekatera. Glede na njihovo področje delovanja so lahko podporni centri SALTO tematsko ali regionalno osredotočeni (države vzhodnega partnerstva in Rusija, južno Sredozemlje, Zahodni Balkan) ali pa so osredotočeni na podporo (Evropska solidarnostna enota, aktivnosti usposabljanja in sodelovanja). Regionalni podporni centri SALTO denimo pokrivajo le ukrepe na področju mladine.

Poleg tega podporni centri SALTO prek spletišč SALTO ponujajo vrsto spletnih orodij in podatkovnih zbirk, kot so pregled evropskih dejavnosti usposabljanja za mladinske delavce v evropskem koledarju usposabljanj, orodja in metode za izobraževalne dejavnosti, možnosti spletnega učenja, zbirke podatkov o trenerjih in strokovnjakih na področju mladinskega dela ter možnost iskanja partnerskih organizacij. Naloge podpornih centrov SALTO vključujejo spremljanje in predstavitev dosežkov programa, izkušenj in spoznanj, pridobljenih na njihovih posameznih področjih.

PODPORNI CENTRI SALTO PODPIRAJO HORIZONTALNE PREDNOSTNE NALOGE PROGRAMA ERASMUS+

Štirje podporni centri SALTO podpirajo horizontalne prednostne naloge programa Erasmus+:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST V OKVIRU PODPORNIH CENTROV SALTO

Dva podporna centra SALTO sodelujeta, da bi podprla prednostno nalogo na področju vključevanja in raznolikosti na vseh področjih programa: eden na področju izobraževanja in usposabljanja[33] ter drugi na področju mladine[34].

Naloga teh podpornih centrov SALTO je izboljšati kakovost in učinek projektov Erasmus+, da bi program postal bolj vključujoč in raznolik.

Natančneje, ti podporni centri SALTO delujejo tudi kot vozlišča znanja, ki temeljijo na dokazih, ter nepristranski posredniki na podlagi njihovega strokovnega znanja in izkušenj z upravljanjem programov na področju vključevanja in raznolikosti. To pomeni stalno pridobivanje in usmerjanje znanja in izkušenj, pridobljenih pri izvajanju programa na tem tematskem področju, v okvir razvoja programov v sodelovanju z mrežo nacionalnih agencij in Komisijo prek ustreznih platform. Poleg tega ti podporni centri SALTO podpirajo nacionalne agencije pri izvajanju programa na način, ki v praksi izvaja ustrezne politične odločitve (npr. sklepe/resolucije Sveta), rezultate dejavnosti vzajemnega učenja ter odločitve o prednostnih nalogah na področju vključevanja in raznolikosti.

Ključne odgovornosti podpornih centrov SALTO za vključevanje in raznolikost so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti programa Erasmus+ s poudarkom na prednostni nalogi na področju vključevanja in raznolikosti;

[32] https://saltonetwork.eu/.
[33] https://saltoinclusion.eu/.
[34] https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/.

- pomagati pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov pri prednostni nalogi na področju vključevanja in raznolikosti pri izobraževanju, usposabljanju in mladini, kot je opredeljeno v programu Erasmus+;
- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na prednostno nalogo na področju vključevanja in raznolikosti pri izobraževanju, usposabljanju in mladini.

SALTO ZA PREHOD NA ZELENO GOSPODARSTVO IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

Podporni center SALTO na področju prehoda na zeleno gospodarstvo in trajnostnega razvoja[35] pokriva vsa področja programa Erasmus+ ter prispeva k reševanju izzivov v zvezi s podnebnimi spremembami, pri čemer v vseh ukrepih obravnava teme, povezane s podnebjem in okoljem.

Ta podporni center SALTO podpira izvajanje prednostne naloge na področju varstva okolja, trajnostnosti in boja proti podnebnim spremembam v skladu z evropskim zelenim dogovorom ter podnebnim paktom, podpira ukrepe evropskega izobraževalnega prostora v smislu izobraževanja o podnebju in trajnostnosti ter neposredno prispeva k doseganju enega od 11 evropskih ciljev mladih (trajnostna zelena Evropa), vključenih v strategije EU za mlade. Ključne odgovornosti podpornega centra SALTO so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti programa Erasmus+ s poudarkom na trajnostnosti in boju proti podnebnim spremembam;
- zagotoviti pomoč pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov pri prednostni nalogi na področju varstva okolja, trajnostnosti in boja proti podnebnim spremembam, kot je opredeljeno v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote;
- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na prednostno nalogo na področju varstva okolja, trajnostnosti in boja proti podnebnim spremembam v okviru programov.

SALTO ZA DIGITALNOST

Podporni center SALTO za digitalnost[36] pokriva vsa področja programa Erasmus+ ter v skladu z akcijskim načrtom za digitalno izobraževanje, priporočiloma Sveta o ključnih omogočitvenih dejavnikih uspešnega digitalnega izobraževanja in usposabljanja ter izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti v izobraževanju in usposabljanju ter ključnimi dokumenti politike za mlade podpira izvajanje digitalne horizontalne prednostne naloge v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, da bi se stalno izboljševala kakovost in vključevanje digitalnega izobraževanja in usposabljanja ter digitalnih vidikov na področju mladine. Podporni center SALTO za digitalnost deluje kot vozlišče znanja, ki temelji na dokazih, na področju digitalnega izobraževanja, usposabljanja in mladine ter usmerja znanje s področja svojih nalog v razvoj programov in politik. Ključne odgovornosti podpornega centra SALTO za digitalnost so:

- povečati kakovost in učinek projektov in aktivnosti naših programov s poudarkom na digitalnih prednostnih nalogah;
- zagotoviti pomoč pri optimizaciji izvajanja, spremljanja in nadaljnjih ukrepov na področju digitalnega izobraževanja, usposabljanja in prednostnih nalog na področju mladine, kot so opredeljene v programih Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote;
- imeti ključno vlogo pri usmerjanju nacionalnih agencij pri uspešnem izvajanju prednostnih nalog na področju digitalnosti ter analizi in oceni učinka projektov, ki se osredotočajo na prednostne naloge

[35] https://saltogreen.eu/.
[36] https://saltodigital.eu/.

programov na področju digitalnosti, kar prispeva k razvoju politik in forumom deležnikov, zlasti evropskemu vozlišču za digitalno izobraževanje.

SALTO ZA SODELOVANJE IN OBVEŠČANJE

Podporni center SALTO za sodelovanje in obveščanje[37] zajema vsa področja programa Erasmus+ ter podpira aktivno in informirano sodelovanje v demokratičnem življenju in državljansko udejstvovanje, ki temeljita na evropskih vrednotah, v celotnem programu Erasmus+. To se doseže z ustvarjanjem in razširjanjem ustreznih informacij, orodij, navdihujočih vsebin ter gradiva za poklicni razvoj na temo demokratične udeležbe.

Njegovo delo vključuje:

- razvoj smernic za prijavitelje in upravičence, zlasti da bi se spodbudilo vključevanje v demokratično odločanje ter državljansko in družbeno življenje s prostovoljstvom in prevzemanjem vlog v organizacijah skupnosti,
- zagotavljanje smernic in podpore vsem nacionalnim agencijam pri najsodobnejših strategijah za doseganje večjega števila posameznikov, povečanje kakovosti in vpliva informiranja, pa tudi njihove vključenosti ter trajnostnosti in prenosljivosti rezultatov projektov,
- pripravo in vzdrževanje nabora virov v zvezi z udeležbo[38], vozlišča znanja, ki je namenjeno vsem, ki jih zanima krepitev demokratične udeležbe, in ki ponuja različna učna gradiva, podatke, navdih, praktična orodja ter aktualne novice o demokratični udeležbi in sorodnih temah.

Poleg teh podpornih centrov SALTO dva podporna centra SALTO, specifična za posamezna območja, prispevata k razvoju zmogljivosti nacionalnih agencij in organizacij upravičenk za sodelovanje s programom Erasmus+ ter olajšujeta transnacionalno sodelovanje, mreženje in vzajemno učenje med nacionalnimi agencijami in različnimi deležniki, zlasti prek aktivnosti usposabljanja in sodelovanja.

SALTO ZA USPOSABLJANJE IN SODELOVANJE NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

SALTO za usposabljanje in sodelovanje na področju izobraževanja in usposabljanja[39] se osredotoča na podporo vsem področjem izobraževanja in usposabljanja, in sicer tako, da:

- ponuja platformo za podporo evropskim aktivnostim usposabljanja in sodelovanja na področju izobraževanja in usposabljanja,
- deležnikom omogoča, da med drugim razvijejo zmogljivosti svojih organizacij, da bi lahko v celoti izkoristile priložnosti programa Erasmus+,
- zagotavlja izmenjavo dobrih praks med evropskimi državami, iskanje partnerjev ali povečanje učinka njihovih projektov na evropski ravni.

SALTO ZA USPOSABLJANJE IN SODELOVANJE NA PODROČJU MLADINE

Podporni center SALTO za usposabljanje in sodelovanje[40] se osredotoča na razvoj strateških in inovativnih ukrepov za zagotavljanje splošnega kakovostnega pristopa k strategijam in dejavnostim usposabljanja na področju mladine ter priznavanje neformalnega in priložnostnega učenja pri mladinskem delu po vsej Evropi, med drugim z:

[37] https://www.salto-youth.net/rc/participation/.
[38] https://participationpool.eu/.
[39] www.salto-et.net.
[40] https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/.

- razvojem in izvajanjem postopkov, aktivnosti in orodij v okviru strategije Youthpass za podporo ter spodbujanje priznavanja in potrjevanja aktivnosti neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela;
- razvojem in izvajanjem postopkov, aktivnosti in orodij v okviru evropske strategije za izobraževanje na področju mladine za podporo krepitvi zmogljivosti in razvoju kakovosti evropskega mladinskega dela;
- ponujanjem platforme za podporo evropskim aktivnostim usposabljanja in sodelovanja na področju mladine;
- nudenjem podpore osebju nacionalnih agencij pri njihovem delu na področju aktivnosti usposabljanja in sodelovanja, orodja Youthpass ter s prispevanjem k okviru za upravljanje znanja in usposabljanje osebja.

REGIONALNI PODPORNI CENTI SALTO NA PODROČJU MLADINE

Trije regionalni podporni centri SALTO[41] (SALTO za jugovzhodno Evropo, SALTO za vzhodno Evropo in Kavkaz ter SALTO EUROMED) spodbujajo strateško in inovativno sodelovanje med deležniki iz držav članic EU, tretjih držav, pridruženih programu, in tretjih držav, ki niso pridružene programu, v programu Erasmus+ in Evropski solidarnostni enoti, da bi:

- dodatno povečali količino, kakovost in učinek projektov in partnerstev;
- podprli mladinsko delo in razvoj mladinske politike v tretjih državah, ki niso pridružene programu, na Zahodnem Balkanu, v vzhodnem partnerstvu in Rusiji ter v južnem Sredozemlju.

INFORMACIJSKE PISARNE

Nacionalni uradi Erasmus+

V nekaterih tretjih državah, ki niso pridružene programu (Zahodni Balkan, vzhodno sosedstvo, države južnega Sredozemlja, Srednja Azija), nacionalni uradi Erasmus+ (NEO)[42] pomagajo Komisiji, Izvajalski agenciji in lokalnim organom pri izvajanju programa Erasmus+. V teh državah so to informacijske točke za deležnike, ki so vključeni v program Erasmus+ na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Prispevajo h krepitvi osveščenosti, prepoznavnosti, pomembnosti, učinkovitosti in učinka mednarodne razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni uradi Erasmus+ so odgovorni za:

- zagotavljanje informacij o aktivnostih Erasmus+, ki se jih lahko udeležijo posamezne države (tudi na področju terciarnega izobraževanja, PIU, mladine in športa, če je ustrezno);
- svetovanje in pomoč morebitnim prijaviteljem;
- koordinacijo lokalne skupine strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja (HEREs);
- prispevanje k študijam in dogodkom;
- zagotavljanje podpore dialogu o politikah;
- ohranjanje stikov z lokalnimi organi in delegacijami EU;
- sledenje razvoju politik na zgoraj omenjenih področjih v lastni državi.

Nacionalne informacijske točke Erasmus+

V nekaterih tretjih državah, ki niso pridružene programu (Severna in Južna Amerika, podsaharska Afrika, Bližnji in Srednji vzhod, Azija in Pacifik), mreža nacionalnih informacijskih točk[43] podpira Komisijo, Izvajalsko agencijo in lokalne organe pri zagotavljanju smernic, praktičnih informacij in pomoči v zvezi z vsemi vidiki sodelovanja v programu Erasmus+ na področju

[41] https://www.salto-youth.net/rc/.

[42] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/contacts/national-erasmus-offices.

[43] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/contacts/erasmus-national-focal-points.

terciarnega izobraževanja, mladine, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter športa. Delujejo kot kontaktne točke za deležnike v njihovih državah ter prispevajo k izboljšanju ozaveščenosti, prepoznavnosti, ustreznosti, učinkovitosti in vpliva mednarodne razsežnosti programa Erasmus+.

Nacionalni informacijski centri za priznavanje diplom terciarnega izobraževanja (NARIC)

Omrežje NARIC zagotavlja informacije o priznavanju diplom in obdobjih študija, opravljenih v drugih evropskih državah, ter nasvete o tujih akademskih diplomah v državi, kjer je vzpostavljen NARIC. Omrežje NARIC zagotavlja zanesljive nasvete za vsakogar, ki potuje v tujino zaradi dela ali nadaljnjega izobraževanja, ter za institucije, študente, svetovalce, starše, učitelje in morebitne delodajalce.

Evropska komisija podpira aktivnosti omrežja NARIC z izmenjavo informacij in izkušenj med državami, opredeljevanjem dobrih praks, primerjalno analizo sistemov in politik na tem področju ter razpravo in analizo o zadevah, ki so v skupnem interesu izobraževalne politike.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu www.enic-naric.net.

Mreža Eurodesk

Mreža Eurodesk ponuja informacijske storitve mladim in osebam, ki delajo z mladimi, glede evropskih priložnosti na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine ter vključevanja mladih v evropske aktivnosti.

Prisotna je v vseh državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, na evropski ravni jo koordinira urad Eurodesk v Bruslju, ponuja pa odgovore na poizvedbe, informacije o sredstvih ter pripravo dogodkov in publikacij. Prispeva tudi k delovanju evropskega mladinskega portala.

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Zagotavlja informacije v 28 jezikih.

Evropski mladinski portal je dostopen na spletnem naslovu: www.youth.europa.eu. Več informacij o mreži Eurodesk je na voljo na spletnem naslovu: www.eurodesk.eu.

Otlas – orodje za iskanje partnerjev za organizacije na področju mladine

Eno od orodij, ki jih razvijajo in gostijo podporni centri za mladino SALTO, je Otlas, osrednje spletno orodje za iskanje partnerjev, namenjeno organizacijam na področju mladine. Organizacije lahko v orodju Otlas registrirajo svoje kontaktne podatke in področja zanimanja ter ustvarijo zahtevke za partnerje pri projektnih idejah.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.salto-et.net ali www.salto-youth.net/tools/otlas-partner-finding.

PLATFORME IN ORODJA

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov omogoča dostop do informacij in rezultatov v zvezi z vsemi projekti, ki se financirajo v okviru programa Erasmus+. Organizacije lahko med obilico informacij o projektih najdejo navdih ter izkoristijo rezultate in spoznanja, pridobljena pri izvajanju programa Erasmus+.

Informacije o projektih in rezultati, prikazani na platformi, morajo biti v celoti skladni z veljavnimi pravili in predpisi v zvezi z osebnimi podatki. To je predvsem odgovornost upravičencev projektov pod nadzorom projektnih uradnikov v agencijah.

Projekte je mogoče iskati po ključnih besedah, ključnih ukrepih, letu, državi, temi, vrsti rezultatov itd. Iskanja je mogoče shraniti in jih stalno posodabljati, da prikažejo najnovejše projekte v skladu z vnaprej opredeljenimi merili. Izpostavljeni so projekti dobre prakse, opredeljeni glede na pomembnost za politiko, učinke in možnosti za razširjanje.

Platforma Erasmus+ za rezultate projektov je na voljo na spletnem naslovu: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Evropska platforma za šolsko izobraževanje in eTwinning

Evropska platforma za šolsko izobraževanje je stična točka za vse deležnike v sektorju šolskega izobraževanja – šolsko osebje, raziskovalce, oblikovalce politik in druge strokovnjake – od vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu do osnovne in srednje šole, vključno z začetnim poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem.

Na platformi gostuje tudi **eTwinning**, tj. skupnost učiteljev in šolskega osebja, ki gosti varen prostor, dostopen le članom osebja, ki so jih preverile nacionalne podporne organizacije. Udeleženci lahko sodelujejo v številnih aktivnostih: lahko izvajajo projekte z drugimi šolami in učilnicami, razpravljajo s kolegi in razvijajo poklicno mreženje ali se udeležijo različnih priložnosti za poklicni razvoj (na spletu ali osebno).

Nacionalne svetovalne organizacije zagotavljajo podporo učiteljem in šolam, ki sodelujejo v projektih eTwinning. To so organizacije, ki jih imenujejo pristojni nacionalni organi. Šolam pomagajo med postopkom registracije, iskanjem partnerjev in izvajanjem projekta, spodbujajo uporabo skupnosti eTwinning, podeljujejo nagrade in znake kakovosti ter organizirajo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev.

Nacionalne podporne organizacije koordinira centralna svetovalna služba (CSS), ki je odgovorna tudi za razvoj evropske platforme za šolsko izobraževanje in organizacijo aktivnosti za poklicni razvoj učiteljev na evropski ravni.

Evropska platforma za šolsko izobraževanje in skupnost eTwinning sta na voljo na spletnem naslovu: https://school-education.ec.europa.eu/.

Elektronska platforma za izobraževanje odraslih (EPALE)

Elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi (EPALE) je pobuda Evropske komisije, financirana v okviru programa Erasmus+. Namenjena je strokovnim delavcem na področju izobraževanja odraslih: učiteljem, izobraževalcem, trenerjem in prostovoljcem, pa tudi oblikovalcem politik, raziskovalcem, novinarjem in akademikom ter drugim, vključenim v izobraževanje odraslih.

Platforma ponuja aktualne novice o razvoju dogodkov na tem področju in interaktivna omrežja, ki uporabnikom omogočajo, da se povežejo z drugimi uporabniki po vsej Evropi, sodelujejo v razpravah in izmenjujejo dobre prakse. Poleg množice orodij in vsebin platforma EPALE ponuja instrumente, posebej namenjene (morebitnim) upravičencem programa Erasmus+. Med primeri so:

- koledar tečajev in dogodkov;
- orodje za iskanje partnerjev, ki je koristno pri iskanju partnerjev za pripravo projekta, ki ga financira EU, ali pri iskanju ali ponujanju priložnosti za sledenje na delovnem mestu;
- katalog tečajev, v katerem lahko obiskovalci najdejo najrazličnejše spletne in nespletne tečaje;
- izkustvene skupnosti ponujajo dodaten prostor za povezovanje z ljudmi in organizacijami s podobnimi interesi;
- prostori za sodelovanje, v katerih lahko partnerji projekta v varnem okolju razvijajo svoj projekt;
- program **Erasmus+Space**, varno in zanesljivo orodje, zlasti za koordinatorje projektov Erasmus+ v okviru ključnih ukrepov 1 in 2 ter njihove partnerje, za izvajanje kombinirane mobilnosti/sodelovanja v praksi ter za njegovo uporabo pri vodenju projektov in razširjanju;
- center za vire, v katerem lahko upravičenci projekta dobijo koristno referenčno gradivo in/ali objavijo članke, učna gradiva, poročila, priročnike in drugo gradivo, pripravljeno v okviru projekta ali v njihovi organizaciji, kar zagotavlja dodatno priložnost za razširjanje informacij;

- spletni dnevnik, v katerem lahko udeleženci projektov izmenjujejo izkušnje ali vanj prenesejo video posnetke, s katerimi na neformalen in dinamičen način predstavijo svoje rezultate.

Projekti, ki prejmejo sredstva EU, se spodbujajo, naj na platformi z objavami v spletnem dnevniku, novicami, dogodki in drugimi dejavnostmi delijo informacije o svojih aktivnostih in rezultatih.

Izvajanje platforme EPALE podpirata centralna podporna služba in omrežje nacionalnih podpornih organizacij v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ki so zadolžene za iskanje informacij ter spodbujanje deležnikov k uporabi platforme in prispevanju k njej.

Platforma EPALE je na voljo na spletnem naslovu: https://epale.ec.europa.eu/sl/.

Samoocenjevanje učinkovitega učenja s spodbujanjem uporabe inovativnih izobraževalnih tehnologij (SELFIE)

SELFIE (*Self-reflection on Effective Learning by Fostering the use of Innovative Educational Technologies* – samoocenjevanje učinkovitega učenja s spodbujanjem uporabe inovativnih izobraževalnih tehnologij) je brezplačno, večjezično spletno orodje za samoocenjevanje, ki splošnim in poklicnim šolam pomaga razviti digitalne zmogljivosti.

Orodje SELFIE za šole anonimno zbira stališča učencev, dijakov, učiteljev in ravnateljev o uporabi tehnologije na njihovih šolah. V tem postopku se uporabljajo kratke trditve in vprašanja ter preprosta lestvica odgovorov od 1 do 5. Orodje na podlagi teh vhodnih informacij ustvari poročilo – posnetek („SELFIE“) šolskih odlik in slabosti pri uporabi tehnologije. Orodje SELFIE je na voljo vsem osnovnim, srednjim in poklicnim šolam v Evropi in drugod ter v več kot 30 jezikih. Uporablja ga lahko vsaka šola, ne samo tiste z visokimi ravnmi infrastrukture, opreme in uporabe tehnologije.

Pandemija COVID-19 je povzročila obsežen prehod na digitalne tehnologije za delo in učenje na daljavo, tudi za PIU. Pokazala je tudi težave pri ohranjanju tistega dela PIU, ki zajema učenje na delovnem mestu v podjetjih, zaradi česar je še nujneje povečati učinkovitost dialoga med učitelji PIU in trenerji na delovnem mestu prek digitalnih sredstev.

Novo orodje za učitelje („SELFIE za učitelje“), ki je del akcijskega načrta za digitalno izobraževanje in je na voljo v vseh uradnih jezikih EU, učiteljem omogoča, da sami ocenijo svoje digitalne kompetence in zaupanje v svoje digitalne spretnosti ter pridobijo takojšnje povratne informacije o odlikah in vrzelih ter o tem, kje se lahko še dodatno razvijajo. Skupine učiteljev lahko tudi skupaj uporabljajo orodje in oblikujejo načrt usposabljanja.

Oktobra 2021 je bilo v vseh uradnih jezikih EU uvedeno novo orodje SELFIE za učenje na delovnem mestu. Pomaga zbliževati institucije PIU in podjetja, da bi skupaj razpravljali o tem, kako najbolje vključiti digitalno tehnologijo v izobraževanje in usposabljanje. Orodje SELFIE za učenje na delovnem mestu združuje vidike ravnateljev, učiteljev in dijakov v PIU ter dodaja četrti vidik, tj. vidik izvajalcev usposabljanja na delovnem mestu. Nadaljnje delo v zvezi z orodjem SELFIE za učenje na delovnem mestu bo osredotočeno na preučitev, kako lahko orodje podpira spremljanje in razvoj politike na ravni držav in EU. Poleg tega bi bilo treba nadalje analizirati učinek orodja SELFIE za učenje na delovnem mestu, ki ga ima na podjetja, da bi preučili nadaljnje vključevanje podjetij ali dodatno razvili orodje, ki bi zajemalo različne vidike v skladu s potrebami podjetij.

Orodje SELFIE sta razvila Skupno raziskovalno središče in Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo (GD EAC).

Več informacij o orodju SELFIE je na voljo na www.education.ec.europa.eu/selfie.

HEInnovate

Vodilni okvir HEInnovate terciarnim izobraževalnim institucijam v EU in drugod ponuja možnost, da proučijo svoje inovacijske in podjetniške zmogljivosti s samoocenjevanjem na področju ene ali več naslednjih osmih razsežnosti:

- vodenje in upravljanje;

- organizacijska zmogljivost: ljudje, viri, spodbude in nagrade;
- poučevanje in učenje podjetništva;
- priprava podjetnikov in podpora podjetnikom;
- digitalna preobrazba in zmogljivost;
- podjetniški ekosistem in mreže;
- internacionalizirana institucija;
- učinek podjetniške terciarne izobraževalne institucije.

HEInnovate je tudi izkustvena skupnost, katere strokovnjaki terciarnim izobraževalnim institucijam ponujajo spletne seminarje in delavnice za izboljšanje njihove uspešnosti na področju inovacij in dogodke za usposabljanje vodij usposabljanj za razširjanje pristopa na institucionalni ravni. Strokovna skupina HEInnovate ima ključno vlogo pri oblikovanju in izvajanju virov HEInnovate ter pri zagotavljanju neposrednih smernic prijaviteljem prek namenskega „okenca za strokovna vprašanja" na platformi. Gradivo za usposabljanje je na voljo na spletišču. Platforma zagotavlja tudi študije primerov in zgodbe uporabnikov, ki predstavljajo primere različnih inovacijskih pristopov v terciarnih izobraževalnih institucijah po vsej EU, vključno s priporočili za nadaljnje ukrepanje v obliki t. i. akcijskih kartic. Vključena je tudi v zbirko orodij za strateško preobrazbo, ki jo je pripravila evropska opazovalnica za visokošolski sektor (EHESO)[44] in ki je vir za terciarne izobraževalne institucije, ki želijo obravnavati prihodnje izzive, ter ima osrednjo vlogo v pobudi EIT za terciarne izobraževalne institucije (EIT HEI)[45], saj je dokončana samoocena v okviru pobude HEInnovate pogoj za prijavo na razpis EIT HEI za zbiranje predlogov.

V okviru pobude HEInnovate se razvija **skupnost za inovacije v izobraževanju** z namenom povezovanja izobraževalnih ustanov, izobraževalcev, podjetij in oblikovalcev politik, da se spodbudijo inovacije v izobraževanju ter učečim se zagotovijo spretnosti in miselnost, potrebne za prispevanje k evropskemu inovacijskemu okolju, vključno s podjetniškimi spretnostmi, zelenim in digitalnim prehodom, STEM in vseživljenjskim učenjem.

Izvajalce projektov, financirane v okviru programa Erasmus+, kot so zavezništva evropskih univerz in koalicije za inovacije, se spodbuja, da po potrebi uporabljajo HEInnovate kot dodatek k svojim projektom.

HEInnovate je na voljo na spletnem naslovu: www.heinnovate.eu.

Evropski mladinski portal

Evropski mladinski portal ponuja evropske in nacionalne informacije ter priložnosti, ki zanimajo mlade, ki živijo, se učijo ali delajo v Evropi. Spodbuja tudi udeležbo mladih v demokratičnem življenju v Evropi, zlasti prek mladinskega dialoga EU in drugih pobud za sodelovanje z mladimi, da bi vplivali na oblikovanje politik.

Evropski mladinski portal zagotavlja tudi informacije za druge deležnike, ki delujejo na področju mladine, in je na voljo v 28 jezikih, dostopen pa je na naslednjem spletnem naslovu: www.youth.europa.eu.

Pobuda za evropsko študentsko izkaznico

Cilj pobude za evropsko študentsko izkaznico je poenostaviti učno mobilnost in mobilnost za usposabljanje z digitalizacijo vseh glavnih komponent, potrebnih za organizacijo študentske mobilnosti, od zagotavljanja informacij do postopkov oddaje vloge in nastanitve v gostiteljski skupnosti v tujini. V okviru te pobude so vsem terciarnim izobraževalnim institucijam in študentom na voljo mobilna aplikacija Erasmus+, mreža Erasmus brez papirja in usmerjevalnik evropske študentske izkaznice.

Mobilna aplikacija Erasmus+ študentom zagotavlja enotno spletno točko za dostop do vseh informacij in storitev, ki jih potrebujejo pred in med izmenjavo v tujini ter po njej. Vključuje tudi informacije o udeležbi v programu za učeče se v drugih

[44] https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/eheso/strategic-transformation-toolbox.
[45] https://eit-hei.eu/.

sektorjih. Aplikacija je na voljo za prenos v spletnih trgovinah App Store in Google Play. Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/erasmus-app.

Mreža Erasmus brez papirja omogoča terciarnim izobraževalnim institucijam, da se povežejo s komunikacijskim kanalom za nemoteno izmenjavo podatkov o mobilnosti študentov na varen in poenostavljen način, ki podpira digitalizirano upravljanje mobilnosti, vključno z digitalnimi učnimi sporazumi, digitalnimi medinstitucionalnimi sporazumi in digitalnimi imenovanji. Terciarne izobraževalne institucije, ki iščejo informacije o tem, kako se povezati z Mrežo Erasmus brez papirja in jo uporabljati, lahko do informacij, smernic in navodil dostopajo na strani Erasmus brez papirja na portalu pobude za evropsko študentsko izkaznico na www.erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/ewp.

Evropska študentska izkaznica je sklop standardnih funkcij, ki jih je treba vključiti v študentske izkaznice, ki jih izdajajo sodelujoče institucije, in ki vzpostavljajo skupno evropsko identiteto za študente v terciarnem izobraževanju. Študenti lahko svoj status študenta enostavno preverijo po vsej Evropi s svojo študentsko izkaznico, če ta vključuje funkcije evropske študentske izkaznice. Evropska študentska izkaznica deluje prek digitalne platforme, imenovane usmerjevalnik evropske študentske izkaznice (*European Student Card Router* – ESC-R), ki sodelujočim institucijam omogoča, da funkcije evropske študentske izkaznice vključijo v svoje obstoječe študentske izkaznice (fizične ali digitalne). To omogoča preverjanje statusa študenta v realnem času v evropskem izobraževalnem prostoru. Več informacij o tem, kako se lahko institucije povežejo s platformo ESC-R in začnejo v svoje študentske izkaznice vključevati funkcije evropske študentske izkaznice, je na voljo na https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/card.

MREŽE ZNANJA IN STROKOVNJAKOV

Omrežje Eurydice

Omrežje Eurydice je usmerjeno predvsem v to, kako je izobraževanje v Evropi strukturirano in organizirano na vseh ravneh, njegov cilj pa je prispevati k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov izobraževanja v Evropi. Osebam, ki so odgovorne za sisteme izobraževanja in politike v Evropi, zagotavlja primerjalne analize na evropski ravni in informacije o posameznih državah na področju izobraževanja in mladine, ki jim pomagajo pri odločanju.

Omrežje Eurydice ustvarja obsežen vir informacij, na primer podrobne opise in preglede nacionalnih sistemov izobraževanja (nacionalni sistemi izobraževanja in politike), primerjalna tematska poročila, posvečena posebnim temam v interesu skupnosti (tematska poročila), kazalnike in statistike (nabor ključnih podatkov) ter vrsto dejstev in številk v zvezi z izobraževanjem, kot so nacionalne strukture izobraževanja, šolski koledarji, primerjave učiteljskih plač ter zahtevanega časa učenja v posameznih državah in ravni izobrazbe (dejstva in številke).

Sestavljajo ga osrednja koordinatorska enota v Izvajalski agenciji in nacionalne enote s sedežem v vseh državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter v Albaniji, Bosni in Hercegovini in Črni gori.

Več informacij je na voljo na spletišču omrežja Eurydice: www.eurydice.eacea.ec.europa.eu.

Mreža nacionalnih korespondentov za mladinski wiki

V skladu s strategijo EU za mlade in ciljem izboljšanja znanja o vprašanjih v zvezi z mladimi v Evropi je na voljo finančna podpora za nacionalne strukture, ki prispevajo k platformi mladinski wiki, ki je interaktivno orodje, ki razumljivo in ažurno zagotavlja koristne informacije o mladih v Evropi ter o nacionalnih mladinskih politikah.

Organom, ki jih imenujejo nacionalni organi in imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, je zagotovljena finančna podpora za ukrepe, ki jih izvedejo za pripravo informacij za posamezno državo, primerljivih opisov držav in kazalnikov, ki prispevajo k boljšemu vzajemnemu razumevanju sistemov na področju mladih in mladinskih politik v Evropi.

Več informacij je na voljo na spletni platformi: www.national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki.

Omrežje strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja (HEREs)

V tretjih državah, ki niso pridružene programu, v njih pa delujejo nacionalni uradi Erasmus+, nacionalne skupine strokovnjakov za reformo terciarnega izobraževanja zagotavljajo vir strokovnega znanja za lokalne organe in deležnike, da spodbujajo reforme in krepijo napredek v terciarnem izobraževanju. Sodelujejo pri razvoju politik na področju terciarnega izobraževanja v svoji državi. Aktivnosti HEREs temeljijo na vzajemnem sodelovanju strokovnjakov. Vsaka nacionalna skupina je sestavljena iz pet do petnajst članov. HEREs so strokovnjaki na področju terciarnega izobraževanja (rektorji, prorektorji, dekani, vodilni akademiki, uradniki za mednarodne odnose, študenti itd.).

Poslanstvo HEREs zajema podporo:

- razvoju politik v posameznih državah tako, da podpira posodobitve, postopke reform in strategije na področju terciarnega izobraževanja in pri tem tesno sodeluje z zadevnimi lokalnimi organi;
- dialogu o politikah z EU na področju terciarnega izobraževanja;
- aktivnostim usposabljanja in svetovanja, ki so ciljno usmerjene v lokalne deležnike, zlasti terciarne izobraževalne institucije in njihovo osebje;
- projektom Erasmus+ (predvsem tistim, ki se izvajajo v okviru ukrepa krepitve zmogljivosti), tako da razširja rezultate teh projektov, zlasti dobre prakse in inovativne pobude, ter jih uporablja v namene usposabljanja.

Nacionalne skupine za podporo izvajanju prednostnih nalog EU za PIU

Namen nacionalnih skupin strokovnjakov za PIU je zagotavljati vir strokovnega znanja za spodbujanje uporabe orodij in načel EU za PIU v projektih, ki jih financira EU in podpira program Erasmus+. Strokovnjaki bi morali zlasti zagotavljati podporo upravičencem projektov EU, ki se financirajo iz programa Erasmus+, pri:

- podpiranju privlačnosti in kakovosti z učno mobilnostjo v PIU v skladu s Priporočilom iz leta 2024 „Evropa in mobilnost“, na primer za ponudnike usposabljanja z manj izkušnjami in akterje na trgu dela, s povezovanjem ponudnikov PIU in delodajalcev ter povečevanjem možnosti za pridobivanje izkušenj z učenjem na delovnem mestu v tujini;
- spodbujanju poklicne odličnosti, na primer z ustvarjanjem sinergij med upravičenci projektov centrov poklicne odličnosti Erasmus+ in drugih podobnih projektov, ki krepijo povezave z nacionalnimi javnimi organi – vključno s tistimi, ki upravljajo druga sredstva EU –, ter podjetji, da bi se lahko rezultati projektov razširjali zunaj partnerstev ter ustvarjali možnosti za razširitev in nadgradnjo razvitih tečajev in kvalifikacij.

Mreža nacionalnih referenčnih točk EQAVET (Evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti v PIU)

Nacionalne referenčne točke EQAVET so vzpostavili nacionalni organi, združujejo pa obstoječe zadevne organe, ki zajemajo socialne partnerje in vse zadevne deležnike na nacionalni in regionalni ravni, da prispevajo k izvajanju evropskega okvira za zagotavljanje kakovosti v PIU, kot je opredeljen v Priporočilu Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[46].

Namen nacionalnih referenčnih točk EQAVET je:

- dajanje konkretnih pobud za izvajanje in nadaljnji razvoj okvira EQAVET;
- obveščanje in mobilizacija širokega kroga deležnikov, da bi prispevali k izvajanju okvira EQAVET;
- podpiranje samoocenjevanja kot komplementarnega in učinkovitega sredstva za zagotavljanje kakovosti;
- zagotavljanje posodobljenega opisa nacionalnih/regionalnih ureditev za zagotavljanje kakovosti na podlagi okvira EQAVET;

- sodelovanje pri medsebojnih strokovnih pregledih na ravni EU v zvezi z zagotavljanjem kakovosti na ravni sistema PIU.

Evropsko ogrodje kvalifikacij, Europass in Euroguidance – nacionalni centri

Za vsako državo so ta tri omrežja nacionalnih središč podprta z enim ali več sporazumi o nepovratnih sredstvih:

Nacionalne koordinacijske točke evropskega ogrodja kvalifikacij (NKT EOK)

Nacionalne koordinacijske točke EOK, ki jih imenujejo nacionalni organi, te organe podpirajo pri:

- razvijanju, izvajanju in pregledovanju nacionalnih ogrodij kvalifikacij ter njihovem povezovanju z evropskim ogrodjem kvalifikacij (EOK);
- pregledovanju in po potrebi posodabljanju umestitve ravni nacionalnih ogrodij ali sistemov kvalifikacij glede na ravni EOK.

Nacionalne koordinacijske točke EOK na naslednje načine približujejo EOK posameznikom in organizacijam:

- s podpiranjem vključitve ustreznih ravni EOK v spričevala, diplome, priloge in druge dokumente o kvalifikacijah ter podatkovne zbirke kvalifikacij;
- z oblikovanjem registrov ali podatkovnih zbirk kvalifikacij, ki vključujejo kvalifikacije iz nacionalnih ogrodij kvalifikacij, in njihovo objavo na platformi Europass.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.europa.eu/europass/en/implementation-european-qualifications-framework-eqf.

Nacionalni centri Europass

Glavna značilnost orodja Europass je spletna platforma, ki posameznikom in organizacijam zagotavlja interaktivna orodja in informacije o priložnostih za učenje, ogrodjih kvalifikacij in kvalifikacijah, usmerjanju, podatkih o spretnostih, orodjih za samoocenjevanje, dokumentiranju spretnosti in kvalifikacij ter povezavo s priložnostmi za učenje in zaposlitev. To zahteva veliko dela na nacionalni ravni, ki ga opravljajo organi, ki jih imenujejo nacionalni organi. To delo obsega predvsem:

- omogočanje dostopnosti nacionalnih informacij za platformo EU, in sicer z zagotavljanjem medsebojne povezanosti med platformo EU in nacionalnimi viri podatkov za priložnosti za učenje ter nacionalnimi podatkovnimi zbirkami ali registri kvalifikacij;
- spodbujanje uporabe storitev, ki jih zagotavlja platforma EU;
- povezovanje z vsemi ustreznimi deležniki na nacionalni ravni.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.europa.eu/europass.

Omrežje Euroguidance

Euroguidance je evropsko omrežje nacionalnih centrov za informiranje, ki jih imenujejo nacionalni organi. Vsi centri Euroguidance imajo naslednje skupne cilje:

- sodelovati in zagotavljati podporo na ravni Unije za okrepitev politik, sistemov in praks za usmerjanje v Uniji (razvoj evropske razsežnosti vseživljenjskega usmerjanja);
- podpirati razvoj kompetenc svetovalcev;
- zagotavljati kakovostne informacije o vseživljenjskem usmerjanju;
- promovirati evropske priložnosti za učno mobilnost in načrtovanje poklicne poti (prek platforme Europass).

Glavna ciljna skupina omrežja Euroguidance so svetovalci in oblikovalci politik iz sektorjev izobraževanja in zaposlovanja.

Več informacij je na voljo na spletnem naslovu: www.euroguidance.eu.

Nacionalni koordinatorji za učenje odraslih

Mreža nacionalnih koordinatorjev spodbuja učenje odraslih in podpira izvajanje evropskih prednostnih nalog na nacionalni ravni. Nacionalni koordinatorji v okviru Evropskega programa za učenje odraslih krepijo sodelovanje deležnikov, lajšajo usklajevanje politik in izmenjujejo dobre prakse. Njihove dejavnosti vključujejo ozaveščanje in doseganje ciljnih skupin, vključevanje deležnikov, krepitev zmogljivosti in sodelovanje na nacionalni in evropski ravni.

KDO LAHKO SODELUJE V PROGRAMU ERASMUS+?

Posamezniki so glavna ciljna populacija programa Erasmus+. Program te posameznike doseže prek organizacij, institucij, organov ali skupin, ki organizirajo aktivnosti, ki jih podpira program. Pogoji dostopa do programa so torej povezani z naslednjima dvema skupinama akterjev: „udeleženci" (posamezniki, ki sodelujejo v projektnih aktivnostih programa Erasmus+ in lahko prejmejo del nepovratnih sredstev EU, namenjenih kritju njihovih stroškov sodelovanja) in „sodelujoče organizacije"[47] (vključno z neformalnimi skupinami mladih, ki sodelujejo pri projektu Erasmus+ bodisi kot prijavitelji ali partnerji bodisi kot samozaposlene osebe). Za udeležence in sodelujoče organizacije so pogoji za udeležbo odvisni od države, v kateri imajo prebivališče oziroma sedež[48].

UDELEŽENCI AKTIVNOSTI PROGRAMA ERASMUS+

Praviloma morajo imeti udeleženci v projektih Erasmus+ sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. V nekaterih ukrepih, zlasti na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa, lahko sodelujejo tudi udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa.

Spodaj so na splošno navedene glavne ciljne skupine:

- za projekte na področju terciarnega izobraževanja so glavne ciljne skupine: študenti v terciarnem izobraževanju (kratki cikel, prva, druga ali tretja stopnja), učitelji, profesorji in osebje v terciarnem izobraževanju ali terciarne izobraževalne institucije, trenerji in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja so glavne ciljne skupine: vajenci in dijaki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, strokovnjaki in vodje usposabljanj v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, osebje organizacij za začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje, vodje usposabljanj in strokovnjaki v podjetjih;
- za projekte na področju splošnega šolskega izobraževanja so glavne ciljne skupine: ravnatelji, šolski učitelji in osebje, otroci/učenci/dijaki v predprimarnem, primarnem in sekundarnem izobraževanju;
- za projekte na področju izobraževanja odraslih so glavne ciljne skupine: člani nepoklicnih organizacij za izobraževanje odraslih, vodje usposabljanj, osebje in učeči se v nepoklicnem izobraževanju odraslih;
- za projekte na področju mladine so glavne ciljne skupine: mladi, stari od 13 do 30 let[49], mladinski delavci, osebje in člani organizacij, aktivni na področju mladine;
- za projekte na področju športa so glavne ciljne skupine: strokovnjaki in prostovoljci na področju športa, športniki in trenerji.

Za več informacij o pogojih za udeležbo v posameznih ukrepih glej del B tega vodnika.

SODELUJOČE ORGANIZACIJE

[47] Fizične osebe ne morejo zaprositi za nepovratna sredstva pri nacionalnih agencijah Erasmus+ ali izvajalski agenciji EACEA, kar ne velja za samozaposlene osebe (tj. samostojne podjetnike, če podjetje nima pravne osebnosti, ločene od fizične osebe). Subjekti, ki niso pravne osebe v skladu z domačim nacionalnim pravom, so lahko izjemoma udeleženci, če so njihovi predstavniki pooblaščeni, da v njihovem imenu prevzemajo pravne obveznosti in zagotavljajo jamstva za zaščito finančnih interesov EU, enakovredno zaščiti, ki jo zagotavljajo pravne osebe. Organi EU (razen Skupnega raziskovalnega središča Evropske komisije) ne morejo biti člani konzorcija prijaviteljev.

[48] V skladu z izjavo Evropske unije o spremembi Evro-mediteranskega sporazuma so ukrepi, financirani iz programa Erasmus+, odprti za sodelovanje sahrawijske diaspore in organizacij, ki jih vodijo Sahrawijci, v skladu z merili za zadevne ukrepe, navedene v tem vodniku po programu.

[49] Za posamezne vrste aktivnosti se uporabljajo različne starostne omejitve. Za več informacij glej del B tega vodnika. Upoštevati je treba tudi naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;
zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

Predloge projektov Erasmus+ oddajo in izvajajo sodelujoče organizacije. Če je projekt izbran, postane organizacija prijaviteljica upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+. Upravičenci podpišejo sporazum o nepovratnih sredstvih, na podlagi katerega prejmejo finančno podporo za izvajanje svojega projekta.

Praviloma morajo imeti organizacije udeleženke v projektih Erasmus+ sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. V nekaterih ukrepih, zlasti na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa, lahko sodelujejo tudi organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Posebni pogoji za sodelovanje v projektu Erasmus+ so odvisni od posamezne vrste ukrepa, podprtega s programom. Na splošno lahko v programu sodelujejo vse organizacije, ki so aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine ali športa. Nekaterih drugih ukrepov se lahko udeležijo tudi drugi akterji na trgu dela.

Za več informacij glej del B tega vodnika.

UPRAVIČENE DRŽAVE

Pri vseh ukrepih programa Erasmus+ v celoti sodelujejo države članice EU. Poleg tega so programu v skladu s členom 19 uredbe o programu Erasmus+ pridružene naslednje tretje države:

- članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP): Norveška, Islandija, Lihtenštajn;
- države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke: Severna Makedonija, Turčija in Srbija;
- Švica[50] in Združeno kraljestvo[51], če izpolnjujeta vse pogoje zadevnega sporazuma o pridružitvi.

Države članice EU in zgoraj navedene tretje države, pridružene programu, se v nadaljnjem besedilu imenujejo **„države članice EU in tretje države, pridružene programu“.**

Za namene pogojev za upravičenost se šteje, da so prijavitelji s sedežem v tretjih državah, ki se uradno pogajajo o pridružitvi programu Erasmus+, subjekti s sedežem v tretji državi, ki je pridružena programu, če se ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih uporablja sporazum o pridružitvi zadevne tretje države programu Erasmus+.

Poleg tega so lahko do sodelovanja v ukrepih Erasmus+ v skladu s členom 20 Uredbe v ustrezno utemeljenih primerih upravičeni tudi pravni subjekti iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, če je to v interesu Unije (v nadaljnjem besedilu: **tretje države, ki niso pridružene programu**).

[50] Sporazum med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Švicarsko konfederacijo na drugi strani o sodelovanju Švicarske konfederacije v programih Unije (ST/8029/2025/INIT, UL L, 2025/2480, 16.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2025/2480/oj).

[51] Sklep Sveta (EU) 2026/833 z dne 30. marca 2026 o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa v Specializiranem odboru za sodelovanje v programih Unije, ustanovljenem s Sporazumom o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani, glede sprememb Protokola I k navedenemu sporazumu (ST/6914/2026/INIT, UL L, 2026/833, 10.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/833/oj).

DRŽAVE ČLANICE EU IN TRETJE DRŽAVE, PRIDRUŽENE PROGRAMU

Naslednje države lahko v celoti sodelujejo v vseh ukrepih programa Erasmus+:

Države članice Evropske unije (EU)[52]			
Avstrija	Estonija	Italija	Portugalska
Belgija	Finska	Latvija	Romunija
Bolgarija	Francija	Litva	Slovenija
Hrvaška	Nemčija	Luksemburg	Slovaška
Ciper	Grčija	Malta	Španija
Češka	Madžarska	Nizozemska	Švedska
Danska	Irska	Poljska	

Tretje države, pridružene programu[53,54]		
Islandija	Norveška	Turčija
Lihtenštajn	Srbija	Združeno kraljestvo
Severna Makedonija	Švica	

[52] V skladu s členom 33(2) Sklepa Sveta (EU) 2021/1764 z dne 5. oktobra 2021 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji, vključno z odnosi med Evropsko unijo na eni strani ter Grenlandijo in Kraljevino Dansko na drugi strani (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj, vključno z Grenlandijo) (https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj/slv), Unija zagotovi, da so posamezniki in organizacije, ki prihajajo iz čezmorskih držav ali ozemelj (OCT) ali se tja odpravljajo, upravičeni do programa Erasmus+ v skladu s pravili programa in ureditvami, ki se uporabljajo za državo članico, s katero so ti OCT povezani. To pomeni, da posamezniki in organizacije iz OCT sodelujejo v programu s statusom „država članica EU ali tretja država, pridružena programu“, pri čemer je „država članica EU ali tretja država, pridružena programu“ država članica, s katero so OCT povezani. Seznam OCT je na voljo na spletnem naslovu: www.ec.europa.eu/international-partnerships/where-we-work/overseas-countries-and-territories_sl.

[53] Na podlagi podpisa pridružitvenih sporazumov med Evropsko unijo in navedenimi državami.

[54] Upoštevajte, da čezmorske države in ozemlja ter druga odvisna ozemlja tretjih držav, pridruženih programu, zaradi ozemeljske uporabe Sklepa Sveta 2013/755/EU (https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2013/755/oj/eng) ali določb sporazuma o pridružitvi ne morejo imeti enakega statusa. Posamezniki in organizacije s takih ozemelj lahko sodelujejo le kot subjekti iz tretje države, ki ni pridružena programu.

TRETJE DRŽAVE, KI NISO PRIDRUŽENE PROGRAMU

V nekaterih ukrepih programa lahko sodelujejo naslednje države ob upoštevanju posebnih meril ali pogojev. Nekatere od teh držav so prejemnice uradne razvojne pomoči[55]. Za upravičene države za vsak posamezni ukrep glej del B tega vodnika.

Zahodni Balkan (regija 1)	Albanija, Bosna in Hercegovina, Kosovo*[56], Črna gora
Vzhodno sosedstvo (regija 2)	Armenija, Azerbajdžan, Belorusija[57], Gruzija[58], Moldavija in Ukrajina.
Države južnega Sredozemlja (regija 3)	Alžirija, Egipt, Izrael[59], Jordanija, Libanon, Libija, Maroko, Palestina[60], Sirija, Tunizija.
Ruska federacija (regija 4)	Rusija[61].
Regija 5 Azija	a) Bangladeš, Butan, Kambodža, Kitajska, Demokratična ljudska republika Koreja, Indija, Indonezija, Laos, Malezija, Maldivi, Mongolija, Mjanmar, Nepal, Pakistan, Filipini, Šrilanka, Tajska, Vietnam b) Države in ozemlja z visokim dohodkom[62]: Brunej, Hongkong, Japonska, Republika Koreja, Macao, Singapur, Tajvan
Regija 6 Srednja Azija	Afganistan, Kazahstan, Kirgizistan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uzbekistan
Regija 7 Bližnji in Srednji vzhod	a) Iran, Irak, Jemen b) Države z visokim dohodkom: Bahrajn, Kuvajt, Oman, Katar, Saudova Arabija, Združeni arabski emirati

[55] Seznam najmanj razvitih držav je na voljo na spletnem naslovu https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf.

[56] To poimenovanje ne posega v stališča o statusu ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova*.

[57] V skladu s sklepi Sveta z dne 12. oktobra 2020 in glede na vpletenost Belorusije v vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, priznano v sklepih Evropskega sveta iz februarja 2022, je EU prenehala sodelovati s predstavniki beloruskih javnih organov in podjetij v državni lasti. Če se bodo okoliščine spremenile, se lahko ta odločitev ponovno prouči. Medtem EU še naprej sodeluje z nedržavnimi, lokalnimi in regionalnimi akterji ter je, kjer je bilo to mogoče, okrepila podporo, ki jim jo zagotavlja, tudi v okviru tega programa, če je to ustrezno.

[58] V skladu s sklepi Sveta z dne 19. decembra 2024 in kot odziv na politični razvoj dogodkov v Gruziji je EU ponovno preučila finančno pomoč, ki neposredno koristi gruzijskim organom. Ob upoštevanju člena 20 Uredbe (EU) 2021/817 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi programa Erasmus+, programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport, se šteje, da neposredna finančna pomoč iz programa za gruzijske organe, ki bi jih bilo treba razumeti kot centralno državo, lokalne organe, agencije in podjetja v državni lasti, ni v interesu Unije. Gruzijski organi zato niso upravičeni v okviru nobenega od ukrepov iz tega vodnika.

[59] Merila za upravičenost, navedena v Obvestilu Komisije št. 2013/C-205/05 (UL C 205, 19.7.2013, str. 9), se uporabljajo za vse ukrepe, ki se izvajajo s tem vodnikom za prijavitelje, med drugim v zvezi s tretjimi osebami, ki prejemajo finančno podporo, kadar posamezni ukrep vključuje finančno podporo tretjim osebam s strani upravičencev do nepovratnih sredstev, v skladu s členom 204 finančne uredbe EU.

[60] To poimenovanje se ne razlaga kot priznanje države Palestine in ne posega v posamezna stališča držav članic glede tega vprašanja.

[61] Organizacije s sedežem v Rusiji in posamezniki, ki prebivajo v Rusiji, v nobeni vlogi niso upravičene do sodelovanja v nobenem izmed ukrepov v okviru tega programa. Za več podrobnosti glej tudi oddelek „Omejevalni ukrepi EU“ v delu C tega vodnika.

[62] To vključuje države in ozemlja v skladu s seznamom držav z visokim dohodkom OECD in ne posega v status nobenega ozemlja ali suverenosti nad njim, v razmejitev mednarodnih meja in v ime katerega koli ozemlja, mesta ali območja.

Regija 8 **Pacifik**	a) Fidži, Kiribati, Marshallovi otoki, Mikronezija, Nauru, Niue, Palav, Papuanska Nova Gvineja, Samoa, Salomonovi otoki, Vzhodni Timor, Tonga, Tuvalu, Vanuatu b) Države z visokim dohodkom: Avstralija, Cookovi otoki, Nova Zelandija
Regija 9 Podsaharska Afrika[63]	Angola, Benin, Bocvana, Burkina Faso, Burundi, Kamerun, Zelenortski otoki, Srednjeafriška republika, Čad, Komori, Zahodni Kongo, Vzhodni Kongo, Slonokoščena obala, Džibuti, Ekvatorialna Gvineja, Eritreja, Esvatini, Etiopija, Gabon, Gambija, Gana, Gvineja, Gvineja Bissau, Kenija, Lesoto, Liberija, Madagaskar, Malavi, Mali, Mavretanija, Republika Mauritius, Mozambik, Namibija, Niger, Nigerija, Ruanda, Sao Tome in Principe, Senegal, Sejšeli, Sierra Leone, Somalija, Južna Afrika, Južni Sudan, Sudan, Tanzanija, Togo, Uganda, Zambija, Zimbabve
Regija 10 **Latinska Amerika**	Argentina, Bolivija, Brazilija, Čile, Ekvador, El Salvador, Gvatemala, Honduras Kolumbija, Kostarika, Mehika, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Peru, Urugvaj, Venezuela
Regija 11 **Karibi**	Antigva in Barbuda, Bahami, Barbados, Belize, Kuba, Dominika, Dominikanska republika, Grenada, Gvajana, Haiti, Jamajka, Saint Kitts in Nevis, Sveta Lucija, Saint Vincent in Grenadine, Surinam, Trinidad in Tobago
Regija 12 **ZDA in Kanada**	Združene države Amerike, Kanada
Regija 13	Andora, Monako, San Marino, Vatikanska mestna država
Regija 14	Ferski otoki

Sredstva se bodo dodelila organizacijam na ozemljih držav, kot so priznana z mednarodnim pravom. Pri financiranju je treba spoštovati vsako omejitev, ki jo v zvezi z zunanjo pomočjo EU uvede Evropski svet. Prijave morajo biti v skladu s splošnimi vrednotami EU: spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot določa člen 2 Pogodbe o Evropski uniji.

Za več informacij glej podroben opis ukrepov programa v delu B tega vodnika.

ZAHTEVE GLEDE VIZUMA IN DOVOLJENJA ZA PREBIVANJE

Udeleženci v projektih Erasmus+ bodo morda morali pridobiti vizum za bivanje v tujini v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu, kjer poteka aktivnost. Vse sodelujoče organizacije morajo zagotoviti, da so zahtevana dovoljenja (vizum za kratko- ali dolgoročno bivanje ali dovoljenje za prebivanje) urejena pred začetkom načrtovane aktivnosti. Priporoča se, da se dovoljenja vnaprej zahtevajo od pristojnih organov, saj lahko postopek traja več tednov. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija lahko zagotovijo nadaljnje nasvete in podporo glede vizumov, dovoljenj za prebivanje, socialne varnosti itd. Portal EU o priseljevanju vsebuje splošne informacije o vizumih in dovoljenjih za prebivanje v državah članicah EU za kratkoročno in dolgoročno bivanje: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/eu-immigration-portal_en.

[63] V nadaljevanju so navedene tretje države, ki so prednostne države na področju migracij in niso pridružene programu: Burkina Faso, Kamerun, Čad, Slonokoščena obala, Džibuti, Eritreja, Etiopija, Gambija, Gana, Gvineja, Mali, Mavretanija, Niger, Nigerija, Senegal, Somalija, Južni Sudan in Sudan.

DEL B – INFORMACIJE O UKREPIH, ZAJETIH V TA VODNIK

V tem delu so za vse ukrepe in aktivnosti, zajete v vodniku za prijavitelje Erasmus+, navedene naslednje informacije:

- opis ciljev ukrepov in pričakovani učinek,
- opis podprtih aktivnosti,
- preglednice z merili, ki se uporabljajo za ocenjevanje vlog za projekte,
- dodatne informacije, ki so koristne za dobro razumevanje podprtih vrst projektov,
- opis pravil za dodelitev sredstev.

Prijaviteljem se priporoča, da pred oddajo vloge skrbno preberejo celotno poglavje o ukrepu, v okviru katerega se želijo prijaviti, ter se seznanijo s splošnimi informacijami o prednostnih nalogah, ciljih in ključnih značilnostih programa.

KATERI UKREPI SO PREDSTAVLJENI V TEM VODNIKU?

V poglavjih „Ključni ukrep 1“, „Ključni ukrep 2“ in „Ključni ukrep 3“ so predstavljeni naslednji ukrepi:

<u>ključni ukrep 1: učna mobilnost posameznikov</u>

- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v terciarnem izobraževanju, poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU), splošnem šolskem izobraževanju, izobraževanju odraslih ter na področju mladine;
- akreditacije Erasmus na področjih terciarnega izobraževanja, PIU, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter na področju mladine[64];
- aktivnosti udejstvovanja mladih;
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU;
- mobilnost osebja na področju športa;
- virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih;

<u>ključni ukrep 2: sodelovanje med organizacijami in institucijami</u>

- partnerstva za sodelovanje, vključno s:
    - sodelovalnimi partnerstvi in
    - manjšimi partnerstvi;
    - evropskimi partnerstvi za razvoj šol;
- partnerstva za odličnost, vključno s:
    - učiteljske akademije Erasmus+,
    - centri poklicne odličnosti;
    - ukrepom Erasmus Mundus;

[64]Vsi razpisi za akreditacijo v okviru tega vodnika za prijavitelje so objavljeni na podlagi Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ in letnega delovnega programa za izvajanje programa Erasmus+ za leto 2027: program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport. Uspeh organizacije pri razpisu za akreditacijo organa, ki dodeljuje sredstva, ne zavezuje k dodelitvi sredstev. To pomeni, da je bila uspešno opravljena prva faza ocenjevanja v dvostopenjskem postopku oddaje v smislu finančne uredbe (EU, Euratom) 2024/2509, akreditirana organizacija pa je s tem upravičena do prijave na razpis za financiranje, kadar je akreditacija pogoj. Predvideno je, da se bo za subjekte, akreditirane v okviru teh razpisov, druga faza prijave začela v skladu z uredbo o programu Erasmus+ za obdobje 2028–2034 (glej predlog COM(2025) 549 final).

- partnerstva za inovacije:
    - koalicije za inovacije;
- krepitev zmogljivosti na področjih terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa;
- neprofitne evropske športne prireditve;

ključni ukrep 3: podpora razvoju politik in sodelovanju

- evropska mladina skupaj;

Ukrepi Jean Monnet

- ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja;
- ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja.

Poleg tega se nekateri ukrepi programa izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih neposredno upravlja Evropska komisija ali Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo. Več informacij je na voljo v letnem programu dela Erasmus+ ter na spletiščih Komisije[65] in Izvajalske agencije[66].

[65] Evropska komisija – Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl.
[66] Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo: https://www.eacea.ec.europa.eu/index_sl.

KLJUČNI UKREP 1: UČNA MOBILNOST POSAMEZNIKOV

Ukrepi, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma imeli pozitiven in dolgotrajen učinek na vključene udeležence in sodelujoče organizacije ter na sisteme politik, ki obravnavajo take aktivnosti.

V zvezi z učenci, dijaki, študenti, praktikanti, vajenci, učečimi se odraslimi in mladimi se od aktivnosti mobilnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, pričakujejo naslednji rezultati:

- izboljšan učni uspeh,
- boljša zaposljivost in poklicne možnosti,
- večja samoiniciativnost in podjetnost,
- večja samostojnost in samozavest,
- izboljšani znanje tujih jezikov in digitalne kompetence,
- okrepljena medkulturna zavest,
- aktivnejša udeležba v družbi,
- okrepljeno pozitivno sodelovanje z ljudmi iz različnih okolij,
- boljša osveščenost o evropskem projektu in vrednotah EU,
- večja motivacija za udeležbo v prihodnjem formalnem ali neformalnem izobraževanju ali usposabljanju.

V zvezi z osebjem, mladinskimi delavci in strokovnjaki na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine se od aktivnosti mobilnosti pričakuje eden ali več naslednjih rezultatov:

- boljše kompetence, povezane z njihovimi poklicnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo itd.),
- širše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v vseh državah,
- okrepljene zmogljivosti za uvedbo sprememb glede posodobitev in mednarodnega sodelovanja v izobraževalnih organizacijah,
- boljše razumevanje medsebojne povezanosti med formalnim in neformalnim izobraževanjem oziroma poklicnim usposabljanjem in trgom dela,
- večja kakovost njihovega dela in aktivnosti v korist študentov, praktikantov, vajencev, dijakov, učečih se odraslih in mladih,
- boljše razumevanje vseh vrst raznolikosti, na primer družbene, etnične, jezikovne, spolne in kulturne raznolikosti, in različnih sposobnosti ter odzivanje nanje,
- več možnosti za izpolnjevanje potreb ljudi z manj priložnostmi,
- okrepljeno podpiranje in spodbujanje aktivnosti mobilnosti za učeče se,
- več priložnosti za strokovni in poklicni razvoj,
- izboljšani znanje tujih jezikov in digitalne kompetence,
- okrepljena motivacija in zadovoljstvo pri njihovem vsakodnevnem delu.

Od aktivnosti, ki jih podpira ta ukrep, se v zvezi s sodelujočimi organizacijami pričakuje tudi eden ali več naslednjih rezultatov:

- okrepljena zmogljivost delovanja na ravni EU/mednarodni ravni: boljše vodstvene sposobnosti in strategije internacionalizacije, okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav, dodeljevanje višjih finančnih sredstev (ne samo sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov, večja kakovost pri pripravi, izvajanju, sprotnem in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov;
- inovativna in boljša usmerjenost v njihove ciljne skupine, na primer z zagotavljanjem naslednjega: več privlačnih programov za študente, praktikante, vajence in mlade v skladu z njihovimi potrebami in pričakovanji, boljše kvalifikacije osebja v poučevanju in usposabljanju, boljši postopki priznavanja in vrednotenja kompetenc,

pridobljenih med učenjem v tujini, učinkovitejše aktivnosti v korist lokalnih skupnosti, boljše metode in prakse mladinskega dela za aktivno udeleževanje mladih in/ali vključevanje skupin z manj priložnostmi itd.;

- bolj sodobno, dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod v vsakodnevne aktivnosti, odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih družbe, izobraževanja in zaposlovanja, strateško načrtovanje poklicnega razvoja njihovega osebja glede na potrebe posameznikov in cilje organizacije, vzdrževanje komunikacije, prenosa znanja in ozaveščanje o izboljšavah, po potrebi sposobnost privabiti odlične študente in akademsko osebje iz držav po vsem svetu.

Skupni dolgoročni vpliv več tisoč projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, bo predvidoma učinek na sisteme izobraževanja, usposabljanja in mladine v sodelujočih državah, kar bo spodbudilo reforme politik in privabilo nova sredstva za priložnosti mobilnosti v Evropi in drugod po svetu.

V tem kontekstu se bo program leta 2027 še naprej izkoriščal za blaženje socialno-ekonomskih posledic vojne agresije Rusije proti Ukrajini ter vrzeli v izobraževanju, ki so pri tem nastale, s podpiranjem projektov mobilnosti, ki olajšujejo vključevanje ljudi, ki bežijo pred vojno v Ukrajini.

KAJ JE PROJEKT MOBILNOSTI?

Organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, lahko v okviru programa Erasmus+ prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki spodbujajo različne vrste mobilnosti. V projekt mobilnosti so zajete naslednje faze:

- **načrtovanje** (vključno z opredelitvijo učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela in razporeda aktivnosti),
- **priprava** (vključno s praktičnimi ureditvami, izborom udeležencev, sklepanjem sporazumov s partnerji in udeleženci, jezikovno/medkulturno/učno/z nalogami povezano pripravo udeležencev pred odhodom),
- **izvajanje** aktivnosti mobilnosti,
- **nadaljnje spremljanje** (vključno z ocenjevanjem aktivnosti, vrednotenjem in formalnim priznavanjem (po potrebi) učnih izidov udeležencev, razširjanjem in uporabo rezultatov projekta).

Program Erasmus+ krepi podporo za udeležence aktivnosti mobilnosti pri izboljšanju njihovega znanja tujih jezikov pred njihovim bivanjem v tujini in med njim, vključno z okrepljenimi nepovratnimi sredstvi za jezikovno podporo za udeležence dolgotrajne mobilnosti na področju PIU, izobraževanja odraslih in splošnega šolskega izobraževanja. Spletna storitev za jezikovno podporo (OLS) programa Erasmus+ udeležencem aktivnosti mobilnosti zagotavlja priložnost, da ocenijo svoje znanje jezikov in se udeležijo spletnih jezikovnih tečajev za izboljšanje znanja.

Poleg tega je Erasmus+ odprt za razvoj aktivnosti mobilnosti s sodelovanjem partnerskih organizacij, ki izhajajo iz različnih ozadij in so aktivne na različnih področjih ali v različnih socialno-ekonomskih sektorjih (npr. prakse univerzitetnih študentov ali učečih se v PIU v podjetjih, nevladnih organizacijah, javnih organih, učitelji v šolah, ki se udeležujejo programov poklicnega razvoja v družbah ali centrih za usposabljanje, strokovnjaki v gospodarstvu, ki predavajo ali usposabljajo v terciarnih izobraževalnih institucijah itd.).

Tretji pomembni element inovativnosti in kakovosti aktivnosti mobilnosti je, da imajo sodelujoče organizacije programa Erasmus+ možnost organizirati aktivnosti mobilnosti v širšem strateškem okviru in srednjeročnem obdobju. Z enkratno oddajo vloge za nepovratna sredstva bo lahko koordinator projekta mobilnosti organiziral več aktivnosti mobilnosti in s tem mnogim posameznikom omogočil bivanje v različnih tujih državah. Zato bodo lahko prijavitelji v okviru programa Erasmus+ oblikovali svoj projekt v skladu s potrebami udeležencev in ga hkrati uskladili s svojimi notranjimi načrti za internacionalizacijo, krepitev zmogljivosti in posodobitev.

Sistemi akreditacije igrajo pomembno vlogo pri zagotavljanju velikega učinka ključnega ukrepa 1. Listina Erasmus za terciarno izobraževanje, akreditacije Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja ter akreditacije

Erasmus na področju PIU, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine organizacijam omogočajo poenostavljen dostop do nepovratnih sredstev v obdobju izvajanja svoje akreditacije, hkrati pa se lahko osredotočijo na dolgoročnejše cilje in institucionalni vpliv.

Glede na profil udeležencev so v okviru ključnega ukrepa 1 programa Erasmus+ podprte naslednje vrste projektov mobilnosti:

na področju izobraževanja in usposabljanja:

- projekti mobilnosti za študente in osebje v terciarnem izobraževanju;
- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- projekti mobilnosti za učence, dijake in osebje v šolskem izobraževanju;
- projekti mobilnosti za učeče se in osebje v izobraževanju odraslih;

na področju mladine:

- projekti mobilnosti za mlade – mladinske izmenjave;
- projekti mobilnosti za mladinske delavce;
- aktivnosti udejstvovanja mladih;
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU;

na področju športa:

- mobilnost osebja na področju športa.

V poglavjih v nadaljevanju so navedene podrobne informacije o merilih in pogojih, ki veljajo za posamezne vrste projektov mobilnosti.

PONOVNA AKREDITACIJA NA VSEH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA, USPOSABLJANJA IN MLADINE

Ta razpis je objavljen v okviru priprav na program Erasmus+ za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport za obdobje 2028–2034, ki ga je Evropska komisija predlagala julija 2025[67]. Namenjen je samo organizacijam, ki že imajo eno ali več spodaj navedenih akreditacij in želijo biti ponovno akreditirane za program v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira 2028–2034. V okviru tega razpisa se izraz „akreditacija“ nanaša na:

- listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE);
- akreditacijo Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja;
- akreditacijo Erasmus na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter na področju mladine.

Akreditacija je orodje za organizacije za izobraževanje in usposabljanje ter mladinske organizacije, ki želijo v okviru programa Erasmus+ izvajati aktivnosti na področju čezmejne izmenjave in sodelovanja. Podelitev akreditacije potrjuje, da je organizacija prijaviteljica pripravila skladen in na dolgoročnih ciljih utemeljen načrt za izvajanje visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti kot del širših prizadevanj za svoj razvoj.

Podelitev akreditacije je prva faza dvostopenjskega postopka oddaje, ki ga sestavljata faza akreditacije in faza vloge za nepovratna sredstva. V fazi akreditacije se ocenjuje kakovost načrta prijavitelja za uporabo sredstev programa Erasmus+ za razvoj organizacije in izboljšanje njenih praks poučevanja, mladinskega dela in/ali formalnega, priložnostnega ali neformalnega učenja.

Podelitev akreditacije še ne pomeni samodejne dodelitve sredstev. Namesto tega akreditirani organizaciji omogoča, da v fazi vloge za nepovratna sredstva in med trajanjem programskega obdobja prijavi projekte mobilnosti po poenostavljenem postopku brez ponovnega ocenjevanja meril, ki so bila ocenjena že v fazi akreditacije.

Ta razpis za ponovno akreditacijo se objavi na podlagi Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ in letnega delovnega programa Erasmus+ za leto 2027. Akreditacija, podeljena na podlagi tega razpisa, bo priznana kot del meril za upravičenost v fazi vloge za nepovratna sredstva v okviru razpisov za financiranje na podlagi uredbe o programu Erasmus+ za obdobje 2028–2034.

Komisija si pridržuje pravico, da spremeni ali prekliče ta razpis za ponovno akreditacijo in/ali poznejše razpise za financiranje oziroma objavi druge razpise za (ponovno) akreditacijo z drugačno vsebino.

[67] Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Erasmus+ za obdobje 2028–2034 ter razveljavitvi uredb (EU) 2021/817 in (EU) 2021/888 (COM/2025/549 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex:52025PC0549).

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo imeti listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE)[68] ali akreditacijo Erasmus na področju terciarnega izobraževanja (za konzorcije za mobilnost), poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter na področju mladine, odobreno v okviru enega od prejšnjih razpisov za zbiranje predlogov (kot opredeli zadevna nacionalna agencija v podrobnih pravilih, ki spremljajo ta razpis). Poleg tega morajo biti prijavitelji glede na področje, na katero se prijavljajo, vključeni v eno od spodaj opredeljenih kategorij upravičenosti. Na področjih terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih bo pristojni nacionalni organ v vsaki državi[69] opredelil upravičene organizacije za vsako od navedenih kategorij v skladu z nacionalno zakonodajo in veljavno uredbo o programu Erasmus+. Organizacija je lahko upravičena na več področjih, če izvaja različne izobraževalne programe in aktivnosti. Opredelitve in primeri upravičenih organizacij morajo biti objavljeni na spletišču pristojne nacionalne agencije pred rokom za oddajo prijav.
	Na področju terciarnega izobraževanja: za ponovno akreditacijo kot posamezna organizacija (ECHE): (1) terciarne izobraževalne institucije; za ponovno akreditacijo kot koordinator konzorcija za mobilnost: (1) terciarne izobraževalne institucije, (2) druge javne ali zasebne organizacije, ki opravljajo naloge na področju terciarnega izobraževanja.
	Na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja: (1) organizacije, ki izvajajo začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja; (3) družbe in druge javne ali zasebne organizacije, ki gostijo ali usposabljajo dijake in vajence na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali kako drugače delajo z njimi.
	Na področju splošnega šolskega izobraževanja**Error! Bookmark not defined.**:

[68] Imetniki ECHE s sedežem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, niso upravičeni.

[69] Šole ali ponudniki PIU s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki imajo poseben status in delujejo pod nadzorom nacionalnih organov druge države, se bodo morda morali prijaviti pri nacionalni agenciji države nadzora. Za natančne informacije za vsak primer se obrnite na nacionalno agencijo v državi gostiteljici ali v državi pristojnega nacionalnega organa.

	(1) šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni, vključno z organizacijami, ki zagotavljajo vzgojo in varstvo predšolskih otrok; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju splošnega šolskega izobraževanja.
	Na področju izobraževanja odraslih: (1) organizacije, ki izvajajo formalno, priložnostno in neformalno izobraževanje odraslih; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju izobraževanja odraslih.
	Na področju mladine: (1) nepridobitne organizacije, združenja ali nevladne organizacije (NVO); (2) evropske mladinske nevladne organizacije; (3) javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; (4) socialna podjetja; profitne organizacije, ki so dejavne na področju družbene odgovornosti podjetij in imajo dokazane izkušnje na področju mladine, pod pogojem, da njihovo sodelovanje nima komercialnega namena in ni namenjeno ustvarjanju dobička,
Kje se prijaviti?	Prijave je treba oddati elektronsko nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**30. septembra 2027 do 12. ure (po bruseljskem času)**
Standardi kakovosti Erasmus	Prijavitelji se morajo zavezati spoštovanju skupnih standardov kakovosti Erasmus, kot so predstavljeni v prijavnem obrazcu. Ti standardi kakovosti Erasmus se uporabljajo na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine. Standardi kakovosti Erasmus se lahko v obdobju izvajanja akreditacije posodobijo. V tem primeru bo strinjanje akreditiranih organizacij s posodobljenimi standardi kakovosti pogoj za prijavo za naslednja nepovratna sredstva.
Število prijav	Organizacije, ki se prijavljajo za ponovno akreditacijo na več področjih, morajo za vsako področje oddati ločeno prijavo.
Vrsta akreditacije	Prijavitelji lahko zahtevajo ponovno akreditacijo samo za isto vrsto akreditacije, ki jo že imajo (kot posamezna organizacija ali kot koordinator konzorcija za mobilnost). Na področju terciarnega izobraževanja: ▪ samo koordinator akreditiranega konzorcija za mobilnost lahko zahteva ponovno akreditacijo v tej vlogi; ▪ prijavitelji s področja terciarnega izobraževanja, ki imajo individualno akreditacijo (ECHE) in koordinirajo konzorcij za mobilnost, lahko zaprosijo za ponovno akreditacijo za obe vrsti akreditacije;

	▪ prijavitelji, ki že koordinirajo več konzorcijev za mobilnost, so lahko ponovno akreditirani samo za eno akreditacijo koordinatorja konzorcija za mobilnost.
Kaj je akreditacija Erasmus za koordinatorja konzorcija za mobilnost?	Na področjih terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih je konzorcij za mobilnost skupina organizacij iz iste države, ki izvajajo aktivnosti mobilnosti v okviru skupnega načrta Erasmus. Vsak konzorcij za mobilnost koordinira ena vodilna organizacija, tj. koordinator konzorcija za mobilnost, ki mora imeti akreditacijo Erasmus. Koordinator konzorcija za mobilnost lahko aktivnosti organizira sam (enako kot vsaka organizacija z akreditacijo za posamezne organizacije), poleg tega pa lahko ponuja možnosti za mobilnost drugim organizacijam članicam konzorcija. Merila za upravičenost, ki se uporabljajo za člane konzorcija, so enaka kot za organizacijo prijaviteljico. Člani konzorcija sami ne potrebujejo akreditacije, razen če je v ustreznem razpisu navedeno drugače (na primer na področju terciarnega izobraževanja se lahko za člane konzorcija, ki izvajajo mobilnost študentov za študij ali mobilnost osebja za poučevanje, zahteva individualna akreditacija). Vse organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Vendar se na tej stopnji ne zahteva natančen seznam članov konzorcija. Konzorcij (vključno s koordinatorjem) mora vključevati vsaj dve organizaciji (na področju terciarnega izobraževanja to pomeni vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji). Čeprav se bodo ta merila za upravičenost preverjala v fazi vloge za nepovratna sredstva, bi jih moral prijavitelj upoštevati pri opisu načrtovane sestave konzorcija v prijavi za akreditacijo.

MERILA ZA DODELITEV

Prijave za ponovno akreditacijo bodo ocenjene glede na spodaj navedena merila za uspešno/neuspešno dodelitev. Merila temeljijo na ocenah iz poročil prijaviteljev in odražajo celovite kvalitativne ocene njihovega doseganja ciljev, prednostnih nalog, pričakovanih rezultatov in čim večje splošne učinkovitosti financiranja Unije. Za ponovno akreditacijo morajo prijavitelji izpolniti vse kazalnike. Zadevna nacionalna agencija bo pred rokom za prijavo določila in objavila minimalne pragove in druge natančne zahteve za vsakega od navedenih kazalnikov.

Uspešnost	Za uspešno dodelitev morajo kandidati doseči minimalni prag pri vsakem od naslednjih elementov: ▪ ocene iz končnih poročil o akreditiranih projektih mobilnosti, zaključenih v okviru trenutne akreditacije, ▪ stopnja črpanja proračuna pri projektih, zaključenih v okviru sedanje akreditacije, če tako navede nacionalna agencija, ▪ ocene iz poročil o akreditaciji na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih ter na področju mladine.
Skladnost	Za uspešno dodelitev mora prijavitelj med izvajanjem akreditiranih projektov mobilnosti izpolnjevati naslednje pogoje:

	▪ ne sme imeti dokumentiranih nepravilnosti in večjih težav pri izvajanju akreditiranih projektov, dodeljenih v okviru veljavne akreditacije, ▪ dokazati mora spoštovanje obveznosti in rokov ter pravočasno upoštevanje priporočil in navodil nacionalne agencije.

POROČANJE, SPREMLJANJE, POSODOBITVE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Poročila o projektih	Ob izteku vsakega sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki se izvaja v okviru akreditacije, bo akreditirana organizacija predložila končno poročilo, kot je določeno v tem sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev.
Spremljanje načrta Erasmus	Napredek akreditiranih organizacij pri izvajanju načrta Erasmus bo ocenjen s pisnim postopkom ali strukturiranim nadzornim obiskom vsaj enkrat v obdobju petih let od začetka izvajanja akreditacije.
Spremljanje standardov kakovosti Erasmus	Skladnost akreditiranih organizacij s standardi kakovosti Erasmus bo s pisnim postopkom ali strukturiranim nadzornim obiskom redno ocenjevala nacionalna agencija.
Posodobitve načrta Erasmus	Načrt Erasmus se bo posodobil na zahtevo nacionalne agencije. Poleg tega lahko akreditirana organizacija predloži utemeljeno zahtevo za posodobitev svojega načrta Erasmus. Na področjih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih lahko zahteve za posodobitev načrta Erasmus vključujejo spremembo z akreditacije za posamezno organizacijo na akreditacijo za koordinatorja konzorcija za mobilnost ali obratno.

O številu in pogostosti poročanja ter spremljanju bo odločila nacionalna agencija in ju bo sporočila kot del sklepa o dodelitvi akreditacije. Nacionalna agencija lahko spremeni število in pogostost poročanja in spremljanja na podlagi uspešnosti akreditirane organizacije, zaradi strukturnih sprememb v organizaciji ali zaradi drugih utemeljenih okoliščin. Nacionalna agencija bo na podlagi poročanja ali spremljanja zagotovila povratne informacije akreditirani organizaciji. Na podlagi rezultatov poročanja in spremljanja ali na podlagi drugih ustreznih informacij lahko nacionalna agencija izda obvezna navodila za odpravo pomanjkljivosti pri izvajanju.

Če akreditirana organizacija ne upošteva navodil in rokov nacionalne agencije, je dolgotrajno neaktivna, ima nizko uspešnost ali krši pravila programa (tudi v okviru drugih ukrepov), lahko nacionalna agencija sprejme naslednje previdnostne in popravne ukrepe:

- **opazovanje:** nacionalna agencija lahko izda obvezna navodila in naloži finančne omejitve, omejitve aktivnosti ali druge omejitve pri ukrepih, pri katerih se zahteva ta akreditacija. Nacionalna agencija lahko ukrepe opazovanja uvede tudi za organizacije z visokim tveganjem, ki so prvič prejele akreditacijo;

- **začasni preklic:** nacionalna agencija lahko izda obvezna navodila in začasno prekliče veljavnost akreditacije. Ko je veljavnost akreditacije začasno preklicana, ni mogoče vložiti novih vlog za akreditirano financiranje, prav tako pa se lahko začasno prekličejo vsi tekoči sporazumi o nepovratnih sredstvih, dodeljeni na podlagi te akreditacije, ker organizacija ne izpolnjuje pogojev za upravičenost. Začasni preklic akreditacije lahko privede tudi do prenehanja tekočih projektov, dodeljenih na podlagi te akreditacije, v skladu z določbami sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev;

- **preklic:** nacionalna agencija lahko akreditacijo prekliče, potem ko organizaciji omogoči, da predloži pripombe. Ko je akreditacija preklicana, ni mogoče vložiti novih vlog za akreditirano financiranje, vsi tekoči sporazumi o nepovratnih

sredstvih, dodeljeni na podlagi te akreditacije, pa se prav tako prekličejo. Akreditacija se prekliče tudi, če akreditirana organizacija preneha obstajati ali če se o tem dogovorita nacionalna agencija in akreditirana organizacija. Akreditacija se lahko prekliče tudi, če akreditirana organizacija izgubi status upravičenosti na podlagi pravnega okvira EU ali nacionalnega pravnega okvira.

Nacionalna agencija pred aktiviranjem začasnega preklica ali preklicem obvesti akreditirano organizacijo o svoji nameri in ji omogoči, da predloži odgovor. Obdobje opazovanja ali začasnega preklica se nadaljuje, dokler nacionalna agencija ne ugotovi, da so pogoji in standardi kakovosti, določeni v tem razpisu, spet izpolnjeni in da je akreditirana organizacija upoštevala njena navodila. Opazovane ali začasno izključene organizacije se ne morejo prijaviti za novo akreditacijo na istem področju.

MERILA ZA IZKLJUČITEV IN PRAVILA O IZVIRNI VSEBINI IN AVTORSTVU

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobenem od položajev iz meril za izključitev, navedenih v **delu C tega vodnika**, ter da vloga vsebuje izvirno vsebino, ki jo je pripravil prijavitelj.

MERILA ZA IZBOR

Prijavitelji morajo imeti zadostne operativne zmogljivosti za izvajanje svojega načrta Erasmus. Če se akreditacija podeli, se finančna zmogljivost prijaviteljev oceni v fazi vloge za nepovratna sredstva. Za več informacij o merilih za izbor preberite **del C tega vodnika**.

VELJAVNOST

Uspešnim prijaviteljem se veljavnost akreditacije podaljša za celotno prihodnje programsko obdobje do 31. decembra 2034, če so zahteve iz tega razpisa še naprej izpolnjene.

Akreditacije Erasmus ni mogoče prenesti med organizacijami. Vendar lahko v primeru strukturnih sprememb akreditirane organizacije (na primer delitev, združitev, sprememba pravnega subjekta, statuta, lastništva ali uradni prenos nalog in virov med institucijami v javnem sektorju) nacionalna agencija na podlagi utemeljene zahteve prenese akreditacijo na eno organizacijo naslednico.

Če je za udeležbo pri katerem koli ukrepu po koncu programskega obdobja 2028–2034 potrebna akreditacija Erasmus, lahko nacionalna agencija podaljša veljavnost akreditacije pod pogoji, ki jih opredeli Evropska komisija. Če se akreditacija ne podaljša, se lahko predhodno dodeljeni projekti izvajajo tudi po 31. decembru 2034, do prenehanja zadevnih sporazumov o nepovratnih sredstvih.

AKREDITACIJA ERASMUS ZA KOORDINATORJA KONZORCIJA ZA MOBILNOST NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Akreditacija je orodje za organizacije v terciarnem izobraževanju, ki se želijo vključiti v aktivnosti čezmejne izmenjave in sodelovanja v okviru programa Erasmus+. Podelitev akreditacije potrjuje, da je organizacija prijaviteljica pripravila skladen in na dolgoročnih ciljih utemeljen načrt za izvajanje visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti kot del širših prizadevanj za svoj razvoj.

Podelitev akreditacije je prva faza dvostopenjskega postopka oddaje, ki ga sestavljata faza akreditacije in faza vloge za nepovratna sredstva. Faza akreditacije je osredotočena na ocenjevanje kakovosti načrta prijavitelja za uporabo sredstev Erasmus+ za razvoj organizacije in izboljšanje praks poučevanja in/ali učenja. Podelitev akreditacije še ne pomeni samodejne dodelitve sredstev. Namesto tega akreditirani organizaciji omogoča, da v fazi vloge za nepovratna sredstva prijavi projekte mobilnosti po poenostavljenem postopku brez ponovnega ocenjevanja meril, ki so bila ocenjena že v fazi akreditacije.

Ta razpis za akreditacijo se objavi na podlagi Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ in letnega delovnega programa Erasmus+ za leto 2027. Akreditacija, podeljena na podlagi tega razpisa, bo priznana kot del meril za upravičenost v fazi oddaje vloge za nepovratna sredstva v okviru razpisov za financiranje na podlagi uredbe o programu Erasmus+ za obdobje 2028–2034.

Komisija si pridržuje pravico, da spremeni ali prekliče ta razpis za akreditacijo in/ali poznejše razpise za financiranje oziroma objavi druge razpise za akreditacijo z drugačno vsebino.

Prijavitelji lahko oddajo prijavo za akreditacijo Erasmus kot koordinatorji konzorcijev za mobilnost, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

CILJI AKREDITACIJE

Akreditacija prispeva k izvajanju sporočila o Uniji spretnosti iz leta 2025, priporočila Sveta iz leta 2024 Evropa in mobilnost – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar in Evropske strategije za univerze iz leta 2022 tako, da:

- zagotavlja dolgoročni okvir kakovosti za evropsko in mednarodno učno mobilnost ter aktivnosti sodelovanja;
- krepi evropsko in mednarodno razsežnost izobraževanja, zlasti terciarnega izobraževanja;
- zagotavlja učinkovito, predvidljivo in stabilno financiranje za aktivnosti učne mobilnosti;
- podpira krepitev zmogljivosti, posodobitev in internacionalizacijo sodelujočih organizacij v Evropi in zunaj nje;
- spodbuja učenje in poučevanje o Evropski uniji;
- sistematično prispeva k prednostnim nalogam programa Erasmus+: tj. vključevanje in raznolikost, digitalni prehod, okoljska trajnostnost in državljansko udejstvovanje;
- podpira izmenjave dobre prakse in razvoj mrež terciarnih izobraževalnih institucij, študentov in osebja po vsej Evropi in zunaj nje.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Ukrep je odprt za: (1) terciarne izobraževalne institucije; (2) druge javne ali zasebne organizacije, ki opravljajo naloge na področju terciarnega izobraževanja. Upravičenost organizacij, da delujejo kot koordinatorice, bo v vsaki državi določil pristojni nacionalni organ v skladu z nacionalno zakonodajo in veljavno uredbo o programu Erasmus+. Veljavne opredelitve in primeri upravičenih organizacij bodo objavljeni na spletišču nacionalne agencije.
Upravičene države	Prijavitelji morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, ki je pridružena programu ali v postopku, po katerem naj bi se pridružila programu.
Kje se prijaviti?	Prijave je treba oddati nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**30. septembra 2027 do 12. ure (po bruseljskem času)**
Standardi kakovosti Erasmus	Prijavitelji se morajo zavezati spoštovanju standardov kakovosti Erasmus, kot so predstavljeni v prijavnem obrazcu. Standardi kakovosti Erasmus se lahko v obdobju izvajanja akreditacije posodobijo. V tem primeru bo strinjanje akreditiranih organizacij s posodobljenimi standardi kakovosti pogoj za prijavo za naslednja nepovratna sredstva.
Vrsta in število prijav	Prijavitelji morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, ki je pridružena programu ali v postopku, po katerem naj bi se pridružila programu.
Akreditacija Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost	Konzorcij za mobilnost je skupina organizacij iz iste države, ki izvaja aktivnosti mobilnosti v okviru skupnega načrta Erasmus. Vsak konzorcij za mobilnost koordinira ena vodilna organizacija, tj. koordinator konzorcija za mobilnost, ki mora imeti akreditacijo Erasmus. Koordinator konzorcija za mobilnost lahko aktivnosti organizira sam (enako kot vsaka organizacija z akreditacijo za posamezne organizacije), poleg tega pa lahko ponuja možnosti za mobilnost drugim organizacijam članicam konzorcija. Akreditacija Erasmus za posamezne organizacije (ECHE) se lahko zahteva za člane konzorcija le, če izvajajo mobilnost študentov za študij ali mobilnost osebja za poučevanje v terciarnem izobraževanju. Prijavitelji, ki oddajajo prijavo za akreditacijo za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, bodo morali v prijavi opisati namen in predvideno sestavo svojega konzorcija. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Vendar se na tej stopnji ne zahteva natančen seznam članov konzorcija. Merila za upravičenost, ki se uporabljajo za člane konzorcija, so enaka kot za organizacijo prijaviteljico. Konzorcij (vključno s koordinatorjem) morata sestavljati vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji. Čeprav se bodo ta merila za upravičenost preverjala v fazi vloge za nepovratna sredstva, bi jih moral prijavitelj upoštevati pri opisu načrtovane sestave konzorcija v prijavi za akreditacijo.

MERILA ZA DODELITEV

Kakovost prijav bo točkovana z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk.

Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 70 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od petih spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost (najvišje število točk: 10)	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje, aktivnosti prijavitelja in ciljna populacija študentov in osebja relevantni za področje terciarnega izobraževanja, cilje akreditacije Erasmus v terciarnem izobraževanju in vrsto prijave (koordinator konzorcija); ▪ je profil predvidenih članov konzorcija relevanten za namen in cilje konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi, ter cilje akreditacije Erasmus v terciarnem izobraževanju; ▪ ima ustanovitev konzorcija za člane jasno dodano vrednost v smislu ciljev akreditacije Erasmus v terciarnem izobraževanju.
Načrt Erasmus: (najvišje število točk: 30)	V kolikšni meri: ▪ je v skladu s cilji akreditacije Erasmus v terciarnem izobraževanju; ▪ njegovi cilji jasno in konkretno obravnavajo potrebe celotnega načrtovanega konzorcija za mobilnost ter njegovega osebja in študentov; ▪ so cilji skladni z namenom konzorcija, kot je opredeljen v prijavi; ▪ je časovni okvir za doseganje ciljev realen in dovolj ambiciozen, da se doseže pozitiven učinek za konzorcij; ▪ so predlagani ukrepi za sledenje in ocenjevanje napredka pri izvajanju načrta Erasmus ustrezni in konkretni.
aktivnosti (najvišje število točk: 20)	V kolikšni meri: ▪ je predlagano število udeležencev v aktivnostih mobilnosti sorazmerno z izkušnjami organizacije prijaviteljice in načrtovano velikostjo konzorcija; ▪ je predlagano število udeležencev v aktivnostih mobilnosti realno in ustrezno glede na cilje, določene v načrtu Erasmus; ▪ so profili načrtovanih udeležencev v aktivnostih mobilnosti relevantni za področje terciarnega izobraževanja, predlagani načrt Erasmus in cilje akreditacije Erasmus v terciarnem izobraževanju; ▪ zagotavljajo vključenost udeležencev z manj priložnostmi.
upravljanje (najvišje število točk: 15 točk)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj predlagal konkretne načine za izvajanje standardov kakovosti Erasmus, povezanih z upravljanjem; ▪ je prijavitelj predlagal jasno in popolno porazdelitev nalog in financiranja v skladu s standardi kakovosti Erasmus, povezanimi z upravljanjem; ▪ je prijavitelj dodelil ustrezna sredstva za upravljanje aktivnosti programa v skladu s standardi kakovosti Erasmus, povezanimi z upravljanjem; ▪ je zagotovljena ustrezna vključenost vodstva organizacije;

	▪ so bili opredeljeni ustrezni ukrepi za zagotovitev nadaljevanja aktivnosti programa v primeru sprememb osebja ali vodstva organizacije prijaviteljice; ▪ je prijavitelj vzpostavil sistem zagotavljanja kakovosti in spremljanja, povezan z aktivnostmi mobilnosti; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov svojih aktivnosti mobilnosti in drugih aktivnosti v redno delo celotnega načrtovanega konzorcija; ▪ je prijavitelj predlagal jasno strategijo komuniciranja za predstavitev svojih aktivnosti Erasmus+ in deljenje rezultatov teh aktivnosti.
Izvajanje aktivnosti mobilnosti (najvišje število točk: 25 točk)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj predlagal konkretne načine za izvajanje standardov kakovosti Erasmus, povezanih s štirimi prednostnimi nalogami; ▪ je prijavitelj predlagal konkretne načine za izvajanje standardov kakovosti Erasmus, povezanih z aktivnostmi mobilnosti, zlasti glede: o digitalizacije upravljanja mobilnosti o ECTS o podpore odhajajočim udeležencem o katalogov tečajev o medinstitucionalnih sporazumov o individualnih sporazumov o podpore prihajajočim udeležencem o postopka priznavanja; ▪ pri koordinatorjih konzorcijev se to merilo uporablja za celotni predvideni konzorcij.

POROČANJE, SPREMLJANJE, POSODOBITVE IN ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

Določbe o poročanju, spremljanju, posodobitvah in zagotavljanju kakovosti, opredeljene v poglavju „Ponovna akreditacija na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine“, se uporabljajo tudi za akreditacije za koordinatorje konzorcijev za mobilnost v terciarnem izobraževanju.

MERILA ZA IZKLJUČITEV IN PRAVILA O IZVIRNI VSEBINI IN AVTORSTVU

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz **dela C tega vodnika.** Poleg tega bodo prijavitelji s podpisom izjave potrdili, da predloženi načrt Erasmus vsebuje izvirno vsebino, ki so jo pripravili sami, in da za pripravo vloge niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

Prijavitelji za koordinatorje konzorcijev za mobilnost se lahko pri pripravi prijave posvetujejo s potencialnimi člani konzorcija.

MERILA ZA IZBOR

Prijavitelji morajo imeti zadostno poslovno in strokovno sposobnost za izvedbo predlaganega načrta Erasmus, vključno z ustreznimi izkušnjami na področju terciarnega izobraževanja, kot koordinatorji konzorcija za mobilnost pa ustrezno sposobnost za koordiniranje konzorcija. Izkušnje, pridobljene pred združitvami ali podobnimi strukturnimi spremembami javnih subjektov, se bodo upoštevale kot ustrezne izkušnje v okviru preverjanj operativne zmogljivosti.

Finančna zmogljivost prijaviteljev se bo preverila ločeno v poznejši fazi, kot del ocene vlog za nepovratna sredstva za akreditirane projekte.

Za več informacij o merilih za izbor preberite **del C tega vodnika**.

VELJAVNOST

Akreditacija uspešnih prijaviteljev velja od 1. januarja 2028 in celotno prihodnje programsko obdobje do 31. decembra 2034, če so zahteve iz tega razpisa še naprej izpolnjene.

Akreditacije Erasmus ni mogoče prenesti med organizacijami. Vendar lahko v primeru strukturnih sprememb akreditirane organizacije (na primer delitev, združitev, sprememba pravnega subjekta, statuta, lastništva ali uradni prenos nalog in virov med institucijami v javnem sektorju) nacionalna agencija na podlagi utemeljene zahteve prenese akreditacijo na eno organizacijo naslednico.

Če je za udeležbo pri katerem koli ukrepu po koncu programskega obdobja 2028–2034 potrebna akreditacija Erasmus, lahko nacionalna agencija podaljša veljavnost akreditacije pod pogoji, ki jih opredeli Evropska komisija. Če se akreditacija ne podaljša, se lahko predhodno dodeljeni projekti izvajajo tudi po 31. decembru 2034, do prenehanja zadevnih sporazumov o nepovratnih sredstvih.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU

Ta ukrep na področju mobilnosti v terciarnem izobraževanju podpira fizično in kombinirano mobilnost študentov v terciarnem izobraževanju na vseh študijskih področjih in v vseh ciklih študija (kratki cikel, dodiplomski, magistrski in doktorski študij). Študenti lahko študirajo v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji ali opravijo prakso v podjetju, raziskovalnem inštitutu, laboratoriju, organizaciji ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu v tujini. Poleg tega lahko obdobje študija v tujini kombinirajo s prakso, s čimer še izboljšajo učne izide in razvoj prečnih spretnosti. Medtem ko se dolgotrajna fizična mobilnost zelo spodbuja, ta ukrep priznava potrebo po prilagodljivejšem trajanju fizične mobilnosti, da se zagotovi dostopnost programa študentom iz vseh okolij, okoliščin in na vseh študijskih področjih.

Ta ukrep tudi podpira izobraževalno in administrativno osebje v terciarnem izobraževanju pri udeležbi v aktivnostih za poklicni razvoj v tujini, poleg tega osebje iz sveta dela podpira pri poučevanju in usposabljanju študentov ali osebja na terciarnih izobraževalnih institucijah. Te aktivnosti lahko obsegajo obdobja poučevanja in tudi obdobja usposabljanja (kot so sledenje na delovnem mestu, obdobja opazovanja, usposabljanja).

Poleg tega ta ukrep podpira kombinirane intenzivne programe, ki skupinam terciarnih izobraževalnih institucij omogočajo, da skupaj razvijejo učne načrte in aktivnosti za kombinirano mobilnost za študente ter akademsko in administrativno osebje.

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je prispevati k vzpostavitvi evropskega izobraževalnega prostora z globalnim dosegom ter okrepiti povezavo med izobraževanjem in raziskavami.

Cilj je tudi spodbujati zaposljivost, socialno vključevanje, državljansko udejstvovanje, inovacije in okoljsko trajnostnost v Evropi in zunaj nje, tako da se študentom z vseh študijskih področij in v vseh študijskih obdobjih omogoči študij ali usposabljanje v tujini v okviru študija. Cilji ukrepa so:

- seznaniti študente z različnimi stališči, znanjem, metodami poučevanja in raziskovanja ter delovnimi praksami na njihovem študijskem področju v evropskem in mednarodnem okviru;
- razvijati njihove prečne spretnosti, kot so komunikacijske sposobnosti, znanje jezikov, kritično razmišljanje, reševanje problemov, medkulturne spretnosti in raziskovalne spretnosti;
- razvijati njihove spretnosti, usmerjene v prihodnost, kot so digitalna in zelena znanja in spretnosti, ki jim bodo omogočili reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov;
- olajšati njihov osebni razvoj, na primer sposobnost prilagajanja novim situacijam in samozavest.

Cilj je tudi vsakemu osebju, vključno z osebjem v podjetjih, omogočiti poučevanje ali usposabljanje v tujini v okviru svojega poklicnega razvoja, da bi:

- delili svoje strokovno znanje;
- spoznali nova okolja poučevanja;
- pridobili nove inovativne pedagoške spretnosti, spretnosti na področju oblikovanja učnih načrtov ter digitalna znanja in spretnosti;
- se povezali s kolegi v tujini, da bi razvili skupne aktivnosti za doseganje ciljev programa;
- izmenjali dobre prakse in okrepili sodelovanje med terciarnimi izobraževalnimi institucijami;
- bolje pripravili študente na svet dela.

Poleg tega je cilj spodbujati razvoj transnacionalnih in transdisciplinarnih učnih načrtov ter inovativnih načinov učenja in poučevanja, vključno s spletnim sodelovanjem, učenjem, ki temelji na raziskovanju, in pristopi, ki temeljijo na izzivih, s ciljem reševanja družbenih izzivov.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Organizacija prijaviteljica mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu Erasmus+, in akreditacijo za terciarno izobraževanje. Prijavi se lahko kot posamezna terciarna izobraževalna institucija, za kar potrebuje listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE), ali v imenu konzorcija za mobilnost, za kar potrebuje akreditacijo konzorcija.

Akreditacija za posamezne organizacije – listina Erasmus za terciarno izobraževanje

Terciarne izobraževalne institucije morajo biti nosilke listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE)[70], preden se pri nacionalni agenciji programa Erasmus+ prijavijo za projekt mobilnosti. S podpisom Listine Erasmus za terciarno izobraževanje se terciarne izobraževalne institucije zavežejo, da bodo zagotovile vso potrebno podporo udeležencem mobilnosti, vključno z jezikovno pripravo. Udeleženci mobilnosti lahko uporabljajo spletno jezikovno podporo Erasmus+ za izboljšanje svojega znanja tujih jezikov pred mobilnostjo in/ali med njo.

Poleg drugih načel ECHE mora sodelujoča terciarna izobraževalna institucija izvajati mobilnost za namene študija in poučevanja samo v okviru predhodnih sporazumov med ustanovami ter izbirati morebitne udeležence in dodeliti nepovratna sredstva za mobilnost na pošten, pregleden, skladen in dokumentiran način v skladu z določbami sporazuma o nepovratnih sredstvih z nacionalno agencijo. Take pravične in pregledne postopke bi morala zagotoviti v vseh fazah mobilnosti in v postopku odgovarjanja na poizvedbe/pritožbe udeležencev. Zagotoviti mora, da se v primeru kreditne mobilnosti prihajajočim študentom ne zaračunavajo pristojbine za šolnine, vpise, izpite ali dostop do laboratorijev in knjižnic. Po mobilnosti mora institucija zagotoviti tudi, da samodejno in v celoti prizna rezultate iz učnega obdobja v tujini.

Listino ECHE dopolnjujejo smernice ECHE[71], tj. dokument, ki terciarne izobraževalne institucije podpira pri izvajanju načel ECHE. terciarne izobraževalne institucije morajo listino ECHE in podporne smernice ustrezno upoštevati pri izvajanju vseh ukrepov, za katere je potrebna ta akreditacija.

Čeprav terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, niso upravičene do podpisa listine ECHE[72], morajo spoštovati načela ECHE. Zato je treba vidike, kot so pravična in pregledna izbira udeležencev, priznavanje učnih izidov in vsa potrebna podpora, ki je na voljo udeležencem mobilnosti, izrecno navesti v medinstitucionalnem sporazumu o mednarodni mobilnosti.

Skupinska akreditacija – akreditacija Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja

Poleg posameznih terciarnih izobraževalnih institucij se lahko za financiranje projekta mobilnosti v terciarnem izobraževanju prijavijo tudi skupine terciarnih izobraževalnih institucij. Takšna skupina se imenuje konzorcij za mobilnost. Konzorcij za mobilnost mora imeti akreditacijo Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja.

Koordinator konzorcija za mobilnost se v imenu konzorcija prijavi za akreditacijo Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja in za nepovratna sredstva Erasmus+. To akreditacijo dodeli ista nacionalna agencija, ki oceni vlogo za pridobitev sredstev za projekt mobilnosti na področju terciarnega izobraževanja. Vlogo za akreditacijo in vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti je mogoče oddati v okviru istega razpisa. Vendar bodo nepovratna sredstva za projekte mobilnosti dodeljena samo tistim skupinam terciarnih izobraževalnih institucij in organizacijam, ki bodo uspešno pridobile akreditacijo.

[70] Listina Erasmus za terciarno izobraževanje: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/resources-and-tools/erasmus-charter-for-higher-education.

[71] Listina Erasmus za terciarno izobraževanje – smernice za obdobje 2021–2027: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/erasmus-charter-for-higher-education-2021-2027-guidelines.

[72] Z izjemo terciarnih izobraževalnih institucij iz tretjih držav z Zahodnega Balkana, ki niso pridružene programu, za namene razpisa za zbiranje predlogov za pobudo Evropske univerze, v okviru katere so upravičenke.

Za pridobitev akreditacije za konzorcij je treba izpolnjevati naslednja merila:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije	Konzorcij za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja je lahko sestavljen iz naslednjih sodelujočih organizacij: ▪ terciarnih izobraževalnih institucij, ki so nosilke Listine Erasmus za terciarno izobraževanje, ▪ katere koli javne ali zasebne organizacije, dejavne na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Vsaka sodelujoča organizacija mora imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Konzorciji za mobilnost ne morejo imeti sedeža v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Ob prijavi za akreditacijo za konzorcij morajo biti opredeljene vse organizacije, ki so članice konzorcija za mobilnost.
Kdo se lahko prijavi?	Katera koli upravičena sodelujoča organizacija je lahko koordinator in se prijavi v imenu vseh organizacij, vključenih v konzorcij.
Število sodelujočih organizacij	Konzorcij za mobilnost mora biti sestavljen iz vsaj treh upravičenih sodelujočih organizacij, vključno z dvema terciarnima izobraževalnima institucijama.
Trajanje akreditacije	Celotno programsko obdobje. Po podelitvi akreditacije je pri bistvenih spremembah sestave konzorcija za mobilnost treba vložiti novo prijavo za akreditacijo.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo prijavo za akreditacijo oddati do **18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta ali v poznejših letih.**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od štirih spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost konzorcija (največ 30 točk)	▪ Ustreznost predloga v zvezi s: – cilji ukrepa;

	- potrebami in cilji organizacij, ki sodelujejo v konzorciju, in posameznih udeležencev; ▪ v kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ v kolikšni meri je predlog primeren za: - doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence; - krepitev zmogljivosti in mednarodne razsežnosti organizacij, ki so članice konzorcija; - ustvarjanje dodane vrednosti na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči tako, da bi aktivnosti izvajale posamezne terciarne izobraževalne institucije.
Kakovost sestave konzorcija in dogovorov o sodelovanju **(največ 20 točk)**	V kolikšni meri: ▪ je konzorcij sestavljen iz ustreznih terciarnih izobraževalnih institucij pošiljateljic in, kadar je to ustrezno, dodatnih sodelujočih organizacij iz drugih socialno-ekonomskih sektorjev z zahtevanim profilom, izkušnjami in strokovnim znanjem za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; ▪ ima koordinator konzorcija pretekle izkušnje z upravljanjem konzorcija ali podobne vrste projekta; ▪ je porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog/virov dobro opredeljena ter sta iz nje razvidna zavezanost in dejavno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ se združujejo in izmenjujejo naloge/viri; ▪ so jasno opredeljene odgovornosti glede vprašanj o pogodbenem in finančnem upravljanju; ▪ konzorcij v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije.
Kakovost zasnove in izvedbe aktivnosti konzorcija **(največ 20 točk)**	▪ Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta mobilnosti (priprava, izvajanje aktivnosti mobilnosti in nadaljnje spremljanje); ▪ kakovost praktičnih ureditev, načinov upravljanja in podpore (npr. iskanje organizacij gostiteljic, navezovanje stikov, informacije, jezikovna in medkulturna podpora, spremljanje); ▪ kakovost sodelovanja, koordinacije in obveščanja med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki; ▪ kadar je ustrezno, kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ po potrebi ustreznost ukrepov za izbor udeležencev v aktivnostih mobilnosti in za spodbujanje udeležbe oseb z manj priložnostmi v aktivnostih mobilnosti.

Učinek in razširjanje **(največ 30 točk)**	▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij; ▪ morebitni učinek projekta: ▪ na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; ▪ na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na institucionalni, lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov aktivnosti, ki jih vodi konzorcij, med sodelujočimi organizacijami in partnerji ter drugod.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica odda vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti, podpiše in izvaja sporazum o nepovratnih sredstvih ter pripravlja poročila.

Sodelujoče organizacije, ki so vključene v projekt mobilnosti, prevzamejo naslednje vloge in naloge:

- organizacija pošiljateljica: odgovorna je za to, da izbere študente/osebje in jih napoti v tujino. Te odgovornosti vključujejo tudi plačila nepovratnih sredstev (za udeležence v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu), pripravo, spremljanje in avtomatično priznavanje v zvezi z obdobjem mobilnosti;
- organizacija gostiteljica: odgovorna je za to, da sprejme študente/osebje iz tujine in zanje zagotovi program študija/prakse, program usposabljanja ali pridobitev znanja na podlagi poučevanja; te odgovornosti vključujejo tudi izplačila nepovratnih sredstev (tistim udeležencem, ki prihajajo iz tretjih držav, ki niso pridružene programu);
- organizacija posrednica: to je organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladinskega dela v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Lahko je članica konzorcija za mobilnost, ni pa organizacija pošiljateljica. Njena naloga je lahko izmenjava in olajšanje upravnih postopkov terciarnih izobraževalnih institucij pošiljateljic, iskanje ustreznih mest v podjetjih glede na profil študentov v primeru praks in skupna priprava udeležencev.

Organizaciji pošiljateljica in gostiteljica ter študenti/osebje se morajo pred začetkom obdobja mobilnosti dogovoriti o aktivnostih, ki jih bodo opravili študenti – v „učnem sporazumu“ – ali osebje – v „sporazumu o mobilnosti“. Ti sporazumi opredeljujejo vsebino na področju mobilnosti za obdobje v tujini in vsebujejo določbe o formalnem priznavanju za vsako stran. Pravice in obveznosti so določene v sporazumu o nepovratnih sredstvih, ki ga podpišeta upravičenec in udeleženec. V primeru aktivnosti med dvema terciarnima izobraževalnima institucijama (mobilnost študentov za študij, vključno s kombinirano mobilnostjo, in mobilnost osebja za poučevanje) mora biti pred začetkom izmenjav sklenjen „medinstitucionalni sporazum“ med institucijama pošiljateljico in gostiteljico.

Horizontalne razsežnosti

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba okrepiti naslednje horizontalne razsežnosti:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Da bi se v skladu z načeli ECHE čim bolj olajšal dostop do mobilnosti študentov in osebja, morajo terciarne izobraževalne institucije trenutnim in bodočim udeležencem iz vseh okolij zagotoviti enak in pravičen dostop in priložnosti. To pomeni vključevanje udeležencev z manj priložnostmi, kot so udeleženci z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ali drugimi zdravstvenimi težavami, študenti z otroki, študenti, ki delajo ali so poklicni športniki, ter študenti na vseh študijskih področjih, ki so premalo zastopana v projektih mobilnosti. Za spoštovanje tega načela je bistvena opredelitev notranjih izbirnih postopkov, ki upoštevajo pravičnost in vključevanje ter omogočajo celovito oceno uspešnosti in motiviranosti prijaviteljev.

Poleg tega se terciarne izobraževalne institucije spodbujajo k vključitvi priložnosti za mobilnost, kot so obdobja mobilnosti, v svoje učne načrte, da bi olajšale sodelovanje študentov z vseh študijskih področij. V zvezi s tem lahko kombinirana mobilnost pomaga zagotoviti dodatne priložnosti, ki so morda primernejše za nekatere posameznike ali skupine študentov. V tem okviru je koristno, da imajo terciarne izobraževalne institucije uslužbence, pristojne za vključevanje, ki pomagajo obravnavati vključevanje in raznolikost. Uradniki za vključevanje lahko na primer pomagajo pri ozaveščanju, opredelijo strategije za obveščanje in ozaveščanje, zagotavljajo ustrezno podporo med mobilnostjo v sodelovanju z ustreznimi kolegi ter pomagajo olajšati sodelovanje med ustreznimi zaposlenimi v instituciji, ki imajo strokovno znanje na področju vključevanja in raznolikosti.

OKOLJSKA TRAJNOSTNOST IN OKOLJU PRIJAZNE PRAKSE PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

V skladu z načeli ECHE morajo terciarne izobraževalne institucije pri vseh aktivnostih, povezanih s programom, spodbujati okolju prijazne prakse. To pomeni, da morajo spodbujati uporabo trajnostnih prevoznih sredstev za mobilnost, si dejavno prizadevati za okolju prijaznejšo organizacijo dogodkov, konferenc in srečanj, povezanih z mobilnostjo v okviru programa Erasmus+, ter nadomestiti administrativne postopke, pri katerih se uporablja papir, z digitalnimi postopki (v skladu s standardi in časovnimi okviri pobude za evropsko študentsko izkaznico). Terciarne izobraževalne institucije bi morale vse udeležence tudi seznanjati z različnimi ukrepi, ki jih lahko sprejmejo med bivanjem v tujini, da bi zmanjšali ogljični in okoljski odtis svoje aktivnosti mobilnosti, ter spremljati napredek pri doseganju trajnostnejše aktivnosti na področju mobilnosti študentov in osebja.

DIGITALIZACIJA TER DIGITALNO IZOBRAŽEVANJE, ZNANJA IN SPRETNOSTI PRI MOBILNOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

V skladu z načeli ECHE bi morale terciarne izobraževalne institucije izvajati digitalno upravljanje mobilnosti študentov v skladu s tehničnimi standardi pobude za evropsko študentsko izkaznico[73]. To pomeni, da bi se morale terciarne izobraževalne institucije, ki sodelujejo v programu, povezati z mrežo Erasmus brez papirja, da si izmenjajo podatke o mobilnosti, in z usmerjevalnikom evropske študentske izkaznice, da funkcije evropske študentske izkaznice vključijo v svoje študentske izkaznice (fizične ali digitalne)[74]. Ko bo na voljo, bi se morale terciarne izobraževalne institucije povezati prek evropske študentske izkaznice plus. Terciarne izobraževalne institucije lahko za izvajanje digitalnega upravljanja mobilnosti in vključitev funkcij evropske študentske izkaznice v svoje študentske izkaznice uporabljajo sredstva za organizacijsko podporo.

Terciarne izobraževalne institucije, ki jim je bila leta 2026 podeljena listina ECHE, se lahko odločijo za uporabo mreže Erasmus brez papirja, če so z njo že povezane. Vendar jim tega ni treba storiti in se jih spodbuja, naj počakajo, da bodo na voljo tehnične specifikacije za evropsko študentsko izkaznico plus[75]. Te terciarne izobraževalne institucije se lahko odločijo, da bodo za upravljanje izmenjav v okviru mobilnosti v zadnjem letu sedanjega programa Erasmus+ uporabile svoje obstoječe postopke in sisteme. Od vseh terciranih izobraževalnih institucij se pričakuje, da bodo v naslednjem programskem obdobju Erasmus+ informacije o mobilnosti študentov izmenjevale evropske študentske izkaznice plus.

Institucije bi morale na interni ravni spodbujati kombinirano mobilnost, tj. kombinacijo fizične mobilnosti z virtualno komponento, da bi nudile prožnejše oblike mobilnosti in še izboljšale učne izide in učinek fizične mobilnosti. Terciarne izobraževalne institucije morajo zagotoviti kakovost aktivnosti kombinirane mobilnosti in formalno priznavanje za udeležbo v kombinirani mobilnosti, vključno z virtualno komponento. Institucije bi morale svoje študente in osebje tudi ozaveščati o priložnostih v okviru programa za pridobivanje in nadaljnji razvoj ustreznih digitalnih spretnosti na vseh študijskih področjih, vključno s praksami za digitalne priložnosti za študente in mlade diplomante, s katerimi nadalje razvijajo ali pridobivajo

[73] Pobuda za evropsko študentsko izkaznico: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative.

[74] Ta vključitev se lahko izvede tudi v primerih, ko študentskih izkaznic ne izdaja neposredno terciarna izobraževalna institucija, na primer kadar jih centralno izdaja javni organ (npr. ministrstvo) ali študentska organizacija. Usmerjevalnik evropske študentske izkaznice zagotavlja prožnost za primere, ko terciarna izobraževalna institucija ni neposredni izdajatelj študentskih izkaznic.

[75] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/european-student-card-initiative/about/esci-2028-2034.

digitalne spretnosti[76]. Izobraževalno in administrativno osebje lahko prav tako koristi usposabljanje na področju digitalnih spretnosti, da bi pridobilo ustrezne digitalne spretnosti za uporabo digitalnih tehnologij v okviru programov in za digitalizacijo administracije[77].

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek smiselnih formalnih ali neformalnih učnih aktivnosti ter spodbujati prakse soustvarjanja in sooblikovanja učnih aktivnosti. Udeležba v mobilnosti bi morala izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

Opis aktivnosti

Mobilnost študentov

Mobilnost študentov se lahko izvaja katerem koli študijskem področju in na kateri koli stopnji (kratki cikel/dodiplomski/magistrski/doktorski študij). Za zagotovitev visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti s čim večjim učinkom na študente mora biti aktivnost mobilnosti združljiva s potrebami študenta v zvezi z učenjem za diplomo in osebnim razvojem.

Študenti lahko izvedejo spodaj opisane aktivnosti:

- **obdobje študija** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji. Obdobje študija v tujini mora biti del študentovega študijskega programa, ki vodi do dokončanja katerega koli cikla študija. Obdobje študija v tujini lahko vključuje tudi prakso. Taka kombinacija ustvarja sinergije med akademskimi in strokovnimi izkušnjami v tujini; kar zadeva delovno obremenitev, v državah, ki spadajo v evropski visokošolski prostor (EHEA), študijsko leto rednega študija, običajno sestavljeno iz izobraževalnih komponent v skupnem znesku 60 kreditnih točk ECTS (ali enakovrednih enot v državah zunaj evropskega visokošolskega prostora). Priporočljivo je, da se za obdobja mobilnosti, krajša od polnega študijskega leta, izobraževalne komponente, ki so vključene v učni sporazum, sorazmerno prilagodijo;
- **prakso** (usposabljanje, delovna praksa) v tujini v podjetju, raziskovalnem inštitutu, laboratoriju, organizaciji ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu. Podprte so prakse v tujini v katerem koli ciklu študija in za mlade diplomante. V to so zajeta tudi asistentstva za poučevanje za študente, ki bodo postali učitelji, in raziskovalna asistentstva za študente in doktorande v kateri koli ustrezni raziskovalni ustanovi. Za nadaljnje povečanje sinergij s programom Obzorje Evropa se lahko te mobilnosti izvajajo tudi v okviru raziskovalnih projektov, financiranih s sredstvi iz programa Obzorje Evropa, ob popolnem spoštovanju načela preprečevanja dvojnega financiranja aktivnosti s sredstvi EU. Prakse bi morale biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče.

[76] Vsaka praksa študenta se bo štela za „prakso na področju digitalnih spretnosti“, kadar se praktikant udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: digitalno trženje (npr. upravljanje družbenih medijev, spletna analitika), digitalno grafično ali arhitekturno oblikovanje ali strojno projektiranje, razvoj aplikacij, programske opreme, skriptov ali spletišč, namestitev, vzdrževanje ter upravljanje sistemov in omrežij IT, kibernetska varnost, podatkovna analitika in rudarjenje ter vizualizacija podatkov, programiranje in krmiljenje robotov in aplikacij umetne inteligence. V to kategorijo ne spadajo splošna podpora uporabnikom, izpolnjevanje naročil, vnos podatkov ali pisarniška opravila.

[77] Vsaka mobilnost osebja za usposabljanje šteje za „usposabljanje na področju digitalnih spretnosti“, kadar se član osebja udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: sledenje na delovnem mestu/udeležba na usposabljanju o orodjih pobude za evropsko študentsko izkaznico, orodjih/programski opremi za digitalno izobraževanje, programiranju ter specializirani programski opremi in sistemih informacijske tehnologije za upravo terciarnih izobraževalnih institucij.

Kar zadeva delovno obremenitev, morajo udeleženci načeloma delati s polnim delovnim časom glede na delovni čas svoje organizacije gostiteljice.

Da bi se v primeru **doktorske mobilnosti** bolje izpolnile raznolike potrebe doktorandov po učenju in usposabljanju ter zagotovile enake možnosti, kot jih imajo tisti, ki imajo status osebja v terciarnem izobraževanju, lahko doktorandi in tisti, ki so pred kratkim dokončali doktorski študij (podoktorski študenti)[78], opravijo kratko ali daljše obdobje fizične mobilnosti za študij ali prakso v tujini. Spodbuja se dodajanje virtualne komponente fizični mobilnosti.

Vsako študijsko obdobje ali praksa v tujini, vključno z doktorsko mobilnostjo, se lahko opravi kot **kombinirana mobilnost**, ne glede na to, koliko časa traja. Kombinirana mobilnost je kombinacija fizične mobilnosti z virtualno komponento, ki olajša spletno izmenjavo in timsko delo za sodelovalno učenje. Virtualna komponenta lahko na primer na spletu združi učeče se iz različnih držav in z različnih študijskih področij, da bi se udeležili spletnih tečajev ali pa skupaj in hkrati opravili naloge, ki so priznane kot del njihovega študija.

Vsak študent lahko kombinirano mobilnost opravi tudi z udeležbo v **kombiniranem intenzivnem programu** v skladu s posebnimi merili za upravičenost za intenzivne kombinirane programe, opisanimi v tem vodniku.

Mobilnost osebja

Mobilnost osebja lahko izvaja katera koli vrsta osebja v terciarnem izobraževanju ali povabljeno osebje zunaj terciarnih izobraževalnih institucij. Za zagotovitev visokokakovostnih aktivnosti mobilnosti s čim večjim učinkom mora biti aktivnost mobilnosti povezana s poklicnim razvojem osebja ter izpolnjevati njegove potrebe v zvezi z učenjem in osebnim razvojem.

Člani osebja lahko izvedejo katero koli od spodaj opisanih aktivnosti:

- **obdobje poučevanja** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji. Obdobje poučevanja v tujini omogoča kateremu koli članu pedagoškega osebja terciarne izobraževalne institucije ali osebja v podjetjih, da poučuje na partnerski terciarni izobraževalni instituciji v tujini. Mobilnost osebja za poučevanje je mogoča na katerem koli študijskem področju;
- **obdobje usposabljanja** v tujini na partnerski terciarni izobraževalni instituciji, v podjetju ali na katerem koli drugem ustreznem delovnem mestu. Obdobje usposabljanja v tujini vsem zaposlenim terciarne izobraževalne institucije omogoča, da se udeležijo aktivnosti usposabljanja v tujini, ki je pomembna za njihovo vsakodnevno delo v terciarni izobraževalni instituciji. Ta aktivnost je lahko v obliki usposabljanja (razen konferenc) ali sledenja na delovnem mestu ali obdobij opazovanja.

Obdobje mobilnosti osebja v tujini lahko združuje aktivnosti poučevanja in usposabljanja. Vsako obdobje poučevanja ali usposabljanja v tujini se lahko izvede kot **kombinirana mobilnost**.

Kombinirani intenzivni programi

To so kratki, intenzivni programi, pri katerih se uporabljajo inovativni načini učenja in poučevanja, vključno s spletnim sodelovanjem. Programi lahko vključujejo učenje, ki temelji na izzivih, kjer transnacionalne in transdisciplinarne skupine sodelujejo pri reševanju izzivov, na primer tistih, povezanih s cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj ali drugimi družbenimi izzivi, ki jih opredelijo regije, mesta ali družbe. Tak intenzivni program bi moral imeti dodano vrednost v primerjavi z obstoječimi programi ali usposabljanji, ki jih ponujajo sodelujoče terciarne izobraževalne institucije, in je lahko večleten. Namen kombiniranih intenzivnih programov je z omogočanjem novih in bolj prilagodljivih oblik mobilnosti, ki združujejo

[78] Podoktorski študenti se lahko v 12 mesecih po zaključku študija udeležijo prakse na podlagi enakih zahtev kot vsi drugi mladi diplomanti. Za tiste države, kjer se morajo diplomanti po zaključku študija vpisati v obvezno vojaško ali civilno služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti mladih diplomantov podaljša za obdobje tega služenja.

fizično mobilnost in virtualen del, doseči vse vrste študentov iz vseh okolij, z vseh študijskih področij in na vseh stopnjah študija.

Skupine terciarnih izobraževalnih institucij bodo lahko organizirale kratke kombinirane intenzivne programe učenja, poučevanja in usposabljanja za študente in osebje. V okviru teh kombiniranih intenzivnih programov bodo skupine študentov in/ali osebja kot učeče se osebe opravile kratkotrajno fizično mobilnost v tujini, kombinirano z obvezno virtualno komponento, ki bo omogočila izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo. Virtualna komponenta mora učeče se povezati prek spleta, da bodo skupaj in hkrati opravljali določene naloge, ki so vključene v kombinirani intenzivni program in se upoštevajo pri končnih učnih izidih.

Poleg tega so lahko kombinirani intenzivni programi odprti za študente in osebje katere koli terciarne izobraževalne institucije, vključno z lokalnimi študenti in lokalnim osebjem. Kombinirani intenzivni programi krepijo zmogljivosti za razvoj in izvajanje inovativnih praks poučevanja in učenja v sodelujočih terciarnih izobraževalnih institucijah.

Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu

Ukrep mobilnosti v terciarnem izobraževanju se osredotoča predvsem na podpiranje aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu – evropska razsežnost.

Poleg tega ukrep podpira mednarodno razsežnost z dvema sklopoma aktivnosti mobilnosti, ki vključujeta tretje države, ki niso pridružene programu, po vsem svetu.

En sklop podpira mobilnost v vse tretje države, ki niso pridružene programu, razen Belorusije in Rusije, financira pa se s sredstvi za notranjo politiko EU[79].

Drugi sklop podpira mobilnost v tretje države, ki niso pridružene programu, in iz njih, z izjemo vseh oblik mobilnosti v Rusijo in iz nje, mobilnosti študentov v Belorusijo ter mobilnosti osebja v Belorusijo in iz nje. Ta sklop se financira z instrumenti EU za zunanje delovanje[80].

Oba sklopa mednarodne mobilnosti si prizadevata za različne, vendar dopolnjujoče se cilje, ki odražajo politične prednostne naloge zadevnih virov financiranja:

Mednarodna izhodna mobilnost, podprta s sredstvi za notranjo politiko: prednostna naloga je razvoj v prihodnost usmerjenih in drugih ustreznih znanj in spretnosti študentov in osebja terciarnih izobraževalnih institucij v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Aktivnosti mednarodne mobilnosti za katero koli državo, ki ni pridružena programu, se financirajo iz nepovratnih sredstev, dodeljenih projektom mobilnosti. Upravičenci do nepovratnih sredstev lahko porabijo do 20 % zadnjih nepovratnih sredstev za projekt za izhodno mobilnost v države, ki niso pridružene programu, po vsem svetu. Te priložnosti so namenjene spodbujanju organizacij v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, da razvijejo aktivnosti izhodne mobilnosti z več tretjimi državami, ki niso pridružene programu, pri čemer se pričakuje, da bodo zajele čim večje geografsko območje.

Mednarodna izhodna in vhodna mobilnost, podprta s sredstvi za zunanjo politiko: ta ukrep sledi prednostnim nalogam zunanje politike EU; zato je določenih več ciljev in pravila za sodelovanje z dvanajstimi upravičenimi regijami (1–3 in 5–12), podrobno opisanimi v oddelku „Dodatne informacije za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko“.

Če ni navedeno drugače, se aktivnosti mednarodne mobilnosti, opisane v tem ukrepu, uporabljajo za oba sklopa.

KATERA SO MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

[79] Razdelek 2 proračuna EU – Kohezija, odpornost in vrednote.

[80] Razdelek 6 proračuna EU – Sosedstvo in svet.

Merila za upravičenost določajo pogoje za sodelovanje v razpisu za zbiranje predlogov. V naslednjem oddelku so navedene upravičene aktivnosti, ki se lahko financirajo, trajanje projekta ter kje in kdaj se prijaviti za projekt mobilnosti.

MERILA ZA UPRAVIČENOST PRI PROJEKTIH MOBILNOSTI

Da bi bil prijavitelj upravičen do nepovratnih sredstev Erasmus+, mora izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene aktivnosti	Terciarne izobraževalne institucije lahko izvajajo eno ali več naslednjih upravičenih aktivnosti: ▪ mobilnost študentov za študij, ▪ mobilnost študentov za prakso, ▪ mobilnost osebja za poučevanje, ▪ mobilnost osebja za usposabljanje, ▪ kombinirani intenzivni programi (ne za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko). Upravičeni tokovi aktivnosti mobilnosti: ▪ za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko: iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, v katero koli državo na svetu (države članice EU in tretje države, pridružene programu, ter tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3 in od 5 do 14), ▪ za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za zunanjo politiko: med državami članicami EU ali tretjimi državami, pridruženimi programu, in tretjimi državami, ki niso pridružene programu (razen regij 13 in 14). **Opomba:** Mobilnosti študentov in osebja v Rusijo in iz nje, mobilnosti študentov in osebja v Belorusijo ter mobilnosti osebja iz Belorusije niso upravičene.
Kdo se lahko prijavi?	Vloge za nepovratna sredstva lahko oddajo organizacije z naslednjimi akreditacijami: ▪ za prijavo kot posamezna terciarna izobraževalna institucija: terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki jim je bila dodeljena listina Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE); ▪ za prijavo kot konzorcij za mobilnost: koordinatorske organizacije, ki imajo sedež v državi članici EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ter koordinirajo konzorcij, ki mu je bila dodeljena akreditacija Erasmus za konzorcije za mobilnost na področju terciarnega izobraževanja. Organizacije, ki nimajo akreditacije za konzorcij, lahko zanjo zaprosijo v imenu konzorcija za mobilnost v okviru istega razpisa, v katerem oddajo vlogo za nepovratna sredstva za projekt mobilnosti, ali prejšnjega razpisa. Vse vključene terciarne izobraževalne institucije iz upravičenih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, morajo biti nosilke listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Te organizacije bodo upravičene do projekta mobilnosti le, če bo njihova prijava za akreditacijo za konzorcij uspešna. Študenti in osebje v terciarnem izobraževanju ne morejo neposredno oddati vloge za nepovratna sredstva; merila za izbor za udeležbo v aktivnostih mobilnosti in intenzivnih kombiniranih programih opredeli terciarna izobraževalna institucija, na kateri študirajo ali so zaposleni.

Upravičene države	Za udeležbo v aktivnostih: ▪ vse države članice EU ali tretje države, pridružene programu; ▪ katera koli tretja država, ki ni pridružena programu (za morebitne pogoje pri projektih mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, glej oddelek „Dodatne informacije za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko“ tega ukrepa in „Upravičene države“ v delu A).
Število sodelujočih organizacij	Število organizacij v prijavnem obrazcu je ena v primeru prijave kot posamezna terciarna izobraževalna institucija, v primeru prijave konzorcija za mobilnost pa prijavitelj in člani konzorcija za mobilnost. Med izvajanjem projekta mobilnosti morata sodelovati vsaj dve organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica). Pri projektih mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, mora biti vključena vsaj ena organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu. Pri kombiniranih intenzivnih programih, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko: poleg prijavitelja (terciarne izobraževalne institucije ali terciarne izobraževalne institucije v konzorciju za mobilnost, ki je prijavitelj), morata biti v organizacijo kombiniranega intenzivnega programa med izvajanjem vključeni vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz dveh drugih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.
Trajanje projekta	Projekti mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za notranjo politiko: 26 mesecev. Projekti mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko: 24 ali 36 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva **za projekte, financirane s sredstvi za notranjo politiko, ki se začnejo 1. junija istega leta, in za projekte, financirane z instrumenti zunanjega delovanja, ki se začnejo 1. avgusta istega leta, oddati do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času).**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Druge minimalne zahteve	Terciarna izobraževalna institucija ima na voljo dve možnosti, da se pri svoji nacionalni agenciji prijavi za nepovratna sredstva: • neposredno kot posamezna terciarna izobraževalna institucija, • prek konzorcija za mobilnost, katerega koordinatorka/članica je. Terciarna izobraževalna institucija se lahko za projekt mobilnosti kot posamezna terciarna izobraževalna institucija in/ali kot koordinatorska terciarna izobraževalna institucija danega konzorcija prijavi samo enkrat v posameznem krogu izbirnega postopka. Vendar je lahko terciarna izobraževalna institucija članica oziroma koordinira več različnih konzorcijev za mobilnost, ki se prijavljajo hkrati. Obe možnosti (posamezna prijava in prijava konzorcija) se lahko izvedeta vzporedno. Vendar terciarna izobraževalna institucija ostane odgovorna za preprečevanje dvojnega financiranja udeleženca, če se v istem študijskem letu uporabita obe možnosti.

	V okviru projekta mobilnosti bi bilo treba izvajati pobudo za evropsko študentsko izkaznico (vključno z Erasmus brez papirja in evropsko študentsko izkaznico), da bi se olajšalo spletno upravljanje cikla mobilnosti, ter druge okolju prijaznejše in bolj vključujoče pristope v skladu z listino Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE) in smernicami ECHE.

Poleg zgoraj navedenih meril za upravičenost bodo prijavitelji ocenjeni na podlagi meril za upravičenost, navedenih v naslednjih oddelkih, in tudi glede na ustrezna **merila za izključitev, izbor in dodelitev**. Za več informacij o merilih za izključitev glej del C tega vodnika.

MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOST ŠTUDENTOV

Upravičene aktivnosti	Glej upravičene aktivnosti v razdelku Merila za upravičenost pri projektih mobilnosti.
Upravičene sodelujoče organizacije	▪ **Mobilnost študentov za študij:** vse sodelujoče organizacije iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu (pošiljateljice in gostiteljice), morajo biti terciarne izobraževalne institucije, ki so nosilke ECHE. Vse organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu (pošiljateljice in gostiteljice), morajo biti terciarne izobraževalne institucije, ki jih priznavajo pristojni organi in morajo pred začetkom mobilnosti podpisati medinstitucionalne sporazume s partnerji iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. ▪ **Mobilnost študentov za prakso**: organizacija pošiljateljica mora biti terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. V primeru mobilnosti študentov za prakso je lahko organizacija gostiteljica[81]: o katera koli javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, raziskav in inovacij. Taka organizacija je lahko na primer: – javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; – veleposlaništvo ali konzularno predstavništvo države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki deluje kot pošiljateljica; – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati;

[81] Naslednje vrste organizacij niso upravičene do pridobitve statusa gostiteljice za mobilnost študentov za prakse:
institucije in drugi organi EU, vključno s specializiranimi agencijami (izčrpen seznam je na voljo na spletišču http://europa.eu/european-union/about-eu/institutions-bodies_sl); organizacije, ki upravljajo programe EU, na primer nacionalne agencije Erasmus+ (da ne pride do morebitnega nasprotja interesov in/ali dvojnega financiranja).

	– raziskovalni inštitut; – fundacija; – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); o neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; o organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve; o terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu.
Trajanje aktivnosti	**Mobilnost študentov za študij:** od 2 mesecev (ali en akademski semester ali trimesečje) do 12 mesecev fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. To obdobje lahko vključuje dodatno obdobje prakse, če je to načrtovano, in je lahko glede na okoliščine različno organizirano, in sicer lahko aktivnosti potekata druga za drugo ali hkrati. Za kombinacijo veljajo pravila za dodelitev sredstev in minimalno trajanje študijske mobilnosti. **Mobilnost študentov za prakso:** od 2 do 12 mesecev fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. Vsi študenti, zlasti tisti, ki se ne morejo udeležiti dolgotrajne fizične mobilnosti za študij ali prakso, na primer zaradi svojega študijskega področja ali ker imajo manj možnosti za udeležbo, lahko krajšo fizično mobilnost kombinirajo z virtualno komponento (kombinirana kratkoročna mobilnost). Poleg tega se lahko vsak študent udeleži kombiniranega intenzivnega programa. V teh primerih mora fizična mobilnost trajati od 5 do 30 dni (v kar ni zajet čas poti) ter mora biti kombinirana z obvezno virtualno komponento, ki omogoča izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo. Študent mora s kombinirano mobilnostjo za študij pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS. **Mobilnost za študij in/ali prakso za doktorande:** od 5 do 30 dni ali od 2 do 12 mesecev fizične mobilnosti (mobilnost za študij lahko vključuje dodatno obdobje prakse, če je to načrtovano), v kar ni zajet čas poti. **Skupno upravičeno trajanje na cikel študija:** en študent lahko sodeluje v obdobjih mobilnosti, ki skupaj zajemajo največ 12 mesecev[82] fizične mobilnosti na posamezen cikel študija[83], in to neodvisno od števila in vrste aktivnosti mobilnosti: ▪ med študijem prve stopnje (dodiplomski študij ali enakovredno), vključno s kratkim ciklom (ravni 5 in 6 EOK), ▪ med študijem druge stopnje (magistrski študij ali enakovredno – raven 7 EOK) in ▪ med študijem tretje stopnje kot doktorand (raven doktorata ali raven 8 EOK). Trajanje prakse mladih diplomantov se upošteva v največ 12-mesečnem obdobju tiste stopnje, med katero se prijavijo na prakso.

[82] V 12-mesečnem obdobju na cikel študija se upoštevajo pretekle izkušnje v okviru programa Erasmus+ in/ali štipendije programa Erasmus Mundus.

[83] V primeru enovitih študijskih programov, na primer študija medicine, lahko obdobja mobilnosti študentov trajajo največ 24 mesecev.

	Obdobje fizične mobilnosti se lahko prekine. Obdobje prekinitve se ne šteje v trajanje aktivnosti mobilnosti. Pri pripravništvih se dopusti v podjetjih/organizacijah ne štejejo kot obdobje prekinitve. Nepovratna sredstva se v času zadevnega dopusta ohranijo. Čas dopusta se upošteva pri minimalnem trajanju pripravništva.
Kraji izvajanja aktivnosti	Študenti morajo svojo aktivnost fizične mobilnosti opraviti v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu[84], pri čemer ta država ne sme biti država organizacije pošiljateljice niti država, v kateri študent med študijem prebiva[85].
Upravičeni udeleženci	Študenti, vpisani na terciarno izobraževalno institucijo in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe, vključno z dvojnimi/skupnimi diplomami[86], ali drugo priznano kvalifikacijo terciarne ravni (do ravni doktorata in vključno z njo). V primeru doktorske mobilnosti mora imeti udeleženec raven 8 EOK. Mladi diplomanti terciarnega izobraževanja se lahko udeležijo mobilnosti za prakse. Organizacija upravičenka se lahko odloči, da ne bo nudila praks za mlade diplomante. Mlade diplomante mora izbrati njihova terciarna izobraževalna institucija v zadnjem letu študija, prakso v tujini pa morajo opraviti in zaključiti v roku enega leta po tem, ko diplomirajo[87].
Druge zahteve	Mobilnost študentov je mogoča na katerem koli študijskem področju. Mobilnost študentov je lahko obdobje študija v kombinaciji s kratko prakso (manj kot dva meseca), ki se hkrati štejeta za skupno obdobje študija. Študent, organizacija pošiljateljica in organizacija gostiteljica morajo podpisati učni sporazum. Obdobje študija v tujini mora biti del študentovega študijskega programa, ki vodi do dokončanja študija. Prakse bi morale biti sestavni del študijskega programa študenta, kadar koli je to mogoče. Udeležba v programu terciarne izobraževalne institucije se ne šteje kot praksa. V primeru kombinirane mobilnosti študentov lahko aktivnosti vključujejo udeležbo v programih v obliki kombiniranega učenja na kateri koli partnerski terciarni izobraževalni instituciji, spletno usposabljanje in delovne naloge ali udeležbo v intenzivnih kombiniranih programih. V zvezi z mednarodno mobilnostjo glej poglavje „Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu“.

[84] Razen Belorusije in Rusije.

[85] V primeru satelitskih kampusov, ki so pravno odvisni od matične institucije in ne morejo podpisati ločenih medinstitucionalnih sporazumov, se pri določanju individualne podpore in upravičenosti smeri mobilnosti za državo pošiljateljico ali državo gostiteljico šteje država, v kateri ima sedež matična institucija. Upravičenci morajo pri izračunu razpona razdalje za podporo za potovanje upoštevati dejansko lokacijo satelitskega kampusa. Neodvisni satelitski kampusi morajo v programu sodelovati ločeno od svojih matičnih institucij.

[86] Mobilnost med institucijami, ki skupaj podelijo skupno ali dvojno diplomo, je upravičena do financiranja, če financiranje ni podvojeno. V primeru skupnih ali dvojnih diplom je institucija, ki pošilja udeleženca na mobilnost, tista, ki financira mobilnost, podprto s sredstvi za notranjo politiko. V primeru mednarodne mobilnosti lahko institucije, ki skupaj podelijo skupno ali dvojno diplomo, uporabijo sredstva iz projektov mobilnosti, podprtih s sredstvi za notranjo in zunanjo politiko, pri čemer upoštevajo upravičenost aktivnosti in tokove v vsakem sklopu.

[87] Za tiste države, kjer se morajo diplomanti po zaključku študija vpisati v obvezno vojaško ali civilno služenje vojaškega roka, se obdobje upravičenosti mladih diplomantov podaljša za obdobje tega služenja.

MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA MOBILNOSTI OSEBJA

Upravičene aktivnosti	Glej upravičene aktivnosti v razdelku Merila za upravičenost pri projektih mobilnosti.
Upravičene sodelujoče organizacije	▪ **Mobilnost osebja za poučevanje:** **organizacija pošiljateljica mora biti:** o terciarna izobraževalna institucija države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki je nosilka listine ECHE, ali o terciarna izobraževalna institucija tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali o v primeru „povabljenega osebja iz podjetij“, tj. osebja, ki je bilo povabljeno, da poučuje na terciarni izobraževalni instituciji: katera koli javna ali zasebna organizacija (ki ni terciarna izobraževalna institucija, nosilka listine ECHE) v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki je dejavna na trgu dela ali področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, raziskav in inovacij. Taka organizacija je lahko na primer: – javno ali zasebno malo, srednje ali veliko podjetje (vključno s socialnimi podjetji); – javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; – socialni partner ali drug predstavnik sveta dela, tudi gospodarske zbornice, obrtna/poklicna združenja in sindikati; – raziskovalni inštitut; – fundacija; – šola/zavod/center za izobraževanje (na kateri koli ravni, od predšolskega do višjega sekundarnega izobraževanja, vključno s poklicnim izobraževanjem in izobraževanjem odraslih); – neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; – organ, ki zagotavlja poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje in informacijske storitve. **Organizacija gostiteljica mora biti** terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalni sporazum s partnerjem iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. ▪ **Mobilnost osebja za usposabljanje:** **organizacija pošiljateljica mora biti** terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. **Organizacija gostiteljica mora biti**: o terciarna izobraževalna institucija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarna izobraževalna institucija iz tretje države, ki ni

	pridružena programu, ki jo priznavajo pristojni organi in je pred začetkom mobilnosti podpisala medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali o katera koli javna ali zasebna organizacija iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, (ali iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, če je projekt mobilnosti financiran s sredstvi za notranjo politiko), ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja, mladih, raziskav in inovacij.
Trajanje aktivnosti mobilnosti	**Mobilnost osebja za poučevanje in usposabljanje:** mobilnost med državami članicami EU in državami, pridruženimi programu, mora trajati od 2 do 60 dni fizične mobilnosti, v kar ni zajet čas poti. V primeru povabljenega osebja iz podjetij je minimalno trajanje en dan fizične mobilnosti. V primeru mobilnosti, kamor so zajete tretje države članice, ki niso pridružene programu, mora aktivnost trajati od 5 do 60 dni, v kar ni zajet čas poti. Enako velja za povabljeno osebje iz podjetij. V obeh primerih mora biti minimalno število biti dnevi zaporedno. Obdobje fizične mobilnosti se lahko prekine. Obdobje prekinitve se ne šteje v trajanje aktivnosti mobilnosti. Poučevanje mora zajemati vsaj 8 ur poučevanja na teden (ali katero koli drugo obdobje bivanja, ki je krajše od enega tedna). Če mobilnost traja dlje kot en teden, mora biti najmanjše število ur poučevanja za nepopoln teden sorazmerno s trajanjem tega tedna. Veljata naslednji izjemi: • ni omejitve najmanjšega števila ur poučevanja za povabljeno osebje iz podjetij; • če je v posameznem obdobju v tujini aktivnost poučevanja združena z aktivnostjo usposabljanja, se najmanjše število ur poučevanja na teden (ali katero koli drugo obdobje bivanja, ki je krajše od enega tedna) zmanjša na 4 ure. Kombiniranih intenzivnih programov se lahko udeleži katero koli osebje. V primeru mobilnosti osebja za usposabljanje v kombiniranem intenzivnem programu mora fizična mobilnost trajati od 5 do 30 dni (v kar ni zajet čas poti) ter mora biti kombinirana z obvezno virtualno komponento, ki omogoča izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo. Za mobilnost osebja za poučevanje v kombiniranem intenzivnem programu, podprtem s sredstvi za notranjo politiko, mora fizična mobilnost trajati od 2 do 30 dni (v kar ni zajet čas poti) ali najmanj en dan za povabljeno osebje iz podjetij, virtualna komponenta pa je neobvezna.
Kraji izvajanja aktivnosti	Osebje mora svojo aktivnost fizične mobilnosti izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki ni niti država organizacije pošiljateljice niti država prebivališča[88] osebja.
Upravičeni udeleženci	**Mobilnost osebja za poučevanje:** • osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu.

[88] V primeru satelitskih kampusov, ki so pravno odvisni od matične institucije in ne morejo podpisati ločenih medinstitucionalnih sporazumov, se pri določanju individualne podpore in upravičenosti smeri mobilnosti za državo pošiljateljico ali državo gostiteljico šteje država, v kateri ima sedež matična institucija. Upravičenci morajo pri izračunu razpona razdalje za podporo za potovanje upoštevati dejansko lokacijo satelitskega kampusa. Neodvisni satelitski kampusi morajo v programu sodelovati ločeno od svojih matičnih institucij.

	• Osebje iz katere koli družbe iz katere koli države, ki dela v javni ali zasebni organizaciji (ki ni terciarna izobraževalna institucija z listino ECHE), ki deluje na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, raziskav in inovacij, ter je povabljeno k poučevanju na terciarni izobraževalni instituciji v kateri koli državi (vključno z zaposlenimi doktorandi). **Mobilnost osebja za usposabljanje:** osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu.
Druge zahteve	Mobilnost osebja lahko zajema obdobje poučevanja v kombinaciji z obdobjem usposabljanja, ki se hkrati štejeta kot skupno obdobje poučevanja. Mobilnost za poučevanje ali usposabljanje se lahko izvaja v več kot eni organizaciji gostiteljici v isti državi, pri čemer se šteje za eno obdobje poučevanja ali usposabljanja, zanjo pa velja minimalno trajanje bivanja. Mobilnost za poučevanje je mogoča na katerem koli študijskem področju. Mobilnost za poučevanje lahko vključuje zagotavljanje usposabljanja za razvoj partnerske terciarne izobraževalne institucije. Član osebja, organizacija pošiljateljica in organizacija gostiteljica morajo podpisati sporazum o mobilnosti. V zvezi z mednarodno mobilnostjo glej „Mednarodna mobilnost, ki vključuje tretje države, ki niso pridružene programu“.

MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Upravičene sodelujoče organizacije	Kombinirani intenzivni program morajo razviti in izvajati vsaj tri terciarne izobraževalne institucije iz vsaj treh držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Poleg tega lahko pri pošiljanju udeležencev sodeluje tudi katera koli druga terciarna izobraževalna institucija ali organizacija s sedežem v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije, ki pošiljajo študente in osebje kot učeče se v kombiniranih intenzivnih programih, morajo biti terciarne izobraževalne institucije iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki ji je bila dodeljena listina ECHE, ali terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki jih priznavajo pristojni organi in so pred začetkom mobilnosti podpisale medinstitucionalne sporazume s partnerji iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu. Izobraževalno osebje in osebje za usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa, je lahko katera koli organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ali iz tretje države, ki ni pridružena programu (glej upravičene udeležence). Udeleženci se lahko pošljejo s sredstvi programa Erasmus+ ali sodelujejo na lastne stroške. terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko pošljejo udeležence programa Erasmus+, če ima institucija gostiteljica hkrati projekt mobilnosti, financiran s sredstvi zunanje politike, s katerimi se financirajo prihajajoči študenti in osebje iz teh držav. Ti udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, se ne upoštevajo pri izpolnjevanju minimalnih zahtev. Terciarna izobraževalna institucija prejemnica mora biti nosilka listine ECHE. terciarna izobraževalna institucija prejemnica je lahko ista kot koordinatorska terciarna izobraževalna institucija. Tudi druge organizacije so lahko sogostiteljice v državi gostiteljici pri delu fizične aktivnosti. Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija mora prav tako biti nosilka listine ECHE. Koordinatorska/prejemna terciarna izobraževalna institucija je bodisi terciarna izobraževalna institucija prijaviteljica bodisi članica konzorcija za mobilnost, ki je prijavitelj, za projekt mobilnosti, ki se financira s sredstvi za notranjo politiko.
Trajanje aktivnosti	Fizična komponenta kombiniranega intenzivnega programa mora za učeče se trajati od 5 do 30 dni. Za virtualno komponento se ne zahteva minimalno trajanje, vendar morajo študenti s kombinirano virtualno in fizično komponento pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS.
Kraji izvajanja aktivnosti	Fizična aktivnost se lahko izvaja v terciarni izobraževalni instituciji gostiteljici ali na katerem koli drugem kraju v državi terciarne izobraževalne institucije gostiteljice.

Upravičeni udeleženci	**Študenti:** študenti, vpisani na terciarno izobraževalno institucijo v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, in v študij, ki se zaključi s priznano stopnjo izobrazbe ali drugo priznano kvalifikacijo na terciarni ravni (do stopnje doktorata in vključno z njo). **Osebje:** osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. **Izobraževalno osebje in osebje za usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa:** • osebje, ki je zaposleno na terciarni izobraževalni instituciji v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu; ▪ osebje, povabljeno k poučevanju na terciarni izobraževalni instituciji: ki prihaja iz katere koli javne ali zasebne družbe/organizacije (razen terciarnih izobraževalnih institucij, ki so nosilke listine ECHE); družba/organizacija bi morala prihajati iz države članice EU, tretje države, pridružene programu, ali tretje države, ki ni pridružena programu, ki je dejavna na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladih, raziskav in inovacij; v okviru tega ukrepa so upravičeni tudi zaposleni doktorandi.
Druge zahteve	Kombinirani intenzivni programi za študente in osebje morajo vključevati kratkotrajno fizično mobilnost v tujini v kombinaciji z obvezno virtualno komponento, ki omogoča spletno izmenjavo in timsko delo za sodelovalno učenje. Virtualna komponenta mora učeče se povezati prek spleta, da bodo skupaj in hkrati opravljali določene naloge, ki so vključene v kombinirani intenzivni program in se upoštevajo pri končnih učnih izidih. Študenti morajo z intenzivnimi kombiniranimi programi pridobiti vsaj 3 kreditne točke ECTS. Za upravičenost do organizacijske podpore mora kombinirani intenzivni program vključevati najmanj 10 mobilnih učečih se oseb v programu Erasmus+, podprtih s sredstvi za notranjo politiko (brez osebja za poučevanje/usposabljanje, ki sodeluje pri izvajanju programa). Teh 10 mobilnih učečih se mora mobilnost izvajati posebej zato, da bi se udeležili kombiniranega intenzivnega programa v okviru ene od naslednjih aktivnosti mobilnosti v okviru programa Erasmus+: kombinirana kratkotrajna mobilnost študentov za študij ali kombinirana mobilnost osebja za usposabljanje. Individualno podporo, in, če je ustrezno, podporo za potne stroške za fizično aktivnost udeležencem zagotovi organizacija pošiljateljica (in terciarna izobraževalna institucija gostiteljica v primeru povabljenega osebja iz podjetij in udeležencev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ki se financira z instrumenti zunanjega delovanja).

DODATNE INFORMACIJE ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO

Sredstva, ki so na voljo za projekte mobilnosti, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, so porazdeljena med različne regije sveta z 12 proračunskimi ovojnicami, pri čemer se višina sredstev v posamezni ovojnici razlikuje glede na prednostne naloge zunanje politike EU. Dodatne informacije o zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na spletnih mestih nacionalnih agencij.

EU je določila številne splošne cilje v zvezi z geografsko uravnoteženostjo in prednostnimi področji, ki jih je treba doseči na evropski ravni med celotnim trajanjem programa (2021–2027), vključno s sodelovanjem z najmanj razvitimi državami[89]. Ni treba, da splošne cilje in prednostne naloge dosežejo posamezne terciarne izobraževalne institucije, vendar jih morajo nacionalne agencije upoštevati pri dodeljevanju razpoložljivega proračuna. To so cilji, določeni za projekte mobilnosti, podprte s sredstvi za zunanjo politiko, kot celoto na ravni držav članic EU in držav, pridruženih programu, z razpisom 2027:

- Azija:
    - najmanj 25 % proračuna bi bilo treba porabiti za mobilnost z najmanj razvitimi državami v regiji;
    - največ 25 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z državami z visokim dohodkom v regiji;
    - največ 15 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s Kitajsko;
    - največ 10 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Indijo;
- Pacifik:
    - največ 86,5 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Avstralijo in Novo Zelandijo skupaj;
- podsaharska Afrika:
    - najmanj 35 % proračuna bi bilo treba porabiti za mobilnost z najmanj razvitimi državami v regiji s posebnim poudarkom na prednostnih državah na področju migracij;
    - največ 8 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s katero koli državo;
- Latinska Amerika:
    - največ 30 % proračuna se lahko porabi za mobilnost z Brazilijo in Mehiko skupaj;
- Vzhodno partnerstvo:
    - najmanj 40 % proračuna bi bilo treba nameniti študentom z manj priložnostmi;
- Južno sosedstvo:
    - največ 15 % proračuna se lahko porabi za mobilnost s katero koli državo;
    - najmanj 70 % proračuna bi bilo treba nameniti študentom, od tega 50 % tistim z manj priložnostmi;
- Zahodni Balkan: poudarek je treba dati na mobilnost študentov.

Zaradi zahteve po prispevanju k ciljem zunanjega delovanja EU so mobilnosti za študente višješolskih, dodiplomskih in magistrskih študentov, ki se izvajajo z državami upravičenkami do uradne razvojne podpore[90] v regijah 2–11[91], omejene na vhodno mobilnost iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Izhodna mobilnost v te regije je na voljo samo za študente na doktorski stopnji in za osebje.

[89] Večletni okvirni program Erasmus+: https://international-partnerships.ec.europa.eu/document/download/ae1b61bc-1638-49bd-a2d6-2f9d5bbf609f_sl.

[90] Seznam držav, za katere velja ta zahteva, je na seznamu držav prejemnic uradne razvojne pomoči, ki ga je pripravil OECD/DAC: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/topics/policy-sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf. Seznam prejemnic uradne razvojne pomoči se redno posodablja, tako da se lahko države premaknejo iz ene kategorije v drugo ali umaknejo s seznama. Kljub temu status uradne razvojne pomoči države in relativne omejitve ostajajo nespremenjene za celoten življenjski cikel projektov v okviru istega razpisa.

[91] Seznam regij je opisan v delu A tega vodnika.

Če je bil prijaviteljem dodeljen projekt mobilnosti, podprt s sredstvi za notranjo politiko, se lahko navedeni neupravičeni tokovi mednarodne izhodne mobilnosti v te regije financirajo iz tega projekta mobilnosti, podprtega s sredstvi za notranjo politiko.

Terciarne izobraževalne institucije se lahko prijavijo tudi za 100-odstotno mobilnost osebja ali 100-odstotno mobilnost študentov oziroma kakršno koli njuno kombinacijo, če je to v skladu z dodatnimi merili za upravičenost za projekte, ki jih določi nacionalna agencija (glej naslednje poglavje).

DODATNA MERILA ZA UPRAVIČENOST ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO, DOLOČENA S STRANI NACIONALNIH AGENCIJ

Kadar je proračunska ovojnica za določeno partnersko regijo omejena, lahko nacionalna agencija po lastni izbiri doda eno ali več meril za upravičenost s spodnjega seznama:

- omejitev stopnje izobrazbe za udeležence (na primer omejitev vlog na samo eno ali dve stopnji – dodiplomski, magistrski ali doktorski študij);
- omejitev vrste udeležencev samo na osebje ali študente;
- omejitev trajanja obdobja mobilnosti (na primer omejitev mobilnosti študentov na šest mesecev ali omejitev mobilnosti osebja na 10 dni).

Če se nacionalna agencija odloči, da bo za projekte uporabila ta dodatna merila za upravičenost, bo ta odločitev objavljena pred rokom za oddajo vlog, zlasti na spletišču nacionalne agencije.

KATERA SO MERILA ZA DODELITEV ZA PROJEKT MOBILNOSTI?

MERILA ZA DODELITEV ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA NOTRANJO POLITIKO

Ni kvalitativnega ocenjevanja (kakovost je bila ocenjena v fazi prijave za ECHE ali ob izbiri akreditacije konzorcija za mobilnost), zato ni meril za dodelitev.

Vsaka upravičena vloga za nepovratna sredstva (po preverjanju upravičenosti) bo prejela sredstva.

Najvišji znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- števila mobilnosti, za katere je bila vložena prijava;
- pretekle uspešnosti prijavitelja v smislu števila mobilnosti, dobre kakovosti izvajanih aktivnosti in dobrega finančnega poslovodenja, če je prijavitelj v preteklih letih prejel podobna nepovratna sredstva;
- števila intenzivnih kombiniranih programov, za katere je bila vložena prijava;
- skupni nacionalni proračun, dodeljen za ukrep mobilnosti za projekte mobilnosti, podprte s sredstvi za notranjo politiko.

MERILA ZA DODELITEV ZA PROJEKTE MOBILNOSTI, KI SE FINANCIRAJO S SREDSTVI ZA ZUNANJO POLITIKO

Upravičene vloge za nepovratna sredstva (po uspešno zaključenem preverjanju upravičenosti) bodo ocenjene na podlagi naslednjih meril za dodelitev:

Merilo za dodelitev na ravni projekta: Kakovost zasnove projekta in dogovorov o sodelovanju (največ 40 točk)	• V kolikšni meri organizacija prijaviteljica jasno opisuje odgovornosti, vloge in naloge med partnerji. • V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva,

	svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. • Popolnost in kakovost ureditev za izbor udeležencev, podporo, ki jim je zagotovljena, in priznavanje njihovega obdobja mobilnosti (zlasti v tretji državi, ki ni pridružena programu).
Merilo za dodelitev na ravni regije: Ustreznost strategije (največ 40 točk)	Za vsako regionalno partnerstvo: • V kolikšni meri je načrtovani projekt mobilnosti ustrezen za strategijo internacionalizacije vključenih terciarnih izobraževalnih institucij. • Razlogi za izbiro mobilnosti osebja in/ali študentov. • Razlogi za ciljno usmerjanje sodelovanja s terciarnimi izobraževalnimi institucijami/organizacijami v določenih državah v partnerski regiji.
Merilo za dodelitev na ravni regije: Učinek in razširjanje (največ 20 točk)	Za vsako regionalno partnerstvo: • Morebitni učinek projekta na udeležence, prijavitelje in partnerske organizacije na lokalni, regionalni in nacionalni ravni. • Kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta mobilnosti na ravni fakultete in institucij ter po potrebi tudi zunaj njih v vseh sodelujočih državah.

Prijavitelj bo pojasnil, kako projekt izpolnjuje ta tri merila z vidika svoje institucije (ali institucij, če vloge oddajo konzorciji) in partnerskih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu. Na vprašanje, ki ustreza merilu za dodelitev **kakovost zasnove in dogovorov o sodelovanju** je treba odgovoriti enkrat za celoten predlog projekta, na vprašanja, ki ustrezajo merilom za dodelitev **ustreznost strategije** ter učinek in razširjanje, pa je treba odgovoriti enkrat za vsako regijo, ki jo prijavitelj namerava vključiti v projekt.

Prijavitelji morajo svoj predlog združiti v „regionalna partnerstva“, tj. združiti vse aktivnosti, ki vključujejo države iz iste regije. Vsako regionalno partnerstvo bo ocenjeno ločeno. Da bi se regionalna partnerstva upoštevala pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk, pri čemer mora biti za vsako merilo za dodelitev, predstavljeno v preglednici, dosežen 50-odstotni prag.

Skupna nepovratna sredstva, dodeljena projektu, bodo vsota nepovratnih sredstev, dodeljenih regionalnim partnerstvom, ki so zagotovila minimalni prag kakovosti, odvisno od več elementov:

- števila udeležencev in trajanja prijavljene aktivnosti;
- proračuna, dodeljenega za državo ali regijo;
- geografske uravnoteženosti v določeni regiji.

Ne glede na oceno regionalnih partnerstev, ki presega navedeni prag, lahko nacionalna agencija da prednost mobilnosti z nekaterimi državami, da se zagotovi geografska uravnoteženost znotraj te regije, kot je opredeljeno z zgoraj navedenimi geografskimi cilji.

Nacionalna agencija ni dolžna financirati vseh mobilnosti, zahtevanih za določeno tretjo državo, ki ni pridružena programu, če se zdi zahteva pretirana glede na razpoložljivi proračun.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

(A) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI SE UPORABLJAJO ZA VSE AKTIVNOSTI MOBILNOSTI V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem mobilnosti (razen stroški bivanja in potni stroški za udeležence).

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev mobilnosti.</td><td colspan="3">Za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko:

do 100. udeleženca: 400 EUR na udeleženca, po 100. udeležencu: 230 EUR na dodatnega udeleženca.

Za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za zunanjo politiko:

500 EUR na udeleženca.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Podpora za potne stroške</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo na udeleženca/spremljevalno osebo. Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[92], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[93].

Po potrebi je individualna podpora za kritje upravičenih stroškov bivanja za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih/spremljevalnih osebah, ki ne uporabljajo nizkoemisijskih prevoznih sredstev,</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

[92] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[93] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

	ter največ šest dni, če uporabljajo nizkoemisijska prevozna sredstva.			
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, ki potrebujejo dodatno podporo, na podlagi dejanskih stroškov. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi, ki prejmejo dodatno podporo, na podlagi dejanskih stroškov v okviru kategorije podpore za vključevanje.	125 EUR na udeleženca.		
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi. Ti stroški so namenjeni predvsem pokritju dodatne finančne podpore, ki jo udeleženci zaradi svojih osebnih okoliščin ali okoliščin, povezanih s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, potrebujejo za udeležbo v mobilnosti in na pripravljalnih obiskih, ter za spremljevalne osebe (vključno s potnimi stroški in stroški bivanja, če so upravičeni in če se ne krijejo v okviru proračunskih kategorij „podpora za potne stroške“ in „individualna podpora“ za te udeležence)[94]. **Mehanizem financiranja**: dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.		
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. V primeru projekta mobilnosti, ki se financira s sredstvi za notranjo politiko: visoki potni stroški. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov.		

[94] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje in izredni stroški za drago potovanje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

	Pravilo dodelitve: prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo za upravičenca (terciarne izobraževalne institucije ali konzorcije):

Organizacijska podpora, vezana na mobilnost, je prispevek za kakršne koli stroške, ki jih imajo institucije v zvezi z aktivnostmi za podporo vhodne in izhodne mobilnosti študentov in osebja v skladu z listino Erasmus za terciarno izobraževanje v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter načeli ECHE, kot so navedena v medinstitucionalnih sporazumih, sklenjenih v primeru institucij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Na primer za:

- organizacijske ureditve s partnerskimi institucijami, vključno z obiski pri morebitnih partnerjih, za dogovor o pogojih medinstitucionalnih sporazumov glede izbora, priprave, sprejema in vključevanja udeležencev mobilnosti ter posodabljanje teh medinstitucionalnih sporazumov;
- zagotavljanje posodobljenih katalogov predmetov za mednarodne študente;
- zagotavljanje informacij in pomoči za študente in osebje;
- izbor študentov in osebja;
- pripravo učnih sporazumov, da se zagotovi popolno priznavanje vseh elementov izobraževanja študentov; pripravo in priznavanje sporazumov o mobilnosti za osebje;
- zagotavljanje jezikovne in medkulturne priprave za študente in osebje na vhodni in izhodni mobilnosti, ki dopolnjuje spletno jezikovno podporo Erasmus+;
- olajšanje vključevanja udeležencev vhodne mobilnosti na terciarni izobraževalni instituciji;
- zagotavljanje učinkovitih ureditev za mentorstvo in nadzor udeležencev mobilnosti;
- posebne ureditve za zagotavljanje kakovosti praks študentov v podjetjih/organizacijah gostiteljicah;
- zagotavljanje priznavanja elementov izobraževanja in z njimi povezanih kreditnih točk, izdajo prepisa ocen in prilog k diplomi;
- podporo ponovnemu vključevanju udeležencev mobilnosti in nadgradnjo njihovih pridobljenih novih kompetenc v korist terciarne izobraževalne institucije in vrstnikov;
- izvajanje pobude za evropsko študentsko izkaznico (digitalizacija upravljanja mobilnosti, vključno z okvirom Erasmus brez papirja in evropsko študentsko izkaznico);
- spodbujanje okolju prijaznih načinov mobilnosti in ekologizacije upravnih postopkov;
- spodbujanje in upravljanje udeležbe posameznikov z manj priložnostmi;
- opredelitev in spodbujanje aktivnosti za državljansko udejstvovanje ter spremljanje udeležbe v takih aktivnostih;
- spodbujanje in upravljanje kombinirane in/ali mednarodne mobilnosti.

Terciarne izobraževalne institucije se za zagotavljanje visokokakovostne mobilnosti zavezujejo k izpolnjevanju vseh načel listine, med drugim, da bodo zagotovile, „da so udeleženci izhodne mobilnosti dobro pripravljeni na aktivnosti v tujini, vključno s kombinirano mobilnostjo, tako da opravijo dejavnosti za dosego zahtevane ravni znanja jezika in razvoj svojih medkulturnih kompetenc“, ter zagotavljale „ustrezno jezikovno podporo za udeležence vhodne mobilnosti“. Za jezikovno usposabljanje se lahko izkoristijo obstoječe zmogljivosti v institucijah. Tiste terciarne izobraževalne institucije, ki lahko zagotovijo visokokakovostno mobilnost študentov in osebja, vključno z jezikovno podporo, z nižjimi stroški (ali imajo na voljo sredstva iz drugih virov, ki niso sredstva EU), lahko del nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo namenijo financiranju večjega števila aktivnosti mobilnosti. V sporazumu o nepovratnih sredstvih je določena stopnja prožnosti v zvezi s tem.

V vseh primerih pa morajo upravičenci v skladu s pogodbo zagotoviti visokokakovostne storitve, pri čemer bodo nacionalne agencije spremljale in preverjale njihovo uspešnost, ob upoštevanju poročil udeležencev, ki jih zagotovijo študenti in osebje ter do katerih imajo nacionalne agencije in Komisija neposreden dostop.

Organizacijska podpora se izračuna glede na število vseh podprtih udeležencev mobilnosti (tudi tistih z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti – glej v nadaljevanju o mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi) in osebja iz podjetij, ki poučujejo na terciarni izobraževalni instituciji). Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti se štejejo za podprte udeležence mobilnosti, saj lahko izkoristijo prednosti okvira mobilnosti in organizacijskih aktivnosti. Organizacijska podpora se torej plača tudi za te udeležence. To ne vključuje oseb, ki spremljajo udeležence med njihovo aktivnostjo v tujini. Izračun organizacijske podpore se ne poveča samodejno, kadar se organizirajo dodatne mobilnosti s prenosom sredstev med proračunskimi kategorijami.

V primeru konzorcijev za mobilnost se lahko prejeta organizacijska podpora razdeli med vse člane v skladu s pravili, o katerih so se medsebojno dogovorili.

Za projekte mobilnost, ki se financirajo s sredstvi za zunanjo politiko, si bodo zadevni partnerji nepovratna sredstva za organizacijsko podporo razdelili na vzajemno sprejemljivi osnovi, dogovorjeni z udeleženimi institucijami.

Udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+

Študenti in osebje z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ so udeleženci mobilnosti, ki ne prejmejo nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+ za mobilnost, vendar izpolnjujejo vsa merila za mobilnost študentov in osebja ter lahko izkoristijo vse prednosti, ki jih študentom in osebju zagotavlja program Erasmus+. Za kritje stroškov mobilnosti lahko prejmejo nepovratna sredstva iz skladov EU (Evropskega socialnega sklada itd.), ki niso sredstva programa Erasmus+, ali regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva. Število udeležencev mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU v okviru programa Erasmus+ za celotno obdobje mobilnosti se upošteva v statistiki za kazalnik uspešnosti, ki se uporablja za dodeljevanje proračunskih sredstev EU državam. Udeleženci z manj priložnostmi ne morejo biti udeleženci z ničelnimi nepovratnimi sredstvi.

Za projekte mobilnosti, ki so podprti s sredstvi za notranjo politiko, je mogoče izvesti „delno mobilnost z ničelnimi nepovratnimi sredstvi“, pri kateri se le del trajanja obdobja fizične mobilnosti financira z individualno podporo. V tem primeru morajo udeleženci mobilnosti prejeti individualno podporo vsaj za minimalno trajanje obdobja fizične mobilnosti.

Podpora za vključevanje

Oseba z manj priložnostmi je oseba, katere osebne okoliščine ali okoliščine, povezane s telesnim, duševnim ali zdravstvenim stanjem, so take, da njena udeležba v projektu/ukrepu mobilnosti ne bi bila mogoča brez dodatne finančne ali drugačne podpore. Terciarne izobraževalne institucije, ki vključijo študente in/ali osebje z manj priložnostmi med udeležence projekta, lahko pri nacionalni agenciji oddajo vlogo za dodatna nepovratna sredstva, da pokrijejo dodatne stroške za njihovo udeležbo v aktivnostih mobilnosti. Torej je lahko podpora v obliki nepovratnih sredstev pri udeležencih z manj priložnostmi, zlasti tistih z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ali drugimi zdravstvenimi težavami, višja od najvišjih posameznih zneskov nepovratnih sredstev, določenih spodaj. Terciarne izobraževalne institucije bodo na svojem spletišču opisale, kako lahko študenti in osebje z manj priložnostmi zahtevajo taka dodatna nepovratna sredstva in utemeljijo, zakaj jih potrebujejo.

Za študente in osebje z manj priložnostmi se lahko zagotovijo dodatna sredstva tudi iz drugih virov na lokalni, regionalni in/ali nacionalni ravni.

Vsaka terciarna izobraževalna institucija se s podpisom listine Erasmus za terciarno izobraževanje zaveže, da bo zagotavljala enak dostop in enake priložnosti udeležencem iz vseh okolij. Zato lahko študenti in osebje z manj priložnostmi izkoristijo storitve podpore, ki jih institucija gostiteljica ponuja svojim lokalnim študentom in osebju.

Izredni stroški za drago potovanje

Samo udeleženci, ki so upravičeni do podpore za potne stroške in sodelujejo v projektih mobilnosti, financiranih s sredstvi za notranjo politiko, so upravičeni do izrednih stroškov za drago potovanje:

upravičenci projektov mobilnosti lahko zahtevajo finančno podporo za visoke potne stroške udeležencev pod proračunsko postavko „izredni stroški“ (80 % vseh upravičenih stroškov). To je dovoljeno, če lahko upravičenci utemeljijo, da pravila za dodelitev sredstev (na podlagi stroškov na enoto za razpon potovalne razdalje) ne krijejo vsaj 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, nadomestijo podporo za potne stroške.

Drugi viri financiranja

Študenti in osebje lahko poleg nepovratnih sredstev iz programa Erasmus+ ali namesto njih (udeleženci mobilnosti z ničelnimi nepovratnimi sredstvi iz sredstev EU) prejmejo regionalna, nacionalna ali druga nepovratna sredstva, ki jih ne upravlja nacionalna agencija, temveč druga organizacija (npr. ministrstvo ali regionalni organi). Nepovratna sredstva Erasmus+ se lahko dopolnijo ali nadomestijo tudi z drugimi sredstvi iz proračuna EU (ESS itd.). Za nepovratna sredstva, ki niso zagotovljena iz proračuna EU, temveč iz drugih virov financiranja, ne veljajo zneski in najnižje/najvišje vrednosti iz tega razpisa za zbiranje predlogov.

Organizacije gostiteljice za pripravništva lahko pripravnikom zagotovijo finančno podporo ali prispevek v naravi.

(B) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI SE UPORABLJAJO ZA MOBILNOST ŠTUDENTOV

Individualna podpora za fizično mobilnost – osnovni zneski za dolgotrajno mobilnost

Študenti lahko prejmejo nepovratna sredstva za individualno podporo, namenjena kritju dodatnih stroškov bivanja, povezanih z obdobjem študija ali prakse v tujini.

Za mobilnost med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 bodo te mesečne zneske opredelile nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi in/ali terciarnimi izobraževalnimi institucijami na podlagi nepristranskih in preglednih meril, navedenih v nadaljevanju. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih nacionalnih agencij in terciarnih izobraževalnih institucij.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, ter tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14[95] so razdeljene v naslednje tri skupine:

Skupina 1 Države z višjimi življenjskimi stroški	Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo. Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14
Skupina 2 Države s srednjimi življenjskimi stroški	Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija

[95] Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 so samo države prejemnice, razen če se s sosednjo državo dogovorijo o ureditvah za olajšanje njihovega sodelovanja v programu kot države pošiljateljice in kot države gostiteljice.

Skupina 3 Države z nižjimi življenjskimi stroški	Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Severna Makedonija, Srbija, Turčija

Nepovratna sredstva EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo, ki se bodo zagotovila študentom, bodo odvisna od smeri njihove mobilnosti med njihovo državo pošiljateljico in državo gostiteljico, kot sledi:

- mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti;
- mobilnost v državo z višjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v višji vrednosti;
- mobilnost v državo z nižjimi življenjskimi stroški: študenti bodo prejeli nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti.

Nacionalne agencije bodo opredelile zneske v okviru naslednjih najnižjih in najvišjih vrednosti:

- **nepovratna sredstva EU v srednji vrednosti:** srednji zneski, ki znašajo od 292 do 606 EUR na mesec, veljajo za mobilnost v državo s podobnimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupino 1, (b) iz skupine 2 v skupino 2 in (c) iz skupine 3 v skupino 3;
- nepovratna sredstva EU v višji vrednosti: ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in od katerih se odšteje vsaj 50 EUR ter znašajo od 348 do 674 EUR na mesec. Veljajo za aktivnosti mobilnosti v državo z višjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 2 v skupino 1 in (b) iz skupine 3 v skupini 1 in 2;
- **nepovratna sredstva EU v nižji vrednosti:** ustreza srednjim zneskom, ki jih opredeli nacionalna agencija in od katerih se odšteje vsaj 50 EUR ter znašajo od 225 do 550 EUR na mesec. Veljajo za aktivnosti mobilnosti v državo z nižjimi življenjskimi stroški: (a) iz skupine 1 v skupini 2 in 3 ter (b) iz skupine 2 v skupino 3.

Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, upoštevale naslednja elementa:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja s strani zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja študentov, ki nameravajo študirati ali se usposabljati v tujini.

Nacionalne agencije lahko za aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za terciarne izobraževalne institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI Z MANJ PRILOŽNOSTMI – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA DOLGOTRAJNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi prejmejo dodatni znesek v višini 250 EUR na mesec, ki se prišteje njihovim nepovratnim sredstvom EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo. Nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi na nacionalni ravni opredelijo merila, ki jih je treba uporabljati.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI, KI OPRAVLJAJO PRAKSO – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA DOLGOTRAJNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti, ki opravljajo prakso, prejmejo dodatni znesek v višini 150 EUR na mesec, ki se prišteje njihovim nepovratnim sredstvom EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo. Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi, ki opravljajo prakso, so upravičeni do dodatnega zneska za študente in nove diplomante z manj priložnostmi in dodatnega zneska za prakso.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI IZ NAJBOLJ ODDALJENIH REGIJ TER ČEZMORSKIH DRŽAV IN OZEMELJ NA DOLGOTRAJNI MOBILNOSTI

Glede na omejitve zaradi oddaljenosti od drugih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ter gospodarske ravni bodo študenti in mladi diplomanti, ki študirajo ali so študirali na terciarnih izobraževalnih institucijah v najbolj oddaljenih regijah držav članic EU ter čezmorskih državah in ozemljih, pridruženih državam članicam EU, prejeli naslednje višje zneske za individualno podporo:

Iz/z	V	Znesek
najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja	države članice EU in tretje države, pridružene programu, in tretje države, ki niso pridružene programu (razen regij 13 in 14)	786 EUR na mesec

Dodatni znesek za študente in mlade diplomante z manj priložnostmi v tem primeru ne velja. Uporablja se dodatni znesek za prakso.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI NA PODROČJU MEDNARODNE DOLGOTRAJNE MOBILNOSTI, KI VKLJUČUJE TRETJE DRŽAVE, KI NISO PRIDRUŽENE PROGRAMU

Osnovni znesek za individualno podporo je določen, kot sledi:

Iz/s/z	V	Znesek
države članice EU in tretje države, pridružene programu	tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3 in od 5 do 12	700 EUR na mesec
države članice EU in tretje države, pridružene programu	tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14	kot je navedeno v poglavju „Nepovratna sredstva za mobilnost študentov – Individualna podpora za fizično mobilnost“
tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 1–12	skupina 1 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	900 EUR na mesec
	skupina 2 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	850 EUR na mesec
	skupina 3 držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu	800 EUR na mesec

Dodatni znesek za študente in nove diplomante z manj priložnostmi v tem primeru velja.

Dodatni znesek za prakso se uporablja samo za mobilnost v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, vključujejo najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja.

ŠTUDENTI IN NOVI DIPLOMANTI, KI SE UDELEŽIJO KRATKOTRAJNE FIZIČNE MOBILNOSTI – OSNOVNI ZNESKI ZA INDIVIDUALNO PODPORO (KOMBINIRANA MOBILNOST IN KRATKOTRAJNA MOBILNOST DOKTORSKIH ŠTUDENTOV)

Osnovni zneski za individualno podporo so določeni, kot sledi:

Trajanje fizične aktivnosti	Znesek (za vse države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali tretja država, ki ni pridružena programu)
Do 14. dneva aktivnosti	79 EUR na dan
Od 15. do 30. dneva aktivnosti	56 EUR na dan

Dodatni znesek za prakso v tem primeru ne velja.

Države članice EU in tretje države, pridružene programu, vključujejo najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja.

ŠTUDENTI IN MLADI DIPLOMANTI Z MANJ PRILOŽNOSTMI – DODATNI ZNESEK K INDIVIDUALNI PODPORI ZA KRATKOTRAJNO FIZIČNO MOBILNOST

Študenti in mladi diplomanti z manj priložnostmi poleg nepovratnih sredstev EU iz programa Erasmus+ za individualno podporo prejmejo dodatni znesek, ki znaša 100 EUR za 5–14-dnevno obdobje aktivnosti fizične mobilnosti in 150 EUR za 15–30-dnevno obdobje aktivnosti fizične mobilnosti. Nacionalne agencije v dogovoru z nacionalnimi organi na nacionalni ravni opredelijo merila, ki jih je treba uporabljati.

(C) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI SE UPORABLJAJO ZA MOBILNOST OSEBJA

Osebje prejme prispevek EU, ki je namenjen kritju njihovih stroškov bivanja v tujini in znaša:

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Individualna podpora	Stroški, neposredno povezani z bivanjem udeležencev med aktivnostjo. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja na udeleženca ter državo pošiljateljico in državo gostiteljico.	do 14. dneva aktivnosti: preglednica A1.1, na dan na udeleženca iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali preglednica A1.2 na dan na udeleženca iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. od 15. do 60. dneva aktivnosti: 70 % preglednice A1.1 na dan na udeleženca iz države članice EU in tretje države, pridružene programu, ali 70 % preglednice A1.2 na dan na udeleženca iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.

Preglednica A – Individualna podpora (zneski v EUR na dan)

Zneski so odvisni od države gostiteljice. Ti zneski bodo opredeljeni v okviru najnižjih in najvišjih vrednosti, navedenih v spodnji preglednici. Nacionalne agencije bodo pri opredeljevanju zneskov, ki bodo veljali za upravičence v njihovi državi, v dogovoru z nacionalnimi organi upoštevale naslednja elementa:

- razpoložljivost in višino sredstev iz drugih virov sofinanciranja s strani zasebnih ali javnih organov na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni za dopolnitev nepovratnih sredstev EU;
- splošno raven povpraševanja osebja, ki namerava poučevati ali se usposabljati v tujini.

Za vse države gostiteljice je treba uporabiti enake odstotke v razponu. Za vse države gostiteljice ni mogoče uporabiti enakega zneska.

Država gostiteljica	**Izhodna mobilnost osebja:** **osebje iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu (razen povabljenega osebja iz podjetij)**	**Vhodna mobilnost osebja:** **osebje iz tretjih držav, ki niso pridružene programu** **Povabljeno osebje iz podjetij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu**
	Najnižji–najvišji znesek (na dan)	**Znesek (na dan)**
	A1.1	**A1.2**
Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo.	96–190	190
Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14	96–190	Niso upravičeni
Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija	84–170	170
Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Severna Makedonija, Srbija, Turčija	71–148	148
Tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3, od 5 do 12	190	Niso upravičeni

Nacionalne agencije lahko za aktivnosti mobilnosti med državami članicami EU in tretjimi državami, pridruženimi programu, in v tretje države, ki niso pridružene programu, iz regij 13 in 14 zagotovijo določeno mero prilagodljivosti za terciarne izobraževalne institucije, tako da na nacionalni ravni namesto točnih zneskov opredelijo najnižje in najvišje vrednosti. Ta odločitev bi morala biti utemeljena, na primer v državah, kjer je na voljo sofinanciranje na regionalni ali institucionalni ravni. Točni zneski bodo objavljeni na spletiščih posameznih nacionalnih agencij in terciarnih izobraževalnih institucij.

(D) VIŠINA FINANČNE PODPORE ZA ŠTUDENTE IN OSEBJE, KI JO OPREDELIJO TERCIARNE IZOBRAŽEVALNE INSTITUCIJE IN KONZORCIJI ZA MOBILNOST

V vseh primerih se od terciarnih izobraževalnih institucij in konzorcijev za mobilnost zahteva, da pri opredeljevanju in/ali uporabi zneskov EU v svoji instituciji upoštevajo naslednje zahteve:

- ko institucije/konzorciji določijo višine mesečnih zneskov, ti ostanejo enaki za celotno obdobje trajanja projekta mobilnosti. Stopnje nepovratnih sredstev v okviru istega projekta ni mogoče zvišati ali znižati;
- zneske je treba opredeliti in/ali uporabiti nepristransko in pregledno ob upoštevanju vseh načel in zgoraj navedene metodologije (tj. ob upoštevanju smeri mobilnosti in posebnih dodatnih sredstev);
- vsi študenti, ki odhajajo v isto skupino držav na enako vrsto mobilnosti – študij ali prakso (razen študentov in mladih diplomantov z manj priložnostmi ali iz najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj EU) –, morajo prejeti enak znesek nepovratnih sredstev.

(E) PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV, KI SE UPORABLJAJO ZA KOMBINIRANE INTENZIVNE PROGRAME

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z organizacijo intenzivnih programov (razen stroškov bivanja in potnih stroškov za udeležence). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** na podlagi števila mobilnih učečih se v terciarnem izobraževanju, financiranih iz projektov mobilnosti, podprtih s sredstvi za notranjo politiko, pri čemer se ne upoštevajo učitelji/trenerji, vključeni v izvajanje programa. Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija se za organizacijsko podporo prijavi v imenu skupine institucij, ki skupaj organizirajo kombinirani intenzivni program.	400 EUR na udeleženca z najmanj 10 in največ 20 financiranimi mobilnimi učečimi se v okviru programa Erasmus+

Nepovratna sredstva za organizacijsko podporo za kombinirane intenzivne programe so prispevek k vsem stroškom, ki jih imajo vključene institucije v zvezi z organizacijo kombiniranih intenzivnih programov, kot so stroški, povezani s pripravo, zasnovo, razvojem, izvajanjem in spremljanjem programov, vključno z izvajanjem fizičnih in virtualnih aktivnosti/aktivnosti na daljavo ter splošnim upravljanjem in koordinacijo.

Koordinatorska terciarna izobraževalna institucija je odgovorna za delitev nepovratnih sredstev za organizacijsko podporo za kombinirane intenzivne programe znotraj partnerstva, v katerem nastanejo zgoraj navedeni stroški.

MOBILNOST ZA DIJAKE IN OSEBJE V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Ta ukrep podpira ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) ter druge organizacije, aktivne na področju PIU, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za učeče se in osebje v PIU.

Podprte so številne aktivnosti, vključno s sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, praksami in dolgotrajnimi praksami (ErasmusPro), povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost, digitalno izobraževanje** ter **državljansko udejstvovanje in udeležbo**, in sicer z uporabo posebnih možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj aktivnosti mobilnosti, ki se financirajo v okviru programa Erasmus+, je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj ponudnikov PIU in drugih organizacij, ki delujejo na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Ukrep bo podpiral izvajanje priporočila Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter deklaracije iz Osnabrücka[96], programa znanj in spretnosti za Evropo[97] in unije spretnosti[98]. Poleg tega bo prispeval k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

Izboljšanje kakovosti začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (IVET in CVET) v Evropi prek:

- krepitve ključnih kompetenc in prečnih spretnosti, zlasti učenja jezikov ter digitalnih spretnosti;
- podpiranja razvoja spretnosti za določena delovna mesta, potrebnih na sedanjem in prihodnjem trgu dela;
- izmenjave najboljših praks in spodbujanja uporabe novih in inovativnih pedagoških metod in tehnologij ter podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, trenerjev, mentorjev in drugega osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju;
- krepitve zmogljivosti ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti ter njihovih zmožnosti, da oblikujejo kakovostna partnerstva in hkrati razvijajo strategijo internacionalizacije;
- omogočanja, da mobilnost postane realna možnost za vse dijake v začetnem in nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju, ter podaljšanja povprečnega trajanja mobilnosti za učeče se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, da se povečata njena kakovost in učinek;
- spodbujanja kakovosti, preglednosti in priznavanja učnih izidov obdobij mobilnosti v tujini, zlasti z uporabo ustreznih evropskih orodij in instrumentov.

Krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja prek:

- spodbujanja vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe,
- spodbujanja znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti,
- podpiranja razvoja strokovnih mrež v Evropi.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

[96] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.
[97] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl.
[98] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_sl.

Ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter druge organizacije, aktivne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učečih se in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v okviru enega projekta organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;

- **akreditirani projekti za mobilnost dijakov in osebja** – ti projekti so na voljo samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta Erasmus.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus+**, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost v njihovi državi, ali

- **gostijo udeležence iz druge države**: vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za učeče se ali osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako pred prijavo izvedeti več o programu.

Ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja se spodbuja, da se pridružijo evropskim spletnim platformam, kot sta EPALE in eTwinning. Platforma EPALE ponuja priložnost za povezovanje s kolegi iz vse Evrope in učenje od njih prek objav v blogih, forumih in orodjih za iskanje partnerjev, omogoča oblikovanje skupnosti praks, iskanje učnega gradiva in udeležbo na dogodkih. Vključuje tudi skupnost ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja (*Community of European VET practitioners*, https://epale.ec.europa.eu/en/practitioners-in-vet), prostor za učitelje v PIU, trenerje in mentorje v podjetjih, da sodelujejo in so obveščeni o evropskih pobudah. eTwinning je spletna skupnost, ki se financira v okviru programa Erasmus+ in gostuje na varni platformi ter je dostopna učiteljem in šolskemu osebju, ki jih je potrdila nacionalna podporna organizacija eTwinning. eTwinning ponudnikom poklicnega izobraževanja in usposabljanja omogoča, da vzpostavijo skupne virtualne učilnice ter izvajajo projekte z drugimi ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter drugimi partnerskimi organizacijami (tj. družbami gostiteljicami), poleg tega učiteljem in trenerjem omogoča razprave in izmenjavo s kolegi ter udeležbo v različnih priložnostih za poklicni razvoj. eTwinning je tudi odlično okolje za iskanje partnerjev za prihodnje projekte.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Postopek prijave je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice (ali njenega konzorcija). Organizacija prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča nacionalni agenciji. Ko sporazum o nepovratnih sredstvih začne veljati, organizacija prijaviteljica uradno postane „upravičenka“ do nepovratnih sredstev EU.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne ali izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica (upravičenka) delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake ali učitelje in izobraževalce. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus[99]. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd.

Učenje jezikov je pomemben del vsakega projekta mobilnosti: organizacije upravičenke bi morale svojim udeležencem pred aktivnostmi mobilnosti in med njimi zagotoviti podporo pri učenju jezikov. V ta namen Erasmus+ financira platformo za spletno jezikovno podporo, ki je brezplačna in odprta za vse udeležence programa Erasmus+.

Kako najti partnerje za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ ponuja različna orodja in priložnosti za iskanje partnerjev za vaše aktivnosti mobilnosti:

- **evropska platforma za šolsko izobraževanje (ESEP)** ponuja spletno orodje za iskanje partnerjev za organizacije, dejavne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter šolskega izobraževanja. Z registracijo na platformi lahko objavite obvestila o iskanju partnerja in iščete po obvestilih drugih organizacij: www.school-education.ec.europa.eu/en/connect/partner-search

- nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo **aktivnosti usposabljanja in sodelovanja**. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo na ustreznih spletiščih nacionalnih agencij in spletni strani podpornega centra SALTO za izobraževanje in usposabljanje o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja: www.salto-et.net;

- **platforma Erasmus+ za rezultate projektov** omogoča iskanje vseh akreditiranih organizacij in odobrenih projektov: www.erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

Vključevanje in raznolikost

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

Okoljsko trajnostne in odgovorne prakse

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa,

[99] Standardi kakovosti Erasmus: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools.

zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

Digitalna preobrazba na področju izobraževanja in usposabljanja

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami, izboljšanje kakovosti in vključevalnosti njihovega učenja in poučevanja ter nadaljnjega razvoja njihovih digitalnih spretnosti. Institucije za PIU bi morale svoje dijake tudi ozaveščati o priložnostih v okviru programa za pridobivanje in nadaljnji razvoj ustreznih digitalnih spretnosti, vključno s praksami za digitalne priložnosti za dijake PIU in mlade diplomante[100]. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti ter krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti osebja, ki je na voljo.

Udeležba v demokratičnem življenju in državljansko udejstvovanje

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek smiselnih formalnih ali neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

AKTIVNOSTI

V tem oddelku je predstavljena vrsta aktivnosti, ki se lahko financirajo v okviru programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Vse aktivnosti učne mobilnosti morajo biti:

- **izobraževalne:** namenjene udeležencem za izboljšanje ali pridobitev novega znanja, spretnosti, kompetenc in odnosov,
- **transnacionalne:** vključevati sodelovanje med ljudmi iz različnih držav z namenom medsebojne izmenjave in učenja,
- **strukturirane:** imeti jasno metodologijo, učni program in načrtovane učne izide,
- **strateške:** prispevati k širšemu naboru projektnih ali akreditacijskih ciljev.

Vse aktivnosti mobilnosti učečih se in osebja morajo potekati v organizaciji v tujini, pri čemer ima vodilno vlogo osebje organizacije gostiteljice (organizacije gostiteljice se imenujejo tudi „organizacije prejemnice“). Hčerinske družbe organizacije pošiljateljice ali drugi subjekti, povezani z organizacijo pošiljateljico, ne morejo delovati kot organizacije gostiteljice, če ne izpolnjujejo zahteve glede transnacionalnih dejavnosti.

[100] Vsaka mobilnost dijakov v PIU se bo štela za „prakso za digitalne priložnosti“, kadar se pripravnik udeleži ene ali več naslednjih aktivnosti: digitalno trženje (npr. upravljanje družbenih medijev, spletna analitika), digitalno grafično ali arhitekturno oblikovanje ali strojno projektiranje, razvoj aplikacij, programske opreme, skriptov ali spletišč, namestitev, vzdrževanje ter upravljanje sistemov in omrežij IT, kibernetska varnost, podatkovna analitika in rudarjenje ter vizualizacija podatkov, programiranje in krmiljenje robotov in aplikacij umetne inteligence. V to kategorijo ne spadajo splošna podpora uporabnikom, izpolnjevanje naročil, vnos podatkov ali pisarniška opravila.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna finančna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi, mladoletnike ali mlade odrasle, ki potrebujejo nadzor. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

MOBILNOST OSEBJA

Upravičene aktivnosti	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 10 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem. Spremljanje na delovnem mestu zahteva jasno opredelitev glavnega mentorja v organizaciji gostiteljici, tj. osebe, ki jo udeleženec spremlja med trajanjem aktivnosti. Istega mentorja lahko hkrati spremljata največ dva udeleženca. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniki. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki in temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Skupna nepovratna sredstva[101] za „tečaje in usposabljanje“ bodo omejena na največ 40 % dodeljenih nepovratnih sredstev za projekt. Izjemoma bo za projekte s skupnimi dodeljenimi nepovratnimi sredstvi v višini do 50 000 EUR ta omejitev določena na 20 000 EUR. Največ tri osebe iz iste organizacije pošiljateljice in največ deset oseb iz istega konzorcija za mobilnost lahko prejme sredstva za skupno udeležbo na istem tečaju. Vsaka oseba se lahko udeleži samo enega tečaja na projekt. Usposabljanje mora vključevati jasno transnacionalno komponento, na primer s spodbujanjem učne interakcije med udeleženci iz različnih držav ali vključevanjem drugih elementov transnacionalnega prenosa praks, kot je močna vključenost osebja v PIU iz države gostiteljice, da komunicira s kolegi iz tujine in jim predstavi svoje prakse. Vsebina tečajev in usposabljanja mora biti pomembna za strokovno znanje in spretnosti sodelujočega osebja ter cilje projekta ali akreditacije.

[101] Proračunska kategorija „Podpora za vključevanje za udeležence“ se ne šteje v to omejitev.

	Podprte aktivnosti lahko vključujejo na primer tečaje in usposabljanje, ki jih organizirajo javne institucije ali prostovoljske organizacije, dejavnosti, organizirane v okviru izmenjave praks med organizacijami v različnih državah, ter komercialno dostopne tečaje in usposabljanje. Tečaje in usposabljanje lahko gostijo tudi upravičenci programa Erasmus+, da bi skupaj usposabljali svoje osebje in izmenjevali dobro prakso. Takšno usposabljanje lahko vključuje vsebino, ki jo pripravijo zunanji strokovnjaki, del usposabljanja pa je lahko namenjen aktivnostim iskanja partnerjev. V fazi končnega poročila se sredstva, porabljena za udeležbo na tečajih in usposabljanju, ki jih gostijo akreditirani upravičenci ključnega ukrepa 1, ne upoštevajo pri najvišjih proračunskih sredstvih za to vrsto aktivnosti. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Konference in podobno imenovani dogodki so lahko upravičeni do financiranja le, če udeleženci večino časa porabijo za strukturirano usposabljanje, delavnice, praktične vaje, izmenjavo praks s kolegi ali druge oblike aktivnega učenja. Prijavitelji se morajo zavedati, da so ponudniki komercialnih tečajev neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za usmerjanje prijaviteljev pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, trenerji ter vsi drugi nepedagoški strokovnjaki in osebje, ki delajo na področju začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU), bodisi pri ponudnikih PIU (kot vodstveno osebje, uradniki za mednarodno mobilnost, koordinatorji za program Erasmus+ itd.) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (npr. trenerji v lokalnih partnerskih družbah, svetovalci, koordinatorji za program Erasmus+, usklajevalci politike, ki so odgovorni za poklicno izobraževanje in usposabljanje). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (na primer kot zunanji in notranji trenerji, strokovnjaki, prostovoljci, člani uprave, inšpektorji itd.). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru. Člani osebja, ki delajo na daljavo iz tujine, ne morejo sodelovati pri aktivnostih v državi, iz katere delajo.

Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[102]. Poleg tega lahko upravičenci pošljejo udeležence na sledenje na delovnem mestu in mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu (regije od 1 do 3 in od 5 do 14, kot je določeno v delu A: Upravičene države). **Opomba:** aktivnosti mobilnosti v Belorusijo in Rusijo niso upravičene.
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Pred aktivnostjo mobilnosti se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Za tečaje in usposabljanje se lahko namesto učnega sporazuma uporabi program tečaja. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

MOBILNOST UČEČIH SE

Upravičene aktivnosti	▪ Sodelovanje na tekmovanjih v spretnostih v okviru PIU (od 1 do 10 dni) ▪ Skupinska mobilnost učečih se v PIU (od 2 do 30 dni, vsaj dva učeča se v PIU na skupino) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost učečih se v PIU (od 10 do 89 dni) ▪ Dolgotrajna učna mobilnost učečih se v PIU (ErasmusPro) (od 90 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učečih se kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve: **Udeležba na tekmovanjih v spretnostih v okviru PIU:** učeči se v PIU lahko tekmujejo na mednarodnih sektorskih dogodkih, kjer je konkurenčna predstavitev znanj in spretnosti bistvenega pomena za promocijo, priznavanje in izmenjavo izkušenj, znanja in tehnoloških inovacij v PIU[103]. Finančna sredstva so namenjena tudi osebju, mentorjem ali strokovnjakom, ki spremljajo učeče se med aktivnostjo. **Skupinska mobilnost učečih se v PIU**: skupina učečih se iz organizacije pošiljateljice se lahko v določenem obdobju uči skupaj s kolegi pri partnerskem ponudniku PIU v tujini. Organizacija

[102] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

[103] Več podrobnosti o opredelitvi tekmovanj v znanju in spretnostih v okviru PIU je na voljo v delu D – Glosar izrazov.

	pošiljateljica mora učne aktivnosti oblikovati v sodelovanju s partnerskim ponudnikom PIU v državi gostiteljici[104]. Učitelji, trenerji ali drugo usposobljeno izobraževalno osebje iz organizacije pošiljateljice morajo učeče se spremljati v celotnem obdobju aktivnosti in voditi njihov učni proces. Po potrebi lahko za podporo spremljajočemu osebju kot spremljevalne osebe sodelujejo tudi druge odrasle osebe[105]. **Kratkotrajna učna mobilnost učečih se v PIU**: učeči se v PIU se lahko v določenem obdobju učijo v tujini pri partnerskem ponudniku PIU, v družbi ali drugi organizaciji, aktivni na področju PIU ali na trgu dela. Obdobje učenja mora vključevati komponento z močnim poudarkom na učenju na delovnem mestu, za vsakega udeleženca pa mora biti pripravljen individualni učni program. Za udeležence z manj priložnostmi se lahko mobilnost organizira tako, da traja najmanj dva dni, če je to upravičeno. **Dolgotrajna učna mobilnost učečih se v PIU (ErasmusPro)**: učeči se v PIU se lahko v daljšem obdobju učijo v tujini pri partnerskem ponudniku PIU, v družbi ali drugi organizaciji, aktivni na področju PIU ali na trgu dela. Učno obdobje mora vključevati komponento z močnim poudarkom na učenju na delovnem mestu, za vsakega udeleženca pa mora biti pripravljen individualni učni program. Upoštevajte, da razlika med oblikami skupinskih in individualnih aktivnosti ne temelji na ureditvi potovanja in nastanitve, temveč na zahtevah za kolektivne ali individualne učne programe, kot so opisane v nadaljevanju pod naslovom „Dokumentiranje učnih izidov“. V skladu s tem je za skupinske in individualne aktivnosti, kot so opredeljene v pravilih za dodelitev sredstev, predstavljenih na koncu tega poglavja, zagotovljena drugačna raven organizacijske podpore.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so dijaki in vajenci v začetnem in nadaljnjem poklicnem izobraževanju in usposabljanju. Udeleženci morajo biti vpisani v upravičeni program začetnega ali nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja[106]. Mladi diplomanti (vključno z nekdanjimi vajenci), ki so zaključili upravičene programe začetnega in nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja. Udeleženci skupinske mobilnosti morajo biti vpisani v upravičeni program začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja[107].

[104] Programi skupinskih aktivnosti, ki v celoti ali pretežno zajemajo komercialno dostopne aktivnosti, kot so tečaji v jezikovni šoli ali druge komercialne „pripravljene“ aktivnosti, niso upravičeni. Dejavnosti pri gostitelju ponudniku PIU se lahko dopolnijo z obdobjem učenja na delovnem mestu v podjetju. Če je to pomembno za učni program aktivnosti, lahko učeči se del obdobja mobilnosti preživijo na skupnih izletih v naravo, na kulturnih prizoriščih ali mednarodnih tekmovanjih ali se udeležijo podobnih učnih aktivnosti. Vendar mora biti taka vsebina vedno drugotnega pomena v primerjavi z glavnimi učnimi aktivnostmi in vključena v program vzajemnega učenja, ki ga oblikujeta oba ponudnika PIU.

[105] V vseh primerih so organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice še naprej odgovorne za zagotavljanje popolnega spoštovanja veljavnih pravil in zakonov v državah pošiljateljicah in državah gostiteljicah.

[106] Upravičene programe začetnega ali nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja bo v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije.

[107] Pristojni nacionalni organ odloči, ali so do aktivnosti skupinske mobilnosti upravičeni vsi ali samo nekateri programi začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[108]. Poleg tega lahko upravičenci pošljejo učeče se na kratkotrajno učno mobilnost, dolgotrajno učno mobilnost (ErasmusPro) ter tekmovanja v spretnostih PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu (regije od 1 do 3 in od 5 do 14, kot je določeno v delu A: Upravičene države). **Opomba:** aktivnosti mobilnosti v Belorusijo in Rusijo niso upravičene. Skupinska mobilnost učečih se v PIU mora potekati pri gostitelju ponudniku PIU. Izjemoma se lahko aktivnosti izvajajo na drugem kraju v državi organizacije gostiteljice, če to upravičujeta vsebina in kakovost aktivnosti. V tem primeru se potni stroški udeležencev od organizacije gostiteljice do kraja dogodka ne bodo šteli za aktivnost transnacionalne mobilnosti. Zato v ta namen ni mogoče zahtevati dodatnih sredstev. Poleg tega lahko skupinska mobilnost učečih se v PIU poteka na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[109]. Ne glede na kraj morajo skupinske aktivnosti vključevati dijake iz vsaj dveh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Aktivnosti mobilnosti posameznikov: pred aktivnostjo se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Aktivnosti skupinske mobilnosti: učni program je treba pripraviti za celotno skupino (individualni učni sporazumi niso potrebni). Organizacija upravičenka mora po aktivnosti hraniti učni program in seznam udeležencev (vključno s spremljevalnimi osebami) kot dokazilo o zaključku aktivnosti.

[108] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

[109] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Aktivnosti na sedežih EU se bodo štele za transnacionalno mobilnost, če v aktivnosti skupaj sodelujejo udeleženci iz vsaj dveh držav. V tem primeru se lahko financiranje (kot je opisano v poglavju „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“) zahteva za vse udeležence ne glede na njihovo izvorno državo. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

DRUGE PODPRTE AKTIVNOSTI

Upravičene aktivnosti	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni) Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Povabljeni strokovnjaki:** organizacije lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje, usposabljanje in učenje v organizaciji gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje organizacije gostiteljice, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini.
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[110]. Finančna podpora se lahko zagotovi za njihovo udeležbo, če institucija pošiljateljica ne zagotovi nepovratnih sredstev za isti namen.
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje/izobraževalce na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).
Dokumentiranje učnih izidov	V primeru povabljenih strokovnjakov se je treba z organizacijo gostiteljico pred aktivnostjo dogovoriti o učnem programu, ki ga bo izvedel strokovnjak. Po aktivnosti mora organizacija upravičenka hraniti izvedeni učni program kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Za gostujoče učitelje in izobraževalce na usposabljanju se uporabljajo zahteve, opisane za posamezne aktivnosti mobilnosti učečih se.

PRIPRAVLJALNI OBISKI

Kaj je pripravljalni obisk?	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.
Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti.

[110] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

	Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta. Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost. Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi. Organizacija gostiteljica pa lahko organizira le en pripravljalni obisk.

MOBILNOST OSEBJA IN DIJAKOV V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost dijakov in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti prednosti programa Erasmus+. Njihov namen je upravičencem omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu. Upravičenci bodo po uspešno zaključenem kratkotrajnem projektu imeli možnost zaprositi za akreditacijo Erasmus. Pristojna nacionalna agencija bo objavila pravila o upravičenosti, pragove kakovosti, minimalne zahteve in največje število novih akreditacij.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[111] naslednje organizacije: (1) organizacije, ki izvajajo začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje[112]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja; (3) družbe in druge javne ali zasebne organizacije, ki gostijo ali usposabljajo dijake in vajence na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali kako drugače delajo z njimi.

[111] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

[112] Ponudniki PIU s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki imajo poseben status in delujejo pod nadzorom nacionalnih organov druge države, se bodo morda morali prijaviti pri nacionalni agenciji države nadzora. Za natančne informacije za vsak primer se obrnite na nacionalno agencijo v državi gostiteljici ali v državi pristojnega nacionalnega organa. Zaradi zahtev, da morajo biti vse aktivnosti mobilnosti transnacionalne, ponudniki PIU, ki se prijavijo pri nacionalni agenciji zunaj države, v kateri se nahajajo, ne morejo organizirati vhodnih ali izhodnih aktivnosti mobilnosti z drugimi organizacijami, ki se nahajajo v državi nacionalne agencije, ki je prejela vlogo, niti z izvajalci poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki imajo podoben poseben status in se prijavijo pri isti nacionalni agenciji, tudi če se te organizacije nahajajo v drugi državi kot prijavitelj.

	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za poklicno izobraževanje in usposabljanje, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Konzorcij za mobilnost	Prijavitelji se lahko prijavijo kot posamezna organizacija ali kot koordinatorji konzorcija za mobilnost: skupina organizacij iz iste države, ki se prijavlja s skupnim projektom, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost, ta pa vlogo odda v imenu konzorcija. V tem primeru je treba v okviru prijave predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Članica konzorcija za mobilnost lahko postane vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za kratkotrajni projekt na istem področju[113]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost[114]. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v **največ dveh vlogah za ključni ukrep 1** na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Zato lahko na področju PIU organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni vlogi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima prijavitelj sedež.
Roka za oddajo prijave	Prvi prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času).** Drugi prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo za drugi prijavni rok prijave oddati do **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ Prvi prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta. ▪ Drugi prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.

[113] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

[114] Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) lahko sodelujejo v konzorcijih za mobilnost, ki jih vodijo organizacije, ki jih je akreditirala nacionalna agencija v državi nadzora šole. Vendar ne smejo hkrati sodelovati v projektih, ki jih upravljajo nacionalne agencije v dveh različnih državah. Konzorcij za mobilnost, ki vključuje šole z zgoraj navedenim posebnim statusom, ne more organizirati aktivnosti mobilnosti med različnimi organizacijami v konzorciju niti aktivnosti mobilnosti učečih se ali osebja, če je država gostiteljica država nadzorne nacionalne agencije.

Trajanje projekta	Od 6 do 24 mesecev
Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Vsaka nacionalna agencija lahko določi najvišji znesek nepovratnih sredstev na projekt. V tem primeru mora nacionalna agencija najvišji znesek nepovratnih sredstev objaviti pred rokom za oddajo prijav. V okviru projektov se aktivnostim s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ne sme dodeliti več kot 20 % dodeljenih nepovratnih sredstev[115].
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

MERILA ZA IZBOR, MERILA ZA IZKLJUČITEV TER PRAVILA O IZVIRNI VSEBINI IN AVTORSTVU

Prijavitelji morajo imeti zadostne operativne in finančne zmogljivosti za izvajanje predlaganega projekta. Prijavitelji za projekt konzorcija za mobilnost morajo imeti ustrezno sposobnost za koordiniranje konzorcija.

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz **dela C tega vodnika.** Poleg tega bodo prijavitelji s podpisom izjave potrdili, da oddana vloga vsebuje izvirno vsebino, ki so jo pripravili sami, in da za pripravo vloge niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

[115] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne upoštevata pri omejitvi, opredeljeni v „Obsegu projekta“.

Več informacij o merilih za izbor, merilih za izključitev in pravilih o izvirni vsebini in avtorstvu si lahko preberete v **delu C tega vodnika**.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost (najvišje število točk: 20)	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija dijakov relevantni za področje poklicnega izobraževanja in usposabljanja; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ za prijavitelje za projekt konzorcija za mobilnost: je profil predvidenih članov konzorcija relevanten za namen in cilje konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi; ▪ je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij, – podpiranju udeležencev v aktivnostih ErasmusPro, – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta (najvišje število točk: 50)	V kolikšni meri: ▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov, ▪ so predlagane aktivnosti ustrezne za doseganje ciljev projekta, ▪ so operativni in logistični vidiki zasnove projekta (kot so predlagani kraji izvajanja) ustrezni in stroškovno učinkoviti, ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse, ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti eTwinning za program začetnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter EPALE za nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami gostiteljicami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (najvišje število točk: 30)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije, ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST DIJAKOV IN OSEBJA V POKLICNEM IZOBRAŽEVANJU IN USPOSABLJANJU

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ob prijavi za sredstva ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo imeti na dan začetka projekta veljavno akreditacijo Erasmus na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost[116]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Članicam konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v največ dveh vlogah za ključni ukrep 1 na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja. Zato lahko na področju PIU organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni vlogi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)**
Datum začetka projekta	1. junij istega leta

[116] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Upravičenci lahko zaprosijo za podaljšanje svojega projekta na skupno 24 mesecev, če je to utemeljeno. Podaljšanja se izvedejo po 12 mesecih izvajanja, razen če nacionalna agencija ne odloči drugače.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko na posamezen razpis prijavijo samo enkrat.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za poklicno izobraževanje in usposabljanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	V okviru projektov se aktivnostim s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ne sme dodeliti več kot 20 % dodeljenih nepovratnih sredstev[117].
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;

[117] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne upoštevata pri tej omejitvi.

- naslednjih sestavin dodelitve: kvalitativna uspešnost, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi proračun, ki je na voljo za akreditirane projekte, in podrobna pravila o dodelitvi proračunskih sredstev. Pravila o dodelitvi proračunskih sredstev morajo spoštovati načela pravičnosti, preglednosti in enakega obravnavanja. Kazalniki in metrike, ki se uporabljajo pri dodelitvi proračunskih sredstev, morajo biti objektivni in preverljivi, njihove vrednosti pa morajo biti prijaviteljem znane pred rokom iz razpisa.

Nacionalna agencija bo na podlagi veljavnih prispevkov na enoto in preteklih podatkov ocenila proračun, potreben za izvajanje aktivnosti, ki jih zahteva vsak prijavitelj. Prijaviteljem ni mogoče dodeliti nepovratnih sredstev, višjih od ocene proračuna.

Če se prijavitelju dodeli celotni ocenjeni proračun, potreben za izvedbo zahtevanih aktivnosti, bodo aktivnosti, zahtevane v vlogi, vključene v sporazum o nepovratnih sredstvih za projekt kot cilji glede izvajanja. V nasprotnem primeru, če se prijavitelju ne dodeli celotni ocenjeni proračun, bodo cilji glede izvajanja prilagojeni tako, da bodo še naprej sorazmerni z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi[118].

Proračuna za kategoriji stroškov „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški“ ni mogoče oceniti na enak način kot proračun za kategorije stroškov, za katere se uporabljajo prispevki na enoto. Nacionalna agencija bo zahteve za te vrste stroškov ocenila ločeno na podlagi predloženega opisa in utemeljitve. Upravičenci lahko med izvajanjem projekta po potrebi vložijo dodatne zahteve za te vrste stroškov. Nacionalna agencija bo take dodatne zahteve obravnavala po vrstnem redu prejema, dokler bodo na voljo sredstva.

[118] Nacionalna agencija lahko izvede omejene spremembe sorazmerne prilagoditve, da bi omogočila boljše ujemanje med dodeljenimi nepovratnimi sredstvi in ciljnimi aktivnostmi, zagotovila skladnost z odobrenim načrtom Erasmus, nudila ustrezno podporo za prednostne aktivnosti, ohranila vsaj enega udeleženca v vsaki vrsti in kategoriji aktivnosti, ki jo zahteva prijavitelj, ter upoštevala pravila razpisa.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte za mobilnost dijakov in osebja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev. Projekti Erasmus+ se financirajo po načelu sofinanciranja. V skladu s tem so stroški na enoto, opredeljeni v spodnji preglednici, izračunani tako, da v povprečju krijejo 80 % dejanskih stroškov.

Projekti lahko vključujejo udeležence, katerih vsa nepovratna sredstva ali del nepovratnih sredstev se financira iz virov, ki niso viri programa Erasmus+. Upravičenec lahko za vsakega posameznega udeleženca zahteva financiranje za vse upravičene proračunske kategorije ali le nekatere od njih, če so preostali stroški kriti na drugačen način. Sredstva, prejeta iz programa Erasmus+, lahko dopolni organizacija upravičenka, lahko pa se dopolnijo z drugimi sredstvi EU, donacijami, prispevki udeležencev, prispevki tretjih oseb itd. Upoštevati je treba načelo preprečevanja dvojnega financiranja (glej del C). Če upravičenka zahteva prispevke udeležencev, morajo biti ti skladni z ustreznimi določbami standardov kakovosti Erasmus. Taki prispevki zlasti ne smejo ustvarjati ovir za vključevanje udeležencev z manj priložnostmi.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Organizacijska podpora</td><td rowspan="3">Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta in niso zajeti v druge kategorije stroškov.

Na primer: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za izvajanje projekta, virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev. Spremljevalne osebe niso udeleženci v aktivnostih učne mobilnosti in se ne upoštevajo pri izračunu organizacijske podpore.</td><td colspan="3">100 EUR
– na udeleženca tekmovanj v spretnostih v okviru PIU,
– na udeleženca skupinske mobilnosti učečih se,
– na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje,
– na povabljenega strokovnjaka,
– na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju,</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti,
– na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti učečih se v PIU,
– na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti učečih se v PIU (ErasmusPro),
– na udeleženca v kateri koli posamezni aktivnosti, ki poteka v tretji državi, ki ni pridružena programu.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Potovanje</td><td rowspan="2">Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="6"></td><td rowspan="6">Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo ter število udeležencev in spremljevalnih oseb.

Prijavitelj mora navesti enosmerno zračno razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[119], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[120].</td><td colspan="2">100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="2">8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Individualna podpora</td><td rowspan="4">Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[121] v času aktivnosti.

Po potrebi so upravičeni stroški bivanja za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno, ter največ šest dni za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev in spremljevalnih oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[122].</td><td>Kategorija udeležencev</td><td>Skupina držav 1</td><td>Skupina držav 2</td><td>Skupina držav 3</td></tr>
<tr><td>Osebje</td><td>107–191 EUR</td><td>95–169 EUR</td><td>84–148 EUR</td></tr>
<tr><td>Učeči se v PIU</td><td>48–127 EUR</td><td>41–110 EUR</td><td>36–93 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zgoraj navedeni razponi so dovoljeni razponi za osnovne zneske za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija v okviru teh razponov določi točne osnovne zneske za projekte, ki jih vodi, in te informacije objavi na svojem spletišču.</td></tr>
</table>

[119] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[120] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

[121] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

[122] **Skupine držav gostiteljic za države članice EU in tretje države, pridružene programu:**
skupina držav 1: Avstrija, Belgija, Francija, Danska, Finska, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo.
Skupina držav 2: Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija.
skupina držav 3: Bolgarija, Hrvaška, Madžarska, Litva, Poljska, Romunija, Srbija, Severna Makedonija, Turčija.

Skupine držav gostiteljic za tretje države, ki niso pridružene programu:

		Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti (vključno z dnevi potovanja). Od 15. dneva bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	125 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno s potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). Podpora za vključevanje se lahko zagotovi tudi osebju z manj priložnostmi, ki prevzame vlogo spremljevalnih oseb ali se udeleži pripravljalnega obiska. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.

skupina držav 1: Japonska, Izrael, Južna Koreja, Gruzija, Argentina, Armenija, Angola, Saudova Arabija, Kuvajt, Združene države Amerike, Bahrajn, Azerbajdžan, Sudan, Sveti Krištof in Nevis, Sveti Vincenc in Grenadine, Združeni arabski emirati, Hongkong, Libanon, Vietnam, Mehika, Tajvan, Moldavija, Malezija, Tanzanija, Kanada, Singapur, Avstralija, Tajska, Ferski otoki, Monako, San Marino, Vatikanska mestna država, Andora.

skupina držav 2: Indija, Kazahstan, Brazilija, Demokratična republika Kongo, Čile, Nigerija, Uganda, Liberija, Džibuti, Demokratična ljudska republika Koreja, Uzbekistan, Turkmenistan, Dominikanska republika, Jamajka, Libija, Sirija, Kuba, Jemen, Kenija, Ruanda, Sejšeli, Antigva in Barbuda, Brunej, Črna gora, Malavi, Barbados, Sveta Lucija, Grenada, Dominika, Urugvaj, Albanija, Kitajska, Filipini, Peru, Venezuela, Panama, Gana, Čad, Gvajana, Egipt, Maroko, Kiribati, Oman, Bosna in Hercegovina, Iran, Mozambik, Senegal, Mavricij, Katar, Jordanija, Indonezija, Laos, Južna Afrika, Etiopija, Bangladeš, Ekvador, Paragvaj, Kostarika, Slonokoščena obala, Sierra Leone, Gabon, Haiti, Bahami, Papua Nova Gvineja, Mikronezija, Ukrajina, Kirgizistan, Palestina.

skupina držav 3: Nepal, Maldivi, Tadžikistan, Nikaragva, Zambija, Gvineja, Kongo, Bocvana, Belize, Samoa, Marshallovi otoki, Palav, Tuvalu, Nauru, Cookovi otoki, Niue, Nova Zelandija, Pakistan, Butan, Salvador, Surinam, Gvatemala, Honduras, Somalija, Trinidad in Tobago, Alžirija, Kolumbija, Gambija, Fidži, Salomonovi otoki, Vanuatu, Kambodža, Zimbabve, Burundi, Mongolija, Kamerun, Vzhodni Timor, Šrilanka, Madagaskar, Mali, Togo, Sao Tome in Principe, Tonga, Bolivija, Benin, Lesoto, Macao, Tunizija, Irak, Burkina Faso, Ekvatorialna Gvineja, Srednjeafriška republika, Gvineja Bissau, Namibija, Komori, Eritreja, Mjanmar, Afganistan, Niger, Mavretanija, Zelenortski otoki, Kosovo*, Esvatini, Južni Sudan.

Pripravljalni obiski	Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	680 EUR na udeleženca.
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje tečaja.	80 EUR na udeleženca na dan;
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Do jezikovne podpore so upravičeni udeleženci v naslednjih vrstah aktivnosti: sledenje na delovnem mestu, poučevanje in usposabljanje, gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju, kratkotrajna učna mobilnost učečih se v PIU in dolgotrajna učna mobilnost učečih se v PIU (ErasmusPro). Podpora se izplača le, če udeleženec ne more prejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni ali zaradi posebnih ovir, s katerimi se spoprijemajo udeleženci z manj priložnostmi. Navedeni pogoji ne veljajo za okrepljeno podporo, zagotovljeno udeležencem v dolgotrajni učni mobilnosti učečih se v PIU (ErasmusPro). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca. Poleg tega: 150 EUR okrepljene jezikovne podpore na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učeče se v PIU (ErasmusPro).
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov.

	drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov.

MOBILNOST ZA UČENCE, DIJAKE IN OSEBJE V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Ta ukrep podpira šole in druge organizacije, aktivne na področju splošnega šolskega izobraževanja, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za učence, dijake in osebje v šolskem izobraževanju.

Podprte so številne aktivnosti, vključno s sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, individualno in skupinsko mobilnostjo za učence in dijake, povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost, digitalno izobraževanje** ter **državljansko udejstvovanje in udeležbo**, in sicer z uporabo posebnih možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj šol in drugih organizacij na področju splošnega šolskega izobraževanja. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja prek:

- spodbujanja vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe,
- spodbujanja znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti,
- podpiranja razvoja strokovnih mrež v Evropi;

izboljšanje kakovosti poučevanja in učenja v splošnem šolskem izobraževanju prek:

- podpiranja strokovnega razvoja učiteljev, ravnateljev in drugega šolskega osebja,
- spodbujanja uporabe novih tehnologij in inovativnih metod poučevanja,
- izboljšanja učenja jezikov in jezikovne raznolikosti v šolah,
- podpiranja izmenjave in prenosa najboljših praks na področju poučevanja in razvoja šol;

prispevanje k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora prek:

- krepitve zmogljivosti šol za čezmejne izmenjave in sodelovanje ter izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti,
- omogočanja, da učna mobilnost postane realna možnost za vse učence in dijake v splošnem šolskem izobraževanju,
- spodbujanja priznavanja učnih izidov, ki so jih učenci, dijaki in osebje dosegli med obdobji mobilnosti v tujini.

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Šole in druge organizacije, aktivne na področju splošnega šolskega izobraževanja, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učencev in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v okviru enega projekta organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;

- **akreditirani projekti za mobilnost učencev, dijakov in osebja** – ti projekti so odprti samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta Erasmus.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus+**, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost v njihovi državi, ali

- **gostijo udeležence iz druge države:** vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za učeče se ali osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako vzpostaviti partnerstva in pred prijavo izvedeti več o programu.

Šole se tudi spodbujajo, naj se pridružijo spletni skupnosti eTwinning[123], ki se financira v okviru programa Erasmus+ in gostuje na evropski platformi za šolsko izobraževanje, dostopni učiteljem in šolskemu osebju, ki jih je potrdila nacionalna podporna organizacija eTwinning. Platforma eTwinning šolam omogoča, da vzpostavijo skupne virtualne učilnice in izvajajo projekte z drugimi šolami, poleg tega učiteljem omogoča razprave in izmenjavo s kolegi ter udeležbo v različnih priložnostih za poklicni razvoj. eTwinning je tudi odlično okolje za iskanje partnerjev za prihodnje projekte.

Poleg tega so šole in učitelji vabljeni k uporabi orodja SELFIE: brezplačnih, večjezičnih spletnih orodij za samoocenjevanje, ki jih je oblikovala Evropska komisija za pomoč šolam in učiteljem pri razvoju njihovih digitalnih zmogljivosti. Orodje za učitelje učiteljem omogoča, da sami ocenijo svojo digitalno kompetenco in zaupanje ter pridobijo povratne informacije o svojih prednostih in vrzelih v znanju ali kompetencah, kjer bi se lahko izboljšali. Skupine učiteljev lahko tudi skupaj uporabljajo orodje in oblikujejo načrt usposabljanja. Orodje SELFIE je na voljo na spletu: https://ec.europa.eu/education/schools-go-digital_sl.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Postopek prijave je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice (ali njenega konzorcija). Organizacija prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča nacionalni agenciji. Ko sporazum o nepovratnih sredstvih začne veljati, organizacija prijaviteljica uradno postane „upravičenka“ do nepovratnih sredstev EU.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne ali izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica (upravičenka) delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Močno se spodbuja uporaba teh možnosti za organizacijo dvosmernih izmenjav ali skupnih aktivnosti z eno ali več partnerskimi šolami. V tem primeru bi se morala vsaka sodelujoča šola prijaviti za financiranje v okviru programa Erasmus+, lahko pa se pridruži obstoječemu konzorciju.

Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake ali učitelje. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Na naslednji povezavi na spletišče Europa si lahko preberete celotno besedilo o standardih kakovosti Erasmus: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools.

Učenje jezikov je pomemben del vsakega projekta mobilnosti: organizacije upravičenke bi morale svojim udeležencem pred aktivnostmi mobilnosti in med njimi zagotoviti podporo pri učenju jezikov. V ta namen Erasmus+ financira platformo za spletno jezikovno podporo, ki je brezplačna in odprta za vse udeležence programa Erasmus+.

[123] Evropska platforma za šolsko izobraževanje – eTwinning: www.school-education.ec.europa.eu/en/etwinning.

Kako najti partnerje za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ ponuja različna orodja in priložnosti za iskanje partnerjev za vaše aktivnosti mobilnosti:

- **evropska platforma za šolsko izobraževanje (ESEP)** ponuja spletno orodje za iskanje partnerjev. Z registracijo na platformi lahko objavite obvestila o iskanju partnerja in iščete po obvestilih drugih organizacij: https://school-education.ec.europa.eu/sl/networking/
  partner-finding;

- nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo **aktivnosti usposabljanja in sodelovanja**. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo na ustreznih spletiščih nacionalnih agencij in spletni strani podpornega centra SALTO za izobraževanje in usposabljanje o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja: www.salto-et.net;

- **platforma Erasmus+ za rezultate projektov** omogoča iskanje vseh akreditiranih organizacij in odobrenih projektov: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

OKOLJSKO TRAJNOSTNE IN ODGOVORNE PRAKSE

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

DIGITALNA PREOBRAZBA NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami ter izboljšanje njihovega učenja in poučevanja. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti, osebju pa krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje

in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti, ki je na voljo.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek smiselnih formalnih ali neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

AKTIVNOSTI

V tem oddelku so predstavljene vrste aktivnosti, ki se lahko financirajo v okviru programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Vse aktivnosti učne mobilnosti morajo biti:

- **izobraževalne:** namenjene udeležencem za izboljšanje ali pridobitev novega znanja, spretnosti, kompetenc in odnosov,
- **transnacionalne:** vključevati sodelovanje med ljudmi iz različnih držav z namenom medsebojne izmenjave in učenja,
- **strukturirane:** imeti jasno metodologijo, učni program in načrtovane učne izide,
- **strateške:** prispevati k širšemu naboru projektnih ali akreditacijskih ciljev.

Vse aktivnosti mobilnosti učečih se in osebja morajo potekati v organizaciji v tujini, pri čemer ima vodilno vlogo osebje organizacije gostiteljice (organizacije gostiteljice se imenujejo tudi „organizacije prejemnice“). Hčerinske družbe organizacije pošiljateljice ali drugi subjekti, povezani z organizacijo pošiljateljico, ne morejo delovati kot organizacije gostiteljice, če ne izpolnjujejo zahteve glede transnacionalnih dejavnosti.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna finančna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi, mladoletnike ali mlade odrasle, ki potrebujejo nadzor. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

MOBILNOST OSEBJA

Upravičene aktivnosti	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 10 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem. Spremljanje na delovnem mestu zahteva jasno opredelitev

	glavnega mentorja v organizaciji gostiteljici, tj. osebe, ki jo udeleženec spremlja. Istega mentorja lahko hkrati spremljata največ dva udeleženca. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniki. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki in temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Skupna nepovratna sredstva[124] za „tečaje in usposabljanje“ bodo omejena na največ 40 % dodeljenih nepovratnih sredstev za projekt. Izjemoma bo za projekte s skupnimi dodeljenimi nepovratnimi sredstvi v višini do 50 000 EUR ta omejitev določena na 20 000 EUR. Največ tri osebe iz iste organizacije pošiljateljice in največ deset oseb iz istega konzorcija za mobilnost lahko prejme sredstva za skupno udeležbo na istem tečaju. Vsaka oseba se lahko udeleži samo enega tečaja na projekt. Usposabljanje mora vključevati jasno transnacionalno komponento, na primer s spodbujanjem učne interakcije med udeleženci iz različnih držav ali vključevanjem drugih elementov transnacionalnega prenosa praks, kot je močna vključenost šolskega osebja iz države gostiteljice, da komunicira s kolegi iz tujine in jim predstavi svoje prakse. Vsebina tečajev in usposabljanja mora biti pomembna za strokovno znanje in spretnosti sodelujočega osebja ter cilje projekta ali akreditacije. Podprte aktivnosti lahko vključujejo na primer tečaje in usposabljanje, ki jih organizirajo javne institucije ali prostovoljske organizacije, dejavnosti, organizirane v okviru izmenjave praks med organizacijami v različnih državah, ter komercialno dostopne tečaje in usposabljanje. Tečaje in usposabljanje lahko gostijo tudi upravičenci programa Erasmus+, da bi skupaj usposabljali svoje osebje in izmenjevali dobro prakso. Takšno usposabljanje lahko vključuje vsebino, ki jo pripravijo zunanji strokovnjaki, del usposabljanja pa je lahko namenjen aktivnostim iskanja partnerjev. V fazi končnega poročila se sredstva, porabljena za udeležbo na tečajih in usposabljanju, ki jih gostijo akreditirani upravičenci ključnega ukrepa 1, ne upoštevajo pri najvišjih proračunskih sredstvih za to vrsto aktivnosti. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Konference in podobno imenovani dogodki so lahko upravičeni do financiranja le, če udeleženci večino časa porabijo za strukturirano usposabljanje, delavnice, praktične vaje, izmenjavo praks s kolegi ali druge oblike aktivnega učenja. Prijavitelji se morajo zavedati, da so ponudniki komercialnih tečajev neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za usmerjanje prijaviteljev pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.

[124] Proračunska kategorija „Podpora za vključevanje za udeležence“ se ne šteje v to omejitev.

Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, ravnatelji ter vsi drugo nepedagoški strokovnjaki in osebje, ki delajo na področju splošnega šolskega izobraževanja. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju splošnega šolskega izobraževanja, bodisi v šolah (pomočniki učiteljev, pedagoški svetovalci, psihologi, koordinatorji za program Erasmus+ itd.) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju splošnega šolskega izobraževanja (npr. šolski inšpektorji, svetovalci, koordinatorji za program Erasmus+, usklajevalci politik, odgovorni za splošno šolsko izobraževanje). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (na primer kot zunanji trenerji, strokovnjaki, prostovoljci, člani uprave, inšpektorji itd.). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru. Člani osebja, ki delajo na daljavo iz tujine, ne morejo sodelovati pri aktivnostih v državi, iz katere delajo.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[125].
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Pred aktivnostjo se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Za tečaje in usposabljanje se lahko namesto učnega sporazuma uporabi program tečaja. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

MOBILNOST UČEČIH SE

Upravičene aktivnosti	▪ Skupinska mobilnost učencev/dijakov (od 2 do 30 dni, vsaj dva učenca/dijaka na skupino) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 10 do 29 dni)

[125] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

	▪ Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov (od 30 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učencev/dijakov kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Skupinska mobilnost učencev/dijakov:** skupina učencev/dijakov iz šole pošiljateljice se lahko v določenem obdobju v tujini uči skupaj z vrstniki iz druge države. Šola pošiljateljica mora učne aktivnosti oblikovati in izvajati v sodelovanju s partnersko šolo v državi gostiteljici[126]. Učitelji ali drugo usposobljeno izobraževalno osebje iz šole pošiljateljice morajo učence/dijake spremljati v celotnem obdobju aktivnosti in voditi učni proces. Po potrebi lahko za podporo spremljajočim učiteljem kot spremljevalne osebe sodelujejo tudi druge odrasle osebe[127]. **Kratkotrajna učna mobilnost učencev/dijakov:** učenci/dijaki se lahko v določenem obdobju učijo na partnerski šoli v tujini ali opravijo prakso v drugi ustrezni organizaciji v tujini. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Za udeležence z manj priložnostmi se lahko mobilnost organizira tako, da traja najmanj dva dni, če je to upravičeno. **Dolgotrajna učna mobilnost učencev/dijakov:** učenci/dijaki se lahko v določenem obdobju učijo na partnerski šoli v tujini ali opravijo prakso v drugi ustrezni organizaciji v tujini. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Vsem udeležencem je treba zagotoviti obvezno usposabljanje pred odhodom, za organizacijsko in jezikovno podporo pa bo na voljo večja finančna podpora. Upoštevajte, da razlika med oblikami skupinskih in individualnih aktivnosti ne temelji na ureditvi potovanja in nastanitve, temveč na zahtevah za kolektivne ali individualne učne programe, kot so opisane v nadaljevanju pod naslovom „Dokumentiranje učnih izidov“. V skladu s tem je za skupinske in individualne aktivnosti, kot so opredeljene v pravilih za dodelitev sredstev, predstavljenih na koncu tega poglavja, zagotovljena drugačna raven organizacijske podpore.
Upravičeni udeleženci	Sodelujoči učenci/dijaki morajo biti vpisani v program izobraževanja na šoli pošiljateljici[128]. Udeležba je mogoča tudi za učence/dijake, ki se šolajo zunaj institucionalnega okolja v državah, kjer taka praksa obstaja[129].

[126] Programi skupinskih aktivnosti, ki v celoti ali pretežno zajemajo komercialno dostopne aktivnosti, kot so tečaji v jezikovni šoli ali druge komercialne „pripravljene“ aktivnosti, niso upravičeni. Če je to pomembno za učni program aktivnosti, lahko učenci/dijaki manjši del obdobja mobilnosti preživijo na skupnih izletih v naravo, na kulturnih prizoriščih, v podjetjih ali javnih institucijah, na mednarodnih tekmovanjih ali pa se udeležijo podobnih učnih aktivnosti, vendar morajo biti take vsebine vedno vključene v program vzajemnega učenja, ki ga oblikujeta obe šoli.

[127] V vseh primerih so šole pošiljateljice in šole gostiteljice še naprej odgovorne za zagotavljanje popolnega spoštovanja veljavnih pravil in zakonov v državah pošiljateljicah in državah gostiteljicah.

[128] Upravičene izobraževalne programe v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije.

[129] Zakonitost in pogoje šolanja zunaj institucionalnega okvira ureja nacionalna zakonodaja vsake države. V državah, kjer take možnosti obstajajo, se pristojni nacionalni organ odloči, katere šole bodo šole pošiljateljice za učence, ki se šolajo na ta način.

Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[130]. Skupinska mobilnost učencev mora potekati v šoli gostiteljici. Izjemoma se lahko aktivnosti izvajajo na drugem kraju v državi šole gostiteljice, če to upravičujeta vsebina in kakovost aktivnosti. V tem primeru se potni stroški udeležencev od šole gostiteljice do kraja dogodka ne bodo šteli za aktivnost transnacionalne mobilnosti. Zato v ta namen ni mogoče zahtevati dodatnih sredstev. Poleg tega lahko skupinska mobilnost dijakov poteka na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[131]. Ne glede na kraj morajo skupinske aktivnosti vključevati učence iz vsaj dveh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Aktivnosti mobilnosti posameznikov: pred aktivnostjo se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Aktivnosti skupinske mobilnosti: učni program je treba pripraviti za celotno skupino (individualni učni sporazumi niso potrebni). Organizacija upravičenka mora po aktivnosti hraniti učni program in seznam udeležencev (vključno s spremljevalnimi osebami) kot dokazilo o zaključku aktivnosti.

DRUGE PODPRTE AKTIVNOSTI

Upravičene aktivnosti	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni) Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Povabljeni strokovnjaki:** šole lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje

[130] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

[131] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Aktivnosti na sedežih EU se bodo štele za transnacionalno mobilnost, če v aktivnosti skupaj sodelujejo udeleženci iz vsaj dveh držav. V tem primeru se lahko financiranje (kot je opisano v poglavju „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“) zahteva za vse udeležence ne glede na njihovo izvorno državo. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

	in učenje v šoli gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje šole, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini.
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[132]. Finančna podpora se lahko zagotovi za njihovo udeležbo, če institucija pošiljateljica ne zagotovi nepovratnih sredstev za isti namen.
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).
Dokumentiranje učnih izidov	V primeru povabljenih strokovnjakov se je treba z organizacijo upravičenko pred aktivnostjo dogovoriti o učnem programu, ki ga bo izvedel strokovnjak. Po aktivnosti mora organizacija upravičenka hraniti izvedeni učni program kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Za gostujoče učitelje in izobraževalce na usposabljanju se uporabljajo zahteve, opisane za posamezne aktivnosti mobilnosti učečih se.

PRIPRAVLJALNI OBISKI

Kaj je pripravljalni obisk?	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.
Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta. Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost.

[132] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

	Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi. Organizacija gostiteljica pa lahko organizira le en pripravljalni obisk.

MOBILNOST OSEBJA IN UČENCEV V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost učencev, dijakov in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti program Erasmus+. Njihov namen je organizacijam omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu. Upravičenci bodo po uspešno zaključenem kratkotrajnem projektu imeli možnost zaprositi za akreditacijo Erasmus. Pristojna nacionalna agencija bo objavila pravila o upravičenosti, pragove kakovosti, minimalne zahteve in največje število novih akreditacij.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[133] naslednje organizacije: (1) šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni, vključno z organizacijami, ki zagotavljajo vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu[134]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju splošnega šolskega izobraževanja. Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za splošno šolsko izobraževanje, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Konzorcij za mobilnost	Prijavitelji se lahko prijavijo kot posamezna organizacija ali kot koordinatorji konzorcija za mobilnost: skupina organizacij iz iste države, ki se prijavlja s skupnim projektom, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost, ta pa vlogo odda v imenu konzorcija. V tem primeru je treba v okviru prijave predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Članica konzorcija za mobilnost lahko postane vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za kratkotrajni projekt na istem področju[135]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot

[133] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

[134] Šole s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki imajo poseben status in delujejo pod nadzorom nacionalnih organov druge države, se bodo morda morale prijaviti pri nacionalni agenciji države nadzora. Za natančne informacije za vsak primer se obrnite na nacionalno agencijo v državi gostiteljici ali v državi pristojnega nacionalnega organa. Zaradi zahtev, da morajo biti vse aktivnosti mobilnosti transnacionalne, šole, ki se prijavijo pri nacionalni agenciji zunaj države, v kateri se nahajajo, ne morejo organizirati vhodnih ali izhodnih aktivnosti mobilnosti z drugimi organizacijami, ki se nahajajo v državi nacionalne agencije, ki je prejela vlogo, niti s šolami, ki imajo podoben poseben status in se prijavijo pri isti nacionalni agenciji, tudi če se te organizacije nahajajo v drugi državi kot prijavitelj.

[135] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

	koordinator konzorcija za mobilnost[136]. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v največ dveh vlogah za ključni ukrep 1 na področju splošnega šolskega izobraževanja. Zato lahko na področju splošnega šolskega izobraževanja organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni vlogi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Roka za oddajo prijave	Prvi prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času).** Drugi prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo prijavo za drugi prijavni rok oddati do **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času).**
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ Prvi prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta. ▪ Drugi prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mesecev
Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju splošnega šolskega izobraževanja. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za splošno šolsko izobraževanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Najvišji znesek nepovratnih sredstev na projekt določi vsaka nacionalna agencija in ga objavi pred rokom za oddajo prijav[137].

[136] Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) lahko sodelujejo v konzorcijih za mobilnost, ki jih vodijo organizacije, ki jih je akreditirala nacionalna agencija v državi nadzora šole. Vendar ne smejo hkrati sodelovati v projektih, ki jih upravljajo nacionalne agencije v dveh različnih državah. Konzorcij za mobilnost, ki vključuje šole z zgoraj navedenim posebnim statusom, ne more organizirati aktivnosti mobilnosti med različnimi organizacijami v konzorciju niti aktivnosti mobilnosti učečih se ali osebja, če je država gostiteljica država nadzorne nacionalne agencije.

[137] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne upoštevata pri tej omejitvi.

Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

MERILA ZA IZBOR, MERILA ZA IZKLJUČITEV TER PRAVILA O IZVIRNI VSEBINI IN AVTORSTVU

Prijavitelji morajo imeti zadostne operativne in finančne zmogljivosti za izvajanje predlaganega projekta. Prijavitelji za projekt konzorcija za mobilnost morajo imeti ustrezno sposobnost za koordiniranje konzorcija.

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz **dela C tega vodnika.** Poleg tega bodo prijavitelji s podpisom izjave potrdili, da oddana vloga vsebuje izvirno vsebino, ki so jo pripravili sami, in da za pripravo vloge niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

Več informacij o merilih za izbor, merilih za izključitev in pravilih o izvirni vsebini in avtorstvu si lahko preberete v **delu C tega vodnika**.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila za dodelitev in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost (najvišje število točk: 20)	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija učencev relevantni za področje splošnega šolskega izobraževanja; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ za prijavitelje za projekt konzorcija za mobilnost: je profil predvidenih članov konzorcija relevanten za namen in cilje konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi;

	▪ je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij, – podpiranju udeležencev dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake, – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta (najvišje število točk: 50)	V kolikšni meri: ▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov, ▪ so predlagane aktivnosti ustrezne za doseganje ciljev projekta, ▪ so operativni in logistični vidiki zasnove projekta (kot so predlagani kraji izvajanja) ustrezni in stroškovno učinkoviti, ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse, ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti eTwinning) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami gostiteljicami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (najvišje število točk: 30)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije, ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČENCEV, DIJAKOV IN OSEBJA V SPLOŠNEM ŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo imeti na dan začetka projekta veljavno akreditacijo Erasmus na področju splošnega šolskega izobraževanja.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost[138]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost[139]. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Članicam konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v največ dveh vlogah za ključni ukrep 1 na področju splošnega šolskega izobraževanja. Zato lahko na področju splošnega šolskega izobraževanja organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni vlogi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)**

[138] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

[139] Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) lahko sodelujejo v konzorcijih za mobilnost, ki jih vodijo organizacije, ki jih je akreditirala nacionalna agencija v državi nadzora šole. Vendar ne smejo hkrati sodelovati v projektih, ki jih upravljajo nacionalne agencije v dveh različnih državah. Konzorcij za mobilnost, ki vključuje šole z zgoraj navedenim posebnim statusom, ne more organizirati aktivnosti mobilnosti med različnimi organizacijami v konzorciju niti aktivnosti mobilnosti učečih se ali osebja, če je država gostiteljica država nadzorne nacionalne agencije.

Datum začetka projekta	1. junij istega leta
Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Upravičenci lahko zaprosijo za podaljšanje svojega projekta na skupno 24 mesecev, če je to utemeljeno. Podaljšanja se izvedejo po 12 mesecih izvajanja, razen če nacionalna agencija ne odloči drugače.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko na posamezen razpis prijavijo samo enkrat.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za splošno šolsko izobraževanje. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Vsaka nacionalna agencija lahko določi najvišji znesek nepovratnih sredstev[140] na projekt. V tem primeru mora nacionalna agencija najvišji znesek nepovratnih sredstev objaviti pred rokom za oddajo prijav.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

[140] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne upoštevata pri tej omejitvi.

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih sestavin dodelitve: kvalitativna uspešnost, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi proračun, ki je na voljo za akreditirane projekte, in podrobna pravila o dodelitvi proračunskih sredstev. Pravila o dodelitvi proračunskih sredstev morajo spoštovati načela pravičnosti, preglednosti in enakega obravnavanja. Kazalniki in metrike, ki se uporabljajo pri dodelitvi proračunskih sredstev, morajo biti objektivni in preverljivi, njihove vrednosti pa morajo biti prijaviteljem znane pred rokom iz razpisa.

Nacionalna agencija bo na podlagi veljavnih prispevkov na enoto in preteklih podatkov ocenila proračun, potreben za izvajanje aktivnosti, ki jih zahteva vsak prijavitelj. Prijaviteljem ni mogoče dodeliti nepovratnih sredstev, višjih od ocene proračuna.

Če se prijavitelju dodeli celotni ocenjeni proračun, potreben za izvedbo zahtevanih aktivnosti, bodo aktivnosti, zahtevane v vlogi, vključene v sporazum o nepovratnih sredstvih za projekt kot cilji glede izvajanja. V nasprotnem primeru, če se prijavitelju ne dodeli celotni ocenjeni proračun, bodo cilji glede izvajanja prilagojeni tako, da bodo še naprej sorazmerni z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi[141].

Proračuna za kategoriji stroškov „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški“ ni mogoče oceniti na enak način kot proračun za kategorije stroškov, za katere se uporabljajo prispevki na enoto. Nacionalna agencija bo zahteve za te vrste stroškov ocenila ločeno na podlagi predloženega opisa in utemeljitve. Upravičenci lahko med izvajanjem projekta po potrebi vložijo dodatne zahteve za te vrste stroškov. Nacionalna agencija bo take dodatne zahteve obravnavala po vrstnem redu prejema, dokler bodo na voljo sredstva.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte za mobilnost učencev, dijakov in osebja v splošnem šolskem izobraževanju se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev. Projekti Erasmus+ se financirajo po načelu sofinanciranja. V skladu s tem so stroški na enoto, opredeljeni v spodnji preglednici, izračunani tako, da v povprečju krijejo 80 % dejanskih stroškov. Projekti lahko vključujejo udeležence, katerih vsa nepovratna sredstva ali del nepovratnih sredstev se financira iz virov, ki niso viri programa Erasmus+. Upravičenec lahko za vsakega posameznega udeleženca zahteva financiranje za vse upravičene proračunske kategorije ali le nekatere od njih, če so preostali stroški kriti na drugačen način. Sredstva, prejeta iz programa Erasmus+, lahko dopolni organizacija upravičenka, lahko pa se dopolnijo z drugimi sredstvi EU, donacijami, prispevki udeležencev, prispevki tretjih oseb itd. Upoštevati je treba načelo preprečevanja dvojnega financiranja (glej del C). Če upravičenka zahteva prispevke udeležencev, morajo biti ti skladni z ustreznimi določbami standardov kakovosti Erasmus. Taki prispevki zlasti ne smejo ustvarjati ovir za vključevanje udeležencev z manj priložnostmi.

[141] Nacionalna agencija lahko izvede omejene spremembe sorazmerne prilagoditve, da bi omogočila boljše ujemanje med dodeljenimi nepovratnimi sredstvi in ciljnimi aktivnostmi, zagotovila skladnost z odobrenim načrtom Erasmus, nudila ustrezno podporo za prednostne aktivnosti, ohranila vsaj enega udeleženca v vsaki vrsti in kategoriji aktivnosti, ki jo zahteva prijavitelj, ter upoštevala pravila razpisa.

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Organizacijska podpora</td><td rowspan="3">Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta in niso zajeti v druge kategorije stroškov.

Na primer: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za izvajanje projekta, virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev. Spremljevalne osebe niso udeleženci v aktivnostih učne mobilnosti in se ne upoštevajo pri izračunu organizacijske podpore.</td><td colspan="3">100 EUR
– na učenca/dijaka, ki se udeleži skupinske mobilnosti

– na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje,

– na povabljenega strokovnjaka,

– na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju,</td></tr>
<tr><td colspan="3">350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti,
– na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti za učence/dijake,

– na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.</td></tr>
<tr><td colspan="3">500 EUR
– na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake.</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potovanje</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.

Poleg tega: prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja usposabljanja pred odhodom za učence/dijake, ki se udeležijo dolgotrajne mobilnosti.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno.
Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo ter število udeležencev in spremljevalnih oseb.</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td>Prijavitelj mora navesti enosmerno zračno razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[142], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[143].</td><td colspan="4"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Individualna podpora</td><td rowspan="4">Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[144] v času aktivnosti.

Po potrebi so upravičeni stroški bivanja za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno, ter največ šest dni za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev in spremljevalnih oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[145].</td><td>Kategorija udeležencev</td><td>Skupina držav 1</td><td>Skupina držav 2</td><td>Skupina držav 3</td></tr>
<tr><td>Osebje</td><td>107–191 EUR</td><td>95–169 EUR</td><td>84–148 EUR</td></tr>
<tr><td>Učenci in dijaki</td><td>48–85 EUR</td><td>41–74 EUR</td><td>36–64 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zgoraj navedeni razponi so dovoljeni razponi za osnovne zneske za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija v okviru teh razponov določi točne osnovne zneske za projekte, ki jih vodi, in te informacije objavi na svojem spletišču.

Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti (vključno z dnevi potovanja). Od 15. dneva bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Podpora za vključevanje</td><td>Podpora za vključevanje za organizacije: stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev z manj priložnostmi.</td><td colspan="4">125 EUR na udeleženca.</td></tr>
<tr><td>Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški</td><td colspan="4">100 % upravičenih stroškov.</td></tr>
</table>

[142] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[143] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

[144] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

[145] Skupine držav gostiteljic:
skupina držav 1: Avstrija, Belgija, Francija, Danska, Finska, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo
skupina držav 2: Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija;
skupina držav 3: Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Srbija, Severna Makedonija, Turčija.

	bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). Podpora za vključevanje se lahko zagotovi tudi osebju z manj priložnostmi, ki prevzame vlogo spremljevalnih oseb ali se udeleži pripravljalnega obiska. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	
Pripravljalni obiski	Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku. **Mehanizem financiranja:** stroški na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	680 EUR na udeleženca.
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje tečaja.	80 EUR na udeleženca na dan;
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Do jezikovne podpore so upravičeni udeleženci v naslednjih vrstah aktivnosti: sledenje na delovnem mestu, poučevanje in usposabljanje, gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju, kratkotrajna učna mobilnost učencev in dijakov ter dolgotrajna učna mobilnost učencev in dijakov. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more prejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni ali zaradi posebnih ovir, s katerimi se spoprijemajo udeleženci z manj priložnostmi. Navedeni pogoji ne veljajo za okrepljeno podporo, zagotovljeno udeležencem dolgotrajne učne mobilnosti učencev/dijakov. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca. Poleg tega: 150 EUR okrepljene jezikovne podpore na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učence/dijake

Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

MOBILNOST ZA UČEČE SE IN OSEBJE V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Ta ukrep podpira ponudnike izobraževanja odraslih in druge organizacije, aktivne na področju izobraževanja odraslih, ki želijo organizirati aktivnosti učne mobilnosti za učeče se odrasle in osebje v izobraževanju odraslih.

V ukrepu lahko sodelujejo zelo različne organizacije, kot so šole za izobraževanje odraslih in učni centri, organizacije civilne družbe, nevladne in prostovoljske organizacije, svetovalni centri, knjižnice, muzeji, kulturni, skupnostni in socialni centri, pa tudi druge organizacije, ki delajo za invalide, starejše, osebe, ki jih ogroža revščina ali socialna izključenost, itd.

Podprte so številne aktivnosti, vključno z individualno in skupinsko mobilnostjo učečih se odraslih, sledenjem na delovnem mestu in programi poklicnega razvoja za osebje, povabljenimi strokovnjaki in drugimi aktivnostmi, kot je pojasnjeno v nadaljevanju.

Učeči se odrasli so lahko vse osebe, ki koristijo aktivnosti in storitve, ki jih zagotavljajo organizacije, dejavne na področju izobraževanja odraslih. V okviru projektov so lahko organizirane aktivnosti, osredotočene na državljanstvo, učenje o Evropi, storitve v skupnosti, prostovoljstvo, medgeneracijske izmenjave, kritično razmišljanje, aktivno staranje itd.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati **vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost**, **digitalno izobraževanje** ter **državljansko udejstvovanje in udeležbo**. Pri tem bi morale uporabljati posebne možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je posameznikom zagotoviti priložnosti za učenje ter podpirati internacionalizacijo in institucionalni razvoj ponudnikov izobraževanja odraslih in drugih organizacij, aktivnih na področju izobraževanja odraslih. Ukrep bo prispeval k izvajanju programa znanj in spretnosti za Evropo ter oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora. Natančneje, cilji tega ukrepa so:

- povečanje udeležbe odraslih vseh starosti in iz vseh socialno-ekonomskih okolij v izobraževanju odraslih, zlasti s spodbujanjem udeležbe organizacij, ki delajo s prikrajšanimi učenci, malih ponudnikov izobraževanja odraslih, novincev v programu ter manj izkušenih organizacij in lokalnih organizacij.
- krepitev evropske razsežnosti poučevanja in učenja,
- spodbujanje vrednot vključevanja in raznolikosti, strpnosti in demokratične udeležbe;
- spodbujanje znanja o skupni evropski dediščini in raznolikosti;
- podpiranje razvoja strokovnih mrež v Evropi;
- izboljšanje kakovosti formalnega, priložnostnega in neformalnega izobraževanja odraslih v Evropi za ključne kompetence, opredeljene v okviru EU (2018), vključno z osnovnimi spretnostmi (bralna in računska pismenost, digitalne spretnosti) in drugimi življenjskimi veščinami;
- razširitev in diverzifikacija ponudbe izobraževanja odraslih s profesionalizacijo izobraževalcev ter krepitvijo zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih;
- poenostavitev izvajanja visokokakovostnih programov poučevanja in učenja v vseh oblikah izobraževanja odraslih in dostopa do njih ter njihova prilagoditev potrebam posameznikov in širše družbe;
- krepitev zmogljivosti ponudnikov izobraževanja odraslih za izvajanje visokokakovostnih projektov mobilnosti;

KAKO DOSTOPATI DO PRILOŽNOSTI ZA MOBILNOST V OKVIRU PROGRAMA ERASMUS+?

Ponudniki izobraževanja odraslih in druge organizacije, aktivne na področju izobraževanja odraslih, se lahko za financiranje prijavijo na dva načina:

- **kratkotrajni projekti mobilnosti učečih se in osebja** – ti projekti prijaviteljem omogočajo, da v okviru enega projekta organizirajo različne aktivnosti mobilnosti. Kratkotrajni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki se prvič prijavljajo za program Erasmus+, ali tiste, ki želijo organizirati samo omejeno število aktivnosti;

- **akreditirani projekti za mobilnost učečih se oseb in osebja** – ti projekti so odprti samo za organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta Erasmus.

Poleg tega se lahko organizacije pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da:

- **se pridružijo konzorciju za mobilnost v okviru programa Erasmus**, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost v njihovi državi, ali

- **gostijo udeležence iz druge države:** vsaka organizacija lahko postane gostiteljica za osebje iz partnerske organizacije v tujini. Če postane organizacija gostiteljica, je to dragocena izkušnja in dober način, kako vzpostaviti partnerstva in pred prijavo izvedeti več o programu.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Postopek prijave je osredotočen na potrebe in načrte organizacije prijaviteljice (ali njenega konzorcija). Organizacija prijaviteljica pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča svoji nacionalni agenciji. Ko sporazum o nepovratnih sredstvih začne veljati, organizacija prijaviteljica uradno postane „upravičenka“ do nepovratnih sredstev EU.

Aktivnosti mobilnosti v okviru projekta mobilnosti so lahko vhodne in izhodne. Razpoložljive aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica (upravičenka): izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino. Poleg tega obstajajo posebne vrste vhodnih aktivnosti, ki organizacijam prijaviteljicam omogočajo, da v svojo organizacijo povabijo strokovnjake, učitelje in izobraževalce. Namen vhodnih aktivnosti ni ustvariti dvosmerne izmenjave, ampak pripeljati osebe, ki lahko pomagajo pri razvoju in internacionalizaciji organizacije prijaviteljice.

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Na naslednji povezavi na spletišče Europa si lahko preberete celotno besedilo o standardih kakovosti Erasmus: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools.

Učenje jezikov je pomemben del vsakega projekta mobilnosti: organizacije upravičenke bi morale svojim udeležencem pred aktivnostmi mobilnosti in med njimi zagotoviti podporo pri učenju jezikov. V ta namen Erasmus+ financira platformo za spletno jezikovno podporo, ki je brezplačna in odprta za vse udeležence programa Erasmus+.

Kako najti partnerje za aktivnosti mobilnosti?

Erasmus+ ponuja različna orodja in priložnosti za iskanje partnerjev za vaše aktivnosti mobilnosti:

- **EPALE – elektronska platforma za izobraževanje odraslih v Evropi** ponuja spletno orodje za iskanje partnerjev. Z registracijo na platformi lahko objavite obvestila o iskanju partnerja in iščete po obvestilih drugih organizacij: https://epale.ec.europa.eu/sl/erasmus-adult-education;

- nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo **aktivnosti usposabljanja in sodelovanja**. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence

programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo na ustreznih spletiščih nacionalnih agencij in spletni strani podpornega centra SALTO za izobraževanje in usposabljanje o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja: www.salto-et.net;

- **platforma Erasmus+ za rezultate projektov** omogoča iskanje vseh akreditiranih organizacij in odobrenih projektov: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.

Horizontalne razsežnosti

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

VKLJUČEVANJE IN RAZNOLIKOST

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru dijakov, ki se bodo udeležili aktivnosti projekta, bi bilo treba upoštevati ključne dejavnike, kot so motiviranost, uspešnost ter potrebe udeležencev po osebnem razvoju in učenju. Podobno bi bilo treba pri izboru osebja, ki bo sodelovalo v aktivnostih, zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja na voljo vsem učečim se v organizaciji.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Upravičenci in druge sodelujoče organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, se spodbujajo, naj aktivno ustvarjajo in omogočajo priložnosti za mobilnost, na primer z določitvijo obdobij mobilnosti v svojem akademskem koledarju in opredelitvijo standardnih ukrepov za ponovno vključevanje udeležencev, ki se vrnejo.

OKOLJSKO TRAJNOSTNE IN ODGOVORNE PRAKSE

V skladu s standardi kakovosti Erasmus morajo organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, med svojimi udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev. Organizacije, ki izvajajo izobraževanje in usposabljanje, bi morale ta načela vključiti v svoje vsakdanje delo ter aktivno spodbujati spremembo miselnosti in vedenja med dijaki in zaposlenimi.

DIGITALNA PREOBRAZBA NA PODROČJU IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Program v skladu s standardi kakovosti Erasmus vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami ter izboljšanje njihovega učenja in poučevanja. Poleg tega lahko udeleženci praks za digitalne priložnosti izkoristijo: aktivnosti mobilnosti, ki jim omogočajo pridobivanje digitalnih spretnosti, osebju pa krepitev zmogljivosti za usposabljanje, poučevanje in opravljanje drugih nalog s pomočjo digitalnih orodij. Take aktivnosti se lahko organizirajo s katero koli obliko mobilnosti, ki je na voljo.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek smiselnih formalnih ali neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih

vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENC

Program podpira vseživljenjski razvoj in krepitev ključnih kompetenc[146], potrebnih za osebni razvoj in izpolnitev, zaposljivost, aktivno državljanstvo in socialno vključenost. Sodelujoče organizacije bi morale ponujati aktivnosti usposabljanja in učenja, prilagojene specifičnim potrebam učečih se, s čimer bi jim morale pomagati doseči ekonomsko neodvisnost ter odpraviti ovire, s katerimi se srečujejo pri izobraževanju in socialnih stikih.

AKTIVNOSTI

V tem oddelku so predstavljene vrste aktivnosti, ki se lahko financirajo v okviru programa Erasmus+ v okviru kratkotrajnih in akreditiranih projektov.

Vse aktivnosti učne mobilnosti morajo biti:

- **izobraževalne:** namenjene udeležencem za izboljšanje ali pridobitev novega znanja, spretnosti, kompetenc in odnosov,
- **transnacionalne:** vključevati sodelovanje med ljudmi iz različnih držav z namenom medsebojne izmenjave in učenja,
- **strukturirane:** imeti jasno metodologijo, učni program in načrtovane učne izide,
- **strateške:** prispevati k širšemu naboru projektnih ali akreditacijskih ciljev.

Vse aktivnosti mobilnosti učečih se in osebja morajo potekati v organizaciji v tujini, pri čemer ima vodilno vlogo osebje organizacije gostiteljice (organizacije gostiteljice se imenujejo tudi „organizacije prejemnice“). Hčerinske družbe organizacije pošiljateljice ali drugi subjekti, povezani z organizacijo pošiljateljico, ne morejo delovati kot organizacije gostiteljice, če ne izpolnjujejo zahteve glede transnacionalnih dejavnosti.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna finančna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

MOBILNOST OSEBJA

Upravičene aktivnosti	▪ Sledenje na delovnem mestu (od 2 do 60 dni) ▪ Mobilnost z namenom poučevanja ali usposabljanja (od 2 do 365 dni) ▪ Tečaji in usposabljanje (od 2 do 10 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti. Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Sledenje na delovnem mestu**: udeleženci lahko določeno obdobje preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem

[146] Ključne kompetence – https://ec.europa.eu/education/policies/school/key-competences-and-basic-skills_sl.

	in sodelovanjem. Spremljanje na delovnem mestu zahteva jasno opredelitev glavnega mentorja v organizaciji gostiteljici, tj. osebe, ki jo udeleženec spremlja. Istega mentorja lahko hkrati spremljata največ dva udeleženca. **Programi poučevanja ali usposabljanja**: udeleženci lahko preživijo obdobje poučevanja ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniki. **Tečaji in usposabljanje**: udeleženci lahko sodelujejo na strukturiranem tečaju ali podobnem usposabljanju, ki ga izvajajo usposobljeni strokovnjaki in temelji na vnaprej določenem učnem programu in učnih izidih. Največ tri osebe iz iste organizacije pošiljateljice in največ deset oseb iz istega konzorcija za mobilnost lahko prejme sredstva za skupno udeležbo na istem tečaju. Vsaka oseba se lahko udeleži samo enega tečaja na projekt. Usposabljanje mora vključevati jasno transnacionalno komponento, na primer s spodbujanjem učne interakcije med udeleženci iz različnih držav ali vključevanjem drugih elementov transnacionalnega prenosa praks, kot je močna vključenost osebja, dejavnega v izobraževanju odraslih, iz države gostiteljice, da komunicira s kolegi iz tujine in jim predstavi svoje prakse. Vsebina tečajev in usposabljanja mora biti pomembna za strokovno znanje in spretnosti sodelujočega osebja ter cilje projekta ali akreditacije. Podprte aktivnosti lahko vključujejo na primer tečaje in usposabljanje, ki jih organizirajo javne institucije ali prostovoljske organizacije, dejavnosti, organizirane v okviru izmenjave praks med organizacijami v različnih državah, ter komercialno dostopne tečaje in usposabljanje. Tečaje in usposabljanje lahko gostijo tudi upravičenci programa Erasmus+, da bi skupaj usposabljali svoje osebje in izmenjevali dobro prakso. Takšno usposabljanje lahko vključuje vsebino, ki jo pripravijo zunanji strokovnjaki, del usposabljanja pa je lahko namenjen aktivnostim iskanja partnerjev. Popolnoma pasivne aktivnosti, kot so poslušanje predavanj, govorov ali množičnih konferenc, niso podprte. Konference in podobno imenovani dogodki so lahko upravičeni do financiranja le, če udeleženci večino časa porabijo za strukturirano usposabljanje, delavnice, praktične vaje, izmenjavo praks s kolegi ali druge oblike aktivnega učenja. Prijavitelji se morajo zavedati, da so ponudniki komercialnih tečajev neodvisni od programa Erasmus+ in delujejo kot ponudniki storitev na prostem trgu. Za izbiro tečajev in usposabljanja je torej odgovorna organizacija upravičenca. Za usmerjanje prijaviteljev pri izbiri so na voljo naslednji standardi kakovosti: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/resources-and-tools/quality-standards-key-action-1.
Upravičeni udeleženci	Med upravičenimi udeleženci so učitelji, trenerji ter vsi drugi nepedagoški strokovnjaki in osebje v izobraževanju odraslih. Upravičeno nepedagoško osebje vključuje osebje, ki dela na področju izobraževanja odraslih, bodisi pri ponudnikih izobraževanja odraslih (npr. vodstveno osebje, koordinatorji za program Erasmus+ itd.) bodisi v drugih organizacijah, aktivnih na področju izobraževanja odraslih

	(npr. prostovoljci, svetovalci, koordinatorji za program Erasmus+, usklajevalci politik, odgovorni za izobraževanje odraslih itd.). Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti (na primer kot zunanji trenerji, strokovnjaki, prostovoljci, člani uprave, inšpektorji itd.). V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Nacionalne agencije oblikujejo pregledno in dosledno prakso glede tega, katera so sprejemljiva delovna razmerja in dokazila v njihovem nacionalnem okviru. Člani osebja, ki delajo na daljavo iz tujine, ne morejo sodelovati pri aktivnostih v državi, iz katere delajo.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[147].
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Pred aktivnostjo mobilnosti se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Za tečaje in usposabljanje se lahko namesto učnega sporazuma uporabi program tečaja. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

MOBILNOST UČEČIH SE

Upravičene aktivnosti	▪ Skupinska mobilnost učečih se odraslih (od 2 do 30 dni, vsaj dva učeča se odrasla na skupino) ▪ Kratkotrajna učna mobilnost učečih se odraslih (od 2 do 29 dni) ▪ Dolgotrajna učna mobilnost učečih se odraslih (od 30 do 365 dni) Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti učečih se kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti.

[147] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

	Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Skupinska mobilnost učečih se odraslih:** skupina učečih se odraslih iz organizacije pošiljateljice lahko preživi čas v drugi državi, da bi izkoristila inovativno učenje, organizirano v sodelovanju med organizacijo pošiljateljico in organizacijo gostiteljico (nakup komercialno dostopnih storitev usposabljanja ni podprt). Aktivnosti morajo vključevati skupne učne aktivnosti z udeleženci iz druge države in lahko vključujejo kombinacijo različnih metod in tehnik formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja, kot so vzajemno učenje, učenje na delovnem mestu, prostovoljstvo in drugi inovativni pristopi. Usposobljeni trenerji iz organizacije pošiljateljice morajo učeče se spremljati v celotnem obdobju aktivnosti in sodelovati pri izvajanju učnega programa. Vsebina aktivnosti skupinske mobilnosti bi morala biti osredotočena na ključne kompetence učečih se odraslih ali vključevanje in raznolikost, digitalne spretnosti, okoljsko trajnostnost in sodelovalne razsežnosti programa. **Kratkotrajna učna mobilnost učečih se odraslih:** učeči se odrasli se lahko v določenem obdobju učijo v organizaciji gostiteljici v tujini, da bi izboljšali svoje znanje in spretnosti. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Učni program lahko vključuje kombinacijo različnih metod formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja. **Dolgotrajna učna mobilnost učečih se odraslih:** učeči se odrasli se lahko v določenem daljšem obdobju učijo v organizaciji gostiteljici v tujini, da bi izboljšali svoje znanje in spretnosti. Za vsakega udeleženca mora biti pripravljen individualni učni program. Učni program lahko vključuje kombinacijo različnih metod formalnega, priložnostnega in neformalnega učenja. Upoštevajte, da razlika med oblikami skupinskih in individualnih aktivnosti ne temelji na ureditvi potovanja in nastanitve, temveč na zahtevah za kolektivne ali individualne učne programe, kot so opisane v nadaljevanju pod naslovom „Dokumentiranje učnih izidov“. V skladu s tem je za skupinske in individualne aktivnosti, kot so opredeljene v pravilih za dodelitev sredstev, predstavljenih na koncu tega poglavja, zagotovljena drugačna raven organizacijske podpore. Za enostavne aktivnosti, pri katerih se uporabljajo obstoječi viri in vsebina, se priporoča oblika skupinske mobilnosti, medtem ko so individualne oblike primernejše za aktivnosti, pri katerih je potrebna posebna naložba organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (tudi v primerih, ko več udeležencev potuje in prebiva skupaj).
Upravičeni udeleženci	Upravičeni udeleženci so učeči se, ki koristijo programe ali aktivnosti izobraževanja odraslih[148] v organizaciji pošiljateljici. V okviru priložnostnega in neformalnega izobraževanja odraslih so lahko upravičeni učeči se vse osebe, ki koristijo aktivnosti (vključno z usmerjanjem in svetovanjem ali podobno podporo), ki jih zagotavljajo organizacije, dejavne na področju izobraževanja odraslih (kot so knjižnice, centri

[148] Upravičene programe izobraževanja odraslih in aktivnosti v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljeni pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije. Izobraževalno osebje (učitelji, trenerji, izobraževalci, mladinsko osebje itd.) ali drugi zaposleni odrasli se v okviru tega merila za upravičenost ne štejejo za učeče se odrasle, razen če hkrati kot učeči se sodelujejo v posebnem programu ali aktivnosti za izobraževanje odraslih, ki je vključena v zgoraj navedeno določitev pristojnega nacionalnega organa. Osebje v izobraževanju odraslih se lahko udeleži aktivnosti mobilnosti osebja, opisanih zgoraj v tem poglavju. Podobno se lahko izobraževalno osebje, ki dela na drugih področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, udeleži aktivnosti mobilnosti za osebje v okviru programa Erasmus+, kot je opisano v ustreznih poglavjih tega vodnika za prijavitelje.

	za vseživljenjsko učenje, skupnostni centri itd.), če so te organizacije in njihove aktivnosti priznane kot upravičene v njihovem nacionalnem okviru. Pri izbiri udeležencev bi si bilo treba pri vseh projektih prizadevati za vključujočo in uravnoteženo mešanico profilov udeležencev in obsežno vključitev udeležencev z manj priložnostmi v skladu s cilji ukrepa.
Upravičeni kraji izvajanja	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Aktivnosti se morajo izvajati v državi, v kateri ima organizacija gostiteljica zakoniti sedež. Vsaka aktivnost mobilnosti lahko poteka samo v eni državi[149]. Skupinska mobilnost učečih se odraslih mora potekati v organizaciji gostiteljici. Izjemoma se lahko aktivnosti izvajajo na drugem kraju v državi organizacije gostiteljice, če to upravičujeta vsebina in kakovost aktivnosti. V tem primeru se potni stroški udeležencev od organizacije gostiteljice do kraja dogodka ne bodo šteli za aktivnost transnacionalne mobilnosti. Zato v ta namen ni mogoče zahtevati dodatnih sredstev. Poleg tega lahko skupinska mobilnost učečih se odraslih poteka na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[150]. Ne glede na kraj morajo skupinske aktivnosti vključevati učeče se odrasle iz vsaj dveh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.
Dokumentiranje učnih izidov	Zahteve za dokumentiranje učnih izidov so določene v standardih kakovosti Erasmus in podrobneje opredeljene v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt. Aktivnosti mobilnosti posameznikov: pred aktivnostjo se morajo organizacija pošiljateljica, organizacija gostiteljica in udeleženec dogovoriti o učnem sporazumu (ali podobnem dokumentu), v katerem so določeni pričakovani učni izidi udeleženca. Po aktivnosti je treba učne izide, ki jih je dosegel udeleženec, priznati z izdajo potrdila Europass mobilnost ali podobnega dokumenta. Organizacija upravičenka mora hraniti kopijo izdanega dokumenta kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Poleg tega lahko nacionalna agencija zahteva, da organizacija upravičenka podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z udeležencem in ga hrani kot dokazilo. Ta zahteva mora biti navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Aktivnosti skupinske mobilnosti: učni program je treba pripraviti za celotno skupino (individualni učni sporazumi niso potrebni). Organizacija upravičenka mora po aktivnosti hraniti učni program in seznam udeležencev (vključno s spremljevalnimi osebami) kot dokazilo o zaključku aktivnosti.

[149] Kratka čezmejna potovanja so dovoljena, če so pomembna za aktivnost, vendar se to pri izračunu nepovratnih sredstev ne bo štelo za spremembo države kraja izvajanja. Če so zaporedne aktivnosti organizirane v različnih državah, mora vsaka aktivnost sama izpolnjevati vsa ustrezna merila za upravičenost.

[150] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Aktivnosti na sedežih EU se bodo štele za transnacionalno mobilnost, če v aktivnosti skupaj sodelujejo udeleženci iz vsaj dveh držav. V tem primeru se lahko financiranje (kot je opisano v poglavju „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“) zahteva za vse udeležence ne glede na njihovo izvorno državo. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

DRUGE PODPRTE AKTIVNOSTI

Upravičene aktivnosti	▪ Povabljeni strokovnjaki (od 2 do 60 dni) ▪ Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju (od 10 do 365 dni) Izvedene aktivnosti morajo izpolnjevati naslednje kvalitativne zahteve. **Povabljeni strokovnjaki:** organizacije lahko povabijo trenerje, učitelje, strokovnjake na področju politik ali druge usposobljene strokovnjake iz tujine, ki lahko pomagajo izboljšati poučevanje, usposabljanje in učenje v organizaciji gostiteljici. Povabljeni strokovnjaki lahko na primer izvajajo usposabljanje za osebje organizacije gostiteljice, predstavijo nove metode poučevanja ali pomagajo pri prenosu dobrih praks na področju organizacije in upravljanja. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju:** organizacije prijaviteljice lahko gostijo učitelje na usposabljanju, ki želijo opraviti prakso v tujini.
Upravičeni udeleženci	**Povabljeni strokovnjaki** so lahko katere koli osebe iz druge države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ki lahko zagotovijo strokovno znanje in usposabljanje, ki ustreza potrebam in ciljem organizacije, ki jih povabi. **Gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju** je na voljo udeležencem, ki so v drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vpisani v program izobraževanja za učitelje (ali podoben program izobraževanja za trenerje ali izobraževalce) ali so ga pred kratkim zaključili[151]. Finančna podpora se lahko zagotovi za njihovo udeležbo, če institucija pošiljateljica ne zagotovi nepovratnih sredstev za isti namen.
Upravičeni kraji izvajanja	Kraj izvajanja za povabljene strokovnjake in učitelje na usposabljanju je vedno organizacija upravičenka (vključno s člani konzorcija).
Dokumentiranje učnih izidov	V primeru povabljenih strokovnjakov se je treba z organizacijo gostiteljico pred aktivnostjo dogovoriti o učnem programu, ki ga bo izvedel strokovnjak. Po aktivnosti mora organizacija upravičenka hraniti izvedeni učni program kot dokazilo o zaključku aktivnosti. Za gostujoče učitelje in izobraževalce na usposabljanju se uporabljajo zahteve, opisane za posamezne aktivnosti mobilnosti učečih se.

PRIPRAVLJALNI OBISKI

Kaj je pripravljalni obisk?	Pripravljalni obisk je obisk bodoče organizacije gostiteljice, ki ga opravi osebje organizacije pošiljateljice, da bi bolje pripravili aktivnost mobilnosti učečih se oseb ali osebja.

[151] Mladi diplomanti so do sodelovanja upravičeni do 12 mesecev po zaključku šolanja. Če udeleženci po zaključku šolanja služijo obvezni vojaški rok ali opravljajo nadomestno civilno služenje, se obdobje upravičenosti podaljša za obdobje tega služenja.

Kdaj je mogoče organizirati pripravljalni obisk?	Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju vključevanja, obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za boljšo pripravo mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi, za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo kot priprava na kakršno koli mobilnost učečih se oseb ali osebja, razen „tečajev in usposabljanja“.
Kdo lahko sodeluje pri pripravljalnem obisku?	Pripravljalne obiske lahko opravijo katere koli osebe, ki so upravičene do aktivnosti mobilnosti osebja in sodelujejo pri organizaciji projekta. Izjemoma se lahko pripravljalnih obiskov za svoje aktivnosti udeležijo učeči se, ki se bodo udeležili dolgotrajne učne mobilnosti, in udeleženci z manj priložnostmi, vključeni v katero koli aktivnost. Pri pripravljalnem obisku lahko sodelujejo največ tri osebe.
Kje potekajo pripravljalni obiski?	Pripravljalni obiski potekajo v prostorih bodoče organizacije gostiteljice ali na katerem koli drugem kraju, kjer se načrtujejo aktivnosti mobilnosti. Pravila, ki se uporabljajo za kraje aktivnosti mobilnosti za osebje in učeče se osebe, veljajo tudi za pripravljalne obiske, povezane s temi aktivnostmi. Organizacija gostiteljica pa lahko organizira le en pripravljalni obisk.

MOBILNOST OSEBJA IN UČEČIH SE ODRASLIH V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH ZA NEAKREDITIRANE INSTITUCIJE (KRATKOTRAJNI PROJEKTI)

Kratkotrajni projekti za mobilnost učečih se odraslih in osebja so neposreden in enostaven način, kako izkoristiti prednosti programa Erasmus+. Njihov namen je organizacijam omogočiti, da enostavno organizirajo nekaj aktivnosti in pridobijo izkušnje v programu. Upravičenci bodo po uspešno zaključenem kratkotrajnem projektu imeli možnost zaprositi za akreditacijo Erasmus. Pristojna nacionalna agencija bo objavila pravila o upravičenosti, pragove kakovosti, minimalne zahteve in največje število novih akreditacij.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Do prijave so upravičene[152] naslednje organizacije: (1) organizacije, ki izvajajo formalno, priložnostno in neformalno izobraževanje odraslih[153]; (2) lokalni in regionalni javni organi, usklajevalni organi in druge organizacije, ki opravljajo naloge na področju izobraževanja odraslih. Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za izobraževanje odraslih, se ne morejo prijaviti za kratkotrajne projekte.
Konzorcij za mobilnost	Prijavitelji se lahko prijavijo kot posamezna organizacija ali kot koordinatorji konzorcija za mobilnost: skupina organizacij iz iste države, ki se prijavlja s skupnim projektom, ki ga vodi koordinator konzorcija za mobilnost, ta pa vlogo odda v imenu konzorcija. V tem primeru je treba v okviru prijave predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Članica konzorcija za mobilnost lahko postane vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za kratkotrajni projekt na istem področju[154]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost[155]. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v največ dveh vlogah za ključni ukrep 1 na področju izobraževanja odraslih. Zato lahko na področju izobraževanja odraslih organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni vlogi za konzorcij za mobilnost. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Upravičene države	Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

[152] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri.

[153] Ne glede na opredelitve, ki jih je določil pristojni nacionalni organ, upoštevajte, da se organizacije, ki izvajajo poklicno izobraževanje in usposabljanje za učeče se odrasle, običajno štejejo za ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja (in ne za ponudnike izobraževanja odraslih). Več informacij je na voljo v zadevnih opredelitvah na spletišču vaše nacionalne agencije.

[154] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

[155] Šole s posebnim statusom in pod nadzorom nacionalnih organov druge države (na primer *lycée français* ali nemške šole) lahko sodelujejo v konzorcijih za mobilnost, ki jih vodijo organizacije, ki jih je akreditirala nacionalna agencija v državi nadzora šole. Vendar ne smejo hkrati sodelovati v projektih, ki jih upravljajo nacionalne agencije v dveh različnih državah. Konzorcij za mobilnost, ki vključuje šole z zgoraj navedenim posebnim statusom, ne more organizirati aktivnosti mobilnosti med različnimi organizacijami v konzorciju niti aktivnosti mobilnosti učečih se ali osebja, če je država gostiteljica država nadzorne nacionalne agencije.

Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Roka za oddajo prijave	Prvi prijavni rok (za vse nacionalne agencije): **do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času).** Drugi prijavni rok: za nacionalne agencije, ki se odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. Prijavitelji morajo prijavo za drugi prijavni rok oddati do **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času).**
Datumi začetka projektov	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ Prvi prijavni rok: med 1. junijem in 31. decembrom istega leta. ▪ Drugi prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mesecev
Število prijav	Organizacija se lahko v posameznem krogu izbirnega postopka prijavi samo za en kratkotrajni projekt na področju izobraževanja odraslih. Organizacije, ki v okviru prvega prijavnega roka prejmejo nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt, se v drugem prijavnem roku istega razpisa za zbiranje predlogov ne smejo prijaviti.
Upravičene aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za izobraževanje odraslih. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Obseg projekta	Vsaka nacionalna agencija lahko določi najvišji znesek nepovratnih sredstev[156] na projekt. V tem primeru mora nacionalna agencija najvišji znesek nepovratnih sredstev objaviti pred rokom za oddajo prijav.

[156] Proračunski kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški za drago potovanje“ se ne upoštevata pri tej omejitvi.

Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

MERILA ZA IZBOR, MERILA ZA IZKLJUČITEV TER PRAVILA O IZVIRNI VSEBINI IN AVTORSTVU

Prijavitelji morajo imeti zadostne operativne in finančne zmogljivosti za izvajanje predlaganega projekta. Prijavitelji za projekt konzorcija za mobilnost morajo imeti ustrezno sposobnost za koordiniranje konzorcija.

Prijavitelji morajo predložiti podpisano častno izjavo, s katero potrjujejo, da niso v nobeni od situacij, navedenih v merilih za izključitev iz **dela C tega vodnika.** Poleg tega bodo prijavitelji s podpisom izjave potrdili, da oddana vloga vsebuje izvirno vsebino, ki so jo pripravili sami, in da za pripravo vloge niso bile plačane nobene druge organizacije ali zunanji posamezniki.

Več informacij o merilih za izbor, merilih za izključitev in pravilih o izvirni vsebini in avtorstvu si lahko preberete v **delu C tega vodnika**.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost (najvišje število točk: 20)	V kolikšni meri: ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija učečih se relevantni za področje izobraževanja odraslih; ▪ predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; ▪ za prijavitelje za projekt konzorcija za mobilnost: je profil predvidenih članov konzorcija relevanten za namen in cilje konzorcija, kot so opredeljeni v prijavi;

	▪ je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ predlog projekta ustreza naslednjim posebnim prednostnim nalogam: – podpiranju novih udeležencev in manj izkušenih organizacij, – podpiranju udeležencev z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta (najvišje število točk: 50)	V kolikšni meri: ▪ cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice, njenega osebja in dijakov, ▪ so predlagane aktivnosti ustrezne za doseganje ciljev projekta, ▪ so operativni in logistični vidiki zasnove projekta (kot so predlagani kraji izvajanja) ustrezni in stroškovno učinkoviti, ▪ projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse, ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij (zlasti EPALE) in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami gostiteljicami.
Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (najvišje število točk: 30)	V kolikšni meri: ▪ je prijavitelj jasno opredelil naloge in odgovornosti za izvajanje aktivnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije, ▪ je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta, ▪ je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

AKREDITIRANI PROJEKTI ZA MOBILNOST UČEČIH SE ODRASLIH IN OSEBJA V IZOBRAŽEVANJU ODRASLIH

Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih, se lahko prijavijo za financiranje v okviru posebnega sklopa financiranja, ki je na voljo samo njim. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu Erasmus, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni proračuna, potrebnega za naslednji sklop aktivnosti.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene organizacije: kdo se lahko prijavi?	Prijavitelji morajo imeti na dan začetka projekta veljavno akreditacijo Erasmus na področju izobraževanja odraslih.
Konzorcij za mobilnost	Organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus za koordinatorje konzorcijev za mobilnost, se morajo prijaviti za obliko mobilnosti za konzorcije za mobilnost. V okviru prijave je treba predložiti seznam članov konzorcija za mobilnost, ki mora poleg koordinatorja vključevati vsaj eno organizacijo članico. Vsaka organizacija, ki izpolnjuje merila za upravičenost za akreditacijo Erasmus na istem področju, lahko postane članica konzorcija za mobilnost[157]. Vse načrtovane organizacije članice konzorcija morajo biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu, kot koordinator konzorcija za mobilnost. Odnos med koordinatorjem konzorcija in člani konzorcija mora temeljiti na sodelovanju in nepridobitnem delovanju. Članicam konzorcija ni treba imeti akreditacije Erasmus. Organizacije, ki sodelujejo v konzorciju za mobilnost, se lahko v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov za financiranje prijavijo v največ dveh vlogah za ključni ukrep 1 na področju izobraževanja odraslih. Zato lahko na področju izobraževanja odraslih organizacije, ki zaprosijo za nepovratna sredstva za kratkotrajni projekt ali akreditirani projekt, kot organizacije članice dodatno sodelujejo v samo eni prijavi za konzorcij za mobilnost, ki se nanaša na kratkotrajni ali akreditirani projekt. Druge organizacije lahko sodelujejo v največ dveh vlogah za konzorcij za mobilnost.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Rok za oddajo prijave	**do 18. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)**
Datum začetka projekta	1. junij istega leta

[157] Za namene sklepanja pogodb so lahko člani konzorcija soupravičenci, povezani subjekti ali tretje osebe, ki prejemajo finančno podporo. Podpora tretjim osebam se lahko zagotovi na podlagi zahtev, določenih v standardih kakovosti Erasmus za upravičene aktivnosti in upravičene udeležence, opredeljenih za ta ukrep, do največ 60 000 EUR na organizacijo prejemnico. Člani konzorcija, ki so pravno del istega subjekta kot koordinator konzorcija, lahko prejmejo nepovratna sredstva za projekt in se za pravne namene ne bodo šteli za soupravičence, povezane subjekte ali tretje osebe. Odločitev o pogodbeni strukturi vsakega projekta konzorcija za mobilnost bo sprejela nacionalna agencija na podlagi statusa in formalnih povezav koordinatorja konzorcija in članov konzorcija v nacionalnem pravnem okviru. V vseh primerih morajo biti sodelujoči člani konzorcija navedeni v vlogi za projekt in v sporazumu o nepovratnih sredstvih za projekt kot del opisa projekta.

Trajanje projekta	Začetno trajanje vseh akreditiranih projektov je 15 mesecev. Upravičenci lahko zaprosijo za podaljšanje svojega projekta na skupno 24 mesecev, če je to utemeljeno. Podaljšanja se izvedejo po 12 mesecih izvajanja, razen če nacionalna agencija ne odloči drugače.
Število prijav	Akreditirane organizacije se lahko na posamezen razpis prijavijo samo enkrat.
Razpoložljive aktivnosti	Vse vrste aktivnosti za izobraževanje odraslih. Za podroben seznam in pravila glej poglavje „Aktivnosti“. Da bi bile prijave upravičene, morajo vključevati vsaj eno aktivnost mobilnosti osebja ali učečih se.
Podporne organizacije	Podporna organizacija je organizacija, ki pomaga organizaciji upravičenki pri praktičnih vidikih izvajanja projekta, ki se ne nanašajo na osrednje projektne naloge. Osrednje projektne naloge vključujejo finančno upravljanje sredstev programa, stik z nacionalno agencijo, poročanje o izvedenih aktivnostih ter vse odločitve, ki neposredno vplivajo na vsebino, kakovost in rezultate izvedenih aktivnosti (kot so izbira vrste aktivnosti, trajanje in organizacija gostiteljica, opredelitev in ocena učnih izidov) itd. Sodelovanje podporne organizacije mora odobriti nacionalna agencija. O vlogi in obveznostih podpornih organizacij se formalno dogovorijo zadevne organizacije in organizacija upravičenka. Podporna organizacija deluje pod nadzorom organizacije upravičenke, ki nosi končno odgovornost za rezultate in kakovost izvedenih aktivnosti. Vsi prispevki podpornih organizacij morajo biti skladni s standardi kakovosti Erasmus. Ob slabem izvajanju standardov kakovosti ali drugi obliki neizpolnjevanja teh zahtev lahko nacionalna agencija zahteva, da upravičenec preneha prejemati pomoč za nekatere naloge in jih izvaja sam. Če upravičenec ne izpolni zahtev, lahko nacionalna agencija odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Organizacije gostiteljice, ki udeležencem organizacije upravičenke zagotavljajo učne vsebine in mentorstvo, se ne štejejo za podporne organizacije, razen če hkrati podpirajo upravičenko pri drugih nalogah vodenja projektov, ki jih običajno izvaja organizacija pošiljateljica.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Kakovost načrta Erasmus prijavitelja je bila ocenjena v fazi prijave za akreditacijo, zato v fazi dodelitve proračunskih sredstev ni kvalitativnega ocenjevanja. Finančna sredstva bodo dodeljena vsem upravičenim vlogam za nepovratna sredstva.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevane aktivnosti (vključno z oceno proračuna, potrebnega za njihovo izvajanje);
- osnovnega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih sestavin dodelitve: kvalitativna uspešnost, prednostne naloge politike in geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi proračun, ki je na voljo za akreditirane projekte, in podrobna pravila o dodelitvi proračunskih sredstev. Pravila o dodelitvi proračunskih sredstev morajo spoštovati načela pravičnosti, preglednosti

in enakega obravnavanja. Kazalniki in metrike, ki se uporabljajo pri dodelitvi proračunskih sredstev, morajo biti objektivni in preverljivi, njihove vrednosti pa morajo biti prijaviteljem znane pred rokom iz razpisa.

Nacionalna agencija bo na podlagi veljavnih prispevkov na enoto in preteklih podatkov ocenila proračun, potreben za izvajanje aktivnosti, ki jih zahteva vsak prijavitelj. Prijaviteljem ni mogoče dodeliti nepovratnih sredstev, višjih od ocene proračuna.

Če se prijavitelju dodeli celotni ocenjeni proračun, potreben za izvedbo zahtevanih aktivnosti, bodo aktivnosti, zahtevane v vlogi, vključene v sporazum o nepovratnih sredstvih za projekt kot cilji glede izvajanja. V nasprotnem primeru, če se prijavitelju ne dodeli celotni ocenjeni proračun, bodo cilji glede izvajanja prilagojeni tako, da bodo še naprej sorazmerni z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi[158].

Proračuna za kategoriji stroškov „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški“ ni mogoče oceniti na enak način kot proračun za kategorije stroškov, za katere se uporabljajo prispevki na enoto. Nacionalna agencija bo zahteve za te vrste stroškov ocenila ločeno na podlagi predloženega opisa in utemeljitve. Upravičenci lahko med izvajanjem projekta po potrebi vložijo dodatne zahteve za te vrste stroškov. Nacionalna agencija bo take dodatne zahteve obravnavala po vrstnem redu prejema, dokler bodo na voljo sredstva.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za kratkotrajne in akreditirane projekte za mobilnost učečih se odraslih in osebja v izobraževanju odraslih se uporabljajo naslednja pravila za dodelitev sredstev. Projekti Erasmus+ se financirajo po načelu sofinanciranja. V skladu s tem so stroški na enoto, opredeljeni v spodnji preglednici, izračunani tako, da v povprečju krijejo 80 % dejanskih stroškov. Projekti lahko vključujejo udeležence, katerih vsa nepovratna sredstva ali del nepovratnih sredstev se financira iz virov, ki niso viri programa Erasmus+. Upravičenec lahko za vsakega posameznega udeleženca zahteva financiranje za vse upravičene proračunske kategorije ali le nekatere od njih, če so preostali stroški kriti na drugačen način. Sredstva, prejeta iz programa Erasmus+, lahko dopolni organizacija upravičenka, lahko pa se dopolnijo z drugimi sredstvi EU, donacijami, prispevki udeležencev, prispevki tretjih oseb itd. Upoštevati je treba načelo preprečevanja dvojnega financiranja (glej del C). Če upravičenka zahteva prispevke udeležencev, morajo biti ti skladni z ustreznimi določbami standardov kakovosti Erasmus. Taki prispevki zlasti ne smejo ustvarjati ovir za vključevanje udeležencev z manj priložnostmi.

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Organizacijska podpora	Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem projekta in niso zajeti v druge kategorije stroškov. Na primer: pripravo (pedagoško, medkulturno in drugo), mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za izvajanje projekta, virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, priznavanje učnih izidov, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.	100 EUR – na udeleženca mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje, – na povabljenega strokovnjaka, – na gostujočega učitelja ali izobraževalca na usposabljanju,
		125 EUR – na učečega se, ki se udeleži skupinske mobilnosti,

[158] Nacionalna agencija lahko izvede omejene spremembe sorazmerne prilagoditve, da bi omogočila boljše ujemanje med dodeljenimi nepovratnimi sredstvi in ciljnimi aktivnostmi, zagotovila skladnost z odobrenim načrtom Erasmus, nudila ustrezno podporo za prednostne aktivnosti, ohranila vsaj enega udeleženca v vsaki vrsti in kategoriji aktivnosti, ki jo zahteva prijavitelj, ter upoštevala pravila razpisa.

<table>
<tr><td></td><td>Z organizacijsko podporo se krijejo stroški organizacij pošiljateljic in organizacij gostiteljic (razen v primeru mobilnosti osebja za tečaje in usposabljanje). O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev. Spremljevalne osebe niso udeleženci v aktivnostih učne mobilnosti in se ne upoštevajo pri izračunu organizacijske podpore.</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>350 EUR; 200 EUR po stotem udeležencu iste vrste aktivnosti,
– na udeleženca kratkotrajne učne mobilnosti učečih se odraslih,
– na udeleženca mobilnosti osebja za sledenje na delovnem mestu in mobilnosti z namenom poučevanja ali usposabljanja.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td>500 EUR
na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti učečih se odraslih.</td></tr>
<tr><td>Potovanje</td><td>Prispevek za potne stroške udeležencev in spremljevalnih oseb za povratno potovanje od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno. Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo ter število udeležencev in spremljevalnih oseb.

Prijavitelj mora navesti enosmerno zračno razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[159], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[160].</td><td><table>
<tr><th>Potovalna razdalja</th><th>Zeleno potovanje</th><th>Potovanje, ki ni zeleno</th></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Individualna podpora</td><td></td><td><table>
<tr><th>Kategorija udeležencev</th><th>Skupina držav 1</th><th>Skupina držav 2</th><th>Skupina držav 3</th></tr>
<tr><td>Osebje</td><td>107–191 EUR</td><td>95–169 EUR</td><td>84–148 EUR</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

[159] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[160] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

<table>
<tr><td rowspan="2"></td><td rowspan="2">Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb[161] v času aktivnosti.

Po potrebi so upravičeni stroški bivanja za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno, ter največ šest dni za zeleno potovanje.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število oseb, trajanje bivanja in državo gostiteljico[162].</td><td>Učeči se</td><td>48–
127 EUR</td><td>41–
110 EUR</td><td>36–
93 EUR</td></tr>
<tr><td colspan="4">Zgoraj navedeni razponi so dovoljeni razponi za osnovne zneske za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija v okviru teh razponov določi točne osnovne zneske za projekte, ki jih vodi, in te informacije objavi na svojem spletišču.

Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti (vključno z dnevi potovanja). Od 15. dneva bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Podpora za vključevanje</td><td>Podpora za vključevanje za organizacije: stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev z manj priložnostmi.</td><td colspan="4">125 EUR na udeleženca.</td></tr>
<tr><td>Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). Podpora za vključevanje se lahko zagotovi tudi osebju z manj priložnostmi, ki prevzame vlogo spremljevalnih oseb ali se udeleži pripravljalnega obiska.

Mehanizem financiranja: dejanski stroški.

Pravilo dodelitve: prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.</td><td colspan="4">100 % upravičenih stroškov.</td></tr>
</table>

[161] V primeru spremljevalnih oseb se uporabljajo zneski za osebje. V izjemnih primerih, ko mora spremljevalna oseba ostati v tujini več kot 60 dni, bodo v proračunski postavki „Podpora za vključevanje“ zajeti tudi dodatni stroški bivanja, ki nastanejo po 60. dnevu.

[162] Skupine držav gostiteljic:
skupina držav 1: Avstrija, Belgija, Francija, Danska, Finska, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo
skupina držav 2: Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija;
skupina držav 3: Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Srbija, Severna Makedonija, Turčija.

Pripravljalni obiski	Potni stroški in stroški bivanja za udeležbo na pripravljalnem obisku. **Mehanizem financiranja:** stroški na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	680 EUR na udeleženca.
Kotizacije	Stroški za kotizacije za vpis v tečaje in usposabljanje v okviru mobilnosti osebja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje tečaja.	80 EUR na udeleženca na dan;
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali med učenjem ali usposabljanjem v času aktivnosti. Do jezikovne podpore so upravičeni udeleženci v naslednjih vrstah aktivnosti: sledenje na delovnem mestu, poučevanje in usposabljanje, gostovanje učiteljev in izobraževalcev na usposabljanju, kratkotrajna učna mobilnost učečih se odraslih in dolgotrajna učna mobilnost učečih se odraslih. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more prejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni ali zaradi posebnih ovir, s katerimi se spoprijemajo udeleženci z manj priložnostmi. Navedeni pogoji ne veljajo za okrepljeno podporo, zagotovljeno udeležencem v dolgotrajni učni mobilnosti učečih se odraslih. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	150 EUR na udeleženca. Poleg tega: 150 EUR okrepljene jezikovne podpore na udeleženca dolgotrajne učne mobilnosti za učeče se odrasle.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti z običajnimi nepovratnimi sredstvi iz kategorije „potovanje“. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto.	**Stroški finančnega jamstva:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	

UČNA MOBILNOST NA PODROČJU MLADINE

V tem poglavju Vodnika za prijavitelje so predstavljeni ukrepi v okviru ključnega ukrepa 1 na področju mladine. S temi ukrepi se mladim in mladinskim delavcem zagotavljajo priložnosti za neformalno in priložnostno učenje.

Neformalno in priložnostno učenje omogoča mladim, da pridobijo bistvene kompetence, ki prispevajo k njihovemu osebnemu in socialno-izobraževalnemu razvoju To lahko izboljša njihovo razumevanje Evropske unije in spodbuja dejavno udeležbo v demokratičnih procesih in družbi, s čimer se nazadnje izboljšajo njihove zaposlitvene možnosti.

Mladinski delavci s sodelovanjem v aktivnostih učne mobilnosti razvijajo spretnosti, pomembne za njihov poklicni razvoj, spodbujajo nove organizacijske prakse in na splošno izboljšujejo kakovost mladinskega dela.

Aktivnosti učenja na področju mladih bodo predvidoma imele izjemno pozitiven učinek na mlade, vključene organizacije, skupnosti, kjer se izvajajo te aktivnosti, samo mladino ter na evropske gospodarske in družbene sektorje na splošno. Podprti so naslednji ukrepi:

- mobilnost mladih – mladinske izmenjave;
- projekti mobilnosti za mladinske delavce;
- aktivnosti udejstvovanja mladih;
- ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU.

KAKO DOSTOPATI DO TEH PRILOŽNOSTI?

Za financiranje se je mogoče prijaviti na dva načina:

- **standardni projekti** organizacijam prijaviteljicam in neformalnim skupinam mladih omogočajo izvedbo ene ali več mladinskih aktivnosti v 3–24-mesečnem obdobju. Standardni projekti so najboljša izbira za organizacije, ki prvič sodelujejo v programu Erasmus+, in za tiste, ki želijo organizirati enkratni projekt in/ali organizirajo omejeno število aktivnosti, ali
- **akreditirane projekte** lahko organizirajo samo organizacije, ki imajo akreditacijo Erasmus na področju mladine. Ta posebni sklop financiranja omogoča akreditiranim organizacijam, da redno prejemajo sredstva za aktivnosti mobilnosti, ki prispevajo k postopnemu izvajanju njihovega načrta, ki so ga predložile za akreditacijo.

Organizacije, ki želijo redno organizirati aktivnosti mobilnosti, se lahko prijavijo za akreditacijo Erasmus. Več informacij o akreditacijah si preberite v spodnjem oddelku o akreditaciji Erasmus na področju mladih.

Poleg tega se lahko organizacije in neformalne skupine mladih pridružijo programu, ne da bi oddale prijavo, tako da se projektu pridružijo kot partnerice.

MOŽNOST ZA MOBILNOST AKREDITIRANIH ORGANIZACIJ ERASMUS NA PODROČJU MLADIH

Akreditirane organizacije se lahko za financiranje za aktivnosti mobilnosti mladih prijavijo po poenostavljenem postopku. Prijave temeljijo na predhodno odobrenem načrtu aktivnosti, predloženem za akreditacijo, zato ni treba predložiti podrobnega seznama in opisa načrtovanih aktivnosti. Namesto tega je pri prijavah poudarek na oceni števila aktivnosti, ki se bodo izvedle, in števila vključenih udeležencev.

Aktivnosti mobilnosti, ki se bodo izvajale v okviru tega ukrepa[163], morajo izpolnjevati minimalne zahteve, določene za posamezno vrsto aktivnosti v ustreznih oddelkih tega vodnika.

Akreditirane organizacije se zavezujejo, da bodo upoštevale standarde kakovosti Erasmus in izvajale visokokakovostne aktivnosti mobilnosti na področju mladine.

Akreditirane mladinske organizacije niso upravičene do financiranja v okviru standardnih projektov mladinskih izmenjav in mobilnosti za mladinske delavce. Lahko pa prevzamejo vlogo partnerja v navedenih projektih.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Za vloge za nepovratna sredstva se uporabljajo merila za upravičenost, navedena v nadaljevanju.

Kdo se lahko prijavi?	Vsaka organizacija, ki ima na datum začetka projekta veljavno akreditacijo Erasmus na področju mladih.
Upravičene aktivnosti	• Mladinske izmenjave • Aktivnosti za poklicni razvoj mladinskih delavcev Poleg tega se lahko izvajajo naslednje aktivnosti: • pripravljalni obiski • aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje (samo v povezavi z aktivnostmi strokovnega izpopolnjevanja mladinskih delavcev). Opis in merila za upravičenost za vsako od teh aktivnosti so navedeni v ustreznih poglavjih tega vodnika.
Trajanje projekta	Trajanje akreditiranega projekta je med 12 in 24 meseci. Po 12 mesecih lahko vsi upravičenci svoj projekt podaljšajo na skupno 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo 1. junija istega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

[163] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar se lahko iz zneska do 20 % razpoložljivih proračunskih sredstev financirajo mednarodne aktivnosti mobilnosti, v katere so vključeni organizacije in udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu in mejijo na EU (regije od 1 do 3; glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

Druge minimalne zahteve	Akreditirana organizacija se lahko za akreditiran projekt na posamezen razpis (na leto) prijavi samo enkrat.

DODELITEV PRORAČUNSKIH SREDSTEV

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev bo odvisen od številnih elementov:

- skupnega proračuna, ki je na voljo za dodelitev akreditiranim prijaviteljem;
- zahtevanih aktivnosti;
- najnižjega in najvišjega zneska nepovratnih sredstev;
- naslednjih meril za dodelitev: finančna uspešnost, kvalitativna uspešnost, prednostne naloge politike in tematska področja, ki jih obravnavajo aktivnosti, na katere se nanaša vloga, ter geografska uravnoteženost (če jih nacionalna agencija uporablja).

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi podrobna pravila o osnovnih in najvišjih zneskih nepovratnih sredstev, točkovanju na podlagi meril za dodelitev, ponderiranju vsakega merila, metodi dodelitve ter proračunu, ki je na voljo za akreditirane projekte.

Nacionalna agencija pred rokom iz razpisa objavi proračun, ki je na voljo za akreditirane projekte, in podrobna pravila o dodelitvi proračunskih sredstev. Pravila o dodelitvi proračunskih sredstev morajo spoštovati načela pravičnosti, preglednosti in enakega obravnavanja. Kazalniki in metrike, ki se uporabljajo pri dodelitvi proračunskih sredstev, morajo biti objektivni in preverljivi, njihove vrednosti pa morajo biti prijaviteljem znane pred rokom iz razpisa.

Nacionalna agencija bo na podlagi veljavnih prispevkov na enoto in preteklih podatkov ocenila proračun, potreben za izvajanje aktivnosti, ki jih zahteva vsak prijavitelj. Prijaviteljem ni mogoče dodeliti nepovratnih sredstev, višjih od ocene proračuna.

Če se prijavitelju dodeli celotni ocenjeni proračun, potreben za izvedbo zahtevanih aktivnosti, bodo aktivnosti, zahtevane v vlogi, vključene v sporazum o nepovratnih sredstvih za projekt kot cilji glede izvajanja. V nasprotnem primeru, če se prijavitelju ne dodeli celotni ocenjeni proračun, bodo cilji glede izvajanja prilagojeni tako, da bodo še naprej sorazmerni z dodeljenimi nepovratnimi sredstvi[164].

Proračuna za kategoriji stroškov „Podpora za vključevanje za udeležence“ in „Izredni stroški“ ni mogoče oceniti na enak način kot proračun za kategorije stroškov, za katere se uporabljajo prispevki na enoto. Nacionalna agencija bo zahteve za te vrste stroškov ocenila ločeno na podlagi predloženega opisa in utemeljitve. Upravičenci lahko med izvajanjem projekta po potrebi vložijo dodatne zahteve za te vrste stroškov. Nacionalna agencija bo take dodatne zahteve obravnavala po vrstnem redu prejema, dokler bodo na voljo sredstva.

[164] Nacionalna agencija lahko izvede omejene spremembe sorazmerne prilagoditve, da bi omogočila boljše ujemanje med dodeljenimi nepovratnimi sredstvi in ciljnimi aktivnostmi, zagotovila skladnost z odobrenim načrtom Erasmus, nudila ustrezno podporo za prednostne aktivnosti, ohranila vsaj enega udeleženca v vsaki vrsti in kategoriji aktivnosti, ki jo zahteva prijavitelj, ter upoštevala pravila razpisa.

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „MLADINSKE IZMENJAVE“

V okviru tega ukrepa[165] lahko organizacije in neformalne skupine mladih prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki združujejo mlade iz različnih držav, ki se lahko udeležijo izmenjav in se učijo zunaj svojega formalnega izobraževalnega sistema.

CILJI UKREPA

Program Erasmus podpira neformalno učno mobilnost mladih v obliki mladinskih izmenjav, katerih namen je angažirati in opolnomočiti mlade, da postanejo aktivni državljani, jih povezati z evropskim projektom ter jim pomagati pridobivati in razvijati kompetence za življenje in njihovo poklicno prihodnost.

Natančneje, namen mladinskih izmenjav je:

- spodbujati medkulturni dialog in učenje ter občutek pripadnosti Evropi;
- razvijati spretnosti in odnos mladih;
- krepiti evropske vrednote ter odpravljati predsodke in stereotipe;
- ozaveščati o družbeno pomembnih temah ter s tem spodbujati sodelovanje v družbi in aktivno udeležbo v demokratičnem življenju.

V projektu lahko sodelujejo vsi mladi, pri čemer je poseben poudarek na tistih z manj priložnostmi.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 je okvir za sodelovanje EU na področju mladine, ki temelji na resoluciji Sveta iz leta 2018[166]. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje 11 evropskih ciljev mladih, pri čemer ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih.

V okviru osrednjega področja „povezovanje“ strategija omogoča povezave in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, kot so mladinske izmenjave in pobuda DiscoverEU. Strategija v okviru področja „angažiranje“ omogoča udeležbo mladih, na primer z aktivnostmi udejstvovanja mladih in mladinskim dialogom EU. Strategija v okviru področja „opolnomočenje“ spodbuja kakovost mladinskega dela, na primer z mobilnostjo mladinskih delavcev ter njihovim sodelovanjem, usposabljanjem in mreženjem.

Projekti in aktivnosti v vseh oblikah in sektorjih se lahko zgledujejo po strategiji EU za mlade in prispevajo k njej. To je mogoče doseči tako, da se ugotovi, ali in kako projekt prispeva k uresničevanju:

- evropskih ciljev mladih[167],

[165] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar se lahko iz zneska do 20 % razpoložljivih proračunskih sredstev financirajo mednarodne aktivnosti mobilnosti, v katere so vključeni organizacije in udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu in mejijo na EU (regije od 1 do 3; glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[166] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.

[167] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

- politike EU na področju mladinskega dela[168, 169],
- politike EU na področju učne mobilnosti[170, 171],
- zapuščine evropskega leta mladih[172].

Za podporo glede tega, kako je mogoče projekte povezati s strategijo EU za mlade, se obrnite na svojo nacionalno agencijo ali podporne centre SALTO.

Strategija EU za mlade je na voljo na: https://youth.europa.eu/strategy_sl.

Tematske strategije na področju mladine

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih, strategija Youthpass in evropska strategija usposabljanja[173].

OPIS AKTIVNOSTI

Mladinske izmenjave

Mladinske izmenjave so srečanja skupin mladih iz vsaj dveh različnih držav, ki se za kratek čas zberejo, da bi skupaj izvedli program neformalnega učenja (kombinacija delavnic, vaj, razprav, igranja vlog, simulacij, aktivnosti na prostem itd.) v zvezi s temo, ki jih zanima, pri čemer se zgledujejo po evropskih ciljih mladih[174]. Učno obdobje obsega fazo načrtovanja pred uporabo, pripravljalno fazo pred izmenjavo ter ocenjevanje in spremljanje po njej.

Naslednje aktivnosti niso upravičene do nepovratnih sredstev v okviru mladinskih izmenjav: akademski študijski obiski, izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček, izmenjave, ki se lahko štejejo za turizem, festivali, počitniška potovanja, turneje, zakonsko določena srečanja, usposabljanja, ki jih odrasli izvajajo za mlade.

Pripravljalni obiski

V okviru mladinskih izmenjav lahko projekti vključujejo tudi pripravljalne obiske. Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami. Ob aktivnostih mladinskih izmenjav, ki vključujejo mlade z manj priložnostmi, bi morali pripravljalni obiski zagotoviti izpolnitev specifičnih potreb navedenih udeležencev. Pripravljalni obisk se opravi v državi ene od organizacij gostiteljic pred začetkom aktivnosti mladinske izmenjave.

[168] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.415.01.0001.01.SLV&toc=OJ%3AC%3A2020%3A415%3AFULL.
[169] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[170] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[171] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[172] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[173] Strategija za udeležbo mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/, strategija Youthpass: https://www.youthpass.eu/sl/about-youthpass/youthpass-strategy/, evropska strategija usposabljanja: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.
[174] Evropski cilji mladih so bili oblikovani v okviru strategije EU za mlade. Ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive. https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt izvajata vsaj dve organizaciji. V fazi prijave je treba opredeliti vse vključene organizacije, saj je trdno partnerstvo temeljni pogoj za visokokakovostno izvedbo projekta. Za zagotovitev, da imajo vključene organizacije koristi od svojega sodelovanja, bi moral biti projekt pomemben za redno delo organizacij z mladimi ter skladen z njihovimi cilji in potrebami. Vključene organizacije prevzamejo vlogo „pošiljateljice“ udeležencev in/ali njihove „gostiteljice“, ki gosti aktivnost. Ena od organizacij prevzame tudi vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za financiranje.

Če se to zdi potrebno, lahko organizacija upravičenka od udeležencev aktivnosti mladinske izmenjave zahteva prispevek, ki ga udeleženci plačajo pred odhodom. Znesek prispevka udeležencev mora biti zelo nizek, ostati sorazmeren z nepovratnimi sredstvi, dodeljenimi za izvajanje projekta, biti jasno utemeljen z neposredno koristjo za udeleženca, njegov namen mora biti dobro pojasnjen in utemeljen udeležencem, zbran na nepridobitni podlagi ter ne sme ustvarjati nepravičnih ovir za sodelovanje. Prispevkov ni dovoljeno zbirati od udeležencev z manj priložnostmi. Upravičenka lahko kategorijo stroškov „podpora za vključevanje“ uporabi za kritje vseh posebnih potreb, ki izhajajo iz ovir, s katerimi se soočajo ti udeleženci. Dodatnih pristojbin ali drugih prispevkov udeležencev ne smejo pobirati drugi izvajalci storitev, ki jih izbere organizacija upravičenka. Upravičenka mora vse prispevke, zbrane od udeležencev, prijaviti v končnem poročilu.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvajanje in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti projekta, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje:

- **načrtovanje**: opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd. pred vložitvijo vloge;
- **priprava**: praktične ureditve, sklepanje sporazumov s partnerji, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.;
- **izvajanje** aktivnosti;
- **nadaljnje spremljanje:** ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta.

Kakovostna mladinska izmenjava:

- temelji na aktivnem vključevanju mladih in sodelujočih organizacij, ki bi vsi morali aktivno sodelovati v vseh štirih fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje,
- vključuje različne skupine udeležencev in gradi na tej raznolikosti;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladih udeležencev;
- zagotavlja, da so učni izidi neformalnega in priložnostnega učenja, ki jih dosežejo udeleženci, pravilno opredeljeni in dokumentirani;
- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah.

Nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo aktivnosti usposabljanja in sodelovanja. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo v evropskem koledarju usposabljanj: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Učni proces

Za vzpostavitev mladinske izmenjave v okviru neformalnega učenja je treba vsaj del želenih učnih izidov načrtovati vnaprej, da se zagotovijo ustrezne učne priložnosti. Mladi, ki bodo sodelovali v aktivnosti projekta, bi morali prispevati k opredelitvi svojih potreb in znanja, ki ga želijo pridobiti ali razviti z mladinsko izmenjavo.

Udeleženci bi morali biti tudi čim bolj vključeni v načrtovanje in oblikovanje aktivnosti (pripravo programa, delovne metode in določitev delitve nalog) ter razmisliti, kako se pripraviti, da bi se med izmenjavo čim več naučili in dosegli čim večji osebni razvoj.

Po zaključku osrednje aktivnosti bi bilo treba udeležence povabiti, naj zagotovijo povratne informacije o aktivnosti ter razmislijo o tem, kaj so se naučili in kako lahko izkoristijo navedene učne izide. Poleg tega bi morali udeleženci razmisliti o morebitnem nadaljnjem spremljanju aktivnosti. To lahko storijo individualno in po možnosti v skupini.

Organizacije bi morale podpirati učni proces ter opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti z orodjem Youthpass.

Standardi kakovosti Erasmus

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Standardi kakovosti Erasmus so na voljo na spletnem naslovu: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth.

Zaščita in varnost udeležencev

Pri mladinski izmenjavi sodelujejo vodje skupin, ki spremljajo udeležence in jim nudijo podporo, da bi zagotovili kakovosten učni proces med osrednjo aktivnostjo. Hkrati omogočajo varno, spoštljivo in nediskriminatorno okolje ter zaščito udeležencev projektov. Med načrtovanjem in pripravo mladinske izmenjave bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba upoštevati naslednje horizontalne razsežnosti.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije, ki prejmejo podporo v okviru tega ukrepa, bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Mladinske izmenjave so zlasti primerne za vključevanje mladih z manj priložnostmi, kajti:

- skupinska mobilnost nudi izkušnjo mednarodne mobilnosti v varnem okolju skupine,
- zaradi kratkega trajanja mladinskih izmenjav je sodelovanje mladih z manj priložnostmi primerno,
- zaradi sodelovanja lokalnih udeležencev je prva udeležba v evropskih projektih lažja.

Mladinske izmenjave so primerne tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta, na primer za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije. V celotnem projektu se mora uporabljati ozaveščen pristop k vključevanju in raznolikosti. Ta vidika je treba upoštevati pri načrtovanju, pripravi, izvedbi in nadaljnjem spremljanju.

Okoljska trajnostnost

Mladinska izmenjava bi morala med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Načrtovati in izvesti bi jo bilo treba ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba na področju mladine

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ podpira udeležbo mladih. Kjer je to mogoče, bi morali projekti v okviru tega ukrepa ponujati priložnosti za demokratično udeležbo, vključno z državljanskim udejstvovanjem, ter možnost vplivanja na odločanje oziroma sodelovanja pri odločanju o zadevah, ki se nanašajo nanje, prek smiselnih učnih izkušenj, ki mlade spodbujajo k državljanskemu udejstvovanju pred udeležbo v aktivnosti mobilnosti, med njo in po njej. Projekti mobilnosti za mlade bi morali mladim nuditi tudi ustrezne priložnosti za dejavno vključevanje v snovanje in izvajanje projektnih aktivnosti kot poti za nadaljnje udejstvovanje udeležencev v demokratičnem življenju ter sodelovanje pri tem[175]. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti in medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Spodaj navedena merila za upravičenost se uporabljajo za standardne projekte mladinske izmenjave. Za akreditacije glej ustrezno poglavje tega vodnika.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija ali neformalna skupina mladih, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[176].

[175] Za vire in navdih si oglejte modula 7 (Projekti mobilnosti za mlade) in 12 (Načrtovanje udeležbe) zbirke orodij za sodelovanje mladih, pripravljene v okviru projekta SALTO PI: https://participationpool.eu/toolkit/.

[176] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati obrazec za pristop k organizaciji prijaviteljici. Obrazce za pristop je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, evropska mladinska nevladna organizacija, javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, socialno podjetje ali profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij in ima dokazane izkušnje na področju mladine, pod pogojem, da njeno sodelovanje nima komercialnega namena in ni namenjeno ustvarjanju dobička, • neformalna skupina mladih[177]. ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 3; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. Ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner pri tem ukrepu ne more sodelovati pri več kot 5 prijavah na rok.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima prijavitelj sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: • **do 11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta, • **do 5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 30. junijem naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored za vsako mladinsko izmenjavo in pripravljalni obisk, načrtovan v projektu.

Minimalne zahteve za mladinske izmenjave

Trajanje aktivnosti	Od 5 do 21 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost se mora izvajati v državi ene (ali več, če gre za potujoče aktivnosti) od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti. **Izjema:** aktivnosti ne smejo potekati v Belorusiji ali Rusiji.

[177] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav[178]. **Aktivnosti v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu**: vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Aktivnosti s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU**: pri aktivnosti mora biti udeležena vsaj ena sodelujoča organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, in ena sodelujoča organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 3).
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let[179], ki živijo v državah svoje organizacije pošiljateljice in gostiteljice. Vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe se ne štejejo za udeležence aktivnosti, vendar so upravičeni do podpore v okviru nekaterih proračunskih kategorij. Stari morajo biti najmanj 18 let.
Število udeležencev na aktivnost in sestava nacionalnih skupin	Najmanj 16 in največ 60 udeležencev na aktivnost, najmanj štirje udeleženci na skupino. Vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe se ne upoštevajo pri številu udeležencev. V primeru mladinskih izmenjav, v katerih sodelujejo samo mladi z manj priložnostmi, je najmanjše število udeležencev 10. Najmanj dve skupini mladih iz dveh različnih držav. Vsaka skupina mora imeti vsaj enega vodjo skupine. Največ dva olajševalca na aktivnost.
Druga merila	Vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacij gostiteljic za aktivnost mora imeti sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

Minimalne zahteve za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost je treba opraviti v državi ene od organizacij gostiteljic aktivnosti mladinske izmenjave. **Izjema:** aktivnosti ne smejo potekati v Belorusiji ali Rusiji.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, olajševalci, vodje skupin in mladi[180].

[178] Če več organizacij iz iste države sestavlja eno nacionalno skupino, ima lahko vsaka organizacija svojega vodjo skupine.

[179] Upoštevati je treba naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;
zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

[180] Pričakuje se, da bodo pri glavni aktivnosti sodelovale tudi osebe, ki se udeležujejo pripravljalnih obiskov.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost, utemeljitev in učinki (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljna populacija mladih relevantni za področje mladine; • bo projekt obravnaval eno ali več prednostnih nalog mladinskega dialoga EU ali ciljev mladih; • je projekt primeren za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa; • projekt ustreza ciljem ukrepa; • je projekt pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • projekt in predlagane aktivnosti obravnavajo potrebe sodelujočih organizacij in udeležencev izmenjave; • je projekt primeren za doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence; • je verjetno, da bo projekt vplival na udeležence in sodelujoče organizacije med svojim življenjskim ciklom in po njem ter na druga področja, poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni; • projekt v ukrep uvaja nove udeležence in manj izkušene organizacije.
Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • predlog jasno in celovito opisuje vse faze projekta: pripravo, izvajanje aktivnosti in nadaljnje spremljanje ter vključevanje mladih v vse faze aktivnosti; • se spoštuje uravnotežena zastopanost udeležencev glede na države in spol, aktivnosti pa so zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem iz različnih okolij in z različnimi sposobnostmi, • aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse; • predlagane učne metode, vključno z morebitnimi spletnimi/digitalnimi komponentami, so primerne za aktivnosti, • so razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass, ustrezni.

Kakovost vodenja projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • je kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore zadovoljiva; • so ukrepi, predvideni za zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev, ustrezni in učinkoviti; • so naloge in odgovornosti za aktivnosti jasno opredeljene v skladu s standardi kakovosti Erasmus; • načrt za sodelovanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki zagotavlja podporni okvir za vodenje projekta; • je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja različnih faz in rezultatov projekta glede na njegove cilje; • je prijavitelj predlagal ustrezen način razširjanja rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in zunaj njih; • projekt vključuje ukrepe, katerih namen je zagotoviti trajnostnost rezultatov tudi po koncu življenjskega cikla projekta.

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami za „ustreznost, utemeljitev in učinke“ in nato za „kakovost zasnove projekta“.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev. Vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe niso upravičeni do organizacijske podpore.</td><td colspan="3">125 EUR na udeleženca mladinske izmenjave</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Potovanje</td><td rowspan="9">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno z vodji skupin, spremljevalnimi osebami in olajševalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno. Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[181], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[182].

Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[183].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

[181] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[182] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

[183] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), prijavitelj (a) najprej izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter sešteje obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračuna nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na državo gostiteljico, trajanje aktivnosti na udeleženca, vodjo skupine, spremljevalno osebo in olajševalca (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter stroški za največ **štiri dodatne** dni za udeležence, vodje skupin, spremljevalne osebe in olajševalce, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.	Znesek iz preglednice A2.1 na udeleženca na dan.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. Vodje skupin, olajševalci in spremljevalne osebe niso upravičeni do podpore za vključevanje za organizacije. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	125 EUR na udeleženca mladinske izmenjave.
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami, vodji skupin in olajševalci (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne obiske	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** stroški na enoto. **Pravilo dodelitve:** izključeni so udeleženci iz organizacije gostiteljice. Na aktivnost se lahko financirata največ dva udeleženca na sodelujočo organizacijo, če je drugi udeleženec mlada oseba. Poleg tega se lahko financira tudi en olajševalec na pripravljalni obisk iz katere koli sodelujoče	680 EUR na udeleženca na pripravljalni obisk.

	organizacije. Pogoj: prijavitelj mora utemeljiti potrebo po pripravljalnem obisku, cilje in udeležence, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Ta pogoj se ne uporablja za projekte, ki se financirajo v okviru akreditacijskega sistema.	
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, vodji skupin in olajševalci, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški:** 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov.

Preglednica A2.1 Individualna podpora za mladinske izmenjave

	Individualna podpora (v EUR na dan)
Avstrija	78
Belgija	78
Bolgarija	45
Hrvaška	57
Ciper	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48

Finska	79
Francija	67
Nemčija	71
Grčija	68
Madžarska	60
Islandija	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49
Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Severna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugalska	57
Romunija	46
Srbija	47
Slovaška	48
Slovenija	54
Španija	58
Švedska	72
Švica	77
Turčija	50
Združeno kraljestvo	76
Sosednje tretje države, ki niso pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADINSKE DELAVCE

V okviru tega ukrepa[184] lahko organizacije prejmejo podporo za izvajanje projektov, ki obsegajo eno ali več aktivnosti učenja za poklicni razvoj in krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev in njihove organizacije.

CILJI UKREPA

Ta ukrep prek izkušenj, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem v okviru aktivnosti mobilnosti, podpira poklicni razvoj mladinskih delavcev in s tem razvoj kakovostnega mladinskega dela na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski in mednarodni ravni. Ukrep prispeva k ciljem strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, zlasti k evropski agendi za mladinsko delo[185] za kakovost, inovacije in priznavanje mladinskega dela.

Natančneje, namen projektov mobilnosti za mladinske delavce je:

- zagotavljati priložnosti za neformalno in priložnostno učenje za izobraževalni in poklicni razvoj mladinskih delavcev ter tako prispevati k visokokakovostni individualni praksi in razvoju organizacij in sistemov mladinskega dela;
- ustvariti skupnost mladinskih delavcev, ki bo lahko podpirala kakovost projektov in aktivnosti za mlade v programih EU in širše,
- razviti lokalne prakse mladinskega dela in prispevati h krepitvi zmogljivosti za kakovostno mladinsko delo udeležencev in njihove organizacije, kar bo jasno vplivalo na redno delo sodelujočih mladinskih delavcev z mladimi.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 je okvir za sodelovanje EU na področju mladine, ki temelji na resoluciji Sveta iz leta 2018[186]. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje 11 evropskih ciljev mladih, pri čemer ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih.

V okviru osrednjega področja „povezovanje“ strategija omogoča povezave in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, kot so mladinske izmenjave in pobuda DiscoverEU. Strategija v okviru področja „angažiranje“ omogoča udeležbo mladih, na primer z aktivnostmi udejstvovanja mladih in mladinskim dialogom EU. Strategija v okviru področja „opolnomočenje“ spodbuja kakovost mladinskega dela, na primer z mobilnostjo mladinskih delavcev ter njihovim sodelovanjem, usposabljanjem in mreženjem.

Projekti in aktivnosti v vseh oblikah in sektorjih se lahko zgledujejo po strategiji EU za mlade in prispevajo k njej. To je mogoče doseči tako, da se ugotovi, ali in kako projekt prispeva k uresničevanju:

- evropskih ciljev mladih[187],

[184] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar se lahko iz zneska do 20 % razpoložljivih proračunskih sredstev financirajo mednarodne aktivnosti mobilnosti, v katere so vključeni organizacije in udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu in mejijo na EU (regije od 1 do 3; glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[185] Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za vzpostavitev evropske agende za mladinsko delo: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=SL.
Več informacij o izvajanju evropske agende za mladinsko delo je na voljo na www.bonn-process.net.

[186] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.

[187] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

- politike EU na področju mladinskega dela[188, 189],
- politike EU na področju učne mobilnosti[190, 191],
- zapuščine evropskega leta mladih[192].

Za podporo glede tega, kako je mogoče projekte povezati s strategijo EU za mlade, se obrnite na svojo nacionalno agencijo ali podporne centre SALTO.

Strategija EU za mlade je na voljo na: https://youth.europa.eu/strategy_sl.

Tematske strategije na področju mladine

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih, strategija Youthpass in evropska strategija usposabljanja[193].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti za poklicni razvoj

Aktivnosti za poklicni razvoj so transnacionalne ali mednarodne aktivnosti učne mobilnosti, ki podpirajo poklicni razvoj mladinskih delavcev. Lahko so v obliki:

- **študijskih obiskov in različnih vrst nalog**, kot so sledenje na delovnem mestu, izmenjave mladinskih delavcev in vzajemno učenje v organizacijah za mladinsko delo in organizacijah v tujini, dejavnih na področju mladine;
- **mreženja in ustvarjanja skupnosti** med mladinskimi delavci, ki sodelujejo v ukrepu in podpirajo njegove cilje;
- **tečajev usposabljanja**, ki podpirajo razvoj kompetenc (na primer na podlagi ustreznih obstoječih modelov kompetenc), za izvajanje kakovostnih praks mladinskega dela ali obravnavo in preizkušanje inovativnih metod (povezanih na primer z digitalnim in pametnim mladinskim delom[194]);
- **seminarjev in delavnic**, ki podpirajo zlasti krepitev znanja in izmenjavo najboljših praks v zvezi s cilji, vrednotami in prednostnimi nalogami strategije EU za mlade in programov EU, ki prispevajo k njenemu izvajanju.

Naslednje aktivnosti niso upravičene do nepovratnih sredstev v okviru projektov mobilnosti za mladinske delavce: akademski študijski obiski, aktivnosti, katerih cilj je finančni dobiček, aktivnosti, ki se lahko štejejo za turizem, festivali, počitniška potovanja, turneje, zakonsko določena srečanja.

Aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje

Projekti mobilnosti za mladinske delavce lahko vključujejo **aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje**, ki so dopolnilne aktivnosti, namenjene krepitvi učinkov projekta mobilnosti na terenu. Vključujejo vse tiste aktivnosti, ki prispevajo k evropski

[188] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.415.01.0001.01.SLV&toc=OJ%3AC%3A2020%3A415%3AFULL.
[189] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[190] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[191] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[192] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[193] Strategija za udeležbo mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/, strategija Youthpass: https://www.youthpass.eu/sl/about-youthpass/youthpass-strategy/, evropska strategija usposabljanja: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.
[194] Sklepi Sveta o pametnem mladinskem delu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52017XG1207(01).

agendi za mladinsko delo[195] za kakovost, inovacije in priznavanje mladinskega dela, organizacijam, vključenim v projekte, in drugim pa zagotavljajo pridobljena spoznanja in orodja. Te dopolnilne aktivnosti predstavljajo priložnost za bolj izkušene in domiselne upravičence, da preizkusijo inovativne metode in odzive na skupne izzive, s čimer ustvarjajo nekakšen prostor „evropskega laboratorija za mladinsko delo“, ki izhaja iz aktivnosti za poklicni razvoj, ki se izvajajo v okviru projektov, in katerega pomen presega njihov okvir.

Nekateri primeri so priprava orodij in izmenjava praks, ki prispevajo k razvoju organizacij mladinskih delavcev in sistemov za mladinske delavce, aktivnosti za ozaveščanje in ustvarjanje skupnosti ter seznanjanje z inovativnimi metodami, vključno z uporabo digitalnih tehnologij, prek mladinskega dela. Te aktivnosti presegajo aktivnosti razširjanja v okviru nadaljnjega spremljanja, ki so del običajnega življenjskega cikla projekta, vendar lahko med te dopolnilne aktivnosti spadajo tudi bolj ciljno usmerjene in strateške aktivnosti razširjanja.

Aktivnost za razvoj sistemov in ozaveščanje se lahko izvaja na transnacionalni, mednarodni ali nacionalni ravni.

Pripravljalni obiski

Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami. Pripravljalni obiski se opravijo v državi ene od organizacij gostiteljic pred začetkom aktivnosti za poklicni razvoj.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt, podprt s tem ukrepom, mora vključevati eno ali več aktivnosti za poklicni razvoj. Te se lahko prilagodljivo kombinirajo, odvisno od ciljev projekta ter potreb sodelujočih organizacij in sodelujočih mladinskih delavcev.

Projekt izvajata vsaj dve organizaciji. V fazi prijave je treba opredeliti vse vključene organizacije, saj je trdno partnerstvo temeljni pogoj za visokokakovostno izvedbo projekta. Za zagotovitev, da imajo vključene organizacije koristi od svojega sodelovanja, bi moral biti projekt pomemben za redno delo organizacij z mladimi ter skladen z njihovimi cilji in potrebami. Vključene organizacije prevzamejo vlogo „pošiljateljice“ udeležencev in/ali njihove „gostiteljice“, ki gosti aktivnost. Ena od organizacij prevzame tudi vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za celoten projekt.

Če se to zdi potrebno, lahko organizacija upravičenka od udeležencev projekta mobilnosti za mladinske delavce zahteva prispevek, ki ga udeleženci plačajo pred aktivnostjo. Znesek prispevka udeležencev mora biti zelo nizek, ostati sorazmeren z nepovratnimi sredstvi, dodeljenimi za izvajanje projekta, biti jasno utemeljen z neposredno koristjo za udeleženca, njegov namen mora biti dobro pojasnjen in utemeljen udeležencem, zbran na nepridobitni podlagi ter ne sme ustvarjati nepravičnih ovir za sodelovanje. Prispevkov ni dovoljeno zbirati od udeležencev z manj priložnostmi. Upravičenka lahko kategorijo stroškov „podpora za vključevanje“ uporabi za kritje vseh posebnih potreb, ki izhajajo iz ovir, s katerimi se soočajo ti udeleženci. Dodatnih pristojbin ali drugih prispevkov udeležencev ne smejo pobirati drugi izvajalci storitev, ki jih izbere organizacija upravičenka. Upravičenka mora vse prispevke, zbrane od udeležencev, prijaviti v končnem poročilu.

Projekt ima štiri faze:

- **Načrtovanje** (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.),
- **priprava** (praktične ureditve, izbor udeležencev, sklepanje sporazumov s partnerji, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.),
- **izvajanje** aktivnosti,

[195] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42020Y1201(01)&from=SL in https://www.growingyouthwork.eu/.

- **nadaljnje spremljanje** (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta).

Kakovosten projekt mobilnosti za mladinske delavce:

- jasno vpliva na redno delo sodelujočih mladinskih delavcev z mladimi in na njihovo organizacijo;
- temelji na aktivnem vključevanju sodelujočih organizacij in mladinskih delavcev, ki bi morali aktivno sodelovati v vseh fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladinskih delavcev po izobraževanju in poklicnem razvoju[196], predvsem na področju kakovosti, inovacij in priznavanja, spremljajo pa ga ustrezni ukrepi za izbor, pripravo in nadaljnje spremljanje;
- zagotavlja, da se učni izidi, ki so jih udeleženci dosegli z neformalnim in priložnostnim učenjem, ustrezno priznajo in da so rezultati projekta, vključno z vsemi metodami, gradivi in orodji, prenosljivi ter se uporabljajo v sodelujočih organizacijah, kar prispeva k razvoju organizacij za mladinsko delo, in nadalje široko razširjajo na področju mladine;
- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah ter mladinskim delavcem zagotavlja orodja in metode za spodbujanje spoštovanja in obvladovanje raznolikosti pri njihovem vsakdanjem delu;
- spodbuja uporabo inovativnih praks in metod, kot je vključevanje digitalnih aktivnosti mladinskega dela, da bi bile instrument za preprečevanje kakršnih koli oblik spletnih dezinformacij in lažnih novic.

Nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo aktivnosti usposabljanja in sodelovanja. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo v evropskem koledarju usposabljanj: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Učni proces

Projekt mobilnosti za mladinske delavce mora predvideti podporo za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti prek orodja Youthpass, za podporo priznavanju in vplivu rezultatov projekta, posledičnih praks mladinskega dela, metodologij in gradiv na področju mladine.

Zaščita in varnost udeležencev

Med načrtovanjem in pripravo projekta bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

Standardi kakovosti Erasmus

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati **standarde kakovosti Erasmus** za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus+ na področju mladine zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Glej standarde kakovosti Erasmus+ na področju mladine: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba upoštevati naslednje horizontalne razsežnosti.

[196] *European Training Strategy Competence model for Youth Workers to work internationally* (Model kompetenc za evropsko strategijo usposabljanja za mednarodno delo mladinskih delavcev), https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

- Projekti mobilnosti so zlasti primerni za povečanje ozaveščenosti mladinskih delavcev o raznolikosti ter za izboljšanje spretnosti in kompetenc, potrebnih za uspešno vključevanje udeležencev z manj priložnostmi v prakso mladinskega dela. Vključevanje mladinskih delavcev, ki sodelujejo v vseh fazah projekta, spodbuja skrbno usmerjanje v procesu učenja in razvoja ter omogoča natančnejše spremljanje;
- prisotnost trenerjev in olajševalcev pri večini aktivnosti zagotavlja bolj oseben pristop, prilagojen potrebam udeležencev;
- v celotnem projektu se mora uporabljati ozaveščen pristop k vključevanju in raznolikosti. Ta vidika je treba upoštevati pri načrtovanju, pripravi, izvedbi in nadaljnjem spremljanju. Posebej pomembno je, kako se s projektom poveča sposobnost sodelujočih organizacij, da v okviru svojih rednih dejavnosti obravnavajo vprašanja vključevanja in raznolikosti;
- ta oblika je primerna tudi za vključitev udeležencev z manj priložnostmi. Zaradi prožnosti, ki jo omogoča ukrep v obliki aktivnosti (na primer trajanje, vrsta itd.), se lahko prilagodi potrebam udeležencev. Projekti mobilnosti za mladinske delavce so primerni tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot teme projekta, na primer za izmenjavo vključujočih praks in metod.

Okoljska trajnostnost

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje udeležencev z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ podpira vse razsežnosti udeležbe mladih. Aktivnosti mobilnosti za mladinske delavce bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti udeležencev, socialne in medkulturne kompetence, kritično razmišljanje in medijsko pismenost ter njihove strokovne kompetence za podporo udeležbe mladih. Kjer je to mogoče, bi morali projekti mladinskim delavcem ponujati priložnosti za demokratično udeležbo, vključno z državljanskim udejstvovanjem, ter možnost vplivanja na odločanje oziroma sodelovanja pri odločanju o zadevah, ki se nanašajo nanje. Vključena bi morala biti tudi sodelovalna razsežnost, in sicer da se mladinskim delavcem nudijo ustrezne priložnosti za dejavno vključevanje v snovanje in izvajanje

projektnih aktivnosti ter sodelovanje pri tem[197]. Prav tako bi morali projekti izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[198].
Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija, evropska mladinska nevladna organizacija, javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, socialno podjetje ali profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij in ima dokazane izkušnje na področju mladine, pod pogojem, da njeno sodelovanje nima komercialnega namena in ni namenjeno ustvarjanju dobička. Sodelujoča organizacija mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu in meji na EU (regije od 1 do 3; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. Ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner pri tem ukrepu ne more sodelovati pri več kot 5 prijavah na rok.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: • **do 11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta, • **do 5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 30. junijem naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Vsak projekt mora vključevati vsaj eno aktivnost za poklicni razvoj. Prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored za vsako aktivnost za poklicni razvoj, pripravljalne obiske ter aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje, načrtovane v projektu.

[197] Za vire in navdih si oglejte modul 12 (Načrtovanje udeležbe) zbirke orodij za sodelovanje mladih, pripravljene v okviru projekta SALTO PI in cilj katere je zagotoviti strokovno znanje, priporočila, orodja ter praktične smernice in razmislek za mladinske delavce o tem, kako spodbujati udeležbo mladih: https://participationpool.eu/toolkit/.

[198] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati obrazec za pristop k organizaciji prijaviteljici. Obrazce za pristop je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Minimalne zahteve za aktivnosti za poklicni razvoj

Trajanje aktivnosti	Od 2 do 60 dni, v kar niso zajeti dnevi potovanja. Od tega morata biti najmanj dva zaporedna dneva.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državi ene (ali več, če gre za potujoče aktivnosti) od organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti. **Izjema:** aktivnosti ne smejo potekati v Belorusiji ali Rusiji.
Število sodelujočih organizacij	Sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji (vsaj ena pošiljateljica in vsaj ena gostiteljica) iz različnih držav. **Aktivnosti v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu:** vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Aktivnosti s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ki mejijo na EU**: pri aktivnosti mora biti udeležena vsaj ena sodelujoča organizacija iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu, in ena sodelujoča organizacija iz tretje države, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 3).
Upravičeni udeleženci	Starost najmanj 16 let. Udeleženci morajo imeti stalno prebivališče v državi svoje organizacije pošiljateljice ali gostiteljice. Trenerji, spremljevalne osebe in olajševalci se ne štejejo za udeležence aktivnosti, vendar so upravičeni do podpore v okviru nekaterih proračunskih kategorij.
Število udeležencev	Število udeležencev: največ 50 udeležencev v posamezni aktivnosti, načrtovani za projekt. Trenerji, spremljevalne osebe in olajševalci se ne upoštevajo pri številu udeležencev. Udeleženci iz države organizacije gostiteljice morajo biti udeleženi v vsaki aktivnosti.
Druga merila	Vsaj ena od organizacij pošiljateljic ali organizacij gostiteljic za aktivnost mora imeti sedež v državi nacionalne agencije, ki prejme prijavo.

Minimalne zahteve za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnost je treba opraviti v državi ene od organizacij gostiteljic aktivnosti za poklicni razvoj. **Izjema:** aktivnosti ne smejo potekati v Belorusiji ali Rusiji.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, trenerji in olajševalci[199].

[199] Pričakuje se, da bodo pri glavni aktivnosti sodelovale tudi osebe, ki se udeležujejo pripravljalnih obiskov.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost, utemeljitev in učinki (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • so prijaviteljev profil, izkušnje in aktivnosti ustrezni za področje mladinskega dela; • bo projekt obravnaval eno ali več prednostnih nalog mladinskega dialoga EU ali ciljev mladih; • je projekt primeren za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa; • predlog projekta ustreza ciljem ukrepa; • je projekt pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • projekt in predlagane aktivnosti obravnavajo potrebe sodelujočih mladinskih delavcev in organizacij za mladinsko delo po razvoju; • je projekt primeren za: o krepitev ali preoblikovanje prakse sodelujočih organizacij v zvezi s kakovostjo, inovacijami in priznavanjem mladinskega dela, pa tudi njihovega dometa, in sicer z lokalne ravni na svetovno, če je ustrezno; o doseganje visokokakovostnih učnih izidov za sodelujoče mladinske delavce; o vključevanje udeležencev, dejavnih na področju mladinskega dela v sodelujočih organizacijah, ter organizacij, ki opravljajo konkretno mladinsko delo in redno delajo z mladimi na lokalni ravni; o ustvarjanje učinka na sodelujoče mladinske delavce in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; o ustvarjanje učinka na druga področja zunaj organizacij in na posameznike, ki ne sodelujejo neposredno v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni; • (če je ustrezno) predlagane aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje prispevajo k razvoju okolja mladinskega dela; • projekt v ukrep uvaja nove udeležence in manj izkušene organizacije.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • predlog kaže usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti;

	• predlog jasno in prepričljivo opisuje vse faze projekta (priprava, izvajanje in nadaljnje spremljanje) ter dejavno sodelovanje udeležencev v vseh fazah; • se spoštuje uravnotežena zastopanost udeležencev glede na države in spol; • so ukrepi za izbor mladinskih delavcev ustrezni in v skladu z opredelitvijo mladinskih delavcev v pravni podlagi; • so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem iz različnih okolij in z različnimi sposobnostmi; • aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse; • so predlagane učne metode, vključno z digitalnimi orodji ali virtualnimi komponentami, primerne za aktivnosti; • so podporni ukrepi za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter uporaba orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass, ustrezni; • (če je ustrezno) so orodja in prakse, predlagani v okviru „aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje“, ustrezni ter jih je mogoče ponoviti in navdihniti druge organizacije.
Kakovost vodenja projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • je kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore zadovoljiva; • so ukrepi, predvideni za zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev, ustrezni in učinkoviti; • so naloge in odgovornosti za aktivnosti jasno opredeljene v skladu s standardi kakovosti Erasmus; • načrt za sodelovanje in obveščanje med udeleženci skupin, sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki zagotavlja podporni okvir za vodenje projekta; • je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja različnih faz in rezultatov projekta glede na njegove cilje; • je prijavitelj predlagal ustrezen način razširjanja rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in zunaj njih; • projekt vključuje ukrepe, katerih namen je zagotoviti trajnostnost rezultatov tudi po koncu življenjskega cikla projekta.

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami za „ustreznost, utemeljitev in učinke“ in nato za „kakovost zasnove projekta“.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev. spremljevalne osebe, trenerji in olajševalci niso upravičeni do organizacijske podpore.</td><td colspan="3">125 EUR na udeleženca aktivnosti za poklicni razvoj.</td></tr>
<tr><td rowspan="9">Potovanje</td><td rowspan="9">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s trenerji, spremljevalnimi osebami in olajševalci, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[200], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[201].

Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[202].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

[200] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[201] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

[202] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), prijavitelj (a) najprej izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter sešteje obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračuna nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na državo gostiteljico, trajanje bivanja na udeleženca, spremljevalno osebo, trenerja in olajševalca (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej ter stroški za največ **štiri dodatne** dni za udeležence, trenerje, olajševalce in spremljevalne osebe, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.	Znesek iz preglednice A2.2 na udeleženca na dan. Ta preglednica se uporablja tudi za trenerje, olajševalce in spremljevalne osebe. Največ 1 100 EUR na udeleženca, trenerja, olajševalca in spremljevalno osebo.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. Trenerji, spremljevalne osebe in olajševalci niso upravičeni do podpore za vključevanje za organizacije. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	125 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami, trenerji in olajševalci (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne obiske	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** izključeni so udeleženci iz organizacije gostiteljice. Za posamezno aktivnost lahko sredstva prejmeta največ dva udeleženca na sodelujočo organizacijo. Poleg tega se lahko na pripravljalni obisk financira tudi en olajševalec/trener iz katere koli sodelujoče organizacije. Pogoj: prijavitelj	680 EUR na udeleženca na pripravljalni obisk.

	mora utemeljiti potrebo po pripravljalnem obisku, cilje in udeležence, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Ta pogoj se ne uporablja za projekte, ki se financirajo v okviru akreditacijskega sistema.	
Aktivnosti za razvoj sistemov in ozaveščanje	Stroški, povezani z izvajanjem dopolnilnih aktivnosti. Posredni stroški: pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov dopolnilnih aktivnosti, je upravičen v okviru posrednih stroškov in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki jih je mogoče prišteti k dopolnilnim aktivnostim (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov, stroški redno zaposlenega osebja). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški za neposredne stroške in pavšal za posredne stroške. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti potrebo in cilje, ki jih mora nato odobriti nacionalna agencija. Tem aktivnostim je mogoče dodeliti največ 10 % skupnih sredstev za kritje stroškov projekta.	Do največ 80 % upravičenih stroškov.
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, spremljevalnih oseb, trenerjev in olajševalcev, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija**.** Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za izredne stroške za drago potovanje, nadomestijo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški**: 80 % upravičenih potnih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

Preglednica A2.2 **Individualna podpora za aktivnosti za poklicni razvoj**

	Individualna podpora (v EUR na dan)
Avstrija	84
Belgija	88
Bolgarija	60
Hrvaška	75
Ciper	81
Češka	65
Danska	95
Estonija	76
Finska	93
Francija	85
Nemčija	77
Grčija	80
Madžarska	77
Islandija	99
Irska	91
Italija	85
Latvija	66
Lihtenštajn	84
Litva	65
Luksemburg	84
Malta	77
Nizozemska	92
Severna Makedonija	57
Norveška	94
Poljska	68
Portugalska	78
Romunija	64
Srbija	59
Slovaška	67
Slovenija	78
Španija	81
Švedska	87
Švica	84
Turčija	68
Združeno kraljestvo	88
Sosednje tretje države, ki niso pridružene programu	62

AKTIVNOSTI UDEJSTVOVANJA MLADIH

Ta ukrep[203] podpira aktivnosti zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja, ki spodbujajo in olajšujejo udeležbo mladih v demokratičnem življenju Evrope na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni.

Udeležba mladih pomeni, da imajo posamezni mladi in skupine mladih pravico, sredstva, prostor, priložnost in po potrebi podporo, da svobodno izražajo svoja stališča, prispevajo k družbenemu odločanju o vprašanjih, ki jih zadevajo, in nanj vplivajo ter so dejavni v demokratičnem in državljanskem življenju naših skupnosti. Gre za proces, v katerem se moč deli z mladimi v okviru odločanja ali drugih dejavnosti, ki jih obravnava projekt.

CILJI UKREPA

Program Erasmus+ podpira lokalne, nacionalne, transnacionalne in mednarodne projekte udejstvovanja, ki jih vodijo mladi ter spodbujajo udeležbo mladih v demokratičnem življenju Evrope in sledijo enemu ali več naslednjih ciljev:

- ustvariti priložnosti za mlade, da se vključijo in naučijo sodelovati v civilni družbi ter političnem ali demokratičnem življenju, da se sliši njihovo mnenje in upoštevajo njihove potrebe,
- razviti participativne strukture, mehanizme in pristope, ki mladim zagotavljajo prostor, podporo in sredstva, da lahko prispevajo k odločitvam, ki jih zadevajo, in vplivajo nanje.

Podprte dejavnosti bi morale biti usklajene s skupnimi evropskimi vrednotami[204] in temeljnimi pravicami ter ozaveščati o njih in obravnavati teme, ki so pomembne za mlade v vseh vidikih njihovega življenja. Prispevati bi morale k večjemu razumevanju sodelovanja mladih z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in evropskimi institucijami ter zanimanju zanj in povečati kompetence, ki so bistvene za sodelovanje v demokratičnih procesih. Podprte dejavnosti so lahko namenjene tudi povečanju razumevanja nosilcev odločanja o pomenu sodelovanja mladih ter krepitvi njihovih kompetenc za komuniciranje z mladimi in vključevanje mladih v odločanje.
Projekti lahko obravnavajo različne oblike sodelovanja in bi jih bilo treba izvajati na participativen način.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 je okvir za sodelovanje EU na področju mladine, ki temelji na resoluciji Sveta iz leta 2018[205]. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje 11 evropskih ciljev mladih, pri čemer ti cilji opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih.

V okviru osrednjega področja „povezovanje“ strategija omogoča povezave in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, kot so mladinske izmenjave in pobuda DiscoverEU. Strategija v okviru področja „angažiranje“ omogoča udeležbo mladih, na primer z aktivnostmi udejstvovanja mladih in mladinskim dialogom EU. Strategija v okviru področja „opolnomočenje“ spodbuja

[203] Največ proračunskih sredstev za ta ukrep je dodeljenih za podporo transnacionalnih aktivnosti, ki vključujejo organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu. Vendar se lahko iz zneska do 20 % razpoložljivih proračunskih sredstev financirajo mednarodne aktivnosti, v katere so vključeni organizacije in udeleženci iz tretjih držav, ki niso pridružene programu in mejijo na EU (regije od 1 do 3; glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).
[204] V skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.
[205] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3AFULL.

kakovost mladinskega dela, na primer z mobilnostjo mladinskih delavcev ter njihovim sodelovanjem, usposabljanjem in mreženjem.

Projekti in aktivnosti v vseh oblikah in sektorjih se lahko zgledujejo po strategiji EU za mlade in prispevajo k njej. To je mogoče doseči tako, da se ugotovi, ali in kako projekt prispeva k uresničevanju:

- evropskih ciljev mladih[206],
- politike EU na področju mladinskega dela[207, 208],
- politike EU na področju učne mobilnosti[209, 210],
- zapuščine evropskega leta mladih[211].

Za podporo glede tega, kako je mogoče projekte povezati s strategijo EU za mlade, se obrnite na svojo nacionalno agencijo ali podporne centre SALTO.

Strategija EU za mlade je na voljo na: https://youth.europa.eu/strategy_sl.

Udeležba mladih je temeljna pravica, ki temelji na mednarodnih in evropskih standardih človekovih pravic, med drugim na členih 10 in 11 Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki zagotavljata svobodo izražanja ter svobodo zbiranja in združevanja. Pomen podpiranja in razvijanja udeležbe mladih temelji tudi na Konvenciji o otrokovih pravicah (1990), zlasti kar zadeva izvajanje člena 12 „Pravica otroka, da je slišan“, ki je podrobneje pojasnjeno v splošnem komentarju št. 12 (2009).

Tematske strategije na področju mladine

Program Erasmus+ si prizadeva spodbujati udejstvovanje mladih, izboljševanje kakovosti procesov priložnostnega in neformalnega učenja ter razvoj kakovostnega mladinskega dela. Dodatna podpora na teh področjih je zagotovljena prek posebnih tematskih strategij, kot so strategija za udeležbo mladih, strategija Youthpass in evropska strategija usposabljanja[212].

OPIS AKTIVNOSTI

Aktivnosti udejstvovanja mladih so aktivnosti neformalnega učenja, povezane z aktivnim udejstvovanjem mladih. Namen takih dejavnosti je mladim omogočiti, da izkusijo izmenjave, sodelovanje ter kulturno in državljansko delovanje. Podprte dejavnosti bi morale udeležencem pomagati okrepiti njihove osebne, družbene, digitalne in državljanske kompetence.

Ta ukrep podpira uporabo različnih oblik udeležbe mladih in odpira poti do aktivne udeležbe mladim iz vseh okolij.

Aktivnosti udejstvovanja mladih se lahko uporabljajo za dialoge in razprave med mladimi in nosilci odločanja. Njihov cilj bi moral biti izboljšati ozaveščenost nosilcev odločanja o pomenu razprav z mladimi ter upoštevanja njihovih potreb in mnenj, pa tudi izboljšati kompetence nosilcev odločanja na tem področju, s končnim ciljem zagotoviti, da lahko mladi uveljavljajo

[206] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

[207] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.415.01.0001.01.SLV&toc=OJ%3AC%3A2020%3A415%3AFULL.

[208] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.

[209] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.

[210] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.

[211] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.

[212] Strategija za udeležbo mladih: https://participationpool.eu/resource-category/youth-participation/youth-participation-strategy/, strategija Youthpass: https://www.youthpass.eu/sl/about-youthpass/youthpass-strategy/, evropska strategija usposabljanja: https://www.salto-youth.net/rc/training-and-cooperation/trainingstrategy/.

svojo pravico do sodelovanja pri vseh odločitvah, ki vplivajo nanje, v vseh razsežnostih njihovega življenja. Mladi bi morali imeti možnost, da izrazijo svoje mnenje (z oblikovanjem stališč, predlogov in priporočil), zlasti o tem, kako bi bilo treba oblikovati in izvajati mladinske politike v Evropi. Aktivnosti udejstvovanja mladih so lahko tudi v obliki državljanskega delovanja in mladinskega aktivizma, kar mladim omogoča, da se na različne načine vključijo v ozaveščanje o vprašanjih, ki so zanje pomembna, in uvedejo spremembe.

Aktivnosti udeležbe mladih so lahko transnacionalne (izvajajo se v eni ali več sodelujočih državah in vključujejo neformalne skupine mladih in/ali organizacije iz več sodelujočih držav) ali nacionalne (izvajajo se na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni in vključujejo neformalne skupine mladih in/ali organizacije iz ene sodelujoče države), odvisno od ciljev projekta in vključenih akterjev. Vse aktivnosti udejstvovanja mladih, ne glede na raven, na kateri se izvajajo, bi morale omogočati razmislek o vrednotah EU in povezanih temah ter povezovanje z njimi, s čimer vsak projekt pridobi dodano vrednost evropske razsežnosti.

Podprte aktivnosti so lahko v obliki (ali kombinaciji naslednjih oblik): delavnic, razprav, igre vlog, simulacij, uporabe digitalnih orodij (na primer orodij digitalne demokracije), kampanj ozaveščanja, usposabljanj, srečanj in drugih oblik interakcije med mladimi in nosilci odločanja v spletnem ali nespletnem okolju, posvetovanj, informativnih in/ali kulturnih dogodkov itd.

Med primeri aktivnosti, ki se lahko izvedejo v okviru projekta, so:

- delavnice in/ali srečanja, seminarji ali drugi dogodki/procesi osebno ali prek spleta, ki ponujajo prostor za informacije, razpravo in aktivno sodelovanje mladih pri vprašanjih, pomembnih za njihovo vsakdanje življenje;
- posvetovanja z mladimi, v okviru katerih se opredelijo teme/vprašanja, ki so zanje posebej pomembna (v lokalnem, regionalnem, nacionalnem ali transnacionalnem okviru), in njihove potrebe, povezane s sodelovanjem pri obravnavanju takih tem/vprašanj;
- kampanje ozaveščanja v zvezi z udeležbo mladih v demokratičnem življenju, vključno z informativnimi in/ali kulturnimi dogodki, povezanimi s posebnimi družbenimi izzivi, pomembnimi za mlade;
- simulacije delovanja demokratičnih institucij in vlog nosilcev odločanja pri teh institucijah;
- aktivnosti ozaveščanja in krepitve kompetenc nosilcev odločanja o sodelovanju mladih kot pravici, njegovem pomenu in priložnostih za izvajanje v vseh sektorjih.

Projekt lahko zajema kombinacijo različnih projektnih aktivnosti, ki skupaj prispevajo k doseganju načrtovanih ciljev. Običajno vsi projekti vključujejo aktivnosti, povezane z vodenjem projekta, spremljanjem in ocenjevanjem izvedenih aktivnosti, ukrepe, povezane s prepoznavnostjo in razširjanjem rezultatov projekta, ter glavne tekoče redne aktivnosti projekta. Te aktivnosti bi bilo treba financirati predvsem v okviru proračunske kategorije „vodenje projekta“, ki je mesečni prispevek na enoto.

Glede na obseg in cilje projekta lahko nekateri projekti vključujejo tudi druge vrste aktivnosti, za katere so lahko na voljo dodatna sredstva:

- Mobilnost v projektih udejstvovanja mladih je lahko nacionalna ali transnacionalna/mednarodna in bi morala vedno podpirati druge projektne aktivnosti.
- Projekti lahko vključujejo tudi organizacijo dogodkov za udejstvovanje mladih. Ti dogodki se lahko razlikujejo glede na obseg in trajanje, vendar bi morali jasno izstopati iz aktivnosti, ki se izvajajo in so povezane z vodenjem projekta, in morajo biti bistveni za doseganje splošnih ciljev projekta. Dogodki za udejstvovanje mladih (za katere so na voljo posebna dodatna sredstva) bi morali vključevati fizično prisotnost širše ciljne skupine mladih in/ali nosilcev odločanja, torej naj se jih ne bi udeleževali le člani neformalne skupine ali mladi v organizacijah upravičenkah, ki so neposredno vključeni v splošne projektne aktivnosti. Nekateri dogodki so lahko izrecno namenjeni nosilcem odločanja, če lahko krepitev njihovih kompetenc prispeva k razvoju bolj trajnostnih mehanizmov in struktur za udejstvovanje mladih ter je neposredno povezana s splošnimi cilji projekta. Po potrebi je posebna podpora za organizacijo dogodkov za udejstvovanje mladih na voljo „na udeleženca na dogodek“ ne glede na trajanje dogodka. Udeležba na dogodku, ki ga organizira tretja oseba, se ne bi smela šteti za dogodek za udejstvovanje mladih in ne more upravičiti posebnega financiranja dogodka.

Prijavitelji, ki načrtujejo vključitev dogodkov za udejstvovanje mladih v zasnovo svojega projekta, bi morali določiti trajanje in obseg vsakega dogodka glede na potrebe projekta in pričakovane dosežke ter dodatno razlikovati med naslednjima dvema vrstama dogodkov glede na njihove potrebe po financiranju:

- **dogodki brez komponente mobilnosti:** ti dogodki se lahko izvajajo brez individualne podpore in podpore za potne stroške udeležencev, saj niso povezani z izdatki za potovanja ali nočitve,
- **dogodki s komponento mobilnosti:** za te dogodke so potrebna obsežna potovanja in/ali vsaj ena nočitev nekaterih ali vseh udeležencev in jih ni mogoče izvesti brez individualne podpore (povezane z bivanjem) in/ali podpore za potne stroške nekaterih ali vseh udeležencev.

Naslednjih vrst aktivnosti/stroškov ni mogoče podpreti v okviru tega ukrepa: zakonsko določenih srečanj organizacij ali mrež organizacij, organizacije strankarskih političnih prireditev, fizične infrastrukture (na primer stroškov gradnje/pridobitve stavb in njihove stalne opreme).

Primeri projektov s pomembnim elementom sodelovanja (ki niso omejeni na obliko aktivnosti udejstvovanja mladih) in ustrezne dobre prakse so na voljo v naboru virov v zvezi z udeležbo[213].

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekti, podprti s tem ukrepom, lahko vključujejo različne kombinacije zgoraj navedenih elementov. Ti elementi se lahko prilagodljivo kombinirajo, odvisno od ciljev projekta ter potreb sodelujočih organizacij in udeležencev.

Projekt izvaja ena ali več neformalnih skupin mladih[214], ena ali več organizacij (z močno vključenostjo mladih) ali navedene skupine in organizacije v medsebojni kombinaciji. Neformalne skupine mladih in/ali sodelujoče organizacije je treba opredeliti v fazi prijave. Za zagotovitev, da imajo vključene organizacije koristi od svojega sodelovanja, bi moral biti projekt pomemben za redno delo organizacij z mladimi ter v skladu z njihovimi cilji in potrebami. Drugi mladi lahko sodelujejo v projektu kot udeleženci nekaterih aktivnosti ali kot del ciljne skupine aktivnosti. Če je vključena samo neformalna skupina mladih, se eden od članov skupine prijavi v imenu skupine. Če je vključenih več skupin ali organizacij, ena od njih prevzame vlogo koordinatorja in se v imenu partnerstva prijavi za celoten projekt.

Neformalne skupine mladih se lahko za financiranje projektov prijavijo samostojno ali pa jih pri (so)oblikovanju projekta podpira organizacija, ki se bo v njihovem imenu prijavila za nepovratna sredstva in jih pozneje podprla pri izvajanju projekta.

Če se to zdi potrebno, lahko organizacija upravičenka od udeležencev aktivnosti udejstvovanja mladih zahteva prispevek, ki ga udeleženci plačajo pred aktivnostjo. Znesek prispevka udeležencev mora biti zelo nizek, ostati sorazmeren z nepovratnimi sredstvi, dodeljenimi za izvajanje projekta, biti jasno utemeljen z neposredno koristjo za udeleženca, njegov namen mora biti dobro pojasnjen in utemeljen udeležencem, zbran na nepridobitni podlagi ter ne sme ustvarjati nepravičnih ovir za sodelovanje. Prispevkov ni dovoljeno zbirati od udeležencev z manj priložnostmi. Upravičenka lahko kategorijo stroškov „podpora za vključevanje“ uporabi za kritje vseh posebnih potreb, ki izhajajo iz ovir, s katerimi se soočajo ti udeleženci. Dodatnih pristojbin ali drugih prispevkov udeležencev ne smejo pobirati drugi izvajalci storitev, ki jih izbere organizacija upravičenka. Upravičenka mora vse prispevke, zbrane od udeležencev, prijaviti v končnem poročilu.

Projekt ima štiri faze:

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoja programa dela, razporeda aktivnosti itd.);

[213] https://participationpool.eu/.

[214] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

- priprava (praktične ureditve, sklepanje sporazumov s partnerji, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta). Kot del faze nadaljnjega spremljanja bi bilo treba za vsak projekt predvideti zagotavljanje povratnih informacij o konkretnih rezultatih projekta mladim udeležencem, tudi o tem, kako so bili ti rezultati sporočeni drugim ustreznim deležnikom in/ali kako so jih ti uporabili.

Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah. Pri projektih, ki jih izvajajo organizacije, se lahko obseg vključenosti mladih v posamezne faze projekta razlikuje, če je to še vedno v skladu z načeli smiselnega sodelovanja. Zbirka orodij za sodelovanje mladih lahko zagotovi praktične zamisli in smernice za povečanje udejstvovanja mladih.

Mladinski dialog EU

Teme in prednostne naloge, opredeljene v okviru mladinskega dialoga EU[215], so lahko navdih za aktivnosti udejstvovanja mladih na vseh ravneh. Evropski cilji mladih, ki so bili oblikovani v mladinskem dialogu EU ter opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih, in poudarjajo izzive, so podoben vir navdiha. Poleg tega se lahko rezultati uspešnih aktivnosti udejstvovanja mladih uporabijo kot vir informacij v nadaljnjih fazah mladinskega dialoga EU.

Nacionalne agencije Erasmus+ redno organizirajo aktivnosti usposabljanja in sodelovanja. Te vključujejo seminarje za vzpostavljanje stikov, spletne dogodke in druge priložnosti za iskanje partnerjev za prijavitelje in upravičence programa Erasmus+. Informacije o aktivnostih usposabljanja in sodelovanja so na voljo v evropskem koledarju usposabljanj: https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar/. Navdih je mogoče najti tudi na spletišču orodij SALTO: https://www.salto-youth.net/tools/.

Učni proces

V okviru projekta aktivnosti udejstvovanja mladih je treba predvideti podporo za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov posameznikov [tj. tudi udeležencev zunaj neformalnih skupin mladih, ki izvajajo projekt, in/ali mladih, ki se aktivno udejstvujejo pri pripravi in izvajanju projekta], zlasti prek orodja Youthpass.

Zaščita in varnost udeležencev

Med načrtovanjem in pripravo projekta bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

Ustvarjanje skupnosti

Močno se spodbuja vključitev aktivnosti za ustvarjanje skupnosti v projekte aktivnosti udejstvovanja mladih. Po možnosti bi si bilo treba prizadevati, da se take aktivnosti nadaljujejo tudi po koncu podprtih projektov in postanejo samozadostne.

Standardi kakovosti Erasmus

Pri izvajanju vseh aktivnosti, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati **standarde kakovosti Erasmus** za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. **Standardi kakovosti Erasmus** so na voljo na spletnem naslovu: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth.

[215] https://europa.eu/youth/strategy/euyouthdialogue_sl.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Pri načrtovanju projekta v okviru tega ukrepa je treba upoštevati naslednje horizontalne razsežnosti.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Prijavitelji bi morali načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Aktivnosti udejstvovanja mladih so še zlasti primerne za vključevanje mladih z manj priložnostmi:

- aktivnosti udejstvovanja mladih so zasnovane kot oblika ukrepa na lokalni ravni z zelo prilagodljivimi parametri (trajanje, število udeležencev, nacionalne/transnacionalne aktivnosti itd.), ki jih je mogoče enostavno prilagoditi specifičnim potrebam mladih z manj priložnostmi;

- mladim, ki izvajajo projekt aktivnosti udejstvovanja mladih, lahko podporo zagotovi inštruktor[216]. Storitve inštruktorja bi lahko bile posebno pomembne in koristne za podporo mladim z manj priložnostmi pri razvoju in izvajanju njihovih projektov;

- med cilji ukrepa sta mladim zagotoviti priložnosti za učenje udeležbe v civilni družbi ter oblikovati participativne mehanizme in strukture. Projekti, namenjeni doseganju teh ciljev, so lahko zlasti koristni za pomoč mladim z manj priložnostmi pri premagovanju nekaterih obstoječih ovir in izboljšanju njihove splošne vključenosti v postopke odločanja.

Aktivnosti udejstvovanja mladih so posebej primerne tudi za tematsko delo na področju vključevanja in raznolikosti v družbi, na primer za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije.

Okoljska trajnostnost

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba na področju mladine

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij (npr. različnih orodij za e-udeležbo in digitalno demokracijo) vključita v projekte v kombinaciji s fizičnimi aktivnostmi. Kadar so v projekte vključene virtualne komponente ali celo v celoti virtualne aktivnosti, da bi olajšali vključevanje mladih z manj priložnostmi, se lahko ustrezno utemeljeni stroški financirajo iz proračunske kategorije „podpora za vključevanje za udeležence“.

[216] Mladi, ki izvajajo projekt, lahko med izvajanjem projekta uporabljajo enega ali več inštruktorjev, odvisno od njihovih potreb.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ podpira vse razsežnosti udeležbe mladih. Aktivnosti udeležbe mladih bi morale okrepiti participativne in državljanske spretnosti mladih, njihove socialne in medkulturne kompetence ter izboljšati njihovo kritično razmišljanje in medijsko pismenost. Podprte aktivnosti bi morale ponujati priložnosti za demokratično udeležbo, vključno z državljanskim udejstvovanjem, ter možnost vplivanja na odločanje oziroma sodelovanja pri odločanju o zadevah, ki se nanašajo nanje, prek smiselnih učnih izkušenj za mlade in vse, ki sodelujejo v procesu. Projekti lahko podpirajo tudi mladinske delavce, nosilce odločanja in druge strokovnjake, ki sodelujejo pri pridobivanju razumevanja in spretnosti, kako zagotoviti ustrezne priložnosti, prostore, sredstva in podporo za udeležbo mladih. Vključena bi morala biti tudi sodelovalna razsežnost, in sicer spodbujanje in podpiranje mladih k dejavnemu vodenju in/ali vključevanju v snovanje in izvajanje projektnih aktivnosti kot poti za nadaljnje udejstvovanje udeležencev v demokratičnem življenju ter sodelovanje pri tem[217]. Prav tako bi morali projekti izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[218].
Upravičene sodelujoče organizacije	Sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija ali združenje, nevladna organizacija, evropska mladinska nevladna organizacija, javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, socialno podjetje ali profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij in ima dokazane izkušnje na področju mladine, pod pogojem, da njeno sodelovanje nima komercialnega namena in ni namenjeno ustvarjanju dobička, • neformalna skupina mladih[219]. ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, ki meji na EU (regije od 1 do 3; glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika).

[217] Za vire in navdih si oglejte modul 12 „Načrtovanje udeležbe“ zbirke orodij za sodelovanje mladih, pripravljene v okviru projekta SALTO PI in cilj katere je zagotoviti strokovno znanje, priporočila, orodja in praktične smernice za spodbujanje udeležbe mladih: https://participationpool.eu/toolkit.

[218] Sodelujoče organizacije bodo morale podpisati obrazec za pristop k organizaciji prijaviteljici. Obrazce za pristop je treba predložiti v fazi prijave in najpozneje do podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Za več informacij glej del C tega vodnika.

[219] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

Število in profil sodelujočih organizacij	• Nacionalni projekti udejstvovanja mladih: sodelovati mora vsaj ena sodelujoča organizacija. • Transnacionalni in mednarodni projekti udejstvovanja mladih: sodelovati morata vsaj dve sodelujoči organizaciji iz različnih držav. Ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner pri tem ukrepu ne more sodelovati pri več kot 5 prijavah na rok.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kraji izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v državi ene ali več sodelujočih organizacij. Aktivnosti se lahko izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije, če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo[220], celo pri nacionalni aktivnosti udejstvovanja mladih ali če v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo. **Izjema:** aktivnosti ne smejo potekati v Belorusiji ali Rusiji.
Upravičeni udeleženci	Mladi, stari od 13 do 30 let[221], ki živijo v državi sodelujočih organizacij, in nosilci odločanja, ki se ukvarjajo s temami, obravnavanimi v projektu. Olajševalci in spremljevalne osebe se ne štejejo za udeležence aktivnosti, vendar so upravičeni do podpore v okviru nekaterih proračunskih kategorij.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: • **do 11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. junijem in 31. decembrom istega leta, • **do 5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. februarjem in 30. junijem naslednjega leta.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Priloge	Če so v projektu predvidene aktivnosti mobilnosti in/ali kakršni koli dogodki za udejstvovanje mladih: prijavnemu obrazcu mora biti priložen časovni razpored posamezne načrtovane mobilnosti in/ali dogodka.

[220] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

[221] Upoštevati je treba naslednje:

- spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost;
- zgornja starostna omejitev – udeleženci ob začetku aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Ustreznost, utemeljitev in učinki (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • so profil, izkušnje in aktivnosti prijavitelja ter ciljne skupine relevantni za področje mladine; • bo projekt obravnaval eno ali več prednostnih nalog mladinskega dialoga EU ali ciljev mladih; • je projekt primeren za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa; • projekt ustreza ciljem ukrepa; • je projekt pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • projekt in predlagane aktivnosti obravnavajo potrebe mladih in sodelujočih organizacij; • projekt zagotavlja evropsko dodano vrednost; • primernost projekta za doseganje visokokakovostnih učnih izidov za udeležence; • je verjetno, da bo projekt vplival na udeležence in sodelujoče organizacije ter na mlade in organizacije, ki ne sodelujejo neposredno v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ali svetovni ravni; • projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije, vključno s skupinami mladih.
Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • predlog kaže usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti; • predlog jasno in prepričljivo opisuje faze priprave, izvajanja in nadaljnjega spremljanja projekta ter vključevanje mladih v vse faze; • so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem iz različnih okolij in z različnimi sposobnostmi; • aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse; • se v projektu uporabljajo alternativne, inovativne in pametne oblike udejstvovanja mladih; • so predlagane učne metode, vključno z digitalnimi orodji ali virtualnimi komponentami, primerne za aktivnosti ter vključujejo razmislek za opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev in uporabo evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass.

Kakovost vodenja projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • so praktične ureditve, upravljanje in načini podpore zadovoljivi; • so ukrepi za zagotavljanje varnosti in zaščite udeležencev ustrezni in učinkoviti; • so naloge in odgovornosti za aktivnosti jasno opredeljene v skladu s standardi kakovosti Erasmus; • načrt za sodelovanje in obveščanje med udeleženci, sodelujočimi organizacijami in drugimi pomembnimi deležniki zagotavlja podporni okvir za vodenje projekta; • je prijavitelj predlagal ustrezen način ocenjevanja rezultatov projekta glede na njegove cilje; • je prijavitelj predlagal ustrezen način razširjanja rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in zunaj njih; • projekt vključuje ukrepe, katerih namen je zagotoviti trajnostnost rezultatov tudi po koncu življenjskega cikla projekta.

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami za „ustreznost, utemeljitev in učinke“ in nato za „kakovost zasnove projekta“.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV[222]

Proračun projekta je treba pripraviti v skladu z naslednjimi pravili za dodelitev sredstev (v EUR):

Najvišja vrednost dodeljenih nepovratnih sredstev na projekt aktivnosti udejstvovanja mladih: 60 000 EUR[223].

Proračunska kategorija	Upravičeni stroški in veljavna pravila	Znesek
Vodenje projekta	Stroški, povezani z vodenjem in izvajanjem projekta (na primer priprava in izvajanje srečanj v zvezi s projektom in aktivnosti, sodelovanje in komuniciranje med partnerji, ocenjevanje, razširjanje in nadaljnje spremljanje). **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje projekta.	500 EUR na mesec
Stroški inštruiranja	Stroški, povezani z vključitvijo inštruktorja za mlade, ki izvajajo projekt, tudi kadar je upravičenec do nepovratnih sredstev pravni subjekt. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na državo kraja izvajanja in delovne dni. Zahtevek za finančno podporo za kritje stroškov inštruktorja mora biti utemeljen v prijavnem obrazcu in ga nacionalna agencija oceni na podlagi potreb. Trajanje inštruiranja ni povezano s trajanjem projekta.	Preglednica B3 na dan dela. Največ 12 dni.
Podpora za vključevanje za udeležence	Dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi, njihovimi spremljevalnimi osebami in olajševalci pri projektnih aktivnostih in dogodkih (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.

[222] Za namene ukrepa aktivnosti udejstvovanja mladih upoštevajte, da se „udeleženec“ nanaša na mlade, stare od 13 do 30 let, ki živijo v državi sodelujočih organizacij, in nosilce odločanja, ki se ukvarjajo s temami, obravnavanimi v projektu.

[223] Ta najvišji znesek ne vključuje stroškov, ki ustrezajo kategoriji „Podpora za vključevanje za udeležence“.

Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	**Finančno jamstvo**: 80 % upravičenih stroškov.

Preglednica B3 Stroški inštruiranja

	Inštruktor **Prispevek na enoto na dan**
skupina držav 1: Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo	241
skupina držav 2: Češka, Estonija, Grčija, Španija, Ciper, Malta, Portugalska, Slovenija, Slovaška, Latvija	137
skupina držav 3: Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Srbija, Severna Makedonija, Turčija	74

Dodatna finančna sredstva za fizične dogodke, izvedene v okviru projekta

Proračunska kategorija	**Upravičeni stroški in veljavna pravila**	**Znesek**
Podpora za dogodke za udejstvovanje mladih	Stroški, povezani z izvajanjem nacionalnih in transnacionalnih ter mednarodnih fizičnih dogodkov, ki so osrednjega pomena za doseganje ciljev projekta aktivnosti udejstvovanja mladih. Ta proračunska kategorija ni namenjena kritju udeležbe osebja sodelujočih organizacij/članov neformalnih skupin mladih in olajševalcev, saj bi morali biti stroški	100 EUR na osebo.

	udeležbe teh oseb na teh dogodkih kriti s sredstvi iz proračunske kategorije „vodenje projekta“. Kadar projekti vključujejo dogodke za udejstvovanje mladih z mobilnostjo, se lahko podpora za dogodke za udejstvovanje mladih kombinira s financiranjem mobilnosti v skladu z veljavnimi pravili v nadaljevanju. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** na podlagi števila oseb, ki se udeležujejo dogodka, razen osebja sodelujočih organizacij/članov neformalnih skupin mladih in olajševalcev.	

Dodatna finančna sredstva za mobilnost, izvedeno v okviru projekta

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="9">Potovanje</td><td rowspan="9">Prispevek za potne stroške udeležencev, njihovih spremljevalnih oseb in olajševalcev od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja projektne aktivnosti ali fizičnega dogodka in nazaj, ne glede na to, ali je potovanje nacionalno ali transnacionalno.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno.

Udeleženci, ki do kraja izvajanja potujejo manj kot 10 km, so lahko upravičeni do individualne podpore in podpore za vključevanje za organizacije, in sicer za dneve aktivnosti, ki se prekrivajo s prisotnostjo udeležencev, upravičenih do podpore za potne stroške.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

	Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[224], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[225]. Pri potujočih aktivnostih bi moral prijavitelj sešteti razdalje med posameznimi kraji izvajanja in izbrati razpon razdalje, ki ustreza vsoti razdalj[226].			
Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na državo gostiteljico, trajanje bivanja na udeleženca, spremljevalno osebo in olajševalca (če so potrebni), pri čemer se krijejo tudi stroški za en dan potovanja pred aktivnostjo in en dan potovanja po njej (če je to potrebno) ter stroški za največ **štiri dodatne** dni za udeležence, spremljevalne osebe in olajševalce, ki prejmejo nepovratna sredstva za zeleno potovanje.	Znesek iz preglednice A2.1 na udeleženca na dan. Preglednica se uporablja tudi za spremljevalne osebe in olajševalce.		
Podpora za vključevanje za organizacije	Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti, ki vključujejo udeležence z manj priložnostmi. Olajševalci in spremljevalne osebe niso upravičeni do podpore za vključevanje za organizacije. **Mehanizem financiranja**: prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve**: glede na število udeležencev z manj priložnostmi.	125 EUR na udeleženca.		
Izredni stroški	Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. Visoki potni stroški udeležencev, članov neformalnih skupin, spremljevalnih oseb in olajševalcev, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov).	**Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov. **Drago potovanje:** 80 % upravičenih potnih stroškov.		

[224] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).

[225] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

[226] Na primer, če udeleženec iz Madrida (Španija) sodeluje pri potujoči aktivnosti, ki se najprej izvede v Rimu (Italija), nato pa v Ljubljani (Slovenija), prijavitelj (a) najprej izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato razdaljo od Rima do Ljubljane (489,75 km) ter sešteje obe razdalji (1 855,03 km), (b) izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km) ter (c) izračuna nepovratna sredstva EU za kritje stroškov poti udeleženca iz Madrida do Ljubljane (prek Rima) in nazaj (275 EUR).

	Mehanizem financiranja: dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar podpora za potne stroške na podlagi stroškov na enoto ne pokrije 70 % potnih stroškov. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto.	

Preglednica A2.1: Individualna podpora za aktivnosti mobilnosti za udejstvovanje mladih	**Aktivnosti udejstvovanja mladih (v EUR na dan)**
Avstrija	78
Belgija	78
Bolgarija	45
Hrvaška	57
Ciper	63
Češka	53
Danska	81
Estonija	48
Finska	79
Francija	67
Nemčija	71
Grčija	68
Madžarska	60
Islandija	76
Irska	73
Italija	69
Latvija	48
Lihtenštajn	77
Litva	49
Luksemburg	77
Malta	57
Nizozemska	69
Severna Makedonija	41
Norveška	83
Poljska	51
Portugalska	57
Romunija	46
Srbija	47

Slovaška	48
Slovenija	54
Španija	58
Švedska	72
Švica	77
Turčija	50
Združeno kraljestvo	76
Sosednje tretje države, ki niso pridružene programu	44

PROJEKTI MOBILNOSTI ZA MLADE – „UKREP ZA VKLJUČEVANJE V OKVIRU POBUDE DISCOVER EU“

Pobuda DiscoverEU in ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU mladim omogočata raziskovanje Evrope s kratkotrajnimi individualnimi ali skupinskimi potovalnimi izkušnjami z vlakom ali po potrebi drugimi načini prevoza.

Pobuda DiscoverEU mladim, starim 18 let, ponuja to priložnost, ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU pa zajema mlade med 18. in 21. letom starosti.

V ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU, ki se je začel izvajati leta 2022, lahko organizacije in neformalne skupine mladih prejmejo dodatno podporo za izvajanje projektov za mlade z manj priložnostmi za raziskovanje Evrope pod enakimi pogoji kot udeleženci pobude DiscoverEU.

CILJI UKREPA

Skupni cilji pobude DiscoverEU in ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU so:

- mladim omogočiti, da se učijo o Evropi, in da spoznajo priložnosti Evrope za svoje prihodnje izobraževanje in življenjske odločitve,
- mlade opremiti s koristnimi znanjem, življenjskimi spretnostmi in znanji ter kompetencami;
- spodbujati povezovanje in medkulturni dialog med mladimi;
- spodbujati občutek pripadnosti Evropski uniji pri mladih;
- navdihniti mlade, da sprejmejo zlasti trajnostna potovanja in so na splošno okoljsko ozaveščeni.

Cilj ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je:

- doseči mlade z manj priložnostmi, ki se ne bi prijavili na lastno pobudo,
- odpraviti ovire, ki tem mladim preprečujejo neposredno udeležbo v prijavnih rokih DiscoverEU, in jim zagotoviti potrebno podporo, da bi lahko potovali,
- spodbuditi in okrepiti razvoj kompetenc ter spretnosti in znanj mladih z manj priložnostmi, ki sodelujejo v ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU.

OKVIR POLITIKE

Strategija Evropske unije za mlade za obdobje 2019–2027 je okvir za sodelovanje EU na področju mladine, ki temelji na resoluciji Sveta iz leta 2018 o strategiji Evropske unije za mlade[227]. Strategija spodbuja udeležbo mladih v demokratičnem življenju, podpira družbeno in državljansko udejstvovanje ter si prizadeva zagotoviti, da imajo vsi mladi potrebna sredstva za sodelovanje v družbi. Strategija EU za mlade vključuje tudi 11 evropskih ciljev mladih, ki opredeljujejo medsektorska področja, ki vplivajo na življenje mladih.

V okviru osrednjega področja „povezovanje“ strategija omogoča povezave in izmenjavo izkušenj med mladimi kot ključno prednost prihodnjega razvoja EU. Te povezave je najbolje spodbujati z različnimi oblikami mobilnosti, kot so mladinske izmenjave in pobuda DiscoverEU. Strategija v okviru področja „angažiranje“ omogoča udeležbo mladih, na primer z aktivnostmi udejstvovanja mladih in mladinskim dialogom EU. Strategija v okviru področja „opolnomočenje“ spodbuja kakovost mladinskega dela, na primer z mobilnostjo mladinskih delavcev ter njihovim sodelovanjem, usposabljanjem in mreženjem.

[227] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2018.456.01.0001.01.SLV&toc=OJ%3AC%3A2018%3A456%3ATOC.

Projekti in aktivnosti v vseh oblikah in sektorjih se lahko zgledujejo po strategiji EU za mlade in prispevajo k njej. To je mogoče doseči tako, da se ugotovi, ali in kako projekt prispeva k uresničevanju:

- evropskih ciljev mladih[228],
- politike EU na področju mladinskega dela[229, 230],
- politike EU na področju učne mobilnosti[231, 232],
- zapuščine evropskega leta mladih[233].

Za podporo glede tega, kako je mogoče projekte povezati s strategijo EU za mlade, se obrnite na svojo nacionalno agencijo ali podporne centre SALTO.

Strategija EU za mlade je na voljo na: https://youth.europa.eu/strategy_sl.

OPIS AKTIVNOSTI

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU

Z ukrepom za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU se zbere od en do pet mladih z manj priložnostmi iz iste države, ki kratko obdobje potujejo po Evropi. Učno obdobje zajema načrtovanje, pripravo, izvajanje pred potovanjem DiscoverEU in med njim ter nadaljnje spremljanje po potovanju.

Do nepovratnih sredstev v okviru pobude DiscoverEU niso upravičene naslednje aktivnosti: akademski študijski obiski, izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček, izmenjave, ki jih je mogoče šteti za turneje na delovnem mestu, redna srečanja in tečaji usposabljanja odraslih za mlade.

Prispevkov ni dovoljeno zbirati od udeležencev z manj priložnostmi. Upravičenka lahko kategorijo stroškov „podpora za vključevanje“ uporabi za kritje vseh posebnih potreb, ki izhajajo iz ovir, s katerimi se soočajo ti udeleženci. Dodatnih pristojbin ali drugih prispevkov udeležencev ne smejo pobirati drugi izvajalci storitev, ki jih izbere organizacija upravičenka.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt izvede ena organizacija ali neformalna skupina mladih, ki pošlje enega ali več udeležencev (oz. skupino) na potovanje v okviru pobude DiscoverEU. Organizacija bi morala imeti koristi od sodelovanja v ukrepu za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU, zato bi moral biti projekt v skladu s cilji organizacije in ustrezati njenim potrebam. Mogoče je sodelovanje z deležniki v drugih državah, ki bi lahko udeležencem ponudili aktivnosti[234] ali podporo, na primer gostovanje itd.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in mladi, vključeni v aktivnosti, bi morali aktivno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svoje učne izkušnje.

- načrtovanje potovalnih izkušenj (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, vrste ene ali več aktivnosti, načrtovanja potovanj, razporeda aktivnosti itd.);

[228] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.
[229] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2020.415.01.0001.01.SLV&toc=OJ%3AC%3A2020%3A415%3AFULL.
[230] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403526.
[231] https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3364.
[232] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0411%2801%29.
[233] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2024:1:FIN.
[234] Za primere glej zbirko orodij za sodelovanje mladih, pripravljeno v okviru projekta SALTO PI, modul 9 „DiscoverEU“ (https://participationpool.eu/wp-content/uploads/2021/05/Discover-EU-1.pdf).

- priprava (praktične ureditve potovanja DiscoverEU, sklepanje sporazumov z deležniki, organizacija jezikovnih/medkulturnih/učnih/kulturnih/okoljskih/digitalnih aktivnosti, z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom itd.);
- izvajanje aktivnosti med potovanjem DiscoverEU;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter razširjanje in uporaba rezultatov projekta).

Prednost ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU:

- temelji na aktivnem vključevanju mladih z manj priložnostmi in sodelujočih organizacij, ki bi morali aktivno sodelovati v vseh fazah projekta ter tako izboljšati svoje učne in razvojne izkušnje;
- po možnosti vključuje različne skupine udeležencev z manj priložnostmi in gradi na tej raznolikosti;
- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladih udeležencev;
- zagotavlja, da so učni izidi neformalnega in priložnostnega učenja, ki jih dosežejo udeleženci v okviru pobude DiscoverEU, pravilno opredeljeni in dokumentirani;
- spodbuja udeležence k razmisleku o evropskih temah in vrednotah.

Učni proces

Za vzpostavitev ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU v kontekstu neformalnega učenja je treba vsaj del želenih učnih izidov načrtovati vnaprej, da se zagotovijo ustrezne priložnosti. Udeleženci bi morali prispevati k opredelitvi svojih potreb in znanja, ki ga želijo pridobiti ali razviti s potovanjem DiscoverEU.

Udeleženci bi morali biti med potovanjem tudi čim bolj vključeni v načrtovanje in oblikovanje aktivnosti (pripravo programa, načrta potovanja, aktivnosti, rezervacije nastanitev itd.) ter razmisliti, kako se pripraviti, da bi se med potovanjem čim več naučili in dosegli čim večji osebni razvoj.

Po zaključku potovanja DiscoverEU bi bilo treba udeležence povabiti, naj zagotovijo povratne informacije o svoji izkušnji DiscoverEU ter razmislijo o tem, kaj so se naučili in kako lahko izkoristijo te učne izide.

Organizacije bi morale podpirati učni proces ter opredelitev in dokumentiranje učnih izidov, zlasti z orodjem Youthpass za udeležence DiscoverEU.

Zaščita in varnost udeležencev

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU lahko vključuje spremljevalne osebe, ki lahko spremljajo udeležence in jim zagotavljajo podporo, da se zagotovi kakovosten učni proces med potovanjem DiscoverEU. Hkrati skrbijo za varno, spoštljivo in nediskriminatorno okolje ter zaščito udeležencev. Med načrtovanjem in pripravo potovanja DiscoverEU v okviru ukrepa za vključevanje pobude DiscoverEU bi bilo treba obravnavati vprašanje zaščite in varnosti udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje/zmanjšanje tveganj.

Standardi kakovosti Erasmus

Pri izvajanju vseh projektov, podprtih v okviru tega ukrepa, je treba upoštevati standarde kakovosti Erasmus za organizacijo visokokakovostnih aktivnosti učne mobilnosti. Standardi kakovosti Erasmus zajemajo osnovna načela ukrepa in konkretne prakse izvajanja za projektne naloge, kot so izbor in priprava udeležencev, opredelitev, ocenjevanje in priznavanje učnih izidov, izmenjava rezultatov projektov itd. Standardi kakovosti Erasmus so na voljo na spletnem naslovu: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/document/erasmus-quality-standards-mobility-projects-youth.

HORIZONTALNE RAZSEŽNOSTI

Pri načrtovanju projekta mobilnosti je treba upoštevati naslednje horizontalne razsežnosti.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti, pri tem pa upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v postopek odločanja.

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je še zlasti primeren za vključevanje mladih z manj priložnostmi:

- da izkusijo samostojno potovanje kot posamezniki,
- skupinska mobilnost nudi izkušnjo mednarodne mobilnosti v varnem okolju skupine,
- zaradi kratkega trajanja in pozornega spremljanja organizacije mladi z manj priložnostmi dobijo priložnost, da izkusijo potovanje v skupini ali celo sami.

Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU je primeren tudi za delo na področju vključevanja in raznolikosti za podporo boju proti stereotipom ter spodbujanje razumevanja, strpnosti in nediskriminacije.

Okoljska trajnostnost

Pobuda DiscoverEU bi morala med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter jih ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje ter trajnostna prevozna sredstva.

Digitalna preobrazba v okviru pobude DiscoverEU

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in spletnih učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med deležniki in kakovosti aktivnosti. Spodbuja se uvedba digitalnih in spletnih elementov za znižanje praga za udejstvovanje mladih z manj priložnostmi. S projekti in aktivnostmi, katerih cilj je okrepiti digitalne spretnosti, spodbujati digitalno pismenost in/ali razvijati razumevanje tveganj in priložnosti digitalne tehnologije, lahko program spremeni miselnost in prispeva k razvoju digitalnih in kombiniranih pristopov v mladinskih aktivnostih.

Glede na zasnovo in cilje aktivnosti se lahko razvoj kompetenc in ozaveščenosti o digitalnih vprašanjih ter uporaba novih tehnologij uvedejo v učne mobilnosti.

UDELEŽBA V DEMOKRATIČNEM ŽIVLJENJU, SKUPNE VREDNOTE IN DRŽAVLJANSKO UDEJSTVOVANJE

Program Erasmus+ podpira vse razsežnosti udeležbe mladih. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ukrepa za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU ponujati priložnosti za demokratično udeležbo, vključno z državljanskim udejstvovanjem, ter možnost vplivanja na odločanje oziroma sodelovanja pri odločanju o zadevah, ki se nanašajo nanje, prek smiselnih učnih izkušenj, ki mlade spodbujajo k državljanskemu udejstvovanju pred udeležbo v aktivnosti mobilnosti, med njo in po njej.

Projekti bi morali vključevati tudi sodelovalno razsežnost, in sicer da se mladim nudijo ustrezne priložnosti za dejavno vključevanje v snovanje in izvajanje projektnih aktivnosti ter sodelovanje pri tem[235]. Prav tako bi morali projekti izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel,

[235] Za vire in navdih si oglejte modul 12 „Načrtovanje udeležbe“ zbirke orodij za sodelovanje mladih, pripravljene v okviru projekta SALTO PI in cilj katere je zagotoviti strokovno znanje, priporočila, orodja in praktične smernice za spodbujanje udeležbe mladih: https://participationpool.eu/toolkit/.

človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Uporabljajo se spodnja merila za upravičenost.

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka upravičena sodelujoča organizacija ali neformalna skupina mladih, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Upravičene sodelujoče organizacije	Upravičena sodelujoča organizacija je lahko: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, socialno podjetje, profitna organizacija, ki je dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij in ima dokazane izkušnje na področju mladine, pod pogojem, da njeno sodelovanje nima komercialnega namena in ni namenjeno ustvarjanju dobička, • neformalna skupina mladih[236]. imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner pri tem ukrepu ne more sodelovati pri več kot 5 prijavah na rok.
Število sodelujočih organizacij	Ena sodelujoča organizacija.
Trajanje projekta	Od 3 do 24 mesecev.
Kje se prijaviti?	Pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjih datumov: **do 11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. julijem istega leta in 31. marcem naslednjega leta.** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji vlogo za nepovratna sredstva oddati do: **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času) za projekte, ki se začnejo med 1. marcem in 31. avgustom naslednjega leta.**
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.

[236] Skupina najmanj štirih mladih, starih od 13 do 30 let. Eden od članov skupine prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine (predstavnik skupine mora biti star najmanj 18 let). Za opredelitev neformalne skupine glej glosar. Za namene tega ukrepa in vseh določb, povezanih z njim, je pojem „neformalna skupina mladih“ zajet v pojmu „sodelujoča organizacija“. Pri sklicevanju na „sodelujočo organizacijo“ se šteje, da ta pojem zajema tudi „neformalno skupino mladih“.

Minimalne zahteve za ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU

Trajanje potovanja DiscoverEU	Od 1 do 30 dni. Organizacija lahko organizira več potovanj DiscoverEU (vsakič z 1–5 udeleženci in po potrebi spremljevalne osebe) v življenjskem ciklu projekta.
Kraj/-i projekta	Potovanje DiscoverEU mora potekati vsaj v eni drugi državi članici EU ali tretji državi, ki je pridružena programu in ni država, v kateri so udeleženci začeli potovanje.
Število sodelujočih organizacij	Sodeluje lahko samo ena organizacija.
Upravičeni udeleženci	Mladi z manj priložnostmi[237], stari med 18 in 21 let[238], ki zakonito bivajo v državah svoje organizacije pošiljateljice. Spremljevalne osebe[239] se ne štejejo za udeležence aktivnosti, vendar so upravičene do podpore v okviru nekaterih proračunskih kategorij, kot so potni stroški, individualna podpora, podpora za vključevanje za udeležence in izredni stroški. Spremljevalne osebe morajo biti stare najmanj 18 let.
Število udeležencev in sestava nacionalnih skupin	Najmanj 1 in največ 5 udeležencev na potovanje DiscoverEU. Udeleženci lahko potujejo sami ali v spremstvu. Največ dve spremljevalni osebi na udeleženca, kadar je to ustrezno utemeljeno.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- vsaj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

[237] Glej opredelitev v glosarju „udeleženec z manj priložnostmi“.

[238] Upoštevati je treba naslednje:
spodnja starostna omejitev – udeleženci morajo do dneva začetka aktivnosti dopolniti najnižjo navedeno starost 18 let;
zgornja starostna omejitev – udeleženci na dan začetka aktivnosti ne smejo biti starejši od najvišje navedene starosti 21 let.

[239] Spremljevalna oseba je odrasla oseba, ki se pridruži mladim, da zagotovi njihovo učinkovito učenje, zaščito in varnost.

Ustreznost, utemeljitev in učinki (največ 40 točk)	• Ustreznost projekta glede na: - cilje ukrepa; - potrebe sodelujočih organizacij in udeležencev; • obseg, v katerem projekt omogoča učenje z odkrivanjem. • V kolikšni meri je projekt pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. • Morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; • V kolikšni meri lahko organizacija dokaže predhodne izkušnje z delom z mladimi z manj priložnostmi na lokalni ravni. • Kako primeren je projekt za prispevanje k vključevanju in raznolikosti ter zeleni, digitalni in sodelovalni razsežnosti programa. • V kolikšni meri projekt uvaja nove in manj izkušene organizacije v program Erasmus+, ki lahko dokažejo izkušnje z delom z mladimi z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove projekta (največ 40 točk)	• Predlog kaže usklajenost prepoznanih potreb, ciljev projekta, profilov udeležencev in predlaganih aktivnosti. • Jasnost, celovitost in kakovost vseh faz projekta: priprava, prilagojena specifičnim potrebam udeležencev, podpora med potovanjem, izvajanje aktivnosti in nadaljnje spremljanje. • V kolikšni meri so udeleženci vključeni v vse faze aktivnosti. • Aktivnosti so zasnovane na dostopen in vključujoč način. • Kakovost ureditev in podpore za razmislek, opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter uporaba orodja Youthpass. • Ustreznost in učinkovitost ukrepov, predvidenih za zagotovitev varnosti in zaščite udeležencev. • V kolikšni meri aktivnosti vključujejo trajnostne in okolju prijazne prakse.

Kakovost vodenja projekta (največ 20 točk)	• Kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore. • Kakovost sodelovanja in komunikacije z drugimi ustreznimi deležniki, če je ustrezno. • Kakovost ukrepov za ocenjevanje različnih faz in rezultatov projekta. • Ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjanje rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod.

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami za „ustreznost, utemeljitev in učinke“ in nato za „kakovost zasnove projekta“.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td rowspan="7">Potni stroški</td><td rowspan="7">Vozovnica: število vozovnic za udeležence.

Število vozovnic morebitnih spremljevalnih oseb (z uporabo istega prevoznega sredstva kot udeleženci).

Udeleženci praviloma potujejo s prevoznim sredstvom z najmanjšimi skupnimi emisijami toplogrednih plinov[240].

Mehanizem financiranja:

▪ prispevek k dejanskim stroškom vozovnice;

▪ prispevek za stroške na enoto: kadar izvorna država ni neposredno povezana z železniškim sistemom celinske Evrope in je potrebno dodatno potovanje z drugimi prevoznimi sredstvi, da bi dosegli državo, v kateri se mobilnost začne.;

▪ zeleno potovanje: če udeleženci potrebujejo dodatna potovanja, da bi prišli do kraja, kjer se aktivnost začne, so upravičeni tudi do podpore</td><td colspan="3">Vozovnica z veljavnostjo 7 dni[241] v enomesečnem časovnem obdobju</td></tr>
<tr><td colspan="3">Prispevek za uporabo drugih prevoznih sredstev, kjer je primerno</td></tr>
<tr><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
</table>

[240] https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/energy-efficiency-and-specific-co2-emissions/energy-efficiency-and-specific-co2-9.

[241] Vozovnica je prek namenske platforme na voljo posebej za ukrep za vključevanje v okviru pobude DiscoverEU. Vozovnica velja 30 dni, ko lahko udeleženec potuje na poljubnem številu vlakov od polnoči do polnoči vsakega od sedmih dni potovanja. O tem, kako se porabijo drugi dnevi, odloča udeleženec.

	za potovanje, vključno z „zelenim potovanjem“, kjer je to ustrezno.	3 000–3 999 km	785 EUR	580 EUR
		4 000–7 999 km	1 188 EUR	1 188 EUR
		8 000 km ali več	1 735 EUR	1 735 EUR
Organizacijska podpora	Stroški, neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev brez spremljevalnih oseb.	125 EUR na udeleženca.		
Individualna podpora	Stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja na udeleženca, vključno s spremljevalnimi osebami.	78 EUR na udeleženca na dan; največ 21 dni podpore na udeleženca.		
Podpora za vključevanje	Stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. Spremljevalne osebe niso upravičene do podpore za vključevanje za organizacije. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez spremljevalnih oseb.	125 EUR na udeleženca.		
	dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.		

Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Stroški rezervacij:** v nekaterih državah ni mogoče potovati brez obvezne rezervacije sedeža. Kritje stroškov rezervacij poleg vozovnice je, kjer je to primerno, ena od možnosti. Visoki potni stroški udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, ki jih ni mogoče kriti v okviru standardne kategorije „potovanje“ zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir (tj. kadar uporaba čistejših prevoznih sredstev z manjšimi emisijami ogljika vodi do visokih potnih stroškov). Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija. Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, nadomestijo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno, vendar ne nadomestijo vozovnice.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala**: 100 % upravičenih stroškov. **Stroški rezervacij:** 100 % upravičenih stroškov rezervacij. **Visoki potni stroški:** 100 % upravičenih potnih stroškov.

MOBILNOST OSEBJA NA PODROČJU ŠPORTA

Namen tega ukrepa je prispevati k razvoju športnih organizacij s podpiranjem učne mobilnosti njihovega osebja.

Sodelujoče organizacije bi morale s svojimi aktivnostmi dejavno spodbujati vključevanje in raznolikost, okoljsko trajnostnost, digitalno izobraževanje ter državljansko udejstvovanje in udeležbo. Pri tem bi morale uporabljati posebne možnosti financiranja, ki jih za te namene ponuja program, z ozaveščanjem udeležencev, izmenjavo najboljših praks in izbiro ustrezne zasnove za svoje aktivnosti.

Splošni cilj tega ukrepa je osebju športnih organizacij, zlasti na področju množičnega športa, omogočiti, da z učno mobilnostjo izboljša svoje kompetence in kvalifikacije ter pridobi nova znanja in spretnosti, tako da nekaj časa preživi v tujini, s čimer prispeva h krepitvi zmogljivosti in razvoju športnih organizacij.

Ta ukrep podpira poklicni razvoj trenerjev in drugega osebja (tako plačanega osebja kot prostovoljcev) v množičnem športu. Tudi osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo na športnem področju in zunaj njega, lahko poveča učni učinek in prenos znanja za športno osebje in organizacije na področju množičnega športa. Možnosti učne mobilnosti za osebje, ki se ne ukvarja z množičnim športom, se lahko podprejo, če lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu,

Ukrep prispeva k ciljem delovnega načrta EU za šport za obdobje 2024–2027[242].

Projekti za krepitev zmogljivosti na področju športa so namenjeni zlasti:

- množičnemu športu ob upoštevanju pomembne vloge, ki jo ima šport pri spodbujanju telesne aktivnosti in zdravega življenjskega sloga, medosebnih odnosov, socialnega vključevanja in enakih možnosti;
- razvoju evropske razsežnosti v športu in mednarodnemu sodelovanju na področju učne mobilnosti v športu;
- krepitvi zmogljivosti organizacij množičnega športa;
- izboljšanju znanja in usposobljenost športnega osebja;
- spodbujanju skupnih evropskih vrednot s športom, dobrim upravljanjem in integriteto v športu, trajnostnim razvojem ter izobraževanjem, usposabljanjem in spretnostmi v športu in prek njega;
- spodbujanju aktivnega in okolju prijaznega življenjskega sloga in aktivnega državljanstva;
- vzpostavitvi evropskih mrež trenerjev in športnega osebja.

[242] https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9771-2024-INIT/sl/pdf.

PREČNE PREDNOSTNE NALOGE

Vsi projekti mobilnosti bi morali vključevati naslednje razsežnosti, ki so skupne celotnemu programu Erasmus+:

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Organizacije, ki prejmejo podporo iz programa, morajo udeležencem iz vseh okolij vključujoče in pravično zagotavljati priložnosti za mobilnost. Pri izboru udeležencev bi bilo treba zagotoviti, da so koristi njihovega poklicnega razvoja v celoti prenosljive znotraj organizacije pošiljateljice.

Med pripravo, izvajanjem in nadaljnjim spremljanjem aktivnosti mobilnosti bi morale organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice udeležence vključiti v ključne odločitve, da bi za vsakega udeleženca zagotovile kar največje koristi in učinke.

Okoljska trajnostnost

V okviru projekta bi bilo treba med udeleženci spodbujati okoljsko trajnostno in odgovorno vedenje ter ozaveščati o pomenu ukrepov za zmanjšanje ali nadomestitev okoljskega odtisa aktivnosti mobilnosti. Projekt bi bilo treba načrtovati in izvesti ob upoštevanju okoljskega vidika, na primer z vključitvijo trajnostnih praks, kot so izbira materialov za večkratno uporabo ali okolju prijaznih materialov, zmanjšanje količine odpadkov in recikliranje. Ta načela bi se morala upoštevati pri pripravi in izvajanju vseh aktivnosti programa, zlasti z uporabo posebne finančne podpore, ki se v okviru programa zagotavlja za spodbujanje trajnostnih prevoznih sredstev.

Digitalni prehod

Program Erasmus+ vse sodelujoče organizacije podpira pri vključevanju uporabe digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev njihovih fizičnih aktivnosti, izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami in za izboljšanje kakovosti aktivnosti.

Udeležba v demokratičnem življenju in državljansko udejstvovanje

Cilj programa je udeležencem pomagati odkriti prednosti aktivnega državljanstva in udeležbe v demokratičnem življenju. Podprte aktivnosti mobilnosti bi morale okrepiti participativna znanja in spretnosti na različnih področjih civilne družbe ter razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Kjer je to mogoče, bi morali projekti ponujati priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje prek smiselnih formalnih ali neformalnih učnih aktivnostih. Prav tako bi morali izboljšati razumevanje Evropske unije in skupnih vrednot EU med udeleženci, vključno s spoštovanjem demokratičnih načel, človekovega dostojanstva, enotnosti in raznolikosti, medkulturnega dialoga ter evropske družbene, kulturne in zgodovinske dediščine.

PRIPRAVA PROJEKTA

Organizacija prijaviteljica je ključni akter v projektu v okviru ključnega ukrepa 1. Prijavitelj pripravi in odda prijavo, podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih z nacionalno agencijo Erasmus+, izvaja aktivnosti mobilnosti in poroča svoji nacionalni agenciji Erasmus+. Obe vrsti podprtih aktivnosti so večinoma aktivnosti izhodne mobilnosti. To pomeni, da bo organizacija prijaviteljica delovala kot organizacija pošiljateljica: izbrala bo udeležence in jih poslala v organizacijo gostiteljico v tujino.

Projekt lahko vključuje eno ali več aktivnosti. Aktivnosti se lahko kombinirajo glede na cilje projekta ter potrebe sodelujočih organizacij in samih udeležencev.

Projekt ima štiri faze: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, učnih izidov, oblik aktivnosti, razvoj strukturiranega programa dela, razporeda učnih aktivnosti, jasne metodologije itd.);
- priprava (praktične ureditve, izbor udeležencev, jezikovna/medkulturna/učna/z nalogami povezana priprava udeležencev pred odhodom, virtualni pripravljalni sestanki itd.); ustrezno bi bilo treba obravnavati zaščito in varnost udeležencev ter predvideti vse potrebne ukrepe za preprečevanje in zmanjšanje tveganj;
- izvajanje učnih aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti, opredelitev in dokumentiranje načrtovanih učnih izidov udeležencev ter razširjanje in izkoriščanje rezultatov projekta, virtualni nadaljnji sestanki).

AKTIVNOSTI

Podprte so naslednje aktivnosti:

- sledenje na delovnem mestu ali obdobja opazovanja (od 2 do 14 dni),
- mentorstvo ali usposabljanje (od 7 do 45 dni).

Sledenje na delovnem mestu pomeni, da udeleženci lahko določeno obdobje (2–14 dni) preživijo v organizaciji gostiteljici v drugi državi z namenom učenja novih praks in zbiranja novih zamisli z opazovanjem in sodelovanjem z vrstniškimi kolegi, mentorji, prostovoljci ali drugimi člani osebja pri vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici.

Pri mentorstvu ali usposabljanju lahko udeleženci preživijo obdobje (7–45 dni) mentorstva ali usposabljanja za učeče se osebe v organizaciji gostiteljici v drugi državi, da se učijo z opravljanjem svojih nalog in izmenjavo z vrstniškimi kolegi. Prispeva h krepitvi zmogljivosti v organizacijah množičnega športa.

Aktivnosti ne smejo biti pridobitne.

Poleg fizične mobilnosti je mogoče vse aktivnosti mobilnosti osebja kombinirati z aktivnostmi virtualnega učenja. Zgoraj navedeno najkrajše in najdaljše trajanje velja za fizično komponento mobilnosti.

Pri vseh aktivnostih se lahko zagotovi dodatna podpora za osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi. Spremljevalne osebe lahko podporo prejmejo za celotno obdobje aktivnosti ali njegov del.

Udeležba na (plačanih ali neplačanih) tečajih ni upravičena dejavnost za mobilnost osebja na področju športa.

Pripravljalni obiski

Namen pripravljalnih obiskov je zagotoviti visokokakovostne aktivnosti z olajšanjem in pripravo upravnih ureditev, krepitvijo zaupanja in razumevanja ter vzpostavitvijo trdnega partnerstva med vključenimi organizacijami in osebami.

Organizacije lahko pred začetkom izvajanja mobilnosti organizirajo pripravljalni obisk pri partnerju gostitelju. Pripravljalni obiski niso samostojna aktivnost, temveč podporna ureditev za mobilnost osebja. Obstajati morajo jasni razlogi za vsak pripravljalni obisk, ki mora biti namenjen izboljšanju obsega in kakovosti aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo na primer za začetek sodelovanja z novo partnersko organizacijo ali za pripravo daljših aktivnosti mobilnosti. Pripravljalni obiski se lahko organizirajo za obe vrsti mobilnosti osebja.

Merila za upravičenost

Kdo se lahko prijavi?	Sodelujoča organizacija je lahko: • javna ali zasebna organizacija, ki je dejavna na področju športa ali telesne aktivnosti na ravni množičnega športa (npr. neprofitna organizacija, lokalni javni organ, športni klub); • organizacija, ki ni dejavna na področju množičnega športa, če njeno osebje koristi področju množičnega športa (npr. mednarodna organizacija, nacionalna športna zveza). Organizacije prijaviteljice morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Da se Rusiji, ki je odgovorna za vojno agresijo proti Ukrajini[243], prek športa ne bi podeljevala legitimnost ali korist za ugled, da cilj ukrepa spodbujanja integritete in vrednot v športu ne bi bil ogrožen in da bi se obenem zaščitila ugled programa in uporaba sredstev EU, naslednji subjekti v nobeni vlogi niso upravičeni do sodelovanja v tem ukrepu: 1. mednarodni športni vodstveni organi, ki ruskim športnikom dovoljujejo tekmovanje na športnih prireditvah s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov; 2. subjekti, ki organizirajo športne prireditve, na katerih ruski športniki sodelujejo s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do naslednjega datuma: **do 11. februarja do 12. ure (po bruseljskem času).** **Morebitni dodatni prijavni rok:** za nacionalne agencije, ki se odločijo za dodaten prijavni rok. Nacionalne agencije bodo prijavitelje o dodatnem prijavnem roku obvestile na svojem spletnem mestu. Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji oddati vlogo **do 5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)**.
Datumi začetka projektov	Projekti se bodo začeli izvajati **med 1. junijem in 31. decembrom istega leta**. Če bo na voljo dodatni prijavni rok, se bodo projekti začeli **med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta**.
Kako se prijaviti?	Za podrobnosti o postopku prijave glej del C tega vodnika.
Trajanje projekta	Od 3 do 18 mesecev.

[243] Glej sklepe Evropskega sveta: https://www.consilium.europa.eu/media/4tglqede/en-20261016-european-council-conclusions.pdf.

Število prijav	Organizacija lahko v prvem izbirnem krogu odda samo eno prijavo. Če se organizira dodaten rok za prijavo, ta omejitev ne velja.

Trajanje aktivnosti	Sledenje na delovnem mestu ali obdobja opazovanja: od 2 do 14 zaporednih dni (v kar ni zajet čas poti). Mentorstvo in usposabljanje: od 7 do 45 zaporednih dni (v kar ni zajet čas poti).
Upravičeni udeleženci	• mentorji in drugo osebje na področju športa v športnih organizacijah na ravni množičnega športa; • osebje, ki ne deluje v množičnem športu, vključno s tistim z dvojno poklicno potjo in nešportno poklicno potjo, kadar lahko sodelovanje takega osebja koristi množičnemu športu; • prostovoljci (razen mentorjev) v športnih organizacijah. Udeleženci morajo biti zaposleni v organizaciji pošiljateljici ali pa redno sodelovati z njo, da ji pomagajo pri izvajanju njenih osnovnih dejavnosti. V vseh primerih morajo biti naloge, ki udeleženca povezujejo z organizacijo pošiljateljico, dokumentirane tako, da lahko nacionalna agencija preveri to povezavo (npr. s pogodbo o zaposlitvi ali prostovoljstvu, opisom nalog ali podobnim dokumentom). Udeleženci se ne morejo udeležiti aktivnosti mobilnosti kot športniki.
Število udeležencev	Največ 15 udeležencev na projekt Udeleženci pripravljalnih obiskov in osebe, ki spremljajo udeležence z manj priložnostmi, se ne štejejo v to največje število 15 udeležencev.
Kraj izvajanja aktivnosti	Aktivnosti se morajo izvajati v tujini, v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Vsaka aktivnost mora potekati v eni državi.

Minimalne zahteve za pripravljalne obiske

Kraji izvajanja aktivnosti	Pripravljalni obiski se opravijo v državi organizacije gostiteljice pred začetkom izvajanja aktivnosti.
Upravičeni udeleženci	Predstavniki sodelujočih organizacij, ki sodelujejo v glavni aktivnosti. Pripravljalne obiske lahko opravi osebje, ki neposredno sodeluje pri organizaciji projekta, ali osebje, ki sodeluje v mobilnosti.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in število točk. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 60 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk pri vsakem od treh spodaj navedenih meril za dodelitev.

Pomembnost in vpliv (največ 30 točk)	V kolikšni meri:
	• je predlog projekta pomemben za množični šport;
	• je predlog projekta pomemben za
	  • cilje ukrepa,
	  • potrebe in razvoj organizacije prijaviteljice,
	  • potrebe in razvoj sodelujočega osebja;
	• je predlog projekta pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije.
	
	• V kolikšni meri je projekt primeren za:
	• doseganje visokokakovostnih učnih izidov za sodelujoče osebje,
	• krepitev ali preoblikovanje delovnih praks sodelujočih organizacij, povečanje njihove kakovosti, zmogljivosti in inovativnosti,
	• ustvarjanje morebitnega učinka na sodelujoče organizacije in osebje med življenjskim ciklom projekta in po njem.
	• Obseg, v katerem projekt opredeljuje konkretne učne izide.
	• V kolikšni meri projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 40 točk)	V kolikšni meri: • cilji predlaganega projekta jasno in konkretno obravnavajo potrebe organizacije prijaviteljice in njenega osebja, • kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore, • projekt vključuje okoljsko trajnostne in odgovorne prakse, • je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev aktivnosti fizične mobilnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami, • so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne udeležencem z manj priložnostmi, • je uravnotežena zastopanost udeležencev glede na spol, • je za osebje iz organizacij, ki ne delujejo na področju množičnega športa, na voljo jasno pojasnilo, kako bo udeležba takega osebja koristila množičnemu športu.

Kakovost ukrepov nadaljnjega spremljanja (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • je prijavitelj predlagal konkretne in logične ukrepe za vključitev rezultatov aktivnosti mobilnosti v redno delo organizacije, • je prijavitelj predlagal konkretne in učinkovite korake za obveščanje o rezultatih projekta v organizaciji prijaviteljici, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV

<table>
<tr><th>Proračunska kategorija</th><th>Upravičeni stroški in veljavna pravila</th><th colspan="3">Znesek</th></tr>
<tr><td>Organizacijska podpora</td><td>Stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem aktivnosti mobilnosti in niso zajeti v druge kategorije stroškov.

Na primer za pripravo, mentorstvo, spremljanje udeležencev in podporo zanje v času mobilnosti, storitve, orodja in opremo, potrebne za izvajanje projekta, virtualne komponente kombiniranih aktivnosti, izmenjavo rezultatov in zagotovitev prepoznavnosti financiranja s strani Evropske unije med javnostjo.

Organizacijska podpora krije stroške organizacije pošiljateljice in organizacije gostiteljice. O razdelitvi prejetih nepovratnih sredstev se bosta dogovorili zadevni organizaciji.

Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na število udeležencev brez spremljevalnih oseb.</td><td colspan="3">350 EUR na udeleženca</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Potovanje</td><td rowspan="8">Prispevek za potne stroške udeležencev, vključno s spremljevalnimi osebami, od njihovega kraja izvora do kraja izvajanja aktivnosti in nazaj.

Na razdalji manj kot 500 km udeleženci praviloma potujejo z nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.

Na razdalji nad 500 km se udeležencem močno priporoča uporaba kombinacije različnih načinov prevoza, da bi bilo njihovo potovanje bolj trajnostno. Mehanizem financiranja: prispevek za stroške na enoto.

Pravilo dodelitve: glede na potovalno razdaljo in število oseb.

Prijavitelj mora navesti razdaljo med krajem izvora in krajem izvajanja aktivnosti[244], pri čemer uporabi kalkulator razdalje, ki ga podpira Evropska komisija[245].</td><td>Potovalna razdalja</td><td>Zeleno potovanje</td><td>Potovanje, ki ni zeleno</td></tr>
<tr><td>10–99 km</td><td>56 EUR</td><td>28 EUR</td></tr>
<tr><td>100–499 km</td><td>285 EUR</td><td>211 EUR</td></tr>
<tr><td>500–1 999 km</td><td>417 EUR</td><td>309 EUR</td></tr>
<tr><td>2 000–2 999 km</td><td>535 EUR</td><td>395 EUR</td></tr>
<tr><td>3 000–3 999 km</td><td>785 EUR</td><td>580 EUR</td></tr>
<tr><td>4 000–7 999 km</td><td>1 188 EUR</td><td>1 188 EUR</td></tr>
<tr><td>8 000 km ali več</td><td>1 735 EUR</td><td>1 735 EUR</td></tr>
</table>

[244] Na primer, če oseba iz Madrida (Španija) sodeluje pri aktivnosti v Rimu (Italija), prijavitelj izračuna razdaljo od Madrida do Rima (1 365,28 km) in nato izbere ustrezen razpon potovalne razdalje (tj. od 500 do 1 999 km).
[245] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/distance-calculator.

Individualna podpora	Stroški bivanja udeležencev in spremljevalnih oseb v času aktivnosti. Po potrebi: stroški bivanja so upravičeni za trajanje potovanja pred aktivnostjo in po njej, in sicer za največ dva dni potovanja pri udeležencih in spremljevalnih osebah, ki prejmejo nepovratna sredstva za potovanje, ki ni zeleno, ter največ šest dni za zeleno potovanje. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na trajanje bivanja posameznega udeleženca in spremljevalne osebe ter državo gostiteljico[246].	**Skupina držav 1**: 107–191 EUR **Skupina držav 2**: 95–169 EUR **Skupina držav 3**: 84–148 EUR Zgoraj navedeni zneski so osnovni zneski za dan aktivnosti. Vsaka nacionalna agencija bo določila točne osnovne zneske v okviru dovoljenih razponov. Osnovni znesek se plača do 14. dneva aktivnosti. Od 15. dneva aktivnosti bo znesek, ki se izplača, enak 70 % osnovnega zneska. Zneski, ki se izplačajo, se zaokrožijo na najbližjo celo vrednost v EUR.
Podpora za vključevanje	**Podpora za vključevanje za organizacije:** stroški, povezani z organizacijo aktivnosti mobilnosti za udeležence z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev z manj priložnostmi brez spremljevalnih oseb.	125 EUR na udeleženca.
	Podpora za vključevanje za udeležence: dodatni stroški, neposredno povezani z udeleženci z manj priložnostmi in njihovimi spremljevalnimi osebami (vključno z utemeljenimi potnimi stroški in stroški bivanja, če se nepovratna sredstva za te udeležence ne zahtevajo v okviru proračunskih kategorij „potovanje“ in „individualna podpora“). **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija.	100 % upravičenih stroškov.
Podpora za pripravljalne obiske	Stroški, povezani z izvedbo pripravljalnega obiska, vključno s potnimi stroški in stroški bivanja. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto.	680 EUR na udeleženca, pri čemer se lahko posameznega pripravljalnega obiska udeležita največ dva udeleženca.
Jezikovna podpora	Stroški za zagotovitev gradiva za učenje jezikov in usposabljanja udeležencem, ki morajo izboljšati znanje jezika, ki ga bodo uporabljali v času mentorstva ali med usposabljanjem v času aktivnosti.	150 EUR na udeleženca

[246] **Skupina držav 1**: Avstrija, Belgija, Francija, Danska, Finska, Nemčija, Islandija, Irska, Italija, Lihtenštajn, Luksemburg, Nizozemska, Norveška, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo
Skupina držav 2: Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Latvija, Malta, Portugalska, Slovaška, Slovenija, Španija;
skupina držav 3: Bolgarija, Hrvaška, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Srbija, Severna Makedonija, Turčija.

	Do jezikovne podpore so upravičeni udeleženci v naslednjih vrstah aktivnosti: sledenje na delovnem mestu in obdobja opazovanja ter mentorstvo in usposabljanje. Podpora se izplača le, če udeleženec ne more prejeti spletne jezikovne podpore zaradi nerazpoložljivosti zahtevanega jezika ali ravni ali zaradi posebnih ovir, s katerimi se spoprijemajo udeleženci z manj priložnostmi. **Mehanizem financiranja:** prispevek za stroške na enoto. **Pravilo dodelitve:** glede na število udeležencev.	
Izredni stroški	Stroški zagotavljanja finančnega jamstva, če ga zahteva nacionalna agencija. Visoki potni stroški udeležencev in njihovih spremljevalnih oseb, ki jih zaradi geografske oddaljenosti ali drugih ovir ni mogoče kriti z običajnimi nepovratnimi sredstvi iz kategorije „potovanje“. Če se dodelijo nepovratna sredstva za kritje izrednih stroškov za drago potovanje, ta nadomestijo podporo za potne stroške na podlagi stroškov na enoto. Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala. **Mehanizem financiranja:** dejanski stroški. **Pravilo dodelitve:** prijavitelj mora utemeljiti vlogo, ki jo mora nato odobriti nacionalna agencija**.** Potovanje je drago, kadar potni stroški na podlagi stroškov na enoto ne pokrijejo 70 % potnih stroškov udeležencev.	**Finančno jamstvo:** 80 % upravičenih stroškov. **Visoki potni stroški**: 80 % upravičenih stroškov. **Vizumi in z njimi povezani stroški, dovoljenja za prebivanje, cepljenja, zdravniška spričevala:** 100 % upravičenih stroškov.

VIRTUALNE IZMENJAVE ERASMUS+

Projekti virtualnih izmenjav vključujejo spletne medosebne aktivnosti, ki spodbujajo medkulturni dialog in razvoj mehkih veščin. Vsem mladim omogočajo dostop do visokokakovostnega mednarodnega in medkulturnega izobraževanja brez fizične mobilnosti. Čeprav virtualna razprava ali usposabljanje ne nadomešča v celoti koristi fizične mobilnosti, bi morali udeleženci virtualnih izmenjav izkoristiti nekatere prednosti mednarodnih izobraževalnih izkušenj. Digitalne platforme so dragoceno orodje za odzivanje na digitalno preobrazbo, ki jo je pandemija COVID-19 še pospešila. Virtualne izmenjave prispevajo tudi k širjenju evropskih vrednot. Poleg tega lahko v nekaterih primerih zagotovijo zamisli in pripravijo podlago za prihodnje fizične izmenjave, ki niso financirane v okviru tega ukrepa.

Virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih potekajo v majhnih skupinah in jih vedno vodi usposobljen olajševalec. Treba bi jih bilo enostavno vključiti v mladinske projekte (neformalno izobraževanje) ali terciarne programe. Virtualne izmenjave lahko vključujejo udeležence iz obeh sektorjev, čeprav lahko glede na posamezne projekte vključujejo udeležence samo iz enega ali obeh. Vsi projekti v okviru tega razpisa bodo vključevali organizacije in udeležence iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ter tretjih držav, ki niso pridružene programu v upravičenih regijah.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so:

- spodbujanje medkulturnega dialoga s tretjimi državami, ki niso pridružene programu, ter povečevanje strpnosti prek spletnih stikov med ljudmi na podlagi digitalnih in mladim prijaznih tehnologij,
- spodbujanje različnih vrst virtualnih izmenjav kot dopolnilo fizični mobilnosti Erasmus+, ki več mladim omogoča, da izkoristijo medkulturne in mednarodne izkušnje,
- krepitev kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti, zlasti pri uporabi interneta in družbenih medijev, kot so boj proti diskriminaciji, indoktrinaciji, polarizaciji in nasilni radikalizaciji,
- spodbujanje razvoja digitalnih spretnosti in mehkih veščin[247] študentov, mladih in mladinskih delavcev[248], vključno s prakso tujih jezikov in ekipnim delom, zlasti za povečanje zaposljivosti,
- spodbujanje državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije z izobraževanjem,
- krepitev mladinske razsežnosti v odnosih EU s tretjimi državami.

TEMATSKA PODROČJA/POSEBNI CILJI

Virtualne izmenjave bi morale biti organizirane na enem od naslednjih tematskih področij, ki ustrezajo prednostnim nalogam programa Erasmus+:

- vključevanje in raznolikost,
- digitalna preobrazba,
- okolje in boj proti podnebnim spremembam,
- udeležba v demokratičnem življenju, skupne vrednote in državljansko udejstvovanje.

Ker so virtualne izmenjave v tem širokem okviru pobuda od spodaj navzgor, lahko sodelujoče organizacije prosto izberejo teme, na katere se bodo osredotočile, vendar morajo v predlogih prikazati njihov pričakovani učinek v zvezi z enim ali več zgoraj navedenih ciljev (glej tudi poglavje „Pričakovani učinek“ v nadaljevanju). Po potrebi bi bilo treba upoštevati vidike spolov, odvisno od obsega in tem projektov (na primer z uvedbo vidikov, ki upoštevajo različnost spolov, v usposabljanja).

[247] Mehke veščine vključujejo sposobnost kritičnega mišljenja, vedoželjnost in ustvarjalnost, iniciativnost, reševanje problemov in sodelovanje, sposobnost učinkovitega sporazumevanja v večkulturnem in večdisciplinarnem okolju, sposobnost prilagajanja okolju, obvladovanje stresa in negotovosti. Ta znanja in spretnosti so del ključnih kompetenc, kot je določeno v Priporočilu Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (UL C 189, 4.6.2018, str. 1).

[248] Mladinski delavci so poklicni delavci ali prostovoljci, ki sodelujejo v neformalnem učenju ter nudijo podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno-izobraževalnem in poklicnem razvoju.

Posebno pozornost je treba nameniti vključevanju socialno in ekonomsko ranljivih oseb in oseb, ki ne morejo zaprositi za fizično mobilnost.

AKTIVNOSTI

Projekti bodo financirani na podlagi delovnih načrtov, ki vključujejo aktivnosti spletnega sodelovanja, kot so:

- spletne razprave med mladimi iz mladinskih organizacij s sedežem v različnih državah v okviru mladinskih projektov. Lahko vključujejo simulacije vlog;
- usposabljanje mladinskih delavcev, ki želijo razviti virtualni projekt izmenjave s kolegi iz drugih držav;
- spletne razprave med študenti terciarnih izobraževalnih institucij s sedežem v različnih državah v okviru diplom terciarnega izobraževanja;
- usposabljanje univerzitetnih profesorjev/osebja, ki želijo razviti virtualni projekt izmenjave s kolegi iz drugih držav;
- interaktivni odprti spletni tečaji, vključno s tradicionalnim gradivom za tečaje, kot so posneta predavanja, branje in sklopi problemov (kot so dobro znani množični odprti spletni tečaji (MOOC), a s poudarkom na interaktivnih uporabniških forumih v majhnih skupinah, ki podpirajo stike med študenti, profesorji, asistenti učiteljev, mladimi in mladinskimi delavci).

PRIPRAVA PROJEKTA

Vsi projekti virtualne izmenjave morajo:

- biti vodeni s strani usposobljenih olajševalcev;
- biti varni in zagotavljati zaščito z vidika udeležencev in gostiteljev, pri tem pa morajo biti v celoti upoštevana pravila EU o varstvu osebnih podatkov[249];
- aktivnosti virtualne izmenjave morajo biti trdno zasidrane v mladinskem in sektorju terciarnega izobraževanja ter v skladu s sodobnimi spletnimi in nespletnimi kulturami mladih v sodelujočih državah;
- biti odprti in dostopni na ravni uporabniške izkušnje in interakcije. Registracija in interakcija z vrstniki, olajševalci, administratorji in drugimi deležniki bi morala biti neposredna in preprosta;
- večinoma potekati sinhrono, z možnimi asinhronimi komponentami (na primer branje, videoposnetki)
- in poleg tega predvideti metodo priznavanja udeležbe in učnih izidov mladih ob koncu izmenjave.

Sodelujoče organizacije morajo organizirati virtualne izmenjave za ljudi v starostni skupini 13–30 let. Če so v projekt vključeni mladi, mlajši od 18 let, se od sodelujočih organizacij zahteva, naj pridobijo predhodno dovoljenje za udeležbo od staršev ali skrbnikov. Posamezni udeleženci morajo imeti sedež v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu.

Projekti se morajo pri izvajanju svojih aktivnosti čim bolj opirati na obstoječa orodja in platforme.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za virtualne izmenjave Erasmus+ upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

[249] https://ec.europa.eu/info/law/law-topic/data-protection/eu-data-protection-rules_sl.

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) morajo biti pravni subjekti (javni ali zasebni organi) in lahko spadajo v naslednje kategorije: • subjekti, dejavni na področju terciarnega izobraževanja ali mladine (neformalno izobraževanje), • mladinske organizacije[250], • terciarne izobraževalne institucije, združenja ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij ter pravno priznane nacionalne ali mednarodne organizacije rektorjev, učiteljev ali študentov. Prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) morajo imeti sedež v eni od upravičenih držav, tj.: • državi članici EU, • tretji državi, pridruženi programu, ali • tretji državi, ki ni pridružena programu, iz upravičene regije. Upravičene regije, ki jih zajema ta ukrep, so **regije 1, 2[251], 3 in 9** (glej poglavje „Upravičene države" v delu A tega vodnika). **Koordinatorska organizacija mora biti mladinska organizacija ali terciarna izobraževalna institucija ter mora biti zakonito ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in delovati v njej.** Koordinatorska organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt. Ne sme biti povezani subjekt. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ne morejo biti koordinatorji. Drugi subjekti lahko sodelujejo v drugih vlogah konzorcija, kot so pridruženi partnerji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije in Rusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu kot pridruženi partnerji.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij **najmanj šestih prijaviteljev** (ki so upravičenci in ne povezani subjekti), ki izpolnjuje naslednje pogoje: • najmanj **šest neodvisnih subjektov** (upravičenci, brez povezanih subjektov) iz **šestih različnih upravičenih držav**; • najmanj **tri terciarne izobraževalne institucije ali mladinske organizacije** iz **treh različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu**, ter **tri terciarne izobraževalne institucije ali mladinske organizacije** iz **treh različnih upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu in pripadajo isti upravičeni regiji**; • organizacije iz različnih upravičenih regij ne morejo sodelovati v istem projektu. Medregionalni projekti niso upravičeni. • število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, **ne sme biti večje** od števila organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Pri sestavi konzorcija se upoštevajo samo upravičenci (ne povezani subjekti). Pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri sestavi konzorcija.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Ne glede na virtualno obliko morajo aktivnosti izvajati organizatorji, trenerji in udeleženci, ki se nahajajo v državah organizacij, ki sodelujejo kot upravičenke, ter se jih udeleževati.

[250] Tj. vsaka organizacija, javna ali zasebna, ki dela z mladimi ali zanje zunaj formalnega okolja. Take organizacije so lahko na primer: neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami); nacionalni mladinski svet; javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; izobraževalna ali raziskovalna ustanova; fundacija.
[251] Organizacije iz Belorusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise. **Identifikacijske oznake razpisa:** • **ERASMUS-EDU-2027-VIRT-EXCH-SSA** – Virtualne izmenjave Erasmus+ v podsaharski Afriki • **ERASMUS-EDU-2027-VIRT-EXCH-WB** – Virtualne izmenjave Erasmus+ na Zahodnem Balkanu • **ERASMUS-EDU-2027-VIRT-EXCH-SMC** – Virtualne izmenjave Erasmus+ v državah južnega Sredozemlja • **ERASMUS-EDU-2027-VIRT-EXCH-NE** – Virtualne izmenjave Erasmus+ v vzhodnem sosedstvu Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu EU za financiranje in razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **12. oktobra do 17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost (največ 30 točk)	▪ **Povezava s cilji in tematskimi področji**: vloga je pomembna za izbrane splošne in posebne cilje razpisa. Skladna je z zahtevami razpisa in je jasno pojasnjena. Vloga obravnava eno od tematskih področij, opredeljenih za ta razpis; ▪ **analiza potreb**: vloga temelji na ustrezni analizi izzivov in potreb; ugotovljene in upoštevane so bile različne potrebe različnih partnerjev; ugotovljene in upoštevane so bile različne potrebe različnih partnerjev; ▪ **aktivnosti**: virtualne izmenjave so jasno opredeljene in spodbujajo medkulturni dialog in razvoj mehkih veščin ter predvsem prispevajo k izobraževalnemu, osebnemu ali poklicnemu razvoju udeležencev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Predlagane aktivnosti lahko razvijejo medsebojno zaupanje in okrepijo čezmejno sodelovanje. Predloženi so dokazi o učinkovitosti predlaganega pristopa k virtualni izmenjavi; ▪ **vrednote EU**: vloga je pomembna za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	▪ **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Vloga predstavlja usklajen, realen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; ▪ **metodologija**: predlog dokazuje kakovost in izvedljivost predlagane metodologije ter njeno ustreznost za obravnavanje ugotovljenih potreb, vključno s potrebami različnih partnerjev. Oblikovan je bil jasen koncept, kako se bodo obravnavale te različne potrebe. Tudi pedagoški pristopi so v skladu s temi različnimi potrebami; ▪ **učni izidi**: učni izidi se ocenijo in priznajo (npr. Youthpass). Učni izidi se jasno opredelijo pred vsako aktivnostjo virtualne izmenjave ter izmerijo po vsaki aktivnosti, zabeleženem napredku in priznanih dosežkih; ▪ **proračun**: proračun kaže stroškovno učinkovitost in ekonomsko najugodnejše ponudbe. Naloge, vloge in finančni viri, dodeljeni partnerjem, so usklajeni. Ureditve finančnega poslovodenja so jasne in ustrezne; ▪ **ocena**: posebni ukrepi za spremljanje procesov in rezultatov (tj. kazalniki dosežkov in sredstva za preverjanje) zagotavljajo visoko kakovost izvajanja projekta. Obstaja jasen načrt za zagotavljanje kakovosti, ki ustrezno zajema tudi vodenje projektov. Strategija spremljanja vključuje opredelitev tveganja in akcijski načrt za zmanjševanje tveganja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	▪ **Sestava**: partnerstvo lahko zagotovi popolno uresničitev ciljev projekta. Konzorcij ima vsa potrebna znanja in spretnosti, strokovno znanje in izkušnje na področjih, ki jih zajema projekt. Zagotovi se ustrezna razporeditev časa in prispevka med partnerji. Znanja in spretnosti ter kompetence partnerstva se dopolnjujejo; ▪ **zavezanost**: vsaka sodelujoča organizacija pokaže popolno vključenost, ki ustreza njenim zmogljivostim in določenemu področju strokovnega znanja; ▪ **sodelovanje**: dogovori o sodelovanju so uravnoteženi. Predlagani so učinkoviti mehanizmi za zagotavljanje koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, deležniki in vsemi drugimi zadevnimi stranmi.
Učinek (največ 20 točk)	▪ **Razširjanje**: jasna strategija ozaveščanja, razširjanja in komuniciranja zagotavlja, da se v času trajanja projekta dosežejo ustrezne ciljne skupine ter splošni deležniki in javnost. Ta strategija vključuje načrte za omogočanje dostopnosti katerega koli proizvedenega materiala z odprtimi licencami; ▪ **Uporaba**: vloga dokazuje, da je mogoče izbrane pristope virtualne izmenjave uspešno razširjati ter da ustvarja širši učinek in vpliva na sistemsko spremembo. Pristop izkoriščanja je jasno opisan in predlagani ukrepi za izkoriščanje rezultatov projekta so potencialno učinkoviti; ▪ **učinek**: predvidljiv učinek, zlasti za opredeljene ciljne skupine, je jasno opredeljen in vzpostavljeni so ukrepi za zagotovitev, da je učinek mogoče doseči in ovrednotiti. Rezultati aktivnosti bodo verjetno pomembni. Rezultati projektov lahko podprejo dolgoročne spremembe, izboljšave ali razvoj v korist zadevnih ciljnih skupin in sistemov. V vlogi je pojasnjeno tudi, kako bo ocenjen učinek učenja (učnih izidov) z virtualno izmenjavo, da bi se oblikovala priporočila na podlagi podatkov za izboljšanje poučevanja in vzorčenja virtualnih izmenjav ter učenja po zaključku projekta; ▪ **trajnostnost**: vloga vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev, da se rezultati in koristi projekta lahko ohranijo po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **60 točk** (od skupno 100 točk). Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. najmanj

15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Aktivnosti in rezultati različnih projektov bodo namenjeni doseganju pozitivnega učinka v zvezi s cilji razpisa, ki bi moral biti tesno povezan z učno razsežnostjo virtualnih izmenjav, čeprav se razlikuje glede na posebnosti projektov.

Vsak predlog projekta bi moral vsebovati informacije o tem pričakovanem učinku. Prijavitelje se spodbuja, naj pri poročanju o učinku projektov vključijo povratne informacije sodelujočih posameznikov in organizacij, zlasti glede učne vrednosti.

GEOGRAFSKI CILJI

K temu ukrepu prispevajo instrumenti EU za zunanje delovanje. Razpoložljiva proračunska sredstva so razdeljena med različne svetovne regije (tj. Zahodni Balkan, vzhodno sosedstvo, države južnega Sredozemlja in podsaharska Afrika), obseg proračunskih ovojnic pa je različen. Predlogi bodo razvrščeni po regijah (glej zgoraj „Kje se prijaviti“ v skladu z identifikacijsko oznako tematike) glede na konkretno proračunsko ovojnico. Dodatne informacije o razpoložljivih zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na portalu EU za financiranje in razpise.

Podsaharska Afrika: prijavitelje se spodbuja, naj dajo prednost najmanj razvitim državam v tej regiji in posebno pozornost namenijo prednostnim državam na področju migracij; nobena država ne bo imela dostopa do več kot 8 % sredstev, predvidenih za to regijo. Prijavitelje se tudi spodbuja, naj v svoj predlog vključijo udeležence iz različnih držav, vključno s partnerji, ki imajo manj izkušenj s programom Erasmus+.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini **95 %**.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je 500 000 EUR. Upravičenci lahko prejmejo največ 200 EUR na udeleženca virtualne izmenjave (tj. mladega udeleženca ali olajševalca). Na primer, upravičenci, ki prejmejo nepovratna sredstva v višini največ 500 000 EUR, morajo v virtualne izmenjave vključiti vsaj 2 500 udeležencev. Skupno število udeležencev in usposobljenih olajševalcev mora biti jasno navedeno v prijavnem obrazcu.

Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev je lahko nižji od zahtevanega zneska.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški finančnih revizij niso dovoljeni.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[252].

Dovoljeni so stroški MSP na enoto za lastnike MSP. Ti bi morali biti v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za lastnike MSP[253].

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

- upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
- v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;
- prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
- navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bo omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise[254].

[252] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

[253] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

[254] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/reference-documents;programCode=ERASMUS2027?programmePeriod=2021-2027&frameworkProgramme=43353764.

KLJUČNI UKREP 2: SODELOVANJE MED ORGANIZACIJAMI IN INSTITUCIJAMI

Ta ključni ukrep podpira:

- Partnerstva za sodelovanje, vključno s sodelovalnimi partnerstvi, manjšimi partnerstvi in evropskimi partnerstvi za razvoj šol;
- partnerstva za odličnost, vključno s centri poklicne odličnosti in ukrepom Erasmus Mundus;
- partnerstva za inovacije, vključno s koalicijami in v prihodnost usmerjenimi projekti;
- projekti krepitve zmogljivosti na področjih terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa;
- neprofitne evropske športne prireditve.

Aktivnosti, ki jih podpira ta ključni ukrep, bodo predvidoma pomembno prispevale k prednostnim nalogam programa ter pozitivno in dolgoročno vplivale na sodelujoče organizacije, na sisteme politik, v katere so ti ukrepi umeščeni, ter na organizacije in osebe, ki so posredno ali neposredno vključene v organizirane aktivnosti.

Pričakovani rezultati tega ključnega ukrepa so razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks na organizacijski, lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni.

Glede na obravnavano področje in vrsto prijavitelja te ukrepe upravljajo nacionalne agencije ali Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA). Vse podrobnosti o tem, kdo se lahko prijavi in kje, so navedene v naslednjih poglavjih.

Na podlagi projektov, ki jih podpira ta ključni ukrep, se za sodelujoče organizacije pričakujejo naslednji rezultati:

- inovativni pristopi za obravnavanje njihovih ciljnih skupin, na primer z zagotavljanjem: privlačnejših programov izobraževanja in usposabljanja, ki so v skladu s potrebami in pričakovanji posameznikov, uporabe sodelovalnih pristopov in digitalnih metodologij, novih ali izboljšanih procesov priznavanja in vrednotenja kompetenc, učinkovitejši načini poučevanja in učenja osnovnih spretnosti s posebnim poudarkom na preprečevanju podpovprečnih dosežkov med prikrajšanimi učenci ter spodbujanju doseganja najboljših rezultatov na področju osnovnih spretnostih, učinkovitejših aktivnosti v korist lokalnih skupnosti, novih ali izboljšanih praks za izpolnjevanje potreb ciljnih skupin z manj priložnostmi ter obravnavanja razlik v učnih izidih, povezanih z geografskimi in socialno-ekonomskimi razlikami, novih pristopov za obravnavanje družbene, etnične, jezikovne in kulturne raznolikosti, novih pristopov za boljšo podporo konkurenčnosti in zaposlovanju, zlasti na regionalni in lokalni ravni, priznavanja odličnosti pri učenju in poučevanju jezikov z evropskim jezikovnim priznanjem, sodobnejše, bolj dinamično, predano in strokovno okolje v organizaciji: pripravljenost za vključevanje dobrih praks in novih metod, vključno z digitalnimi zmogljivostmi, v vsakodnevne aktivnosti, odprtost do sinergij z organizacijami, ki so aktivne na drugih področjih ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih, strateško načrtovanje poklicnega razvoja osebja v skladu s potrebami posameznikov in cilji organizacije,
- večja zmogljivost in strokovnost za delovanje na ravni EU/mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije, okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav, drugih področij izobraževanja in usposabljanja ter mladinskega sektorja in/ali drugih socialno-ekonomskih sektorjev, več dodeljenih finančnih sredstev (razen sredstev EU) za organizacijo projektov EU/mednarodnih projektov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, večja kakovost pri pripravi, izvajanju, spremljanju in nadaljnjem spremljanju projektov EU/mednarodnih projektov,
- okrepitev znanja in ozaveščenosti o športu in telesni dejavnosti,
- večja ozaveščenost o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in zdravega življenjskega sloga.

Projekti, ki bodo financirani v okviru tega ključnega ukrepa, bodo verjetno imeli pozitivne učinke tudi na osebe, posredno ali neposredno vključene v aktivnosti; primeri takih pozitivnih učinkov pa so:

- večja samoiniciativnost in podjetnost;
- boljše znanje tujih jezikov;
- višja raven digitalne usposobljenosti;
- boljše razumevanje vseh vrst raznolikosti, na primer družbene, etnične, jezikovne, spolne in kulturne raznolikosti, in različnih sposobnosti ter odzivanje nanje;
- višje ravni spretnosti za zaposljivost in ustanavljanje novih podjetij (vključno s socialnim podjetništvom);
- aktivnejša udeležba v družbi;
- pozitivnejši odnos do evropskega projekta in vrednot EU;
- boljše razumevanje in priznavanje spretnosti in kvalifikacij v Evropi in zunaj nje;
- boljše kompetence, povezane s poklicnimi profili (poučevanje, usposabljanje, mladinsko delo, športno treniranje itd.);
- boljše razumevanje praks, politik in sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa v vseh državah;
- boljše razumevanje medsebojnih povezav med formalnim in neformalnim izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem, drugimi oblikami učenja oziroma trgom dela;
- več priložnosti za poklicni razvoj;
- večja motivacija in zadovoljstvo pri vsakodnevnem delu;
- pogostejše športno udejstvovanje in telesna dejavnost.

Na sistemski ravni naj bi ti projekti spodbudili posodobitev in okrepili odzivanje sistema izobraževanja in usposabljanja ter mladinskih politik na glavne izzive današnjega sveta: okoljsko trajnostnost, digitalno preobrazbo, zaposlovanje, gospodarsko stabilnost in rast, pa tudi na potrebo po spodbujanju družbene, državljanske in medkulturne kompetence, medkulturnega dialoga, demokratičnih vrednot in temeljnih pravic, socialne vključenosti, duševnega zdravja in dobrega počutja, nediskriminacije in aktivnega državljanstva, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti.

Pričakovani učinki tega ključnega ukrepa so torej:

- večja kakovost izobraževanja in usposabljanja ter praks na področju mladinskega dela in športa v Evropi in zunaj nje: združevanje višjih ravni odličnosti in privlačnosti z več priložnostmi za vse;
- večja usklajenost sistemov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine s potrebami trga dela in priložnostmi, ki jih ta ponuja, ter tesnejše povezave z gospodarstvom in skupnostjo;
- izboljšano zagotavljanje in ocenjevanje osnovnih in prečnih spretnosti, zlasti: bralne pismenosti, računske pismenosti, podjetništva, družbenih, državljanskih, medkulturnih in jezikovnih kompetenc, kritičnega razmišljanja, digitalnih spretnosti in medijske pismenosti;
- večje sinergije in boljše povezave ter izboljšan prehod med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja in mladine na nacionalni ravni z boljšo uporabo evropskih referenčnih orodij za priznavanje, vrednotenje in preglednost kompetenc in kvalifikacij;

- večja uporaba učnih izidov pri opisovanju in opredeljevanju kvalifikacij, delov kvalifikacij in učnih načrtov za podporo poučevanju, učenju in ocenjevanju;
- večja ozaveščenost o družbeni raznolikosti in odprtost do nje ter večja vključenost in dostopnost sistemov in možnosti izobraževanja;
- novo in okrepljeno medregionalno in transnacionalno sodelovanje javnih organov na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- bolj strateška in celostna uporaba digitalnih tehnologij ter prosto dostopnih učnih virov (PDUV) v sistemih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine;
- večja motivacija za učenje jezikov z inovativnimi metodami poučevanja ali boljšo povezanostjo s praktično uporabo znanja jezikov, ki ga zahteva trg dela;
- okrepljena interakcija med prakso, raziskovanjem in politiko;
- večja udeležba v športu in telesni dejavnosti kot sredstvu za zdravje in dobro počutje;
- okrepljeno znanje o tem, kako se spopadati s čezmejnimi dejavniki, ki ogrožajo integriteto športa, kot so uživanje prepovedanih poživil, vnaprejšnji dogovori o rezultatih tekmovanj in nasilje ter vse oblike nestrpnosti in diskriminacije; boljše podpiranje dobrega upravljanja v športu in dvojnih poklicnih poti športnikov;
- večje priznavanje prostovoljnih dejavnosti v športu;
- večja mobilnost prostovoljcev, trenerjev, menedžerjev in osebja neprofitnih športnih organizacij;
- obsežnejše socialno vključevanje in enake možnosti v športu.

PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE

KAJ SO PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE?

Ta ukrep omogoča sodelujočim organizacijam, da pridobijo izkušnje z mednarodnim sodelovanjem, okrepijo svoje zmogljivosti ter hkrati dosežejo visokokakovostne in inovativne rezultate. Glede na cilje projekta, vključene sodelujoče organizacije, pričakovani učinek ali druge elemente so lahko partnerstva za sodelovanje različnih velikosti in področja ter temu primerno prilagajajo svoje aktivnosti. Ocena kakovosti teh projektov bo sorazmerna s cilji sodelovanja in naravo vključenih organizacij.

Na podlagi te logike sta organizacijam ponujeni dve vrsti partnerstev za skupno delo, učenje in rast:

- **sodelovalna partnerstva in**
- **manjša partnerstva.**

Ti dve vrsti partnerstev sta podrobno predstavljeni na naslednjih straneh. Informacije, ki jih vsebujeta naslednja razdelka, vam bodo pomagale pri izbiri vrste partnerstva, ki najbolje ustreza profilu in strukturi vaše organizacije in vašim projektnim idejam.

Poleg tega bodo partnerstva za sodelovanje vključevala **evropska partnerstva za razvoj šol**, ki jih izvajajo šole in šolski organi. Evropska partnerstva za razvoj šol bodo k uniji spretnosti in svežnju o izobraževanju in spretnostih prispevala tako, da bodo spodbujala izboljševanje temeljnih spretnosti s čezmejnim sodelovanjem med šolami in šolskimi organi, s čimer bodo utrla pot evropskim zavezništvom šol, predlaganim za program za obdobje 2028–2034.

KATERE AKTIVNOSTI OBIČAJNO IZVAJAJO PARTNERSTVA ZA SODELOVANJE?

V življenjskem ciklu projekta lahko organizacije običajno izvedejo široko paleto aktivnosti. Od tradicionalnih aktivnosti do ustvarjalnejših in inovativnejših – organizacije imajo možnost, da izberejo najboljšo kombinacijo, ki prispeva k doseganju ciljev projekta glede na njegovo področje uporabe in sorazmerno z zmogljivostmi partnerstva. Na primer:

- **vodenje projektov:** aktivnosti, potrebne za zagotavljanje ustreznega načrtovanja, izvajanja in nadaljnjega spremljanja projektov, vključno z nemotenim in učinkovitim sodelovanjem med projektnimi partnerji. V tej fazi aktivnosti običajno vključujejo organizacijske in administrativne naloge, virtualne sestanke partnerjev, pripravo komunikacijskega gradiva, pripravo in nadaljnje spremljanje udeležencev aktivnosti itd.;
- **aktivnosti izvajanja:** lahko vključujejo dogodke mreženja, sestanke in delovna srečanja za izmenjavo praks in doseganje rezultatov. V te aktivnosti so lahko vključeni tudi osebje in učeči se (če njihova udeležba prispeva k doseganju ciljev projekta);
- **aktivnosti izmenjave in promocije**: organizacija konferenc, sej in dogodkov, namenjenih izmenjavi, pojasnitvi in promociji rezultatov projekta v obliki oprijemljivih rezultatov, sklepov, dobrih praks ali v kakršni koli drugi obliki.

PRISPEVEK TEGA UKREPA K DOSEGANJU PREDNOSTNIH NALOG POLITIKE

Evropska komisija vsako leto določi skupne prednostne naloge in cilje, za katere si je treba prizadevati na ravni programa Erasmus+ na različnih področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa. Zato je poleg razvoja zmogljivosti organizacij, vključenih v projekt, cilj partnerstev za sodelovanje prispevati k doseganju prednostnih nalog programa z njihovimi rezultati. Te prednostne naloge v letu 2027 odražajo sveženj o izobraževanju in spretnostih, zlasti glede temeljnih spretnosti, učiteljskega poklica, digitalnih tehnologij in umetne inteligence ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja.

Delo projektov mora biti zato umeščeno glede na eno ali več teh prednostnih nalog, prednostne naloge projektov pa morajo biti izbrane ob prijavi. Pri oblikovanju predlogov projektov je priporočljivo upoštevati tudi rezultate prejšnjih financiranih projektov, ki temeljijo na podobnih prednostnih nalogah, da se zagotovi usklajenost in prepreči podvajanje,

ter postopno graditi na obstoječih rezultatih in prispevati k skupnemu razvoju različnih področij. Uporabne informacije o financiranih projektih so na voljo na platformi Erasmus+ za rezultate projektov[255]:

Poleg tega lahko nacionalne agencije programa Erasmus+ za boljše povezovanje evropskih prednostnih nalog s specifičnimi potrebami na nacionalni ravni eno ali več teh evropskih prednostnih nalog opredelijo kot posebno ustrezne v nacionalnem kontekstu, in tako organizacije spodbudijo, da se v zadevnem letu s svojimi prispevki osredotočijo na ta izbrana področja.

Leta 2027 morajo sodelovalna partnerstva in manjša partnerstva obravnavati eno ali več naslednjih prednostnih področij:

PREDNOSTNE NALOGE ZA VSE SEKTORJE PROGRAMA ERASMUS+

Naslednje štiri prednostne naloge se lahko obravnavajo s prijavami v vseh sektorjih programa Erasmus+. Prijavitelji morajo jasno obrazložiti učinek svojega predloga in horizontalno prednostno nalogo, ki so jo izbrali na področju, na katerem se prijavljajo.

- **Vključevanje in raznolikost na vseh področjih izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa**: program bo podpiral projekte, ki spodbujajo socialno vključevanje in so namenjeni izboljšanju navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi, vključno z invalidi in ljudmi z migrantskim ozadjem, ter ljudmi, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, kot so najbolj oddaljene regije, in ljudmi, ki se srečujejo z neenakostjo med spoloma, socialno-ekonomskimi težavami ali drugim morebitnim virom diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Ti projekti bodo pomagali odpraviti ovire, s katerimi se te skupine soočajo pri dostopu do priložnosti, ki jih ponuja program. Program bo prispeval k ustvarjanju vključujočih okolij, ki spodbujajo pravičnost, enakost in duševno zdravje udeležencev.

- **Okolje in boj proti podnebnim spremembam:** namen programa je ozaveščati o zelenem prehodu ter okoljskih izzivih in izzivih, povezanih s podnebnimi spremembami. Prednost bodo imeli projekti, namenjeni razvoju kompetenc v sektorjih, povezanih s trajnostnostjo, sprejemanju okolju prijaznih metod in oblikovanju v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, prilagojenih potrebam posameznikov. Program bo podpiral preizkušanje inovativnih praks, da se učeči se, osebje in mladinski delavci pripravijo na to, da postanejo resnični katalizatorji sprememb. To lahko vključuje prizadevanja za ohranjanje virov, zmanjšanje porabe energije in nastajanja odpadkov, izravnavo emisij ogljika ter izbiro trajnostnih možnosti na področju hrane in prevoza. Prednost bodo imeli tudi projekti, ki spodbujajo osebne spremembe in spremembe življenjskega sloga ter potrošniške navade v skladu s pobudo novi evropski Bauhaus[256], pa tudi projekti, ki razvijajo kompetence izobraževalcev na področju trajnostnosti.
- **Obravnavanje digitalne preobrazbe z razvojem digitalnih spretnosti in digitalne pripravljenosti, odpornosti ter zmogljivosti:** program bo podpiral razvoj digitalnih spretnosti, digitalne pismenosti in pismenosti na področju umetne inteligence, namensko uporabo nastajajočih digitalnih tehnologij in inovacij, vključno z umetno inteligenco, na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ter projekte za povečanje zmogljivosti in pripravljenosti institucij in organizacij za upravljanje učinkovitega prehoda na digitalno izobraževanje, vključno s pripravljenostjo na umetno inteligenco. To vključuje razvoj digitalnih pedagoških pristopov in strokovnega znanja v zvezi z uporabo digitalnih orodij, vključno z dostopnimi in podpornimi tehnologijami ter pripravo in inovativno uporabo digitalnih izobraževalnih vsebin, digitalno dobro počutje in spletno varnost, med drugim upravljanje primerov digitalnega odvračanja pozornosti ter sprejemanje zdravih navad, kar zadeva čas, preživet pred zasloni. Program bo prednostno obravnaval tudi projekte, namenjene boju proti dezinformacijam, spodbujanju digitalne in medijske pismenosti ter boju proti spletnemu ustrahovanju. V skladu s svežnjem o izobraževanju in spretnostih se spodbuja, naj se projekti, ki obravnavajo umetno inteligenco v izobraževanju, oprejo na okvir EU-OECD za umetnointeligenčno pismenost in etične smernice Komisije iz leta 2026 za uporabo umetne inteligence in

[255] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects.
[256] Več informacij o pobudi novi evropski Bauhaus je na voljo na https://new-european-bauhaus.europa.eu/index_en?prefLang=sl.

podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce.

- **Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje, pripravljenost in udeležba:** program bo podpiral aktivno državljanstvo in etiko v vseživljenjskem učenju za vse starostne skupine, spodbujal razvoj socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega mišljenja in medijske pismenosti ter medgeneracijsko pravičnost in učenje. Prednost bo dana tudi projektom, ki ponujajo priložnosti za udeležbo ljudi v demokratičnem življenju ter omogočajo socialno in državljansko udejstvovanje v formalnih in tudi neformalnih učnih aktivnostih ter podpirajo mreže ambasadorjev. Poleg tega bodo imeli prednost projekti, osredotočeni na razumevanje EU, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti, evropsko kulturno identiteto, kulturno zavestjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino, z namenom krepitve evropske identitete. Program podpira tudi organizacije, institucije in osebje na vseh področjih pri prispevanju k prizadevanjem za pripravljenost prebivalstva in krepitvi odpornosti, saj imajo ključno vlogo pri spodbujanju digitalne in medijske pismenosti ter kritičnega razmišljanja, spodbujanju državljanskega udejstvovanja in demokratičnega državljanstva.

Poleg zgoraj navedenih splošnih prednostnih nalog bo v zadevnih sektorjih poudarek na naslednjih posebnih prednostnih nalogah.

SEKTORSKE PREDNOSTNE NALOGE

Na področju terciarnega izobraževanja:

Prednost bodo imeli ukrepi, ključni za doseganje ciljev evropskega izobraževalnega prostora. Namen je podpirati sektor terciarnega izobraževanja, da bo postal še bolj medsebojno povezan, inovativen, vključujoč in digitalen. V ta namen bo program spodbujal veliko tesnejše in interdisciplinarno sodelovanje med terciarnimi izobraževalnimi institucijami, pa tudi z inovacijskimi ekosistemi v njihovi okolici, ter krepitev povezav med izobraževanjem, raziskavami in inovacijami. Poudarek bo zlasti na krepitvi vključevanja, mobilnosti, digitalizacije, vseživljenjskega učenja, zagotavljanja kakovosti in avtomatičnega priznavanja. Temeljni cilj je pospešiti preobrazbo terciarnega izobraževanja po vsej Evropi, da bi se prihodnje generacije usposobile za soustvarjanje znanja za odporno, vključujočo in trajnostno družbo.

- **Nagrajevanje visokokakovostnega učenja, poučevanja in razvoja spretnosti:** ta prednostna naloga v skladu z unijo spretnosti in za spodbujanje razvoja visokokvalificiranih talentov podpira oblikovanje in izvajanje strategij ter kulture kakovosti za nagrajevanje in spodbujanje odličnosti pri poučevanju in razvoju spretnosti. Ta prednostna naloga zajema podporo prožnim in privlačnim akademskim karieram, usposabljanje akademikov na področju novih in inovativnih pedagoških pristopov ter oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje novih učnih načrtov. Prednostna naloga podpira tudi razvoj majhnih učnih enot v skladu z evropskim pristopom k mikrodokazilom ter vseživljenjsko učenje v terciarnem izobraževanju, inovacije in podjetništvo v terciarnem izobraževanju, finančno pismenost in spodbujanje partnerstev z zasebnim sektorjem za spodbujanje izpostavljenosti študentov inovacijam in podjetništvu, enakopravnost med poučevanjem, raziskavami in metodami, ki povezujejo izobraževanje z raziskavami in inovacijami, kadar je to ustrezno. Prednostna naloga bo podpirala tudi terciarne izobraževalne institucije pri izvajanju bolonjskih ključnih zavez in prednostnih nalog iz sporočila iz Tirane, vključno s spodbujanjem temeljnih akademskih vrednot ter standardov in smernic za zagotavljanje kakovosti.

- **Podpiranje naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) in udeležbe žensk v STEM:** ta prednostna naloga v skladu z Unijo spretnosti podpira razvoj in izvajanje učnih načrtov STEM, razvoj osnovnih in naprednih spretnosti na področju STEM v skladu s pristopom na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike (STEAM), spodbujanje udeležbe žensk na študijskih področjih STEM, zlasti v inženirstvu, IKT in naprednih digitalnih spretnostih, razvoj programov usmerjanja in mentorstva za študente za študij in poklice na področjih STEM in IKT ter odpravo spolnih stereotipov v STEM.

  Spodbujanje medsebojno povezanih terciarnih izobraževalnih sistemov: namen te prednostne naloge je v podporo Uniji spretnosti okrepiti povezavo med terciarnimi izobraževalnimi sistemi po vsej Evropi ter študentom

olajšati pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc zunaj nacionalnih meja. Študentom in osebju v terciarnem izobraževanju omogoča, da študirajo, se usposabljajo in razvijajo svoj potencial, kjer koli se v EU pojavijo priložnosti. Ta prednostna naloga podpira krepitev strateškega in strukturiranega sodelovanja med terciarnimi izobraževalnimi institucijami, na primer z razvojem skupnih upravnih postopkov, izmenjavo virov in skupno podporo študentom, izvajanje programa Erasmus brez papirja, uvedbo evropskega študentskega identifikatorja in evropske študentske izkaznice – vse to so ključni elementi pobude za evropsko študentsko izkaznico.

- **Podpiranje terciarnih izobraževalnih institucij pri sodelovanju z njihovimi ukrajinskimi partnericami kot odziv na vojno v Ukrajini:** namen te prednostne naloge je podpora Ukrajini pri preoblikovanju in ponovni vzpostavitvi terciarnega izobraževalnega sistema prek sodelovanja s terciarnimi izobraževalnimi institucijami v Evropi, med drugim glede kakovosti in relevantnosti poučevanja in učenja, dostopnega širokemu krogu študentov, inovativnih pedagoških pristopov, interdisciplinarnih pristopov, osredotočenih na študente in temelječih na izzivih, digitalnih in podjetniških spretnosti, praks vseživljenjskega učenja, sistema kvalifikacij, praks učinkovitega upravljanja, ohranjanja akademskih vrednot, sodelovanja z inovacijskimi ekosistemi, razvoja in izvajanja skupnih izobraževalnih aktivnosti in programov ter izvajanja ključne zaveze bolonjskega procesa in prednostnih nalog sporočila iz Tirane.

Na področju splošnega šolskega izobraževanja:

- **razvoj osnovnih spretnosti in ključnih kompetenc, odpravljanje učnih primanjkljajev in preprečevanje zgodnjega opuščanja šolanja**: cilj te prednostne naloge je pomagati izboljšati učne rezultate in omogočiti uspeh vsem učencem/dijakom v šoli, vključno z otroki v predšolski vzgoji in varstvu. Projekti v okviru te prednostne naloge se lahko osredotočijo na razvoj ključnih kompetenc in osnovnih spretnosti s spodbujanjem medpredmetnega sodelovanja, krepitvijo odličnosti, uporabo inovativnih učnih pristopov, razvojem ustvarjalnosti, podporo učiteljem pri izvajanju poučevanja, ki temelji na kompetencah, razvojem ocenjevanja in potrjevanja, internacionalizacijo šolskega izobraževanja ter doseganjem ustreznih ravni jezikovnih kompetenc. Ta prednostna naloga podpira tudi celostne, vsešolske pristope k poučevanju, učenju in ocenjevanju ter sodelovanje med vsemi akterji v šolah, družinami, lokalnimi službami, strokovnjaki in drugimi zunanjimi deležniki. Poleg tega vključuje zgodnje prepoznavanje učencev/dijakov, izpostavljenih tveganjem, preventivne pristope in pristope za zgodnje posredovanje za učeče se s težavami ter podporo ravnateljem in izobraževalcem. Prednostna naloga vključuje tudi osredotočenost na zbiranje in spremljanje podatkov, izboljšanje prehodov med različnimi stopnjami izobraževanja, izboljšanje šolskega načrtovanja in sistemov zagotavljanja kakovosti. V skladu s predlogom priporočila Sveta o obrnitvi trenda upadanja temeljnih spretnosti (del svežnja o izobraževanju in spretnostih) se spodbuja, naj se projekti osredotočijo na ukrepe, podprte z dokazi, za izboljšanje spretnosti na področju pismenosti, matematike in naravoslovja ter digitalnih in državljanskih spretnosti, določijo merljive cilje za izboljšanje ter vključijo šolske organe ter svetovalne in podporne službe;

- **spodbujanje dobrega počutja v šoli:** cilj te prednostne naloge je pomagati pri krepitvi zmogljivosti šol, izobraževalcev, staršev in ravnateljev za obravnavanje dobrega počutja v šoli z vidika vsešolskega pristopa. Projekti v okviru te prednostne naloge se lahko osredotočijo na spodbujanje dobrega počutja (tako v smislu duševnega kot telesnega zdravja v digitalnem svetu in zunaj spleta) učečih se in učiteljev, vzpostavitev pozitivnega vzdušja v šoli, vključevanje socialnega in čustvenega učenja v učne načrte, od vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu do srednješolskega izobraževanja, obravnavanje primerov digitalnega odvračanja pozornosti in zdravih navad, kar zadeva čas, preživet pred zasloni, zagotavljanje ustvarjanja varnih šol in zaščite pred vsemi oblikami nasilja v šoli, vključno z ustrahovanjem, kibernetskim nadlegovanjem in nasiljem na podlagi spola. Poleg tega je ta prednostna naloga osredotočena na krepitev učnih skupnosti s strokovnjaki in sodelovanja s širšo skupnostjo, zlasti z zdravstvenimi in s socialnovarstvenimi delavci ter starši;

- **podpora učiteljem, ravnateljem in drugim učiteljskim poklicem:** ta prednostna naloga podpira strokovne

delavce, ki opravljajo učiteljske poklice (vključno z izobraževalci učiteljev), v vseh fazah njihove poklicne poti. Podpira tudi projekte, ki zagotavljajo podporo za začetno izobraževanje in nadaljnji poklicni razvoj osebja, ki sodeluje pri organizaciji, vodenju in zagotavljanju vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu. Projekti v okviru te prednostne naloge so lahko usmerjeni v izboljšanje začetnega izobraževanja učiteljev, pa tudi njihovega stalnega poklicnega razvoja, zlasti z izboljšanjem okvira politike in konkretnih priložnosti za mobilnost učiteljev. Prednostna naloga podpira tudi povečanje privlačnosti in raznolikosti učiteljskih poklicev, tudi s podporo njihovemu dobremu počutju, ter krepitev izbora, zaposlovanja in ocenjevanja za učiteljske poklice, s posebnim poudarkom na kritičnih področjih, kot je pomanjkanje specializiranih učiteljev matematike in naravoslovja. Projekti lahko tudi neposredno podpirajo razvoj močnejšega vodenja šol ter inovativnih metod poučevanja in ocenjevanja. Ta prednostna naloga podpira izvajanje agende EU za učitelje (predlog priporočila Sveta o privlačnem učiteljskem poklicu, ki je del svežnja o izobraževanju in spretnostih), zlasti uvajanje in mentorstvo za učitelje začetnike, podporo ravnateljem, zmanjšanje upravnega bremena in samostojno delovanje učiteljev pri uporabi digitalnih tehnologij in umetne inteligence;

- **izboljšanje zanimanja, udeležbe in dosežkov na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) ter izobraževanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike (STEAM) in spodbujanje zanimanja deklet na področju STEM**: ta prednostna naloga podpira projekte, ki spodbujajo pristop STEM k izobraževanju z interdisciplinarnim poučevanjem v kulturnem, okoljskem in gospodarskem okviru, okviru projektiranja in drugih okvirih, pri čemer spodbuja zanimanje deklet na področju STEM. Vključuje razvoj in spodbujanje učinkovitih in inovativnih pedagoških pristopov in metod ocenjevanja. V tem okviru je posebej koristno razvijanje partnerstev med šolami, podjetji, terciarnimi izobraževalnimi institucijami, raziskovalnimi ustanovami in širšo družbo. Na strateški ravni je prednostna naloga namenjena spodbujanju razvoja nacionalnih strategij na področju STEM;

- **razvoj visokokakovostnih sistemov vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu**: Ta prednostna naloga se osredotoča na spodbujanje izvajanja okvira EU za kakovost vzgoje in varstva predšolskih otrok, priloženega Priporočilu Sveta iz leta 2019 o visokokakovostnih sistemih vzgoje in varstva predšolskih otrok[257]. Vključuje projekte, ki zagotavljajo podporo za začetni in nadaljnji poklicni razvoj osebja, ki sodeluje pri organizaciji, vodenju in zagotavljanju vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu. Poleg tega prednostna naloga podpira tudi oblikovanje, preizkušanje in izvajanje strategij in praks za spodbujanje udeležbe vseh otrok, vključno z otroki z manj priložnostmi, v vzgoji in izobraževanju v zgodnjem otroštvu;

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pedagoških pristopov in praks učenja na delovnem mestu ter ki so usmerjeni na učeče se in osebje, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Osredotočeni so lahko na jezikovno usposabljanje, vključevanje učečih se v šolsko izobraževanje (s čim večjo podporo ukrajinskih učiteljev in trenerjev, ki bežijo pred vojno), postopke za priznavanje spretnosti in kvalifikacij, uporabo in razširitev raziskav, izmenjavo z ukrajinskimi institucijami, dobre prakse, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učečih se in osebja, ki bežijo pred vojno, itd.

V (začetnem in nadaljnjem) poklicnem izobraževanju in usposabljanju:

- **prilagajanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja potrebam trga dela ter odpravljanje slabega obvladovanja osnovnih spretnosti:** ta prednostna naloga podpira razvoj programov PIU, ki ponujajo uravnoteženo kombinacijo poklicnih spretnosti ter ključnih kompetenc. Za obravnavo vse nižje ravni osnovnih spretnosti v EU programi PIU razvijajo zanesljive računske, bralne, jezikovne in digitalne spretnosti kot trdne temelje za konkurenčnost, vseživljenjsko učenje, vseživljenjsko zaposljivost, socialno vključenost in osebni

[257] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32019H0605%2801%29&qid=1638446515934.

razvoj. a prednostna naloga spodbuja tudi razvoj programov PIU, ki se redno posodabljajo v skladu s spreminjajočimi se potrebami trga dela (na podlagi zbiranja podatkov o spretnostih) in imajo močno komponento učenja na delovnem mestu oziroma vajeništva; Ta prednostna naloga podpira izvajanje evropske strategije za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030, sprejete v okviru svežnja o izobraževanju in spretnostih.

- **povečanje prilagodljivosti možnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju:** ta prednostna naloga podpira pobude, ki razvijajo prilagodljive in na učečega se osredotočene programe PIU, ki jih je mogoče razdeliti na manjše enote – module. Taki programi omogočajo tudi vrednotenje učnih izidov, pridobljenih v neformalnem in priložnostnem učenju. Projekti v okviru te prednostne naloge prispevajo tudi k razvoju programov nadaljnjega poklicnega izobraževanja in usposabljanja za odrasle;

- **prispevanje k inovacijam in kakovosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja:** ta prednostna naloga podpira projekte, ki PIU vključujejo v gospodarske, industrijske in inovacijske strategije ter ekosisteme znanj in spretnosti na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni. Vključuje razvoj PIU na višjih ravneh EOK (5–8), krepitev vloge PIU pri podpiranju inovacij in uporabnih raziskav ter zagotavljanje novih vrst storitev, ki jih izvajajo ponudniki PIU, kot sta podpora zagonskim podjetjem ali podpora za prenos tehnologije za MSP. Ta prednostna naloga podpira tudi pobude, ki se osredotočajo na večjo privlačnost za učitelje/trenerje v PIU in njihov stalni strokovni razvoj. Podpira tudi projekte za nadaljnje izboljšanje in uporabo mehanizmov zagotavljanja kakovosti v skladu z evropskim referenčnim okvirom za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja (EQAVET);

- **povečanje privlačnosti PIU, zlasti STEM, ter spodbujanje internacionalizacije PIU:** ta prednostna naloga podpira projekte, katerih cilj je pritegniti udeležence v programe, po katerih je povpraševanje na trgu dela in ki so ključni za konkurenčnost EU in dvojni prehod, s posebnim poudarkom na odpravljanju spolnih stereotipov pri izbiri poklicnih programov. Podpira tudi pobude, ki se osredotočajo na strateški pristop k internacionalizaciji PIU, kar lahko vključuje mobilnost učečih se in učiteljev/trenerjev, sodelovanje na mednarodnih tekmovanjih v spretnostih ali druge ustrezne aktivnosti. Posebno pomembni vidiki vključujejo samodejno vzajemno priznavanje kvalifikacij in učnih izidov ter razvoj podpornih služb za mobilnost učečih se (povezanih z informacijami, motivacijo, pripravo učečih se v PIU, krepitvijo njihove medkulturne ozaveščenosti in aktivnega državljanstva ter olajšanjem njihovega družbenega vključevanja v državi gostiteljici), v skladu s ciljem evropske strategije za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030, da PIU postane prva izbira, ter s priporočilom Sveta „Evropa in mobilnost“.

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** ta prednostna naloga podpira projekte, namenjene izvajanju, izmenjavi in spodbujanju vključujočih pristopov, namenjenih učečim se in osebju v PIU, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Med drugim so lahko osredotočeni na zagotavljanje jezikovne pomoči, vključevanje učečih se v PIU, tudi s shemami učenja na delovnem mestu in vajeništva (če je mogoče, s pomočjo ukrajinskih učiteljev in trenerjev, ki bežijo pred vojno), priznavanje spretnosti in kvalifikacij ali praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učečih se in osebja, ki bežijo pred vojno.

Na področju izobraževanja odraslih:

- **povečanje dostopnosti, kakovosti, uvedbe in priznavanja izobraževanja odraslih:** ta prednostna naloga podpira privlačne, visokokakovostne in prilagodljive učne ponudbe, prilagojene učnim potrebam odraslih vseh generacij. Podpira tudi projekte, ki opolnomočijo odrasle in jim omogočajo udeležbo v usposabljanju, da bi zmanjšali vrzeli v spretnostih ter pomanjkanje delovne sile, vključno s projekti, ki temeljijo na individualnih učnih računih in omogočitvenih okvirih, ter projekti, ki se ukvarjajo s potrjevanjem spretnosti, potrjenih z mikrodokazili ali pridobljenih s priložnostnim in neformalnim učenjem. Poleg tega ta prednostna naloga podpira razvoj mehanizmov za zagotavljanje boljše kakovosti, vključno z razvojem in prenosom metodologij spremljanja za

merjenje učinkovitosti in napredka učečih se. Za podporo visokokakovostnemu izobraževanju odraslih bodo imeli prednost projekti, ki izboljšujejo kompetence osebja v izobraževanju odraslih, so usmerjeni v razvoj spretnosti za odzivanje na individualne učne potrebe, ocenjevanje predhodnega znanja in spretnosti učečih se odraslih, boljše in bolj inovativne metode poučevanja ter krepijo podporno vlogo osebja v izobraževanju odraslih pri motiviranju, usmerjanju in svetovanju učečim se v zahtevnih učnih situacijah;

- **spodbujanje lokalnih učnih centrov in inovativnih učnih prostorov:** namen te prednostne naloge je podpirati lokalna učna okolja, spodbujati socialno vključevanje, državljansko udejstvovanje in demokracijo ter vsem v skupnosti ponujati priložnosti za vseživljenjsko učenje na vseh področjih in jih pritegniti k njim, tudi z izkoriščanjem digitalnih tehnologij ter vključevanjem ukrepov za ozaveščanje in vključevanje učečih se oseb. Projekti bi lahko na primer spodbujali lokalne centre za učenje, knjižnice, muzeje, zapore, civilno družbo in širšo skupnost (nevladne organizacije, lokalni organi, zdravstvo, kultura itd.) k sodelovanju, da bi skupaj motivirali odrasle vseh starosti ter jim omogočali, da se naučijo življenjskih veščin in ključnih kompetenc, ki jih potrebujejo, da bi bili odporni in sposobni se prilagajati glede na spremembe in negotovost;

- **spodbujanje izpopolnjevanja in preusposabljanja odraslih:** namen te prednostne naloge je spodbujati nove priložnosti za izobraževanje odraslih, znanje in kompetence, zlasti za odrasle z nizko ravnjo osnovnih spretnosti. Projekti bi morali učečim se odraslim omogočiti, da izboljšajo svoje osnovne spretnosti ter sčasoma pridobijo višje kvalifikacije. To bi moralo potekati vzporedno z razvojem poklicnega usmerjanja in svetovanja ter veščin odraslih za upravljanje poklicne poti. Izboljšanje ocenjevanja spretnosti, oblikovanje prilagojenih učnih ponudb ter razvoj učinkovitega ozaveščanja so prav tako vidiki, ki lahko prispevajo k splošnemu cilju spodbujanja izpopolnjevanja in preusposabljanja odraslih;

- **podpiranje odziva evropskih sistemov izobraževanja in usposabljanja na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pedagoških pristopov in praks učenja na delovnem mestu ter ki so usmerjeni na učeče se odrasle in osebje, ki bežijo pred vojno v Ukrajini. Projekti v okviru te prednostne naloge bi morali temeljiti na visokokakovostnih standardih in obsežnih izkušnjah pri vključevanju novih učencev in osebja v učno okolje. Njihovi cilji so lahko zagotavljanje jezikovne pomoči, uporaba in razširjanje raziskav, izmenjave z ukrajinskimi institucijami, preučevanje dobrih praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo učencev in osebja, ki bežijo pred vojno, itd.

Na področju mladine:

Prednost bodo imeli ukrepi, ki prispevajo k osrednjim področjem strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027: angažiranje, povezovanje in opolnomočenje mladih. Poseben poudarek bo na krepitvi medsektorskega sodelovanja, ki omogoča večje sinergije na različnih področjih ukrepov, pomembnih za mlade, spodbujanju udejstvovanja mladih v različnih obsegih in oblikah ter podpiranju aktivnega državljanstva mladih, zlasti tistih, ki jim grozi socialna izključenost. Med posebnimi prednostnimi nalogami na področju mladine so:

- **krepitev osnovnih spretnosti, zaposljivosti ter občutka za pobudo in podjetništvo med mladimi**: cilj prednostne naloge je okrepiti ključne kompetence in temeljne spretnosti, kot so opredeljene v svežnju o izobraževanju in spretnostih, vključno z državljanskimi spretnostmi, da bi se spodbudili ustvarjalnost, inovativnost in kritično mišljenje. Vključevanje širše skupnosti, kot so mladinske organizacije in drugi subjekti, ki delajo z mladimi, izboljšuje izkustveno učenje, praktične uporabe, opazovanje vzornikov in dostop do virov. To sodelovanje več deležnikov je še posebej pomembno zaradi vztrajne povezave med socialno-ekonomskim okoljem in učnimi rezultati. Podpora se lahko zagotovi tudi organizacijam, ki si prizadevajo razviti dobro prakso na področju aktivnosti priložnostnega učenja, da bi se okrepile osnovne spretnosti mladih s ciljem povečanja njihove zaposljivosti.

- **povečanje kakovosti, inovacij in priznavanja mladinskega dela**: cilj te prednostne naloge je spodbujati priznavanje mladinskega dela ter neformalnega in priložnostnega učenja na vseh ravneh ter podpirati kakovosten razvoj in inovacije na področju mladinskega dela v skladu s prednostnimi nalogami iz evropske agende za mladinsko delo in bonske deklaracije iz decembra 2020. To vključuje krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev ter podporo razvoju in izmenjavi posebnih metod v mladinskem delu. Ta prednostna naloga obravnava

tudi potrebo po močnejših povezavah med politiko, raziskavami in prakso na področju mladine, da bi se zagotovili boljši dokazi o potrebah in olajšalo oblikovanje politike;

- **podpiranje odziva na področju mladine v Evropi na vojno v Ukrajini:** v okviru te prednostne naloge so podprti projekti, katerih cilj je izvajanje, izmenjava in spodbujanje vključujočih pristopov in praks, ki so usmerjeni na mladinske delavce, ki bežijo pred vojno v Ukrajini, in ponudnike mladinskega dela v državah gostiteljicah, ki so dejavno vključeni v te aktivnosti. Aktivnosti bi morale upoštevati načela mladinskega dela, vključno z neformalnim in medkulturnim učenjem, prispevati k spodbujanju in razumevanju človekovih pravic in demokracije ter povečati zmogljivost sodelujočih organizacij. Njihovi cilji so lahko zagotavljanje jezikovne pomoči, uporaba in razširjanje raziskav, krepitev sinergij in dopolnjevanj z organizacijami, dejavnimi na področju mladine, preučevanje dobrih praks, ki podpirajo psihosocialno blaginjo mladih beguncev in mladinskih delavcev, ki bežijo pred vojno, izgradnja zmogljivosti mladinskih organizacij v Ukrajini in državah gostiteljicah itd.

Na področju športa:

Prednost bodo imela partnerstva, ki prispevajo k izvajanju ključnih dokumentov politike, kot je delovni načrt EU za šport (2024–2027)[258] ali priporočilo Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih[259]. Med posebnimi prednostnimi nalogami na področju športa so:

- **spodbujanje zdravih načinov življenja za vse:** projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na spodbujanje zdravih načinov življenja za vse, tudi z ozaveščanjem o koristih zdravega načina življenja in dejavnega življenjskega sloga, izvajanje priporočila Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnostih, podporo izvajanju evropskega tedna športa, spodbujanje športa in telesne dejavnosti kot orodja za zdravje, promocijo vseh aktivnosti, ki spodbujajo udejstvovanje v športu in telesni dejavnosti ter promocijo tradicionalnih športov in iger;

- **spodbujanje integritete in vrednot v športu**: projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na spodbujanje varnih okolij v športu, vključno s preprečevanjem nadlegovanja, zlorab, nasilja in vseh oblik diskriminacije, bojem proti uporabi dopinga, vnaprejšnjim dogovorom o rezultatih tekmovanj in korupciji v športu ter izboljševanjem dobrega upravljanja v športu.

- **spodbujanje izobraževanja v športu in prek njega**: projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na podpiranje razvoja spretnosti v športu, spodbujanje dvojne poklicne poti športnikov, spodbujanje kakovosti treniranja in osebja, uporabo mobilnosti kot orodja za izboljšanje kvalifikacij ter spodbujanje zaposljivosti prek športa.

258

259 https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:354:0001:0005:SL:PDF.

SODELOVALNA PARTNERSTVA

Glavni cilj sodelovalnih partnerstev ,,je organizacijam omogočiti izboljšanje kakovosti in ustreznosti aktivnosti, razviti in okrepiti mreže partnerjev ter povečati zmogljivost za skupno delovanje na transnacionalni ravni s spodbujanjem internacionalizacije aktivnosti ter izmenjavo ali razvojem novih praks in metod ter izmenjavo in primerjanjem idej.

Njihov namen je podpirati razvoj, prenos in/ali izvajanje inovativnih praks ter izvajanje skupnih pobud za spodbujanje sodelovanja, vzajemnega učenja in izmenjav izkušenj na evropski ravni. Rezultati bi morali biti ponovno uporabni, prenosljivi, nadgradljivi in bi morali imeti, če je mogoče, močno naddisciplinarno razsežnost.

Rezultati aktivnosti izbranih projektov naj bi se izmenjali na lokalni, regionalni, nacionalni in transnacionalni ravni.

Sodelovalna partnerstva temeljijo na prednostnih nalogah in okvirih politike posameznega sektorja Erasmus+, in sicer tako na evropski kot nacionalni ravni, njihov namen pa je pripraviti pobude za medsektorsko in horizontalno sodelovanje na tematskih področjih.

Partnerstva za sodelovanje glede na področje predlaganega projekta ali vrsto prijavitelja upravljajo nacionalne agencije ali Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA). Za več informacij v zvezi s tem glej poglavje „Kje se prijaviti“ pod naslovom MERILA ZA UPRAVIČENOST.

CILJI UKREPA

Namen sodelovalnih partnerstev je:

- **povečati kakovost dela, aktivnosti in praks vključenih organizacij in institucij** ter se odpreti za nove akterje, ki sami po sebi niso vključeni v en sektor,
- **krepiti zmogljivost organizacij** za transnacionalno in medsektorsko delo,
- **obravnavati skupne potrebe in prednostne naloge** na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa,
- **omogočiti preobrazbo in spremembo** (na individualni, organizacijski ali sektorski ravni), kar bo sorazmerno z okvirom posamezne organizacije pripeljalo do izboljšav in novih pristopov.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA SODELOVALNO PARTNERSTVO?

Da bi bili predlogi projektov za sodelovalna partnerstva upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila za upravičenost.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Prijavitelj/koordinator je lahko vsaka sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt. Da bi bile organizacije prijaviteljice/koordinatorke upravičene, morajo biti zakonito ustanovljene najmanj dve leti pred rokom za oddajo prijave. Pri partnerstvih na področju izobraževanja in usposabljanja ali mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije in jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in

	kulturo (EACEA), mora biti koordinator prijavitelj evropska nevladna organizacija[260], dejavna na področju izobraževanja in usposabljanja ali mladine. V imenu evropske nevladne organizacije se prijavi evropski organ/sekretariat evropske nevladne organizacije. Da se Rusiji, ki je odgovorna za vojno agresijo proti Ukrajini[261], prek športa ne bi podeljevala legitimnost ali korist za ugled, da cilj ukrepa spodbujanja integritete in vrednot v športu ne bi bil ogrožen in da bi se obenem zaščitila ugled programa in uporaba sredstev EU, naslednji subjekti v nobeni vlogi niso upravičeni do sodelovanja v tem ukrepu: 3. mednarodni športni vodstveni organi, ki ruskim športnikom dovoljujejo tekmovanje na športnih prireditvah s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov; 4. subjekti, ki organizirajo športne prireditve, na katerih ruski športniki sodelujejo s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov.
Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	V sodelovalnem partnerstvu lahko sodeluje katera koli javna ali zasebna organizacija[262] s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali kateri koli državi sveta, ki ni pridružena programu, v regijah od 1 do 3 (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika)[263]. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Organizacije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, lahko sodelujejo kot koordinatorke projekta ali kot partnerske organizacije. Organizacije v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ne morejo sodelovati kot koordinatorke projektov. Ne glede na področje, na katero se nanaša projekt, **lahko v sodelovalnih partnerstvih sodelujejo organizacije vseh vrst, ki so dejavne na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih,** ter organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne aktivnosti na različnih področjih (na primer lokalni, regionalni in nacionalni organi, centri za priznavanje in vrednotenje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne in športne organizacije). Glede na prednostno nalogo in cilje projekta bi moral biti v sodelovalna partnerstva vključen najbolj ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da bi lahko ta imela koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja ter dosegla pomembne in visokokakovostne rezultate projekta.

[260] Za namene tega programa so to nevladne organizacije, ki delujejo prek formalno priznane strukture, sestavljene iz evropskega organa/sekretariata, ki ima vsaj dve leti zakoniti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in nacionalnih organizacij/podružnic v vsaj devetih državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu.
Te nacionalne organizacije/podružnice morajo:
- biti dokazano zakonito povezane z evropskim organom/sekretariatom;
- biti aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine.

Zato mora biti evropska nevladna organizacija sestavljena iz najmanj devetih subjektov (evropski organ/sekretariat + osem nacionalnih organizacij/podružnic) s sedežem v devetih različnih državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu.
Za opredelitev zakonitih povezav za namene programa Erasmus+ glej del D tega vodnika.

[261] Glej sklepe Evropskega sveta: https://www.consilium.europa.eu/media/4tglqede/en-20261016-european-council-conclusions.pdf.

[262] Za namene tega ukrepa se neformalne skupine mladih ne štejejo za organizacijo, zato niso upravičene do sodelovanja (niti kot prijavitelji niti kot partnerji).

[263] Vsaka terciarna izobraževalna institucija s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki želi sodelovati v sodelovalnem partnerstvu, mora biti nosilka veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar bodo te morale sprejeti njena načela.

Sodelovanje pridruženih partnerskih organizacij	Poleg organizacij, ki formalno sodelujejo v projektu (koordinatorke in partnerske organizacije), lahko sodelovalna partnerstva vključujejo tudi druge partnerje iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo promocijo in trajnostnost projekta. V okviru projekta Erasmus+ se ti partnerji imenujejo pridruženi partnerji. Z vidika upravičenosti in upravljanja sporazuma **se ne štejejo za projektne partnerje (tj. upravičence)** in ne prejmejo sredstev iz programa, ki bi bila del projekta. Vendar je za razumevanje njihove vloge v partnerstvu in pridobitev celovite slike o predlogu treba njihovo vključenost v projekt in različne aktivnosti jasno opisati. Sodelovanje v vlogi pridruženih partnerjev je odprto za organizacije iz vseh držav, razen Belorusije in Rusije.
Število in profil sodelujočih organizacij	**Sodelovalno partnerstvo je transnacionalni projekt** in mora zajemati **najmanj tri organizacije** iz **treh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.** Število sodelujočih organizacij v enem partnerstvu ni omejeno. Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije. Za prijave, oddane pri nacionalnih agencijah, na področju splošnega šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanje in usposabljanje, izobraževanja odraslih in mladine ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner ne more sodelovati pri več kot **10 prijavah** na rok[264]. Praviloma so sodelovalna partnerstva usmerjena v sodelovanje med organizacijami s sedežem v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu. Vendar so lahko **organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu** (regije 1 do 3 z izjemo Belorusije) vključene kot partnerke (ne kot prijaviteljice), **če njihova udeležba prinese bistveno dodano vrednost projektu** in če je izpolnjena minimalna udeležba treh organizacij iz treh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu.
Obravnavane prednostne naloge	Da bi se sodelovalna partnerstva upoštevala pri dodeljevanju sredstev, morajo obravnavati: • najmanj eno horizontalno prednostno nalogo in/ali • vsaj eno posebno prednostno nalogo, relevantno za področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, na katerem je učinek največji. Pri projektih na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih posredno upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, lahko nacionalne agencije med temi prednostnimi nalogami večjo veljavo pripišejo tistim, ki so še zlasti pomembne v njihovem nacionalnem okviru (imenovane „evropske prednostne naloge v nacionalnem okviru“). Nacionalne agencije morajo potencialne prijavitelje ustrezno obveščati prek svojih uradnih spletišč. Za projekte na področju športa se lahko izbere samo ena prednostna naloga (horizontalna ali posebna).
Kraj izvajanja aktivnosti	Vse aktivnosti se morajo izvajati v državah organizacij, ki v projektu sodelujejo kot upravičenke.

[264] Pri tem največjem številu prijav se upoštevajo vse prijave sodelovalnih partnerstev, oddane nacionalnim agencijam za vsa navedena področja skupaj.

	Poleg tega se lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta: • aktivnosti se lahko izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[265], če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo, tudi če v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo; • aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo rezultatov, se lahko izvajajo tudi v kateri koli drugi državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Od 12 do 36 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času. Trajanje sodelovalnega partnerstva se lahko na utemeljeno prošnjo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije ali Izvajalske agencije podaljša, če skupno trajanje ne presega 36 mesecev. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
Kje se prijaviti?	**Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij, razen evropskih nevladnih organizacij:** • pri **nacionalni agenciji države**, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež. **Za partnerstva na področju izobraževanja in usposabljanja ali mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije[266]**: • pri **Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA)** prek portala EU za financiranje in razpise: - Evropske nevladne organizacije – identifikacijski oznaki razpisa: ▪ ERASMUS-EDU-2027-PCOOP-ENGO (izobraževanje in usposabljanje) ▪ ERASMUS-YOUTH-2027-PCOOP-ENGO (mladina) **Za partnerstva na področju športa:** • pri **Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA)**: - Šport – identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-SPORT-2027-SCP V vseh primerih lahko isti konzorcij partnerjev za en rok odda samo eno vlogo in pri samo eni agenciji.
Kdaj se prijaviti?	**Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij, razen evropskih nevladnih organizacij:** • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati **do 9. marca do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. decembrom istega leta. **Morebitni dodatni rok na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij, razen evropskih nevladnih organizacij:**

[265] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

[266] za opredelitev evropske nevladne organizacije za namene programa Erasmus+ glej del D tega vodnika.

	• nacionalne agencije na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine lahko organizirajo **drugi prijavni rok**, za katerega prav tako veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih mestih. • Če je organiziran drugi prijavni rok, morajo prijavitelji vlogo za nepovratna sredstva oddati **do 5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. avgustom naslednjega leta. **Za partnerstva na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije**: • Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. marca do 17. ure (po bruseljskem času**). **Za partnerstva na področju športa:** • Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. marca do 17. ure (po bruseljskem času).**

MERILA ZA IZKLJUČITEV IN IZBOR

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt sodelovalnega partnerstva ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje: načrtovanje, priprava, izvajanje in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, rezultatov projekta in učnih izidov, oblik aktivnosti, določitev časovnega razporeda itd.);
- priprava (načrtovanje aktivnosti, priprava programa dela, praktične ureditve, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, sklepanje sporazumov s partnerji itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta).

Sodelovalna partnerstva lahko vključujejo organizacijo transnacionalnih aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja za posameznike in skupine posameznikov, če ti prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta. Oblika in namen predlaganih aktivnosti ter vrsta in število udeležencev se opišejo in utemeljijo v vlogi za projekt.

<u>Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:</u>

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku sodelovalnih partnerstev in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov sodelovalnega partnerstva.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti[267], ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Sodelovalna partnerstva so zlasti primerna za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta ter za nadaljnji razvoj vključujočih praks in metod, ki upoštevajo raznolikost, v skladu z ustrezno prednostno nalogo politike za ukrep. Poleg tega bi morale organizacije neodvisno od teme svojih projektov načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešno sodelovalno partnerstvo. Še zlasti se pri projektih na področju splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih močno spodbuja uporaba evropske platforme za šolsko izobraževanje (vključno s skupnostjo eTwinning) ali platforme za izobraževanje EPALE, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih. Pri projektih na področju mladine se močno spodbuja uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy.

Udeležba in državljansko udejstvovanje

Program podpira udeležbo in aktivno udejstvovanje pri vseh njegovih ukrepih. Projekti sodelovalnega partnerstva bi morali zagotavljati priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost (največ 25 točk)	V kolikšni meri: ▪ predlog ustreza ciljem in prednostnim nalogam ukrepa. Poleg tega se bo predlog štel za zelo ustreznega, če: – obravnava prednostno nalogo „vključevanje in raznolikost“; – v primeru projektov, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+: obravnava eno ali več „evropskih prednostnih nalog v nacionalnem okviru“, kot jih razglasi nacionalna agencija; – v primeru projektov, ki jih okoljske NVO na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine predložijo Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo: v kolikšni meri prijavitelj izvaja aktivnosti, ki podpirajo izvajanje politik EU v enem od teh sektorjev; ▪ predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije;

[267] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

	▪ so profil, izkušnje in aktivnosti sodelujočih organizacij ustrezni za področje prijave; ▪ temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; ▪ je primeren za ustvarjanje sinergij med različnimi področji izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ter ima potencialno velik učinek na enega ali več navedenih področij; ▪ je inovativen; ▪ predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; ▪ prinaša dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ so cilji projekta jasno opredeljeni, realistični ter obravnavajo potrebe in cilje sodelujočih organizacij in potrebe njihovih ciljnih skupin; ▪ projekt začnejo, razvijejo in izvajajo organizacije, ki so dejavno vključene v zadevno področje; ▪ je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; ▪ je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo in izmenjavo rezultatov projekta; ▪ je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; ▪ so v projektu predlagani ustrezni ukrepi za nadzor kakovosti, spremljanje in ocenjevanje, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ so kvalitativni in kvantitativni kazalniki realni, izvedljivi in primerni za prikaz splošne kakovosti predloga projekta; ▪ so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne ljudem z manj priložnostmi; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami; ▪ če so na področjih sodelujočih organizacij na voljo spletne platforme in orodja Erasmus+: v kolikšni meri se pri projektu kot orodja za pripravo, izvedbo in nadaljnje spremljanje aktivnosti projekta uporabljajo spletne platforme in orodja Erasmus+ (evropska platforma za šolsko izobraževanje, vključno s skupnostjo eTwinning, platformo EPALE, evropskim mladinskim portalom, orodjem Youthpass itd.); ▪ je projekt zasnovan na okolju prijazen način in so v različne faze projekta vključene zelene prakse; ▪ projekt spodbuja udeležbo in državljansko udejstvovanje. Če projekt vključuje aktivnosti usposabljanja, poučevanja ali učenja: ▪ v kolikšni meri te aktivnosti ustrezajo ciljem projekta in vključujejo ustrezno število udeležencev ustreznega profila;

	▪ kakovost praktičnih ureditev ter načinov upravljanja in podpore pri aktivnostih učenja, poučevanja in usposabljanja; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri: ▪ projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu profila, vključno z lokalnimi organizacijami, preteklih izkušenj v programu in strokovnega znanja za uspešno doseganje vseh ciljev projekta; ▪ projekt vključuje organizacije z dokazanimi izkušnjami, relevantnimi za področje prijave; ▪ za partnerstva na področju izobraževanja in usposabljanja ali mladine, za katera se prijavljajo evropske nevladne organizacije: konzorcij vključuje partnerske organizacije zunaj evropske nevladne organizacije, ki se prijavlja, in omogoča sodelovanje onkraj svojih nacionalnih organizacij/podružnic; ▪ projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije; ▪ sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki; ▪ kadar je ustrezno, v kolikšni meri vključenost sodelujoče organizacije iz tretje države, ki ni pridružena programu, prispeva bistveno dodano vrednost k projektu (če ta pogoj ni izpolnjen, bo sodelujoča organizacija iz države, ki ni pridružena programu, v fazi ocenjevanja izključena iz predloga projekta).
Učinek (največ 25 točk)	V kolikšni meri: ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujočih organizacij; ▪ lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter njihove širše skupnosti; ▪ se lahko pričakovani rezultati projekta uporabijo zunaj organizacij, ki sodelujejo v projektu, v življenjskem ciklu projekta in po njem ter na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni; ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija; ▪ če je ustrezno, v kolikšni meri je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za zagotavljanje trajnostnosti projekta ter v kolikšni meri lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj 70 od skupno 100 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 70 % vseh možnih točk za merilo „ustreznost“ (tj. najmanj 18 točk) in vsaj 50 % vseh možnih točk za

preostala zgoraj navedena merila za dodelitev (tj. najmanj 13 točk za „učinek“, 15 točk za „kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 10 točk za „kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“)[268].

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Na voljo so trije vnaprej določeni pavšalni zneski nepovratnih sredstev, ki ustrezajo skupnemu znesku nepovratnih sredstev za projekt: **120 000 EUR, 250 000 EUR in 400 000 EUR.** Prijavitelji bodo izbirali med tremi vnaprej določenimi zneski glede na aktivnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči.

Pri načrtovanju projektov bodo morale organizacije prijaviteljice – skupaj s svojimi projektnimi partnerji – **izbrati najprimernejši pavšalni znesek** za kritje stroškov njihovih projektov glede na njihove potrebe in cilje.

Predlogi morajo vsebovati **opis aktivnosti**, glede katerih se prijavitelji zavezujejo, da jih bodo izvedli z zahtevanim pavšalnim zneskom, ter izpolnjevati načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Izbira pavšalnega zneska bi morala temeljiti na prijaviteljevi oceni skupnih stroškov projekta. Na podlagi te ocene morajo prijavitelji **izbrati pavšalni znesek, ki najbolje ustreza njihovim potrebam**, hkrati pa zagotoviti učinkovito porabo sredstev in spoštovanje načela sofinanciranja (tj. pričakuje se, da se bodo projekti sofinancirali z drugimi viri financiranja, zato bodo ocenjeni skupni stroški projekta višji od zahtevanega fiksnega pavšalnega zneska).

V primeru dvoma med dvema zneskoma lahko prijavitelji: (a) zmanjšajo stroške svojega projekta, na primer z iskanjem stroškovno učinkovitejših načinov za dosego podobnih rezultatov ali s prilagoditvijo števila/obsega projektnih aktivnosti proračunu; (b) povečajo obseg svojega projekta, na primer tako, da z aktivnostmi dosežejo več udeležencev, povečajo število aktivnosti ali ustvarijo dodatne rezultate projekta.

V skladu z zgoraj navedenimi merili za dodelitev bodo ustreznost števila, obseg in kompleksnost predlaganih projektnih aktivnosti glede na zahtevani znesek in cilje projekta pomembni elementi ocene kakovosti.

Opis projekta

Vsak predlog projekta mora predstaviti jasno metodologijo vodenja projekta (analiza potreb, delovni načrt, jasna razdelitev nalog in dogovori o sodelovanju med partnerji itd.). Prijavitelji bi morali pozorno prebrati merila za dodelitev in v vlogi za projekt obravnavati vse elemente teh meril.

Prijavitelji v vlogi opišejo svoj predlog projekta tako, da ga razdelijo na „**delovne pakete**“. Delovni paket je opredeljen kot sklop aktivnosti, ki prispevajo k doseganju posebnih ciljev projekta.

Vsak projekt mora vključevati namenski delovni paket za vodenje projekta in več delovnih paketov za izvajanje (priporočeni so največ štirje delovni paketi za izvajanje na projekt). Vsak delovni paket za izvajanje je sestavljen iz sklopa aktivnosti ter mora imeti jasen nabor posebnih ciljev in pričakovanih rezultatov (imenovanih tudi „rezultati“). Delovni paket za vodenje projekta zajema spremljanje, usklajevanje, komuniciranje, vrednotenje, obvladovanje tveganj in druge dejavnosti, potrebne za izvajanje projekta. Delovnemu paketu za vodenje projekta se lahko dodeli največ 20 % skupnega proračuna projekta.

Pri oceni teh zahtev se upošteva načelo sorazmernosti: višji kot je zahtevani znesek, bolj se pričakuje, da bo metodologija projekta podrobna in celovita.

[268] Ker se pri oceni tega ukrepa ne uporabljajo decimalna mesta, je zahtevano najmanjše število točk za ta merila zaokroženo navzgor na naslednjo celo točko (npr. polovica od 25 točk je 12,5, zato je najmanjše število točk, ki se upošteva, 13).

Oddaja del podizvajalcem je dovoljena, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. V takih primerih morajo biti naloge, oddane v podizvajanje, in znesek, ki je zanje predviden v proračunu, jasno opisani v vlogi za projekt, razen če je v prijavnem obrazcu navedeno drugače.

Pri projektih, predloženih nacionalnim agencijam, glej Priročnik o modelu financiranja s pavšalnimi zneski za več navodil o pavšalnih nepovratnih sredstvih, dodeljenih v okviru partnerstev za sodelovanje.

Ureditve plačil

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje vseh aktivnosti v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi za projekt. Če ena ali več aktivnosti ni zaključenih, so delno zaključene ali ocenjene kot nezadovoljive v oceni kakovosti, se lahko v fazi končnega poročila uporabijo ustrezna znižanja zneska nepovratnih sredstev v primeru slabega, delnega ali zapoznelega izvajanja, tako da se posamezni delovni paket ali aktivnosti ne sprejmejo ali pa se skupni znesek zniža za pavšalni odstotek.

Ocena končnega poročila temelji na podrobnih opisih vsake izvedene aktivnosti, kvantitativnih in kvalitativnih informacijah, ki kažejo stopnjo doseganja ciljev projekta, navedenih v vlogi, in kakovost rezultatov projekta, vnesenih v platformo Erasmus+ za rezultate projektov.

MANJŠA PARTNERSTVA

Manjša partnerstva so namenjena razširitvi dostopa do programa za manjše akterje in težko dosegljive posameznike na področju splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, mladine in športa. Cilj tega ukrepa, ki v primerjavi s sodelovalnimi partnerstvi vključuje dodelitev manjših zneskov nepovratnih sredstev organizacijam, traja manj časa in vključuje enostavnejše upravne zahteve, je doseči lokalne organizacije, manj izkušene organizacije in nove udeležence programa ter tako zmanjšati ovire za vstop v program za organizacije z manjšo organizacijsko zmogljivostjo. Ta ukrep bo podpiral tudi prožne oblike – pomešane bodo aktivnosti s transnacionalnim in nacionalnim značajem, a z evropsko razsežnostjo, kar bo organizacijam omogočilo doseči ljudi z manj priložnostmi. Manjša partnerstva lahko prispevajo tudi k ustvarjanju in razvijanju transnacionalnih omrežij ter h krepitvi sinergij z lokalnimi, regionalnimi, nacionalnimi in mednarodnimi politikami ter med njimi.

CILJI UKREPA

- **Pritegniti nove udeležence programa, manj izkušene organizacije in manjše akterje ter razširiti njihov dostop do programa.** Ta partnerstva naj bi bila za organizacije prvi korak k sodelovanju na evropski ravni;
- **podpreti vključevanje ciljnih skupin z manj priložnostmi;**
- **podpreti aktivno evropsko državljanstvo in prinesti evropsko razsežnost na lokalno raven.**

Poleg tega glavni cilji sodelovalnih partnerstev veljajo tudi za manjša partnerstva, in sicer sorazmerno s področjem in obsegom posameznega projekta:

- **povečati kakovost dela in praks vključenih organizacij in institucij** ter se odpreti za nove akterje, ki sami po sebi niso vključeni v en sektor;
- **krepiti zmogljivost organizacij** za transnacionalno in medsektorsko delo;
- **obravnavati skupne potrebe in prednostne naloge na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;**
- **omogočiti preobrazbo in spremembo** (na individualni, organizacijski ali sektorski ravni), kar bo sorazmerno z okvirom posamezne organizacije pripeljalo do izboljšav.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA MANJŠE PARTNERSTVO?

Manjša partnerstva morajo upoštevati naslednja merila, da bi bila upravičena do nepovratnih sredstev Erasmus+:

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za manjša partnerstva upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila za upravičenost:

Kdo se lahko prijavi?	Prijavi se lahko vsaka sodelujoča organizacija, ustanovljena v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Ta organizacija se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt[269]. Za prijave, oddane nacionalnim agencijam na področju šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, izobraževanja odraslih in mladine, se lahko organizacija za posamezen rok prijavi samo enkrat.

[269] Za prijave, oddane nacionalnim agencijam, morajo sodelujoče organizacije podpisati obrazec za pristop in častno izjavo. Prijavitelj mora obrazce predložiti ob prijavi. Za več informacij glej del C tega vodnika.

	Da se Rusiji, ki je odgovorna za vojno agresijo proti Ukrajini[270], prek športa ne bi podeljevala legitimnost ali korist za ugled, da cilj ukrepa spodbujanja integritete in vrednot v športu ne bi bil ogrožen in da bi se obenem zaščitila ugled programa in uporaba sredstev EU, naslednji subjekti v nobeni vlogi niso upravičeni do sodelovanja v tem ukrepu: 1. mednarodni športni vodstveni organi, ki ruskim športnikom dovoljujejo tekmovanje na športnih prireditvah s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov; 2. subjekti, ki organizirajo športne prireditve, na katerih ruski športniki sodelujejo s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov.
Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	V manjšem partnerstvu lahko sodeluje katera koli javna ali zasebna organizacija[271] s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (glej poglavje „Upravičene države“ v delu A tega vodnika)[272]. Ne glede na področje, na katero se nanaša projekt, lahko v manjših partnerstvih sodelujejo organizacije vseh vrst, ki so dejavne na katerem koli področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa ali v drugih socialno-ekonomskih sektorjih, ter organizacije, ki izvajajo interdisciplinarne aktivnosti na različnih področjih (npr. lokalni, regionalni in nacionalni organi, centri za priznavanje in vrednotenje, gospodarske zbornice, trgovinske organizacije, centri za usmerjanje, kulturne in športne organizacije). Glede na prednostno nalogo in cilje projekta bi moral biti v manjša partnerstva vključen najbolj ustrezen in raznolik nabor partnerjev, da bi ta lahko imela koristi na podlagi različnih izkušenj, profilov in posebnega strokovnega znanja.
Število in profil sodelujočih organizacij	Manjše partnerstvo je transnacionalno partnerstvo ter zajema najmanj dve organizaciji iz dveh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Število sodelujočih organizacij v enem partnerstvu ni omejeno. Ob oddaji vloge za nepovratna sredstva morajo biti opredeljene vse sodelujoče organizacije. Za prijave, oddane pri nacionalnih agencijah, na področju splošnega šolskega izobraževanja, poklicnega izobraževanje in usposabljanje, izobraževanja odraslih in mladine ista organizacija (ena oznaka OID) kot prijavitelj ali kot partner ne more sodelovati pri več kot **5 prijavah** na rok[273].
Obravnavane prednostne naloge	Da se manjša partnerstva upoštevajo pri dodeljevanju sredstev, morajo obravnavati: • najmanj eno horizontalno prednostno nalogo in/ali

[270] Glej sklepe Evropskega sveta: https://www.consilium.europa.eu/media/4tglqede/en-20261016-european-council-conclusions.pdf.
[271] Za namene tega ukrepa se neformalne skupine mladih ne štejejo za organizacijo, zato niso upravičene do sodelovanja (niti kot prijavitelji niti kot partnerji).
[272] Vsaka terciarna izobraževalna institucija s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ki želi sodelovati v manjšem partnerstvu, mora biti nosilka veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE).
[273] To največje število prijav se nanaša na vse vloge za manjše partnerstvo, oddane za vsa upravičena področja.

	• vsaj eno posebno prednostno nalogo, relevantno za področje izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, na katerem je učinek največji. Pri projektih na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, lahko nacionalne agencije med temi prednostnimi nalogami večjo veljavo pripišejo tistim, ki so še zlasti pomembne v njihovem nacionalnem okviru (imenovane „evropske prednostne naloge v nacionalnem okviru“). Nacionalne agencije morajo potencialne prijavitelje ustrezno obveščati prek svojih uradnih spletišč. Za projekte na področju športa se lahko upošteva samo ena prednostna naloga (horizontalna ali posebna).
Kraji izvajanja aktivnosti	Vse aktivnosti se morajo izvajati v državah organizacij, ki v projektu sodelujejo kot upravičenke. Poleg tega se lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta, aktivnosti izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[274], če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo, čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo.
Trajanje projekta	Od 6 do 24 mesecev. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi ciljev projekta in vrste aktivnosti, ki so načrtovane v tem času. V izjemnih primerih se lahko trajanje manjšega partnerstva na prošnjo upravičenca in s soglasjem nacionalne agencije ali Izvajalske agencije podaljša. V tem primeru se znesek skupnih nepovratnih sredstev ne spremeni.
Kje se prijaviti?	**Za manjša partnerstva na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine, za katera se prijavlja organizacija s teh področij:** • pri nacionalni agenciji države, kjer ima organizacija prijaviteljica sedež. **Za manjša partnerstva na področju športa**: • pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje kulturo. Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-SPORT-2027-SSCP V obeh primerih lahko isti konzorcij partnerjev za en rok odda samo eno vlogo in pri samo eni agenciji.
Kdaj se prijaviti?	**Za manjša partnerstva na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine**, za katera se prijavlja organizacija s teh področij:

[274] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

	prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati **do 9. marca do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. septembrom in 31. decembrom istega leta. **Morebitni dodatni rok za manjša partnerstva na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine:** • nacionalne agencije lahko organizirajo dodaten prijavni rok za projekte na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, šolskega izobraževanja, izobraževanja odraslih in mladine, za katere prav tako veljajo pravila iz tega vodnika. Nacionalne agencije bodo možnosti za to objavile na svojih spletnih mestih. • Če je organiziran dodaten prijavni rok, morajo prijavitelji vlogo za nepovratna sredstva oddati do **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)** za projekte, ki se začnejo med 1. januarjem in 31. avgustom naslednjega leta. **Za manjša partnerstva na področju športa**: • prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati **do 9. marca do 17. ure (po bruseljskem času)**.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt manjšega partnerstva ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje: načrtovanje, priprava, izvedba in nadaljnje spremljanje. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- Načrtovanje (opredelitev potreb, ciljev, rezultatov projekta in učnih izidov, oblik aktivnosti, določitev časovnega razporeda itd.);
- priprava (načrtovanje aktivnosti, priprava programa dela, praktične ureditve, potrditev ciljnih skupin predvidenih aktivnosti, sklepanje sporazumov s partnerji itd.);
- izvajanje aktivnosti;
- nadaljnje spremljanje (ocenjevanje aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta).

Manjša partnerstva lahko vključujejo organizacijo transnacionalnih aktivnosti učenja, poučevanja in usposabljanja za posameznike in skupine posameznikov, če ti prispevajo dodano vrednost pri doseganju ciljev projekta.

Za manjša partnerstva na področju športa je priporočljivo, da se v predloge vključi vsaj en lokalni ali regionalni športni klub.

<u>Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:</u>

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku sodelovalnih partnerstev in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov manjših partnerstev.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti[275], ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Manjša partnerstva so zlasti primerna za delo na področju vključevanja in raznolikosti kot predmeta projekta ter za nadaljnji razvoj vključujočih praks in metod, ki upoštevajo raznolikost, v skladu z ustrezno prednostno nalogo politike za ukrep. Poleg tega bi morale organizacije neodvisno od teme svojih projektov načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešno manjše partnerstvo. Še zlasti se pri projektih na področju splošnega šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih močno spodbuja uporaba evropske platforme za šolsko izobraževanje, skupnosti eTwinning in platforme za izobraževanje EPALE, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih. Pri projektih na področju mladine se močno spodbuja uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Udeležba in državljansko udejstvovanje

Program podpira udeležbo in aktivno udejstvovanje pri vseh njegovih ukrepih. Manjša partnerstva bi morala zagotavljati priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter socialno in državljansko udejstvovanje. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

MERILA ZA IZKLJUČITEV IN IZBOR

Poleg zgoraj navedenih meril za upravičenost bodo prijavitelji ocenjeni na podlagi ustreznih meril za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ predlog projekta ustreza ciljem in prednostnim nalogam ukrepa. Poleg tega se bo predlog štel za zelo ustreznega, če: – obravnava prednostno nalogo „vključevanje in raznolikost“; – v primeru projektov, ki jih upravljajo nacionalne agencije programa Erasmus+: obravnava eno ali več „evropskih prednostnih nalog v nacionalnem okviru“, kot jih razglasi nacionalna agencija; – predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic,

[275] https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

	ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ so profil, izkušnje in aktivnosti sodelujočih organizacij ustrezni za področje prijave; ▪ prinaša dodano vrednost na ravni EU s krepitvijo zmogljivosti organizacij za vključitev v čezmejno sodelovanje in mreženje.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: ▪ so cilji projekta jasno opredeljeni, realistični ter obravnavajo potrebe in cilje sodelujočih organizacij in potrebe njihovih ciljnih skupin; ▪ projekt začnejo, razvijejo in izvajajo organizacije, ki so dejavno vključene v zadevno področje; ▪ so aktivnosti zasnovane na dostopen in vključujoč način ter dostopne ljudem z manj priložnostmi; ▪ je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; – je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo in izmenjavo rezultatov projekta; – je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; ▪ je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja s partnerskimi organizacijami; ▪ če je ustrezno: v kolikšni meri se v okviru projekta kot orodja za pripravo, izvedbo in nadaljnje spremljanje uporabljajo spletne platforme Erasmus+ (evropska platforma za šolsko izobraževanje, platforma EPALE, Europass, evropski mladinski portal, Youthpass itd.); ▪ je projekt zasnovan na okolju prijazen način in so v različne faze projekta vključene zelene prakse; ▪ projekt spodbuja udeležbo in državljansko udejstvovanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri: ▪ projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu njihovega profila; ▪ projekt vključuje organizacije z dokazanimi izkušnjami, relevantnimi za področje prijave; ▪ projekt v ukrep vključuje nove udeležence in manj izkušene organizacije; ▪ sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami.
Učinek	V kolikšni meri:

(največ 20 točk)	▪ predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujoče organizacije; ▪ lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter širšo skupnost; ▪ predlog projekta vsebuje ustrezen način za ocenitev rezultatov projekta; ▪ predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj 60 od skupno 100 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 70 % vseh možnih točk za merilo „ustreznost“ (tj. najmanj 21 točk) in vsaj 50 % vseh možnih točk za preostala zgoraj navedena merila za dodelitev (tj. najmanj 10 točk za „učinek“, 15 točk za „kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 10 točk za „kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“)[276].

V primerih, ko dve ali več prijav prejme enako skupno število točk (v primeru izenačenih predlogov), imajo najprej prednost predlogi z največ točkami v kategoriji „ustreznost projekta“ in nato v kategoriji „učinek“.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Obstajata dva vnaprej določena pavšalna zneska: **30 000 EUR in 60 000 EUR.** Prijavitelji bodo izbirali med dvema vnaprej določenima zneskoma glede na aktivnosti, ki jih želijo izvajati, in rezultate, ki jih želijo doseči.

Pri načrtovanju projektov bodo morale organizacije prijaviteljice – skupaj s svojimi projektnimi partnerji – **izbrati najprimernejši pavšalni znesek** za kritje stroškov njihovih projektov glede na njihove potrebe in cilje.

Predlogi morajo vsebovati **opis aktivnosti**, glede katerih se prijavitelji zavezujejo, da jih bodo izvedli z izbranim pavšalnim zneskom, ter izpolnjevati načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Izbira pavšalnega zneska bi morala temeljiti na prijaviteljevi oceni skupnih stroškov projekta. Na podlagi te ocene morajo prijavitelji izbrati enkratni pavšalni znesek, ki najbolje ustreza njihovim potrebam, hkrati pa zagotoviti učinkovito porabo sredstev in spoštovanje načela financiranja (tj. pričakuje se, da bodo proračuni projektov dopolnjeni z drugimi viri financiranja, zato bodo pričakovani skupni stroški projekta višji od izbranega fiksnega pavšalnega zneska).

V primeru dvoma med dvema zneskoma lahko prijavitelji: (a) zmanjšajo stroške svojega projekta, na primer z iskanjem stroškovno učinkovitejših načinov za dosego podobnih rezultatov ali s prilagoditvijo števila/obsega projektnih aktivnosti proračunu; (b) povečajo obseg svojega projekta, na primer tako, da z aktivnostmi dosežejo več udeležencev, povečajo število aktivnosti ali ustvarijo dodatne izložke projekta.

Ustreznost števila, obsega in kompleksnosti predlaganih projektnih aktivnosti z izbranim zneskom, skupaj z njihovo ustreznostjo za cilje projekta, bodo pomembni elementi ocene kakovosti v skladu z zgoraj opisanimi merili za dodelitev.

Opis projekta

Ker so manjša partnerstva instrument za vključevanje novih udeležencev programa in manj izkušenih organizacij v program ter njihov dostop do njega, bo raven informacij, potrebnih za vložitev vloge za nepovratna sredstva v okviru tega ukrepa, osnovna, hkrati pa bo zagotovljena skladnost s finančno uredbo EU.

[276] Ker se pri oceni tega ukrepa ne uporabljajo decimalna mesta, je zahtevano najmanjše število točk za ta merila zaokroženo navzgor na naslednjo celo točko (npr. polovica od 25 točk je 12,5, zato je najmanjše število točk, ki se upošteva, 13).

Prijavitelji bi morali pozorno prebrati merila za dodelitev in jih vse obravnavati v svoji vlogi za projekt. Predlog mora vključevati cilje projekta, predlagane aktivnosti in pričakovane rezultate, ki morajo biti skladni in jasno povezani med seboj. V predlogu projekta morajo biti navedene in opisane načrtovane aktivnosti projekta in naveden delež nepovratnih sredstev, ki jim je dodeljen. Oddaja del podizvajalcem je dovoljena, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. V takih primerih morajo biti naloge, oddane v podizvajanje, in znesek, dodeljen zanje, jasno opisani v vlogi za projekt.

Plačilo nepovratnih sredstev

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje vseh aktivnosti v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi za projekt. Če ena ali več aktivnosti ni zaključenih, so delno zaključene ali ocenjene kot nezadovoljive v oceni kakovosti, se lahko v fazi končnega poročila uporabijo ustrezna znižanja zneska nepovratnih sredstev v primeru slabega, delnega ali zapoznelega izvajanja, tako da se posamezne aktivnosti ne sprejmejo ali pa se skupni znesek zniža za pavšalni odstotek.

Ocena končnega poročila temelji na podrobnih opisih vsake izvedene aktivnosti, informacijah, ki kažejo stopnjo doseganja ciljev projekta, navedenih v vlogi, in kakovost rezultatov projekta, vnesenih v platformo Erasmus+ za rezultate projektov.

EVROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠOL

Šole so v ospredju pri oblikovanju prihodnjih generacij: pridobivanje osnovnih spretnosti, ki so ključnega pomena za nadaljnje korake v osebnem in poklicnem razvoju, spoznavanje Evropske unije in njenih vrednot, aktivno državljanstvo v vključujočih družbah ter spodbujanje zanimanja za vseživljenjsko učenje v mladih letih.

Poziv k vzpostavitvi evropskih partnerstev za razvoj šol neposredno podpira izvajanje svežnja o izobraževanju in spretnostih ter je zasidran v političnem okviru evropskega izobraževalnega prostora[277] in unije spretnosti[278]. Partnerstva bodo prispevala tudi k izvajanju političnih priporočil, sprejetih v okviru evropskega izobraževalnega prostora, zlasti priporočila Sveta Evropa in mobilnost – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar[279].

Evropska komisija je v okviru svežnja o izobraževanju in spretnostih predlagala vzpostavitev evropskih zavezništev šol: nove trajnostne in strateške pobude, namenjene izboljšanju uspešnosti na področju temeljnih spretnosti z učinkovitimi ukrepi ter izmenjavo izkušenj na terenu med šolami iz različnih sodelujočih držav, pri čemer si prizadeva za ustrezno geografsko uravnoteženost v okviru ukrepa. Predlog Komisije za program Erasmus+ (2028–2034) uvaja evropska zavezništva šol kot nov ukrep programa Erasmus+, pod pogojem, da evropska zakonodajalca odobrita pravno podlago.

S tem razpisom za zbiranje predlogov evropska partnerstva za razvoj šol utirajo pot evropskim zavezništvom šol, in sicer z osredotočanjem na merljivo izboljšanje vsaj ene temeljne spretnosti ter vzpostavljanjem sodelovanja med šolami in šolskimi organi, ki bo zavezništvom podlaga za izvajanje in širše uvajanje dobrih praks.

Evropska partnerstva za razvoj šol bodo prispevala k razvoju temeljnih spretnosti s podpiranjem strateških inovacij in izmenjave praks med ključnimi akterji v sistemih šolskega izobraževanja: šolskimi organi, šolami na predprimarni, primarni in sekundarni ravni ter socialnimi partnerji in drugimi deležniki, kot so združenja učiteljev. Ukrep bo šolskim organom pomagal opredeliti in prenesti najboljše strategije ter jih podprl pri izvajanju ukrepov za izboljšanje vsaj ene temeljne spretnosti (spretnosti na področju pismenosti, matematike in naravoslovja ter digitalne in državljanske spretnosti), preizkušanju in vključevanju inovativnih metod poučevanja in učnih načrtov, spodbujanju stalnega strokovnega razvoja učiteljev s povečanjem privlačnosti učiteljskega poklica ter splošnemu izboljšanju kakovosti poučevanja in usposabljanja.

CILJI UKREPA

Cilj evropskih partnerstev za razvoj šol je pripraviti šole in šolske organe na evropska zavezništva šol s krepitvijo njihove zmogljivosti za načrtovanje, merjenje in ohranjanje izboljšav pri temeljnih spretnostih s čezmejnim sodelovanjem, zlasti prek:

- usmerjenosti v izboljšanje vsaj ene od temeljnih spretnosti z izboljšanjem kakovosti učenja in poučevanja v šolah v okviru evropskega sodelovanja;
- okrepitve institucionalne zmogljivosti in struktur, ki so potrebne za razširitev priložnosti za učno mobilnost v šolskem izobraževanju, zlasti z ustvarjanjem sinergij s priložnostmi, ki jih ponuja ključni ukrep 1 programa Erasmus+;
- spodbujanja inovacij v praksah, postopkih in politikah šolskega izobraževanja z uporabo rezultatov in najboljših praks uspešnih nadnacionalnih projektov ter razširitve njihovega učinka izven partnerskih organizacij v projektu.

KATERE AKTIVNOSTI LAHKO IZVAJAJO EVROPSKA PARTNERSTVA ZA RAZVOJ ŠOL?

Evropska partnerstva za razvoj šol svoj načrt za izboljšanje uspešnosti, ki vključuje ustrezne cilje, sestavijo tako, da izberejo med različnimi nalogami v dveh kategorijah:

[277] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0625.
[278] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills.
[279] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202403364.

1. **izboljšanje temeljnih spretnosti v šolah:**

   - **usmerjena podpora za učence:** zgodnja opredelitev učnih potreb in formativno preverjanje ter njuna uporaba za ciljno usmerjeno tutorstvo in dodatni čas za učenje;
   - **inovativno in sodelovalno poučevanje in učenje:** oblikovanje in preizkušanje inovativnih učnih dejavnosti in metod poučevanja (tudi za neformalno in priložnostno učenje), osredotočenih na temeljne spretnosti. Take aktivnosti je treba v času trajanja projekta dovolj pogosto preizkusiti in izmeriti rezultate, da se ugotovi njihova učinkovitost in uporabnost v različnih okvirih;
   - **vzajemno učenje in mentorstvo:** oblikovanje in preizkušanje vzajemnega učenja, spremljanja na delovnem mestu in mentorstva, ki vključujejo učitelje, ravnatelje in oblikovalce politik iz različnih držav, s poudarkom na temeljnih spretnostih. Dejavnosti bi se morale osredotočiti na zagotavljanje učnih vsebin ali prenos uspešnih praks upravljanja šol;
   - **nadomeščanje učiteljev in upravljanje virov:** razvijanje in usklajevanje mehanizmov na lokalni ali regionalni ravni za združevanje učiteljskih virov in lažje nadomeščanje učiteljev, tudi v obdobjih učne mobilnosti;

2. **krepitev zmogljivosti za čezmejno sodelovanje v šolskem izobraževanju:**

   - **podporne strukture in strokovno znanje**, vzpostavitev namenskih koordinatorjev za mobilnost, kontaktnih točk, mednarodnih uradov ali podobnih podpornih storitev, ki omogočajo združevanje virov na lokalni ali regionalni ravni. Po potrebi razvoj namenskih podpornih mehanizmov za vključevanje udeležencev z manj priložnostmi v transnacionalne projekte in zagotovitev posebnega usposabljanja za šolsko osebje; opredelitev in vključitev strokovnjakov za izboljšanje oblikovanja projektov in aktivnosti s poudarkom na temeljnih spretnostih;
   - **vključevanje čezmejnih aktivnosti:** standardizacija postopkov, organizacija strukturiranih usposabljanj pred odhodom za udeležence, vključevanje evropskih in nacionalnih standardov kakovosti za učno mobilnost šolskega osebja in učencev v vsakodnevno prakso šol, odprava upravnih ovir, ozaveščanje o priložnostih in koristih čezmejne učne mobilnosti in sodelovanja;
   - **preizkus „obdobij mobilnosti“**: opredelitev obdobij enega ali več tednov šolskega leta, v katerih bi moralo biti pošiljanje in gostovanje učiteljev in učencev na čezmejnih aktivnostih mobilnosti rutinsko vključeno v vsakodnevno delo šole, ob upoštevanju rednega delovnega časa in šolskih počitnic. Opredelitev praks upravljanja in poučevanja, ki podpirajo ali zmanjšujejo uspeh takih obdobij mobilnosti, preizkus in prenos najboljših rešitev;
   - **priznavanje učnih izidov:** opredelitev in prenos najboljših praks v celotnem sistemu šolskega izobraževanja ter osredotočanje na priznavanje in čezmejni prenos spretnosti. Spodbujanje vzpostavitve čezmejnih sporazumov o priznavanju, memorandumov o soglasju in drugih mehanizmov za trajnostno sodelovanje na področju priznavanja;
   - **priznavanje projektnega dela:** opredelitev in prenos najboljših praks za priznavanje projektnega dela, ki ga opravlja šolsko osebje, da bi omogočili trajnostno in visokokakovostno izvajanje čezmejnega sodelovanja;
   - **krepitev zmogljivosti z usposabljanjem ravnateljev in šolskega osebja:** razvoj internega strokovnega znanja za zagotavljanje usposabljanja šolskega osebja, vključno s spretnostmi za oblikovanje in vodenje projektov, usposabljanjem učiteljev, ki spremljajo učence v tujino, ali mentorstvom mobilnih učencev na daljavo, usposabljanjem učencev pred odhodom na aktivnosti mobilnosti itd. Začetna faza lahko vključuje zunanje strokovnjake za krepitev notranjih zmogljivosti (tj. za usposabljanje vodij usposabljanj), če sodelujoče organizacije lahko dokažejo, da je njihovo osebje sposobno delovati kot multiplikatorji.

Potni stroški in aktivnosti učne mobilnosti v okviru evropskih partnerstev za razvoj šol

Upravičeni stroški projekta vključujejo vse stroške, povezane z izvajanjem zgoraj navedenih nalog, vključno s potnimi stroški za sestanke med projektnimi partnerji, preizkušanjem posebnih učnih programov, metodami skupnega poučevanja, usposabljanjem osebja itd.

Hkrati ima pojem „aktivnosti učne mobilnosti Erasmus+“ natančen pomen, ki je opredeljen v poglavju „Mobilnost za učence, dijake in osebje v splošnem šolskem izobraževanju“: to so izobraževalne, strateške, transnacionalne in strukturirane (dokumentirane) aktivnosti mobilnosti. Učne mobilnosti se zato ne bi smele zamenjevati z drugimi razlogi za potovanje v tujino v okviru projekta Erasmus+.

Evropska partnerstva za razvoj šol ne smejo sistematično podvajati istih vrst aktivnosti, financiranih v okviru ključnega ukrepa 1, lahko pa občasno izvajajo oblike aktivnosti, podobne tistim iz ključnega ukrepa 1, če te aktivnosti predstavljajo sestavni del zgoraj navedenih projektnih nalog.

Za nadaljnjo razširitev rezultatov projektov in širjenje uspešnih praks za izboljšanje učne mobilnosti (npr. z vključevanjem večjega števila šol in udeležencev) bi morala evropska partnerstva za razvoj šol ustvariti sinergije s projekti mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1 in zlasti s sistemom akreditacije.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Organizacija prijaviteljica (koordinatorka) mora biti lokalni ali regionalni šolski organ ali organ za usklajevanje šol, ustanovljen v državi članici EU ali v tretji državi, pridruženi programu. Organizacija prijaviteljica se prijavi v imenu vseh sodelujočih organizacij. Organizacija lahko koordinira samo eno prijavo na posamezen rok za oddajo prijave.
Katere vrste organizacij so upravičene do sodelovanja v projektu?	Do sodelovanja kot partnerji so upravičene naslednje vrste organizacij[280]: ▪ šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni, vključno z organizacijami, ki zagotavljajo vzgojo in varstvo predšolskih otrok; ▪ lokalni in regionalni šolski organi ali organi za usklajevanje šol; ▪ socialni partnerji, pomembni za šolsko izobraževanje; ▪ druga združenja učiteljev, ravnateljev in šolskega osebja, združenja staršev ter deležniki v šolskem izobraževalnem sistemu. Partnerske organizacije morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Število in profil sodelujočih organizacij	Vsako partnerstvo mora vključevati najmanj šest sodelujočih organizacij. V državi organizacije prijaviteljice in v vsaj eni drugi državi morajo biti vključene naslednje organizacije: ▪ vsaj en lokalni ali regionalni šolski organ ali organ za usklajevanje šol; vsaj dve šoli, ki izvajata splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni, vključno z organizacijami, ki zagotavljajo vzgojo in varstvo predšolskih otrok.
Upravičene aktivnosti	Za seznam upravičenih aktivnosti glej oddelek „Katere aktivnosti lahko izvajajo evropska partnerstva za razvoj šol?“.

[280] Upravičene organizacije v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, bo določil pristojni nacionalni organ, objavljene pa bodo na spletišču zadevne nacionalne agencije skupaj z ustreznimi primeri. Enaka opredelitev upravičenih lokalnih in regionalnih šolskih organov se bo uporabljala za koordinatorke projektov in projektne partnerje. Nacionalni organ se lahko odloči, da ne določi nobene upravičene organizacije iz četrte alinee, če v nacionalnem šolskem izobraževalnem sistemu ni ustreznih organizacij.

	Da bi bili projekti upravičeni, morajo izvajati vsaj tri naloge, pri tem pa mora biti vsaj ena iz vsake od obeh kategorij: „izboljšanje kakovosti učenja in poučevanja v šoli“ ter „krepitev zmogljivosti za čezmejno sodelovanje v šolskem izobraževanju“.
Kraj izvajanja aktivnosti	Vse projektne aktivnosti se morajo izvajati v državah sodelujočih organizacij. Poleg tega se lahko, če je to upravičeno glede na cilje ali izvajanje projekta: ▪ aktivnosti se lahko izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije[281], če je aktivnost organizirana v instituciji EU ali v sodelovanju z njo, tudi če v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo; ▪ aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo rezultatov, se lahko izvajajo tudi v drugih državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu.
Kje se prijaviti?	Prijave se oddajo nacionalni agenciji države, v kateri ima organizacija prijaviteljica sedež.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. marca do 12. ure (po bruseljskem času).** Nacionalne agencije se lahko odločijo odpreti drugi prijavni rok. V tem primeru bo nacionalna agencija prijavitelja obvestila prek svojega spletnega mesta. V primeru dodatnega roka morajo prijavitelji vlogo oddati do **5. oktobra do 12. ure (po bruseljskem času)**.
Datum začetka projekta	Za projekte je mogoče izbrati naslednje začetne datume: ▪ Prvi prijavni rok: 1. oktober istega leta. ▪ Drugi prijavni rok (če je odprt): med 1. januarjem in 31. majem naslednjega leta.
Trajanje projekta	36 mesecev

MERILA ZA IZKLJUČITEV IN IZBOR

Poleg zgoraj navedenih meril za upravičenost bodo prijavitelji ocenjeni na podlagi ustreznih meril za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Predložene prijave bodo točkovane z največ 100 točkami glede na spodaj navedena merila in uteži. Za dodelitev morajo prijave doseči vsaj naslednje število točk:

- najmanj 70 od skupno 100 točk in
- najmanj polovico vseh možnih točk v vsaki od štirih kategorij meril za dodelitev[282].

Ustreznost (največ 15 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje naslednja merila: ▪ **ustreznost glede ciljev ukrepa:** predlog prispeva k ciljem evropskih partnerstev za razvoj šol; cilj predloga je izboljšanje vsaj ene temeljne spretnosti na podlagi

[281] Sedeži institucij Evropske unije so Bruselj, Frankfurt, Luxembourg in Strasbourg. Za seznam institucij EU glej https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/types-institutions-and-bodies_sl.

[282] Ocene z decimalnimi mesti se ne bodo uporabljale. Zahtevano najmanjše število točk bo po potrebi zaokroženo navzgor, npr. polovica od 25 točk je 12,5, zato bo najmanjše število točk za to merilo 13.

	razpoložljivih podatkov o uspešnosti učencev (npr. nacionalna preverjanja, druga preverjanja, ki jih šole opravijo same, itd.); ▪ **analiza potreb:** prijava temelji na celoviti analizi potreb in izzivov v šolskih izobraževalnih sistemih sodelujočih držav/regij; ▪ **evropska dodana vrednost:** prinaša dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči z izvajanjem aktivnosti v samo eni državi; ▪ **vrednote EU:** predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije.
Kakovost zasnove projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje naslednja merila: ▪ **dokazna podlaga:** predlagani ukrepi temeljijo na pristopih z dokazanim učinkom na temeljne spretnosti, kot so zgodnja opredelitev učnih potreb, formativno preverjanje, ciljno usmerjeno tutorstvo in dodatni čas za učenje; ▪ **delovni paketi:** – predlagana metodologija je jasna, ustrezna in izvedljiva; – delovni načrt projekta je skladen, jasen, popoln in učinkovit; ▪ **spremljanje:** v projektu so predlagani ustrezni ukrepi za nadzor kakovosti, spremljanje in nadzor, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ **priprava proračuna:** projekt je stroškovno učinkovit in posameznim aktivnostim projekta in partnerju se dodeljujejo ustrezna sredstva; ▪ **vključevanje in raznolikost:** aktivnosti so zasnovane na dostopen in vključujoč način; ▪ **digitalno področje:** v projekt je vključena uporaba digitalnih orodij, kot je evropska platforma za šolsko izobraževanje (vključno s skupnostjo eTwinning), in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami; ▪ **okoljska trajnostnost:** projekt je zasnovan na okolju prijazen način in v različne faze projekta so vključene zelene prakse; ▪ **udeležba in državljansko udejstvovanje:** projekt spodbuja udeležbo in državljansko udejstvovanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje naslednja merila: ▪ **koordinator projekta:** koordinatorska organizacija ima ustrezno strokovno znanje, vire in vlogo v izobraževalnem sistemu za uspešno vodenje projekta; ▪ **sestava partnerstva:** – organi partnerskih šol imajo dopolnilne izkušnje, potrebe in vloge v izobraževalnem sistemu; – partnerske šole imajo jasno in sorazmerno vlogo v projektu; – partnerske šole so dovolj raznolike glede svojih izkušenj s čezmejno mobilnostjo in sodelovanjem; – velikost in obseg partnerstva sta ustrezna za doseganje načrtovanih rezultatov projekta; ▪ **dodelitev nalog:** predlagana dodelitev nalog izkazuje zavezanost in stalno aktivno vključenost vseh sodelujočih organizacij, zlasti koordinatorskih organov in organov partnerskih šol;

	▪ **dopolnjevanje:** predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije, zlasti akreditacije Erasmus v okviru ključnega ukrepa 1; ▪ **koordinacija projekta:** predlog vključuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami v obliki usmerjevalnega odbora projekta ali podobne strukture z ustreznim strokovnim znanjem s področja izobraževanja.
Učinek (največ 35 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje naslednja merila: ▪ **rezultati projekta:** predlog projekta jasno opredeljuje izboljšave praks, politik in postopkov šolskih organov in šol, do katerih bo prišlo kot posledica projekta; ▪ **spremljanje rezultatov projekta:** – učni izidi pri izbranih temeljnih spretnostih: predlog določa izhodišče in merljive cilje za izbrane temeljne spretnosti ter pojasnjuje, kako se bo meril napredek, po možnosti z obstoječimi načini preverjanja, vključno z metodologijami preverjanja, ki so jih oblikovale vključene šole in šolski organi; – predlog določa jasne mejnike izvajanja ter kvalitativne in kvantitativne kazalnike, ki dokazujejo, da so bile načrtovane izboljšave dosežene; ▪ **spremljanje učinka:** predlog določa jasne kvalitativne in kvantitativne kazalnike za spremljanje učinka rezultatov projekta; ▪ **dolgoročni vpliv:** – predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujočih organizacij; – projekt vključuje jasen načrt in pripravo za nadaljnjo uporabo njegovih rezultatov po koncu projekta; – širitev: sodelujoči šolski organi bodo med projektom in po njem uspešne pristope prenesli na druge šole na svojem območju; ▪ **izmenjava rezultatov:** predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Vsak izbrani projekt bo prejel pavšalni znesek nepovratnih sredstev v višini **400 000 EUR.**

Predlogi morajo vsebovati opis aktivnosti, glede katerih se prijavitelji zavezujejo, da jih bodo izvedli z zgoraj navedenim pavšalnim zneskom, ter izpolnjevati načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Opis projekta

Vsak predlog projekta mora predstaviti jasno **metodologijo vodenja projekta** (analiza potreb, delovni načrt, razdelitev nalog in dogovori o sodelovanju med partnerji itd.). Prijavitelji bi morali pozorno prebrati merila za dodelitev in jih vse obravnavati v svoji vlogi za projekt.

Prijavitelji v vlogi opišejo svoj predlog projekta tako, da ga razdelijo na „delovne pakete“. Vsako partnerstvo lahko vključuje največ 12 delovnih paketov: en obvezen delovni paket za vodenje projekta, en obvezen delovni paket za načrtovanje dolgoročnega učinka projekta ter tri do deset delovnih paketov za izvajanje. Vsak delovni paket za izvajanje je sestavljen iz sklopa aktivnosti, ki vodijo k izpolnjevanju ene od nalog, opisanih v oddelku „Katere aktivnosti lahko izvajajo evropska partnerstva za razvoj šol?“.

Delovni paket za vodenje projekta zajema spremljanje, usklajevanje, komuniciranje, vrednotenje, obvladovanje tveganj in druge dejavnosti, potrebne za izvajanje projekta. Delovnemu paketu za vodenje projekta se lahko dodeli največ 20 % skupnega proračuna projekta.

Oddaja del podizvajalcem je dovoljena, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. V takih primerih morajo biti naloge, oddane v podizvajanje, in znesek, ki je zanje predviden v proračunu, jasno opisani v vlogi za projekt.

Ureditve plačil

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje vseh aktivnosti v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi za projekt. Če ena ali več aktivnosti ni zaključenih, so delno zaključene ali ocenjene kot nezadovoljive v oceni kakovosti, se lahko v fazi končnega poročila uporabijo ustrezna znižanja zneska nepovratnih sredstev v primeru slabega, delnega ali zapoznelega izvajanja, tako da se posamezni delovni paket ali aktivnosti ne sprejmejo ali pa se skupni znesek zniža za pavšalni odstotek.

Ocena končnega poročila temelji na podrobnih opisih vsake izvedene aktivnosti, kvantitativnih in kvalitativnih informacijah, ki kažejo stopnjo doseganja ciljev projekta, navedenih v vlogi, in kakovost rezultatov projekta.

PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST

KAJ SO PARTNERSTVA ZA ODLIČNOST?

Partnerstva za odličnost podpirajo projekte z dolgoročnim trajnostnim vidikom. V okviru te vrste partnerstev se podpirajo naslednji ukrepi:

- učiteljske akademije Erasmus+,
- centri poklicne odličnosti,
- ukrep Erasmus Mundus:
    - skupni magistrski študij Erasmus Mundus,
    - ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus.

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

UČITELJSKE AKADEMIJE ERASMUS+ 2.0

Učiteljske akademije Erasmus+ [2.0[283]] so evropska partnerstva izvajalcev izobraževanja in usposabljanja učiteljev, šol, šolskih organov in po potrebi socialnih partnerjev, namenjena krepitvi evropske razsežnosti izobraževanja učiteljev. Leta 2027 se ukrep v okviru svežnja o izobraževanju in spretnostih ter agende EU za učitelje preusmerja, da bi bil namenjen učiteljem začetnikom in ravnateljem ter osredotočen na uporabo digitalnih tehnologij in umetne inteligence, osredotočeno na otroka, poučevanje v raznolikih razredih, vodenje razreda, sodelovalno vodenje ter demokracijo in odpornost.

Učitelji začetniki se pogosto soočajo z zahtevnejšimi razmerami v razredu, večjimi težavami pri vodenju razreda in bolj negotovimi pogoji zaposlitve. Zaradi teh pritiskov učitelji začetniki pogosto poročajo o večjem stresu in več motnjah v razredu kot izkušeni kolegi.

Namen akademij je povečati privlačnost učiteljskega poklica ter podpreti visokokakovostno začetno izobraževanje učiteljev in stalni poklicni razvoj za učitelje in ravnatelje. Učitelje in ravnatelje bi morale podpirati pri obravnavanju obstoječih in nastajajočih družbenih ter drugih izzivov v razredu in zunaj njega.

CILJI UKREPA

Cilj učiteljskih akademij Erasmus+ je obravnavati potrebe učiteljev in ravnateljev po profesionalnem razvoju ter s tem prispevati k privlačnosti učiteljskega poklica in zadržanju učiteljev, zlasti učiteljev začetnikov, ter izboljšanju možnosti usposabljanja za ravnatelje. Naloga akademij je opredeliti vrzeli v izobraževanju bodočih in aktivnih učiteljev ter izobraževanju ravnateljev in te vrzeli zapolniti s pripravo tečajev, modulov, mentorskih programov in drugih priložnosti za učenje.

Učiteljske akademije Erasmus+, ki delujejo na nacionalni in evropski ravni, naj bi tudi utrle pot strukturnim partnerstvom med institucijami. Pri delu v zvezi z začetnim usposabljanjem učiteljev in stalnim poklicnim razvojem se bodo osredotočale na rezultate, ki bi jih bilo težko doseči brez čezmejne izmenjave znanja in sodelovanja. Vzpostavitev poglobljenih institucionalnih partnerstev bo prispevala tudi k temu, da bo mobilnost z odpravo sedanjih ovir za mobilnost ter opredelitvijo pogojev za uspešne strategije in programe mobilnosti postala sestavni del zagotavljanja izobraževanja učiteljev v Evropi.

Natančneje, cilj učiteljskih akademij Erasmus+ je:

- povečati sposobnost učiteljev začetnikov in ravnateljev za obravnavanje izzivov v sodobnem razredu ter po potrebi okrepiti podporo v širši skupnosti učiteljev;
- podpirati na otroka osredotočene pristope pri digitalnem izobraževanju in umetni inteligenci;
- okrepiti mentorstvo učiteljev začetnikov, med drugim z usposabljanjem izkušenih učiteljev in ravnateljev za mentorje;
- razviti trajno sodelovanje med izvajalci izobraževanja učiteljev, šolami in šolskimi organi ter po potrebi predstavniki učiteljev in socialnimi partnerji, da bi se izboljšala kakovost izobraževanja učiteljev v Evropi in prispevalo k oblikovanju politik izobraževanja učiteljev ter da bi se te politike prenesle v šolsko prakso;
- premagati ovire za učno mobilnost ravnateljev in učiteljev v okviru začetnega izobraževanja učiteljev in stalnega poklicnega razvoja;
- okrepiti evropsko razsežnost izobraževanja učiteljev in ravnateljev z inovativnim in praktičnim sodelovanjem z izobraževalci učiteljev ter učitelji in ravnatelji v drugih evropskih državah ter z izmenjavo izkušenj za nadaljnji razvoj izobraževanja učiteljev in ravnateljev v Evropi.

OBSEG UKREPA

Učiteljske akademije Erasmus+ delujejo na dveh ravneh:

[283] Pripona „2.0“ izhaja iz svežnja o izobraževanju in spretnostih.

1. na nacionalni ravni z ustvarjanjem trajnostnega ekosistema, ki podpira odličnost v izobraževanju učiteljev ter vključuje izvajalce začetnega izobraževanja učiteljev, izvajalce usposabljanja učiteljev, šole, šolske organe ter po potrebi socialne partnerje, s posebnim poudarkom na učiteljih začetnikih in ravnateljih;
2. na evropski ravni z združevanjem nacionalnih ekosistemov v širše transnacionalno partnerstvo.

Geografska uravnoteženost: ker je sistemski cilj tega ukrepa mogoče doseči le, če učiteljske akademije Erasmus+ dosežejo sisteme izobraževanja učiteljev v vseh državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, se pri merilih za dodelitev in razvrstitvi predlogov z enakim številom točk upoštevata udeležba, zlasti pa usklajevalna vloga, organizacij s sedežem v državah, ki so bile doslej v tem ukrepu premalo zastopane[284].

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije (kdo se lahko prijavi?)	Da bi koordinator izpolnjeval merila za upravičenost, mora biti javna ali zasebna terciarna izobraževalna institucija, ki zagotavlja začetno izobraževanje učiteljev (ISCED 0–4) in ima listino Erasmus za terciarno izobraževanje. Koordinator ne more oddati več kot ene prijave v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov. Da bi bili upravičeni, morajo biti drugi upravičenci in povezani subjekti (če obstajajo) ena od naslednjih pravnih oseb (javni ali zasebni organi): • institucije za izobraževanje učiteljev, ki zagotavljajo začetno izobraževanje učiteljev in/ali stalni poklicni razvoj za učitelje (vključno z učitelji v PIU), ravnatelje ter učitelje, vzgojitelje in vodstvene delavce v vzgoji in varstvu predšolskih otrok na ravneh ISCED 0–4; če so terciarne izobraževalne institucije, morajo imeti listino Erasmus za terciarno izobraževanje; • lokalni, regionalni in nacionalni organi ter usklajevalni organi, pristojni za šolsko izobraževanje (vključno z ministrstvi ali podobnimi javnimi organi ter lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi organi, pristojnimi za izobraževanje in usposabljanje učiteljev, stalni profesionalni razvoj učiteljev in določanje standardov kvalifikacij učiteljev); • združenja učiteljev, ravnateljev in šolskega osebja, sindikati učiteljev in izobraževalnega osebja ter združenja staršev; • šole, ki izvajajo splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni (vključno s srednjimi šolami, ki zagotavljajo začetno poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter organizacijami, ki zagotavljajo vzgojo in varstvo predšolskih otrok).

[284] V okviru tega ukrepa se šteje, da je država premalo zastopana z vidika koordinatorjev, če sta od leta 2021 učiteljsko akademijo Erasmus+, izbrano v okviru razpisov za obdobje 2021–2025, usklajevali največ dve organizaciji, zakonito ustanovljeni na njenem ozemlju. Te države so: Bolgarija, Hrvaška, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Madžarska, Islandija, Irska, Italija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Severna Makedonija, Norveška, Portugalska, Romunija, Srbija, Slovaška, Slovenija, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo.
Poleg tega se šteje, da je država premalo zastopana z vidika sestave partnerstva, če je od leta 2021 v učiteljskih akademijah Erasmus+, izbranih v okviru razpisov za obdobje 2021–2025, kot partnerjih sodelovalo največ 20 organizacij, zakonito ustanovljenih na njenem ozemlju. Te države so: Bolgarija, Hrvaška, Češka, Danska, Estonija, Francija, Madžarska, Islandija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Severna Makedonija, Norveška, Poljska, Srbija, Slovaška, Slovenija, Švedska, Švica, Turčija, Združeno kraljestvo.

	Vse sodelujoče organizacije morajo imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu (glej oddelek „Upravičene države“ v delu A tega vodnika). Druge vrste organizacij s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji. Organizacije iz regij 1 in 2 (razen Belorusije – glej del A tega vodnika) lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Konzorcij mora vključevati vsaj devet organizacij iz vsaj treh različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Za vsako državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu, ki je zastopana v konzorciju, mora obstajati: • vsaj ena terciarna izobraževalna institucija, ki zagotavlja začetno izobraževanje učiteljev in ima listino Erasmus za terciarno izobraževanje; • vsaj en lokalni, regionalni ali nacionalni organ ali usklajevalni organ, pristojen za splošno šolsko izobraževanje; • vsaj ena šola, ki izvaja splošno izobraževanje na predprimarni, primarni ali sekundarni ravni (vključno z začetnim poklicnim izobraževanjem in usposabljanjem ter vzgojo in varstvom predšolskih otrok). Poleg tega lahko konzorcij po potrebi vključuje izvajalca izobraževanja aktivnih učiteljev.
Upravičene aktivnosti	Predlogi morajo obravnavati obvezne aktivnosti in vsaj eno prednostno področje. Obvezne aktivnosti in prednostna področja so opisani v nadaljevanju v oddelku „Priprava projekta“.
Geografska lokacija	Vse projektne aktivnosti se morajo izvajati v državah sodelujočih organizacij.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise. Identifikacijska oznaka razpisa: **ERASMUS-EDU-2027-PEX-TEACH-ACA** Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu za financiranje in razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva predložiti do **23. februarja 2027 do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA: KATERE AKTIVNOSTI LAHKO IZVAJAJO UČITELJSKE AKADEMIJE ERASMUS+?

Vsaka učiteljska akademija Erasmus+ mora izvajati **vse spodaj navedene obvezne aktivnosti** in izbrati **vsaj eno od ponujenih prednostnih področij.** Prednostna področja bodo določala teme, ki jih bo akademija obravnavala pri svojem delu. Prijavitelji se lahko odločijo, katere teme in koliko tem bodo obravnavali v okviru svojega prednostnega področja oziroma področij.

Obvezne aktivnosti: krepitev evropske razsežnosti izobraževanja bodočih in aktivnih učiteljev

Vsaka aktivnost mora biti namenjena vsaj eni od naslednjih skupin: učiteljem začetnikom (vključno z bodočimi učitelji in aktivnimi učitelji v prvih letih službovanja) ali ravnateljem. Po potrebi se lahko dodatno obravnavajo tudi aktivni učitelji.

1. **Skupne učne aktivnosti:** razvoj in izvajanje skupnih aktivnosti poučevanja in usposabljanja, kot so moduli, mikrodokazila, tečaji, poletne ali zimske šole, mentorstvo in druge oblike izobraževanja. Te aktivnosti je treba soustvarjati z bodočimi učitelji, učitelji začetniki, aktivnimi učitelji in/ali ravnatelji šol ter jih izvajati med trajanjem projekta.
2. **Uvajanje in mentorstvo:** razvoj, preizkušanje in vključevanje strukturiranih programov uvajanja in mentorstva za učitelje začetnike, vključno z usposabljanjem za mentorje. Te programe bi morali sooblikovati izvajalci izobraževanja učiteljev, šole in šolski organi, pri čemer bi morali biti priznani kot del profesionalnega razvoja in delovne obremenitve.
3. **Obdobja mobilnosti:** opredelitev in preizkušanje obdobij („obdobja mobilnosti“), v katerih se aktivnosti učne mobilnosti spodbujajo, so enostavne za izvajanje in dopolnjujejo redne aktivnosti organizacije. Načrtovanje in izvajanje obdobij mobilnosti bi morala vključevati vhodne in izhodne aktivnosti (v istih ali različnih obdobjih mobilnosti). Obdobja mobilnosti bi bilo treba za bodoče učitelje opredeliti med študijskim letom, za učitelje začetnike, aktivne učitelje in ravnatelje pa med šolskim letom.
4. **Priznavanje**: priznavanje učnih izidov, doseženih z aktivnostmi, razvitimi v partnerstvu, in tistih, ki se izvajajo v obdobjih mobilnosti. Priznavanje bi moralo potekati tako, da se bodočim učiteljem dodelijo kreditne točke ECTS, aktivnim učiteljem in ravnateljem pa priznajo učnih izidi s formalnimi ukrepi, kot so pridobitev kreditnih točk za poklicno napredovanje, upoštevanje pri obveznem stalnem poklicnem razvoju in podobno.
5. **Vključevanje bodočih učiteljev in/ali učiteljev začetnikov z manj priložnostmi:** omogočiti dostop do učnih aktivnosti bodočim učiteljem in/ali učiteljem začetnikom z manj priložnostmi.

Učiteljske akademije bi morale spremljati učinke svojih aktivnosti na sodelujoče učitelje začetnike in ravnatelje, na primer njihovo samoučinkovitost in ostajanje v poklicu.

Prednostna področja

Iz poročila TALIS za leto 2024[285] je razvidno, da se učitelji čutijo manj pripravljene za poučevanje v večkulturnih/večjezičnih okoljih, podpiranje socialnega in čustvenega razvoja učencev in uporabo digitalnih orodij kot za tradicionalne vidike, kot so učne vsebine. Izobraževanje bodočih in aktivnih učiteljev se osredotoča predvsem na tradicionalne teme, neizpolnjene pa ostajajo potrebe po vodenju razredov, poučevanju učencev s posebnimi izobraževalnimi potrebami, podpori socialnemu in čustvenemu razvoju ter digitalnim kompetencam/kompetencam na področju umetne inteligence.

PREDNOSTNO PODROČJE 1: PODPIRANJE POUČEVANJA IN UČENJA Z DIGITALNIMI TEHNOLOGIJAMI IN UMETNO INTELIGENCO

Rezultati mednarodne raziskave računalniške in informacijske pismenosti iz leta 2023 kažejo, da učitelji sami zaznavajo vrzeli v poklicnem razvoju na področjih, kot so obvladovanje socialnih težav, povezanih z digitalno komunikacijo, uporaba digitalnih tehnologij za personalizacijo učenja, podpiranje zmožnosti učencev za ocenjevanje zanesljivosti internetnih virov informacij in napredne digitalne kompetence (npr. uporaba platform za vizualno kodiranje). Učitelji poročajo, da lahko umetna inteligenca olajša podporo učencem in dijakom s posebnimi potrebami, jim pomaga prilagoditi gradivo različnim zmožnostim učencev, izboljšati učne priprave ali avtomatizirati nekatere administrativne naloge; hkrati so učitelji zaskrbljeni zaradi lažnega pripisovanja/plagiatorstva učencev in dijakov, pomanjkanja zanesljivosti, tveganj za zasebnost in varnost podatkov njihovih učencev in dijakov ter dezinformacij (TALIS 2024). Kljub temu je najpogosteje

[285] https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/10/results-from-talis-2024_28fbde1d/90df6235-en.pdf.

navedena ovira za neuporabo umetne inteligence pri poučevanju pomanjkanje znanja in spretnosti za poučevanje z uporabo umetne inteligence, o čemer poročajo skoraj tri četrtine učiteljev (74,3 %).

V Priporočilu Sveta o izboljšanju zagotavljanja digitalnih spretnosti in kompetenc v izobraževanju in usposabljanju (2023) je poudarjen pomen zagotavljanja podpore učiteljem in razvoja digitalnih kompetenc na vseh ravneh izobraževanja. V etičnih smernicah za uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce[286] (2026) je poudarjeno, da je treba zagotoviti varno, etično in pedagoško smiselno uporabo nastajajočih tehnologij, medtem ko so v okviru EU-OECD za umetnointeligenčno pismenost za osnovnošolsko in srednješolsko izobraževanje[287] (2026) opisani skupni pristopi k razvijanju pismenosti na področju umetne inteligence v razredu v različnih okoliščinah in na različnih ravneh usposobljenosti.

To prednostno področje je usmerjeno v izboljšanje temeljnih kompetenc, potrebnih za zagotovitev, da uporaba digitalnih tehnologij, vključno z umetno inteligenco, v izobraževanju vodi do smiselnih učnih izidov ter da se izobraževalne tehnologije razvijajo in usmerjajo na podlagi dobrih izobraževalnih praks.

Akademije, ki delujejo na tem prednostnem področju, bi morale vključevati teme, kot so:

- poučevanje umetnointeligenčne pismenosti ter etične in pregledne uporabe umetne inteligence v izobraževanju, tudi z uporabo obstoječega gradiva, kot sta okvir za pismenost na področju umetne inteligence in posodobljene smernice za etično uporabo umetne inteligence in podatkov pri poučevanju in učenju za izobraževalce;
- potencial umetne inteligence in drugih tehnologij za podporo inovativnim pedagoškim pristopom in praksi v razredu;
- vloga umetne inteligence in drugih digitalnih orodij pri podpori poučevanju, administrativnim nalogam in nalogam vodenja;
- povečanje vloge ravnateljev za izboljšanje poučevanja in učenja z digitalnimi tehnologijami in umetno inteligenco v njihovih šolah;
- potencial digitalnih tehnologij za podporo vsem učencem, zlasti tistim s posebnimi izobraževalnimi potrebami;
- uporaba vključujočih pristopov za vključevanje v zasnovo varnih, pedagoško zanesljivih digitalnih izobraževalnih rešitev in izobraževalnih rešitev z umetno inteligenco, vključno z vsebinami in tehnologijami, ter pedagogik za raznolike razrede;
- metode in prakse s poudarkom na digitalni pismenosti in dobrobiti otrok.

PREDNOSTNO PODROČJE 2: POUČEVANJE V RAZNOLIKIH RAZREDIH

To prednostno področje se odziva na dejstvo, da vse več učiteljev po vsej Evropi dela v zelo raznolikih razredih, v katerih so učenci iz različnih socialno-ekonomskih okolij, z različnimi jezikovnimi potrebami, posebnimi izobraževalnimi potrebami in kulturnimi izkušnjami.

V Sklepih Sveta o inkluzivnih praksah, osredotočenih na učence in dijake, v vzgoji in varstvu predšolskih otrok ter šolskem izobraževanju (2025) je poudarjena ključna vloga vzgoje in varstva predšolskih otrok ter šolskega izobraževanja pri odpravljanju družbenih neenakosti s preventivnimi ukrepi, hkrati pa tudi pri prispevanju k dolgoročni dobrobiti posameznikov in družbe. Vodstveni delavci šol, učitelji, trenerji in drugo osebje so ključni za zagotavljanje uspeha vključujočega izobraževanja. Poleg tega je v Priporočilu Sveta o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov (2019) poudarjen pomen jezikovne ozaveščenosti v šolah ter vključen poziv k zagotavljanju podpore učiteljem in ravnateljem pri obravnavanju jezikovne raznolikosti v razredu z začetnim izobraževanjem in stalnim poklicnim razvojem.

Akademije, ki delujejo na tem prednostnem področju, bi morale vključevati teme, kot so:

- razvijanje vključujočih učnih okolij z izboljševanjem kompetenc učiteljev za učinkovito prepoznavanje in

[286] https://education.ec.europa.eu/sl/focus-topics/digital-education/actions/plan/ethical-guidelines-for-educators-on-using-artificial-intelligence.
[287] https://ailiteracyframework.org/sl/.

obravnavanje netipičnega vedenja, ustrahovanja zaradi predsodkov in sovražnega govora,

- povečanje vloge ravnateljev za izboljšanje poučevanja in učenja v raznolikih razredih v njihovih šolah,
- spodbujanje pristopov, ki temeljijo na ozaveščenosti o nevrorazličnosti, s poudarkom na učnih ter socialnih in čustvenih potrebah otrok z duševnimi in/ali učnimi motnjami,
- spodbujanje sodelovalnega dela za načrtovanje in izvajanje individualnih učnih načrtov v sodelovanju z učenci in družinami,
- oblikovanje razredov in praks, ki upoštevajo vidik spola,
- izvajanje strategij socialnega in čustvenega učenja,
- podpiranje pravičnosti v večjezičnih in večkulturnih razredih.

PREDNOSTNO PODROČJE 3: VODENJE RAZREDOV IN OBVLADOVANJE STRESA

Vodenje razredov je bistveno za ustvarjanje varnih, strukturiranih in vključujočih učnih okolij, v katerih lahko učenci dejavno sodelujejo in razvijajo svoje kompetence. V Priporočilu Sveta o poteh do uspeha v šoli (2022) in njegovem Okviru politike za uspeh v šoli je poudarjeno, da je treba ustvariti pozitivna, varna in vključujoča učna okolja, preprečevati ustrahovanje in diskriminacijo ter učitelje opremiti s kompetencami za vodenje razredov, reševanje konfliktov, socialno in čustveno učenje, upoštevanje vidika spola ter delo v raznolikih razredih. Sposobnost učiteljev za upravljanje dinamike v razredu neposredno vpliva na vključenost učencev, njihovo motivacijo, dobrobit in učne izide[288].

Akademije, ki delujejo na tem prednostnem področju, bi morale vključevati teme, kot so:

- podpiranje učiteljev pri izboljševanju vodenja razreda, obvladovanja stresa in komunikacijskih spretnosti;
- povečanje vloge ravnateljev za izboljšanje vodenja razreda in obvladovanja stresa v njihovih šolah;
- ustvarjanje pozitivnih, varnih in podpornih učnih okolij;
- krepitev dejavne vključenosti učencev, sodelovanja in personaliziranega učenja;
- vzpostavljanje pozitivnih odnosov med učitelji in učenci;
- razvijanje praktičnih strategij vodenja razredov, vključno z neverbalno komunikacijo, umirjanjem napetosti, reševanjem konfliktov in preprečevanjem ustrahovanja;
- spodbujanje vključujočih pristopov in pristopov, ki upoštevajo vidik spola.

PREDNOSTNO PODROČJE 4: SODELOVALNO VODENJE

Učinkovito vodenje šol je pomemben dejavnik pri oblikovanju splošnega okolja poučevanja in učenja, da bi bilo učinkovito, privlačno in spodbudno za učenje. Zato je pomembno profesionalizirati, okrepiti in podpreti vlogo vodstvenih delavcev izobraževalnih ustanov, tudi s privlačnimi oblikami uvodnega usposabljanja in stalnega poklicnega razvoja[289]. Vendar se vodenje ne bi smelo razumeti le kot formalno upravljanje šole. V širšem smislu se nanaša na zmožnost uvajanja, usmerjanja in ohranjanja pozitivnih sprememb v šoli, ne glede na to, ali gre za pedagoške pristope, šolsko kulturo, sodelovanje med učitelji, podporo učencem ali strateško usmeritev šole. To širše razumevanje vključuje tudi vodenje učiteljev: skupna prizadevanja, s katerimi učitelji razvijajo strokovno znanje in spodbujajo poklicni razvoj za izboljšanje izobraževalne prakse[290]. Učitelje bi bilo zato treba spodbujati in podpirati, da delujejo kot vodje v razredu in zunaj njega.

Akademije, ki delujejo na tem prednostnem področju, bi morale vključevati teme, kot so:

- povečanje vloge ravnateljev za okrepitev sodelovalnega vodenja v njihovih šolah;

---

[288] https://education.ec.europa.eu/sites/default/files/document-library-docs/early-school-leaving-group2015-policy-messages_en.pdf.

[289] Sklepi Sveta o učinkovitem vodenju izobraževalnih ustanov, 2013. https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2014:030:0002:0004:SL:PDF.

[290] https://ailiteracyframework.org/sl/.

- delitev vodenja med učitelji, učenci in drugim osebjem;
- spodbujanje pozitivne šolske kulture s skupnim vodenjem;
- ustvarjanje sodelovalnega šolskega okolja;
- vzpostavljanje tesnejšega sodelovanja s skupnostmi zunaj šole.

PREDNOSTNO PODROČJE 5: DEMOKRACIJA IN ODPORNOST

V skladu s strategijo EU za unijo pripravljenosti (2025) je pripravljenost skupna odgovornost. Njen splošni cilj je ustvariti varno in odporno EU z zmogljivostmi, potrebnimi za predvidevanje in obvladovanje groženj in nevarnosti. V tem okviru ima izobraževanje ključno vlogo. Strategija poudarja pomen vključevanja pripravljenosti v šolske učne načrte in usposabljanje izobraževalnega osebja (od predšolske vzgoje). Cilj je učence opremiti s temeljnimi spretnostmi na področju pripravljenosti, vključno z medijsko pismenostjo, aktivnim in informiranim državljanstvom ter sposobnostjo prepoznavanja dezinformacij in manipulacije z informacijami ter odzivanja nanje. Za to je treba okrepiti tudi kompetence učiteljev, da lahko teme, povezane s pripravljenostjo, vključijo v poučevanje in podpirajo učence v času negotovosti, motenj in kriz.

To prednostno področje bi moralo vključevati teme, kot so:

- izobraževanje o človekovih pravicah, enakost, nediskriminacija in spoštovanje raznolikosti;
- metode in prakse, ki podpirajo udeležbo učencev v šolskem življenju;
- razvoj demokratičnih razredov;
- vsešolski pristop k oblikovanju odpornih, vključujočih in participativnih učnih okolij;
- povečanje vloge ravnateljev za krepitev demokracije in odpornosti v njihovih šolah;
- ozaveščenost o krizah, izobraževanje o tveganjih in pripravljenost.

MERILA ZA DODELITEV

Uporabljajo se v nadaljevanju navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 20 točk)	• **Ustreznost glede na cilje razpisa:** v kolikšni meri je predlog v skladu s cilji razpisa in vzpostavlja učinkovito partnerstvo za izboljšanje začetnega in nadaljnjega izobraževanja učiteljev z odpravljanjem vrzeli v usposabljanju bodočih učiteljev, izobraževanju aktivnih učiteljev, zlasti učiteljev začetnikov, in/ali izobraževanju ravnateljev ter v kolikšni meri predlog dosega te ciljne skupine; • **vrednote EU:** predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • **analiza potreb:** v kolikšni meri predlog temelji na celoviti analizi potreb vsakega ekosistema, zastopanega v partnerstvu, z jasno opredeljenimi in realističnimi cilji, ki izhajajo iz te analize; • **inovativen pristop**: predlog jasno opisuje napredne metode in tehnike ter dodano vrednost rezultatov projektov. Projekt vodi do inovativnih rezultatov in rešitev na svojem področju na splošno ali v geografskem okviru, v katerem se projekt izvaja (npr. vsebina; doseženi rezultati, uporabljene delovne metode, vključene organizacije in osebe ali organizacije in osebe, katerim je projekt namenjen);

	• **evropska dodana vrednost:** predlog jasno dokazuje dodano vrednost na individualni, institucionalni in sistemski ravni, ustvarjeno z rezultati, ki bi jih partnerji težko dosegli brez evropskega sodelovanja, ter jasno evropsko dodano vrednost v okviru obstoječih učiteljskih akademij.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	• **delovni načrt**: v predlogu je predstavljen usklajen nabor aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; sredstva, dodeljena delovnim paketom, so v skladu z njihovimi cilji in rezultati; obstajajo ustrezne faze za pripravo, izvedbo, spremljanje, uporabo, ocenjevanje in razširjanje; • **aktivnosti**: delo, ki ga je treba opraviti v okviru obveznih aktivnosti, in najmanj eno prednostno področje sta jasno opisana v smislu pričakovanih izidov/rezultatov ter njunega konkretnega prispevka k ustreznim delovnim paketom in splošnim ciljem projekta; ▪ **metodologija:** jasnost in izvedljivost predlagane metodologije in njena primernost za doseganje pričakovanih rezultatov; ▪ **soustvarjanje:** obstaja jasen in konkreten načrt za vključitev bodočih, učiteljev, učiteljev začetnikov ter aktivnih učiteljev in/ali ravnateljev v zasnovo in izvajanje aktivnosti; ▪ **upravljanje**: koordinator izkazuje visokokakovostno upravljanje, sposobnost za koordiniranje transnacionalnih mrež in vodenje v zahtevnih okoljih ter vzpostavlja trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Opredeljena sta jasen sklop ključnih kazalnikov smotrnosti ter časovni razpored za njihovo ocenjevanje in doseganje; ▪ **proračun**: predlog je stroškovno učinkovit in posameznim aktivnostim dodeljuje ustrezna in upravičena sredstva; ▪ **nadzor kakovosti**: nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno in stroškovno učinkovito. Izzivi in tveganja za projekt so jasno opredeljeni in obravnavani z ustreznimi blažilnimi ukrepi.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	▪ **sestava:** projekt vključuje organizacije, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, kompetence, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta, ter: o vloga vsakega partnerja je jasno opredeljena; o šole imajo sorazmerno vlogo v projektu; o v projekt so vključeni lokalni, regionalni ali nacionalni organi ali usklajevalni organi, pristojni za šolsko izobraževanje, da bi podprli učinek na ravni sistema in priznavanje; o predlog pojasnjuje, kako je partnerstvo vzajemno in medsebojno koristno ter ima dolgoročno perspektivo; o partnerstvo vključuje nabor akterjev na lokalni/regionalni in nacionalni ravni, ki je ustrezen za ustvarjanje trajnostnih nacionalnih ekosistemov za podporo odličnosti v izobraževanju učiteljev; o na evropski ravni partnerstvo povezuje te nacionalne ekosisteme v širše, geografsko raznoliko transnacionalno partnerstvo; • **Geografska pokritost** o partnerstvo usklajuje organizacija iz države, ki je med

	akademijami, sofinanciranimi od leta 2021, premalo zastopana[291]; ○ partnerstvo vključuje organizacije iz držav, ki so med akademijami, financiranimi od leta 2021, premalo zastopane292; ▪ **sodelovanje**: odločanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki sta jasno in razumno podrobno opisana;
Učinek (največ 30 točk)	▪ **učinek**: iz predloga je razviden morebitni učinek projekta: ○ na sodelujoče organizacije, njihovo osebje in učeče se med življenjskim ciklom projekta in po njem; ○ sistemski vpliv na izobraževanje bodočih in aktivnih učiteljev, zlasti učiteljev začetnikov, in/ali na izobraževanje ravnateljev na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni; ○ predlog vključuje jasno opredeljene cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega); ▪ **izmenjava in uporaba rezultatov**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, ustrezno časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politike, šolam, učencem itd. v življenjskem ciklu projekta in po njem; iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate projekta. Zagotavlja načine za merjenje uporabe rezultatov med projektom in po njem; ▪ **trajnostnost:** predlog vključuje oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta za nadaljnje uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju. Ta načrt mora temeljiti na trajnih partnerstvih med člani konzorcija. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost, vključno z opredelitvijo finančnih sredstev (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročna trajnostnost doseženih rezultatov in koristi.

Da bi se vloge upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj 75 točk (od skupno 100 točk) in najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 15 točk za „ustreznost projekta“, najmanj 16 točk za „kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 11 točk za „kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter najmanj 16 točk za „učinek“.

Kadar dve ali več vlog prejme enako skupno število točk (primeri *ex aequo*), se prednost najprej določi glede na število organizacij s sedežem v premalo zastopanih državah, kakor so opredeljene za ta ukrep, pri čemer se najprej upošteva usklajevanje s strani organizacije s sedežem v taki državi, nato pa točke, dodeljene po merilu za dodelitev „ustreznost“, nato „kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in nato „učinek“. Če s tem še vedno ni mogoče določiti prednosti, lahko

[291] Za ta namen se šteje, da je država premalo zastopana z vidika koordinatorjev, če sta od leta 2021 učiteljsko akademijo Erasmus+, izbrano v okviru razpisov za obdobje 2021–2025, usklajevali največ dve organizaciji, zakonito ustanovljeni na njenem ozemlju. Te države so: Bolgarija, Hrvaška, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Madžarska, Islandija, Irska, Italija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Severna Makedonija, Norveška, Portugalska, Romunija, Srbija, Slovaška, Slovenija, Švedska, Švica, Združeno kraljestvo.

[292] Za ta namen se šteje, da je država premalo zastopana z vidika sestave partnerstva, če je od leta 2021 v učiteljskih akademijah Erasmus+, izbranih v okviru razpisov za obdobje 2021–2025, kot partnerjih sodelovalo največ 20 organizacij, zakonito ustanovljenih na njenem ozemlju. Te države so: Bolgarija, Hrvaška, Češka, Danska, Estonija, Francija, Madžarska, Islandija, Latvija, Lihtenštajn, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Severna Makedonija, Norveška, Poljska, Srbija, Slovaška, Slovenija, Švedska, Švica, Turčija, Združeno kraljestvo.

nadaljnja prednostna razvrstitev temelji na celotnem portfelju projektov, ustvarjanju pozitivnih sinergij med projekti in drugih dejavnikih, povezanih s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu ocenjevalnega odbora.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini 80 %.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je 1 500 000 EUR.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški finančnih revizij niso dovoljeni.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Navedeni stroški na enoto morajo biti usklajeni s stroški na enoto iz sklepa o stroških na enoto za prostovoljce.

Dovoljeni so stroški MSP na enoto za lastnike MSP. Navedeni stroški na enoto morajo biti usklajeni s stroški na enoto iz sklepa o stroških na enoto za lastnike MSP.

Načrt projekta mora vključevati stroške za vsaj eno letno srečanje za izmenjavo dobre prakse in vzajemno učenje med učiteljskimi akademijami Erasmus+, ki ga organizira Evropska komisija/Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo ali se organizira na njeno pobudo (za enega predstavnika vsakega polnopravnega partnerja projekta).

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) Prijavitelj bi moral proračun podrobno opredeliti in ga organizirati v skladne delovne pakete (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu v vsakem delovnem paketu);

d) vključeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bo omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

CENTRI POKLICNE ODLIČNOSTI

Ta razpis zajema dve temi:

- vloge za projekte centrov poklicne odličnosti in
- podporo evropski izkustveni skupnosti centrov poklicne odličnosti.

Tema 1: centri poklicne odličnosti;

Centri poklicne odličnosti naj bi bili gonilo reform v sektorju poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU), pri čemer naj bi zagotovili visokokakovostne spretnosti in kompetence, ki prinašajo kakovostno zaposlitev in priložnosti za celotno poklicno pot, ter izpolnili potrebe inovativnega, vključujočega in trajnostnega gospodarstva ter prispevali k reševanju izzivov v ključnih gospodarskih sektorjih.

Glavni cilj je vzpostavitev transnacionalnih sodelovalnih mrež, ki združujejo lokalne in regionalne deležnike v PIU (institucije PIU, podjetja, socialne partnerje, organe, terciarne izobraževalne institucije, raziskovalne inštitute itd.) v močna in obsežna partnerstva, s čimer se ustvarjajo celoviti ekosistemi spretnosti za inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost.

Pobuda temelji na pristopu od spodaj navzgor k poklicni odličnosti, ki institucijam PIU omogoča hitro prilagajanje zagotavljanja spretnosti spreminjajočim se gospodarskim in socialnim potrebam v njihovem okolju, kot so jih opredelili projektni partnerji. Dopolnjuje druge pobude pakta za znanja in spretnosti ter z njimi deluje v sinergiji.

Izvajanje pristopov poklicne odličnosti ima pomembno mesto v splošni politiki EU za spretnosti ter poklicno izobraževanje in usposabljanje, predstavljeni v uniji spretnosti, evropskem izobraževalnem prostoru, priporočilu Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju iz leta 2020 ter deklaraciji iz Osnabrücka in njeni naslednici, deklaraciji iz Herninga. Pobuda o centrih poklicne odličnosti je trdno utemeljena v evropski strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030 (sprejeti skupaj s svežnjem o izobraževanju in spretnostih), evropskem stebru socialnih pravic, evropskem zelenem dogovoru in novi digitalni strategiji ter podpira industrijsko strategijo in strategijo za MSP, priporočilo Sveta „Evropa in mobilnost“ – priložnosti za učno mobilnost za vsakogar, strateški načrt za izobraževanje na področju STEM ter dogovor o čisti industriji.

Unija spretnosti[293] je naložba v ljudi za konkurenčno Evropsko unijo, ki potrebuje usposobljene ljudi, da se odzove na nove izzive in ostane konkurenčna. Gre za pobudo, katere cilj je izboljšati kakovost izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja. Centri poklicne odličnosti lahko k uniji spretnosti in zlasti evropski strategiji za poklicno izobraževanje in usposabljanje[294] prispevajo tudi prek javno-zasebnih partnerstev, širjenja uporabe mikrodokazil itd.

Ta pobuda uvaja tudi „evropsko razsežnost“ poklicne odličnosti s podpiranjem izvajanja politike EU na področju PIU ter ukrepov, dogovorjenih z državami članicami, socialnimi partnerji in ponudniki PIU.

CILJI TEME

Glavni cilj pobude o centrih poklicne odličnosti je vzpostavitev in razvoj transnacionalnih sodelovalnih mrež, ki združujejo lokalne in regionalne deležnike v PIU (institucije PIU, podjetja in druge delodajalce, socialne partnerje, organe, terciarne izobraževalne institucije, raziskovalne inštitute itd.) v močna in obsežna javno-zasebna partnerstva, s čimer se ustvarjajo celoviti ekosistemi spretnosti za inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost ter podpira evropska konkurenčnost.

Namen partnerstev je doseči naslednje cilje:

[293] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills.

[294] https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/skills-jobs/vocational-education-and-training-vet/vocational-education-and-training-strategy_en.

- zagotoviti visokokakovostne spretnosti z zagotavljanjem prožnega in na učečega se osredotočenega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ki pripelje do kakovostne zaposlitve in priložnosti za celotno poklicno pot ter se hitro odziva na potrebe inovativnega, vključujočega, konkurenčnega in trajnostnega gospodarstva ter družbe;
- podpirati lokalni in regionalni razvoj, inovacije in socialno vključenost ter delovati kot njihova gonilna sila;
- prispevati k navzgor usmerjeni konvergenci odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter povečati kakovost poklicnega izobraževanja in usposabljanja na sistemski ravni v vse več državah;
- zagotoviti, da se rezultati in dosežki uporabljajo in da učinkujejo tudi onkraj organizacij projektnih partnerjev in po koncu projektnega obdobja.

PODROČJE UPORABE TEME

Od centrov poklicne odličnosti se pričakuje, da bodo presegli zagotavljanje tradicionalnih PIU in da bodo razvijali inovativne prakse PIU, npr. za uporabo digitalnih tehnologij, vključno z umetno inteligenco, prispevali k privlačnosti in vključevanju v PIU ter k uporabnim raziskavam in inovacijam, olajšali mobilnost in vajeništva ter strokovni razvoj učiteljev in trenerjev, sodelovali pri skupnih programih PIU, vključno z mikrodokazili, odpravili spolne in druge stereotipe itd.

Za pojem poklicne odličnosti, ki ga uporabljajo centri poklicne odličnosti, je značilen celosten pristop, osredotočen na učečo se osebo, v katerem:

- je PIU sestavni del **ekosistemov znanj in spretnosti**[295] ter prispeva k regionalnemu razvoju[296], inovacijam[297], pametni specializaciji[298] in strategijam grozdov[299] ter posebnim vrednostnim verigam in industrijskim ekosistemom,
- je PIU del **trikotnika znanja**[300], v okviru katerega poteka tesno sodelovanje z drugimi sektorji izobraževanja in usposabljanja, znanstveno skupnostjo in poslovnimi subjekti,
- PIU učečim se osebam omogoča, da s **kakovostno ponudbo**, ki temelji na zagotavljanju kakovosti, pridobijo **poklicne** (specifične) in **ključne kompetence**[301],
- PIU vzpostavlja **inovativne oblike partnerstev**[302] s svetom dela, podpira pa ga stalni poklicni razvoj izobraževalnega osebja in osebja za usposabljanje, inovativnih pedagoških pristopov, mobilnosti učečih se oseb in osebja ter strategij za internacionalizacijo PIU.

Centri poklicne odličnosti delujejo na dveh ravneh:

1. **na nacionalni ravni** z vključevanjem široke palete lokalnih in regionalnih deležnikov, ki ustvarjajo ekosisteme znanj in spretnosti za lokalne inovacije, regionalni razvoj in socialno vključenost, hkrati pa sodelujejo s centri poklicne odličnosti v drugih državah prek mednarodnih mrež sodelovanja,
2. **na transnacionalni ravni**, ki združuje centre poklicne odličnosti, ki imajo skupni interes na področju:

---

[295] **Ekosistemi spretnosti** so opredeljeni kot regionalne ali sektorske družbene formacije, v katerih se človeška sposobnost razvija in uporablja za proizvodne namene (Finegold 1999). Njihovi osnovni elementi so poslovna okolja in povezani poslovni modeli, institucionalni/politični okviri, načini vključevanja delovne sile, struktura delovnih mest, raven spretnosti in sistemi za njihovo oblikovanje (Buchanan idr. 2001). Glej vodnik po pristopu k ekosistemu spretnosti za razvoj delovne sile.

[296] **Regionalna razvojna politika** – regionalni razvoj je širok pojem, vendar se lahko obravnava kot splošno prizadevanje za zmanjšanje regionalnih razlik s podpiranjem gospodarskih dejavnosti (zaposlovanje in ustvarjanje blaginje) v regijah.

[297] Inovacija je uvedba novega ali znatno izboljšanega proizvoda (blaga ali storitve) ali postopka, nove tržne metode ali nove organizacijske metode v poslovni praksi, organizaciji delovnih mest ali zunanjih odnosih.

[298] Pametna specializacija je krajevni pristop, za katerega je značilna opredelitev strateških področij za posredovanje na podlagi analize prednosti in potenciala gospodarstva ter procesa podjetniškega odkrivanja s širokim sodelovanjem deležnikov. Usmerjena je navzven in zajema širok pogled na inovacije.

[299] Industrijski grozdi so skupine specializiranih podjetij, pogosto MSP, in drugih z njimi povezanih podpornih akterjev na lokaciji, ki tesno sodelujejo. V Evropi je približno 3 000 specializiranih grozdov. Prenovljena industrijska strategija EU priznava grozde kot močno orodje za podporo industrijskim inovacijam. Glej evropsko platformo za sodelovanje grozdov (ECCP).

[300] Glej Izobraževanje v trikotniku znanja.

[301] Kot je določeno v Priporočilu Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.

[302] Glej delo Evropske fundacije za usposabljanje (ETF) v zvezi z javno-zasebnimi partnerstvi za vključujoč razvoj znanj in spretnosti.

- posebnih sektorjev[303] ali industrijskih ekosistemov[304],
- inovativnih pristopov za spoprijemanje z gospodarskimi in družbenimi izzivi (na primer podnebne spremembe, digitalizacija, umetna inteligenca, cilji trajnostnega razvoja[305], vključevanje migrantov in prikrajšanih skupin, izpopolnjevanje pri osebah z nizko ravnjo kvalifikacij itd.) ali
- inovativnih pristopov za povečanje dosega, kakovosti in učinkovitosti obstoječih centrov poklicne odličnosti.

Ta razpis bo tako podprl projekte, ki združujejo lokalne ali regionalne partnerje iz različnih držav in razvijajo niz aktivnosti v okviru treh sklopov: (1) poučevanje in učenje, (2) sodelovanje in partnerstva ter (3) upravljanje in financiranje.

Centri poklicne odličnosti morajo uporabljati instrumente in orodja[306] na ravni EU vedno, kadar je to primerno. Na primer, pri izdaji mikrodokazila, ki opisuje spretnosti ali učne izide, dosežene v okviru formalnega, neformalnega ali priložnostnega učenja, morajo projekti upoštevati evropski pristop k mikrodokazilom: skupno opredelitev, standardne elemente za opis mikrodokazil ter načela za oblikovanje in izdajo mikrodokazil. Če želijo upravičenci izdajati mikrodokazila v digitalni obliki, bi morali razmisliti o uporabi orodja EU evropska digitalna potrdila za učenje.

Projekti morajo vključevati oblikovanje **dolgoročnega akcijskega načrta** za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju. Ta načrt temelji na stalnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi akterji na trgu dela na ustrezni ravni ter, kadar je to ustrezno, na sodelovanju ali vključevanju javnih organov za doseganje širšega učinka projekta. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost.

Pobuda Erasmus+ o centrih poklicne odličnosti sicer spodbuja evropsko razsežnost odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, **politika EU o odličnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja pa ima tudi mednarodno razsežnost**, ki jo podpira **Evropska fundacija za usposabljanje** (ETF). Fundacija ETF je razvila orodje za samoocenjevanje (ISATCOVE), koncept oznake odličnosti, in zagotavlja podporne storitve organizacijam, ki jih zanima poklicna odličnost.

[303] Glej na primer evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP-AGRI) za spodbujanje konkurenčnega in trajnostnega kmetijstva in gozdarstva.

[304] Glej 14 industrijskih ekosistemov, kot so opisani v sporočilu Komisije z naslovom Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020, in Letno poročilo o enotnem trgu 2021 (SWD(2021) 351).

[305] Glej Berlinsko izjavo o izobraževanju za cilje trajnostnega razvoja.

[306] Kot so EOK, EQAVET, Priporočilo Sveta o evropskem okviru za kakovostna in učinkovita vajeništva, Priporočilo Sveta o ključnih kompetencah itd.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA CENTRE POKLICNE ODLIČNOSTI?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za centre poklicne odličnosti upravičeni do nepovratnih sredstvih Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: ▪ biti **pravni subjekti** (javni ali zasebni organi); ▪ imeti sedež v eni od **upravičenih držav**, tj. državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu; ▪ biti **dejavni na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela.** Organizacije, dejavne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela, iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, v regijah od 1 do 3 lahko prav tako sodelujejo – kot upravičenci ali povezani subjekti –, vendar **ne kot koordinatorji**. Organizacije iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Sodelujoče organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): ▪ ponudniki PIU, ▪ predstavniške organizacije ponudnikov PIU, ▪ predstavniške organizacije podjetij, industrije, drugih delodajalcev ali sektorja, ▪ nacionalni/regionalni organi za kvalifikacije, ▪ raziskovalni inštituti, ▪ agencije za inovacije, ▪ organi za regionalni razvoj, ▪ mednarodne organizacije, dejavne na področju PIU.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Partnerstvo mora vključevati najmanj **osem prijaviteljev** (upravičencev) iz najmanj **štirih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. V vsaki od teh držav članic EU ali tretji državi, pridruženi programu, mora biti: • najmanj **ena predstavniška organizacija podjetij, industrije, drugih delodajalcev ali sektorja** in • najmanj **en ponudnik poklicnega izobraževanja in usposabljanja** (na sekundarni in/ali terciarni stopnji). Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri tej minimalni sestavi konzorcija. Ne morejo biti koordinatorska organizacija. **Koordinatorska organizacija** mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Organizacije iz upravičenih **tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3** lahko sodelujejo tudi kot upravičenci ali povezani subjekti, če je dokazano, da njihovo sodelovanje k projektu prispeva bistveno dodano vrednost. Organizacije iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije in Rusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu kot upravičenke, povezani subjekti ali pridruženi partnerji.

Upravičene aktivnosti	Prijavitelj mora obravnavati tri sklope aktivnosti (in navesti podrobnosti o konkretnih ukrepih in rezultatih). Pri vsakem sklopu je treba izbrati vsaj minimalno število aktivnosti s spodnjega seznama: ▪ **vsaj štiri** aktivnosti iz **sklopa 1 – poučevanje in učenje**, ▪ **vsaj tri** aktivnosti iz **sklopa 2 – sodelovanje in partnerstva** ter ▪ **vsaj dve** aktivnosti iz **sklopa 3 – upravljanje in financiranje**. Sklopi so opisani v nadaljevanju v poglavju „Priprava projekta“.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v kateri koli upravičeni državi (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise. Identifikacijska oznaka razpisa: **ERASMUS-EDU-2027-PEX-COVE-TOP1**. Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu za financiranje in javne razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. septembra do 17. ure (po bruseljskem času**).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

S projekti se lahko izvajajo aktivnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja na kateri koli ravni od 3 do 8 EOK, vključno z višjo sekundarno stopnjo, postsekundarno neterciarno stopnjo in terciarno stopnjo (npr. univerze za uporabne znanosti, politehnični inštituti itd.). V vlogah bi moral biti **glavni poudarek na ravneh 3–5 EOK** in ne bi smele vključevati le aktivnosti, namenjenih udeležencem na terciarni ravni (ravni 6 do 8 EOK). Aktivnosti, ki se nanašajo na ravni 6–8 EOK, bi morale imeti močno komponento učenja na delovnem mestu.

Centri poklicne odličnosti imajo **sistemski pristop**, s katerim institucije PIU skupaj s številnimi drugimi lokalnimi/regionalnimi partnerji dejavno prispevajo k „**ekosistemom znanja in spretnosti**“. Pričakuje se, da centri poklicne odličnosti ponujajo veliko več od zgolj zagotavljanja kakovostnega poklicnega usposabljanja.

V nadaljevanju je predstavljen seznam značilnih aktivnosti, ki jih zagotavljajo centri poklicne odličnosti. Projekti bodo svoje cilje dosegli na podlagi kombinacije teh aktivnosti (alinee so okvirni primeri možnih ukrepov v okviru vsake aktivnosti)[307].

Od prijaviteljev se pričakuje, da pri pripravi projekta opišejo, kako aktivnosti iz predloga projekta dopolnjujejo in/ali ustvarjajo sinergije ter preprečujejo prekrivanja z že obstoječimi projekti na področju centrov odličnosti, pa tudi z vsemi ustreznimi načrti, akademijami za neto ničelne industrije in drugimi akademijami za spretnosti.

[307] Lahko se dopolnijo tudi z drugimi aktivnostmi, dogovorjenimi med partnerji.

Za informacije o že financiranih centrih poklicne odličnosti obiščite portal EU za financiranje in razpise ter spletišče GD za zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje[308]. Za informacije o že financiranih projektih načrta za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti obiščite namensko spletišče[309].

Opis sklopov:

Sklop 1 – Poučevanje in učenje

Aktivnost 1. Zagotavljanje **spretnosti, pomembnih za trg dela**:

- z usklajevanjem ponudbe znanj in spretnosti z zaposlitvenimi možnostmi, tudi ob upoštevanju dela, opravljenega v okviru sektorskega načrta[310], akademij za neto ničelne industrije, akademij za spretnosti ter sedanjih centrov poklicne odličnosti Erasmus+, kadar je to ustrezno in na voljo;
- z osredotočanjem na **tehnične spretnosti, vključno s predmeti STEM[311]**, in na **ključne kompetence**[312];
- s predvidevanjem prihodnjih potreb po znanjih in spretnostih z učinkovitimi sredstvi za hitro prepoznavanje spreminjajočih se potreb trga dela[313], zlasti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, pri čemer se upošteva tudi delo, opravljeno v okviru sektorskega načrta[314], akademij za neto ničelne industrije in sedanjih centrov poklicne odličnosti Erasmus+, kadar je to ustrezno in na voljo;
- z vključitvijo znanj in spretnosti, potrebnih za **zeleni** in **digitalni** prehod[315].

Aktivnost 2. Prizadevanje za **vseživljenjsko učenje in vključujoč** pristop v PIU:

- z zagotavljanjem priložnosti za učenje za ljudi vseh starosti in iz vseh socialno-ekonomskih okolij[316];
- s kombiniranjem ponudb za **začetne kvalifikacije PIU** in **nadaljnje usposabljanje** za izpopolnjevanje in preusposabljanje, ki temeljijo na zbiranju podatkov o znanjih in spretnostih[317];
- z zagotavljanjem PIU na višji ravni, razvojem prožnih poti ter mehanizmi sodelovanja med institucijami PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami[318].

Aktivnost 3. Razvoj **učnih načrtov in kvalifikacij PIU**, ki omogočajo prožnost in individualizacijo izvajanja:

- z razvojem in/ali uporabo mikrodokazil[319] za prepoznavanje izidov kratkotrajnih priložnosti za učenje, prilagojenih hitro spreminjajoči se družbi in trgu dela,

---

308 https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25692&langId=en; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=25693&langId=en; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26252&langId=en; https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=26951&langId=en.

309 https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/blueprint-sectoral-cooperation-skills_sl.

310s https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en.

311 Glej Strateški načrt za izobraževanje na področju STEM (pravni dokument) – evropski izobraževalni prostor.

312 Kot je določeno v Priporočilu Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.

313 Glej delo centra Cedefop na področju spretnosti za trg dela ter usklajevanja spretnosti.

314 https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en.

315 Glej publikaciji centra Cedefop z naslovom „Digital, greener and more resilient“ (Digitalni, okolju prijaznejši in odpornejši) in „The green employment and skills transformation“ (Zeleno zaposlovanje ter preobrazba znanj in spretnosti) ter taksonomijo spretnosti ESCO za zeleni prehod.

316 Priročnik MOD o vključujočem tehniškem in poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter razvoju spretnosti za vse.

317 Tudi na podlagi obstoječih orodij za zbiranje podatkov o znanjih in spretnostih, kot so podatki, ki jih zagotavlja orodje OVATE centra Cedefop, ter drugih pobud na področju spretnosti, namenjenih zagotavljanju usposabljanja, pomembnega za trg dela (na primer pakt za znanja in spretnosti in sektorski načrti).

318 Glej Process model for the cooperation between VET and HE institutions (Model procesa za sodelovanje med institucijami PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami) ter prihodnjo študijo OECD z naslovom „Pathways to Professions: Understanding higher vocational and professional tertiary education systems“ (Poti do poklicev: razumevanje sistemov visokošolskega in poklicnega izobraževanja ter strokovnega terciarnega izobraževanja).

319 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32022H0627%2802%29&qid=1656349729862.

- z razvojem skupnih določb o izobraževanju in usposabljanju, vključno z mikrodokazili na področju predmetov STEM, ob upoštevanju evropskega pristopa, ki prispevajo k mobilnosti učečih se in delavcev, hkrati pa zagotavljajo njihovo priznavanje ter preglednost, razumevanje in prenosljivost učnih izidov,
- z vključevanjem mednarodne mobilnosti učečih se v učne načrte, zagotavljanjem potrjevanja in priznavanja učnih izidov, pridobljenih v tujini,
- z razvojem individualnih učnih načrtov ali poti za vsako učečo se osebo, tudi za odrasle,
- z oblikovanjem kvalifikacij, ki vključujejo komponente učenja v šoli in na delovnem mestu,
- z uporabo evropskih digitalnih potrdil za učenje, ki omogočajo enostavno avtentikacijo, potrjevanje in priznavanje potrdil vseh velikosti ali oblik,
- z uporabo sektorskih načrtov, kadar je ustrezno in če so na voljo.

Aktivnost 4. Razvoj **inovativnega gradiva za poučevanje in učenje ter metodologij, osredotočenih na učeče se**:

- z vključevanjem interdisciplinarnega učenja, učenja na podlagi projektov, učenja na podlagi kompetenc, „učnih tovarn“, centrov Makerspaces[320] in drugih inovativnih metodologij[321];
- z uporabo evropskih okvirov kompetenc[322] in izvedenih orodij, kot so DigComp[323], EntreComp[324], LifeComp[325], GreenComp[326], SELFIE WBL[327], Preizkusite svoje digitalne spretnosti[328] ter evropsko potrdilo o digitalnih spretnostih[329];
- z izkoriščanjem inovativne učne opreme in digitalnih tehnologij, kot so množični odprti spletni tečaji (MOOC), simulatorji, virtualna in razširjena resničnost, umetna inteligenca, tako za učenje v šoli kot na delovnem mestu,
- s spodbujanjem **odličnosti učečih se**[330] z ukrepi, ki učeče se v PIU spodbujajo k raziskovanju svojega **inovacijskega in ustvarjalnega potenciala**[331], kar vodi v uspešen cikel koristi za učeče se, učitelje/mentorje in institucije PIU, ki lahko dobre prakse vključijo v redne programe[332].

Aktivnost 5. Vlaganje v **začetni** in **stalni strokovni razvoj učiteljev in mentorjev**[333]

- Za pedagoška, tehnična, zelena in digitalna znanja in spretnosti, vključno s tistimi, ki so potrebni za spletno učenje in učenje na daljavo
- Vključevanje mobilnosti učiteljev in mentorjev v strategije učenja, razvoja in internacionalizacije[334]
- Podpora izvajanju kulture kakovosti, ki temelji na opredeljenih sistemih upravljanja[335]

---

320 Centri Makerspaces so sodelovalni delovni prostori za ustvarjanje, učenje, raziskovanje in izmenjavo (glej poročilo Skupnega raziskovalnega središča).

321 Glej objavo z naslovom „The state of positive education“ (Stanje pozitivnega izobraževanja) in mednarodno mrežo za pozitivno izobraževanje IPEN.

322 Glej članek Margherite Bacigalupo z naslovom „Competence frameworks as orienteering tools“ (Okviri kompetenc kot orientacijska orodja).

323 Evropski okvir digitalnih kompetenc.

324 Okvir podjetniških kompetenc EntreComp.

325 Evropski okvir za osebnostno, družbeno in učno učenje o ključnih kompetencah.

326 Glej evropski okvir kompetenc za trajnostni razvoj, „GreenComp“ in dokument UNESCO-UNEVOC z naslovom „Greening Technical and Vocational Education and Training: A Practical Guide for Institutions“ (Okolju prijaznejša tehnično ter poklicno izobraževanje in usposabljanje: praktični vodnik za institucije).

327 Vse informacije o orodju SELFIE za učenje skozi delo so na voljo na spletu.

328 Glej Preizkusite svoja digitalna znanja in spretnosti | Europass.

329 Evropsko potrdilo o digitalnih spretnostih je ukrep, predviden v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje.

330 Glej primer nizozemske pobude za odličnost MBO.

331 Skupno raziskovalno središče je preučilo, kako se spodbuja ustvarjalnost pri vseživljenjskem učenju, tudi pri PIU.

332 Za primere glej preglednico 3 študije Skupnega raziskovalnega središča z naslovom „Creativity – a transversal skill for lifelong learning“ (Ustvarjalnost – prečna znanja in spretnosti za vseživljenjsko učenje).

333 Glej delo centra Cedefop v zvezi s poklicnim razvojem učiteljev in mentorjev.

334 Glej Sklepe Sveta o izboljšanju mobilnosti učiteljev in mentorjev, zlasti evropske mobilnosti, med začetnim in nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem.

335 Glej tudi pobudo EU o učiteljskih akademijah.

Aktivnost 6. Vzpostavitev trdnih mehanizmov za **zagotavljanje kakovosti**

- Na podlagi evropskih orodij in instrumentov, kot je EQAVET
- Prizadevanja za certificiranje ponudnikov izobraževanja in usposabljanja na podlagi standardov, ki so jih razvile ustrezne nacionalne in/ali **mednarodne organizacije za standardizacijo** – na primer ISO 21001 ali Evropska fundacija za upravljanje kakovosti (EFQM)

Aktivnost 7. Vzpostavitev **učinkovitih povratnih zank** in **sistemov za spremljanje diplomantov**

- Vzpostavitev postopkov, mehanizmov in instrumentov za učinkovite povratne informacije in pregled v okviru strateškega učnega procesa v organizaciji PIU, da se podpre razvoj visokokakovostnih storitev in izboljšajo priložnosti za učeče se osebe
- Omogočanje pravočasnega prilagajanja zagotavljanja učenja na podlagi učinkovitih sistemov za spremljanje diplomantov[336]

Aktivnost 8. Zagotavljanje **storitev za usmerjanje**

- Zagotavljanje kakovostnega usmerjanja[337] za mlade in odrasle, da se podprejo njihova poklicna pot, izobraževanje in usposabljanje ter njihova udeležba v vseživljenjskem učenju
- Zagotavljanje prilagojene podpore ranljivim osebam
- Omogočanje odraslim, da uveljavljajo svoje pravice do usposabljanja

Aktivnost 9. Zagotavljanje **potrjevanja** predhodnega učenja

- Zagotavljanje potrjevanja znanj in spretnosti, ne glede na to, kako so bili pridobljeni, tudi zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja: na delovnem mestu, doma ali v prostovoljskih aktivnostih[338] kot podlaga za zagotavljanje individualiziranega usposabljanja

Sklop 2 – Sodelovanje in partnerstva

Aktivnost 10. Vzpostavitev **partnerstev med podjetji in izobraževalnimi institucijami**

- Razvijanje vzajemno koristnih odnosov s poslovnim sektorjem z oblikovanjem dolgoročnih partnerstev med podjetji in izobraževanjem, tudi za predvidevanje inovacij ter znanj in spretnosti
- Sodelovanje pri stalnem pregledovanju in posodabljanju učnih načrtov, da se zagotovi njihova ustreznost za potrebe učencev in trga dela, zlasti za učenje na delovnem mestu in vajeništvo, v skladu z evropskim okvirom za kakovostna in učinkovita vajeništva ter ustvarjanje sinergij z evropsko koalicijo za vajeništva[339]
- Podpora podjetjem, drugim delodajalcem in zlasti MSP s prilagojenim usposabljanjem za **izpopolnjevanje in preusposabljanje**
- Sodelovanje z javnimi zavodi za zaposlovanje in civilno družbo za izpopolnjevanje in preusposabljanje brezposelnih in neaktivnih
- Podpora sektorskemu in regionalnemu sodelovanju, vključno s pristopom k **paktu za znanja in spretnosti**[340], ter ustvarjanje sinergij s sektorskim načrtom, kot je ustrezno in če je na voljo
- Zagotavljanje tehnične podpore MSP, ocene potreb po znanjih in spretnostih, orodij in metodologij

---

[336] Glej spremljanje učenja in poklicne poti diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja za izboljšanje kakovosti zagotavljanja PIU, kartiranje ukrepov za spremljanje diplomantov poklicnega izobraževanja in usposabljanja in kartiranje politik in praks spremljanja diplomantov ter Priporočilo Sveta o spremljanju diplomantov.

[337] Glej mrežo Euroguidance, Resolucijo Sveta o izboljšanju vloge vseživljenjske orientacije v strategijah vseživljenjskega učenja, publikacijo z naslovom „Investing in career guidance“ (Vlaganje v poklicno usmerjanje) ter delo centra Cedefop o vseživljenjskem usmerjanju.

[338] Glej delo centra Cedefop z naslovom „Validation of non-formal and informal learning“ (Potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja) ter Priporočilo Sveta o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja.

[339] Evropska koalicija za vajeništva – Zaposlovanje, socialne zadeve in vključevanje – Evropska komisija (europa.eu).

[340] Glej pakt za znanja in spretnosti.

- Organizacija priložnosti za učenje na delovnem mestu, vajeništvo in pripravništvo za učeče se, souporaba opreme ter izmenjave učiteljev in mentorjev med podjetji in centri za poklicno izobraževanje in usposabljanje[341]

Aktivnost 11. **Uporabne raziskave** in **inovacije**

- Sodelovanje s podjetji, zlasti MSP, pri projektih **uporabnih raziskav**[342], ki vključujejo dijake in osebje v PIU
- Uporaba ali soustvarjanje **inovacijskih središč** in **centrov za razširjanje tehnologije**[343] za podporo inovacijskim procesom MSP ob sodelovanju dijakov in osebja v PIU
- Prispevanje k ustvarjanju in razširjanju novega znanja[344]

Aktivnost 12. **Internacionalizacija PIU** in **mobilnost v tujini**

- Razvoj strateškega načrtovanja za mednarodne aktivnosti, ki so tesno povezane z razvojem institucije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter kakovost praks poučevanja in učenja[345]
- Oblikovanje podpornih struktur in ukrepov za spodbujanje in zagotavljanje kakovosti izkušenj mobilnosti v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (vključno z virtualno mobilnostjo) med partnerji v mreži centrov poklicne odličnosti v skladu s standardi kakovosti Erasmus[346]
- Uvedba pobud za mobilizacijo učečih se, učiteljev in mentorjev (vključno z mentorji v podjetjih) ter strokovnjakov, da bi izkoristili priložnosti, ki jih ponuja program Erasmus+ (ključni ukrep 1), za udeležbo v mobilnosti v tujini
- Razvoj strateškega načrtovanja za mednarodne aktivnosti, ki so tesno povezane z razvojem institucije poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter kakovost praks poučevanja in učenja[347]

Aktivnost 13. Spodbujanje **podjetniških spretnosti in pobud**

- Razvoj podjetniške kulture v organizacijah PIU348, vključno z vodji, osebjem, učitelji in mentorji ter učečimi se osebami[349]
- Sodelovanje z lokalnimi partnerji za razvoj podjetniških spretnosti in odnosov učečih se, ki se odzivajo na izzive resničnega sveta
- Zagotavljanje ali povezovanje lokalnih podjetniških inkubatorjev za dijake v PIU, da razvijejo svoje podjetniške[350] pobude

Aktivnost 14. Povečanje **privlačnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja**

---

[341] Lahko vključuje ustanovitev in delovanje združenj za usposabljanje (glej avstrijski model) in centrov za medpodjetniško usposabljanje v okviru premestitev znotraj podjetja (glej nemški model). Glej tudi nizozemski primer partnerstev med podjetji in izobraževanjem v sektorju IKT.

[342] Glej primer kanadskih akademij in inštitutov, ki uporabne raziskave uporabljajo za krepitev svoje zmogljivosti za inovacije in izkoriščanje svojih močnih povezav med industrijo in skupnostjo, ter publikacijo avstralskega centra za raziskave na področju poklicnega izobraževanja NCVER o razvoju uporabnih raziskav na področju PIU: koraki v smeri krepitve vloge PIU v sistemu inovacij ter MSP in tehniško-strokovne izobraževalne institucije, ki sodelujejo z uporabnimi raziskavami za rast.

[343] Glej primer organizacije Fraunhofer o prenosu znanja iz raziskav inštitutov na zasebna podjetja.

[344] Glej politiko valorizacije EU: zagotavljanje, da rezultati raziskav koristijo družbi, in priporočilo Komisije o kodeksu ravnanja na področju soustvarjanja med industrijo in akademskimi krogi za valorizacijo znanja.

[345] Glej GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET (Go-international – Praktični vodnik o strateški internacionalizaciji v PIU).

[346] Glej standarde kakovosti Erasmus – projekti mobilnosti – PIU, odrasli, šole in modeli za sporazume o mobilnosti in učenju.

[347] Glej GO-international – A practical guide on strategic internationalisation in VET (Go-international – Praktični vodnik o strateški internacionalizaciji v PIU).

[348] Glej praktični vodnik UNESCO-UNEVOC o podjetniškem učenju za institucije TVET.

[349] Glej EntreComp: The entrepreneurship Competence Framework (Okvir podjetniških kompetenc). Glej JA Europe o pripravi ljudi na zaposlovanje in podjetništvo.

[350] Glej končno poročilo o podjetništvu v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, primer avstrijskega nacionalnega akcijskega načrta za podjetniško izobraževanje in A guide for fostering entrepreneurship education (Vodnik za spodbujanje podjetniškega izobraževanja).

- Obveščanje o zaposlitvenih možnostih prek PIU ter privabljanje mladih in odraslih (vključno z učenci v osnovnih in dijaki v srednjih šolah) v učne poti PIU
- Z odpravljanjem **spolnih stereotipov** v PIU, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem na področju STEM[351]
- Z začetkom komunikacijskih kampanj in aktivnosti[352], namenjenih povečanju privlačnosti PIU, ter aktivnim sodelovanjem v njih
- Vzpostavitev **mednarodnega kampusa PIU ali poletnih taborov**[353], namenjenih učečim se, učiteljem in mentorjem, vodjem v institucijah PIU, sindikatom ter ljudem, ki razmišljajo o prihodnjih možnostih poklicnega študija. Ti bi se lahko osredotočili na posebna poklicna področja, proizvode ali storitve ter na kompleksne izzive družbenega in gospodarskega pomena

Aktivnost 15. **Tekmovanja v spretnostih**

- Spodbujanje udeležbe učečih se na sektorskih, nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih v spretnostih, katerih cilj je povečati privlačnost in odličnost v PIU (npr. tekmovanji World Skills in/ali EuroSkills). Upoštevajte, da nagrade niso upravičeni stroški v proračunu.

Sklop 3 – Upravljanje in financiranje

Aktivnost 16. Avtonomija in učinkovito **upravljanje PIU**

- Razvoj zmogljivosti ponudnikov PIU, da neodvisno in odgovorno sprejemajo odločitve o izobraževalnih, organizacijskih, finančnih, kadrovskih in drugih zadevah pri opravljanju aktivnosti, ki se izvajajo na področju, opredeljenem z nacionalnimi pravili in predpisi[354]
- Vključevanje ustreznih deležnikov, zlasti podjetij, zbornic, strokovnih in sektorskih združenj, sindikatov, nacionalnih in regionalnih organov ter socialnih partnerjev, vključno s predstavniki učečih se, v upravljanje sistemov PIU

Aktivnost 17. Strateški pristop k **razvoju znanj in spretnosti ter upravljanju**

- Aktivno sodelovanje v nacionalnih in regionalnih sistemih upravljanja znanj in spretnosti
- Prispevek z vidika znanj in spretnosti k oblikovanju politike zaposlovanja in socialne politike na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni

Aktivnost 18. Soustvarjanje **ekosistemov znanj in spretnosti**

- Pritegnitev ustreznih gospodarskih in socialnih partnerjev ter drugih ustanov za izobraževanje in usposabljanje ter ustreznih javnih organov k vključevanju ali ustvarjanju lokalnih ekosistemov znanj in spretnosti, namenjenih podpiranju inovacij, strategij pametne specializacije, grozdov ter sektorjev in vrednostnih verig (industrijski ekosistemi)
- Omogočanje lokalnih ekosistemov znanj in spretnosti prispeva k privabljanju tujih naložb355 z zagotavljanjem pravočasnega zagotavljanja znanj in spretnosti podjetjem, ki vlagajo na lokalni ravni
- Sodelovanje z drugimi projekti centrov poklicne odličnosti Erasmus+, zlasti prek izkustvene skupnosti[356] centrov poklicne odličnosti z izmenjavo izkušenj in rezultatov, s čimer se prispeva k širšemu učinku pobude za centre poklicne odličnosti.

[351] Glej Strateški načrt za izobraževanje na področju STEM (pravni dokument) – evropski izobraževalni prostor.

[352] Glej primer nemškega članka z naslovom „Sommer der Berufsausbildung“ (Poletje poklicnega izobraževanja).

[353] Glej primer poletnega tabora, tehnološkega tabora in poletnega tabora za invalidne otroke.

[354] Ob upoštevanju pedagoške, finančne in operativne avtonomije pri upravljanju, ki je usklajena z učinkovitimi mehanizmi odgovornosti. Glej tudi delo Georga Spöttla z naslovom „Autonomy of (Vocational) Schools as an Answer to Structural Changes“ (Avtonomija (poklicnih) šol kot odgovor na strukturne spremembe).

[355] Glej primera Kanade in Singapurja.

[356] Glej Izkustvena skupnost centrov poklicne odličnosti (copcoves.eu).

Aktivnost 19. Razvoj **trajnostnih finančnih modelov**

- Združevanje javnega in zasebnega financiranja[357] ter aktivnosti, ki ustvarjajo prihodek, in polno izkoriščanje shem financiranja na podlagi uspešnosti (če je ustrezno)

Aktivnost 20. V celoti izkoristiti **nacionalne finančne instrumente** in **finančne instrumente EU**

- Ti lahko vključujejo podporo ukrepom na področju izobraževanja in usposabljanja, mobilnost učencev in osebja, uporabne raziskovalne aktivnosti, naložbe v infrastrukturo za posodobitev centrov PIU z napredno opremo, izvajanje sistemov upravljanja za zagotavljanje odličnosti ter trajnostnosti organizacij PIU in storitev, ki jih zagotavljajo, itd.

Projekt mora **jasno opredeliti in pojasniti izbiro vsake od izbranih aktivnosti v prijavnem obrazcu** ter opisati, kako bo delo, ki se bo izvedlo s temi aktivnostmi, konkretno prispevalo k ustreznim delovnim paketom in splošnim ciljem projekta.

PRIČAKOVANI UČINEK

Pričakuje se, da se bo s postopno vzpostavitvijo in razvojem evropskih mrež centrov poklicne odličnosti povečala odzivnost sistemov PIU za prilagajanje zagotavljanja PIU in spretnosti spreminjajočim se ekonomskim in socialnim potrebam ter zagotovilo, da bo PIU v ospredju zagotavljanja rešitev za izzive, ki jih prinašajo hitro spreminjajoče se potrebe po spretnostih.

Centri poklicne odličnosti naj bi s tem, da tvorijo bistven del „trikotnika znanja“ (projekti bi morali spodbujati sodelovanje med podjetji ter izobraževalnimi in raziskovalnimi ustanovami) ter da imajo temeljno vlogo pri zagotavljanju spretnosti za podpiranje inovacij in pametne specializacije, presegli zagotavljanje tradicionalnega PIU ter zagotavljali visokokakovostne spretnosti in kompetence, ki vodijo v kakovostno zaposlitev in priložnosti skozi celotno poklicno pot, ki izpolnjujejo potrebe inovativnega, vključujočega in trajnostnega gospodarstva.

Z obsežnim razširjanjem rezultatov projekta na transnacionalni, nacionalni in/ali regionalni ravni ter pripravo dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta ob upoštevanju nacionalnih in regionalnih razvoja in strategij pametne specializacije naj bi projekti vključili zadevne deležnike iz sodelujočih organizacij in od drugod ter zlasti ustrezne javne organe in zagotovili trajni učinek po življenjskem ciklu projekta. Pričakuje se, da bodo projekti Evropski komisiji na zahtevo med projektnim obdobjem zagotovili ustrezne informacije o svojih aktivnostih in rezultatih za namene spremljanja itd.

MERILA ZA DODELITEV

Uporabljajo se v nadaljevanju navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 35 točk)	▪ **Povezava s politiko**: v predlogu je prikazano, kako bo transnacionalna mreža centrov poklicne odličnosti za sodelovanje prispevala k doseganju ciljev prednostnih nalog politike, ki jih zajemajo Priporočilo Sveta o poklicnem izobraževanju in usposabljanju (PIU) za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost[358] ter deklaracija iz Osnabrücka[359] in njena naslednica deklaracija iz Herninga[360], priporočilo Evropa in mobilnost, unija spretnosti[361] in kompas za konkurenčnost; ▪ **vrednote EU**: predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije,

[357] Glej OECD Education GPS in Mehanizme financiranja za financiranje poklicnega usposabljanja: analitični okvir.
[358] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020H1202(01)&from=EN.
[359] https://www.cedefop.europa.eu/files/osnabrueck_declaration_eu2020.pdf.
[360] https://danish-presidency.consilium.europa.eu/media/23xla4rt/herning-declaration-2025-english.pdf.
[361] https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/union-skills_sl.

	enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; ▪ **doslednost**: v kolikšni meri predlog obravnava cilje razpisa; cilji so jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije, v kolikšni meri predlog temelji na ustrezni analizi potreb in opisuje, kako cilji in aktivnosti predloga projekta dopolnjujejo in/ali ustvarjajo sinergije ter preprečujejo prekrivanja s projekti centrov poklicne odličnosti iz razpisov za zbiranje predlogov za obdobje 2021–2025, kot tudi z načrti, akademijami za neto ničelne industrije[362] in drugimi akademijami za spretnosti (odvisno od tega, kaj je ustrezno); v kolikšni meri je predlog povezan z dogovorom o čisti industriji, industrijskim akcijskim načrtom EU za avtomobilski sektor in drugimi sektorji, v katerih primanjkuje delovne sile; ▪ **inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev na svojem področju na splošno ali v geografskem okviru, v katerem se projekt izvaja (npr. vsebina, doseženi rezultati, uporabljene delovne metode, vključene organizacije in osebe ali organizacije in osebe, katerim je projekt namenjen); ▪ **regionalna razsežnost**: iz predloga je razviden njegov prispevek k strategijam regionalnega razvoja in pametne specializacije, ki temeljijo na opredelitvi lokalnih/regionalnih izzivov v vsaki od sodelujočih držav; ▪ **splošna načela:** ▪ iz predloga je jasno razvidna evropska dodana vrednost na institucionalni in sistemski ravni, ki jo ustvarjajo rezultati, ki bi jih partnerji brez evropskega sodelovanja težko dosegli; ▪ v kolikšni meri predlog predvideva aktivnosti (npr. predvidevanje spretnosti, inovativne učne načrte in metodologije poučevanja, usmerjanja), povezane z razvojem digitalnih spretnosti in prehodom na krožno in zeleno gospodarstvo; ▪ predlog vključuje prečni vidik vseh različnih ukrepov za obravnavo raznolikosti, enakosti spolov ter nediskriminacije in socialne vključenosti, tudi vključenosti ljudi s posebnimi potrebami/manj priložnostmi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	▪ **delovni načrt:** V predlogu je predstavljen skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti in storitev za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov; sredstva, dodeljena delovnim paketom, so v skladu z njihovimi cilji in rezultati; obstajajo ustrezne faze za pripravo, izvedbo, spremljanje, uporabo, ocenjevanje in razširjanje; ▪ **aktivnosti**: delo, ki ga je treba opraviti v okviru vsake aktivnosti, izbrane iz treh sklopov, je jasno opisano v smislu pričakovanih izidov/rezultatov ter njihovega konkretnega prispevka k ustreznim delovnim paketom in splošnim ciljem projekta; projekt kaže, da je njegov glavni poudarek na poklicnem izobraževanju in usposabljanju na ravneh 3–5 EOK; vse aktivnosti, ki se nanašajo na ravni 6–8 EOK, imajo močno komponento učenja na delovnem mestu; ▪ **Metodologija in upravljanje**: predlagana metodologija je ustrezna za doseganje pričakovanih rezultatov; koordinator izkazuje visokokakovostno upravljanje, sposobnost koordiniranja transnacionalnih mrež in vodenja v zahtevnem okolju ter vzpostavlja trdne ureditve upravljanja. Časovni razpored, organizacija, naloge in odgovornosti so dobro opredeljeni in realistični. Opredeljena sta jasen sklop ključnih kazalnikov smotrnosti ter časovni razpored za njihovo ocenjevanje in doseganje;

[362] Evropska akademija za sončno energijo in evropska akademija za baterije.

	▪ **proračun**: predlog je stroškovno učinkovit in posameznim aktivnostim dodeljuje ustrezna in upravičena sredstva; ▪ **nadzor kakovosti**: nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno. Izzivi/tveganja v zvezi s projektom so jasno opredeljeni, blažilni ukrepi pa ustrezno obravnavani. Postopki strokovnega pregleda so načrtovani kot sestavni del projekta. Ti postopki vključujejo neodvisno zunanje ocenjevanje, ki se izvede sredi projekta in ob njegovem zaključku.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	▪ **Sestava**: projekt vključuje organizacije, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, kompetence, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta, vloga vsakega partnerja je jasno opredeljena, njegova dodana vrednost pa pojasnjena, v kolikšni meri so ponudniki PIU na ravneh 3–5 EOK dejavno vključeni v projekt; javni organi so vključeni v projekt ali pri njem sodelujejo, da bi podprli učinek in priznavanje na sistemski ravni; predlog pojasnjuje, kako so partnerstva na lokalni/regionalni in transnacionalni ravni vzajemna, medsebojno koristna in imajo dolgoročno perspektivo, ▪ **navzgor usmerjena konvergenca**: v kolikšni meri partnerstvo združuje organizacije, dejavne na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ali v svetu dela, ki so na različnih stopnjah razvoja pristopov poklicne odličnosti, ter v kolikšni meri omogoča nemoteno in učinkovito izmenjavo strokovnega znanja med navedenimi partnerji, ▪ **geografska razsežnost**: predlog utemeljuje uravnoteženo geografsko sestavo partnerstva in dokazuje njegovo ustreznost za doseganje ciljev centrov poklicne odličnosti; partnerstvo vključuje širok in ustrezen nabor akterjev na lokalni in regionalni ravni v skupnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter svetu dela; ▪ **vključenost upravičencev iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz regij 1 do 3 (razen Belorusije)**: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, projektu prinaša bistveno dodano vrednost,
Učinek (največ 20 točk)	▪ **Razširjanje in izkoriščanje rezultatov**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, ustrezno časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politike, poklicnim svetovalcem, podjetjem, mladim učečim se itd. v življenjskem ciklu projekta in po njem; iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate projekta. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; ▪ **učinek**: iz predloga je razviden morebitni učinek projekta: ▪ na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem; poleg organizacij in posameznikov, ki neposredno sodelujejo v projektu, ter njegovega morebitnega sistemskega učinka na PIU na regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni. ▪ Predlog vključuje ukrepe ter jasno opredeljene cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega); ▪ **trajnostnost**: predlog vključuje dolgoročni akcijski načrt za postopno uvajanje rezultatov projekta ter trajna partnerstva med ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter ključnimi deležniki iz industrije na ustrezni ravni; opredeljeni načrt vključuje opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost, vključno z opredelitvijo finančnih sredstev

	(evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi dolgoročna trajnostnost doseženih rezultatov in koristi.

Da bi se vloge upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **75 točk** (od skupno 100 točk), doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 18 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 11 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in „učinek“.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

Pečat odličnosti

Predlogom projektov, ki so ocenjeni nad pragom kakovosti, s skupnim rezultatom, ki je enak ali višji od 75 %, vendar jih zaradi pomanjkanja razpoložljivih proračunskih sredstev v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov ni mogoče financirati v okviru programa Erasmus+, se lahko podeli potrdilo o pečatu odličnosti, s katerim se potrdi kakovost predloga in olajša njegovo alternativno financiranje na nacionalni ali regionalni ravni.

Pečat odličnosti je potrdilo o znaku kakovosti, ki se podeli kakovostnim predlogom projektov, ki jih zaradi nezadostnih sredstev[363] ni mogoče financirati v okviru programa Erasmus+. Znak priznava kakovost predloga in olajšuje iskanje alternativnega financiranja. Organi financiranja na nacionalni ali regionalni ravni se lahko odločijo za neposredno financiranje predloga projekta imetnika pečata na podlagi visokokakovostnega postopka ocenjevanja, ki ga izvedejo neodvisni strokovnjaki Komisije, ne da bi izvedli nov celovit postopek ocenjevanja. Podelitev pečata odličnosti lahko olajša tudi alternativno financiranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) ali Evropskega socialnega sklada plus (ESS+)[364].

Prijavitelje bi bilo treba opozoriti, da podelitev potrdila o pečatu odličnosti ne zagotavlja samodejnega alternativnega financiranja, saj je odločitev o morebitnem financiranju predlogov za projekte imetnika pečata odličnosti v celoti **prepuščena** organom upravljanja skladov kohezijske politike v okviru ESRR ali ESS+ ali drugim organom financiranja na nacionalni in regionalni ravni.

Če prijavitelj v prijavnem obrazcu predloži predhodno dovoljenje, se lahko podatki imetnikov pečata za projekt posredujejo organom upravljanja skladov kohezijske politike in drugim potencialno zainteresiranim organom financiranja na nacionalni ali regionalni ravni prek nacionalnih agencij, pri čemer se v celoti upoštevajo pravila, ki urejajo zaupnost predloga in varstvo osebnih podatkov.

Tema 2: Evropska izkustvena skupnost centrov poklicne odličnosti Erasmus+

[363] Člen 32(3) uredbe o programu Erasmus+ (EU) 2021/817.

[364] Člen 73(4) uredbe o skupnih določbah (EU) 2021/1060, EUR-Lex – 32021R1060 – SL – EUR-Lex (europa.eu).

V okviru te teme bo zagotovljena podpora prijaviteljem za vodenje lokalne izkustvene skupnosti centrov poklicne odličnosti, ki bo olajšala sodelovanje, vzajemno učenje in sinergije med projekti centrov poklicne odličnosti Erasmus+, da bi se povečal učinek pobude o centrih poklicne odličnosti.

CILJI V OKVIRU TEME

Cilj izkustvene skupnosti centrov poklicne odličnosti je nadgraditi obstoječe pobude ter okrepiti sodelovalno in podporno okolje, v katerem se centri poklicne odličnosti združujejo, da bi izmenjevali dobro prakso in izkušnje, ter tako prispevajo k evropski mreži centrov poklicne odličnosti, ki jo evropska strategija za poklicno izobraževanje in usposabljanje 2026–2030 vključuje za leto 2027. Natančneje, namen izkustvene skupnosti je podpirati tesnejše sodelovanje med projekti centrov poklicne odličnosti z omogočanjem vzajemnega učenja, sodelovanja ter razširjanja rezultatov med projekti in zunaj njih, pa tudi z izmenjavo pridobljenih spoznanj za trajnostnost po dokončanju projekta. Temeljila bo na izkušnjah in dosežkih obstoječih projektov in pobud.

Posebni cilji so:

- **izmenjava znanja in učenje**, da se olajša izmenjava znanja, dobre prakse in izkušenj med upravičenci centrov poklicne odličnosti ter spodbujata stalno učenje in izboljševanje v skupnosti;
- **mreženje in sodelovanje** za vzpostavljanje povezav in spodbujanje sodelovanja med projekti, ki imajo podobne interese in/ali zajemajo podobne sektorje, spodbujanje sinergij ter krepitev odgovornosti in udeležbe sodelujočih v skupnosti itd.;
- **spodbujanje in podpiranje razširjanja rezultatov** in njihove prenosljivosti ne le med projekti, temveč tudi v širši sektor poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ter krepitev prenosljivosti rezultatov in njihove uporabe pri ustreznih končnih uporabnikih.

Dejavnosti, upravičene v okviru te teme, med drugim vključujejo:

- vodenje skupne prožne strukture za sodelovanje, vključno z rednimi spletnimi sestanki in tematskimi delovnimi skupinami, ki omogočajo učinkovito interakcijo in izmenjavo znanja o relevantnih zadevah, na primer v zvezi z razvojem skupnih kvalifikacij, inovacijami pri izvajanju usposabljanja, obravnavanjem družbenih izzivov, lajšanjem mobilnosti študentov in osebja, razvojem programov vajeništva, podpiranjem sistemskega učinka, trajnostnosti ali učinkovitega upravljanja itd.;
- dejavno vključevanje obstoječih in prihodnjih projektov centrov poklicne odličnosti v sodelovanje v izkustveni skupnosti, da bi delili svoje zamisli, izkušnje, izzive in poglede;
- prispevanje k organizaciji letnega foruma o poklicni odličnosti in podpiranje njegove organizacije v sodelovanju s projekti centrov poklicne odličnosti;
- lajšanje interakcij in izmenjave znanja s službami Komisije ter povezovanje z različnimi evropskimi pobudami, kadar je to ustrezno;
- zagotavljanje prispevkov službam Komisije o možnih rešitvah za izzive na podlagi izkušenj centrov poklicne odličnosti;
- širitev aktivnosti, povezanih s centri poklicne odličnosti, na področju komuniciranja, spodbujanja in razširjanja;
- olajšanje izmenjave dobre prakse, zgodb o uspehu in pridobljenih spoznanj med projekti in zunaj njih;
- organiziranje javnih/ciljnih dogodkov in sodelovanje na njih za predstavitev dodane vrednosti centrov poklicne odličnosti širši skupnosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja, zlasti v okviru pakta za znanja in spretnosti ter evropske koalicije za vajeništva;
- organiziranje namenskega informacijskega portala izkustvene skupnosti, ki bo temeljil na že obstoječem portalu.

Predvideno število projektov za temo 2 je en projekt.

Prijavitelji morajo upoštevati, da morajo biti aktivnosti, financirane v okviru te teme za vzpostavitev izkustvene skupnosti, ločene od dejavnosti, ki že prejemajo podporo v okviru teme 1 o projektih centrov poklicne odličnosti ali drugih razpisov, ter jih dopolnjevati; dvojno financiranje za enake ali prekrivajoče se aktivnosti ne bo dovoljeno, s čimer se zagotavlja učinkovita uporaba sredstev programa, hkrati pa spodbujata resnično sodelovanje in izmenjava znanja.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA EVROPSKO IZKUSTVENO SKUPNOST CENTROV POKLICNE ODLIČNOSTI ERASMUS+?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije (kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: ▪ biti **pravni subjekti** (javni ali zasebni organi); ▪ imeti sedež v eni od **upravičenih držav**, tj. državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu; ▪ biti **dejavni na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja**. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Rusije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Sodelujoče organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): ▪ ponudniki PIU, ▪ predstavniške organizacije ponudnikov PIU, ▪ predstavniške organizacije podjetij, industrije, drugih delodajalcev ali sektorja, ▪ nacionalni/regionalni organi za kvalifikacije, ▪ raziskovalni inštituti, ▪ agencije za inovacije, ▪ organi za regionalni razvoj, ▪ mednarodne organizacije, dejavne na področju PIU.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Partnerstvo mora vključevati najmanj **osem prijaviteljev** (upravičencev) iz najmanj **štirih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu**. V vsaki od teh držav članic EU ali tretji državi, pridruženi programu, mora biti vsaj **ena organizacija, ki je dejavna na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja** (na sekundarni in/ali terciarni ravni). Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri tej minimalni sestavi konzorcija. Ne morejo biti koordinatorska organizacija. **Koordinatorska organizacija** mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. **Izjema:** organizacije iz Belorusije in Rusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu kot upravičenke, povezani subjekti ali pridruženi partnerji.
Upravičene aktivnosti	Glej opis teme.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v kateri koli upravičeni državi (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise.

	Identifikacijska oznaka razpisa: **ERASMUS-EDU-2027-PEX-COVE-TOP2** Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu za financiranje in javne razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. septembra do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Uporabljajo se v nadaljevanju navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 35 točk)	V kolikšni meri predlog: • obravnava cilje in področje uporabe teme 2 razpisa; • prispeva k temam in prednostnim nalogam teme 2 razpisa; • poudarja izkušnje s praksami/projekti na področju poklicne odličnosti in prejšnjimi forumi o poklicni odličnosti v skladu s cilji razpisa; • odraža že obstoječe sodelovanje med projekti centrov poklicne odličnosti Erasmus+ ter sta iz njega razvidna njegovo nadaljevanje in razvoj; • • prispeva k spoštovanju in spodbujanju skupnih vrednot EU, kot sta spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic ter boj proti vsem oblikam diskriminacije;
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	V kolikšni meri predlog: • opisuje koncept in metodologijo ter dokazuje, da je ta pristop najprimernejši za doseganje ciljev; • opisuje prepričljive izvedbene ukrepe in metode za zagotovitev učinkovitega vodenja projekta, ustreznih mehanizmov za zagotavljanje kakovosti ter metod ocenjevanja za spremljanje napredka, vključno z merljivimi kvantitativnimi in kvalitativnimi kazalniki; • zagotavlja jasen in izvedljiv delovni načrt, vključno z delovnimi paketi, nalogami, rezultati, mejniki in viri, v opredeljenih časovnih okvirih za doseganje ciljev; • izkazuje stroškovno učinkovitost in dobro finančno poslovodenje; • zagotavlja strategijo obvladovanja tveganj, vključno z ustreznimi ukrepi za njihovo zmanjševanje.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri predlog: • prikazuje organizacije, ki se dopolnjujejo ter imajo potreben profil, kompetence, izkušnje in strokovno znanje za uspešno uresničitev vseh vidikov ciljev razpisa, vključno z močno povezavo s pobudo centrov poklicne odličnosti Erasmus+; • prikazuje uravnoteženo geografsko razsežnost, ki zajema več evropskih regij; • zagotavlja jasno porazdelitev in razdelitev vlog in odgovornosti za vse upravičence; • dokazuje sodelovanje z obstoječimi projekti centrov poklicne odličnosti; • opisuje jasne upravljavske strukture in ustrezne mehanizme odločanja, vključno s preglednimi postopki, reševanjem sporov in komunikacijskimi ukrepi.

Učinek (največ 20 točk)	V kolikšni meri predlog: • obravnava in dokazuje napredek pri doseganju ciljev, navedenih v temi 2 tega razpisa; • zagotavlja oprijemljiv učinek na svoje ciljne skupine in ustrezne deležnike na lokalni, nacionalni ali regionalni ravni. vključuje ukrepe ter cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega); • razširjanje: vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, ustrezno časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom, oblikovalcem politike, poklicnim svetovalcem, podjetjem, mladim učečim se itd. v življenjskem ciklu projekta in po njem. V projektu je navedeno tudi, kateri partnerji bodo odgovorni za razširjanje; • zagotavlja jasen načrt za sporočanje in razširjanje rezultatov ter izmenjavo dobre prakse, vključno z uporabo ustreznih komunikacijskih kanalov za čim večji učinek; • prikazuje, kako se bodo rezultati ohranili po koncu obdobja financiranja EU, vključno z možnimi sinergijami/dopolnjevanjem z drugimi pobudami in nadaljnjo uporabo izidov pri ustreznih končnih uporabnikih.

Da bi se vloge upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **75 točk** (od skupno 100 točk), doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 18 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter najmanj 11 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in „Učinek“.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini **80 %**.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je 4 000 000 EUR za temo 1 in 1 500 000 EUR za temo 2.

Pričakujemo, da se bo v okviru teme 2 financiral en projekt.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški finančnih revizij niso dovoljeni.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[365].

Dovoljeni so stroški MSP na enoto za lastnike MSP. Ti bi morali biti v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za lastnike MSP[366].

Ustrezni delovni paket bi moral vključevati stroške za vsaj eno letno srečanje za izmenjavo dobrih praks in vzajemno učenje med centri poklicne odličnosti, ki ga organizira ali priporoči Evropska komisija/Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (za enega predstavnika vsakega polnopravnega partnerja projekta).

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne pakete (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;
c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bo omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

[365] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.
[366] unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf (europa.eu).

UKREP ERASMUS MUNDUS

Ukrep Erasmus Mundus zajema:

- **sklop 1: skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJM) in**
- **sklop 2: ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus (EMDM).**

Ta ukrep je namenjen spodbujanju odličnosti in internacionalizacije terciarnih izobraževalnih institucij po vsem svetu prek študijskih programov – na ravni magistrskega študija –, ki jih skupaj izvajajo in priznavajo terciarne izobraževalne institucije s sedežem v Evropi ter so odprti za institucije v drugih državah sveta.

Skupni magistrski študij Erasmus Mundus in ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus predstavljajo dva neodvisna sklopa. Pred EMJM ni treba izvesti ukrepov EMDM. Dodelitev EMDM ne pomeni samodejnega financiranja za EMJM, dokončanje projekta EMDM pa ni merilo za dodelitev za EMJM.

Sklop 1: skupni magistrski študij Erasmus Mundus (EMJM)

EMJM podpira integrirane transnacionalne magistrske študijske programe na visoki ravni[367], ki jih izvaja mednarodni konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij iz različnih držav po vsem svetu ter, kjer je ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem za zadevna študijska/strokovna področja.

EMJM so programi odličnosti ter bi morali prispevati k integraciji in internacionalizaciji evropskega visokošolskega prostora. Posebnost EMJM je v visoki stopnji skupnega izvajanja/integracije sodelujočih institucij ter v odlični akademski vsebini.

CILJI EMJM

Cilj EMJM je povečati privlačnost in odličnost evropskega visokega šolstva v svetu in v Evropo privabiti talente s kombinacijo:

(i) institucionalnega akademskega sodelovanja za promocijo evropske odličnosti visokega šolstva in
(ii) mobilnosti posameznikov za vse študente, ki sodelujejo v EMJM, s štipendijami za najboljše prijavljene študente, ki jih financira EU.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA SKUPNI MAGISTRSKI ŠTUDIJ ERASMUS MUNDUS?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za skupni magistrski študij Erasmus Mundus upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

[367] Raven 7 mednarodne standardne klasifikacije izobrazbe ISCED 2011.

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti) upravičeni, morajo: • biti pravni subjekti (javni ali zasebni organi); • biti terciarne izobraževalne institucije s sedežem v eni od upravičenih držav, tj. v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali upravičeni tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo imeti potrdilo ECHE (listino Erasmus za terciarno izobraževanje). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar bodo te morale sprejeti njena načela. Združenja ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij, javne ali zasebne organizacije (vključno z njihovimi pridruženimi subjekti), ki neposredno ali dejavno prispevajo k izvajanju programa EMJM (skupni magistrski študij Erasmus Mundus) s sedežem v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali upravičeni tretji državi, ki ni pridružena programu, lahko prav tako sodelujejo, vendar ne kot koordinatorji. Poleg tega lahko študijski program EMJM izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji (neobvezno). Terciarna izobraževalna institucija, ki je polnopravna partnerica, mora ob prijavi[368] dokazati, da za skupni program izpolnjuje zahteve zunanjega zagotavljanja kakovosti v svoji pristojnosti. To je lahko rezultat (i) uspešne uveljavitve evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov (če to dopušča nacionalna zakonodaja) ali temelji (ii) na posebni akreditaciji/evalvaciji skupnega programa ali (iii) vsake posamezne nacionalne komponente v EMJM. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Rusije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu v nobeni vlogi.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj treh terciarnih izobraževalnih institucij (upravičenci, ne povezani subjekti) iz treh različnih držav, od katerih sta vsaj dve različni državi članici EU in/ali tretji državi, pridruženi programu.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 74 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Vloge za podaljšanje za predhodno financiran skupni magistrski program Erasmus Mundus (EMJMD) in skupni magistrski študij (EMJM) ni mogoče vložiti prej kot v letu pred iztekom sporazuma. **Izjema:** Skupni magistrski študiji, izbrani leta 2022, so upravičeni do prijave, če se njihova veljavna pogodba izteče pred 31. marcem 2029. V istem študijskem letu se nikakor ne moreta začeti dve izvedbi magistrskega programa, financiranega na podlagi dveh različnih sporazumov o nepovratnih sredstvih.

[368] Razen če so na nacionalni/regionalni ravni vzpostavljene posebne in uradne določbe, povezane z izvajanjem programa Erasmus Mundus (izvajalska agencija EACEA prouči vsak primer posebej).

Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-PEX-EMJM-MOB Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu za financiranje in javne razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Programi EMJM naj bi izpolnjevali naslednje zahteve:

1) vključevati morajo **skupno zasnovan in v celoti integriran učni načrt**, ki izpolnjuje standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA)[369], ki se uporabljajo na datum prijave programa EMJM. Ti standardi zajemajo vse ključne vidike skupnih programov v smislu skupne zasnove, izvajanja in zagotavljanja kakovosti.

   Poleg poudarka na standardih za zagotavljanje kakovosti skupnih programov je pri programih EMJM poudarek na naslednjih skupnih postopkih izvajanja:

   - skupnih zahtevah za vpis študentov ter pravilih/postopkih za prijavo, izbor, politiko za določanje nadomestil, spremljanje, preverjanje znanja / oceno uspešnosti;
   - na skupni zasnovi programa in celostnih aktivnostih poučevanja/usposabljanja, vključno s skupno dogovorjeno jezikovno politiko in skupnim postopkom priznavanja študijskih obdobij v konzorciju;
   - na skupnih storitvah, zagotovljenih študentom (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume);
   - na skupnih aktivnostih za promocijo in ozaveščanje, da se zagotovi prepoznavnost programa in programa štipendiranja Erasmus Mundus po vsem svetu. Promocijska strategija bi morala zajemati celostno in izčrpno spletišče (v angleščini in glavnih jezikih poučevanja, če to ni angleščina), na katerem bodo zagotovljene vse potrebne informacije o programu za študente in druge zadevne deležnike, kot so prihodnji delodajalci;
   - na skupnem administrativnem in finančnem upravljanju s strani konzorcija;
   - na skupnih diplomah, ki se spodbujajo, če jih dovoljuje nacionalna zakonodaja;

2) **izvajati jih mora konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij** in, kjer je ustrezno, drugi partnerji s področja izobraževanja in/ali drugih področij, ki imajo sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Konzorcij mora vključevati najmanj tri terciarne izobraževalne institucije iz treh različnih držav, od katerih morata biti vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu.

   Vse terciarne izobraževalne institucije, ki so polnopravne partnerice (iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, ali tretjih držav, ki niso pridružene programu), morajo biti institucije, ki podeljujejo magistrske diplome in lahko izdajo skupno diplomo ali večkratno diplomo, ki dokazuje uspešen zaključek programa EMJM, tistim študentom, ki izpolnijo zahteve za podelitev diplome. Zahtevana institucionalna zavezanost vseh organizacij, ki sodelujejo v konzorciju EMJM, mora biti zagotovljena pred vpisom prvih študentov v program EMJM, da se zagotovita trdna institucionalna vključenost in podpora. Ta zavezanost ima obliko partnerskega sporazuma EMJM, ki ga morajo podpisati vse partnerske institucije (vključno s pridruženimi partnerji, če konzorcij, ki se prijavlja, meni, da je to ustrezno). Sodelujoče terciarne izobraževalne institucije iz

[369] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/.

tretjih držav, ki niso pridružene programu, bi se morale v tem partnerskem sporazumu zavezati spoštovanju načel ECHE. Ta partnerski sporazum EMJM bo moral zajeti vse akademske, operativne, administrativne in finančne vidike, povezane z izvajanjem programa EMJM in upravljanjem štipendij za program EMJM (glej spodaj). Osnutek partnerskega sporazuma se mora predložiti ob prijavi.

Študijski program EMJM lahko izkoristi tudi sodelovanje s pridruženimi partnerji (neobvezno). Te organizacije posredno prispevajo k izvajanju posebnih nalog/aktivnosti in/ali podpirajo razširjanje in trajnostnost programa EMJM. Njihov prispevek je lahko v obliki prenosa spretnosti in znanj, zagotavljanja dopolnilnih programov ali podpiranja možnosti za napotitev ali prakso. Z vidika upravičenosti in upravljanja sporazuma se ne štejejo za upravičence do financiranja v okviru programa;

3) **vpisovati morajo odlične študente z vsega sveta**[370]. Za izbor, vpis in spremljanje posameznih študentov je izključno odgovoren konzorcij EMJM. Izbor študentov mora biti organiziran pregledno, nepristransko in pravično. Med temi študenti jih lahko več koristi štipendijo EMJM.

   V EMJM se vpišejo študenti na magistrski stopnji, ki so pridobili prvo diplomo terciarnega izobraževanja ali lahko dokažejo priznano enakovredno raven izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in praksami v državah/institucijah, ki podeljujejo diplome. Prva generacija vpisanih študentov ne bi smela začeti študija pozneje kot v študijskem letu, ki sledi letu izbire projekta.

   Da bi se zagotovila popolna preglednost ter opredelile pravice in odgovornosti vseh vpisanih študentov, morata ob vpisu študenta v program obe strani (tj. vpisani študenti in konzorcij EMJM) podpisati študentski sporazum. Predloga študentskega sporazuma mora biti objavljena na spletišču EMJM;

4) vključevati morajo **obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente**: znotraj konzorcija mora biti ob oddaji vloge za projekt sklenjen dogovor o načrtih mobilnosti in mehanizmu za priznavanje študijskih obdobij med partnerskimi institucijami;

   EMJM mora obvezno vključevati obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente (ne glede na to, ali so prejemniki štipendije EMJM ali ne), ki zajema najmanj dve študijski obdobji v dveh državah, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu. Nobena od teh dveh držav ne sme biti država prebivališča študenta ob vpisu. Vsako od obeh obveznih študijskih obdobij mora ustrezati obsegu dela najmanj enega študijskega semestra (30 kreditnih točk ECTS ali enakovredno delo)[371]. Preostala študijska obdobja se lahko prosto organizirajo. Vsa študijska obdobja magistrskega programa morajo biti izvedena v terciarnih izobraževalnih institucijah, ki so polnopravne partnerice, ali pod njihovim neposrednim nadzorom.

   Obveznih obdobij mobilnosti ni mogoče nadomestiti z virtualno mobilnostjo (učenjem na daljavo);

5) spodbujati morajo **izmenjavo osebja in vabljenih znanstvenikov,** da prispevajo k poučevanju, usposabljanju, raziskavam in upravnim aktivnostim;

6) **ob uspešnem zaključku skupnega programa EMJM mora biti podeljena skupna diploma** (tj. ena sama diploma, ki jo podelita vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) **ali večkratne diplome** (tj. vsaj dve diplomi, ki ju podelita dve terciarni izobraževalni instituciji iz različnih držav, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU ali tretja država, pridružena programu) ali oboje.

7) **Diplome, ki se podelijo diplomantom,** morajo spadati v sisteme diplom terciarnega izobraževanja držav, v katerih imajo sedež terciarne izobraževalne institucije. Diplome morajo vzajemno priznati vse terciarne

[370] Štipendije EMJM so na voljo študentom z vsega sveta, razen posameznikom, ki prebivajo v Ruski federaciji in niso upravičeni do izbora ne glede na svoje državljanstvo, ter posameznikom, ki prebivajo na ozemljih Ukrajine, ki jih je začasno zasedla Rusija, z izjemo ukrajinskih državljanov.

[371] Izjemoma lahko za študijske programe s 60 kreditnimi točkami ECTS vsako od obveznih študijskih obdobij ustreza vsaj 20 ECTS ali enakovrednemu delu.

izobraževalne institucije, ki jih podeljujejo in so polnopravne partnerice. Konzorciji bi morali študentom ob koncu študija zagotoviti skupno prilogo k diplomi, v katero je zajeta celotna vsebina magistrskega programa.

Predlogi programov EMJM morajo ob prijavi predstavljati dokončno razvite skupne študijske programe, ki so pripravljeni na izvajanje in oglaševanje po vsem svetu, takoj ko so izbrani. Omejitev v smislu disciplin ni.

Spodaj navedene elemente je treba vključiti v vlogo kot **glavne pričakovane rezultate** med izvajanjem projekta:

- spletišče projekta;
- promocijsko gradivo;
- predloga študentskega sporazuma;
- predloge diplom;
- podpisani zapisniki sestankov za izbor;
- poročila o notranjem/zunanjem pregledu kakovosti;
- načrt za trajnostnost/poslovni načrt.

Prijaviteljem se priporoča, da število kategorij rezultatov omejijo na skupno največ 15.

Poleg finančnega prispevka za izvajanje skupnih magistrskih programov (glej poglavje o pravilih za dodelitev sredstev v nadaljevanju) je zagotovljena možnost, da se lahko program vsakega projekta, ki je financiran v okviru ukrepa Erasmus Mundus in se konča v obdobju 2021–2027 (vključno s tistimi, ki so se začeli v obdobju 2014–2020), po koncu ukrepa še naprej izvaja kot magistrski študij Erasmus Mundus, pri čemer se lahko izvedejo največ tri dodatne izvedbe, če je rezultat ocenjevanja sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki ga opravi EACEA v končni fazi poročanja, 75 točk ali več. Ponudniki zadevnih magistrskih programov bi se morali zavezati, da bodo (i) še naprej upoštevali cilje, obseg in pričakovani učinek ukrepa, (ii) si prizadevali zagotoviti kontinuiteto s predhodno financiranim magistrskim programom in (iii) na koncu zadevnega obdobja predložili poročilo o aktivnostih.

PRIČAKOVANI UČINEK

Na sistemski ravni

- Spodbujanje akademskega sodelovanja v evropskem visokošolskem prostoru in zunaj njega s podpiranjem skupnega poučevanja in kvalifikacij, izboljšanja kakovosti, promocije akademske odličnosti;
- krepitev mednarodne razsežnosti terciarnega izobraževanja s sodelovanjem med institucijami iz Evrope in tujine ter z mobilnostjo za najboljše študente z vsega sveta;
- povečanje sinergij med terciarnim izobraževanjem, inovacijami in raziskavami;
- odstranitev ovir za izobraževanje, izboljšanje dostopa do visokokakovostnega izobraževanja, ki temelji na inovacijah, in omogočanje lažjega prehajanja študentov med državami;
- odzivanje na potrebe družbe in trga dela;
- prispevanje k razvoju inovativnih politik izobraževanja.

Na institucionalni ravni

- Zagotovitev več priložnosti za evropske in neevropske terciarne izobraževalne institucije za strukturirano in trajnostno akademsko sodelovanje po vsem svetu;
- izboljšanje kakovosti magistrskih programov in ureditev nadzora;
- okrepitev internacionalizacije in povečanje konkurenčnosti sodelujočih organizacij;
- podpora vzpostavitve novih mrež in izboljšanje kakovosti obstoječih;
- povečanje privlačnosti sodelujočih organizacij za nadarjene študente;

- prispevanje k politikam terciarnih izobraževalnih institucij za internacionalizacijo z mednarodnim ozaveščanjem na podlagi učnih načrtov in zasnove celovitih strategij internacionalizacije (institucionalno sodelovanje in čezmejna mobilnost ljudi).

Na individualni ravni

- Izboljšanje zaposljivosti sodelujočih študentov;
- izboljšanje ključnih kompetenc in spretnosti študentov;
- pridobitev nove miselnosti in pristopov k akademskemu študiju z mednarodnimi, interdisciplinarnimi, medsektorskimi in medkulturnimi izkušnjami;
- povečanje zmogljivosti študentov za mreženje in komuniciranje;
- povečanje prispevka posameznika h gospodarstvu in družbi, ki temeljita na znanju.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	**Ozadje in splošni cilji** • Skupna prizadevanja in splošni cilji projekta ter njihova ustreznost v zvezi z EMJM. **Vrednote EU**: • predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. **Analiza potreb in posebni cilji** • Utemeljitev projekta in analiza potreb, na katerih temelji predlog; • vprašanja/izzivi/vrzeli in posebni cilji, ki naj bi jih projekt obravnaval v akademskem smislu ter v zvezi s potrebami družbe in trga dela. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami** • strategija za spodbujanje odličnosti in inovacij; • podpora strategiji modernizacije in internacionalizacije partnerskih terciarnih izobraževalnih institucij; • edinstvenost projekta in dodana vrednost v primerjavi z obstoječo ponudbo magistrskih programov; • strategija za povečanje privlačnosti, povezovanja in internacionalizacije ter prispevanje k ciljem politike evropskega visokošolskega prostora.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	**Koncept in metodologija** • Skupnost/vključitev EMJM ob upoštevanju zahtev, opisanih v poglavju „Priprava projekta“. Predlog opisuje zlasti: - akademski program ter kako se bodo odličnost in inovativni elementi učne izkušnje zagotavljali v vsem konzorciju; - organizacija študijskih obdobij, vključno z zahtevami glede minimalne mobilnosti in vzajemnim priznavanjem učnih izidov / kreditnih točk; - načela in zahteve za prijavo študentov, izbor, udeležbo v programu in dodelitev štipendije za študente; - storitve, zagotovljene študentom; - prispevek mobilnega osebja in vabljenih akademikov k poučevanju, usposabljanju, raziskavam in upravnim aktivnostim; - posebni podporni ukrepi za olajšanje enakega in vključujočega dostopa udeležencev ter vpisa študentov/osebja/povabljenih znanstvenikov z individualnimi potrebami, povezanimi z dolgoročnimi motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranostjo ali senzoričnimi okvarami. **Strategija zagotavljanja kakovosti, spremljanja in ocenjevanja** • Ukrepi notranjega in zunanjega zagotavljanja kakovosti magistrskega programa; • v kolikšni meri skupno zasnovani in v celoti integrirani učni načrt izpolnjuje standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA); • skupna diploma/diplome, ki naj bi se pridobile, in njihovo priznavanje s strani terciarne izobraževalne institucije, ki jih podeljuje in je polnopravna članica, ter skupna priloga k diplomi. **Projektne skupine, osebje in strokovnjaki** • Projektne skupine in način sodelovanja pri izvajanju projekta. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • Upravljanje sredstev EU, uporaba dopolnilnega financiranja in proračunski načrt. **Obvladovanje tveganja** • Opredelitev tveganj pri izvajanju projekta in načrtovanje ustreznih ukrepov za njihovo zmanjšanje.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	**Ustanovitev konzorcija** • Utemeljitev sestave konzorcija in dopolnjevanje med partnerji; njihova dodana vrednost za izvajanje EMJM in kako je vsak posamezni partner deležen koristi iz udeležbe v projektu; • inovativen značaj konzorcija in vključitev partnerjev z različnimi stopnjami izkušenj z ukrepom Erasmus Mundus. Če je ustrezno: – kako je bil izboljšan obstoječi konzorcij Erasmus Mundus; – kako je organizirano sodelovanje z akterji z drugih področij, ne s področja izobraževanja, in kakšen je njegov namen; • institucionalna zavezanost, opredelitev vlog in nalog posameznega partnerja in raven vključenosti v projektne aktivnosti. **Upravljanje konzorcija in odločanje** • Dogovori o sodelovanju, vodstveni organi in orodja za upravljanje, zlasti za administrativno in finančno upravljanje; • institucionalna zaveza partnerskih institucij za izvajanje EMJM; • ustreznost osnutka partnerskega sporazuma za učinkovito upravljanje EMJM.
Učinek (največ 20 točk)	**Učinek in ambicije** • Učinek na sistemski ravni (v akademski sferi in zunaj nje, vključno s širšo javnostjo in družbo), institucionalni ravni (partnerske organizacije) in individualni ravni (s posebnim poudarkom na zaposljivosti); • napovedi glede števila vpisanih študentov v časovnem okviru projekta. Ukrepi za zagotavljanje uravnoteženosti držav pri vpisu študentov. **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • Promocijska strategija za privabljanje odličnih študentov z vsega sveta: ciljne skupine, naloge partnerjev in kako se bodo študenti spodbujali k prispevanju k identiteti/skupnosti Erasmus+; • strategija za povečanje razširjanja, izkoriščanja in prepoznavnosti. **Trajnostnost in stalnost** • Srednjeročna/dolgoročna strategija za razvoj in trajnostnost po obdobju financiranja EU, vključno z mobilizacijo drugih virov financiranja; • sinergije/dopolnjevanje z drugimi dejavnostmi (ki jih financira EU in se financirajo zunaj nje), ki lahko temeljijo na rezultatih projekta.

Da bi se prijave upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj 70 točk, doseči pa morajo tudi najnižje število točk za vsako od štirih meril za dodelitev (tj. najmanj 22 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“, najmanj 15 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; najmanj 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“. Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Nepovratna sredstva za EMJM so izračunana na podlagi naslednjih treh komponent:

- prispevka za institucionalne stroške za izvajanje programa;
- največjega števila štipendij za študente, ki se bodo dodelile med trajanjem sporazuma;
- dodatnega zneska, namenjenega pokritju individualnih potreb invalidnih študentov.

Ta prispevek je predviden za financiranje najmanj štirih izvajanj magistrskega programa, od katerih vsako traja od enega do dve študijski leti (60, 90 ali 120 kreditnih točk ECTS).

Prispevek za institucionalne stroške EMJM

Ta prispevek ima obliko stroškov na enoto – vpisanega študenta in je namenjen pokritju dela stroškov, povezanih z izvajanjem programa EMJM.

Stroški na enoto obsegajo stroške osebja (za poučevanje, potovanje), stroške povabljenih gostujočih predavateljev, promocije in razširjanja, organizacijske stroške (vključno s kritjem polnega zavarovanja za vpisane študente, finančno podporo vpisanim študentom z individualnimi potrebami, če ni krita z mehanizmom dodatka (glej v nadaljevanju), pomočjo z nastanitvijo in drugimi storitvami za študente), upravne stroške in vse druge stroške, potrebne za izvedbo uspešnega magistrskega programa.

V okviru izbranih projektov ni mogoče zaračunavati pristojbin za prijavo študentov. Poleg tega v okviru projektov prejemnikom štipendije Erasmus Mundus ni mogoče zaračunavati šolnin ali drugih obveznih stroškov, povezanih z udeležbo študentov v programu.

Največji prispevek za institucionalne stroške je: **750 EUR/mesec x DR x NRES,**

pri čemer je:

- **DR** = najdaljše trajanje magistrskega programa v mesecih (tj. 12, 18, 24 mesecev) in
- **NRES** = število vpisanih študentov (prejemnikov štipendije in drugih študentov), predvideno za celotno obdobje sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opozoriti je treba, da se NRES za izračun nepovratnih sredstev omeji na 100 (kar izključuje dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Štipendije za študente

Štipendija bo prispevek za stroške, ki nastanejo upravičenim študentom, ter bo krila potne stroške, stroške vizuma, stroške nastanitve in stroške bivanja. Izračuna se na podlagi mesečnih stroškov na enoto za celotno obdobje, ki je potrebno, da vpisani prejemnik štipendije konča študijski program (sorazmerno z dejanskim številom dni). To obdobje obsega študij, raziskave, aktivnosti v zvezi s prakso ter pripravo in zagovor magistrske naloge v skladu z zahtevo skupnega magistrskega programa. V tem obdobju je mogoče štipendijo dodeliti samo v celoti in redno vpisanim študentom.

Štipendija se dodeli za redni vpis in krije celotno trajanje magistrskega programa (tj. 12, 18 ali 24 mesecev). V primeru priznanja predhodnega izobraževanja (z minimalnim trajanjem štipendije eno študijsko leto) velja skrajšano trajanje štipendije.

Študenti, ki so že prejeli štipendijo za program EMJM, niso upravičeni do prijave za dodatno štipendijo v okviru ukrepa EMJM.

Štipendije za EMJM se lahko zagotovijo študentom z vsega sveta[372]. Vendar bi morali konzorciji zagotoviti geografsko uravnoteženost – tj. kandidatom z istim državljanstvom naj bi se dodelilo največ 10 % skupnega števila štipendij, dodeljenih med izvajanjem projekta (to pravilo se ne uporablja za dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Izračun najvišjega zneska štipendije na študenta:

Štipendija se izračuna na naslednji način: **1 400 EUR/mesec x DS,**

pri čemer je **DS** = trajanje magistrskega programa.

Izračun najvišjega zneska štipendij EMJM za čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih:

Najvišji znesek štipendij se izračuna na naslednji način: **1 400 EUR/mesec x DR x NRS,**

pri čemer je:

- **DR** = najdaljše trajanje magistrskega programa v mesecih (tj. 12, 18, 24 mesecev) in
- **NRS** = število štipendij, predvidenih za celoten čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih (največ 50, kar izključuje dopolnilne štipendije za ciljne regije sveta, če je ustrezno).

Prispevek za individualne potrebe invalidnih študentov

Prispevki za individualne potrebe so upravičeni, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost, določene v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Uporabljali se bodo za vpisane invalidne študente (s štipendijo ali brez nje; npr. z dolgotrajnimi motnjami v telesnem ali duševnem razvoju, intelektualno oviranostjo ali senzoričnimi okvarami), na primer za stroške, povezane z nakupom posebnih predmetov ali storitev (npr. pomoč tretjih oseb, prilagoditev delovnega okolja, dodatni potni stroški/stroški prevoza).

Podpora za kritje takih individualnih potreb vpisanih študentov bo v obliki naslednjih stroškov na enoto za posebne potrebe:

(a) 3 000 EUR,
(b) 4 500 EUR,
(c) 6 000 EUR,
(d) 9 500 EUR,
(e) 13 000 EUR,
(f) 18 500 EUR,
(g) 27 500 EUR,
(h) 35 500 EUR,
(i) 47 500 EUR,
(j) 60 000 EUR.

Izračun prispevka za stroške na enoto na študenta:

vpisani študenti navedejo, katere vrste predmetov/storitev potrebujejo in kakšni so njihovi stroški. Ustrezni stroški na enoto bodo opredeljeni kot stopnja, ki ustreza ocenjenim stroškom ali je tik pod njimi. Ta strošek na enoto je prispevek, njegov namen pa ni v celoti pokriti dejanske stroške.

OPOMBA: stroški, nižji od najnižjega zneska (tj. nižji od 3 000 EUR), niso upravičeni do dodatne podpore in jih je treba kriti s prispevkom za institucionalne stroške EMJM ali iz drugih virov financiranja upravičenih institucij.

[372] Izjema so posamezniki, ki prebivajo v Ruski federaciji in niso upravičeni do izbora ne glede na svoje državljanstvo, ter posamezniki, ki prebivajo na ozemljih Ukrajine, ki jih je začasno zasedla Rusija, razen ukrajinskih državljanov.

Izračun najvišjega prispevka, ki se dodeli za EMJM za čas trajanja sporazuma o nepovratnih sredstvih:

na podlagi ocene bodo prijavitelji ob prijavi zaprosili za največ dva zneska stroškov na enoto, ki bosta ustrezala najvišjim stroškom na enoto, ki so na voljo, tj. največ 2 x 60 000 EUR. Ta znesek bo uporabljen za dodelitev stroškov na enoto zadevnim študentom.

V fazi izvajanja bodo imeli stroški na enoto obliko mesečnega prispevka na enoto, izračunanega na naslednji način:

{enota s posebnimi potrebami x (1/število mesecev)}

Število mesecev v zgornji formuli ustreza številu mesecev, ko so se predmeti ali storitve za osebe s posebnimi potrebami uporabljali ali proizvajali za izvajanje ukrepa, odvisno od narave predmetov ali storitev. Pri enkratnih stroških je število mesecev enako 1.

DODATNA SREDSTVA ZA ŠTUDENTE IZ CILJNIH REGIJ SVETA

Prijavitelji lahko zaprosijo za dodatna sredstva za študente iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz regij 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11, ki se financirajo iz instrumentov EU za zunanje delovanje.

Programi EMJM, predlagani za financiranje, lahko v celotnem trajanju magistrskega programa dobijo največ 18 dodatnih štipendij (vključno s pripadajočimi institucionalnimi stroški), financiranih z Instrumentom za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa (NDICI)[373], ter največ dve dodatni štipendiji (vključno s pripadajočimi institucionalnimi stroški), financirani z instrumentom za predpristopno pomoč (IPA III)[374]. Te dodatne štipendije se ponudijo kot odziv na sklop prednostnih nalog v okviru zunanjih ukrepov EU v zvezi s terciarnim izobraževanjem ter upoštevajo različne stopnje gospodarskega in družbenega razvoja v ustreznih tretjih državah, ki niso pridružene programu. Te štipendije bodo programom EMJM, izbranim za financiranje, dodeljene glede na njihovo razvrstitev v padajočem vrstnem redu, ob upoštevanju razpoložljivega proračuna in prednostnih nalog strategije Global Gateway za regije 5 in 6 ter od 8 do 11.

Dodatne informacije o razpoložljivih zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na portalu EU za financiranje in razpise. Sredstva bo treba uporabljati geografsko uravnoteženo, institucije pa se spodbujajo k novačenju študentov v najrevnejših in najmanj razvitih tretjih državah, ki niso pridružene programu.

Geografski cilji in okvirni proračun, določeni za ta ukrep, so:

- regija 1 (Zahodni Balkan): posebna pozornost bo namenjena štipendijam na področjih podnebnih sprememb, okolja in energije, digitalnih tehnologij, inženirstva, trajnostne rasti in delovnih mest,
- regija 3 (vzhodno sosedstvo): 14 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Vsaj 17 % tega zneska bi bilo treba dodeliti Tuniziji.
- regija 5 (Azija): 21 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 6 (Srednja Azija): 9 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 7 (Bližnji in Srednji vzhod) 3 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 8 (Pacifik): 1 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države;
- regija 9 (Podsaharska Afrika): 27 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Prednost bodo imele najmanj razvite države. Poseben poudarek je treba nameniti tudi prednostnim državam na področju migracij. Nobena država ne more dostopati do več kot 8 % sredstev, predvidenih za regijo;

[373] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2021:209:TOC.

[374] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32021R1529.

- regija 10 (Latinska Amerika): 24 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI. Za Brazilijo in Mehiko se lahko skupaj nameni največ 30 % sredstev;
- regija 11 (Karibi): 1 % razpoložljivih proračunskih sredstev, ki so na voljo v okviru instrumenta NDICI.

Regionalni ciljni proračuni in prednostne naloge se okvirno uporabljajo na ravni projektov in se bodo spremljali v fazi izvajanja.

Poleg tega bodo imeli pri predlogih, ki zahtevajo dodatne štipendije v okviru razdelka 6 za regije 5, 6, 8, 9, 10 in 11, prednost tisti, ki obravnavajo vsaj eno od prednostnih nalog strategije Global Gateway, in sicer na področjih digitalizacije, podnebja in energije, prometa ter zdravja. Obravnavanje prednostnih nalog strategije Global Gateway se bo ocenjevalo glede na tematsko področje in temo, ki ju obravnava posamezen predlog.

Izračun končnih nepovratnih sredstev

Končna nepovratna sredstva se bodo izračunala v fazi končnega poročanja na podlagi števila dodeljenih štipendij, števila vpisanih študentov in dejanskega števila zneskov stroškov na enoto, dodeljenih za individualne potrebe, če skupni znesek ne presega najvišjih dodeljenih nepovratnih sredstev. Pri projektih bo mogoče prenesti sredstva med štipendijami (razen dopolnilnimi štipendijami za ciljne regije sveta, če je ustrezno) in individualnimi potrebami glede na dejanske potrebe in v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih. Prenosi med proračunskimi postavkami in med instrumenti za financiranje niso dovoljeni.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

Sklop 2: ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus

Za okrepitev vključevanja in mednarodne razsežnosti evropskega izobraževalnega prostora ukrepi za zasnovo Erasmus Mundus povečujejo zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij v Evropi za posodobitev in internacionalizacijo njihovih učnih načrtov z razvojem novih magistrskih programov v partnerstvu z različnimi univerzami.

Razvoj inovativnih mednarodnih magistrskih programov je ključnega pomena za univerze v Evropi. Mednarodno sodelovanje prinaša raznolika akademska stališča in metodologije poučevanja, ki bogatijo učne načrte in širijo izobraževalne izkušnje študentov. Mednarodni magistrski programi privabljajo študente z vsega sveta, s čimer povečujejo raznolikost in nabor talentov ter krepijo ugled in konkurenčnost univerz na svetovnem prizorišču.

S sodelovanjem z institucijami iz Evrope in zunaj nje lahko univerze v Evropi združijo vire in znanje za reševanje perečih globalnih vprašanj, kot so podnebne spremembe, digitalna preobrazba in trajnostni razvoj. Dolgoročno bodo ukrepi za zasnovo programa Erasmus Mundus spodbujali razvoj skupnih mehanizmov v terciarnem izobraževanju, povezanih z zagotavljanjem kakovosti, akreditacijo ter priznavanjem diplom in kreditnih točk.

Zato je glavni cilj ukrepov za zasnovo Erasmus Mundus spodbuditi razvoj inovativnih, celostnih novih mednarodnih študijskih programov na visoki ravni. Te mednarodne študijske programe morajo skupaj izvajati mednarodni konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Po potrebi se lahko vključijo tudi terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu[375]. Prispevajo lahko tudi drugi izobraževalni in/ali neizobraževalni partnerji s posebnim strokovnim znanjem in zanimanjem na zadevnih študijskih ali poklicnih področjih.

Upravičenci bi morali zagotoviti raven izobrazbe, ki ustreza ravni 7 mednarodne standardne klasifikacije izobrazbe ISCED 2011.

[375] Izjema: organizacije iz Belorusije (regija 2) in Rusije (regija 4) ne morejo sodelovati v tem ukrepu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREPE ZA ZASNOVO ERASMUS MUNDUS?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za ukrepe za zasnovo Erasmus Mundus upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji upravičeni, morajo biti: • pravni subjekti (javni ali zasebni organi), • terciarne izobraževalne institucije s sedežem v eni od upravičenih držav, tj. državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, • imetniki potrdila ECHE (listine Erasmus za terciarno izobraževanje).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 15 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-EMJM-DESIGN Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu za financiranje in javne razpise.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **16. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

EMDM so projekti z enim upravičencem. Upravičenec bo vzpostavil stike in začel aktivnosti sodelovanja za pripravo magistrskega programa v skladu z opredelitvijo „celostnega magistrskega programa“ (glej poglavje o EMJM „Priprava projekta“). V fazi prijave mora upravičenec opredeliti sodelujoče organizacije. Vendar te ne bodo sodelovale v postopku podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih. Načrtovane aktivnosti bodo opisane v delu B prijavnega obrazca in v enotnem delovnem paketu.

Do konca obdobja financiranja bi moral skupno zasnovani magistrski program:

- zagotoviti v celoti integriran učni načrt, ki ga pripravi konzorcij terciarnih izobraževalnih institucij (ki ga sestavljajo najmanj tri terciarne izobraževalne institucije iz treh različnih držav, od katerih morata biti vsaj dve iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu),
- biti namenjen vpisu odličnih študentov z vsega sveta,
- vključevati obvezno fizično mobilnost za vse vpisane študente,
- voditi do skupne diplome (tj. enotna diploma, ki jo podelijo terciarne izobraževalne institucije, vključene v konzorcij; če to ni mogoče v vseh sodelujočih državah, je sprejemljivo podeliti večkratne diplome) ali kombinacije diplom (nekatere terciarne izobraževalne institucije podelijo skupno diplomo, druge terciarne izobraževalne institucije konzorcija pa podelijo vsaka svojo diplomo).

Poleg tega naj bi projekt oblikoval naslednje skupne mehanizme:

- skupne zahteve za vpis študentov ter pravila/postopki za prijavo, izbor, spremljanje, preverjanje znanja / oceno uspešnosti,
- skupni program in celostne aktivnosti poučevanja/usposabljanja,
- načrt za skupne storitve, ki se zagotovijo študentom (npr. jezikovni tečaji, podpora za vizume),

- skupna strategija za promocijo in ozaveščanje,
- skupna strategija za administrativno in finančno upravljanje,
- skupna politika diplom,
- osnutek sporazuma o skupnem partnerstvu, ki vključuje najmanj tri vključene terciarne izobraževalne institucije. Ta sporazum naj bi zajemal vse akademske, operativne, administrativne in finančne vidike, povezane z izvajanjem magistrskega programa,
- osnutek skupnega študentskega sporazuma.

Zgoraj navedene elemente je treba vključiti v vlogo kot **glavne pričakovane rezultate** ob koncu izvajanja projekta.

Magistrski program, ki bo razvit, naj bi izpolnjeval standarde za zagotavljanje kakovosti skupnih programov v evropskem visokošolskem prostoru (EHEA)[376].

Priporoča se, da se morebitni postopek akreditacije/evalvacije vsaj začne pred koncem projekta in da se proučijo priložnosti, zagotovljene v okviru evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov (če to dovoljuje nacionalna zakonodaja).

PRIČAKOVANI UČINEK

- Zagotavljanje priložnosti evropskim in neevropskim terciarnim izobraževalnim institucijam za razvoj novih partnerstev;
- izboljšanje kakovosti in spodbujanje inovacij v magistrskih programih ter ureditvah za nadzor;
- okrepitev internacionalizacije in povečanje konkurenčnosti sodelujočih organizacij;
- povečanje privlačnosti sodelujočih organizacij za nadarjene študente po vsem svetu,
- prispevanje k politikam univerz za internacionalizacijo z mednarodnim ozaveščanjem na podlagi učnih načrtov in zasnove celovitih strategij internacionalizacije (institucionalno sodelovanje in čezmejna mobilnost ljudi).

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	• projekt ustreza ciljem ukrepa, • predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije, • predlog je inovativen v primerjavi s ponudbo obstoječih magistrskih programov. **Analiza potreb in posebni cilji** Utemeljitev zasnove visoko integriranega magistrskega programa; predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb.

[376] https://www.eqar.eu/kb/joint-programmes/agreed-standards/.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	**Koncept in metodologija** • Ustreznost in izvedljivost načrtovanih aktivnosti za doseganje ciljev in pričakovanih rezultatov. **Vodenje projekta in zagotavljanje kakovosti** • Predvideni ukrepi, da se zagotovita visoka kakovost in pravočasna izvedba projekta; • načrtovani koraki za začetek postopka akreditacije/evalvacije za predlagani magistrski program, če je mogoče z izkoriščanjem priložnosti, zagotovljenih v okviru evropskega pristopa k zagotavljanju kakovosti skupnih programov. **Projektne skupine, osebje in strokovnjaki** • Predvidena operativna sredstva (vključno s sodelujočimi organizacijami) v zvezi z načrtovanimi aktivnostmi in rezultati; • opredelitev vlog in porazdelitve nalog v projektni skupini.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	**Ustanovitev konzorcija** • Pričakovana vloga sodelujočih organizacij; njihov prispevek k izvajanju projekta in zasnova magistrskega programa; • utemeljitev njihove udeležbe, dodane vrednosti in dopolnjevanja.
Učinek (največ 20 točk)	**Učinek in ambicije** • Pričakovani učinek in ambicije novega projekta EMDM, vključno s pozivom študentom, profesorjem in partnerskim organizacijam po vsem svetu. **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • Aktivnosti, predvidene za promocijo in razširjanje novega magistrskega programa in rezultatov projekta. **Trajnostnost in stalnost** • Predvideni ukrepi za uspešen začetek/izvajanje novega magistrskega programa (vključno z institucionalno odobritvijo) in predvideni ukrepi za zagotovitev njegove trajnostnosti (vključno z opredelitvijo možnih virov financiranja).

Da bi se prijave upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj 60 točk, doseči pa morajo tudi najnižje število točk za vsako od štirih meril za dodelitev (tj. najmanj 16 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“, najmanj 12 točk za kategorije „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ in „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter 10 točk za kategorijo „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“. Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski.

Znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je: 60 000 EUR.

S prispevkom v obliki pavšalnega zneska se krijejo stroški, neposredno povezani z aktivnostmi, potrebnimi za pripravo novega magistrskega programa, kot so srečanja in konference, študije/raziskave, postopek akreditacije/evalvacije itd. Prispevek je mogoče uporabiti tudi za kritje stroškov osebja, potnih stroškov in stroškov nastanitve, administrativnih stroškov in aktivnosti podizvajalcev, če so pomembni za izvedbo ukrepov za zasnovo Erasmus Mundus.

Elementi nepovratnih sredstev bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Za končno plačilo nepovratnih sredstev bodo morali upravičenci predložiti dokaze, da so bile aktivnosti in rezultati, predvideni v prijavi, dokončani v celoti in zadovoljivo.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

PARTNERSTVA ZA INOVACIJE

Partnerstva za inovacije podpirajo projekte, katerih cilj je doseganje sistemskega učinka na evropski ravni s sposobnostjo za uporabo rezultatov projekta na evropski ravni in/ali za prenos rezultatov projekta na različna tematska ali geografska področja. Osredotočajo se na tematska področja, ki so strateškega pomena za rast in konkurenčnost ter socialno kohezijo v Evropi. V te vrste partnerstev so zajeti naslednji ukrepi:

- koalicije za inovacije;

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

KOALICIJE ZA INOVACIJE

Cilj koalicij za inovacije je okrepiti inovacijsko zmogljivost Evrope s spodbujanjem inovacij s **sodelovanjem in pretokom znanja** med področjem terciarnega izobraževanja, področjem poklicnega izobraževanja in usposabljanja (začetnega in nadaljnjega) ter širšim socialno-ekonomskim okoljem, vključno s področjem raziskav.

Poleg tega je njihov cilj spodbuditi zagotavljanje novih spretnosti in obravnavati neskladja med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih s sooblikovanjem in soustvarjanjem novih učnih načrtov **za terciarno izobraževanje ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) v sodelovanju z industrijo/poslovnim sektorjem** ter s podpiranjem razvoja **samoiniciativnosti** in **podjetniške naravnanosti** v EU.

CILJI UKREPA

Ta partnerstva izvajajo skladen in celovit nabor **sektorskih ali medsektorskih** aktivnosti, ki bi morale biti prilagodljive prihodnjim spremembam v znanju po vsej EU.

Za spodbujanje inovacij bo poudarek na razvoju **talentov ter znanj in spretnosti**. Prvič, **digitalne kompetence** postajajo vse pomembnejše v vseh profilih delovnih mest na celotnem trgu dela. Drugič, prehod na krožno in bolj zeleno gospodarstvo mora biti podprt s spremembami kvalifikacij in nacionalnih učnih načrtov za izobraževanje in usposabljanje, da se zadosti nastajajočim poklicnim potrebam po **zelenih spretnostih in trajnostnem razvoju**. Tretjič, za dvojni digitalni in zeleni prehod sta potrebna pospešeno sprejetje novih tehnologij v vseh sektorjih našega gospodarstva in družbe ter **krepitev znanj in talentov na področju STEM**.

<u>Tema 1: koalicije za izobraževanje in podjetja</u>

Koalicije za izobraževanje in podjetja so transnacionalni, strukturirani in v rezultate usmerjeni projekti, v katerih imajo partnerji skupne cilje ter sodelujejo, da bi spodbudili inovacije, nove spretnosti, samoiniciativnost in podjetniško naravnanost. Njihov cilj je spodbuditi inovacije z okrepljenim sodelovanjem med terciarnim izobraževanjem, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, industrijskimi partnerji in drugimi podjetji, hkrati pa spodbujati podjetniške kompetence. V okviru projektov se bodo skupaj oblikovali učni načrti, ki vključujejo izzive resničnega sveta in izkustveno učenje, da bi odpravljali neskladja med ponudbo spretnosti ter povpraševanjem po njih, podpirali zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi ter reševali družbene in gospodarske izzive, kot so podnebne spremembe, digitalizacija in prelomne tehnologije, kot je umetna inteligenca. Leta 2027 bo poudarek v skladu s pobudo za unijo spretnosti vključeval velike vrzeli v spretnostih v sektorjih, ki so ključni za konkurenčnost Evrope.

Koalicije za izobraževanje in podjetja združujejo podjetja ter ponudnike terciarnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja, da bi sodelovali v okviru partnerstva. Ker delujejo v enem gospodarskem sektorju ali več različnih gospodarskih sektorjih, ustvarjajo zanesljive in trajne odnose ter dokazujejo svoj inovativen in transnacionalen značaj v vseh vidikih. Ker mora vsako partnerstvo vključevati najmanj eno organizacijo PIU in eno terciarno izobraževalno organizacijo, lahko obravnava obe ali eno od teh področij izobraževanja. Sodelovanje med organizacijami PIU in terciarnimi izobraževalnimi institucijami bi moralo biti ustrezno ter bi moralo koristiti obema sektorja.

Prizadevajo si za doseganje enega ali več od naslednjih ciljev:

- okrepitev sodelovanja med ponudniki izobraževanja in podjetji za sooblikovanje učnih poti, usmerjenih v inovacije, ki obravnavajo nastajajoče potrebe po spretnostih v strateških sektorjih;
- vključevanje formatov, ki temeljijo na izzivih in reševanju problemov resničnega sveta, v učne načrte, s čimer se učečim se omogoči, da znanje uporabijo pri konkretnih inovacijskih izzivih industrije;
- okrepitev podjetniških in inovacijskih zmogljivosti učečih se z mentorstvom, ki ga vodijo podjetja, izpostavljenostjo tržnim okoljem ter priložnostmi za razvoj in potrjevanje zamisli v začetni fazi;
- spodbujanje uvajanja inovativnih praks poučevanja in usposabljanja prek trajnih okvirov sodelovanja, ki podpirajo soustvarjanje, prenos znanja in učenje na delovnem mestu.

Terciarne izobraževalne institucije se spodbuja k uporabi orodja za samoocenjevanje HEInnovate[377] pred vložitvijo vloge, zlasti če usklajujejo predlog. HEInnovate jim bo pomagal prepoznati njihove prednosti in slabosti na področju podjetništva in inovacij. Predlog in sestavo konzorcija je zato mogoče bolje pripraviti in združiti vse potrebno strokovno znanje.

Tema 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“[378])

Koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (načrti) izvajajo t. i. „načrt za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti“, ukrep, uveden v okviru programa znanj in spretnosti iz leta 2016, in ključni sestavni del pakta za znanja in spretnosti. Pakt za znanja in spretnosti je postal vodilni ukrep evropskega programa znanj in spretnosti iz leta 2020, unija spretnosti pa ga bo dodatno okrepila.

Glavni cilj pakta je mobilizirati in spodbuditi vse zadevne deležnike ter javno-zasebna partnerstva, da sprejmejo konkretne ukrepe za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovne sile z združevanjem prizadevanj in vzpostavitvijo partnerstev, tudi na ravni EU, ter s tem obravnavajo potrebe trga dela in podpirajo prehod na zeleno gospodarstvo in digitalno tehnologijo ter nacionalne, regionalne in lokalne strategije za spretnosti in rast. Zato bodo rezultati koalicij za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti, tj. podatki o sektorskih spretnostih, strategije za spretnosti, poklicni profili, programi usposabljanja in dolgoročno načrtovanje, pomemben prispevek k delu velikih partnerstev, ki temeljijo na ekosistemih ter so se pridružila paktu za znanja in spretnosti.

Obsežna partnerstva v okviru pakta za znanja in spretnosti v ekosistemih bodo temeljila na načrtu za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti, ki bo podpiral izvajanje zavez iz pakta. Poleg tega bi morali predlogi obravnavati strateške prednostne naloge, določene v kompasu za konkurenčnost, dogovoru o čisti industriji, akcijskem načrtu za avtomobilski sektor, beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe in strategiji za uporabo umetne inteligence v enem od 14 industrijskih ekosistemov.

Te strategije so sistemsko in strukturno vplivale na zmanjšanje pomanjkanja spretnosti, vrzeli in neskladij v spretnostih, povečanje konkurenčnost sektorja ter na zagotavljanje ustrezne kakovosti in ravni spretnosti. Sektorske strategije za znanja in spretnosti morajo vključevati jasen sklop aktivnosti, mejnikov in dobro opredeljenih ciljev za usklajevanje povpraševanja po znanju in spretnostih ter njihovo ponudbo, da bi podprli splošno izvajanje obsežnih partnerstev za znanja in spretnosti, ki temeljijo na ekosistemih, v okviru pakta. Cilj koalicij je vzpostaviti osnovo za ta partnerstva za znanja in spretnosti ter opredeliti pot, po kateri bi bilo treba iti po zaključku projektov.

Koalicije za načrt na podlagi dokazov o potrebah po spretnostih za poklicne profile podpirajo oblikovanje in izvajanje transnacionalnih vsebin izobraževanja in usposabljanja ter metodologij poučevanja in usposabljanja za hitro uvedbo na regionalni in lokalni ravni ter za nastajajoče nove poklice. V ta namen bi morali predlogi koalicij temeljiti na obstoječem delu centrov poklicne odličnosti[379], regij, ki izvajajo strategije pametne specializacije[380], evropskih partnerstev med grozdi[381] ter skupnosti znanja in inovacij (SZI) Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT)[382], ki delujejo v istem industrijskem ekosistemu.

Predlogi bi morali vključevati zasnovo programov nadaljnjega poklicnega usposabljanja za izpolnitev potreb delovno sposobnih ljudi po spretnostih. Vključevati bi morali tudi razvoj nastajajočih poklicnih profilov in z njimi povezanih kvalifikacij, ki bi morale zajemati višjo sekundarno in postsekundarno stopnjo PIU (ravni od 3 do 5 EOK) in terciarne stopnje (ravni od 6 do 8 EOK). Poleg tega bi morali predlogi vključevati oblikovanje povezanih osrednjih učnih načrtov ter programov izobraževanja in usposabljanja, na podlagi katerih se pridobijo te kvalifikacije.

[377] https://heinnovate.eu/en.

[378] Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost: https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=sl.

[379] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1501.

[380] https://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home.

[381] https://www.clustercollaboration.eu.

[382] https://eit.europa.eu/.

Med partnerji vsakega projekta morajo biti organizacije za PIU in terciarno izobraževanje ter akterji na trgu dela. V idealnem primeru vključujejo tudi politične organe, certifikacijske organe ter evropska sektorska združenja in predstavnike industrije.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA KOALICIJE ZA INOVACIJE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za **temo 1**: **koalicije za izobraževanje in podjetja** upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) morajo biti javne ali zasebne organizacije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, kot so: - terciarne izobraževalne institucije, - mala in srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji), - raziskovalni inštituti, - ponudniki PIU ali mreže ponudnikov PIU, - nevladne organizacije, - javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, - organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, - posredniki, ki zastopajo organizacije ali podjetja na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine, organi za akreditacijo, certificiranje, priznavanje ali kvalifikacijo, gospodarske, industrijske ali delavske zbornice, obrtne zbornice, evropski ali nacionalni socialni partnerji, bolnišnice ali druge ustanove za oskrbo, vključno z dolgotrajno oskrbo, organi, pristojni za izobraževanje, usposabljanje ali zaposlovanje na regionalni ali nacionalni ravni, zavodi za zaposlovanje, nacionalni statističnimi uradi, agencije za gospodarski razvoj, sektorska ali poklicna združenja, sektorski sveti za znanja in spretnosti ter organi, ki zagotavljajo poklicno usmerjanje, poklicno svetovanje, informacijske službe in zavodi za zaposlovanje. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, v regijah od 1 do 3 lahko sodelujejo tudi kot upravičenke, povezani subjekti ali pridruženi partnerji, ne pa kot koordinatorji. Organizacije iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko sodelujejo le kot pridruženi partnerji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v **državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu**, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE). Listina ECHE ni zahtevana za sodelujoče terciarne izobraževalne institucije v tretjih državah, ki niso pridružene programu.

Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Koalicije za izobraževanje in podjetja: • morajo zajemati najmanj štiri države članice EU ali tretje države, pridružene programu, ter vključevati najmanj osem prijaviteljev (upravičencev, ne povezanih subjektov), • konzorcij mora vključevati najmanj štiri akterje na trgu dela (panoge, podjetja ali družbe ali zastopniške posredniške organizacije, kot so zbornice, sindikati ali poklicna združenja) ter najmanj štiri ponudnike izobraževanja in usposabljanja (ponudnike poklicnega izobraževanja in usposabljanja in terciarne izobraževalne institucije) kot prijavitelje (upravičence, ne povezane subjekte); • v vsak predlog bi morala biti kot prijavitelja (upravičenca, ne povezana subjekta) vključena vsaj ena terciarna izobraževalna institucija in en ponudnik PIU. Organizacije iz upravičenih **tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz regij od 1 do 3** lahko sodelujejo tudi kot upravičenci ali povezani subjekti, če je dokazano, da njihovo sodelovanje k projektu prispeva bistveno dodano vrednost. Organizacije iz drugih tretjih držav, ki niso pridružene programu, lahko sodelujejo kot pridruženi partnerji. Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija in ne morejo biti koordinatorji. **Izjema:** organizacije iz Belorusije in Rusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu kot upravičenke, povezani subjekti ali pridruženi partnerji.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 24 ali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena). Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, načrtovanih v tem času.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise. Identifikacijska oznaka razpisa, tema 1: ERASMUS-EDU-2027-PI-ALL-INNO-EDU-ENTERP
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. septembra do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

Da bi bili predlogi projektov za **temo 2**: **koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)** upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) morajo biti javne ali zasebne organizacije z zakonitim sedežem v **državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu**, kot so**:** - terciarne izobraževalne institucije, - ponudniki PIU, - mreže ponudnikov PIU, - mala in srednja ali velika podjetja (vključno s socialnimi podjetji), - raziskovalni inštituti, - nevladne organizacije, - javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, - organizacije, aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, - posredniki, ki zastopajo organizacije ali podjetja na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine, - organi za akreditacijo, potrjevanje, priznavanje ali kvalifikacije, - trgovinske, gospodarske in delavske zbornice, zbornice strokovnih obrti, - evropski ali nacionalni socialni partnerji, - bolnišnice ali druge zdravstvene ustanove, vključno z ustanovami za dolgoročno oskrbo, - organi, odgovorni za izobraževanje in usposabljanje ali zaposlovanje na regionalni ali nacionalni ravni, - zavodi za zaposlovanje, - nacionalni statistični uradi, - agencije za gospodarski razvoj, - sektorske ali poklicne zbornice, - sveti za sektorske spretnosti, - organi, ki opravljajo karierno svetovalno delo, strokovno svetovanje, storitve obveščanja in storitve zaposlovanja. Sodelujejo lahko tudi organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, vendar le kot pridruženi partnerji. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v **državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu**, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE).
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (načrt) morajo imeti naslednjo sestavo: • zajemajo najmanj osem držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, in vključujejo vsaj 12 prijaviteljev (upravičencev, ne povezanih subjektov), • konzorcij mora vključevati najmanj pet akterjev na trgu dela (podjetja ali družbe ali zastopniške posredniške organizacije, kot so zbornice, sindikati ali poklicna združenja) ter najmanj pet ponudnikov izobraževanja in usposabljanja (ponudnikov poklicnega izobraževanja in usposabljanja in terciarnih izobraževalnih institucij) kot prijavitelje (upravičence, ne povezane subjekte), • v vsak predlog morata biti kot prijavitelja (upravičenca, ne povezana subjekta) vključena vsaj ena terciarna izobraževalna institucija in en ponudnik PIU. Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija in ne morejo biti koordinatorji.
Sektorji ali področja	Prijavitelj mora izbrati le en ekosistem izmed 14 spodaj navedenih ekosistemov: **1. mobilnost, prevoz, avtomobilski sektor**: na primer umetna inteligenca; čiste tehnologije, napredni materiali itd.; **2. tekstil:**

	na primer napredni materiali itd. **3. energija iz obnovljivih virov:** na primer umetna inteligenca; čiste tehnologije, napredni materiali itd.; **4. elektronika:** na primer robotika; napredni materiali itd.; **5. maloprodaja**: na primer umetna inteligenca, robotika, kvantno računalništvo itd. **6. gradbeništvo**: na primer umetna inteligenca; čiste tehnologije, napredni materiali itd.; **7. letalsko-vesoljska in obrambna industrija:** na primer umetna inteligenca; čiste tehnologije, robotika, napredni materiali itd. **8. Energijsko intenzivne panoge, vključno s surovinami in čistimi tehnologijami** **9. turizem:** na primer umetna inteligenca, robotika itd.; **10. agroživilski sektor:** na primer umetna inteligenca; čiste tehnologije, robotika, napredni materiali itd.; **11. ustvarjalne in kulturne panoge:** na primer umetna inteligenca, kvantno računalništvo itd. **12. digitalno področje:** na primer umetna inteligenca; kvantno računalništvo, robotika itd.; **13. Bližina in socialno gospodarstvo**
	14. zdravstvo: na primer dolgotrajna oskrba; bioznanosti, nevrotehnologija, UI, napredni materiali itd. Koalicije morajo za svoj predlog izbrati en industrijski ekosistem, ki ga bo obravnaval njihov projekt[383]. Predlog se lahko nanaša na ekosistem, ki ni zajet v tekočem projektu v okviru načrta ali akademije EU za spretnosti, ali na ekosistem, ki že ima tekoči projekt v okviru načrta ali akademije EU za spretnosti. V zadnjenavedenem primeru mora predlog obravnavati področja, ki se očitno razlikujejo od tistih, ki jih obravnavajo tekoči projekti v okviru načrta ali akademije EU za spretnosti[384].
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 48 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in razpise. Identifikacijska oznaka razpisa, tema 2: ERASMUS-EDU-2027-PI-ALL-INNO-BLUEPRINT
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **14. septembra do 17. ure** (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

[383] Sektor celinskih plovnih poti ali sektor civilnega letalstva imata na primer dva različna industrijska ekosistema: potniški promet spada pod „turizem“, po drugi strani pa tovorni promet spada pod „mobilnost, promet in avtomobilska industrijo“. Vodik je odvisno od njegove uporabe glavni dejavnik v naslednjih ekosistemih: mobilnost, prevoz, avtomobilski sektor; obnovljivi viri energije; energijsko intenzivne industrije; gradbeništvo; vesoljska in obrambna industrija. Predlog obravnava samo en ekosistem.

[384] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1415&langId=en.

PRIPRAVA PROJEKTA

Posamezna koalicija izvaja skladen, celovit in raznolik nabor medsebojno povezanih aktivnosti za povečanje inovacij na področju terciarnega izobraževanja, na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter v podjetjih (vključno z velikimi, malimi in srednjimi ter socialnimi podjetji) in v širšem socialno-ekonomskem okolju.

Tema 1: koalicije za izobraževanje in podjetja

V vsako koalicijo za izobraževanje in podjetja bi morala biti vključena vsaj ena od naslednjih aktivnosti (neizčrpen seznam).

Okrepitev sodelovanja med ponudniki izobraževanja in industrijo/poslovnim sektorjem ter sooblikovanje učnih poti, usmerjenih v inovacije, ki obravnavajo nastajajoče potrebe po spretnostih v strateških sektorjih:

- skupen razvoj in izvajanje novih metod učenja in poučevanja (vključno z večdisciplinarnimi učnimi načrti, v učečega se usmerjenim poučevanjem in učenjem, ki temeljita na reševanju dejanskih problemov, uporabo inovativnih tehnologij in mikrodokazili);
- razvijanje novih metod poučevanja in orodij učenja, ki vključujejo učenje in uporabo prečnih spretnosti v vseh programih terciarnega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja, razvitih v sodelovanju z industrijo in podjetji in katerih cilj je krepitev zaposljivosti, ustvarjalnosti in novih poklicnih poti;
- podpora namenskim skupnim programom in skupni razvoj mikrodokazil za sektorje z velikimi vrzelmi v spretnostih;
- opredelitev potreb trga in nastajajočih poklicev (na strani povpraševanja) ter povečanje odzivnosti sistemov (na strani ponudbe), med drugim z oblikovanjem in izvajanjem transnacionalnih učnih načrtov na ravni celotnega sektorja, ki vključujejo učenje na delovnem mestu in učna okolja iz resničnega sveta;
- krepitev sodelovanja med terciarnimi izobraževalnimi institucijami, ponudniki PIU in industrijskim/poslovnim sektorjem za sooblikovanje in skupni razvoj v inovacije usmerjenih učnih načrtov in učnih poti, usklajenih s strateškimi sektorji.

Vključevanje formatov, ki temeljijo na izzivih in reševanju problemov resničnega sveta, v učne načrte, s čimer se učečim se omogoči, da znanje uporabijo pri konkretnih inovacijskih izzivih industrije:

- uvajanje pristopov k poučevanju in učenju, ki so osredotočeni na učečega se in temeljijo na resničnih problemih, vključno z oblikami učenja na podlagi izzivov, ki obravnavajo konkretne inovacijske izzive industrije;
- izvajanje učnih aktivnosti na podlagi izzivov in učenja na delovnem mestu, vključno z inovacijskimi izzivi, laboratoriji za soustvarjanje in industrijskimi študijami primerov, ki jih skupaj izvajajo ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter strokovnjaki iz podjetij, pri čemer ponudniki PIU zagotavljajo močne uporabne komponente;
- vajeništva in s študijskim področjem povezane aktivnosti v podjetjih/pri industrijskih partnerjih, ki so v celoti vključene v učni načrt, priznane in ovrednotene s kreditnimi točkami[385];
- izmenjave študentov, raziskovalcev, pedagoškega osebja in zaposlenih v podjetjih ter spodbude za vključevanje industrijskega osebja in zaposlenih v podjetjih v poučevanje in raziskovanje;
- razvijanje in preizkušanje rešitev za zahtevna vprašanja, vključno z inovacijami proizvodov in postopkov s sodelovanjem študentov, profesorjev in strokovnih delavcev.

Okrepitev podjetniških in inovacijskih zmogljivosti učečih se z mentorstvom, ki ga vodijo podjetja, izpostavljenostjo tržnim okoljem ter priložnostmi za razvoj in potrjevanje zamisli v začetni fazi:

- uvajanje podjetništva v vse discipline, učne načrte in predmete, da se učečim se zagotovijo kompetence, spretnosti in motivacija za razvoj samoiniciativnosti in podjetniške naravnanosti;

[385] Kjer je ustrezno, bi lahko bili projekti povezani z Evropsko koalicijo za vajeništva: https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/working-together/european-alliance-apprenticeships_sl.

- ustvarjanje novih priložnosti za učenje s praktičnimi izkušnjami in uporabo podjetniških kompetenc, vključno z razvojem novih storitev, proizvodov in prototipov v praksi, ter ustanavljanje zagonskih in korporacijsko odcepljenih podjetij;
- podpora podjetništvu in mentorstvu za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi, vključno z izpostavljenostjo tržnim okoljem in potrjevanjem zamisli v začetni fazi;
- vzpostavitev inkubatorjev v ustanovah za izobraževanje in usposabljanje v tesnem sodelovanju s podjetniškim sektorjem, da bi se študentskim podjetnikom zagotovila podpora z usposabljanjem, mentorstvom in dostopom do financiranja;
- razvoj in testiranje programov in aktivnosti nadaljnjega izobraževanja z industrijskimi partnerji in drugimi podjetji ter znotraj njih.

Spodbujanje uvajanja inovativnih praks poučevanja in usposabljanja prek trajnih okvirov sodelovanja, ki podpirajo soustvarjanje, prenos znanja in učenje na delovnem mestu:

- vzpostavljanje vključujočih in povezanih sistemov terciarnega izobraževanja in PIU ter podjetij prek okvirov sodelovanja, ki temeljijo na medsebojnem zaupanju, prožnih poteh, čezmejnem priznavanju in potrjevanju ter mobilnosti učečih se in delavcev;
- spodbujanje pretoka in izmenjave znanja med terciarnim izobraževanjem, PIU, industrijo/podjetji in raziskavami, vključno s sodelovanjem pri inovacijskih dejavnostih in analizi raziskovalnih podatkov;
- spodbujanje uvajanja inovativnih praks poučevanja in usposabljanja prek trajnih okvirov sodelovanja, ki podpirajo soustvarjanje, prenos znanja in učenje na delovnem mestu;
- krepitev sodelovanja s podjetji in javnimi organi za prispevanje k oblikovanju in izvajanju regionalnih inovacijskih strategij in strategij pametne specializacije;
- opredelitev in odpravljanje neskladij med ponudbo spretnosti in povpraševanjem po njih ter velikih vrzeli v spretnostih v sektorjih, ključnih za konkurenčnost Evrope, med drugim s sodelovanjem z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter zasebnim sektorjem;
- razvoj in preizkušanje rešitev za pereče družbene zahteve in izzive, vključno s tistimi, ki so povezani z odpornostjo, trajnostnostjo ter spremembami organizacijskih struktur, procesov in storitev.

Stroški udeležbe na katerem koli sestanku upravičencev do nepovratnih sredstev, ki ga organ, ki dodeljuje nepovratna sredstva, organizira v Bruslju, so upravičeni, krijejo se iz projekta in jih je treba vključiti v predlagani proračun (potni stroški za največ eno osebo, povratna vozovnica do Bruslja in nastanitev za največ dve noči).

Tema 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)

Izvesti bi bilo treba naslednje aktivnosti.

Razvoj strateškega pristopa k sektorskemu sodelovanju na področju spretnosti

- Vzpostavitev trajnostnega sodelovanja na področju razvoja spretnosti med ključnimi deležniki iz industrije, vključno s socialnimi partnerji, ponudniki izobraževanja in usposabljanja ter javnimi organi (na nacionalni in regionalni ravni). Namen projekta bo tudi vzpostaviti sodelovanje med velikimi družbami, mikropodjetji ter malimi in srednjimi podjetji (MSP) v celotni vrednostni verigi v določenem industrijskem ekosistemu;
- stalno zbiranje podatkov o spretnostih: zagotavljanje ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov na ravni EU in državni in/ali regionalni ravni v skladu z obliko povezanih odprtih podatkov; razvoj skupne metodologije za predvidevanje prihodnjih potreb po spretnostih ter (letno) spremljanje napredka in gibanja povpraševanja po spretnostih ter njihove ponudbe, in sicer na podlagi verodostojnih scenarijev predvidevanja, ki temeljijo na panorami spretnosti EU ter po potrebi na delu OECD, Svetovnega gospodarskega foruma in obstoječih koalicij sektorskih spretnosti;
- popis obstoječe podpore za izpopolnjevanje in preusposabljanje, ki je na voljo v sektorju/ekosistemu (in jo zagotavljajo deležniki v industriji ter javni in zasebni deležniki), in opredelitev, katere od teh ukrepov bi bilo mogoče nadgraditi, da bi podpirali podjetja v vrednostnih verigah;

- razvoj strategije za spretnosti za industrijski ekosistem na podlagi podatkov o spretnostih, vključno s prednostnimi nalogami za ukrepe za podporo ciljem preusposabljanja in izpopolnjevanja delovne sile industrijskega ekosistema ter tistih, ki bi se lahko pridružili sektorju (npr. ekonomsko neaktivne osebe). V strategiji bi bilo treba podobno opredeliti, kako bodo pomembna gibanja, kot so svetovne, družbene in tehnološke spremembe v industrijskem ekosistemu, verjetno vplivala na delovna mesta in potrebe po spretnostih. Opisati bi bilo treba pričakovani časovni okvir ter posebno pozornost nameniti vplivu digitalnih in globokih tehnologij. Določiti in opredeliti bi bilo treba poklicne profile in z njimi povezane spretnosti, ki bodo verjetno nastali v sektorju (tj. bodo popolnoma novi). Poleg tega bi bilo treba v strategiji opredeliti ključne industrijske akterje in deležnike, ki bi morali biti vključeni v izvajanje strategije. Ta strategija naj bi bila eden od prvih ključnih rezultatov projekta, v njej pa bi moral biti naveden jasen nabor aktivnosti, mejnikov in dobro opredeljenih rezultatov ter določeni konkretni prednostni ukrepi, ki bodo vsebovali predloge za uskladitev prihodnjega povpraševanja po spretnostih za te nastajajoče poklice in njihove ponudbe. Strategija bi se morala uporabljati kot osnova za vzpostavitev partnerstva v okviru pakta za znanja in spretnosti;
- po potrebi zagotavljanje razpoložljivosti rezultatov projekta v obliki odprtih podatkov, da jih je mogoče uvoziti v podatke o znanjih in spretnostih Cedefop[386], delo evropske opazovalnice za zbiranje podatkov o spretnostih ter evropsko klasifikacijo spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev (ESCO);
- zagotavljanje ustreznih kvalitativnih dokazov in kvantitativnih podatkov na ravni EU in državni in/ali regionalni ravni v skladu z obliko povezanih odprtih podatkov.

Od prijaviteljev se pričakuje, da opišejo, kako predlog projekta dopolnjuje in/ali ustvarja sinergije ter preprečuje prekrivanja z že potekajočimi projekti centrov poklicne odličnosti, akademijami za industrijo z ničelnimi neto emisijami in drugimi akademijami za znanja in spretnosti.

Razvoj poklicnih profilov in vsebine usposabljanja za spreminjajoče se in nastajajoče poklicne profile

- Na podlagi opredeljenih potreb po spretnostnih za nastajajoče poklicne profile v industrijskem ekosistemu bi morali oblikovati nove modularne učne načrte poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter povezane kvalifikacije za začetno izobraževanje in usposabljanje (popolni učni načrti za vključitev v nacionalne sisteme izobraževanja in usposabljanja) ter programe usposabljanja za izpopolnjevanje in preusposabljanje delovno sposobnih oseb (moduli, ki obravnavajo nastajajoče potrebe po spretnostih);
  ti učni načrti in programi usposabljanja so sestavljeni iz enot učnih izidov v skladu z EOK/nacionalnimi ogrodji kvalifikacij ter temeljijo na klasifikaciji ESCO, z učnimi načrti bi bilo treba zagotoviti spretnosti, specifične za delovno mesto, ter ključne kompetence[387], ki vključujejo zlasti prečne spretnosti in discipline STEAM[388];
- vključevanje obdobij učenja na delovnem mestu v nove vsebine usposabljanja, vključno z možnostmi za uporabo znanja v praktičnih in „resničnih“ primerih na delovnem mestu, ter vključevanje transnacionalnih učnih izkušenj, kadar koli je mogoče;
- upravljanje kakovosti pri novih vsebinah usposabljanja z uporabo načel za zagotavljanje kakovosti iz EQAVET in ESG ali z uporabo obstoječih sistemov za zagotavljanje kakovosti, ki pa morajo biti v skladu z EQAVET in ESG;
- spodbujanje ustreznih sektorskih kvalifikacij, vključno s transnacionalnimi skupnimi programi (ki vključujejo evropske ključne poklicne profile[389]), za katere kvalifikacije podeli več ponudnikov izobraževanja in usposabljanja, s čimer se omogoča lažje čezmejno potrjevanje, gradi medsebojno zaupanje ter prispeva k večji mobilnosti učečih se in večji poklicni mobilnosti v sektorju.

Izvajanje „osrednjih“ učnih načrtov in programov usposabljanja

- Opredelitev najprimernejših metodologij izvajanja za učne načrte in programe usposabljanja, prilagojenih različnim ciljnim skupinam, z uporabo inovativnih pristopov k poučevanju in učenju, vključno z učenjem na delovnem mestu, uporabo IKT (na primer kombiniranega učenja, simulatorjev, razširjene resničnosti),

[386] https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/skills-intelligence.

[387] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0604%2801%29&qid=1603386840674.

[388] Naravoslovje, tehnologija, inženirstvo, umetnost in matematika.

[389] Evropski ključni poklicni profili opisujejo sklope ključnih učnih izidov, ki ustrezajo poklicnim profilom, ki so skupni in pomembni za nacionalne programe poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah EU na posebnih poklicnih/zaposlitvenih področjih.

virtualnimi/kombiniranimi rešitvami mobilnosti za učeče se in osebje ter prosto dostopnimi učnimi viri (na primer učenjem, podprtim z umetno inteligenco, MOOC[390]);

- priprava ukrepov za spodbujanje medgeneracijskega prenosa strokovnega znanja;
- opis načinov, kako lahko metodologije in postopki ocenjevanja vključujejo vse oblike učenja, vključno z učenjem na delovnem mestu, ter omogočajo vrednotenje znanj, spretnosti in kompetenc, pridobljenih pred usposabljanjem;
- opiranje na vzpostavljene stike in na nove stike, vzpostavljene s subjekti na strani povpraševanja po spretnostih v fazi zbiranja podatkov o spretnostih, ter vključitev ponudnikov zaposlitvenih možnosti, kot so zasebni in javni delodajalci ter zavodi za zaposlovanje, za morebitno povezovanje z ustreznimi diplomanti, ki se usposabljajo;
- opredelitev ustreznih ukrepov za spremljanje učečih se po končanem usposabljanju za zagotavljanje „povratnih zank“[391]. Ti sistemi spremljanja in povratnih informacij lahko temeljijo na informacijah, pridobljenih od družb, dijakov/zaposlenih, iz javnih informacijskih virov in od deležnikov na trgu dela;
- predlaganje ustreznih ukrepov za formalno priznavanje novih ali prilagojenih poklicnih učnih načrtov za PIU in terciarno izobraževanje ter kvalifikacij v državah, iz katerih so partnerji, in v zajetem industrijskem ekosistemu.

Oblikovanje dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po njegovem dokončanju

- Ta načrt temelji na trajnih partnerstvih med ponudniki izobraževanja in usposabljanja, ključnimi deležniki iz industrije in (regionalnimi ali nacionalnimi) javnimi organi na ustrezni ravni za lažje vzpostavljanje/krepitev partnerstev z več deležniki na področju spretnosti v okviru pakta za znanja in spretnosti za preusposabljanje in izpopolnjevanje delovne sile. Vključevati bi moral opredelitev ustreznih upravljavskih struktur ter načrte za nadgradljivost in finančno vzdržnost.
- Načrt zagotavlja ustrezno prepoznavnost in obsežno razširjanje rezultatov, med drugim tudi na politični ravni EU in nacionalni/regionalni politični ravni, ter vključuje podroben opis, kako bo uvajanje izvedeno na nacionalni in/ali regionalni ravni z javnimi organi.
- V načrtu je treba predvideti, kako bodo rezultati projekta, zlasti podatki o spretnostih, strategija in programi usposabljanja, po koncu štiriletnega trajanja projekta posodobljeni, med drugim s predvidevanjem prihodnjih virov financiranja.
- V načrtu je navedeno, kako možnosti financiranja EU (npr. mehanizem za okrevanje in odpornost (RRF), večletni finančni okvir EU (MFF) za obdobje 2021–2027, vključno z evropskimi strukturnimi skladi, programom InvestEU, programom Erasmus+) ter zasebne naložbe in nacionalno in regionalno financiranje lahko podpirajo strategije za spretnosti. Pri tem bi bilo treba upoštevati strategije pametne specializacije, evropska partnerstva med grozdi, mreže centrov poklicne odličnosti in skupnosti inovacij EIT.

V okviru vseh tem (tema 1: koalicije za izobraževanje in podjetja, tema 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)

Koalicije za inovacije morajo uporabljati instrumente in orodja na ravni EU, kot so EOK (ravni 4–7 za temo 1), ESCO, Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje in evropskim učnim modelom[392]), EQAVET ter ESG, kadar je to primerno. Če predlogi na primer predlagajo oblikovanje skupnosti praks ali razvoj spletišč za sodelovanje, bi morali po potrebi graditi na obstoječih spletnih platformah, kot so platforma za šolsko izobraževanje, EPALE ali skupnost strokovnjakov za poklicno izobraževanje in usposabljanje EPALE, ter jih uporabljati[393].

[390] MOOC so množični odprti spletni tečaji, namenjeni neomejeni udeležbi in prostemu dostopu prek spleta. Poleg običajnega učnega gradiva, kot so posneta predavanja, literatura in zbirke vaj, veliko množičnih odprtih spletnih tečajev ponuja interaktivne uporabniške forume, ki podpirajo komunikacijo med študenti, profesorji in asistenti.

[391] Glej drugi srednjeročni cilj Sklepov iz Rige iz leta 2015: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/200c516d-b8de-4c2a-a233-218671296c8d/language-sl.

[392] https://europass.europa.eu/sl/node/2128.

[393] https://epale.ec.europa.eu/sl/practitioners-in-vet.

Koalicije za inovacije lahko za preizkušanje in testiranje novih učnih načrtov ali novih metod usposabljanja in učenja organizirajo aktivnosti učne mobilnosti za študente, učitelje, raziskovalce in osebje, če te podpirajo/dopolnjujejo glavne aktivnosti partnerstev in prispevajo dodano vrednost k uresničevanju ciljev projekta.

PRIČAKOVANI UČINEK

Koalicije za inovacije bodo temeljile na strateškem in trajnostnem sodelovanju med ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in industrijo/poslovnim sektorjem, ki bodo sodelovali s ciljem povečati inovacijsko zmogljivost Evrope. Močno bodo okrepila sinergije med obema področjema izobraževanja pri spodbujanju inovacij, novih spretnosti, samoiniciativnosti in podjetniške naravnanosti. Te koalicije terciarnih izobraževalnih institucij, ponudnikov PIU in industrije/poslovnega sektorja naj bi prispevale k razvoju regionalnih inovacijskih ekosistemov in neposredno zagotavljale dragocen prispevek za gospodarstvo z vključevanjem učenja na delovnem mestu. Medtem ko imajo univerze znanje in podatke iz raziskav, na podlagi katerih lahko zagotovijo neposreden prispevek za mala in srednja podjetja za spodbujanje lokalnega gospodarstva, ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja posredujejo spretnosti, ki jih potrebujejo podjetja, in lahko spodbudijo rast lokalnega gospodarstva.

Na širši ravni naj bi bile koalicije za inovacije usmerjene v družbene in gospodarske izzive, in sicer tako na področju izobraževanja kot na področju zaposlovanja, ter naj bi obravnavale ključna področja, kot so inovacijski izzivi, zagotavljanje spretnosti, odprava velikih vrzeli v spretnostih, podnebne spremembe, zeleno gospodarstvo, demografski izzivi, digitalizacija in umetna inteligenca. Izkoristiti je mogoče tudi prednosti sodelovanja z velikimi podjetji. Koalicije za inovacije bodo osredotočene na potrebe državljanov in pospeševale modernizacijo področja terciarnega izobraževanja in področja PIU.

Pakt za znanja in spretnosti ne bo vzpostavil le okvira za izvajanje ukrepov unije spretnosti, temveč tudi okvir za razširjanje in izkoriščanje rezultatov projektov koalicij za inovacije. Zlasti rezultati koalicij za načrt za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti se bodo uporabljali kot podlaga za partnerstva pakta za znanja in spretnosti. Podpirali bodo razsežnost spretnosti v kompasu za konkurenčnost[394], dogovoru o čisti industriji[395], industrijskem akcijskem načrtu EU za avtomobilski sektor[396] in beli knjigi o prihodnosti evropske obrambe – Pripravljenost do leta 2030[397], kot tudi strategiji za uporabo umetne inteligence.

Poleg tega bodo koalicije pomagale pri izvajanju evropske strategije za univerze[398] in prispevale k oblikovanju evropskega izobraževalnega prostora[399]. Prispevale bodo tudi k izvajanju strategije za zagonska podjetja in podjetja v razširitveni fazi[400] ter k skupnostim znanja in inovacij Evropskega inštituta za tehnologijo in inovacije (EIT)[401], s katerimi bodo tudi sodelovale v sektorjih, v katerih delujejo. Koalicije bodo prispevale tudi k pobudi novi evropski Bauhaus[402], katere cilj je zasnovati nove trajnostne in vključujoče načine življenja, da bi izpolnili cilje zelenega dogovora.

Koalicije za inovacije bodo predvidoma imele kratko- in dolgoročni učinek na širšo skupino vključenih deležnikov na individualni, organizacijski in sistemski ravni. Ta učinek naj bi presegel življenjski cikel projekta in organizacije, vključene v partnerstva. Pričakuje se trajnost partnerstev in aktivnosti. V ta namen rezultati ne bi smeli biti samostojni, ampak povezani z obstoječimi podjetji, programi, projekti, platformami, tveganimi naložbami itd. ali vključeni vanje.

---

394 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_25_339.
395 https://commission.europa.eu/topics/eu-competitiveness/clean-industrial-deal_sl.
396 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/qanda_25_636.
397 https://commission.europa.eu/topics/defence/future-european-defence_sl.
398 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52022DC0016.
399 https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_sl.
400 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/8f899486-6e4e-48df-8633-9582375f41eb_en?filename=ec_rtd_eu-startup-scaleup-strategy-swd.pdf
401 https://eit.europa.eu/.
402 https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_sl.

MERILA ZA DODELITEV

Za **temo 1 – koalicije za izobraževanje in podjetja** se uporabljajo spodaj navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	**Ozadje in splošni cilji** • **Povezava s politikami in pobudami EU**: predlog upošteva prednostne naloge politike Evropske komisije in njihove posebne cilje na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, spretnosti ter inovacij in industrije/poslovnega sektorja ter prispeva k njihovemu uresničevanju; predlog upošteva obstoječa orodja in pobude EU za razvoj spretnosti ter prispeva k njihovi večji prepoznavnosti. • **Namen**: predlog ustreza ciljem in aktivnostim ukrepa. • **Vrednote EU**: predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; **Analiza potreb in posebni cilji** • Cilji projekta temeljijo na temeljiti analizi potreb v skladu s posebnimi cilji. V projektu so opredeljena in obravnavana ustrezna vprašanja/izzivi/vrzeli. Posebni cilji so jasno opredeljeni, merljivi, realistični in dosegljivi v času trajanja projekta. Za vsak cilj so opredeljeni ustrezni kazalniki za merjenje dosežkov (vključno z mersko enoto, izhodiščno vrednostjo in ciljno vrednostjo). • V kolikšni meri predlog vključuje partnerje, ki prispevajo k posebnim ciljem, • **digitalne spretnosti**: v kolikšni meri predlog vključuje digitalne spretnosti (vključno z umetno inteligenco) v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov. • **zelene spretnosti**: v kolikšni meri predlog spretnosti, povezane s prehodom na krožno in okolju prijaznejše gospodarstvo, vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov; • **spretnosti v zvezi z odpornostjo**: v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s sposobnostjo prilagajanja in obvladovanja sprememb ter sposobnostjo, da kot družba skrbimo drug za drugega, • **inkubatorji spretnosti STEM**: če je ustrezno, v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s področji STEM. Prispevek k odpravljanju velikih vrzeli v spretnostih v sektorjih, ki so ključni za konkurenčnost Evrope. • Prispevek k oblikovanju novih izobraževalnih programov/modulov na ravneh 4–7 EOK, ki vključujejo **v inovacije usmerjeno učenje ali učenje, ki temelji na izzivih.** **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami – evropska dodana vrednost** • **dopolnjevanje:** v kolikšni meri projekt in njegove predvidene aktivnosti temeljijo na rezultatih preteklih aktivnosti, izvedenih na tem področju, in jih dopolnjujejo. • **Inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike, kot je vzpostavitev inkubatorjev in resničnih učnih okolij v ustanovah za izobraževanje in usposabljanje, ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev za potrebe trga pri posameznih projektih, na primer s prispevanjem k uniji spretnosti ter strateškemu načrtu za izobraževanje na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike. • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti in morebitne prenosljivosti projekta.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	**Koncept in metodologija** • **skladnost in metodologija:** splošna zasnova projekta zagotavlja skladnost med cilji projekta, metodologijo, aktivnostmi, trajanjem in predlaganim proračunom. Predlog predlog predstavlja skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov.

	struktura: program dela je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (pripravo, izvajanje, uporabo rezultatov, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje). **Vodenje projekta, zagotavljanje kakovosti ter strategija spremljanja in ocenjevanja.** • **Upravljanje:** predvidene so trdne ureditve upravljanja, ki zagotavljajo, da je projekt izveden kakovostno in pravočasno. • **Zagotavljanje kakovosti:** v predlogu so opisane metode za zagotavljanje dobre kakovosti, spremljanja, načrtovanja in nadzora ter navedeni ustrezni instrumenti in orodja EU, kot so ravni 4–7 EOK (za izobraževalne programe/module, ki vključujejo v inovacije usmerjeno učenje ali učenje, ki temelji na izzivih), Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje in evropskim učnim modelom403), ESCO, ESG in EQAVET. • **Strategija ocenjevanja:** predlog vključuje metode in kazalnike (kvantitativne in kvalitativne) vrednotenja za spremljanje in preverjanje dosega ter obsega aktivnosti in rezultatov (vključno z mersko enoto, izhodiščno in ciljnimi vrednostmi). Predlagani kazalniki za merjenje napredka so ustrezni, realistični in merljivi. Program dela vključuje neodvisno zunanje ocenjevanje kakovosti sredi projekta in nekaj mesecev pred dokončanjem projekta, da se omogočijo morebitne prilagoditve projekta. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • **Proračun:** proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, je jasno povezan z aktivnostmi predloga ter ni niti precenjen niti podcenjen. • **Finančno poslovodenje in nadzor**: v predlogu so navedene sprejete ureditve za finančno poslovodenje projekta in zlasti način, kako bodo finančna sredstva dodeljena in upravljana v konzorciju. • **Kritična tveganja in strategija obvladovanja tveganja:** v predlogu so opisana kritična tveganja, negotovosti ali težave, povezane z izvajanjem projekta, in ukrepi/strategija za njihovo obravnavo.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	**Ustanovitev konzorcija** • **Sestava**: sestava partnerstva je v skladu z ukrepom in cilji projekta, združuje primeren nabor ustreznih organizacij, vključno s terciarnimi izobraževalnimi institucijami, ponudniki PIU, industrijo in poslovnim sektorjem s potrebnimi profili in spretnostmi, ustreznimi izkušnjami, povezanimi z njihovimi vlogami v projektu, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, ki so potrebni za uspešno izvedbo projekta; koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni sektorski ali medsektorski pristop; • **zavezanost**: prispevki partnerjev so precejšnji in ustrezni ter se dopolnjujejo; porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivost; • **sodelovanje tretjih držav, ki niso pridružene programu**: kadar je to ustrezno, vključenost sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, koaliciji prinaša bistveno dodano vrednost. **Upravljanje konzorcija in odločanje**

[403] https://europass.europa.eu/sl/node/2128.

	• naloge: koordinator dokazuje visokokakovostno upravljanje in koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • **sodelovanje/skupinski duh**: predlagan je trden mehanizem za zagotavljanje procesov učinkovite koordinacije, reševanja konfliktov, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki; • **korist**: koalicija zagotavlja jasno dodano vrednost in koristi vsem partnerskim organizacijam.
Učinek (največ 20 točk)	**Učinek in ambicije** • **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate koalicije. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • **učinek**: iz predloga so razvidne družbena in gospodarska ustreznost, pomembnost za politiko in ozaveščanje. Na lokalni/regionalni, nacionalni in evropski ravni zagotavlja učinek na zadevne ciljne skupine in deležnike s pomembno vlogo v zadevnem sektorju, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka (po potrebi tudi glede števila usposobljenih oseb) in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega). Po potrebi bi bilo treba upoštevati tudi morebiten vpliv na oblikovanje politik in podporo njihovemu oblikovanju. **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • **Razširjanje**: predlog vsebuje jasno opredelitev ciljnih skupin (deležnikov, strokovnjakov, strokovnih delavcev, končnih uporabnikov, oblikovalcev politik itd.) in trden načrt za razširjanje rezultatov, ki vključuje ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi v življenjskem ciklu projekta in po njem. Predlog bi moral vključevati tudi kazalnike za merjenje učinka aktivnosti razširjanja. **Trajnostnost in stalnost** • **prost dostop**: Če je ustrezno, je v predlogu opisano, kako bodo ustvarjena gradiva, dokumenti in mediji brezplačno na voljo in promovirani na podlagi odprtih licenc, brez nesorazmernih omejitev. • **trajnostnost:** v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za uvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi trajnost doseženih rezultatov in koristi tudi po življenjskem ciklu projekta. Če je ustrezno, bi bilo treba v predlogu pojasniti, kako bo zagotovljena uporaba rezultatov projekta v politikah na evropski, nacionalni ali regionalni ravni.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk**, doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 13 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“; najmanj 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in najmanj 11 točk za kategorijo „Učinek“.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

Za **temo 2 – koalicije za sektorsko sodelovanje (za izvajanje „načrta“)** se uporabljajo spodaj navedena merila za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	**Ozadje in splošni cilji** • **Povezava s politikami in pobudami EU**: predlog prispeva k paktu za znanja in spretnosti, ki posledično podpira izvajanje unije spretnosti. Podrobno prikazuje, kako bo podprl delo partnerstva pakta za znanja in spretnosti. Upošteva doseganje evropskih ciljev na področju terciarnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja ter sektorskih politik EU, pomembnih za obravnavani industrijski ekosistem, ter prispeva k njemu, podpira razvoj znanj in spretnosti v okviru partnerstva pakta v tem industrijskem ekosistemu ter uporablja orodja EU za preglednost. V predlogu, ki obravnava industrijski ekosistem, v katerem je bil že izveden projekt koalicije za načrt ali centra poklicne odličnosti ali v katerem je bila ustanovljena akademija za neto ničelne industrije ali druga akademija EU za spretnosti, mora biti jasno navedeno, kako bo gradil na prejšnjem projektu ali ustanovljeni akademiji in kako bo dopolnjeval delo ustreznih akademij za spretnosti. Obseg, rezultati in aktivnosti se ne smejo prekrivati. Za strateške prednostne naloge veljajo ta področja: energetsko intenzivne industrije (vključno s surovinami), čista tehnologija, obnovljivi viri energije[404], umetna inteligenca, kvantno računalništvo, polprevodniki, bioznanosti, dolgotrajna oskrba, nevrotehnologija, napredni materiali, robotika, vesoljske tehnologije[405] ter avtomobilska[406] in obrambna industrija[407]. • **namen**: predlog ustreza ciljem in aktivnostim ukrepa. Natančneje, vključuje razvoj v zvezi z zelo pomembnim sklopom nastajajočih poklicnih profilov in oblikuje z njimi povezane kvalifikacije, sestavljene iz enot učnih izidov, na ravneh od 3 do 5 EOK in od 6 do 8 EOK. Predlog vključuje oblikovanje, testiranje in začetno zagotavljanje s tem povezanih programov izobraževanja in usposabljanja, zasnovanih in izvedenih kot modularne, prilagodljive in dostopne priložnosti za učenje, pri čemer upošteva vrednotenje predhodno pridobljenih spretnosti. • **vrednote EU:** predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. **Analiza potreb in posebni cilji** • Cilji projekta temeljijo na temeljiti analizi potreb v skladu s posebnimi cilji. V projektu so opredeljena in obravnavana ustrezna vprašanja/izzivi/vrzeli. Posebni cilji so jasno opredeljeni, merljivi, realistični in dosegljivi v času trajanja projekta. Za vsak cilj so opredeljeni ustrezni kazalniki za merjenje dosežkov (vključno z mersko enoto, izhodiščno vrednostjo in ciljno vrednostjo). • V kolikšni meri predlog vključuje partnerje, ki prispevajo k posebnemu cilju, • **zastopanost sektorjev/področij**: koalicija vključuje partnerje, ki ustrezno zastopajo zadevni industrijski ekosistem, • **digitalne spretnosti:** v kolikšni meri predlog vključuje digitalne spretnosti v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov, • **zelene spretnosti**: obseg, v katerem predlog spretnosti, povezane s prehodom na krožno in okolju prijaznejše gospodarstvo, vključuje v vsebine usposabljanja za enega ali več povezanih poklicnih profilov, • **spretnosti v zvezi z odpornostjo**: v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s sposobnostjo prilagajanja in obvladovanja sprememb ter sposobnostjo, da kot družba skrbimo drug za drugega,

[404] Dogovor o čisti industriji – Evropska komisija.
[405] Kompas EU za ponovno vzpostavitev konkurenčnosti.
[406] Akcijski načrt za spodbujanje inovacij, trajnostnosti in konkurenčnosti v avtomobilskem sektorju.
[407] Prihodnost evropske obrambe – Evropska komisija.

	• **spretnosti na področju globoke tehnologije**: če je ustrezno, v kolikšni meri predlog vključuje spretnosti, povezane s področji globoke tehnologije. **Dopolnjevanje z drugimi ukrepi in inovacijami – evropska dodana vrednost** • **dopolnjevanje:** v kolikšni meri projekt in njegove predvidene aktivnosti temeljijo na rezultatih preteklih aktivnosti, izvedenih na tem področju, in jih dopolnjujejo. • **Inovativnost**: predlog obravnava najsodobnejše metode in tehnike ter vodi do inovativnih rezultatov in rešitev; • **evropska dodana vrednost**: iz predloga je jasno razvidna dodana vrednost, ki bo ustvarjena na podlagi transnacionalnosti projekta.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	**Koncept in metodologija** • **Skladnost in metodologija:** splošna zasnova projekta zagotavlja skladnost med cilji projekta, metodologijo, aktivnostmi, trajanjem in predlaganim proračunom. Predlog predstavlja usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov. Struktura: program dela je jasen in razumljiv ter zajema vse faze (pripravo, izvajanje, uporabo rezultatov, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje). **Vodenje projekta, zagotavljanje kakovosti ter strategija spremljanja in ocenjevanja** • **Upravljanje:** predvidene so trdne ureditve upravljanja, ki zagotavljajo, da je projekt izveden kakovostno in pravočasno. • **Zagotavljanje kakovosti:** v predlogu so opisane metode za zagotavljanje dobre kakovosti, spremljanja, načrtovanja in nadzora ter navedeni ustrezni instrumenti in orodja EU, kot so ravni 4–7 EOK (za izobraževalne programe/module, ki vključujejo v inovacije usmerjeno učenje ali učenje, ki temelji na izzivih), Europass (vključno z evropskimi digitalnimi potrdili za učenje in evropskim učnim modelom408), ESCO, ESG in EQAVET. • **Kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje kvalifikacij:** v skladu z evropskimi orodji in načeli za preglednost in priznavanje. • **Strategija ocenjevanja:** predlog vključuje metode in kazalnike (kvantitativne in kvalitativne) vrednotenja za spremljanje in preverjanje dosega ter obsega aktivnosti in rezultatov (vključno z mersko enoto, izhodiščno in ciljnimi vrednostmi). Predlagani kazalniki za merjenje napredka so ustrezni, realistični in merljivi. Program dela vključuje neodvisno zunanje ocenjevanje kakovosti sredi projekta in nekaj mesecev pred dokončanjem projekta, da se omogočijo morebitne prilagoditve projekta. **Stroškovna učinkovitost in finančno poslovodenje** • **proračun**: proračun zagotavlja ustrezna sredstva, potrebna za uspeh, in ni niti precenjen niti podcenjen, poleg tega je sorazmeren glede na obseg predloga; pričakuje se, da bo za predlog za industrijski ekosistem, v katerem se že izvaja koalicija za načrt, predložen proračun, ki jasno kaže, da bo preprečeno dvojno financiranje, saj bo predlog dopolnjeval delo, ki je bilo že opravljeno v okviru načrta, ki se že izvaja, in temeljil na njem; • **Finančno poslovodenje in nadzor**: v predlogu so navedene sprejete ureditve za finančno poslovodenje projekta in zlasti način, kako bodo finančna sredstva dodeljena in upravljana v konzorciju.

[408] https://europass.europa.eu/sl/node/2128.

	Obvladovanje tveganja • **Kritična tveganja in strategija obvladovanja tveganja:** v predlogu so opisana kritična tveganja, negotovosti ali težave, povezane z izvajanjem projekta, in ukrepi/strategija za njihovo obravnavo**.**
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	**Ustanovitev konzorcija** • **Sestava**: v kolikšni meri partnerstvo sestavljajo člani pakta za znanja in spretnosti; združuje primeren nabor ustreznih organizacij, vključno s ponudniki poklicnega izobraževanja in usposabljanja, terciarnimi izobraževalnimi institucijami in industrijo, vključno z malimi in srednjimi podjetji, s potrebnimi profili, spretnostmi, izkušnjami, strokovnim znanjem in podporo upravljanju, potrebnimi za uspešno izvedbo projekta. Partnerstvo, predlagano v vlogi, dokazuje strokovno znanje in reprezentativnost ustreznega industrijskega ekosistema ter jasno povezavo s partnerstvom pakta za znanja in spretnosti v tem industrijskem ekosistemu. Udeležba evropskih socialnih partnerjev in/ali nacionalnih socialnih partnerjev v državah, ki jih zajema koalicija, je zelo pomembna. Geografska razpršenost in zastopanost ustreznih partnerjev v državah članicah EU in regijah, vključenih v koalicijo, bi morali biti taki, da ima koalicija veliko zmogljivost izvajanja v državah in regijah, ki jih zajema (npr. z udeležbo evropske sektorske organizacije in/ali evropskih socialnih partnerjev, ki so vključeni v partnerstvo pakta); • **zavezanost**: prispevki partnerjev so precejšnji in ustrezni ter se dopolnjujejo; porazdelitev odgovornosti in nalog je jasna in ustrezna, iz nje pa sta razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij glede na njihovo posebno strokovno znanje in zmogljivost; **Upravljanje konzorcija in odločanje** • **naloge**: koordinator dokazuje visokokakovostno upravljanje in koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnem okolju. Posamezne naloge so dodeljene na podlagi posebnega strokovnega znanja posameznih partnerjev; • **sodelovanje/skupinski duh**: predlagan je učinkovit mehanizem za zagotavljanje dobre koordinacije, odločanja in obveščanja med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki; • **korist**: koalicija zagotavlja jasno dodano vrednost in koristi ustreznemu obsežnemu partnerstvu za znanja in spretnosti.
Učinek (največ 20 točk)	**Učinek in ambicije** • **Uporaba**: iz predloga je razvidno, kako bodo rezultati koalicije uvedeni v skladu s cilji in zavezami ustreznih članov pakta za znanja in spretnosti, • **učinek**: iz predloga sta razvidna družbena in gospodarska ustreznost in ozaveščanje. Na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni zagotavlja učinek na ciljne skupine in zadevne deležnike s pomembno vlogo v zadevnem ekosistemu, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem, kot so ciljne skupine in deležniki, ki so se pridružili paktu za znanja in spretnosti. Vključuje ukrepe, cilje in kazalnike za spremljanje napredka (po potrebi tudi glede števila usposobljenih oseb) in oceno pričakovanega učinka (kratko- in dolgoročnega). **Komuniciranje, razširjanje in prepoznavnost** • **Razširjanje**: predlog vsebuje jasen načrt za razširjanje rezultatov ter ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi deležnikom. **Trajnostnost in stalnost**

	• **prost dostop**: če je ustrezno, je v predlogu opisano, kako se bo omogočil prost dostop do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov, in sicer z odprtimi licencami in v povezani obliki odprtih podatkov, ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; • **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako bo pripravljen akcijski načrt za uvedbo na nacionalni in regionalni ravni. Predlog vključuje ustrezne ukrepe in opredelitev finančnih virov (evropskih, nacionalnih in zasebnih), da se zagotovi trajnost rezultatov in koristi, ki jih doseže koalicija, tudi po življenjskem ciklu projekta.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj **70 točk**, doseči pa morajo tudi zahtevano najmanjše število točk za vsako od štirih meril za dodelitev: najmanj 13 točk za kategorijo „Ustreznost projekta“; najmanj 16 točk za kategorijo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“, najmanj 13 točk za kategorijo „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in najmanj 11 točk za kategorijo „Učinek“.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini **80 %**.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- **<u>Tema 1: koalicije za izobraževanje in podjetja</u>**
  - 1 000 000 EUR (dvoletni projekt)
  - 1 500 000 EUR (triletni projekt)
- **<u>Tema 2: koalicije za sektorsko sodelovanje na področju spretnosti (za izvajanje „načrta“)</u>**:
  - 4 000 000 EUR (štiriletni projekt)

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški finančnih revizij niso dovoljeni.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[409]. Dovoljeni so stroški MSP na enoto za lastnike MSP brez plače. Ti bi morali biti v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za lastnike MSP[410,411].

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;
c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Vrednost pavšalnega zneska bo omejena na največ 80 % predvidenega proračuna, določenega po oceni.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

409 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

411 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Ukrep krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja podpira projekte mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, dejavnimi na področju terciarnega izobraževanja. Aktivnosti in rezultati projektov krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja morajo biti usmerjeni tako, da koristijo upravičenim tretjim državam, ki niso pridružene programu, njihovim terciarnim izobraževalnim institucijam in sistemom. V skladu s cilji trajnostnega razvoja in Pariškim sporazumom ta ukrep podpira ustreznost, kakovost, posodobitev in odzivnost terciarnega izobraževanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, pri obravnavanju socialno-gospodarskega okrevanja, rasti in blaginje ter odzivanju na nedavne trende, zlasti gospodarsko globalizacijo, pa tudi na nedavni upad človekovega razvoja, nestabilnost ter vse večje socialne, gospodarske in okoljske neenakosti. Predvideno je, da projekti za krepitev zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja prispevajo k širšim ciljem politike, za katere si prizadevajo Evropska komisija in tretje države, ki niso pridružene zadevnemu programu, ali zadevne regije, vključno z naložbenimi svežnji Global Gateway in paktom za Sredozemlje v ciljnih državah[412].

CILJI UKREPA

V tretjih državah, ki niso pridružene programu, se bo z ukrepom zlasti:

- povečala relevantnost terciarnega izobraževanja za uspešno izvajanje strategije EU Global Gateway in v njej določenih prednostnih naložb;
- v primeru držav kandidatk in potencialnih kandidatk se bosta povečala vključenost in relevantnost terciarnega izobraževanja v širitveni agendi;
- izboljšala kakovost terciarnega izobraževanja in povečala njegova ustreznost za trg dela in družbo;
- izboljšale ravni kompetenc, spretnosti in zaposljivost študentov v terciarnih izobraževalnih institucijah z razvojem novih, ustreznih in inovativnih izobraževalnih programov;
- spodbujali vključujoče izobraževanje, enakost, pravičnost, nediskriminacija in promocija državljanskih kompetenc v terciarnem izobraževanju;
- okrepili poučevanje, mehanizmi ocenjevanja za osebje in študente terciarnih izobraževalnih institucij, zagotavljanje kakovosti, upravljanje, vodenje, vključevanje, inovacije, baza znanja, digitalne in podjetniške zmogljivosti ter internacionalizacija terciarnih izobraževalnih institucij;
- povečale zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij, organov, odgovornih za terciarno izobraževanje, in pristojnih organov za posodobitev njihovih terciarnih izobraževalnih sistemov, zlasti v smislu upravljanja in financiranja, s podpiranjem opredelitve, izvajanja in spremljanja reformnih procesov;
- izboljšalo usposabljanje učiteljev in stalni strokovni razvoj, da bi vplivali na dolgoročno kakovost izobraževalnega sistema;
- spodbujalo sodelovanje institucij, krepitev zmogljivosti in izmenjava dobrih praks;
- spodbujalo sodelovanja terciarnih izobraževalnih institucij z deležniki iz skupnosti in industrije ter večjo uporabo akademskih raziskav in znanja za reševanje dejanskih izzivov;
- s skupnimi pobudami spodbujalo sodelovanje v različnih regijah sveta.

PRIČAKOVANI UČINEK

- Večji pomen, učinek in prepoznavnost naložb v terciarno izobraževanje za izvajanje strategije EU Global Gateway v partnerskih državah EU, pakta za Sredozemlje v njegovih ciljnih državah, programov reform v okviru širitve EU in načrta okrevanja za Ukrajino;
- posodobljene terciarne izobraževalne institucije, ki ne bodo več zgolj prenašale znanja, temveč bodo ustvarile tudi gospodarsko in socialno vrednost s prenosom svojih učnih in raziskovalnih rezultatov v skupnost/državo;
- boljši dostop do terciarnega izobraževanja in njegova kakovost, zlasti za ljudi z manj priložnostmi in v najrevnejših državah v različnih regijah;
- večja udeležba terciarnih izobraževalnih institucij na oddaljenih območjih;
- upravljanje za učinkovito in uspešno oblikovanje politik in izvajanje politik na področju terciarnega izobraževanja;
- regionalno povezovanje in vzpostavitev primerljivega priznavanja, orodja za zagotavljanje kakovosti v podporo akademskemu sodelovanju, mobilnost študentov, osebja in raziskovalcev;

[412] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_sl.

- tesnejša povezava in sodelovanje z zasebnim sektorjem v ključnih sektorjih, ki spodbuja inovacije in podjetništvo;
- uskladitev akademskega sveta s trgom dela za izboljšanje zaposljivosti študentov;
- večja samoiniciativnost in podjetnost študentov;
- višja raven digitalnih kompetenc za študente in osebje;
- institucionalna odgovornost za rezultate krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja in s tem zagotavljanje trajnostnosti;
- nacionalna odgovornost s preizkušanjem in vključevanjem pozitivnih in dobrih praks na področju terciarnega izobraževanja;
- okrepljena zmogljivost in strokovnost za delovanje na mednarodni ravni: boljše kompetence upravljanja in strategije internacionalizacije.

PREDNOSTNE NALOGE UKREPA

Pričakuje se, da bo ukrep prispeval k naslednjim prednostnim nalogam: Cilji vsakega projekta morajo biti usklajeni z eno od teh glavnih prednostnih nalog.

zeleni dogovor – sistemi terciarnega izobraževanja so ključni za podpiranje zelenega dogovora z razvojem znanja, kompetenc, spretnosti in vrednot ter bi lahko omogočili korenite spremembe v vedenju ljudi. V zvezi s tem bodo imeli prednost projekti, katerih cilji so:

- podpiranje modernizacije gospodarstev, da bodo bolj konkurenčna in inovativna, obenem pa zagotavljanje pravičnega zelenega prehoda, spodbujanje zelenih delovnih mest in utiranje poti za podnebno nevtralno družbo, in sicer s transformativnim pristopom glede spolov, ki se ne osredotoča samo na področja, kjer prevladujejo moški;
- zagotavljanje uporabnih odgovorov na okoljske izzive, med drugim v zvezi z razvojem mest in podeželja, zeleno in učinkovito energijo, zdravjem, upravljanjem voda in odpadkov, trajnostnim prometom, dezertifikacijo, izgubo biotske raznovrstnosti in trajnostno uporabo naravnih virov, krepitev agroživilskih vrednostnih verig na nacionalni in regionalni ravni;
- povečevanje okoljske ozaveščenosti, trajnostnosti in odpornosti v vseh sektorjih družbe in gospodarstva;
- pospešitev prehoda na pravično zeleno in krožno gospodarstvo ter obravnavanje regionalnih in čezregionalnih okoljskih izzivov, zlasti s krepitvijo povezav z zasebnim sektorjem ter znanja in zelenih spretnosti, ki jih potrebuje sodobna delovna sila;
- razvijanje kompetenc v različnih sektorjih, pomembnih za trajnostnost, strategij in metodologij za zelena znanja in spretnosti, pa tudi v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, ki bolje izpolnjujejo potrebe posameznikov.

Digitalna preobrazba – izboljšanje kakovosti in vključevalnosti izobraževanja z digitalnimi tehnologijami ter omogočanje učečim se, da pridobijo bistvene digitalne kompetence in sektorske digitalne spretnosti, sta strateškega pomena za EU in številne države po svetu. Digitalna preobrazba vse bolj vpliva na sistem terciarnega izobraževanja, ki pa ima tudi bistveno vlogo pri izkoriščanju njenih koristi in priložnosti ter odpravljanju digitalnih vrzeli. V zvezi s tem bodo imeli prednost projekti, katerih cilji so:

- podpirati razvoj in uporabo digitalnih spretnosti, da bo digitalna preobrazba čim bolj celovita in vključujoča;
- pomagati pri premostitvi digitalnega razkoraka s spodbujanjem digitalne pismenosti, digitalnega podjetništva ter programov in strategij, ki upoštevajo vidik spola, zlasti na oddaljenih in podeželskih območjih ter v ranljivih skupnostih;
- razviti rešitve za povezljivost, ki krepijo vlogo državljanov z učenjem na daljavo in inovacijami na področju poučevanja;
- podpirati digitalno gospodarstvo ter krepiti znanstvene, tehnične in inovacijske zmogljivosti s spodbujanjem povezav med izobraževanjem, raziskavami in podjetji na področju digitalizacije, tudi s projekti, povezanimi s podatkovno infrastrukturo, upravljanjem podatkov, umetno inteligenco in digitalizacijo MSP/podjetij;
- izboljšati ekosisteme digitalnega izobraževanja s krepitvijo digitalnih spretnosti in kompetenc učiteljev in akademskega osebja.

Vključevanje migrantov – sistemi izobraževanja in usposabljanja imajo ključno vlogo pri obravnavi izzivov migracij in izkoriščanju njihovih koristi. Novim udeležencem pomagajo pridobiti potrebna znanja in spretnosti na trgu dela ter

razumeti kulture države gostiteljice, njenim prebivalcem pa pomagajo pri sprejemanju različnosti in sprememb. V zvezi s tem bodo imeli prednost projekti, katerih cilji so:

- podpirati priznavanje diplom in potrdil ter prispevati k regionalnemu sistemu prenašanja kreditnih točk za vzpostavitev regionalnih visokošolskih prostorov in za povezljivost znotraj regije;
- omogočiti dostop migrantov in razseljenih oseb v državah gostiteljicah do izobraževanja, vključno z učenjem jezikov in štipendijami;
- razviti celostne modele, ki obravnavajo edinstvene potrebe begunskih študentov in zagotavljajo dostop do izobraževanja z močno podporo akademskemu, socialnemu, fizičnemu in psihološkemu razvoju.

Upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj – zavezanost pravni državi, človekovim in temeljnim pravicam, enakosti, demokraciji in dobremu upravljanju je temelj stabilnih, pravičnih in uspešnih družb. Ta ukrep lahko pomaga postaviti temelje za krepitev aktivnega državljanstva in pridobivanje posebnega strokovnega znanja na teh področjih. Projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja lahko pomagajo opredeliti dolgoročne rešitve za težave slabega upravljanja v terciarnem izobraževanju. V zvezi s tem bodo imeli prednost projekti, katerih cilj je podpreti akademsko sodelovanje in pobude na naslednjih področjih:

- upravljanje, pravna država, demokracija, temeljne vrednote, varstvo človekovih pravic in boj proti korupciji;
- boj proti diskriminaciji, spodbujanje medijske pismenosti ter vloga neodvisnih medijev in civilne družbe;
- mir in varnost, človekov razvoj, medkulturni dialog, spoštovanje različnosti, strpnost, enakost spolov, krepitev vloge žensk in mladih;
- socialne, ekonomske in kulturne pravice, zdravje in dobro počutje.

Trajnostna rast in delovna mesta – terciarno izobraževanje je potrebno za pridobivanje znanj in spretnosti za življenje in delo. Poleg tega terciarno izobraževanje podpira zaposljivost in je predpogoj za trajnostno rast. Ključni cilj je odpraviti obstoječe neskladje med rezultati izobraževanja in povpraševanjem na trgu dela, tudi z razvojem učenja na delovnem mestu. V zvezi s tem bodo imeli prednost projekti, katerih cilji so:

- spodbujati ponudbo in uporabo znanja in spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva, umetnosti in matematike (STEAM) ter s tem povezane vključenosti spolov v povezavi s pravičnim zelenim prehodom na podnebno nevtralnost;
- spodbujati podjetništvo med mladimi in ženskami, razviti inovacijska središča in zagonska podjetja za pomoč pri ustvarjanju lokalnih zaposlitvenih možnosti in preprečevanju bega možganov;
- okrepiti povezave med akademskim sektorjem, raziskavami in podjetji, da bi se obravnavale sedanje in prihodnje potrebe po znanjih in spretnostih, predvsem v zvezi s podjetništvom, ter spretnosti, potrebne za razvoj vrednostnih verig na nacionalni in regionalni ravni;
- podpirati izpopolnjevanje mladih;
- okrepiti povezave s trgom dela za spodbujanje ustvarjanja delovnih mest, zaposlitvenih možnosti in vključevanja zasebnega sektorja v razvoj znanj in spretnosti;
- razvijati primarno in sekundarno izobraževanje učiteljev ter usposabljanje na delovnem mestu, da bi se obravnavali strukturni vzroki za osip in odpravile še vedno prisotne ekonomske neenakosti in neenakosti med spoloma.

Te prednostne naloge veljajo za celoten ukrep, ki je strukturiran po regijah in sklopih.

Za sklopa 1 in 2 (glej opredelitev sklopov v nadaljevanju) se v vsakem regionalnem okviru uporabljajo naslednje od zgoraj navedenih prednostnih nalog:

- **Zahodni Balkan:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, vključevanje migrantov, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta,
- **vzhodno sosedstvo:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, vključevanje migrantov, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta,
- **južno Sredozemlje:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, vključevanje migrantov, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta. V sklopu 2 za južno Sredozemlje bo prednost dana razvoju

inovativnih skupnih študijskih programov v evro-sredozemski regiji, ki bodo terciarnim izobraževalnim institucijam z obeh strani Sredozemlja omogočili oblikovanje in izvajanje inovativnih skupnih učnih načrtov.

- **Azija:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, vključevanje migrantov, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta,
- **Srednja Azija:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, trajnostna rast in delovna mesta,
- **Bližnji vzhod:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, trajnostna rast in delovna mesta,
- **Pacifik:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, trajnostna rast in delovna mesta,
- **podsaharska Afrika:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, trajnostna rast in delovna mesta, vključevanje migrantov in človekov razvoj, upravljanje, mir in varnost,
- **Latinska Amerika:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta,
- **Karibi:** zeleni dogovor, digitalna preobrazba, upravljanje, mir, varnost in človekov razvoj, trajnostna rast in delovna mesta.

GEOGRAFSKI CILJI

Projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja se lahko izvajajo kot:

- **nacionalni projekti**, tj. projekti, ki vključujejo institucije iz samo ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu;
- večdržavni **(regionalni) projekti** v eni sami upravičeni regiji;
- večdržavni projekti, ki vključujejo več kot eno upravičeno regijo **(medregionalni projekti)**. Medregionalni projekti morajo obravnavati prednostna področja, pomembna za vse vključene regije, dokazati svojo relevantnost za vsako regijo ter to utemeljiti s podrobno analizo skupnih potreb in ciljev.

Proračun ukrepa krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja bo uporabljen za podporo projektom na naslednji način:

- nacionalni in regionalni projekti: okvirno 90 % proračuna ukrepa;
- medregionalni projekti: okvirno 10 % proračuna ukrepa.

Cilj ukrepa bo podpirati tematsko raznolikost projektov in zadostno geografsko zastopanost v regiji glede na število projektov na državo. V podsaharski Afriki za sklopa 1 in 2 nobena država ne bi smela prejeti več kot 8 % sredstev, ki so dodeljena regiji.

Za vsakega od treh sklopov v vsaki regiji je določen okvirni proračun, vendar je možen prenos proračunskih sredstev z enega sklopa na drugega.

Dodatne informacije o razpoložljivih zneskih so objavljene na portalu EU za financiranje in razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

SKLOPI PROJEKTOV

Da bi se odzvali na različne izzive v tretjih državah, ki niso pridružene programu, je ukrep krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja sestavljen iz treh posebnih sklopov:

Sklop 1: spodbujanje dostopa do sodelovanja v terciarnem izobraževanju

Ta sklop je namenjen privabljanju manj izkušenih terciarnih izobraževalnih institucij in manjših akterjev k ukrepu krepitve zmogljivosti na področju visokošolskega izobraževanja, da se olajša dostop novim organizacijam[413]. Ta partnerstva bi morala biti prvi korak za terciarne izobraževalne institucije in organizacije z manjšo operativno zmogljivostjo v tretjih državah, ki niso pridružene programu, da dostopajo do ljudi z manj priložnostmi in povečajo sredstva za doseganje teh ljudi. S tem sklopom se bodo financirali manjši projekti za zmanjšanje vrzeli v internacionalizaciji med terciarnimi

[413] Glej opredelitev nove organizacije v delu D – Glosar.

izobraževalnimi institucijami iz upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, iz iste države ali regije. Projekti, ki spadajo v ta sklop, bodo osredotočeni predvsem na naslednja področja v tretjih državah, ki niso pridružene programu:

- terciarne izobraževalne institucije iz razvitih tretjih držav, ki niso pridružene programu,
- terciarne izobraževalne institucije v oddaljenih regijah/območjih tretjih držav, ki niso pridružene programu,
- terciarne izobraževalne institucije in fakultete, ki so nove udeleženke ali imajo manj izkušenj, iz tretjih držav, ki niso pridružene programu,
- študente in osebje z manj priložnostmi.

Aktivnosti

Predlagane aktivnosti in rezultati projektov bi morali imeti jasno dodano vrednost za ciljne upravičence na naslednjih področjih:

- aktivnosti za krepitev upravljavskih/upravnih zmogljivosti ciljnih terciarnih izobraževalnih institucij;
- aktivnosti, katerih cilj je zagotavljanje visokokakovostnega in ustreznega izobraževanja;
- aktivnosti, katerih cilj je povečati dostopnost za študente/osebje z manj priložnostmi.

Primeri dejavnosti, ki se lahko izvajajo v okviru sklopa 1, so na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

Sklop 2: partnerstva za preobrazbo v terciarnem izobraževanju

Projekti v okviru tega sklopa uvajajo nove pristope in pobude v terciarnem izobraževanju, ki temeljijo na vzajemnem učenju ter prenosu izkušenj in dobrih praks, ki vplivajo ne le na institucije, ampak tudi na družbo na splošno. Rezultati projektov bi morali imeti pomemben in dolgoročen učinek na ciljne terciarne izobraževalne institucije po koncu trajanja projektov ter bi morali kot taki koristiti celotni družbi.

Ti projekti bodo združevali zlasti naslednje elemente v korist terciarnih izobraževalnih institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu:

- **Inovacije v terciarnem izobraževanju**, da se poveča njegova ustreznost za trg dela in družbo. Pričakuje se, da bodo predlagani projekti obravnavali neskladja med zahtevami delodajalcev in ponudbo terciarnih izobraževalnih institucij ter predlagali celovite rešitve za izboljšanje zaposljivosti študentov. To je mogoče doseči z izvajanjem celovitih ukrepov, ki vključujejo:
    - zasnovo inovativnih učnih načrtov in uvajanje inovativnih elementov v obstoječe učne načrte;
    - izvajanje inovativnih metod učenja in poučevanja (tj. poučevanje in učenje, osredotočeno na učečega se in na dejanske probleme);
    - aktivno sodelovanje s poslovnim svetom in raziskavami, organizacijo stalnih izobraževalnih programov ter dejavnosti s podjetji in znotraj njih;
    - krepitev zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij za učinkovito povezovanje na področju raziskav ter znanstvenih in tehnoloških inovacij.

- **Spodbujanje reform terciarnih izobraževalnih institucij**, da bi postale katalizatorji gospodarskega in družbenega razvoja. Projekti bi morali podpirati terciarne izobraževalne institucije pri razvoju in izvajanju institucionalnih reform, s katerimi bodo postale bolj demokratične, vključujoče, pravične, odgovorne in polnopravne komponente civilne družbe. Institucionalne reforme vključujejo nove sisteme ter strukture vodenja in upravljanja, pripravljenost v smislu digitalnih spretnosti, sodobne univerzitetne storitve, postopke zagotavljanja kakovosti, orodja in metode za profesionalizacijo ter strokovni razvoj vodstvenega, akademskega, tehničnega in upravnega osebja. Razvoj podjetniške miselnosti ter izboljšane kompetence in spretnosti v institucijah so ključni vidiki uspeha tega sklopa. Učenje medpredmetnih spretnosti, podjetniško izobraževanje in praktična uporaba podjetniških spretnosti bodo terciarnim izobraževalnim institucijam omogočili, da svoje znanje in vire uporabijo za svoje lokalne/nacionalne/regionalne skupnosti.

Aktivnosti

Predlagane aktivnosti in rezultati projektov bi morali imeti jasno dodano vrednost za ciljne upravičence. Te lahko ciljajo inovativne učne načrte v smislu vsebine ali strukture, nove učne metode, orodja in gradiva, bolonjske reforme, uvedbo

priznanih in ovrednotenih programov praktičnega usposabljanja/priprav/pripravništva, dualne sisteme učenja, rešitve za zahtevna vprašanja ali pereče družbene potrebe ter obravnavanje ranljivih skupin ali sprememb v odnosih in vrednotah, ustanovitev centrov, inkubatorjev za inovacije, izmenjave osebja ali študentov za omejena obdobja, strategije in orodja za internacionalizacijo terciarnih izobraževalnih ustanov, strategije za reforme sistemov upravljanja in vodenja, orodja in metode za izpopolnjevanje akademskega osebja ali krepitev ustreznih študijskih programov, novih programov usposabljanja in učnih metod, ki so usklajeni s strategijo Global Gateway in podpirajo državne in/ali regionalne prednostne naloge.~~:~~

Primeri dejavnosti, ki se lahko izvajajo v okviru sklopa 2, so na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

Podpora palestinskemu digitalnemu ekosistemu na področju terciarnega izobraževanja

Ta ukrep bo v letu 2027 v okviru sklopa 2 za regijo 3 vključeval ciljno usmerjeno pobudo za Palestino v podporo vzpostavitvi digitalnega okolja za odprto izobraževanje – ali izboljšanju drugih okolij –, da se študentom v Gazi omogoči kakovostno terciarno izobraževanje za nadaljevanje ali začetek visokošolskega študija tam, kjer je infrastruktura postala neuporabna.

Sklop 3: projekti strukturnih reform

Projekti v okviru tega sklopa podpirajo prizadevanja v tretjih državah, ki niso pridružene programu, za razvoj skladnih, vključujočih in trajnostnih sistemov terciarnega izobraževanja za zadovoljitev njihovih socialno-ekonomskih potreb in širokih ambicij za oblikovanje na znanju temelječega gospodarstva, tudi na področjih naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM). Sestavni del tega sklopa so tudi vključevanje in izboljšanje uspešnih rezultatov ter sinergije s sedanjo ali strukturno podporo na področju dvostranskih podpornih programov. Projekti strukturnih reform bodo obravnavali potrebe upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu, za reformo in posodobitev njihovih sistemov s podpiranjem trajnostnih sistemskih in strukturnih izboljšav ter inovacij na ravni sektorja terciarnega izobraževanja. Vključevati bi morali pristojne nacionalne organe (zlasti ministrstva za izobraževanje) tretjih držav, ki niso pridružene programu, in tudi terciarne izobraževalne institucije, raziskovalne ustanove ter druge ustrezne oblasti/organe in deležnike.

Sklop 3 in prednostne naloge strategije Global Gateway

Projekti v okviru sklopa 3 v naslednjih regijah **morajo biti usklajeni** s prednostnimi nalogami strategije Global Gateway. Ta zahteva je bistvena in bo skrbno ocenjena v okviru merila ustreznosti za dodelitev:

- 5a (Azija)
- 6 (Srednja Azija)
- 8a (Pacifik)
- 9 (podsaharska Afrika)
- 10 (Latinska Amerika)
- 11 (Karibi)

Prednostne naloge, pomembne za posamezne države, so na voljo tukaj: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

Primeri dejavnosti, ki se lahko izvajajo v okviru sklopa 3, so na voljo na portalu za financiranje in javne razpise.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti javni ali zasebni pravni subjekti, ki spadajo v naslednji kategoriji: - terciarne izobraževalne institucije ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij; - organizacije ali institucije, dejavne na trgu dela ali na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. Ti subjekti morajo imeti sedež v eni od upravičenih držav: - državi članici EU, - tretji državi, pridruženi programu, - tretji državi, ki ni pridružena programu, iz upravičene regije. Upravičene regije, ki jih zajema ta ukrep, so **regije 1, 2[414], 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9, 10 in 11**. **Koordinator** Med zgoraj opisanimi subjekti so lahko koordinatorji za vlogo za krepitev zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja **samo terciarne izobraževalne institucije ali organizacije terciarnih izobraževalnih institucij**. **Splošna pravila za terciarne izobraževalne institucije:** • terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, morajo biti nosilke veljavne listine Erasmus za terciarno izobraževanje (ECHE); • terciarne izobraževalne institucije, ki imajo sedež v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, morajo kot take priznavati pristojni organi, skupaj z njihovimi povezanimi subjekti (če obstajajo). Ponuditi morajo celovite študijske programe, ki vodijo do visokošolskih diplom in priznanih diplom na ravni kvalifikacij terciarnega izobraževanja415. • Za pobudo „Podpora palestinskemu digitalnemu ekosistemu na področju terciarnega izobraževanja“ mora biti koordinator iz Palestine.
Sestava konzorcija	Upoštevati je treba naslednjo minimalno sestavo. **Nacionalni projekti** (na voljo samo za regije 2[416], 3, 5a, 6, 7a, 8a, 9)**:** • vsaj dve državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu; o vključena mora biti vsaj ena terciarna izobraževalna institucije iz vsake od teh držav; • samo ena upravičena tretja država, ki ni pridružena programu; o vključeni morata biti vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji[417]. • Projekti v okviru sklopa 3 morajo vključevati tudi pristojni nacionalni organ (npr. ministrstvo), odgovoren za terciarno izobraževanje v državi.

[414] Organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

415 Mednarodna standardna klasifikacija izobrazbe (ISCED 2013), terciarno izobraževanje, vsaj raven 5. Postsekundarna neterciarna izobrazba ravni 4 po ISCED 2011 ni sprejemljiva.

[416] Organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

[417] Izjema: pri tretjih državah, ki niso pridružene programu in v katerih je terciarnih izobraževalnih institucij, ki jih priznavajo pristojni nacionalni organi, v celotni državi manj kot pet, ali če posamezna institucija predstavlja več kot 50 % celotne študentske populacije v državi, bodo sprejete tudi vloge, ki vključujejo samo eno terciarno izobraževalno institucijo iz te države.

	• število sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, **mora biti enako ali večje kot** število sodelujočih organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.
	
	Večdržavni projekti (na voljo za vse upravičene regije):
	
	• vsaj dve državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu;
	  ○ vključena mora biti vsaj ena terciarna izobraževalna institucije iz vsake od teh držav;
	• vsaj dve upravičeni tretji državi, ki nista pridruženi programu;
	  ○ za to minimalno število držav mora vsaka država vključiti vsaj dve terciarni izobraževalni instituciji[418]; tretje države, ki niso pridružene programu, so lahko iz iste regije (regionalni projekti) ali iz različnih regij (medregionalni projekti);
	• Projekti v okviru sklopa 3 morajo vključevati tudi pristojne nacionalne organe (npr. ministrstva), odgovorne za terciarno izobraževanje v zadevnih tretjih državah, ki niso pridružene programu.
	
	• število sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, **mora biti enako ali večje kot** število sodelujočih organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu.
	
	Splošna pravila za vse konzorcije:
	
	• v zvezi z izpolnjevanjem zgoraj navedenih minimalnih meril glede sestave konzorcija se organizacija terciarnih izobraževalnih institucij **ne bo štela** za terciarno izobraževalno institucijo;
	• povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri sestavi konzorcija.

Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v projektu.
Trajanje projekta	Projekti v okviru sklopov 1 in 2 bi morali navadno trajati 24 ali 36 mesecev. Projekti v okviru sklopa 3 bi morali navadno trajati 36 ali 48 mesecev. Podaljšanje je mogoče, če je to ustrezno utemeljeno in sprejeto s spremembo.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek elektronskega sistema za oddajo vlog portala EU za financiranje in razpise. **Regija 1 – Zahodni Balkan** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 1 **Regija 2 – vzhodno sosedstvo** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 2 **Regija 3 – južno Sredozemlje** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE

[418] Izjema: glej prejšnjo opombo.

	Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 3 **Regija 5a – Azija** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 5a **Regija 6 – Srednja Azija** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 6 **Regija 7a – Bližnji vzhod** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 7a **Regija 8a – Pacifik** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 8a **Regija 9 – podsaharska Afrika** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 9 **Regija 10 – Latinska Amerika** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 10 **Regija 11 – Karibi** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE-REGION 11 **Regija C-R – medregionalno** Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-EDU-2027-CBHE Identifikacijska oznaka tematike: ERASMUS-EDU-2027-CBHE CROSS-REGIONAL
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.

MERILA ZA DODELITEV, KI SE UPORABLJAJO ZA VSE SKLOPE

Projekt bo ocenjen v **dvostopenjskem postopku** na podlagi naslednjih meril:

Korak 1

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	• **Namen**: predlog prispeva k širšim ciljem politike EU, zlasti k strategiji EU Global Gateway. predlog jasno obravnava vnaprej določene regionalne prednostne naloge za ciljne regije ter ustreza ciljem in aktivnostim v okviru ukrepa krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja in sklopa. Predstavlja ustrezen odziv na

	trenutne potrebe in omejitve ciljnih držav ali regij ter ciljnih skupin in končnih upravičencev. Upoštevajo se potrebe ciljnih udeležencev z manj priložnostmi. • **vrednote EU**: predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • **cilji**: cilji temeljijo na dobri analizi potreb; so jasno opredeljeni in specifični, merljivi, dosegljivi, realistični in časovno omejeni (SMART). Obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije (v skladu s strategijo za posodobitev, razvoj in internacionalizacijo ciljnih terciarnih izobraževalnih institucij) in razvojne strategije za visoko šolstvo v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu; • **dodana vrednost EU**: predlog kaže, da podobnih rezultatov ne bi bilo mogoče doseči brez sodelovanja terciarnih izobraževalnih institucij iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu, in brez financiranja EU. **Zlasti za sklop 2:** • predlog vsebuje jasno analizo, kako se področje ukrepanja odziva na prednostna področja za socialno-ekonomsko rast in avtonomijo v zadevni regiji, ter se osredotoča na inovativne elemente ter najsodobnejše metode in tehnike na opredeljenem področju ukrepanja. • V regijah 5a, 6, 8a, 9, 10 in 11 se bodo predlogi, ki obravnavajo prednostna področja, povezana s strategijo Global Gateway, šteli za zelo pomembne. **Zlasti za sklop 3:** • Predlog obravnava reformo in posodobitev terciarnih izobraževalnih sistemov v skladu z razvojnimi strategijami ciljnih tretjih držav, ki niso pridružene programu. • Pomembno: Kar zadeva regije 5a, 6, 8a, 9, 10 in 11, predlog obravnava opredeljena prednostna področja[419]. Upoštevajte, da za te regije neusklajenost s temi prednostnimi področji pomeni, da predlog ne bo dosegel minimalnega števila točk v skladu z merilom ustreznosti.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	• **Skladnost**: splošna zasnova projekta zagotavlja usklajenost ciljev, metodologije, aktivnosti in predlaganega proračuna projekta. Predlog predstavlja usklajen in celovit nabor ustreznih aktivnosti za izpolnjevanje opredeljenih potreb in pričakovanih rezultatov; • **metodologija**: logika ukrepa je kakovostna, načrtovani izložki in rezultati so skladni in izvedljivi, ključne predpostavke in tveganja pa so jasno opredeljeni. Struktura in vsebina predloga sta ustrezni, tj. izbira objektivno preverljivih kazalnikov, razpoložljivost podatkov, izhodiščni podatki, ciljne vrednosti itd.; • **delovni načrt**: kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim paketom, z njihovimi cilji in rezultati, razmerje med viri in pričakovanimi rezultati je ustrezno, delovni načrt pa je realen, z natančno opredeljenimi dejavnostmi, časovnimi okviri, jasnimi rezultati in mejniki;

[419] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

	• **proračun**: predlog je stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna finančna sredstva, potrebna za uspešno izvedbo projekta; • **nadzor kakovosti**: nadzorni ukrepi (stalno ocenjevanje kakovosti, medsebojni strokovni pregledi, aktivnosti primerjalne analize, blažilni ukrepi itd.) in kazalniki kakovosti zagotavljajo, da bo izvajanje projekta visokokakovostno; • **okoljska trajnostnost**: projekt je zasnovan na okolju prijazen način in v različnih fazah projekta vključuje zelene prakse (na primer zelena potovanja).
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	• **Upravljanje**: predvidene so trdne ureditve upravljanja. Pravočasnost, strukture upravljanja, ureditve sodelovanja in odgovornosti so dobro opredeljene in realistične; • **sestava**: partnerstvo združuje ustrezno mešanico organizacij s potrebnimi kompetencami, ki so pomembne za cilje predloga in posebnosti sklopa; predlog vključuje najustreznejši in najraznovrstnejši krog neakademskih partnerjev; za države regije 2: pri sklopih 1 in 2 bodo imeli prednost projekti, ki vključujejo terciarne izobraževalne institucije, ki niso iz glavnih mest in/ali so iz podeželskih in/ali bolj oddaljenih regij; za države regije 5a, 6, 7a, 8a: pri sklopih 1 in 2 bodo imeli prednost projekti, ki vključujejo terciarne izobraževalne institucije ali organizacije iz najmanj razvitih držav; • naloge: vloge in naloge se dodelijo na podlagi posebnega strokovnega znanja, profilov in izkušenj vsakega partnerja ter so ustrezne; • **sodelovanje**: predlagani so učinkoviti mehanizmi za zagotovitev učinkovitega sodelovanja, komunikacije in reševanja konfliktov med partnerskimi organizacijami in vsemi drugimi deležniki; • **zavezanost**: prispevek partnerjev projekta je precejšen in ustrezen ter se dopolnjuje; predlog izkazuje vključenost, zavezanost in odgovornost partnerjev za posebne cilje in rezultate, zlasti iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. **Zlasti za sklop 2:** • predlog vključuje ustrezne neakademske organizacije in deležnike, ki bodo ciljem predloga prinesli inovativno dodano vrednost. Pri predlogih, katerih cilj je podpirati vrednostne verige na ključnih prednostnih področjih naložb na nacionalni ali regionalni ravni, je zasebni sektor vključen v partnerstvo in jasno vključen na vseh potrebnih ravneh. **Zlasti za sklop 3:** • predlog dokazuje, da so pristojni nacionalni organi za terciarno izobraževanje močno vključeni v usmerjanje in izvajanje ukrepa. • Kjer je ustrezno, predlog vključuje neakademske deležnike (npr. podjetja in industrijo), ki bodo za predlagane cilje in dejavnosti zagotovili vidik spretnosti in trga dela.
Trajnostnost, učinek in razširjanje pričakovanih rezultatov (največ 20 točk)	• **Uporaba**: v predlogu je prikazano, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabljali rezultate projekta, kako se bodo zagotovili multiplikacijski učinki (vključno z možnostjo za ponavljanje in razširitev rezultatov ukrepa na sektorski ravni, pa tudi na lokalni/regionalni/nacionalni ali mednarodni ravni), prav tako pa predlog zagotavlja sredstva za merjenje izkoriščanja v času financiranja projekta in po njem;

	• **sporočanje in razširjanje**: predlog zagotavlja jasen in učinkovit načrt za sporočanje ter strategijo za razširjanje rezultatov ter vključuje ustrezne aktivnosti in njihovo časovno razporeditev, orodja in kanale, ki bodo zagotovili, da se bodo rezultati in koristi učinkovito razširili na vse zadevne deležnike in nesodelujoče občinstvo, ter da se bodo v času financiranja projekta in po njem k rezultatom pritegnili ustrezni deležniki; • **učinek**: predlog zagotavlja oprijemljiv učinek na svoje ciljne skupine in ustrezne deležnike na lokalni, nacionalni ali regionalni ravni. Vključuje ukrepe ter cilje in kazalnike za spremljanje napredka in oceno pričakovanega (kratkoročnega in dolgoročnega) učinka na posamezni, institucionalni in sistemski ravni; • **trajnostnost**: v predlogu je pojasnjeno, kako se bodo rezultati projekta ohranjali finančno (po koncu financiranja projektov) in institucionalno (aktivnosti in storitve še naprej obstajajo), kako bo zagotovljeno lokalno lastništvo, in kjer je ustrezno, kako bo zasebni sektor vključen med financiranjem projekta in po njem. **Zlasti za sklop 1:** • predlog zagotavlja stalen in trajnosten odziv na obstoječe ovire in večjo dostopnost učnih možnosti in virov, ki jih ponujajo terciarne izobraževalne institucije, za študente/osebje z manj priložnostmi; • predlog bo verjetno povečal zmogljivosti za mednarodno sodelovanje institucij v tretjih državah, ki niso pridružene programu. **Zlasti za sklop 2:** • predlog zagotavlja pomemben vpliv na institucije tretjih držav, ki niso pridružene programu, zlasti na razvoj njihovih inovacijskih zmogljivosti in posodobitev njihovega upravljanja, tako da se odpirajo družbi na splošno, trgu dela in širšemu svetu. • V predlogu je jasno prikazan njegov potencialni širši vpliv na družbo in/ali gospodarski sektor. **Zlasti za sklop 3:** • v predlogu je jasno prikazano, kako bodo rezultati projekta vodili k reformam politike ali posodobitvi terciarnega izobraževanja na sistemski ravni. • V regijah 5a, 6, 8a, 9, 10 in 11 je v predlogu prikazano, kako bodo rezultati projekta vodili v trajnostno sodelovanje terciarnih izobraževalnih institucij in sektorja na danem prednostnem področju strategije EU Global Gateway.

Vloge lahko dosežejo do 100 točk. Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj 60 točk (od skupno 100 točk). Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

Na podlagi tega bodo predlogi razvrščeni po padajočem vrstnem redu glede na regijo in sklop.

Korak 2

V drugem koraku bo o predlogih, ki jih odbor za ocenjevanje predlaga za financiranje (in rezervni seznam), z delegacijami EU v zadevnih upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, potekalo posvetovanje.

Za financiranje EU se bodo ohranili samo projekti, ki so uspešno prestali posvetovanje z delegacijami EU, v mejah razpoložljivega proračuna za posamezno regijo.

DODATNE INFORMACIJE

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v znesku, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi finančnih pravil, ki se uporabljajo za sklope ukrepa in rezultate ocenjevanja.

Kot splošno pravilo in v skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

PRIPRAVA PROJEKTA

Upošteva se naslednje:

1. **zavezanost partnerskih institucij pri projektu**

Uspešen projekt krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja mora zagotoviti močno udeležbo vseh partnerskih institucij, zlasti tistih v tretjih državah, ki niso pridružene programu. S skupno odgovornostjo pri pripravi predloga bodo postale odgovorne za rezultate projektov in trajnostnost projekta. Projekti krepitve zmogljivosti lahko vključujejo pridružene partnerje, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo razširjanje in trajnostnost projekta. Za vprašanja glede upravljanja sporazuma se pridruženi partnerji ne štejejo kot del partnerstva in ne prejemajo sredstev;

2. **analiza potreb**

Ocena potreb je prvi pomemben korak v razvoju predloga krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja. Namen ocene potreb je opredeliti tista področja, ki jih je treba okrepiti, in razloge za vrzeli na teh področjih. To je podlaga za oblikovanje ustreznih ukrepov za odpravo vrzeli in s tem za krepitev zmogljivosti terciarnih izobraževalnih institucij;

3. **izvajanje in spremljanje**

Ko je analiza potreb zaključena, se lahko pripravi izvedbeni načrt za odpravo ugotovljenih vrzeli.

Upoštevati bi bilo treba naslednje osnovne elemente:

- **posodobitev/novi učni načrti:** za projekte, ki vključujejo „razvoj učnega načrta“, se pričakuje, da bodo vključevali usposabljanje za izobraževalno osebje in obravnavali povezana vprašanja, kot so zagotavljanje kakovosti in zaposljivosti diplomantov prek povezav s trgom dela. Študijske programe bi bilo treba uradno akreditirati in/ali licencirati pred koncem obdobja financiranja projekta. Poučevanje novih ali posodobljenih programov se mora začeti med življenjskim ciklom projekta z ustreznim številom študentov in prekvalificiranih učiteljev ter se mora izvajati vsaj eno tretjino trajanja projekta. Usposabljanje v okviru projektov reforme učnih načrtov je ciljno usmerjeno tudi na administrativno osebje, kot so knjižničarji, laboratorijsko osebje in informatiki. Pri projektih se močno spodbuja, da se v posodobljene učne načrte vključi delovna praksa za študente v poslovnem okolju/podjetju. Praksa mora trajati razumno dolgo, da se omogoči pridobitev potrebnih znanj in spretnosti;

- **vključenost študentov**: projekti bi morali predvideti vključenost študentov (na primer pri pripravi novih študijskih programov), in to ne le v fazi preizkušanja/pilotiranja projekta;
- **mobilnost osebja in študentov:** mobilnost mora biti usmerjena predvsem na študente iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, in osebje iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ter je namenjena: osebju (na primer vodstvenim delavcem, osebju s področja raziskav in prenosa tehnologije, tehničnemu in upravnemu osebju) na podlagi uradne pogodbe v upravičenih institucijah, ki so vključene v projekt; študentom [vpisanim v kratki cikel, prvi cikel (dodiplomska ali enakovredna stopnja), drugi cikel (magistrska ali enakovredna stopnja) in tretji ali doktorski cikel], vpisanim v eni od upravičenih institucij. Mobilnost študentov v državah članicah in tretjih državah, pridruženih programu, ter med njimi ni upravičena. Mobilnost mora trajati razumno dolgo, da se zagotovita učenje in pridobivanje potrebnih znanj in spretnosti v skladu s cilji projekta, ter praviloma ne sme biti krajša od enega tedna. Priporočljivo je, da se fizična mobilnost kombinira z virtualno mobilnostjo. Uporablja se lahko pri pripravi, podpori in nadaljnjem spremljanju dejanske mobilnosti. Organizira se lahko tudi za obravnavanje oseb s posebnimi potrebami ali manj priložnostmi, da pripomore k odpravljanju ovir za dolgotrajno dejansko mobilnost;
- **zagotavljanje kakovosti** mora biti sestavni del projekta, da se zagotovi, da projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja uspešno dosežejo pričakovane rezultate in učinek, ki presega partnerstvo. Vzpostaviti je treba ukrepe za nadzor kakovosti, vključno s kazalniki in merili uspešnosti, za zagotavljanje visokokakovostnega izvajanja projekta, ki se zaključi pravočasno in stroškovno učinkovito;
- **konzorcijski sporazum**: iz praktičnih in pravnih razlogov je zelo priporočljivo, da se med člani konzorcija sklene notranji sporazum, ki omogoča obvladovanje izrednih ali nepredvidenih okoliščin. Člani konzorcija ga lahko podpišejo na začetku projekta;
- **oprema**: za upravičene izdatke se lahko šteje samo nakup opreme, ki je neposredno povezana s cilji sklopa in izdelana najpozneje 12 mesecev pred zaključkom projekta. Oprema je namenjena izključno terciarnim izobraževalnim institucijam tretjih držav, ki niso pridružene programu, vključenih v partnerstvo, in mora biti zabeležena v uradnem inventarju terciarnih izobraževalnih institucij, za katere je bila kupljena;
- **učinek in trajnostnost:** projekti krepitve zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja naj bi imeli dolgoročni strukturni učinek v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu. Predlogi bodo morali po potrebi prikazati pričakovani učinek na treh ravneh (individualni, institucionalni in sistemski) ter vzpostaviti metodologijo in opredeliti orodja za njegovo merjenje;
- **okolju prijazno izvajanje**: projekti bi morali pri izvajanju svojih aktivnosti upoštevati okolju prijazne prakse, vključno z vodenjem projektov.
- **prost dostop**: predlog bi moral zagotoviti, da bodo pripravljena gradiva, dokumenti in mediji prosto dostopni ter promovirani z odprtimi licencami in brez nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopnje financiranja v višini 90 % in najvišjega zneska nepovratnih sredstev.

Znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- **za sklop 1**: spodbujanje dostopa do sodelovanja v terciarnem izobraževanju: med 200 000 EUR in 400 000 EUR na projekt;
- **za sklop 2**: partnerstva za preobrazbo v terciarnem izobraževanju: med 400 000 EUR in 800 000 EUR na projekt; Podpora palestinskemu digitalnemu ekosistemu na področju terciarnega izobraževanja: izbere se en sam projekt v znesku do 2 000 000 EUR;

- **za sklop 3**: projekti strukturnih reform: med 600 000 EUR in 1 000 000 EUR na projekt.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

- upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne pakete (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“, „oprema“ itd.);

- v predlogu morajo biti opisane aktivnosti/rezultati, zajeti v posameznem delovnem paketu;

- prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

- navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi);

- stroški opreme bi morali predstavljati največ 35 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU, nepovratna sredstva EU pa bodo krila 100 % upravičenih stroškov;

- sklepanje pogodb s podizvajalci bi moralo predstavljati največ 10 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU;

- finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena;

- stroški, povezani s prostovoljci, vključenimi v projekt, so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[420];

- stroški MSP na enoto niso dovoljeni.

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Poudarek bo na splošni kakovosti in obstoju merljivih ciljev v predlogu.

Več podrobnosti je na voljo v delu C „Preverjanje finančnih pogojev“, opisane pa so tudi v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

420 https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA (PIU)

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, aktivnimi na področju PIU v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, ter tretjih državah, ki niso pridružene programu. Njihov cilj je podpirati ustreznost, dostopnost in odzivnost institucij in sistemov na področju PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonila trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja.

Namen tega ukrepa je s skupnimi pobudami, ki spodbujajo sodelovanje med različnimi regijami sveta, povečati zmogljivosti ponudnikov PIU, zlasti na področju upravljanja, vodenja, vključevanja, zagotavljanja kakovosti in inovacij, da bodo bolje pripravljeni na sodelovanje z zasebnim sektorjem/družbami/podjetji/poslovnimi združenji, da bi raziskali zaposlitvene možnosti in skupaj razvili odzivne ukrepe na področju PIU. Mednarodna partnerstva bi morala prispevati k izboljšanju kakovosti PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zlasti s krepitvijo zmogljivosti osebja in učiteljev v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ter s krepitvijo povezave med ponudniki PIU in trgom dela.

Predvideno je, da projekti za krepitev zmogljivosti PIU prispevajo k širšim ciljem politike, za katere si prizadevajo Evropska komisija in tretje države, ki niso pridružene programu, ali zadevne regije, vključno z naložbenimi svežnji Global Gateway, širitveno agendo in razvojem partnerstev za privabljanje talentov in nabora talentov, kot je določeno v sporočilu Komisije o privabljanju znanj, spretnosti in talentov v EU iz aprila 2022[421].

CILJI UKREPA

Z ukrepom se bodo zlasti:

- krepila zmogljivost ponudnikov PIU za izboljšanje sodelovanja med zasebnimi in javnimi deležniki na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja za ukrepe PIU, usmerjene v povpraševanje in priložnosti;
- izboljšali kakovost in odzivnost PIU na socialno-ekonomske priložnosti in družbeni razvoj za povečanje ustreznosti zagotavljanja spretnosti za potrebe trga dela;
- uskladila ponudba PIU z lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi razvojnimi strategijami.

TEMATSKA PODROČJA

Značilnosti krepitve zmogljivosti v PIU vključujejo nekatera tematska področja, predstavljena v nadaljevanju. Predlogi bi morali biti osredotočeni na eno ali več naslednjih tem:

- učenje na delovnem mestu (za mlade in/ali odrasle);
- mehanizmi za zagotavljanje kakovosti;
- strokovni razvoj učiteljev/trenerjev v PIU;
- ključne kompetence, vključno s podjetništvom in državljanskimi kompetencami,
- javno-zasebni dialog in partnerstva na področju PIU;
- inovacije v PIU;
- zelena in digitalna znanja in spretnosti za dvojni prehod;
- STEM[422] v PIU v skladu s potrebami trga dela;
- usklajevanje spretnosti s sedanjimi in prihodnjimi zaposlitvenimi možnostmi v skladu s spodaj navedenimi regionalnimi prednostnimi nalogami;
- razvoj učnih načrtov in modulov usposabljanja.

Poleg tega lahko prijavitelji pokrivajo tematska področja, ki niso navedena zgoraj. Ta morajo dokazati, da so še posebej primerna za izpolnjevanje ciljev razpisa in opredeljenih potreb.

AKTIVNOSTI

[421] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0657.
[422] Naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika.

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s cilji in tematskimi področji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenih tematskih področij, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja.

Aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega svetovnega ukrepa morajo biti osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti organizacij, dejavnih na področju PIU, predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zajetih v ukrep.

Financirani projekti bodo lahko vključevali najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti, na primer:

- vzpostavitev in razvoj mrež ter izmenjave dobrih praks med ponudniki PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, in ponudniki PIU iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu,
- oblikovanje orodij, programov in drugega gradiva za krepitev zmogljivosti institucij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu (praktični programi usposabljanja in orodja za ocenjevanje in potrjevanje učnih izidov v PIU, posamezni akcijski načrti za sodelujoče institucije, strokovno usmerjanje in svetovanje ter metode za mentorstvo itd.),
- oblikovanje mehanizmov za vključitev zasebnega sektorja v oblikovanje in izvajanje učnih načrtov ter za zagotavljanje visokokakovostnih delovnih izkušenj učečim se v PIU,
- razvoj in prenos pedagoških pristopov, gradiva in metod za poučevanje in usposabljanje, vključno z učenjem na delovnem mestu, virtualno mobilnostjo, prosto dostopnimi učnimi viri in boljšim izkoriščanjem potenciala IKT,
- razvoj in izvajanje mednarodnih (virtualnih) dejavnosti izmenjave predvsem za osebje (vključno z učitelji in nepedagoškim osebjem, kot so ravnatelji, vodstveni delavci, svetovalci itd.).

Če se predlagajo aktivnosti mobilnosti učencev in osebja, bi morale te neposredno prispevati k ciljem projekta in biti aktivno vključene v logiko projekta kot celoto.

Predlagane aktivnosti bi morale prinesti dodano vrednost in bodo imele neposreden učinek na doseganje rezultatov projekta.

REGIONALNE PREDNOSTNE NALOGE

Razpoložljiva proračunska sredstva so razdeljena med različne svetovne regije (tj. Zahodni Balkan, vzhodno sosedstvo, države južnega Sredozemlja, podsaharska Afrika, Latinska Amerika in Karibi), obseg posameznih proračunskih ovojnic pa je različen. Predlogi bodo razvrščeni po regijah (glej spodaj identifikacijsko oznako tematike) glede na konkretno proračunsko ovojnico.

Dodatne informacije o razpoložljivih zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na portalu EU za financiranje in razpise.

EU je določila več prednostnih nalog v zvezi z geografsko uravnoteženostjo in specifičnimi cilji. Poleg tega se organizacije spodbujajo k sodelovanju s partnerji iz najrevnejših in najmanj razvitih tretjih držav, ki niso pridružene programu.

Regionalne prednostne naloge, določene za ta ukrep, so:

Če vloga vključuje eno ali več partnerskih držav ETF (Evropska fundacija za usposabljanje), bi moral predlog vsebovati dokaze o odzivu na priporočila ETF, oblikovana v ustreznih razpoložljivih poročilih za posamezne države v okviru torinskega procesa[423],[424].

Zahodni Balkan

[423] Torinski proces je participativni proces, ki vodi k na dokazi temelječi analizi politik poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državi. Torinski proces, ki je bil uveden leta 2010 in se izvaja vsaki dve leti, zagotavlja pregled stanja razvoja sistemov poklicnega izobraževanja in usposabljanja v partnerskih državah ETF ter pregled doseženega napredka in prednostnih nalog za prihodnost.
[424] https://www.etf.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/trp-assessment-reports.

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu[425], , programom reform držav kandidatk in potencialnih kandidatk[426] in/ali priporočilom Evropske fundacije za usposabljanje v okviru torinskega procesa (glej zgoraj);
- prednost bo imela mobilnost učečih se (študentov) in osebja (učiteljev, mentorjev, direktorjev, vodstvenih delavcev itd.).

Vzhodno sosedstvo

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu[427],, načrtu za rast in programu reform za Moldavijo[428], instrumentu za Ukrajino[429] in/ali priporočilom Evropske fundacije za usposabljanje v okviru torinskega procesa (glej zgoraj).

Države južnega Sredozemlja

- Prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo h gospodarskemu in naložbenemu načrtu[430], paktu za Sredozemlje[431] in/ali priporočilom Evropske fundacije za usposabljanje v okviru torinskega procesa (glej zgoraj).

Podsaharska Afrika

- Prednost bodo imele najmanj razvite države; poseben poudarek je treba nameniti tudi prednostnim državam na področju migracij; nobena država ne more dostopati do več kot 8 % sredstev, predvidenih za regijo;
- Prednost bodo imeli projekti, ki obravnavajo vsaj eno od prednostnih nalog, povezanih s strategijo Global Gateway, v podsaharski Afriki (za posamezno državo ali regijo)[432];
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k spodbujanju javno-zasebnega dialoga in učinkovitega sodelovanja med institucijami PIU in zasebnim sektorjem ter obravnavajo potrebe trga dela.

Latinska Amerika

- Prednost bodo imeli regionalni projekti (projekti, ki vključujejo več kot eno upravičeno tretjo državo, ki ni pridružena programu) ali projekti v državah z nižjimi in srednjimi dohodki;
- Prednost bodo imeli projekti, ki obravnavajo vsaj eno od prednostnih nalog, povezanih s strategijo Global Gateway, v Latinski Ameriki (za posamezno državo ali regijo)[433];
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k spodbujanju javno-zasebnega dialoga in učinkovitega sodelovanja med institucijami PIU in zasebnim sektorjem ter obravnavajo potrebe trga dela.

Karibi

- Prednost bodo imeli regionalni projekti (projekti, ki vključujejo več kot eno upravičeno tretjo državo, ki ni pridružena programu) ali projekti v najmanj razvitih državah ter državah z nižjimi in srednjimi dohodki;

---

[425] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/ip_20_1811https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/30108255-efa8-4274-962a-c24faee32734_en?filename=communication_on_wb_economic_and_investment_plan_october_2020_en.pdf.

[426] https://enlargement.ec.europa.eu/commission-implementing-decision-approving-reform-agendas-and-multiannual-work-programme-under_en.

[427] https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/swd_2021_186_f1_joint_staff_working_paper_en_v2_p1_1356457_0.pdf (Priloga 1 vsebuje gospodarski in naložbeni načrt).

[428] https://enlargement.ec.europa.eu/growth-plan-moldova-commission-proposal_sl.

[429] Glej člen 3 Uredbe (EU) 2024/792 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. februarja 2024 o vzpostavitvi instrumenta za Ukrajino: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400792.

[430] https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/joint-staff-working-document-renewed-partnership-southern-neighbourhood-economic-and-investment-plan_sl.

[431] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_sl.

[432] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

[433] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

- Prednost bodo imeli projekti, ki obravnavajo vsaj eno od prednostnih nalog, povezanih z Global Gateway, na Karibih (za posamezno državo ali regijo)[434].
- prednost bodo imeli projekti, ki prispevajo k spodbujanju javno-zasebnega dialoga in učinkovitega sodelovanja med institucijami PIU in zasebnim sektorjem ter obravnavajo potrebe trga dela.

Če bodo obravnavane zgoraj navedene regionalne prednostne naloge, bodo morali projekti pokazati, kako in v kolikšnem obsegu.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt krepitve zmogljivosti na področju PIU je sestavljen iz štirih faz:

- opredelitev in začetek projekta;
- priprava, zasnova in načrtovanje projekta;
- izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti;
- pregled projekta in ocena učinka.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**

  Opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt, opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta, popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje, oblikujte cilje projekta, zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij, opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.

- **Priprava, zasnova in načrtovanje**

  Opredelite obseg projekta in ustrezen pristop, jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta, določite razpored vključenih nalog, ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb, opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene), opredelite rezultate projekta in učne izide, pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun, pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov, opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti, sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.

- **Izvajanje in spremljanje aktivnosti**

  Izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja, spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta, opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj, opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.

- **Pregled in ocena učinka**

  Ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja; ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

Poleg tega se od projektov, kjer je to primerno in sorazmerno, pričakuje:

[434] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/erasmus-global-gateway-priorities_en.

- vključitev dolgoročnega akcijskega načrta za postopno uvajanje rezultatov projekta po zaključku projekta (na podlagi trajnostnih partnerstev), vključno z ukrepi za nadgradljivost in finančno vzdržnost,
- zagotovitev ustrezne prepoznavnosti in obsežnega razširjanja rezultatov projekta na transnacionalni, nacionalni in/ali regionalni ravni z ustreznimi partnerji.

Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta.

Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

- **Vključevanje in raznolikost**

  Program podpira projekte, ki spodbujajo socialno vključevanje in so namenjeni izboljšanju navezovanja stikov z ljudmi z manj priložnostmi, vključno z invalidi in ljudmi z migrantskim ozadjem, ter ljudmi, ki živijo na podeželskih in oddaljenih območjih, in ljudmi, ki se soočajo s socialno-ekonomskimi težavami ali drugim morebitnim virom diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

  Projekti bodo pomagali odpraviti ovire, s katerimi se te skupine srečujejo pri dostopu do priložnosti, ki jih ponuja program, prispevali pa bodo tudi k ustvarjanju vključujočih okolij, ki spodbujajo pravičnost in enakost ter se odzivajo na potrebe širše skupnosti.

- **Okoljska trajnostnost**

  Program podpira ozaveščanje o okoljskih izzivih in izzivih, povezanih s podnebnimi spremembami.

  Projekti se spodbujajo k razvijanju kompetenc v različnih sektorjih, pomembnih za trajnostnost, strategij in metodologij za zelena znanja in spretnosti, pa tudi v prihodnost usmerjenih učnih načrtov, ki bolje izpolnjujejo potrebe posameznikov.

  Program podpira tudi preizkušanje inovativnih praks, da bi učeče se, osebje in ponudnike PIU pripravil na prevzem vloge resničnih katalizatorjev sprememb (na primer varčevanje z viri, zmanjševanje porabe energije in odpadkov, nadomeščanje emisij ogljičnega odtisa, izbira trajnostne hrane in možnosti mobilnosti).

- **Digitalna razsežnost**

  Program podpira načrte za digitalno preobrazbo načrtov za primarno in sekundarno izobraževanje ter poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU). Spodbuja namensko uporabo digitalnih tehnologij.

  To vključuje razvoj digitalnih pedagoških pristopov in strokovnega znanja v zvezi z uporabo digitalnih orodij, vključno z dostopnimi in podpornimi tehnologijami ter pripravo in inovativno uporabo digitalnih izobraževalnih vsebin.

- **Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba**

  Program podpira aktivno državljanstvo in etiko pri vseživljenjskem učenju. Projekti bi morali ljudem ponuditi priložnosti za udeležbo v demokratičnem življenju ter družbenem in državljanskem udejstvovanju.

Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju, zlasti v zvezi s skupnimi vrednotami EU, načeli enotnosti in raznolikosti ter kulturno identiteto, kulturno ozaveščenostjo ter družbeno in zgodovinsko dediščino.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU PIU?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju PIU upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (**upravičenci** in **povezani subjekti**, če je ustrezno) upravičeni, morajo: • biti **pravni subjekti** (javni ali zasebni organi); • biti **dejavni na področju PIU ali na trgu dela**. Sodelujoče organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): - ponudniki PIU, - predstavniške organizacije podjetij, industrije, drugih delodajalcev ali sektorja, - nacionalni/regionalni organi za kvalifikacije, - zavodi za zaposlovanje, - raziskovalni inštituti, - agencije za inovacije, - organi za regionalni razvoj, - mednarodne organizacije; - nacionalni skladi za usposabljanje in vajeništvo; • in morajo imeti sedež v eni od upravičenih držav, tj. v **državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, iz upravičene regije**. Upravičene regije, ki jih zajema ta ukrep, so **regije 1, 2[435], 3, 9, 10 in 11** (glej del A tega vodnika). **Koordinator** mora biti organizacija, **dejavna na področju PIU**. Prijavi se v imenu vseh sodelujočih organizacij, vključenih v projekt. Ne sme biti povezani subjekt. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ne morejo biti koordinatorji. Drugi subjekti lahko sodelujejo v drugih vlogah konzorcija, kot so **pridruženi partnerji**. **Izjema:** organizacije iz Belorusije in Rusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu kot pridruženi partnerji.

[435] Organizacije iz Belorusije (regija 2) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.

Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj **štirih prijaviteljev** (ki so upravičenci in ne povezani subjekti ali pridruženi partnerji) **iz vsaj treh upravičenih držav**:
	• vsaj dveh držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu;
	  ○ vsaka od teh sodelujočih držav mora vključevati vsaj eno organizacijo;
	• vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu:
	  ○ vsaj dve organizaciji iz sodelujoče upravičene tretje države/držav, ki niso pridružene programu, iz iste regije;
	  ○ organizacije iz različnih upravičenih regij ne morejo sodelovati v istih projektih. Medregionalni projekti niso upravičeni.
	Konzorcij mora vključevati vsaj enega ponudnika PIU na ravni sekundarnega izobraževanja (raven ISCED 3).
	Število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, **ne sme biti večje** od števila organizacij iz upravičenih tretjih držav, ki niso pridružene programu.
	Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri sestavi konzorcija.

Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v **državah organizacij, ki sodelujejo v projektu**. Če je to **upravičeno** glede na cilje ali izvajanje projekta: ▪ se lahko aktivnosti izvajajo tudi na **sedežu institucije Evropske unije**, čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo; ▪ se lahko aktivnosti, ki vključujejo **izmenjavo in promocijo rezultatov**, izvajajo tudi na ustreznih tematskih transnacionalnih dogodkih/konferencah v drugih državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali **36 mesecev** (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) prek portala EU za financiranje in javna naročila. **Identifikacijske oznake razpisa:** • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-WB** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU na Zahodnem Balkanu • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-NE** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU v vzhodnem sosedstvu • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-SMC** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU v državah južnega Sredozemlja • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-SSA** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU v podsaharski Afriki • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-LA** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU v Latinski Ameriki • **ERASMUS-EDU-2027-CB-VET-CA** – Krepitev zmogljivosti na področju PIU na Karibih Pred prijavo si oglejte ustrezna pogosta vprašanja na portalu EU za financiranje in razpise.

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **12. maja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Uporabljajo se v nadaljevanju navedena merila.

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	▪ **Povezava s cilji, tematskimi področji, horizontalnimi vidiki in krepitvijo zmogljivosti**: predlog je jasen ter v skladu s cilji in tematskimi področji ter horizontalnimi vidiki ukrepa, zlasti so jasno opredeljene aktivnosti krepitve zmogljivosti in namenjene dejanski krepitvi zmogljivosti, zlasti sodelujočih organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ▪ **regionalne prednostne naloge**: predlog se izrecno sklicuje na in obravnava regionalne prednostne naloge, vključno z ustreznimi dokumenti politike, navedenimi v okviru tega ukrepa; ▪ **vrednote EU**: predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	▪ **Lokalne potrebe in okvir:** predlog temelji na temeljiti analizi potreb sodelujočih organizacij, končnih upravičencev in ciljnih skupin iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, in je izvedljiv v njihovih lokalnih okvirih; ▪ **skladnost in metodologija:** splošna zasnova projekta zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta. V predlogu je predstavljen skladen in celovit nabor ustreznih aktivnosti in storitev za izpolnjevanje opredeljenih potreb in doseganje pričakovanih rezultatov. Obstajajo ustrezne faze za pripravo, izvedbo, spremljanje, uporabo, ocenjevanje in razširjanje; ▪ **delovni načrt:** delovni načrt je jasen, verodostojen, uravnotežen, veljaven, za aktivnosti in rezultate pa so uporabljeni kvalitativni in kvantitativni kazalniki; ▪ **izbor udeležencev:** iz predloga je razvidno, da je kakovost ureditev za izbor udeležencev, ki sodelujejo pri aktivnostih predloga, v skladu s cilji vključevanja in raznolikosti; ▪ **priznavanje in potrjevanje:** predlog predvideva veljavne ureditve za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledno uporabo evropskih orodij za preglednost in priznavanje (EOK[436], EQAVET[437], Europass[438], ESCO[439] in ustrezni okviri kompetenc, kot so DigComp[440], EntreComp[441], LifeComp[442], GreenComp[443]); ▪ **ukrepi za nadzor kakovosti:** predlog vsebuje ukrepe za nadzor kakovosti, katerih cilj je zagotoviti visokokakovostno izvedbo projekta, pravočasno dokončanje in porabo sredstev v okviru proračuna; ▪ **stroškovna učinkovitost:** predlog je stroškovno učinkovit ter izpolnjuje cilj, da se

[436] https://europass.europa.eu/sl/european-qualifications-framework-eqf.
[437] https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1536&langId=sl.
[438] https://europass.europa.eu/sl/orodja-europass.
[439] https://esco.ec.europa.eu/sl.
[440] https://digital-skills-jobs.europa.eu/en/actions/european-initiatives/digital-competence-framework-digcomp.
[441] https://joint-research-centre.ec.europa.eu/entrecomp-entrepreneurship-competence-framework_sl.
[442] https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/lifecomp-european-framework-personal-social-and-learning-learn-key-competence_sl.
[443] https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/greencomp-european-sustainability-competence-framework_sl.

	posamezni aktivnosti dodelijo ustrezna sredstva; proračun je uravnotežen in upošteva cilj projektov čezmejnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, tj. podpirati ustreznost, dostopnost in odzivnost institucij in sistemov na področju PIU v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ▪ **aktivnosti mobilnosti:** ukrepi za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti so ustrezni[444] (če so aktivnosti mobilnosti del vloge). ▪ **inovativnost**: predlog upošteva najsodobnejše metode, tehnike in prejšnje podobne pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije, vodi do inovativnih rezultatov in rešitev na svojem področju na splošno ali v geografskem okviru, v katerem se projekt izvaja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	▪ **Sestava**: predlog vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta. Iz predloga je razvidno, da ima usklajevalni subjekt zanesljive in dokazane izkušnje na področju PIU ter da so ponudniki PIU na ravni sekundarnega izobraževanja (ISCED 3) dejavno vključeni. ▪ **zavezanost**: prispevek partnerjev projekta je precejšen in ustrezen ter se dopolnjuje, predlog izkazuje vključenost, zavezanost in odgovornost partnerjev za posebne cilje in rezultate, zlasti iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, ▪ **Usklajevanje in sodelovanje**: predlog izkazuje obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo, sodelovanje in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek (največ 20 točk)	• **Učinek:** iz predloga je razviden učinek o na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskih ciklom projekta (kratkoročni učinki) in po njem (srednje- in dolgoročni učinki), o na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; o ali so kazalniki učinka zanesljivi (specifični, merljivi, dosegljivi, ustrezni in časovno opredeljeni)? • **Razširjanje in izkoriščanje rezultatov**: predlog vsebuje načrt za razširjanje rezultatov z jasnimi in ustreznimi cilji; zagotavlja odprt dostop do ustvarjenih rezultatov in kaže, kako bodo partnerji in drugi deležniki uporabili rezultate projekta. Zagotavlja načine za merjenje uporabe v življenjskem ciklu projekta in po njem; • **trajnostnost:** kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate. Če je ustrezno, kako bo zasebni sektor vključen med financiranjem projekta in po njem.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo skupno doseči vsaj **70** točk (od skupno 100 točk). Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsakem od zgoraj navedenih meril za dodelitev (tj. najmanj 20 točk za merilo „Ustreznost projekta“, najmanj 15 točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“ ter 10 točk za merili „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ in „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost

[444] Glej „Zaščita, zdravje in varnost udeležencev“ v delu A tega vodnika ter druge zahteve in priporočila, ki veljajo za projekte mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1.

zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

- Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek z doseganjem naslednjih rezultatov: tesnejše povezave sistemov PIU tretjih držav, ki niso pridružene programu, in njihovimi trgi dela,
- izboljšane povezave med profili PIU ter lokalnimi/regionalnimi/nacionalnimi strategijami in prednostnimi nalogami;
- izboljšane zmogljivosti ponudnikov PIU, zlasti na področjih upravljanja, vodenja, vključevanja, zagotavljanja kakovosti, inovacij in internacionalizacije,
- večja izpostavljenost osebja, vodstvenih delavcev, oblikovalcev politik in višjih učiteljev pristopom, ki zbližujejo trg dela ter PIU,
- izboljšanje znanja ter tehničnih, vodstvenih in pedagoških spretnosti učiteljev in trenerjev v PIU,
- boljši prispevek učiteljev/trenerjev, učečih se v PIU in delodajalcev v učne načrte, oblikovanje profilov in reformo usposabljanja,
- izboljšana raven kompetenc, znanj in spretnosti ter možnosti za zaposljivost učečih se v PIU,
- okrepljeno sodelovanje v različnih regijah sveta s skupnimi pobudami,
- razvoj kompetenc sodelujočih organizacij v zvezi z okoljsko trajnostnostjo,
- izboljšane digitalne spretnosti ter kompetence ciljne javnosti z ustreznimi aktivnostmi in pobudami,
- povečanje socialnih in medkulturnih kompetenc na področju PIU.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami brez nesorazmernih omejitev do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini **80 %**.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je **500 000 EUR**.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški finančnih revizij niso dovoljeni.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[445].

[445] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

Dovoljeni so stroški MSP na enoto za lastnike MSP. Morali bi biti v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za lastnike MSP[446].

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

- upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
- v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu,
- prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev pavšalnega zneska, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu),
- navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi),
- sklepanje pogodb s podizvajalci bi moralo predstavljati največ 10 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU.

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bo omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

[446] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-sme-owners-natural-persons_en.pdf.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE

Projekti za krepitev zmogljivosti na področju mladine so projekti mednarodnega sodelovanja, ki temeljijo na večstranskih partnerstvih med organizacijami, dejavnimi na področju mladine, v EU in državah, pridruženih programu, na eni strani in organizacijami, dejavnimi na področju mladine, v tretjih državah, ki niso pridružene programu, na drugi strani. Kar zadeva zadnjenavedene države, je ta ukrep namenjen izključno državam v regiji 1 (Zahodni Balkan), regiji 2 (vzhodno sosedstvo), regiji 3 (južno Sredozemlje) in regiji 9 (podsaharska Afrika). Namen projektov je podpirati mednarodno sodelovanje na področju mladine in neformalnega učenja kot dejavnik trajnostnega socialno-ekonomskega razvoja in dobrobiti med mladinskimi organizacijami in mladimi.

CILJI UKREPA

Ukrep je namenjen organizacijam, dejavnim na področju mladine, njegovi cilji pa so:

- povečati zmogljivosti organizacij, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja;
- spodbujati neformalne učne aktivnosti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, predvsem v organizacijah, ki so ciljno usmerjene v mlade z manj priložnostmi, ter spodbujati udeležbo mladih v vsej njihovi raznolikosti, da se izboljša njihova raven kompetenc in priložnosti za ukrepanje ter da se tako omogoči aktivna udeležba mladih v družbi;
- podpirati razvoj mladinskega dela v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter izboljšati njegovo kakovost in prepoznavnost;
- spodbujati razvoj, testiranje in uvajanje shem in programov, ki organizacijam omogočajo krepitev neformalne učne mobilnosti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- podpirati organizacije v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, da prispevajo k izvajanju strategije EU za mlade (2019–2027), vključno z 11 evropskimi cilji mladih, evropski agendi za mladinsko delo, akcijskemu načrtu za mlade v okviru zunanjega delovanja EU (2022–2027) ter nadaljnjemu ukrepanju po evropskem letu spretnosti 2023;
- podpirati tesnejše vključevanje organizacij iz držav kandidatk in potencialnih kandidatk v mladinski dialog EU;
- na področju mladine podpirati cilje pakta za Sredozemlje[447] v njegovih ciljnih državah (regija 3);
- spodbujati sodelovanje s skupnimi pobudami mladinskih organizacij v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, na eni strani in tretjih državah, ki niso pridružene programu, v različnih regijah sveta, upravičenih do tega ukrepa, na drugi strani;
- spodbujati udeležbo manjših organizacij ter organizacij z oddaljenih območij in iz manjših krajev;
- krepiti sinergije in dopolnjevanje med mladinskimi organizacijami, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja, ter formalnimi sistemi izobraževanja in/ali trgom dela.

DODATNI POSEBNI CILJI ZA PROJEKTE, NAMENJENE REGIJI 9 (PODSAHARSKA AFRIKA)

Splošni cilji, opisani v oddelku zgoraj, se uporabljajo tudi za projekte, namenjene regiji 9. Poleg tega je ta ukrep samo za regijo 9 razvit v okviru afriško-evropske mladinske akademije[448] in bo prispeval tudi k doseganju ciljev vodilne pobude za mobilnost mladih v Afriki. Ta pobuda je del naložbenega svežnja strategije Global Gateway Afrika-Evropa za povečanje strateškega sodelovanja med EU in Afriko na področju učne mobilnosti in mladih na obeh celinah ter prispeva k ciljem njegovih politik. Pobuda prispeva k akcijskemu načrtu za mlade v zunanjem delovanju (2022–2027) in zavezam, sprejetim na 6. vrhu EU-Afriška unija leta 2022.

V tem okviru je cilj krepitve zmogljivosti na področju mladine, namenjene podsaharski Afriki, tudi podpora projektom, ki spodbujajo mobilnost mladih, da bi spodbudili njihovo dejavno udeležbo v družbi ter jim pomagali pridobiti in razviti kompetence za življenje in njihovo poklicno prihodnost.

[447] https://north-africa-middle-east-gulf.ec.europa.eu/joint-communication-pact-mediterranean_sl.
[448] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway/youth-mobility-africa_en.

prijavitelje se spodbuja, naj dajo prednost najmanj razvitim državam v tej regiji in posebno pozornost namenijo prednostnim državam na področju migracij[449]; nobena država ne bo imela dostopa do več kot 8 % sredstev, predvidenih za to regijo.

TEMATSKA PODROČJA

Predlogi bi morali biti osredotočeni na podporo mladinskim organizacijam, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja, na enem ali več naslednjih tematskih področij:

- politična udeležba, državljansko udejstvovanje in dialog z nosilci odločanja;
- vključevanje mladih z manj priložnostmi;
- demokracija, pravna država in vrednote, vodilna vloga mladih;
- opolnomočenje/udejstvovanje/zaposljivost mladih,
- mir in sprava po konfliktih;
- okolje in podnebje;
- nediskriminacija in enakost spolov;
- digitalne (vključno z umetno inteligenco) in podjetniške spretnosti.

AKTIVNOSTI

Aktivnosti, pomembne za projekte, namenjene vsem upravičenim regijam

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s splošnimi in posebnimi cilji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenih tematskih področij, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja. Pomembno je, da morajo biti aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega ukrepa osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti **mladinskih organizacij, da bodo bolje usposobljene za podpiranje mladih, predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, zajetih v ukrep**.

Financirani projekti bodo lahko vključevali **najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti** mladinskih organizacij, ki delajo z mladimi zunaj okvira formalnega učenja, ki:

- prispevajo k spodbujanju dialoga o politikah, sodelovanja, mreženja in izmenjave praks;
- spodbujajo strateško sodelovanje med mladinskimi organizacijami na eni strani in javnimi organi, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, na drugi strani;
- spodbujajo sodelovanje med mladinskimi organizacijami in organizacijami, dejavnimi na področju izobraževanja in usposabljanja, ter organizacijami, dejavnimi na trgu dela;
- krepijo zmogljivosti mladinskih svetov, mladinskih platform ter lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov, ki obravnavajo mladino, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- krepijo zmogljivosti upravljanja, vodenja in inovacij ter vodilno vlogo in internacionalizacijo mladinskih organizacij, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- podpirajo pripravo kampanj za obveščanje in ozaveščanje s strani mladinskih organizacij, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter razvoj informacijskih, komunikacijskih in medijskih orodij;
- pomagajo mladinskim organizacijam, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, pri razvoju metod, orodij in gradiv za mladinsko delo, vključno s podpiranjem pobud za soustvarjanje in sooblikovanje projektov, ki omogočajo participativno oblikovanje projektov;
- pomagajo mladinskim organizacijam, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, pri ustvarjanju novih oblik izvajanja mladinskega dela ter zagotavljanja usposabljanja in podpore; lajšajo neformalno učno mobilnost.

[449] Za najmanj razvite države glej DAC-List-of-ODA-Recipients-for-reporting-2024-25-flows.pdf
V nadaljevanju so navedene tretje države, ki so prednostne države na področju migracij in niso pridružene programu: Burkina Faso, Kamerun, Čad, Slonokoščena obala, Džibuti, Eritreja, Etiopija, Gambija, Gana, Gvineja, Mali, Mavretanija, Niger, Nigerija, Senegal, Somalija, Južni Sudan in Sudan.

Primeri aktivnosti so:

- razvoj orodij in metod za družbeni in poklicni razvoj mladinskih delavcev in trenerjev;
- razvoj metod neformalnega učenja, zlasti tistih, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno s spretnostmi medijske pismenosti;
- razvoj novih oblik programov praktičnega usposabljanja in simulacij primerov iz resničnega življenja v družbi;
- razvoj novih oblik mladinskega dela, zlasti strateške uporabe odprtega in prilagodljivega učenja, virtualnega sodelovanja, prosto dostopnih učnih virov (PDUV) in boljše uporabe potenciala IKT;
- organizacija dogodkov/seminarjev/delavnic/izmenjave dobrih praks za sodelovanje, mreženje, ozaveščanje in vzajemno učenje;
- organizacija aktivnosti mobilnosti za mladinske delavce, da bi testirali orodja in metode, razvite v okviru partnerstva. Opozoriti je treba, da morajo biti aktivnosti mobilnosti drugotnega pomena v primerjavi z glavnimi cilji ukrepa, poleg tega morajo biti pomembne za doseganje teh ciljev in ga podpirati.

Dodatne obvezne aktivnosti za projekte, namenjene regiji 9 (podsaharska Afrika)
Za predloge, namenjene regiji 9, mora vloga vključevati mladinske izmenjave **in/ali** aktivnosti udejstvovanja mladih, kot je opisano spodaj.

Mladinske izmenjave[450]
Mladinske izmenjave so srečanja skupin mladih[451] iz različnih držav – za ta ukrep iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, na eni strani in držav podsaharske Afrike na drugi strani –, ki se za kratek čas zberejo, da bi skupaj izvajali program neformalnega učenja (delavnice, vaje, razprave, igranje vlog, simulacije, dejavnosti na prostem itd.) na temo, ki jih zanima[452]. Kakovostna mladinska izmenjava:

- temelji na jasno opredeljenih potrebah mladih udeležencev; temelji na njihovem dejavnem in neposrednem sodelovanju pri pripravi, izvajanju in spremljanju aktivnosti,
- vključuje različne skupine udeležencev in gradi na tej raznolikosti;
- spodbuja udeležence k razmisleku o temah v skupnem interesu in s skupnimi vrednotami,
- mora imeti vzpostavljene učinkovite postopke in ureditve za spodbujanje in zagotavljanje varnosti, zaščite in nediskriminacije udeležencev, zlasti v primeru mladoletnih,
- zagotavlja, da sodelujoče organizacije priznavajo rezultate neformalnega in priložnostnega učenja udeležencev.

Aktivnosti udejstvovanja mladih
Aktivnosti zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja, ki spodbujajo in olajšujejo udeležbo mladih v demokratičnem življenju. Sestavljajo jih delavnice, srečanja, seminarji ali drugi dogodki, na katerih se zberejo mladi iz različnih držav (iz podsaharske Afrike ter držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu) in ki jim nudijo prostor za informacije, razpravo in dejavno sodelovanje pri vprašanjih, pomembnih za njihovo vsakdanje življenje. Cilji teh dejavnosti so:

- mladim omogočiti priložnosti za udejstvovanje in učenje sodelovanja v civilni družbi,
- jih ozaveščati o skupnih vrednotah in temeljnih pravicah ter prispevati k doseganju enega ali več 11 evropskih ciljev mladih[453],
- povečati odpornost mladih na dezinformacije, napačne informacije in propagando,
- opolnomočiti mlade, da vplivajo na politike, ki vplivajo na njihovo življenje, z združevanjem odločevalcev na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni.

[450] Kandidati, ki želijo organizirati mladinske izmenjave z regijami 1, 2 in 3, so opozorjeni, da je to mogoče v okviru ključnega ukrepa 1 – glej oddelek „Učna mobilnost na področju mladine“ tega vodnika za prijavitelje.
[451] Za ta ukrep starih med 18 in 30 let.
[452] Naslednje aktivnosti niso možne: akademski študijski obiski, izmenjave, katerih cilj je finančni dobiček, izmenjave, ki se lahko štejejo za turizem, festivali, počitniška potovanja, turneje, zakonsko določena srečanja, usposabljanja, ki jih odrasli izvajajo za mlade.
[453] https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_sl.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt za krepitev zmogljivosti na področju mladine ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje[454], in sicer so te faze na primer (1) opredelitev in začetek projekta; (2) priprava, zasnova in načrtovanje projekta; (3) izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter (4) pregled projekta in ocena učinka.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**: opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt, opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta, popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje, oblikujte cilje projekta, zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij, opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.;
- **priprava, zasnova in načrtovanje**: opredelite obseg projekta in ustrezen pristop, jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta, določite razpored vključenih nalog, ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb, opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene), opredelite rezultate projekta in učne izide, pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun, pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov, opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti, sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.;
- **izvajanje in spremljanje aktivnosti**: izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja, spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta, opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj, opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.;
- **pregled in ocena učinka**: ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja, ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

<u>Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:</u>

poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri

[454] Opozoriti je treba, da medtem ko se lahko pripravljalne aktivnosti začnejo, preden je predlog predložen ali izbran za financiranje, lahko stroški nastanejo in se aktivnosti začnejo izvajati šele po podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte. Pri projektih se močno spodbuja predvsem uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju v svetu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU MLADINE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju mladine upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: pravne osebe: • nevladne organizacije (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami in nacionalnimi mladinskimi sveti), ki delujejo na področju mladine, • javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ki delujejo na področju mladine, • vključene so lahko tudi druge javne ali zasebne organizacije, vendar ne kot koordinatorji; – biti zakonito ustanovljeni v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali v tretjih državah, ki niso pridružene programu, iz regij 1 (Zahodni Balkan), 2 (vzhodno sosedstvo[455]), 3 (države južnega Sredozemlja) ali 9 (podsaharska Afrika). Upoštevajte, da so organizacije iz držav podsaharske Afrike upravičene do sodelovanja, vendar ne kot koordinatorke. Glej tudi poglavje „Upravičene države“ v delu A Vodnika za prijavitelje. Ista organizacija kot koordinatorka ne more oddati več kot ene prijave v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj štirih prijaviteljev (ki so upravičenci in ne povezani subjekti), ki izpolnjuje naslednje pogoje: • najmanj en pravni subjekt iz države članice EU ali tretje države, pridružene programu; • najmanj dva pravna subjekta iz dveh različnih upravičenih tretjih držav, ki nista pridruženi programu in pripadata isti upravičeni regiji, navedeni zgoraj v oddelku „Kdo se lahko prijavi?“;

[455] Organizacije iz Belorusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Organizacije iz Armenije in Azerbajdžana so upravičene do sodelovanja, vendar ne kot koordinatorke.

	○ organizacije iz različnih upravičenih regij ne morejo sodelovati v istih projektih. Medregionalni projekti niso upravičeni. Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri sestavi konzorcija.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti morajo potekati v državah organizacij prijaviteljic (koordinatorja, upravičencev in morebitnih povezanih subjektov). V ustrezno utemeljenih primerih se lahko aktivnosti izvajajo tudi v drugih državah upravičenkah tega ukrepa.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali od 12 do 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-YOUTH-2027-CB
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **2. marca do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	▪ Ustreznost predloga glede na cilje ukrepa; ▪ predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. ▪ V kolikšni meri: ○ analiza potreb temelji na preverljivih splošnih in posebnih podatkih, povezanih s konkretnimi razmerami prijaviteljev, partnerjev in ciljnih skupin; ○ so cilji jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine; ○ je inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; ○ so aktivnosti za krepitev zmogljivosti jasno opredeljene in namenjene krepitvi zmogljivosti sodelujočih organizacij; ○ bo projekt izboljšal zmogljivost mladinskih organizacij, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, za vključevanje mladih z manj priložnostmi. Samo za projekte, namenjene regiji 9: ustreznost mladinskih izmenjav ali aktivnosti udejstvovanja mladih za splošne cilje projekta na področju krepitve zmogljivosti.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	▪ Jasnost, konkretnost in kakovost programa dela, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje; ▪ ustreznost in kakovost predlagane metodologije za obravnavanje ugotovljenih potreb; ▪ usklajenost ciljev projekta in aktivnosti, ki se spodbujajo; ▪ kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim paketom, z njihovimi cilji in rezultati; ▪ kakovost predlaganih metod neformalnega učenja; ▪ kakovost ureditev za priznavanje in vrednotenje učnih izidov udeležencev ter dosledna uporaba evropskih orodij za preglednost in priznavanje; ▪ obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; ▪ v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim; ▪ dokaz, ki upravičuje potrebo in ustreznost ukrepov za izbor in/ali vključevanje udeležencev v aktivnosti mobilnosti, če obstajajo (glej „Zaščita, zdravje in varnost udeležencev“ v delu A tega vodnika ter druge zahteve in priporočila, ki veljajo za projekte mobilnosti v okviru ključnega ukrepa 1.); ▪ Samo za projekte, namenjene regiji 9: ustreznost ukrepov za zagotavljanje kakovosti mladinskih izmenjav ali aktivnosti udejstvovanja mladih, varnosti in zaščite udeležencev ter upoštevanje dejanskih ovir za mobilnost (na primer vizumski postopek); uporaba načela aktivne udeležbe mladih in načrtovano vključevanje udeležencev v vseh fazah mladinskih izmenjav ali aktivnosti udejstvovanja mladih ukrepi, ki jih morajo sprejeti sodelujoče organizacije, da bi zagotovile trdno učno razsežnost mladinskih izmenjav in aktivnosti udejstvovanja mladih ter priznavanje učnih izidov (vključno s postopkom razmisleka za opredelitev in dokumentiranje učnih rezultatov udeležencev, po možnosti z uporabo evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass).
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	▪ V kolikšni meri: - projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; - sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; ▪ obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek (največ 20 točk)	▪ Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; ▪ morebitni učinek projekta: - na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem, - glede zmogljivosti, ki so jih pridobile sodelujoče organizacije, da opolnomočijo mlade in spodbujajo njihovo dejavno udeležbo v aktivnostih, ki se izvajajo zunaj projekta, - na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; ▪ kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; ▪ če je ustrezno, opis, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; ▪ kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate. ▪ Samo za projekte, namenjene regiji 9: v kolikšni meri mladinske izmenjave ali aktivnosti udejstvovanja mladih resnično koristijo sodelujočim organizacijam in posameznim vključenim udeležencem ter imajo lahko širši učinek (npr. na lokalni, regionalni, nacionalni ali transnacionalni ravni).

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek z izboljšanjem zmogljivosti mladinskih organizacij, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, in sicer s tem, da:

- prispevajo k prednostnim nalogam „angažiranje, povezovanje, opolnomočenje“ iz strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, k evropski agendi za mladinsko delo in akcijskemu načrtu za mlade v zunanjem delovanju EU (2022–2027)[456].
- temeljijo na rezultatih evropskih ciljev mladih, mladinskega dialoga in drugih projektov na področju mladine;
- izboljšujejo vključenost mladih v demokratično življenje v smislu aktivnega državljanstva in sodelovanja z nosilci odločanja (opolnomočenje, nove spretnosti, vključenost mladih v zasnovo projekta itd.), zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- izboljšujejo podjetniške in inovacijske zmogljivosti mladih v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- delujejo na transnacionalni ravni, hkrati pa zagotavljajo vključevalnost, solidarnost in trajnostnost;
- spodbujajo transnacionalno učenje in sodelovanje med mladimi in odločevalci, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter prispevajo k njima;
- nadgrajujejo obstoječe prakse in navezovanje stikov tudi prek meja partnerstva, vključno z dobrim izkoriščanjem digitalnih sredstev za povezanost v vseh okoliščinah, tudi v primeru oddaljenosti, izolacije ali omejitve gibanja;
- povezujejo svoje rezultate z lokalnimi skupnostmi, ustvarjajo zaposlitvene možnosti in podpirajo inovativne ideje, ki bi se lahko ponovile in nadgradile v drugih okoljih v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- izkazujejo vključevanje ciljnih skupin z manj priložnostmi in posameznikov v tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter so jim dostopni;
- razvijajo nova orodja in metode neformalnega učenja, zlasti tiste, ki spodbujajo pridobitev/izboljšanje kompetenc, vključno z inovativnimi praksami za spretnosti medijske pismenosti, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med mladimi, vključenimi v mladinske organizacije,
- samo za projekte, namenjene regiji 9, in v skladu s cilji vodilne pobude za mobilnost mladih v Afriki, bi morale načrtovane mladinske izmenjave ali aktivnosti udejstvovanja mladih podpirati opolnomočenje afriške mladine, npr. za trajnostno zaposljivost in aktivno državljanstvo, ter okrepiti politični dialog, usklajevanje in vrednotenje sodelovanja med afriškimi in evropskimi partnerji.

[456] https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/youth/youth-action-plan_en.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Nepovratna sredstva bodo nepovratna sredstva v pavšalnem znesku. To pomeni, da bo povrnjen fiksni znesek na podlagi pavšalnega zneska ali financiranja, ki ni povezano s stroški. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta in stopnje financiranja v višini 80 %.

Projekti, namenjeni regijam 1, 2 in 3: najvišji prispevek EU na projekt je 300 000 EUR.

Projekti, namenjeni regiji 9 (podsaharska Afrika): najvišji prispevek EU na projekt je 450 000 EUR, vključno z mladinskimi izmenjavami in aktivnostmi udejstvovanja mladih.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad ni dovoljena.

Stroški prostovoljcev niso dovoljeni.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

- Upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne pakete[457] (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
- v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;
- prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
- navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).
- V primeru podizvajanja lahko to obsega največ 10 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU in mora biti ustrezno utemeljeno.

Samo za projekte, namenjene regiji 9: vloge morajo vključevati poseben delovni paket za posamezno mladinsko izmenjavo ali aktivnost udejstvovanja mladih. Proračun tega delovnega paketa mora biti skladen s predlaganimi izložki projektov v smislu števila mobilnosti, pri čemer je treba ustrezno upoštevati vse druge dejavnike, trajanje predlaganih aktivnosti, potne stroške ter morebitne izredne stroške.

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev ocene. Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev. Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

[457] Delovni paket je opredeljen kot sklop aktivnosti, ki prispevajo k doseganju skupnih posebnih ciljev.

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA

Projekti krepitve zmogljivosti so mednarodni projekti sodelovanja na podlagi večstranskih partnerstev med organizacijami, dejavnimi na področju športa v državah programa in tretjih državah, ki niso pridružene programu, v regiji 1 (Zahodni Balkan) in regiji 2 (vzhodno sosedstvo). Njihov cilj je podpirati športne dejavnosti in politike v tretjih državah, ki niso pridružene programu, kot gonilo za spodbujanje vrednot in izobraževalno orodje za spodbujanje osebnega in družbenega razvoja posameznikov ter izgradnjo bolj povezanih skupnosti.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so:

- povečanje zmogljivosti organizacij za množični šport;
- spodbujanje športne in telesne aktivnosti v tretjih državah, ki niso pridružene programu;
- spodbujanje socialnega vključevanja prek športa;
- spodbujanje pozitivnih vrednot prek športa (kot so poštena igra, strpnost, skupinski duh);
- spodbujati sodelovanje v različnih regijah sveta s skupnimi pobudami.

TEMATSKA PODROČJA/POSEBNI CILJI

Predlogi bi se morali osredotočiti na nekatera tematska področja, opredeljena v fazi načrtovanja programov. Primeri posebej pomembnih področij so:

- spodbujanje skupnih vrednot, nediskriminacije in enakosti spolov prek športa;
- razvijanje spretnosti (prek športa), potrebnih za izboljšanje socialne vključenosti skupin z manj priložnostmi (na primer neodvisnost, vodenje itd.);
- vključevanje migrantov;
- sprava po konfliktih.

AKTIVNOSTI

Predlagane aktivnosti morajo biti neposredno povezane s splošnimi in posebnimi cilji ukrepa, kar pomeni, da morajo ustrezati enemu ali več zgoraj navedenih tematskih področij, poleg tega morajo biti podrobno opisane v opisu projekta, ki zajema celotno obdobje izvajanja. Nazadnje, aktivnosti projektov v okviru tega mednarodnega svetovnega ukrepa morajo biti osredotočene na gradnjo in krepitev zmogljivosti športnih organizacij predvsem v tretjih državah, ki niso pridružene programu, iz regije 1 ali regije 2.

Financirani projekti bodo lahko vključevali najrazličnejše aktivnosti sodelovanja, izmenjave, obveščanja in druge aktivnosti, na primer:

- vzpostavljanje in razvoj mrež med organizacijami/državami/regijami,
- razvoj in izvajanje izmenjav dobrih praks/zamisli,
- izvajanje skupnih športnih aktivnosti in spremljajočih izobraževalnih dogodkov,
- uvedbo, preizkušanje, izmenjavo in izvajanje novih oblik metod neformalnega učenja, orodij, praks in gradiva s praktičnim usposabljanjem in mobilnostjo športnega učenja,
- ozaveščanje o vprašanjih diskriminacije skupin z manj priložnostmi v športu,
- podpiranje izgradnje angažirane in aktivne civilne družbe.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt za krepitev zmogljivosti na področju športa ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje[458], in sicer opredelitev in začetek projekta, priprava, zasnova in načrtovanje projekta, izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter pregled projekta in ocena učinka.

Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek**: opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt, opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta, popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje, oblikujte cilje projekta, zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij, opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.,
- **priprava, zasnova in načrtovanje**: opredelite obseg projekta in ustrezen pristop, jasno opišite predlagano metodologijo, ki zagotavlja skladnost med cilji in aktivnostmi projekta, določite razpored vključenih nalog, ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb, opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene), opredelite rezultate projekta in učne izide, pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun, pripravite načrt izvajanja projekta ter dober in realističen načrt obveščanja, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov, opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti, sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.
- **izvajanje in spremljanje aktivnosti**: izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja, spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta, opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj, opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.
- **pregled in ocena učinka**: ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja, ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta

poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov krepitve zmogljivosti in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na

[458] Opozoriti je treba, da medtem ko se lahko pripravljalne aktivnosti začnejo, preden je predlog predložen ali izbran za financiranje, lahko stroški nastanejo in se aktivnosti začnejo izvajati šele po podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju v svetu.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA PROJEKT ZA KREPITEV ZMOGLJIVOSTI NA PODROČJU ŠPORTA?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za krepitev zmogljivosti na področju športa upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: – biti pravni subjekti (javni ali zasebni organi); – biti dejavni na področju športa; – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu, iz regije 1 (Zahodni Balkan) ali regije 2 (vzhodno sosedstvo)[459]. Koordinator konzorcija mora biti neprofitna organizacija. Take organizacije so lahko na primer: • javni organ, pristojen za področje športa na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; • športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; • nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje; • organizacija, ki zastopa gibanje „šport za vse“; • organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti; • organizacija, ki zastopa sektor rekreativnih dejavnosti. Da se Rusiji, ki je odgovorna za vojno agresijo proti Ukrajini[460], prek športa ne bi podeljevala legitimnost ali korist za ugled, da cilj ukrepa spodbujanja integritete in vrednot v športu ne bi bil ogrožen in da bi se obenem zaščitila ugled programa in uporaba sredstev EU, naslednji subjekti v nobeni vlogi niso upravičeni do sodelovanja v tem ukrepu: 1. mednarodni športni vodstveni organi, ki ruskim športnikom dovoljujejo tekmovanje na športnih prireditvah s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov; 2. subjekti, ki organizirajo športne prireditve, na katerih ruski športniki sodelujejo s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov.

[459] Organizacije iz Belorusije niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Organizacije iz Armenije in Azerbajdžana so upravičene do sodelovanja, vendar ne kot koordinatorke.
[460] Glej sklepe Evropskega sveta: https://www.consilium.europa.eu/media/4tglqede/en-20261016-european-council-conclusions.pdf.

Sestava konzorcija	Projekti krepitve zmogljivosti so transnacionalni in vključujejo vsaj **štiri organizacije iz najmanj treh držav in upoštevajo naslednje pogoje**. - Najmanj ena in največ dve organizaciji iz držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu. Če sta vključeni dve organizaciji, ne moreta biti iz iste države članice EU ali tretje države, pridružene programu. - Najmanj dve organizaciji iz vsaj ene upravičene tretje države, ki ni pridružena programu, iz regije 1 (Zahodni Balkan) ali regije 2 (vzhodno sosedstvo). Organizacije iz regij 1 in 2 ne morejo sodelovati pri istem predlogu (tj. partnerstva, ki vključujejo regiji 1 in 2, niso upravičena). Število organizacij iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ne sme biti večje od števila organizacij iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri sestavi konzorcija.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnost je treba izvajati v državah organizacij, ki sodelujejo v aktivnosti, razen v ustrezno utemeljenih primerih, povezanih s cilji ukrepa. Poleg tega: - aktivnosti izvajajo tudi na sedežu institucije Evropske unije, čeprav v projekt niso vključene sodelujoče organizacije iz države, ki gosti institucijo, - aktivnosti, ki vključujejo izmenjavo in promocijo rezultatov, lahko potekajo tudi na ustreznih tematskih transnacionalnih dogodkih/konferencah v drugih državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, ali tretjih državah, ki niso pridružene programu.
Trajanje projekta	Projekti krepitve zmogljivosti naj bi običajno trajali med 12 in 36 meseci. Trajanje mora biti izbrano ob prijavi na podlagi cilja projekta in vrste aktivnosti, ki so predvidene v tem času. Podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-SPORT-2027-CB
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **9. marca do 17. ure (po bruseljskem času).**

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani učinek s tem, da:

- povečujejo udeležbo in zmogljivost organizacij za množični šport;
- povečujejo udeležbo žensk v športu in telesnih aktivnostih;
- izboljšujejo socialno vključenost skupin z manj priložnostmi;
- izboljšujejo zmogljivosti športnega sektorja za transnacionalno delo ob upoštevanju vključenosti, solidarnosti in trajnostnosti;
- spodbujajo transnacionalno učenje in sodelovanje med športniki in odločevalci, zlasti v upravičenih tretjih državah, ki niso pridružene programu, ter prispevajo k njima,
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med športniki, vključenimi v športne organizacije.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	• Ustreznost predloga za cilje ukrepa; • predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • v kolikšni meri: o so cilji jasno opredeljeni in realistični ter obravnavajo vprašanja, pomembna za sodelujoče organizacije in ciljne skupine; o je inovativen in/ali dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; o so aktivnosti za krepitev zmogljivosti jasno opredeljene in namenjene krepitvi zmogljivosti sodelujočih organizacij.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 20 točk)	• Jasnost, celovitost in kakovost programa dela, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in razširjanje, • ustreznost in kakovost predlagane metodologije za obravnavanje ugotovljenih potreb, • usklajenost ciljev projekta in predlaganih aktivnosti, • kakovost in učinkovitost delovnega načrta, vključno s stopnjo skladnosti sredstev, dodeljenih delovnim paketom, z njihovimi cilji in rezultati, • kakovost predlaganih metod neformalnega učenja, • obstoj in ustreznost ukrepov za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna, • v kolikšni meri je projekt stroškovno učinkovit in dodeljuje ustrezna sredstva posameznim aktivnostim.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri: • projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevan profil, izkušnje in strokovno znanje za uspešno izvedbo vseh vidikov projekta; • projekt vključuje športne klube, organizacije za množični šport, športne zveze ali olimpijske komiteje; • sta iz porazdelitve odgovornosti in nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij, • obstoj učinkovitih mehanizmov za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki.
Učinek (največ 30 točk)	• Kakovost ukrepov za ocenjevanje rezultatov projekta; • morebitni učinek projekta: o na udeležence in sodelujoče organizacije med življenjskim ciklom projekta in po njem, o na druga področja, ne samo na organizacije in posameznike, ki neposredno sodelujejo v projektu, na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali mednarodni ravni; • kakovost načrta razširjanja: ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je izmenjava rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah in drugod; • predlog po potrebi opiše, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih gradiv, dokumentov in nosilcev podatkov ter kako se bo o njih obveščalo brez nesorazmernih omejitev; • kakovost načrtov za zagotavljanje trajnostnosti projekta: ali lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 60 točk (od 100). Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost

zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot prosto dostopne učne vire (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu je opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne vsebuje nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Nepovratna sredstva EU na projekt naj bi znašala med **100 000 EUR in 200 000 EUR.**

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne pakete (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);
b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;
c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);
d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Za skupne ocenjene upravičene stroške, določene po oceni, se bo uporabila stopnja sofinanciranja v višini 80 %.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE

CILJI UKREPA

Cilj tega ukrepa je podpreti organizacijo športnih dogodkov z evropsko razsežnostjo na naslednjih področjih:

- prostovoljstvo v športu,
- socialna vključenost skozi šport,
- boj proti diskriminaciji v športu, vključno z enakostjo spolov,
- spodbujanje zdravih načinov življenja za vse: projekti v okviru te prednostne naloge bodo osredotočeni predvsem na:
    a) izvajanje treh stebrov pobude HealthyLifestyle4All;
    b) izvajanje priporočila Sveta o zdravju koristnih telesnih dejavnosti in smernic EU o telesni dejavnosti;
    c) podporo izvajanju evropskega tedna športa;
    d) spodbujanje športa in telesne dejavnosti kot orodja za zdravje;
    e) promocijo vseh aktivnosti, ki spodbujajo udejstvovanje v športu in telesni dejavnosti;
    f) promocijo tradicionalnih športov in iger.

Projekti, izbrani v okviru tega ukrepa, se morajo osredotočiti na enega od teh ciljev. Osredotočeni so lahko tudi na preostale cilje, vendar mora biti glavni cilj jasno opredeljiv in v predlogu prevladovati. Čeprav je glavni cilj tega ukrepa podpora organizaciji športnih dogodkov, so lahko tem dogodkom pred njimi ali po njih dodane tudi druge dejavnosti (delavnice, tečaji usposabljanja, srečanja ali druge ustrezne dejavnosti) za pripravo na dogodek ali zagotovitev njegove zapuščine.

Ta ukrep zagotavlja finančno podporo za organizacijo:

- evropskih lokalnih športnih prireditev,
- športnih prireditev na evropski ravni,
- velikih evropskih športnih prireditev.

Velike evropske športne prireditve si prizadevajo doseči zelo velike, z izvajanjem nadaljnjih aktivnosti pa tudi trajne učinke v smislu družbenih koristi in spodbujanja vključevalnosti prek športa.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA NEPROFITNE EVROPSKE ŠPORTNE PRIREDITVE?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za neprofitne evropske športne prireditve upravičeni do nepovratnih sredstev iz programa Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Kdo se lahko prijavi?	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: – biti pravni subjekti (javni ali zasebni organi), – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, – biti dejavni na področju športa. Take organizacije so lahko na primer (neizčrpen seznam): • javni organ, pristojen za področje športa na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni; • športna organizacija na lokalni, regionalni, nacionalni, evropski ali mednarodni ravni; • nacionalni olimpijski komite ali nacionalno športno združenje; • organizacija, ki zastopa gibanje „šport za vse“; • organizacija, aktivna na področju spodbujanja telesne dejavnosti; • organizacija, ki zastopa sektor rekreativnih dejavnosti;

	• organizacija, aktivna na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine. Da se Rusiji, ki je odgovorna za vojno agresijo proti Ukrajini[461], prek športa ne bi podeljevala legitimnost ali korist za ugled, da cilj ukrepa spodbujanja integritete in vrednot v športu ne bi bil ogrožen in da bi se obenem zaščitila ugled programa in uporaba sredstev EU, naslednji subjekti v nobeni vlogi niso upravičeni do sodelovanja v tem ukrepu: 1. mednarodni športni vodstveni organi, ki ruskim športnikom dovoljujejo tekmovanje na športnih prireditvah s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov; 2. subjekti, ki organizirajo športne prireditve, na katerih ruski športniki sodelujejo s polnim nacionalnim zastopanjem, vključno z uporabo državne zastave, himne in drugih simbolov.
Sestava konzorcija	Neprofitna evropska športna prireditev je transnacionalna in vključuje: • **evropske lokalne prireditve (vrsta I)**: vsaj tri organizacije iz treh držav in največ pet organizacij iz petih držav, ki so države članice EU ali tretje države, pridružene programu; • **evropske lokalne prireditve (vrsta II)**: najmanj šest organizacij iz šestih različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu; Pri projektih vrste I in vrste II se povezani subjekti in pridruženi partnerji ne upoštevajo pri sestavi konzorcija. • **Prireditve na evropski ravni**: najmanj deset organizacij (ena samostojna prijaviteljica in devet sodelujočih organizacij kot pridružene partnerice) iz desetih različnih držav članic EU ali tretjih držav, pridruženih programu; • **velike evropske prireditve**: najmanj 15 organizacij (ena samostojna prijaviteljica in 14 sodelujočih organizacij kot pridružene partnerice) iz 15 različnih držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu; Sestava konzorcija mora izpolnjevati zahteve za zaprošena nepovratna sredstva.
Upravičene aktivnosti	**Pri evropskih lokalnih prireditvah (vrsti I in II)** se morajo neprofitne športne prireditve izvajati v vsaki državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, vključeni v projekt. **Pri prireditvi na evropski ravni** ena sama športna prireditev, ki poteka v državi, v kateri ima koordinator sedež, razen če je to ustrezno utemeljeno v prijavi. V tem primeru lahko prireditev poteka v državi, v kateri ima sedež ena od sodelujočih organizacij. **Pri veliki evropski prireditvi** morajo aktivnosti potekati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Športna prireditev mora predstavljati najmanj sedem različnih športov in vključevati aktivnosti, ki se izvajajo še celo leto po prireditvi, da se zagotovita trajni učinek v smislu družbenih koristi (npr. socialnih, izobraževalnih, okoljskih, zdravstvenih) in spodbujanje vključevalnosti prek športa.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 12 ali 18 mesecev glede na cilj projekta in vrsto aktivnosti, ki so predvidene v tem času. Podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena.
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA):

[461] Glej sklepe Evropskega sveta: https://www.consilium.europa.eu/media/4tglqede/en-20261016-european-council-conclusions.pdf.

	evropske lokalne prireditve (vrsta I in II) in **prireditve na evropski ravni**: • Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-SPORT-2027-SNCESE. **Velike evropske prireditve:** • Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-SPORT-2027-LSSNCESE.
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do 19. januarja do 17. ure (po bruseljskem času).

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Nepovratna sredstva EU se bodo dodelila organizacijam, pristojnim za pripravo, organizacijo in nadaljnje spremljanje športnih prireditev.

Podprte so naslednje standardne aktivnosti (neizčrpen seznam):

- priprava in organizacija prireditve;
- organizacija izobraževanja za športnike, trenerje, organizatorje in prostovoljce pred športno prireditvijo;
- organizacija spremljevalnih aktivnosti športne prireditve (konference, seminarji);
- usposabljanje prostovoljcev;
- izvajanje aktivnosti po prireditvi (ocenjevanje, priprava prihodnjih načrtov);
- aktivnosti obveščanja, povezane s temo športne prireditve.

Naslednje športne prireditve niso podprte v okviru tega ukrepa:

- športna tekmovanja, ki jih redno organizirajo nacionalne, evropske ali mednarodne športne zveze/združenja/lige (nacionalna, evropska ali svetovna prvenstva), razen če se za finančno podporo zaprosi za organizacijo spremljevalnih aktivnosti, namenjenih velikemu delu prebivalstva.

PRIČAKOVANI UČINEK

Pričakovani učinek tega ukrepa je:

- večja ozaveščenost o vlogi športa pri spodbujanju socialnega vključevanja, enakih možnosti in zdravju koristne telesne dejavnosti (HEPA);
- pogostejša udeležba v športu, telesna dejavnost in prostovoljstvo.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • predlog ustreza ciljem ukrepa; • predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • predlog temelji na pravi in ustrezni analizi potreb; • je predlog inovativen; • predlog dopolnjuje druge pobude, ki jih že izvajajo sodelujoče organizacije; • predlog prispeva dodano vrednost na ravni EU z rezultati, ki jih ne bi bilo mogoče doseči, če bi aktivnosti izvajala samo ena država.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 20 točk)	V kolikšni meri: • je delovni načrt projekta jasen, popoln in učinkovit, vključno z ustreznimi fazami za pripravo, izvedbo, spremljanje, ocenjevanje in izmenjavo rezultatov projekta; • je projekt stroškovno učinkovit in v kolikšni meri se posameznim aktivnostim projekta dodeljujejo ustrezna sredstva; • je predlagana metodologija jasna, ustrezna in izvedljiva; • so v projektu predlagani ustrezni ukrepi za nadzor kakovosti, da se zagotovijo visokokakovostna izvedba projekta, pravočasen zaključek in poraba sredstev v okviru proračuna; • je v projekt vključena uporaba digitalnih orodij in učnih metod za dopolnitev fizičnih aktivnosti ter izboljšanje sodelovanja med partnerskimi organizacijami. • Prireditve so jasno zasnovane v skladu s ciljno skupino.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	V kolikšni meri: • projekt vključuje ustrezen nabor sodelujočih organizacij v smislu profila in strokovnega znanja za uspešno doseganje vseh ciljev projekta; • projekt vključuje športne klube, organizacije za množični šport, športne zveze ali olimpijske komiteje; • sta iz predlagane dodelitve nalog razvidna zavezanost in aktivno prispevanje vseh sodelujočih organizacij; • predlog vsebuje učinkovite mehanizme za koordinacijo in obveščanje med sodelujočimi organizacijami ter drugimi pomembnimi deležniki; • vloga vsake sodelujoče organizacije pri posameznih prireditvah je jasno opisana in utemeljena.
Učinek (največ 30 točk)	V kolikšni meri: • ima vsaka športna prireditev potencial, da pritegne udeležence iz ciljne skupine ali skupin; • predlog projekta vsebuje konkretne in logične korake za vključitev rezultatov projekta v redno delo sodelujoče organizacije; • lahko projekt pozitivno vpliva na udeležence in sodelujoče organizacije ter širšo skupnost; • se lahko pričakovani rezultati projekta uporabijo zunaj organizacij, ki sodelujejo v projektu, v življenjskem ciklu projekta in po njem ter na lokalni, regionalni, nacionalni ali evropski ravni; • predlog projekta vsebuje ustrezne načrte in metode za ocenitev rezultatov projekta; • predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za objavo rezultatov projekta v sodelujočih organizacijah, izmenjavo rezultatov z drugimi organizacijami in javnostjo ter javno objavo navedbe, da je projekt financirala Evropska unija; • predlog projekta vsebuje konkretne in učinkovite korake za zagotavljanje trajnostnosti projekta ter v kolikšni meri lahko projekt po porabi nepovratnih sredstev EU še naprej dosega učinek in rezultate.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči **vsaj 60 točk**. Poleg tega morajo doseči vsaj polovico vseh možnih točk v vsaki od zgoraj navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Prispevki za neprofitne evropske športne prireditve so v obliki pavšalnih zneskov, razen za kategorijo velike evropske prireditve. Prijavitelji bodo izbirali med naslednjimi vnaprej določenimi zneski glede na število prireditev in število organizacij, vključenih v projekt: Višina fiksnega pavšalnega zneska je odvisna od števila prireditev in števila organizacij, vključenih v projekt.

Kategorija športne prireditve		**Fiksni pavšalni znesek**
Evropske lokalne prireditve: vsaj ena prireditev na državo. **(**ERASMUS-SPORT-2027-SNCESE**)**	**Vrsta I**: najmanj tri organizacije iz treh različnih upravičenih držav do največ pet organizacij iz petih različnih upravičenih držav.	200 000 EUR
	Vrsta II: najmanj šest organizacij iz šestih različnih upravičenih držav.	300 000 EUR
Prireditve na evropski ravni: ena prireditev z najmanj desetimi sodelujočimi organizacijami iz vsaj desetih različnih upravičenih držav (vključno z organizacijo prijaviteljico). **(**ERASMUS-SPORT-2027-SNCESE**)**		450 000 EUR
Velike evropske prireditve: en dogodek, v katerem sodeluje vsaj 15 organizacij iz 15 različnih upravičenih držav **(**ERASMUS-SPORT-2027-LSSNCESE)		Od 1 000 000 EUR do 1 500 000 EUR

a) Evropske lokalne prireditve (vrsta I): 200 000 EUR

Predlogi se nanašajo na projekte z več upravičenci, pri katerih morajo vse stroške kriti organizacije prijaviteljice in partnerske organizacije. Opredeljene sodelujoče organizacije (od tri do pet) se štejejo za soupravičence, organizirane prireditve in stranske aktivnosti pa se bodo izvajale v vsaki vključeni državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Predlogi vsebujejo poseben oddelek o **porazdelitvi nalog in nepovratnih sredstev EU med partnerji**. V njih se navedeta tudi časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne pakete**“. Vsak delovni paket je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

b) Evropske lokalne prireditve (vrsta II): 300 000 EUR

Predlogi se nanašajo na projekte z več upravičenci, pri katerih morajo vse stroške kriti organizacije prijaviteljice in partnerske organizacije. Opredeljene sodelujoče organizacije (najmanj šest) se štejejo za soupravičence, organizirane prireditve in stranske aktivnosti pa se bodo izvajale v vsaki vključeni državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

Predlogi vsebujejo poseben oddelek o **porazdelitvi nalog in nepovratnih sredstev EU med partnerji**. V njih se navedeta tudi časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne pakete**“. Vsak delovni paket je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

c) Prireditve na evropski ravni: 450 000 EUR

Predlogi se nanašajo na projekte z enim upravičencem, kar pomeni, da se lahko finančna sredstva dodelijo samo eni organizaciji prijaviteljici. Sodelujoče organizacije se ne štejejo za partnerje projekta. Kot pridruženi partnerji v okviru projekta ne morejo prejeti nobenih sredstev iz programa.

Navedeta se časovni razpored za izvedbo vsake aktivnosti projekta in rok za pripravo rezultatov projekta.

Prijavitelji morajo aktivnosti projekta razdeliti v „**delovne pakete**“. Vsak delovni paket je povezan s posebnimi cilji, poleg tega morajo prijavitelji opredeliti sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki omogočajo ocenjevanje stopnje doseganja navedenih ciljev.

d) Velike evropske prireditve (na podlagi proračuna): med 1 000 000 EUR in 1 500 000 EUR

Znesek nepovratnih sredstev naj bi se gibal med 1 000 000 in 1 500 000 EUR. Znesek dodeljenih nepovratnih sredstev je lahko nižji od zahtevanega zneska.

Nepovratna sredstva bodo temeljila na proračunu in bodo vključevala dejanske stroške, stroške na enoto ter pavšalne elemente. Podpirala bodo določene vrste upravičenih stroškov, ki so dejansko nastali pri projektih.

Podrobni elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Stroški bodo povrnjeni po stopnji financiranja, določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih (80 %).

Finančna podpora tretjim osebam ni dovoljena. Stroški prostovoljcev in MSP so dovoljeni. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Upravičeni neposredni stroški“.

Plačilo nepovratnih sredstev

Pogoj za celotno izplačilo nepovratnih sredstev je dokončanje delovnih paketov v skladu z merili kakovosti, opisanimi v vlogi za projekt. Če en delovni paket ni dokončan ali je delno dokončan ali ocenjen kot nezadovoljiv v okviru ocene kakovosti, se lahko znesek nepovratnih sredstev ustrezno zmanjša, kot je navedeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

KLJUČNI UKREP 3: PODPORA RAZVOJU POLITIK IN SODELOVANJU

Ključni ukrep 3 zagotavlja podporo razvoju politik in sodelovanju ter tako prispeva k izvajanju obstoječih in razvoju novih politik, ki lahko spodbudijo modernizacijo in reforme na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na sistemski ravni.

Cilji ukrepov, ki se bodo izvedli v okviru tega ključnega ukrepa, so:

- pripraviti in podpreti izvajanje programa politike EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa z olajšanjem upravljanja in delovanja odprtih metod koordinacije;
- eksperimentirati na področju evropske politike pod vodstvom javnih organov na visoki ravni in z vključevanjem terenskih poskusov za politične ukrepe v več državah na podlagi zanesljivih metod ocenjevanja;
- zbirati dokaze in znanje o sistemih in politikah na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa na nacionalni in evropski ravni, da bi se olajšalo utemeljeno oblikovanje politik;
- lajšati preglednost ter priznavanje znanj in spretnosti in kvalifikacij ter prenos kreditnih točk, spodbujanje zagotavljanja kakovosti, digitalnega potrjevanja ter podpiranje vrednotenja neformalnega in priložnostnega učenja, upravljanja spretnosti in usmerjanja;
- spodbujati dialog o politikah z deležniki v Evropski uniji in zunaj nje, na primer s konferencami, dogodki in drugimi aktivnostmi, pri katerih sodelujejo oblikovalci politik, strokovni delavci in drugi deležniki na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa, za ozaveščanje o ustreznih evropskih programih politik in promoviranje Evrope kot odlične študijske in raziskovalne destinacije;
- izboljšati izvajanje programa v kvalitativnem smislu z olajšanjem prenosa znanja in praks med nacionalnimi agencijami, opremljanjem nacionalnih agencij in Komisije z viri možganskih trustov, ki omogočajo pripravo aktivnosti in strategij za izvajanje programa v večji povezanosti z razvojem politike, ter z zagotavljanjem instrumentov za boljšo uporabo možnih sinergij in komplementarnosti;
- zagotoviti priložnosti ljudem v vseh življenjskih obdobjih, da pridobijo učne izkušnje v tujini na svojih strokovnih področjih, kot so javno upravljanje, kmetijstvo in razvoj podeželja, nove tehnologije, podjetništvo itd.;
- izvajalskim organom Erasmus+ omogočiti, da delujejo kot olajševalci povečanja obsega projektov Erasmus+, ki se prijavljajo za nepovratna sredstva ali razvijajo sinergije s podporo evropskih strukturnih in investicijskih skladov, upravljanih na nacionalni in regionalni ravni, okvirnega programa za raziskave in inovacije ter programov, povezanih z migracijami, varnostjo, pravosodjem in državljanstvom, zdravjem in kulturo;
- podpreti dogodke, kampanje in druge aktivnosti, ki bodo državljane in organizacije obveščali o programu Erasmus+ in politikah Evropske unije na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa;
- prispevati k prepoznavanju in razširjanju dobrih praks in zgodb o uspehu podprtih projektov, da bodo postali bolj prepoznavni in razširjeni na lokalni, nacionalni in evropski ravni.

KATERI UKREPI SO PODPRTI?

V okviru tega vodnika za prijavitelje se izvaja naslednji ukrep:

- Evropska mladina skupaj.

Ta ukrep upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

V ključni ukrep 3 so zajeti mnogi drugi ukrepi za podporo reformi politik na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, ki jih izvaja neposredno Evropska komisija ali pa se izvajajo s posebnimi razpisi za zbiranje predlogov, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo. Ti ukrepi so združeni v naslednjih oddelkih:

- podpora razvoju evropskih politik;
- podpora orodjem in ukrepom Unije, ki spodbujajo kakovost, preglednost ter priznavanje spretnosti, kompetenc in kvalifikacij;

- dialog o politikah in sodelovanje s ključnimi deležniki in mednarodnimi organizacijami;
- ukrepi, ki prispevajo h kakovostnemu in vključujočemu izvajanju programa;
- sodelovanje z drugimi instrumenti Unije in podpora drugim politikam Unije;
- aktivnosti razširjanja in ozaveščanja.

Podrobnejše informacije o podprtih ukrepih so na voljo na spletiščih Evropske komisije in Izvajalske agencije.

EVROPSKA MLADINA SKUPAJ

Cilj projektov Evropska mladina skupaj je vzpostaviti mreže za promocijo regionalnih partnerstev, ki bodo delovale v tesnem sodelovanju z mladimi iz vse Evrope (države članice EU in tretje države, pridružene programu). Mreže bi morale organizirati izmenjave, spodbujati usposabljanja (npr. za mladinske voditelje) in mladim omogočati vzpostavitev skupnih projektov, kar se lahko izvede s fizičnimi in spletnimi aktivnostmi.

CILJI UKREPA

Cilj projektov Evropska mladina skupaj je vzpostaviti sodelovanje in s tem mladim po vsej Evropi omogočiti, da vzpostavijo skupne projekte, organizirajo izmenjave in spodbujajo usposabljanje (na primer za mladinske voditelje/mladinske delavce) s fizični in spletnimi aktivnostmi. Ukrep bo podpiral transnacionalna partnerstva za mladinske organizacije na lokalni in obsežni ravni, da bi se okrepila evropska razsežnost njihovih aktivnosti.

Pomembni prednostni temi sta delo na podlagi strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027[462] in evropskih ciljev mladih ter njihova promocija. Evropski cilji mladih so upoštevani tudi v političnih usmeritvah[463] Komisije, ki ji predseduje Ursula von der Leyen. Predlogi projektov lahko obravnavajo tudi zapuščino evropskega leta mladih 2022 (npr. proučitev procesov mladinskega testa ali vključevanja mladih) in rezultate konference o prihodnosti Evrope[464]. V okviru tega ukrepa so pomembne volitve v Evropski parlament leta 2029.

POSEBNI CILJI

Namen ukrepa je posebej podpreti vsaj enega od naslednjih posebnih ciljev:

- promocija in vzpostavitev bolj transnacionalno strukturiranega spletnega in fizičnega sodelovanja med različnimi mladinskimi organizacijami za vzpostavitev ali okrepitev partnerstev, osredotočenih na solidarnost in bolj vključujoče demokratično udejstvovanje vseh glede na odzive na socialno-ekonomske strukture in v skladu s strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027, evropskimi cilji mladih, mladinskim dialogom EU in zapuščino evropskega leta mladih 2022 (npr. procesi udeležbe mladih, vključevanja mladih, mladinskega testa);
- spodbujanje šestih temeljnih vrednot EU[465], ki so osnova naše družbe: spoštovanje človekovega dostojanstva, svoboda, demokracija, enakost, pravna država in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin;
- mladinske organizacije, vključene v pobude za spodbujanje mladih za sodelovanje v demokratičnem procesu in družbi z organizacijo usposabljanj, promovirajo skupne točke med mladimi Evropejci ter spodbujajo razprave o njihovi povezanosti z EU, njenimi vrednotami in demokratičnimi temelji. Take pobude lahko vključujejo dejavnosti ozaveščanja, dogodke državljanskega udejstvovanja in priložnosti za dialog, povezane s ključnimi demokratičnimi procesi na evropski, nacionalni, regionalni ali lokalni ravni, vključno, kjer je ustrezno, z dejavnostmi v obdobju pred volitvami v Evropski parlament leta 2029. To vključuje organizacijo dogodkov, povezanih s spodbujanjem sodelovanja premalo zastopanih skupin mladih v politiki, mladinskih organizacijah in drugih organizacijah civilne družbe z vključitvijo mladih z manj priložnostmi, kot so ranljivi in socialno-ekonomsko prikrajšani mladi ter mladi s podeželskih in oddaljenih območij;
- novi načini za opolnomočenje mladinskih organizacij s podpiranjem inovativnih načinov sodelovanja, vzpostavljanja mrež, razvoja in upravljanja. Okvirno bi to lahko vključevalo krepitev sodelovanja med mladinskimi organizacijami v digitalnem okviru z metodami neformalnega učenja in organizacijskimi modeli, kot so alternativni načini izmenjave in vzajemne pomoči; Deklaracija četrte evropske konvencije o mladinskem delu iz maja 2025 in časovni načrt za evropsko strategijo za mladinsko delo bi morala predstavljati nov podporni okvir za izvajanje evropske agende za mladinsko delo;

[462] Resolucija Sveta 2018/C 456/01, objavljena decembra 2018: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1603630879611&from=SL.

[463] Glej https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/sl/IP_19_5542.

[464] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/conference-future-europe_sl.

[465] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002&from=SL.

- krepitev evropske razsežnosti aktivnosti lokalnih mladinskih organizacij, vključno z aktivnostmi v zvezi s tem, kako bolje živeti skupaj, ter pomočjo pri oblikovanju trajnostnih prihodnjih načinov transnacionalnega življenja, v skladu z evropskim zelenim dogovorom, pobudo novi evropski Bauhaus[466] in strategijo za medgeneracijsko pravičnost[467].

AKTIVNOSTI

Ukrep je namenjen (neprofitnim) nevladnim organizacijam in javnim organom, ki predlagajo projekte, s katerimi bi bilo mogoče vključiti mlade v partnerstva, ki bi zajemala različne države in regije znotraj držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, ter prispevati k razvoju in izvajanju strategije EU za mlade, oblikovanju politik in sodelovanju z glavnimi deležniki na področju mladine.

Aktivnosti mobilnosti za mlade so lahko ključna komponenta projektov Evropska mladina skupaj. Ta mobilnost bi morala zagotavljati čezmejne izmenjave ter priložnosti za neformalno ali priložnostno usposabljanje za mlade iz vse Evrope, ki jih je mogoče v podporo ciljem tega ukrepa pripraviti in podpirati s pomočjo spletnih forumov. Te aktivnosti mobilnosti morajo biti zelo jasno utemeljene glede na cilje ukrepa in načela razmerja med kakovostjo. Vse aktivnosti bi morale prispevati k povečanju dosega mladih tako v mladinskih organizacijah kot zunaj njih, vključno z mladimi z manj priložnostmi, da se zagotovi upoštevanje vseh strani[468]. Sprejeti bi bilo treba ukrepe za zagotovitev trdne učne razsežnosti aktivnosti za mlade in priznavanja učnih izidov (vključno s postopkom razmisleka za opredelitev in dokumentiranje učnih izidov udeležencev ter spodbujanjem uporabe evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass).

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREP EVROPSKA MLADINA SKUPAJ NA LOKALNI RAVNI?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Da bi bili predlogi projektov za pobudo Evropska mladina skupaj upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: – pravni subjekti s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu: • nevladne organizacije (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami in nacionalnimi mladinskimi sveti), ki delujejo na področju mladine, • javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni, ki delujejo na področju mladine, • vključene so lahko tudi pridobitne organizacije, vendar ne kot koordinatorji. Upravičenci so lahko na primer: • neprofitna organizacija, združenje, nevladna organizacija (vključno z evropskimi mladinskimi nevladnimi organizacijami); • nacionalni mladinski svet; • javni organ na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni;

[467] https://ec.europa.eu/assets/eac/intergenerational-fairness-communication/intergenerational_fairness_strategy_layout.pdf.
[468] Izvedbene smernice – Strategija programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za vključevanje in raznolikost: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity-strategy.

	• izobraževalna ali raziskovalna ustanova; • fundacija. Ista organizacija kot koordinatorka ne more oddati več kot ene vloge v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj petih prijaviteljev (upravičencev, ne povezanih subjektov) iz vsaj petih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu. Pridruženi partnerji so dovoljeni. Povezani subjekti in pridruženi partnerji se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost za sestavo konzorcija.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 24 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA) s sedežem v Bruslju. Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-YOUTH-2027-YOUTH-TOG
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **2. marca do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

PRIPRAVA PROJEKTA

Projekt Evropska mladina skupaj ima štiri faze, ki se začnejo, še preden je predlog projekta izbran za financiranje, in sicer so te faze na primer (1) opredelitev in začetek projekta; (2) priprava, zasnova in načrtovanje projekta; (3) izvajanje projekta in spremljanje aktivnosti ter (4) pregled projekta in ocena učinka. Sodelujoče organizacije in udeleženci, vključeni v aktivnosti, bi morali dejavno sodelovati v vseh navedenih fazah, s čimer bi izboljšali svojo učno izkušnjo.

- **Opredelitev in začetek:** opredelite problem, potrebo ali priložnost, ki jo lahko v okviru razpisa obravnavate s svojo zamislijo za projekt, opredelite ključne aktivnosti in glavne rezultate, ki jih je mogoče pričakovati od projekta, popišite ustrezne deležnike in morebitne partnerje, oblikujte cilje projekta, zagotovite usklajenost projekta s strateškimi cilji sodelujočih organizacij, opravite nekaj začetnega načrtovanja, da se bo projekt dobro začel, in zberite informacije, potrebne za prehod v naslednjo fazo itd.;
- **priprava, zasnova in načrtovanje:** opredelite obseg projekta in ustrezen pristop ter določite razpored vključenih nalog, ocenite potrebna sredstva in navedite podrobnosti o projektu, na primer oceno potreb, opredelite razumne cilje in kazalnike učinka (specifične, merljive, dosegljive, ustrezne in časovno opredeljene), opredelite rezultate projekta in učne izide, pripravite program dela ter navedite oblike aktivnosti, pričakovani učinek in ocenjeni skupni proračun, pripravite načrt izvajanja projekta, ki vključuje strateške vidike upravljanja projekta, spremljanja, nadzora kakovosti, poročanja in razširjanja rezultatov, opredelite praktične ureditve in potrdite ciljne skupine za predvidene aktivnosti, sklenite sporazume s partnerji in napišite predlog itd.,
- **izvajanje in spremljanje aktivnosti:** izvajanje projekta v skladu z načrti, ki izpolnjujejo zahteve glede poročanja in obveščanja, spremljanje aktivnosti, ki se izvajajo, in ocenjevanje uspešnosti projekta glede na načrte projekta, opredelitev in izvajanje popravnih ukrepov za odpravo odstopanj od načrtov ter obravnavo težav in tveganj, opredelitev neskladnosti z določenimi standardi kakovosti in izvajanje popravnih ukrepov itd.,

- **pregled in ocena učinka:** ocena uspešnosti projekta glede na cilje projekta in načrte izvajanja, ocena aktivnosti in njihovega učinka na različnih stopnjah, izmenjava in uporaba rezultatov projekta itd.

Prečni vidiki, ki jih je treba upoštevati pri zasnovi projekta:

Poleg izpolnjevanja formalnih meril in sklenitve dogovorov o trajnostnem sodelovanju z vsemi projektnimi partnerji lahko elementi, navedeni v nadaljevanju, prispevajo k večjemu učinku projektov Evropska mladina skupaj in njihovemu kakovostnejšemu izvajanju v različnih fazah projekta. Prijavitelji se spodbujajo, naj te priložnosti in razsežnosti upoštevajo pri snovanju projektov.

Okoljska trajnostnost

Projekti bi morali biti zasnovani na okolju prijazen način, v vse vidike projekta pa bi morale biti vključene zelene prakse. Organizacije in udeleženci bi morali pri snovanju projekta uporabljati okolju prijazen pristop, kar bo vse, ki sodelujejo pri projektu, spodbudilo k spoznavanju okoljskih vprašanj in razpravi o njih ter k razmisleku o tem, kaj je mogoče storiti na različnih stopnjah, organizacijam in udeležencem pa pomagalo najti okolju prijaznejše alternativne načine izvajanja aktivnosti projekta.

Vključevanje in raznolikost

Namen programa Erasmus+ je spodbujati enake možnosti in dostop, vključevanje in pravičnost v vseh njegovih ukrepih. Za izvajanje teh načel je bila oblikovana strategija vključevanja in raznolikosti, ki bo pripomogla k boljšemu navezovanju stikov z udeleženci iz raznovrstnejših okolij, zlasti tistih z manj priložnostmi, ki se spopadajo z ovirami za udeležbo pri evropskih projektih. Organizacije bi morale načrtovati dostopne in vključujoče projektne aktivnosti ter pri tem upoštevati stališča udeležencev z manj priložnostmi in jih vključiti v sprejemanje odločitev v celotnem procesu.

Kot prečno načelo bi morale sodelujoče organizacije izvajati strategije za povezovanje z mladimi iz različnih okolij na lokalni ravni. To zajema vključitev raznolike populacije mladih z manj priložnostmi, tudi tistih z oddaljenih/podeželskih območij in/ali z migrantskim ozadjem. Zato bi morale vse aktivnosti prispevati k širšemu navezovanju stikov z mladimi in njihovemu aktivnemu sodelovanju, da se zagotovi združitev različnih glasov.

Digitalna razsežnost

Virtualno sodelovanje ter eksperimentiranje s priložnostmi za virtualno in kombinirano učenje sta ključna za uspešne projekte. Pri projektih se močno spodbuja predvsem uporaba evropskega mladinskega portala in platforme EU Youth Strategy, da bi se zagotovilo sodelovanje pred projektnimi aktivnostmi, med njimi in po njih.

Skupne vrednote, državljansko udejstvovanje in udeležba

Projekti bodo podpirali aktivno državljanstvo in etiko ter spodbujali razvijanje socialnih in medkulturnih kompetenc, kritičnega razmišljanja in medijske pismenosti. Poudarek bo tudi na ozaveščanju o okviru Evropske unije in njegovem razumevanju.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 30 točk)	• **Namen in dodana vrednost EU:** s predlogom se vzpostavlja in razvija projekt z dodano vrednostjo EU, ki podpira politike na ravni EU, pomembne za mlade, zlasti strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027, na primer s podpiranjem oblikovanja/izvajanja politik, politične razprave in sodelovanja z deležniki na področju mladih v skladu s strategijo EU za mlade za obdobje 2019–2027, zapuščino evropskega leta mladih 2022 in evropsko agendo za mladinsko delo; • **vrednote EU**: predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. • **cilji**: cilji predloga ustrezajo vsaj enemu od splošnih ciljev ukrepa in vsaj enemu od njegovih posebnih ciljev, poleg tega so cilji predloga specifični in jasno opredeljeni, dosegljivi, merljivi, realistični in pravočasni, obravnavajo vprašanja, ki so pomembna za sodelujoče organizacije in imajo jasno dodano vrednost za izbrane ciljne skupine; • **potrebe**: iz predloga je razvidno, da temelji na podrobni oceni potreb, ki v čim večji meri temelji na preverljivih dejstvih in podatkih, podprtih s splošnimi in posebnimi podatki, ki zadevajo vse države in organizacije v konzorciju. Pričakuje se jasna analiza potreb, povezana s konkretnimi razmerami prijaviteljev, partnerjev in ciljnih skupin; • **vključevanje mladih**: predlog dokazuje dejavno sodelovanje partnerstva z raznolikim mladinskim prebivalstvom, vključno s tistimi z oddaljenih/podeželskih območij in/ali z manj priložnostmi.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 30 točk)	• **Načrtovanje:** Predlog je jasen, celovit, konkreten in visokokakovosten ter vključuje ustrezne faze za pripravo, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje projekta na podlagi zanesljivih metodologij za vodenje projekta. • **Metodologija:** izvajanje temelji na ustreznih metodologijah, cilji so skladni z aktivnostmi in so jasno opredeljeni, pri čemer so razvidne logične povezave med opredeljenimi problemi, potrebami in rešitvami, delovni načrt je skladen in konkreten, zagotovljeni so ustrezni ukrepi in kazalniki za nadzor kakovosti, ki zagotavljajo, da se bo projekt ustrezno izvedel v skladu z zahtevami glede kakovosti ter v ustreznem obsegu, pravočasno in v okviru proračuna, obstajajo konkretni in ustrezni načrti obvladovanja tveganj in načrti ukrepov ob nepredvidenih dogodkih. • **Stroškovna učinkovitost**: predlagani proračun je skladen, dovolj podroben, primeren za izvedbo projekta in zasnovan tako, da zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno. Sredstva, dodeljena delovnim paketom, so v skladu z njihovimi cilji in rezultati. Proračun izpolnjuje potrebe lokalnih organizacij in ranljivih mladih, da bi se spodbudilo njihovo vključevanje v program Erasmus+. • **Učna razsežnost:** projekt vključuje močno učno komponento z jasno opredeljenimi učnimi izidi za mlade udeležence. Zagotavlja proces razmisleka za opredelitev in dokumentiranje teh učnih izidov ter spodbuja uporabo evropskih orodij za preglednost in priznavanje, zlasti orodja Youthpass, v skladu z načeli neformalnega učenja in pristopom krepitve zmogljivosti na področju mladih.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 20 točk)	• **Profil partnerstva:** partnerstvo vključuje ustrezen nabor organizacij, ki se dopolnjujejo in imajo zahtevane profile, spretnosti, izkušnje, strokovno znanje in podporo upravljanju za uresničitev ciljev partnerstva, če so v konzorcij vključene profitne organizacije, je jasno dokazana njihova dodana vrednost. • **Geografska porazdelitev**: partnerstvo dokaže, da lahko s svojo geografsko porazdelitvijo odraža evropsko gospodarsko, družbeno in/ali kulturno raznolikost, da se zagotovi resnično vseevropsko sodelovanje. • **Razvoj lokalnih nevladnih organizacij**: partnerstvo lahko razvija zmogljivosti in znanje lokalnih nevladnih organizacij, ki na evropski ravni še niso dobro uveljavljene, da se doseže okrepljeno medsebojno sodelovanje med nevladnimi organizacijami po Evropi. • **Zavezanost in naloge**: porazdelitev odgovornosti in nalog v partnerstvu je jasna in ustrezna, koordinator izkazuje visokokakovostno upravljanje in potencial za koordinacijo transnacionalnih mrež ter vodenje v zahtevnih okoljih, mladi so ustrezno vključeni v vse faze izvajanja projekta. • **Dogovori o sodelovanju**: predlagani mehanizmi upravljanja bodo zagotavljali učinkovito koordinacijo, odločanje, obveščanje in reševanje konfliktov med sodelujočimi organizacijami, udeleženci in vsemi drugimi zadevnimi deležniki.
Učinek (največ 20 točk)	• **Učinek in trajnostnost**: v predlogu so opredeljeni načini za prispevanje k vsaj enemu od področij pričakovanega učinka ukrepa. Koraki za doseganje pričakovanih učinkov projekta so jasno opredeljeni, logični in verodostojni. Poleg tega bodo imeli rezultati projekta pozitiven in oprijemljiv učinek na udeležence in partnerske organizacije. Zlasti bo projekt verjetno prispeval k povečanju osredotočenosti lokalnih organizacij na nacionalne, regionalne ali lokalne aktivnosti, ki še niso čezmejne, pri čemer se aktivnosti v življenjskem ciklu projekta in po njem razširijo ali razvijejo na ravni EU, pa tudi na skupnost mladih na splošno. V predlogu je opredeljeno, kako lahko rezultati projekta v življenjskem ciklu projekta in po njem prispevajo k spremembam na sistemski ravni v mladinskem sektorju, da bi se omogočilo dolgotrajno sodelovanje na ravni EU in/ali spodbudile nove mladinske politike in pobude EU. • **Obveščanje in razširjanje**: iz predloga je razvidna sposobnost navezovanja stikov z mladimi in učinkovitega obveščanja širšega svetovnega občinstva o problemih skupnosti, ki jih zastopa, in njihovih rešitvah; natančneje, predlog vsebuje dober načrt za obveščanje in razširjanje rezultatov, ustrezne cilje, aktivnosti, porazdelitev nalog med partnerji, ustrezno časovno razporeditev ter orodja in kanale, ki bodo zagotovili učinkovito razširjanje rezultatov in koristi oblikovalcem politike in dostop končnih uporabnikov do teh rezultatov in koristi v življenjskem ciklu projekta in po njem. Vsi ukrepi so sorazmerni z obsegom projekta in vključujejo konkretne ukrepe, ki jih je treba izvesti med izvajanjem projekta in po njegovem koncu.

Da bi se prijave upoštevale pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči najmanj 60 točk, pri čemer je treba upoštevati tudi potrebno najnižje število točk za vsako od štirih meril za dodelitev (tj. najmanj 15 točk za kategoriji „Ustreznost projekta“ ter „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“; 10 točk za kategoriji „Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju“ ter „Učinek“).

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za kombinirani merili, ki se nanašata na „Kakovost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Odobreni projekti bi morali dokazati pričakovani prispevek k mladinski politiki EU s tem, da:

- temeljijo na ciljih strategije EU za mlade za obdobje 2019–2027, natančneje s tem, da dokažejo, kako prispevajo k prednostnim nalogam strategije „angažiranje, povezovanje, opolnomočenje“;
- temeljijo na rezultatih evropskih ciljev mladih, mladinskega dialoga EU, zapuščine evropskega leta mladih 2022 ter drugih projektov za razpravo o mladih in javnomnenjskih raziskav, povezanih s prihodnostjo Evrope, kot je evropska agenda za mladinsko delo[469], ter te rezultate povezujejo z razvojem politike na lokalni/regionalni/nacionalni/evropski ravni;
- izboljšujejo vključenost mladih v demokratično življenje v smislu aktivnega državljanstva in sodelovanja z nosilci odločanja (opolnomočenje, nove spretnosti, vključenost mladih v zasnovo projekta itd.);
- pomagajo povečati zmogljivost mladinskega sektorja, aktivnega na lokalni ravni, za transnacionalno delovanje z osredotočanjem na vključenost, solidarnost in trajnostnost, ter promovirajo transnacionalno učenje in sodelovanje mladih in odločevalcev;
- nadgrajujejo obstoječe dobre prakse in navezovanje stikov z mladimi zunaj običajnih mrež, vključno z dobrim izkoriščanjem digitalnih sredstev za povezanost v vseh okoliščinah, tudi pri oddaljenosti, v izolaciji ali pri omejitvi gibanja;
- učinkovito in privlačno razširjajo svoje rezultate med mladimi, vključenimi v mladinske organizacije, pa tudi med mladimi, ki niso povezani z mladinskimi strukturami, ali tistimi z manj priložnostmi, da bi tako utrli pot bolj sistematičnim partnerstvom.

V skladu z obstoječim nacionalnim in evropskim pravnim okvirom bi bilo treba rezultate objaviti kot **prosto dostopne učne vire** (PDUV) ter na ustreznih platformah stroke, sektorja ali pristojnih organov. V predlogu bi moralo biti opisano, kako se bo omogočil prost dostop z odprtimi licencami do ustvarjenih podatkov, gradiv, dokumentov ter aktivnosti v avdiovizualnih in družbenih medijih ter kako se bo o njih obveščalo, poleg tega pa predlog ne bo vseboval nesorazmernih omejitev.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Nepovratna sredstva bodo nepovratna sredstva v pavšalnem znesku[470]. To pomeni, da bo povrnjen fiksni znesek na podlagi pavšalnega zneska ali financiranja, ki ni povezano s stroški. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja v višini 80 %.

Najvišji prispevek EU na projekt: 500 000 EUR

Finančna podpora tretjim osebam je dovoljena za nepovratna sredstva in nagrade pod naslednjimi pogoji:

- – razpisi morajo biti odprti, objavljeni na več mestih in skladni s standardi EU glede preglednosti, enakega obravnavanja, nasprotja interesov in zaupnosti,
- – razpisi morajo ostati odprti vsaj dva meseca,
- – rezultati razpisa morajo biti objavljeni na spletiščih udeležencev, vključno z opisom izbranih projektov, datumi dodelitve, trajanjem projektov ter imeni pravnih subjektov, ki so končni prejemniki, in njihovimi državami,
- – razpisi morajo imeti jasno evropsko razsežnost.

Finančna podpora tretjim osebam bo sprejeta pri projektih, ki mladim omogočajo, da sami vzpostavijo skupne projekte.

V vlogi za projekt mora biti jasno navedeno, zakaj je potrebna finančna podpora tretjim osebam in kako se bo upravljala, poleg tega pa mora vloga vsebovati seznam različnih vrst aktivnosti, za katere lahko tretja oseba prejme finančno podporo. V predlogu morajo biti tudi jasno opisani rezultati, ki bodo doseženi.

[469] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:42020Y1201(01).

[470] Sklep z dne 18. oktobra 2022 o odobritvi uporabe prispevkov v pavšalnem znesku in prispevkov na enoto v okviru programa Erasmus+ 2021–2027.

Najvišji znesek finančne podpore tretjim osebam je 60 000 EUR.

Stroški prostovoljcev niso dovoljeni.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) navedeni stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

e) V primeru podizvajanja lahko to obsega največ 10 % dodeljenih nepovratnih sredstev EU in mora biti ustrezno utemeljeno.

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil

pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

UKREPI JEAN MONNET

Ukrepi Jean Monnet zagotavljajo priložnosti na področju terciarnega izobraževanja ter na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja. Prispevajo k širjenju znanja o temah v zvezi s povezovanjem Evropske unije. Podprti so naslednji ukrepi:

- ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja;
- ukrepi Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja;
- strateška razprava v okviru mreže Jean Monnet (področje terciarnega izobraževanja in druga področja izobraževanja in usposabljanja).

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA).

UKREPI JEAN MONNET NA PODROČJU TERCIARNEGA IZOBRAŽEVANJA

Ukrepi Jean Monnet na področju terciarnega izobraževanja podpirajo **poučevanje in raziskovanje** na področju študij Evropske unije po vsem svetu.

Študije Evropske unije se nanašajo na poučevanje, učenje in raziskave o Evropski uniji, njeni zgodovini, ciljih, strukturah, funkcijah in/ali njenih politikah.

Z osredotočanjem na razsežnost Evropske unije bi morale dejavnosti Jean Monnet spodbujati aktivno evropsko državljanstvo in temeljne vrednote Evropske unije, spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin (člen 2 Pogodbe o Evropski uniji[471]). Poleg tega bi morale spodbujati tudi vrednote vključevanja, raznolikosti in enakih možnosti. Prijavitelji bi morali te vidike upoštevati pri oblikovanju projektnih aktivnosti in med izvajanjem.

V primeru politik Evropske unije morajo ukrepi Jean Monnet prispevati k širjenju znanja o tem, kako lahko te politike koristijo vsakdanjemu življenju državljanov v EU in/ali v tujini in/ali kako lahko vplivajo na sisteme oblikovanja politik na podobnih področjih, bodisi na ravni držav članic bodisi v tujini na nacionalni, regionalni ali svetovni ravni. Prikazati bi bilo treba zelo jasno povezavo med predmetom predloga in politiko EU in/ali temo EU, na katero se predlog nanaša.

Cilj ukrepov Jean Monnet je tudi delovati kot vektor javne diplomacije do tretjih držav, spodbujati vrednote EU in izboljšati prepoznavnost tega, kar Evropska unija pomeni in kar namerava doseči. Prav tako prispevajo k spodbujanju prednostnih nalog pobude EU Global Gateway v regijah, ki jim je ta pobuda namenjena[472].

Ukrepi Jean Monnet prispevajo k povečanju ponudbe poučevanja, učenja in raziskav na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) s povezavami s sorodnimi politikami Evropske unije.

Cilji poučevanja in raziskovanja ter merila za prijavo za obe področji so opisani v nadaljevanju.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepov za poučevanje in raziskovanje v okviru ukrepa Jean Monnet so:

- spodbujati odličnost v poučevanju in raziskovanju na področju študij Evropske unije po vsem svetu ter olajšati poklicni razvoj na podlagi študij EU za naslednjo generacijo,
- spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev,
- ustvariti znanje in razumevanje v podporo oblikovanju politik EU ter okrepiti vlogo EU v Evropi in globaliziranem svetu,
- doseči širšo javnost in širiti znanje o EU širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) ter tako EU približati javnosti,
- prizadevati si delovati kot vektor javne diplomacije do tretjih držav, ki niso pridružene programu, spodbujati vrednote EU, tudi vključevanje in raznolikost, in izboljšati prepoznavnost tega, kar Evropska unija pomeni in kar namerava doseči.

PRIPRAVA PROJEKTA

Poučevanje in raziskovanje Jean Monnet mora imeti eno od naslednjih oblik: **moduli, katedre, centri odličnosti.**

- **Moduli** so kratki programi poučevanja ali tečaji na področju študij Evropske unije, ki jih ponuja terciarna izobraževalna institucija. Vsak modul, ki traja tri leta, obsega najmanj 40 ur poučevanja na študijsko leto. Moduli so lahko osredotočeni na eno določeno disciplino evropskih študij ali pa so glede na pristop večdisciplinarni, in torej vključujejo akademsko znanje več profesorjev in strokovnjakov. Lahko imajo tudi obliko kratkih specializiranih ali poletnih programov.

[471] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A12016M002.

[472] Regije 5 do 11 programa Erasmus+; glej: https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/global-gateway_sl.

- **Katedre** so pedagoška mesta s specializacijo v študijah Evropske unije (kot so opisane zgoraj) za univerzitetne profesorje za obdobje treh let. Na katedri Jean Monnet je samo en profesor, ki zagotovi najmanj 90 učnih ur v akademskem letu. Katedra ima lahko tudi skupino, ki podpira in izboljšuje njene aktivnosti, vključno z zagotavljanjem dodatnih učnih ur.
- **Centri odličnosti Jean Monnet** so središča kompetenc in znanja na področju tem v zvezi z Evropsko unijo. Združevali naj bi strokovno znanje in kompetence strokovnjakov na visoki ravni s ciljem razvijati sinergije med različnimi disciplinami in viri evropskih študij (kot so opisane zgoraj) ter ustvarjati skupne transnacionalne aktivnosti. Poleg tega zagotavljajo odprtost do civilne družbe. Centri odličnosti Jean Monnet imajo pomembno vlogo pri doseganju študentov s fakultet, ki običajno ne obravnavajo vprašanj Evropske unije, ter oblikovalcev politik, javnih uslužbencev, organizirane civilne družbe in širše javnosti.

Upravičenci ukrepa Jean Monnet (vodje modulov, kateder ter udeleženci centra odličnosti) so pozvani, naj organizirajo aktivnosti in dogodke, ki bodo zagotovili odprtost za oblikovalce politik, javne uslužbence in širšo javnost.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA UKREP POUČEVANJA IN RAZISKOVANJA JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Za **module Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: - biti terciarna izobraževalna institucija ter - imeti sedež v državi članici EU, tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu, morajo imeti potrdilo ECHE (listino Erasmus za terciarno izobraževanje). Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev. Izjema**:** organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Upravičene aktivnosti	Modul Jean Monnet je treba poučevati vsaj 40 učnih ur v akademskem letu na področju študij Evropske unije (kot je opisano zgoraj). Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo kar koli od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka in/ali nadzora. V okviru modulov so upravičeni poletni tečaji.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-HEI-TCH-RSCH-MODULE
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času).**

Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Za **katedre Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti: - biti terciarna izobraževalna institucija ter - imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo imeti potrdilo ECHE. Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev. Izjema: organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Upravičene aktivnosti	V okviru katedre Jean Monnet je treba poučevati vsaj 90 učnih ur v akademskem letu na področju študij Evropske unije (kot je opisano v vodniku za prijavitelje) na terciarni izobraževalni instituciji prijaviteljici, kar mora izvajati vodja katedre, ki mora biti stalno zaposlen v instituciji prijaviteljici. Učne ure vključujejo ure neposrednega stika v okviru skupinskih predavanj, seminarjev in praktičnih vaj ter lahko vključujejo kar koli od navedenega v obliki učenja na daljavo, ne vključujejo pa individualnega pouka in/ali nadzora. Poletni tečaji niso upravičeni.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-HEI-TCH-RSCH-CHAIR
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Za **centre odličnosti Jean Monnet** se uporabljajo naslednja merila za upravičenost:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti: - biti terciarna izobraževalna institucija ter - imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, ali tretji državi, ki ni pridružena programu. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu, morajo imeti potrdilo ECHE. Naenkrat bo podprt samo en center odličnosti Jean Monnet na kateri koli sodelujoči terciarni izobraževalni instituciji. Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev. Izjema: organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-HEI-TCH-RSCH-COE
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Za **module Jean Monnet** se uporabljajo spodaj navedena merila za dodelitev**:**

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. V kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: • študente terciarnega izobraževanja na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku), • študente terciarnega izobraževanja, ki ne pridejo samodejno v stik s študijami EU (na področjih poleg prava, ekonomije in politologije), • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije; v kolikšni meri: • je delovni program predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezno načrtovanje faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja pa je skrbno predstavljeno; • je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta. Strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	Raven usposobljenosti in dodane vrednosti skupine; ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja ključnega osebja, vključenega v predlagane aktivnosti (na akademskem in neakademskem področju, če je ustrezno), na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog.

Učinek (največ 25 točk)	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov:
	• na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet;
	• na študente in učence, ki imajo koristi od ukrepov Jean Monnet;
	  o izboljšani ali inovativni učni načrti,
	  o okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov,
	  o okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav,
	  o več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji,
	  o večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU;
	• na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni.
	
	Razširjanje in obveščanje:
	• ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje:
	  o obveščanje,
	  o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij;
	  o doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij,
	  o prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse;
	• v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek:
	  o izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.),
	  o dogodkov.
	
	Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

Za katedre Jean Monnet se uporabljajo spodaj navedena merila za dodelitev:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. V kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: • študente terciarnega izobraževanja na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • študente terciarnega izobraževanja, ki ne pridejo samodejno v stik s študijami EU (kot so opisane v uvodnem odstavku); • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije; v kolikšni meri: • je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; • je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta. Strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	• Odličen profil in strokovno znanje vodje katedre študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja vodje katedre in ključnega osebja, vključenega v aktivnosti, predlagane v projektu, na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebnih tem, ki jih obravnava predlog; • dokazi o ravni izkušenj na področju raziskovanja tem v zvezi z EU.

Učinek (največ 25 točk)	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov:
	• na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet;
	• na študente in učeče se, ki imajo koristi od ukrepov Jean Monnet;
	  ○ izboljšani ali inovativni učni načrti;
	  ○ okrepljena zmogljivost za privabljanje odličnih študentov;
	  ○ okrepljeno sodelovanje s partnerji iz drugih držav;
	  ○ več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji;
	  ○ večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU;
	• na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni.
	
	Razširjanje in obveščanje:
	• ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje:
	  ○ obveščanje;
	  ○ ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij;
	  ○ doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij;
	  ○ prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse;
	• v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek:
	  ○ izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.);
	  ○ dogodkov.
	
	Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

Za **centre odličnosti Jean Monnet** se uporabljajo spodaj navedena merila za dodelitev:

Ustreznost projekta **(največ 25 točk)**	V kolikšni meri predlog ustreza ciljem aktivnosti Jean Monnet, in sicer: • obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); • spodbuja dialog med akademskim svetom in družbo, vključno z oblikovalci politik na lokalni, regionalni in državni ravni ter ravni EU, javnimi uslužbenci, akterji civilne družbe, predstavniki različnih ravni izobraževanja in medijev; • ustvarja znanje in razumevanje, ki lahko podpirata oblikovanje politik EU ter okrepita vlogo EU v globaliziranem svetu; • vključuje aktivno ozaveščanje in izobraževalne dejavnosti, s katerimi se bo znanje o temah v zvezi z EU širilo v širši družbi (zunaj akademskega okolja in specializiranih ciljnih skupin) in EU približala javnosti. V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. V kolikšni meri predlog dosega več prednostnih skupin: • vrsta uporabnikov strokovnega znanja predlaganega centra; • vključitev fakultet/oddelkov, ki niso v stiku s študijami, specifičnimi za EU; • za tretje države, ki niso pridružene programu, možnost okrepitve javne diplomacije EU.

Kakovost zasnove in izvedbe projekta
 	
(največ 25 točk)
	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega projekta ter izvedljivost predlagane metodologije;
	• v kolikšni meri:
	  ○ je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja;
	  ○ je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta;
	• v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim paketom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati;
	• strategija spremljanja in ocenjevanja.

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	• Kakovost in dodana vrednost udeležencev centra; • ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja osebja, vključenega v aktivnosti, predlagane v projektu, na področju študij Evropske unije in na področju posebnih tem, ki jih obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju znotraj terciarne izobraževalne institucije in porazdelitev vlog; • zavezanost institucije, da razvije in vzdržuje center.

Učinek
 	
(največ 25 točk)
	Pričakovani učinek projekta v smislu dolgoročnih učinkov:
	
	• na institucijo, ki gosti ukrepe Jean Monnet;
	• na fakultete/oddelke, ki koristijo ukrepe Jean Monnet;
	  ○ izboljšana ali inovativna vsebina, razvoj novih vidikov določenih raziskav;
	  ○ večja zmogljivost za privabljanje odličnih študentov in raziskovalcev;
	  ○ okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji iz drugih držav;
	  ○ več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje in raziskovanje tem EU na instituciji;
	  ○ večja zmogljivost za poučevanje in raziskovanje na področju tem v zvezi z EU;
	• na druge organizacije in posameznike, ki so vključeni na lokalni, regionalni, nacionalni in/ali evropski ravni.
	Razširjanje in obveščanje:
	
	• ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, in zunaj nje:
	  ○ obveščanje;
	  ○ ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij;
	  ○ doseganje skupin zunaj terciarnih izobraževalnih institucij;
	  ○ prenosljivost in prenos v nove politike ter izboljšane prakse;
	• v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek:
	  ○ izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.);
	  ○ dogodkov.
	
	Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

GEOGRAFSKI CILJI

K temu ukrepu prispevajo instrumenti EU za zunanje delovanje. Razpoložljivi proračun je razdeljen med različne regije, obseg proračunskih ovojnic pa je različen. Dodatne informacije o razpoložljivih zneskih so na voljo v okviru posamezne proračunske ovojnice in bodo objavljene na portalu EU za financiranje in razpise[473].

[473] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

PRIČAKOVANI UČINEK

Za udeležence, neposredno vključene v ukrepe, bodo imeli ukrepi Jean Monnet za poučevanje in raziskovanje pozitivne in dolgotrajne učinke na študente in raziskovalce/profesorje, ki jih bo treba meriti s spodaj navedenimi kvantitativnimi in kvalitativnimi kazalniki.

KVANTITATIVNI KAZALNIKI

- Število terciarnih izobraževalnih institucij, ki krepijo razsežnost EU v disciplinah, ki jih pokrivajo,
- število tem v zvezi z EU, uvedenih v poučevanje in raziskovanje na fakultetah/oddelkih, na katerih se običajno ne oblikuje vidik EU – poleg tem, ki so običajno znane po svoji povezanosti z EU,
- število študentov, ki so jih dosegli ukrepi Jean Monnet,
- število novih vodij kateder,
- število publikacij o temah, povezanih z EU,
- število strateških dokumentov za podporo oblikovalcem politik pri temah, povezanih z EU,
- število projektov Jean Monnet v tretjih državah, ki niso pridružene programu,
- obseg delovanja forumov in platform, katerih cilj je izboljšanje sodelovanja in dialoga med akademsko in neakademsko sfero,
- večje priložnosti za mlade raziskovalce, da izboljšajo svoje strokovne kompetence in razvijejo svojo poklicno pot.

KVALITATIVNI KAZALNIKI

- Boljše poznavanje evropskih politik.
- V kolikšni meri terciarne izobraževalne institucije sodelujejo s širšo družbo in neakademskim svetom pri temah v zvezi z EU.
- Večja ozaveščenost o vprašanjih, povezanih z EU, v neakademskem svetu.
- Boljše razširjanje rezultatov projektov Jean Monnet v družbi, vključno z oblikovalci politik.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je:

- moduli Jean Monnet: 35 000 EUR
- katedre Jean Monnet: 60 000 EUR
- centri odličnosti Jean Monnet: 100 000 EUR

S prispevki v pavšalnem znesku se bodo krili stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter drugi stroški (razširjanje informacij, objave, prevodi).

Moduli in katedre Jean Monnet

Prijavitelji morajo v vlogi zaprositi za vnaprej določen enkratni pavšalni znesek iz spodnjih preglednic. V spodnjih preglednicah je naveden skupni pavšalni znesek po državah, ki ustreza skupnemu številu učnih ur.

Moduli Jean Monnet

1) Za module Jean Monet za države članice EU in tretjih držav, pridruženih programu:

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija,**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka,**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska,**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg,**

(najmanj 40 ur/leto)	Lihtenštajn, Srbija		Estonija, Slovaška			Združeno kraljestvo	Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška, Švica
120–150	13 500 EUR	16 000 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151–180	17 000 EUR	19 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181–210	19 500 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211–240	22 500 EUR	26 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
241–270	25 500 EUR	30 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271–300	28 500 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301–330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331–360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

2) Za module Jean Monet za tretje države, ki niso pridružene programu:

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 40 ur/leto)	Čile, Sveti Krištof in Nevis, Mehika, Libija, Antigva in Barbuda, Barbados, druge države	Bahrajn, Trinidad in Tobago	Saudova Arabija, Sejšeli, Ekvatorialna Gvineja, Oman, Izrael	Republika Koreja, Nova Zelandija	Japonska	Avstralija, Brunej, Kanada, Hongkong, Kuvajt, Katar, Singapur, Združeni arabski emirati, Združene države Amerike
120–150	13 500 EUR	18 000 EUR	23 000 EUR	26 000 EUR	31 000 EUR	33 000 EUR
151–180	16 500 EUR	22 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
181–210	19 500 EUR	26 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

211–240	22 500 EUR	30 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
241–270	25 500 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
271–300	28 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
301–330	31 500 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
331–360	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

Katedre

1) Katedre Jean Monet za države članice EU in tretje države, pridružene programu:

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 90 ur/leto)	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovaška**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska, Združeno kraljestvo,**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška, Švica**
270–300	21 500 EUR	22 500 EUR	30 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301–330	24 000 EUR	25 000 EUR	33 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331–360	26 000 EUR	27 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361–390	28 000 EUR	29 000 EUR	40 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391–420	30 000 EUR	31 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
421–450	32 500 EUR	33 500 EUR	47 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
451–480	35 000 EUR	36 000 EUR	51 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481–510	37 500 EUR	38 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

511–540	40 000 EUR	41 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
541–570	42 500 EUR	43 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571–600	45 000 EUR	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601–630	47 500 EUR	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631–660	50 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661–690	52 500 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691–720	55 000 EUR	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721–750	57 500 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

2) Katedre Jean Monnet: za tretje države, ki niso pridružene programu:

Država/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 90 ur/leto)	**Čile, Sveti Krištof in Nevis, Mehika, Libija, Antigva in Barbuda, Barbados, druge države**	**Bahrajn, Trinidad in Tobago**	**Saudova Arabija, Sejšeli, Ekvatorialna Gvineja, Oman, Izrael**	**Republika Koreja, Nova Zelandija**	**Japonska**	**Avstralija, Brunej, Kanada, Hongkong, Kuvajt, Katar, Singapur, Združeni arabski emirati, Združene države Amerike**
270–300	25 000 EUR	29 000 EUR	37 000 EUR	44 000 EUR	51 000 EUR	55 500 EUR
301–330	27 500 EUR	32 500 EUR	40 500 EUR	48 500 EUR	55 000 EUR	60 000 EUR
331–360	30 000 EUR	36 000 EUR	44 000 EUR	53 000 EUR	59 000 EUR	60 000 EUR
361–390	32 500 EUR	39 500 EUR	47 500 EUR	57 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
391–420	35 000 EUR	41 000 EUR	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

421–450	37 000 EUR	46 500 EUR	54 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
451–480	39 000 EUR	50 000 EUR	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
481–510	41 000 EUR	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
511–540	43 500 EUR	57 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
541–570	46 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
571–600	48 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
601–630	51 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
631–660	53 500 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
661–690	56 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
691–720	58 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
721–750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR
> 750	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR	60 000 EUR

Prijavitelji morajo zaprositi za vnaprej določen znesek enkratnega pavšalnega zneska, ki ustreza državi, kot je navedeno v spodnji preglednici. Opozoriti je treba, da pavšalni znesek na državo odraža skupno število učnih ur v treh letih. Zneski v preglednici predstavljajo končne prispevke EU, saj je upoštevano 75-odstotno sofinanciranje.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

Centri odličnosti Jean Monnet

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 100 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) proračun bi moral biti po potrebi podrobno opredeljen in razdeljen na skladne delovne pakete (npr. razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete;

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Za skupne ocenjene upravičene stroške, določene po oceni, se bo uporabila stopnja sofinanciranja v višini 80 %.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad je dovoljena.

V vlogah za projekte mora biti jasno navedeno, zakaj je potrebna finančna podpora tretjim osebam in kako se bo upravljala, poleg tega pa mora vloga vsebovati seznam različnih vrst aktivnosti, za katere lahko tretja oseba prejme finančno podporo. V predlogu morajo biti tudi jasno opisani rezultati, ki bodo doseženi.

Najvišji znesek finančne podpore, ki se lahko izplača tretji osebi, ne presega 60 000 EUR.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[474].

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise[475].

[474] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

[475] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

UKREPI JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Učenje o ciljih in delovanju Evropske unije je pomemben del spodbujanja aktivnega državljanstva in skupnih vrednot svobode, strpnosti in nediskriminacije.

Učitelji in trenerji si zelo želijo priložnosti za lasten poklicni razvoj; precejšnje število učiteljev izraža potrebo po razširitvi kompetenc za ustvarjanje vključujočega vzdušja v učilnici z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT) ter za poučevanje v večjezičnih in večkulturnih učilnicah. Potrebujejo tudi priložnosti za poklicni razvoj v zvezi z evropsko razsežnostjo poučevanja v šoli, zlasti v zvezi s poučevanjem o Evropski uniji na privlačen način.

Splošni cilj v splošnem izobraževanju in poklicnem usposabljanju (ravni ISCED 1–4) je spodbujati boljše razumevanje Evropske unije in delovanja njenih institucij ter obravnavati splošno pomanjkanje znanja o Evropski uniji in veliko dezinformacij, kar povečuje razočaranje ljudi glede Unije in njenih politik.

USPOSABLJANJE UČITELJEV JEAN MONNET

Terciarne izobraževalne institucije ali institucije/agencije za usposabljanje učiteljev bodo v okviru tega ukrepa organizirale aktivnosti, ki bodo učiteljem v šolah in pri ponudnikih poklicnega izobraževanja in usposabljanja (PIU) omogočile razvoj novih spretnosti, poučevanje o temah v zvezi z EU in sodelovanje pri teh temah, s čimer jih bodo opolnomočile na podlagi boljšega razumevanja EU in njenega delovanja.

Organi za usposabljanje učiteljev (za začetno izobraževanje učiteljev in stalni poklicni razvoj učiteljev) bodo utrdili interno znanje in spretnosti za poučevanje o temah v zvezi z EU, zato bodo učitelji bolje opremljeni za uvedbo vsebin o EU v svoje aktivnosti.

Aktivnosti usposabljanja učiteljev bodo podpirale izobraževalno osebje v šolah in pri ponudnikih PIU (ravni ISCED 1–4).

CILJI UKREPA

Cilj usposabljanj učiteljev Jean Monnet je podpreti šole in ponudnike PIU pri načrtovanju, organiziranju in izvajanju vsebin o EU v šolskih in obšolskih aktivnostih. Glavni cilji so:

- učnemu osebju v šolah in pri ponudnikih PIU (ravni ISCED 1–4) omogočiti pridobitev znanja o EU;
- šolam in ponudnikom PIU zagotoviti strukturirane predloge usposabljanja o temah v zvezi z EU, učiteljem na različnih ravneh, z različnih področij in z različnimi izkušnjami pa zagotoviti vsebino in metodologije;
- izvajati posebna individualna ali skupinska usposabljanja (modularna usposabljanja, usposabljanja z organiziranim bivanjem, kombinirana ali spletna usposabljanja) za učitelje, ki se zanimajo za EU in želijo teme v zvezi z EU vključiti v svoje vsakodnevno delo;
- spodbujati samozavest učiteljev pri vključevanju vidika EU v vsakodnevno delo.

PRIPRAVA PROJEKTA

Učitelji, opremljeni z novimi in inovativnimi metodologijami za predlaganje vsebin o Evropski uniji učečim se, bodo pomagali uvesti dejstva in znanje o Evropski uniji v šolske in obšolske aktivnosti.

Institucija/agencija za usposabljanje učiteljev je institucija, katere glavna dejavnost je zagotavljanje usposabljanja/izobraževanja učiteljev.

Aktivnosti usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet morajo vključevati pripravo in izvedbo aktivnosti usposabljanja/izobraževanja učiteljev. Te aktivnosti imajo lahko obliko ciljno usmerjenih usposabljanj ali modulov, vključno z učenjem na daljavo (množični odprti spletni tečaji (MOOC) in/ali kombinirane aktivnosti). Usposabljanja/izobraževanja učiteljev morajo biti formalna in se morajo končati z izdajo potrdila.

Predlagane aktivnosti morajo vključevati tudi podporo udeležencem (npr. prispevek za potne stroške in stroške bivanja, zagotovitev priročnikov in drugih posebnih orodij, oprostitev plačila kotizacij).

Usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet morajo vključevati eno od naslednjih oblik:

- usposabljanje na področju metodologij poučevanja za obravnavo tem v zvezi z Evropsko unijo;
- usposabljanje o temah v zvezi z Evropsko unijo;
- učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo, ki dopolnjujejo že obstoječe programe (sodelovalno učenje med razredi, skupno poučevanje);
- seminarji, poletni in intenzivni tečaji, druge vrste izkušenj z EU, ki vključujejo druge deležnike.

Zgoraj navedeno je mogoče izvesti z:

- zagotavljanjem *ad hoc* smernic za izbor usposabljanja,
- fizičnim, spletnim in/ali kombiniranim usposabljanjem.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA USPOSABLJANJE UČITELJEV JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti: - terciarne izobraževalne institucije, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu ter imajo potrdilo ECHE; ali - institucije/agencije za izobraževanje in usposabljanje učiteljev, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu. Prijavitelji morajo imeti sedež v isti državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev.
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Predlogi se morajo nanašati na aktivnosti, ki se bodo izvajale v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-OFET-TT
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	Treba je dokazati ustreznost predloga glede na cilje tega ukrepa, pri čemer se bo predlog štel za ustreznega, če med drugim: - obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); - učiteljem v šolah omogoča razvoj novih spretnosti; - zagotavlja boljše razumevanje EU in njenega delovanja; - učiteljem omogoča, da v svoje aktivnosti uvedejo vsebine o EU; V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. v kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: - šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4); - učitelje in učiteljice.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta **(največ 25 točk)**	- Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost samega predloga ter izvedljivost njegove metodologije; - v kolikšni meri: o je delovni program predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezno načrtovanje faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja pa je skrbno predstavljeno; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi predloga; o program dela vključuje podporo udeležencem (npr. prispevek za potne stroške in stroške bivanja, zagotovitev priročnikov in drugih posebnih orodij, oprostitev plačila kotizacij); - v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim paketom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; - strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	- Raven usposobljenosti in dodane vrednosti skupine; - ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja ključnega osebja, vključenega v predlagane aktivnosti (na akademskem in neakademskem področju, če je ustrezno): o na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); o na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog.

Učinek (največ 25 točk)	- Pričakovani učinek usposabljanja učiteljev in dolgoročni učinki: a) na šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4): o večja zmogljivost za poučevanje o temah v zvezi z EU; o izboljšane ali inovativne vsebine, razvoj novih zornih kotov za vključitev tem v zvezi z EU v učne načrte; o na institucijo, ki organizira aktivnosti; o okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji; o število in raven predlaganih usposabljanj ter potencialno število upravičencev; o več dodeljenih finančnih sredstev za okrepitev bolj usmerjenih aktivnosti usposabljanja v instituciji; b) na učitelje, ki koristijo ukrep Jean Monnet: o okrepitev spretnosti za poučevanje o vsebinah v zvezi z EU v njihovih aktivnostih. - Razširjanje in obveščanje: o ustreznost in kakovost ukrepov, namenjenih razširjanju rezultatov aktivnosti v instituciji, ki gosti ukrepe Jean Monnet, ter zunaj nje; o ozaveščanje o projektih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; o doseganje skupin zunaj neposredne ciljne skupine; o v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine; - Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Usposabljanja/izobraževanja učiteljev Jean Monnet bodo imela predvidoma pozitivne in dolgotrajne učinke na institucije, ki zagotavljajo začetno usposabljanje učiteljev in/ali usposabljanje učiteljev na delovnem mestu, ter na udeležence njihovih aktivnosti.

Učinek usposabljanj/izobraževanj učiteljev Jean Monnet se meri s kvantitativnimi in kvalitativnimi kazalniki (glej spodnjo preglednico), povezanimi s cilji ukrepa, ki so opisani v uvodnem poglavju „Cilji ukrepa“.

Prijaviteljem se priporoča, naj v svojih prijavah uporabljajo naslednje kazalnike in določijo njihove ciljne vrednosti:

Cilji	Kazalniki
Učnemu osebju v šolah in pri ponudnikih PIU (ravni ISCED 1–4) omogočiti pridobitev znanja o EU.	Število razredov in učencev, dijakov ali študentov, vključenih v ukrep (razčlenjeno po spolu).
Šolam in ponudnikom PIU zagotoviti strukturirane predloge za usposabljanje o temah v zvezi z EU, učiteljem na različnih ravneh, z različnih področij in z različnimi izkušnjami pa zagotoviti vsebino in metodologije.	Število učiteljev, vključenih v ukrep (razčlenjeno po spolu).
Izvajati posebna individualna ali skupinska usposabljanja (modularna usposabljanja, usposabljanja z organiziranim bivanjem, kombinirana ali spletna usposabljanja) za učitelje, ki se zanimajo za EU in želijo teme v zvezi z EU vključiti v svoje vsakodnevno delo.	Število učiteljev, vključenih v ukrep (razčlenjeno po spolu).
Spodbujati samozavest učiteljev pri vključevanju vidika EU v vsakodnevno delo.	Odstotna stopnja uspešnosti pri ocenjevanju učenja o EU.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi predvidenega proračuna projekta, rezultatov ocene, stopnje financiranja v višini 80 % in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 300 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Za skupne ocenjene upravičene stroške, določene po oceni, se bo uporabila stopnja sofinanciranja v višini 80 %.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad je dovoljena.

V vlogi za projekt mora biti jasno navedeno, zakaj je potrebna finančna podpora tretjim osebam in kako se bo upravljala, poleg tega pa mora vloga vsebovati seznam različnih vrst aktivnosti, za katere lahko tretja oseba prejme finančno podporo. V predlogu morajo biti tudi jasno opisani rezultati, ki bodo doseženi.

Najvišji znesek finančne podpore, ki se lahko izplača tretji osebi, ne presega 60 000 EUR. Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[476].

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

[476] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

POBUDE ZA UČENJE O EU NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Pobude za učenje o EU bodo podpirale šole ter institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU), ravni ISCED 1–4, kar jim bo omogočilo, da zagotovijo posebne vsebine o temah, ki temeljijo na EU (demokracija, zgodovina EU, delovanje EU, kulturna raznolikost – med drugim). Aktivnosti bi se morale poučevati med šolskim letom ter bi lahko vključevale projektne tedne, študijske obiske in druge potopitvene aktivnosti.

Aktivnosti bodo ponujale šole in institucije PIU (ravni ISCED 1–4). Lahko oblikujejo in zagotavljajo vsebine o vprašanjih EU ter učne izkušnje ustvarjajo same ali s podporo terciarnih izobraževalnih institucij ali drugih zadevnih organizacij (NVO, združenj itd.). Aktivnosti, organizirane v tem poglavju, bodo na navdihujoče načine spodbudile učenje o EU. Dijakom/študentom bodo pomagale okrepiti občutek pripadnosti EU, prepoznati vpliv EU na njihova življenja ter izboljšati razumevanje mehanizmov in politik EU.

CILJI UKREPA

Pobude za učenje o EU Jean Monnet bodo spodbujale uvedbo vidika Evropske unije v izobraževalno kulturo šol in institucij PIU (ravni ISCED 1–4) ter prispevale h krepitvi evropske identitete in aktivnega državljanstva med dijaki/študenti in učitelji.

Glavni cilji so zlasti:

- večje število šol in institucij PIU (raven ISCED 1–4), ki v šolah v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, poučujejo o vprašanjih Evropske unije;
- večje število razredov v šolah in institucijah PIU (ravni ISCED 1–4), ki so vključeni v učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo;
- večje število ključnih tematskih področij ali izvenšolskih aktivnosti, kjer se v šolah in institucijah PIU (raven ISCED 1–4) poučuje o EU, za vsako državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu;
- večje število učiteljev, ki sodelujejo pri izboljšanju pismenosti na področju EU;
- večja kakovost inovativnih metod poučevanja in učenja EU s posebnim poudarkom na prednostnih nalogah EU;
- boljši učni rezultati učencev in dijakov/študentov v zvezi z EU, ki bolje poznajo in razumejo EU, njeno zgodovino, vrednote, cilje in institucije ter postopke odločanja, ki vplivajo na vsakodnevno življenje mladih Evropejcev, ter okrepljeno aktivno državljanstvo med učenci, dijaki, študenti in učitelji.

PRIPRAVA PROJEKTA

Pobude za učenje o EU so posebej namenjene šolam ter institucijam za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) (ravni ISCED 1–4).

Pobude za učenje o EU Jean Monnet morajo upoštevati eno ali več naslednjih oblik:

- poučevanje tem v zvezi z Evropsko unijo, ki so uradno vključene v učne načrte (poučevanje pri enem ali več obstoječih predmetih);
- učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo, ki dopolnjujejo že obstoječe programe, med drugim sodelovalno učenje, skupno poučevanje;
- obšolski seminarji, študijski obiski, druge vrste izkušenj z EU, ki vključujejo druge organizacije.

Za namen ukrepa se učna ura razume kot ura učne izkušnje v okviru šolskih aktivnosti ali aktivnosti PIU. To je lahko poučevanje v učilnici ali zunaj nje (tj. delavnice, srečanja s strokovnjaki, študijski obiski), vendar mora biti povezano s konkretnimi učnimi izidi in študijami EU/vrednotami EU.

Nacionalni organi so lahko obveščeni o javnih šolah, ki se prijavljajo za ta ukrep, na državo, vključno z omejenimi osebnimi podatki, kot sta ime in elektronski naslov kontaktne osebe, da se olajša postopek potrjevanja njihovih subjektov.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA POBUDE ZA UČENJE O EU JEAN MONNET?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: – biti šole ali institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) (raven ISCED 1–4), – imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu. Dovoljene so samo vloge posameznih prijaviteljev.
Upravičene aktivnosti	Pobudo za učenje o EU Jean Monnet je treba izvajati najmanj 40 učnih ur na šolsko leto v treh zaporednih letih na področju predmetov, ki temeljijo na EU.
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-OFET-LEARNING-EU
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni z naslednjimi merili:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	Predlog mora dokazati ustreznost glede na cilje tega ukrepa, med drugim se bo upošteval tudi pomen, in sicer z: • vrsto in številom predmetov EU, predlaganih za projekt, • inovativnostjo in ustvarjalnostjo v predlogu, • uporabo digitalne metodologije – kjer je to mogoče, • nove metodologije poučevanja in učenja, da bi bile teme v zvezi z Evropsko unijo privlačnejše ter prilagojene učencem in dijakom/študentom. Predlog je pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	Kar zadeva kakovost, bi moral predlog ponazarjati: • kakovost in izvedljivost predlagane metodologije, • uporabljene metodologije poučevanja, vključno s skupinskimi predavanji, seminarji, navodili, učenjem na daljavo, ne pa individualno poučevanje, • dokaze o jasnosti in popolnosti predlaganega programa dela v vseh njegovih fazah (priprava, izvajanje, ocenjevanje in nadaljnje spremljanje).

Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	Predlog projekta bi moral zagotoviti: • dokazila o jasni zavezanosti vodstva šole/PIU, • dokazila o jasni zavezanosti v podporo učiteljem pri pripravi vsebin in njihovih učnih aktivnosti, • dokazila o spremljanju aktivnosti in vidnosti rezultatov, ki jih bo pridobilo osebje, vključeno v to pobudo, • dokazila o vključitvi osebja z ustreznimi pedagoškimi znanji in spretnostmi.
Učinek (največ 25 točk)	Predlog projekta bi moral zagotoviti: • dokazila o ustreznih ukrepih in virih za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu, • jasen opis strategije razširjanja znotraj institucije in širše, • pojasnilo pričakovanega učinka na šole in institucije PIU (raven 1–4) ter na učence, dijake, študente in učitelje, ki imajo koristi od aktivnosti.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Pobude za učenje o EU Jean Monnet bodo imele predvidoma pozitivne in dolgotrajne učinke na šole in ponudnike PIU ter na udeležence njihovih aktivnosti, zlasti učitelje, učence, dijake in študente.

Učinek pobud za učenje o EU Jean Monnet se meri s kvantitativnimi in kvalitativnimi kazalniki (glej spodnjo preglednico), povezanimi s cilji ukrepa, ki so opisani v uvodnem poglavju „Cilji ukrepa“.

Prijaviteljem se priporoča, naj v svojih prijavah uporabljajo naslednje kazalnike in določijo njihove ciljne vrednosti:

Cilji	**Kazalniki**
Večje število razredov v šolah in institucijah PIU (ravni ISCED 1–4), ki so vključeni v učne izkušnje na področju tem v zvezi z Evropsko unijo.	Število razredov in učencev, dijakov ali študentov, vključenih v ukrep (razčlenjeno po spolu).
Večje število ključnih tematskih področij ali izvenšolskih aktivnosti, kjer se v šolah in institucijah PIU (raven ISCED 1–4) poučuje o EU, za vsako državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu.	Število in vrsta tematskih področij in prireditev, na katerih se poučuje o EU.
Večje število učiteljev, ki sodelujejo pri izboljšanju pismenosti na področju EU.	Število učiteljev, vključenih v ukrep (razčlenjeno po spolu).

Večja kakovost inovativnih metod poučevanja in učenja EU s posebnim poudarkom na prednostnih nalogah EU.	Število projektov, ki vključujejo inovativne metode.
Boljši učni rezultati učencev in dijakov/študentov v zvezi z EU, ki bolje poznajo in razumejo EU, njeno zgodovino, vrednote, cilje in institucije ter postopke odločanja, ki vplivajo na vsakodnevno življenje mladih Evropejcev.	Odstotna stopnja uspešnosti pri preizkusu znanja o EU (razčlenjeno po spolu).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Najvišji znesek nepovratnih sredstev EU na projekt je **35 000 EUR**.

S prispevki v pavšalnem znesku se bodo krili stroški osebja, potni stroški in stroški bivanja, stroški opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter drugi stroški (razširjanje informacij, objave, prevodi).

pobude za učenje o EU:							
Države/št. učnih ur v triletnem obdobju (najmanj 40 ur/leto)	**Bolgarija, Romunija, Severna Makedonija, Lihtenštajn, Srbija**	**Turčija, Hrvaška, Latvija**	**Madžarska, Poljska, Litva, Češka, Estonija, Slovaška**	**Portugalska, Grčija, Slovenija, Malta**	**Ciper, Islandija, Španija, Italija**	**Irska, Francija, Finska, Združeno kraljestvo,**	**Belgija, Danska, Nemčija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska, Norveška, Švica**
120–150 učnih ur	12 250 EUR	14 250 EUR	16 000 EUR	20 000 EUR	23 500 EUR	27 000 EUR	30 000 EUR
151–180 učnih ur	14 750 EUR	17 500 EUR	19 500 EUR	24 000 EUR	29 000 EUR	33 000 EUR	35 000 EUR
181–210 učnih ur	17 250 EUR	20 750 EUR	23 500 EUR	28 000 EUR	34 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR
211–240 učnih ur	19 750 EUR	24 000 EUR	27 000 EUR	32 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

≥ **241 učnih ur**	22 000 EUR	27 250 EUR	31 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR	35 000 EUR

Prijavitelji morajo zaprositi za vnaprej določen znesek enkratnega pavšalnega zneska, ki ustreza državi, kot je navedeno v spodnji preglednici. Opozoriti je treba, da pavšalni znesek na državo odraža skupno število učnih ur v treh letih. Zneski v preglednici predstavljajo končne prispevke EU, saj je upoštevano 80-odstotno sofinanciranje.

STRATEŠKA RAZPRAVA V OKVIRU MREŽE JEAN MONNET

Glavni cilj velikih tematskih mrež v terciarnem izobraževanju bo zbrati in deliti ugotovitve raziskav, vsebino tečajev in izkušnje ter proizvode (študije, članke itd.) in o njih razpravljati med partnerji. Vsaka mreža bo pripravila orodje, ki bo partnerjem omogočalo, da delijo svoje akademsko delo in izvajajo medsebojne preglede, pri čemer bodo tudi podali pripombe o objavljenih dokumentih. Koordinator mreže bo redno izbiral najbolj inovativne in zanimive rezultate, ki jih bo predložil Komisiji.

Mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo spodbujale oblikovanje in razvoj mrež šol in institucij PIU, katerih cilj je izmenjava dobrih praks, izmenjava izkušenj o vsebini in metodologijah ter pridobivanje znanja pri poučevanju evropskih vprašanj. Mreže bi se morale osredotočati zlasti na inovativno in ustvarjalno posredovanje dejstev in znanja o EU učečim se osebam. Prijavitelji, na katere se nanaša ta razpis, so šole in institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.

TEMATSKE MREŽE V TERCIARNEM IZOBRAŽEVANJU

V letu 2027 so predvidene naslednje tematske mreže:

- mreže Jean Monnet o notranjepolitičnih vprašanjih:
  - strateška avtonomija evropskega političnega prostora: digitalna in ekonomska neodvisnost
  - vloga izobraževanja in kulture pri povezovanju in sodelovanju v Evropi
- mreže Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih:
  - EU-Ukrajina-Moldavija
  - EU-Kanada, vključno tudi s tematskim področjem kritičnih surovin.

Glavni cilj mrež Jean Monnet v terciarnem izobraževanju je podpirati akademsko in javno razpravo o vprašanjih evropskega povezovanja, vključno s prihodnjimi izzivi in priložnostmi Unije, v skladu s členom 8 uredbe o programu Erasmus+, in sicer na primer z zbiranjem ugotovitev raziskav, vsebin tečajev in izkušenj ter izdelkov (študij, člankov itd.), njihovo izmenjavo med partnerji in razpravo o njih. Mreže z rednim zagotavljanjem inovativnih in zanimivih rezultatov sodelovanja mrež Komisiji prispevajo tudi k oblikovanju politik Komisije, saj zagotavljajo dokaze in nova spoznanja o razvoju politik v zvezi s tematskimi prednostnimi nalogami razpisov.

Splošni poudarek mrež pri izvajanju glavnega cilja bo najprej na spodbujanju odličnosti pri poučevanju in raziskovanju na področju študij Evropske unije v Ukrajini in Moldaviji ter Kanadi, medtem ko lahko specifično osredotočenost razprav o vprašanjih evropskega povezovanja usmerjajo tudi premisleki o prihodnjih izzivih in priložnostih Unije, vključno s tistimi, ki jih je predsednica Evropske komisije leta 2026 opredelila v letnem govoru o stanju v Uniji[477]. Pri mreži Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih EU-Kanada so premisleki o pomanjkanju kritičnih surovin posebno pomembni kot izziv za prihodnost Unije, zato mora mreža pri uresničevanju glavnega cilja razviti možnosti za poglobljeno sodelovanje na tem področju.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Za mreže Jean Monnet o notranjepolitičnih vprašanjih: da bi bili predlogi projektov upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: - biti terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu Erasmus+; - imeti potrdilo ECHE (listino Erasmus za terciarno izobraževanje). **Opomba**: imenovane evropske institucije (opredeljene v uredbi o vzpostavitvi programa Erasmus+), ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.

[477] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/state-union_sl.

Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj 12 prijaviteljev, ki izpolnjuje naslednji pogoj: - najmanj sedem subjektov iz različnih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu Erasmus+. Pri sestavi konzorcija se upoštevajo samo upravičenci (ne povezani subjekti).
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-NETWORKS-HEI-EU-DIG-ECO ERASMUS-JMO-2027-NETWORKS-HEI-EU-EDU-CUL
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure** (po bruseljskem času).
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Za mreže Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih – EU-Ukrajina-Moldavija: da bi bili predlogi projektov upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in/ali tretjih državah, pridruženih programu Erasmus+, in/ali v Ukrajini (regija 2). Sodelujejo lahko tudi terciarne izobraževalne institucije s sedežem v Moldaviji (regija 2), vendar ne kot koordinatorke. Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu Erasmus+, morajo imeti potrdilo ECHE (listina Erasmus za terciarno izobraževanje). Organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Opomba: imenovane evropske institucije (opredeljene v uredbi o vzpostavitvi programa Erasmus+), ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj 10 prijaviteljev (ki so upravičenci in ne povezani subjekti), ki izpolnjuje naslednje pogoje: • najmanj 5 subjektov iz Ukrajine (regija 2); • koordinator mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu Erasmus+, ali v Ukrajini (regija 2). Pri sestavi konzorcija se upoštevajo samo upravičenci (ne povezani subjekti).
Geografska lokacija	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).

(kraj izvajanja aktivnosti)	
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-NETWORKS-HEI-NON-EU-UKRAINE-MOLDOVA
Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure** (po bruseljskem času).
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

Za mreže Jean Monnet o zunanjepolitičnih vprašanjih – EU-Kanada, vključno tudi s tematskim področjem kritičnih surovin: da bi bili predlogi projektov upravičeni do nepovratnih sredstev Erasmus+, morajo izpolnjevati naslednja merila:

Upravičene sodelujoče organizacije (Kdo se lahko prijavi?)	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo biti terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in/ali tretjih državah, pridruženih programu Erasmus+, in/ali v Kanadi (regija 12). Terciarne izobraževalne institucije s sedežem v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu Erasmus+, morajo imeti potrdilo ECHE (listina Erasmus za terciarno izobraževanje). Organizacije iz Belorusije (regija 2) in Ruske federacije (regija 4) niso upravičene do sodelovanja v tem ukrepu. Opomba: imenovane evropske institucije (opredeljene v uredbi o vzpostavitvi programa Erasmus+), ki si prizadevajo za cilje evropskega pomena, niso upravičene do prijave v okviru tega ukrepa.
Sestava konzorcija (število in profil sodelujočih organizacij)	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj devetih prijaviteljev (ki so upravičenci in ne povezani subjekti), ki izpolnjuje naslednje pogoje: • najmanj trije subjekti iz Kanade (regija 12); • koordinator mora imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu Erasmus+, ali v Kanadi (regija 12). Pri sestavi konzorcija se upoštevajo samo upravičenci (ne povezani subjekti).
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-NETWORKS-HEI-NON-EU-CANADA

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure** (po bruseljskem času).
Kako se prijaviti?	Za informacije glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Za vse mreže se uporabljajo naslednja merila za dodelitev:

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	• Ustreznost predloga glede na prednostno področje, kot je opredeljeno v razpisu; • pomen predloga za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije; • v kolikšni meri je predlog primeren za spodbujanje razvoja novih aktivnosti poučevanja, raziskovanja ali razprav; • dokazi o akademski dodani vrednosti.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost predlaganih aktivnosti; • kakovost predlaganega sistema za analizo in pregled akademskega dela; • kakovost predlaganega modela za vključevanje politike EU; • v kolikšni meri je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena aktivnostim, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	• Sestava mreže glede na geografsko pokritost in dopolnjevanje kompetenc; • notranja organizacija partnerstva: o ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja udeležencev, vključenih v predlagane aktivnosti, na področju študij Evropske unije v skladu s posebno temo, ki jo obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju in porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog.
Učinek (največ 25 točk)	Pričakovani učinek mrež v smislu dolgoročnih učinkov: razširjanje in obveščanje: • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjati rezultate aktivnosti v instituciji, vključeni v mreže, in drugod: o ozaveščanje o aktivnostih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij; • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek: izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.); o dogodkov. Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Mreže v terciarnem izobraževanju bodo podpirale akademsko in javno razpravo o „zadevah glede evropskega povezovanja“ v skladu s členom 8 uredbe o programu Erasmus+, in sicer z zbiranjem in izmenjavo ugotovitev raziskav, vsebine tečajev, izkušenj in proizvodov (študij, člankov itd.) ter z razpravo o njih med partnerji. Mreže z rednim zagotavljanjem inovativnih in zanimivih rezultatov sodelovanja mrež Komisiji prispevajo k njenemu oblikovanju politik z zagotavljanjem dokazov in novih spoznanj o razvoju politike v zvezi s tematskimi prednostnimi nalogami razpisov.

GEOGRAFSKI CILJI

Mreže o notranjepolitičnih vprašanjih bi morale svoje aktivnosti osredotočiti na države članice in tretje države, pridružene programu Erasmus+. Mreže o zunanjepolitičnih vprašanjih podpirajo akademsko sodelovanje pri prednostnih nalogah ukrepov Jean Monnet med evropskimi terciarnimi izobraževalnimi institucijami in terciarnimi izobraževalnimi institucijami v Ukrajini, Moldaviji in Kanadi, zato so omejene na države članice, tretje države, pridružene programu Erasmus+, ter Ukrajino in Moldavijo (regija 2) oziroma Kanado (regija 12).

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji znesek prispevka EU na mrežo o notranjih vprašanjih EU je 1 000 000 EUR.

Najvišji znesek prispevka EU na mrežo o zunanjepolitičnih vprašanjih je 1 200 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene. Za skupne ocenjene upravičene stroške, določene po oceni, se bo uporabila stopnja sofinanciranja v višini 80 %.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev, stopnja financiranja, skupni upravičeni stroški itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad je dovoljena.

V vlogah za projekte mora biti jasno navedeno, zakaj je potrebna finančna podpora tretjim osebam in kako se bo upravljala, poleg tega pa mora vloga vsebovati seznam različnih vrst aktivnosti, za katere lahko tretja oseba prejme finančno podporo. V predlogu morajo biti tudi jasno opisani rezultati, ki bodo doseženi.

Najvišji znesek finančne podpore, ki se lahko izplača tretji osebi, ne presega 60 000 EUR. Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[478].

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

MREŽE JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA

Mreže šol in/ali institucij za poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) ravni ISCED 1–4 ali terciarne izobraževalne institucije, ki zagotavljajo usposabljanje/izobraževanje učiteljev, bi morale slediti cilju, da novi sklop Jean Monnet dobi mednarodni značaj ter da se omogoči izmenjava dobrih praks in izkušnja skupnega poučevanja v skupini držav.

Aktivnosti bodo olajšale skupno razumevanje učnih metodologij za teme v zvezi z Evropsko unijo med strokovnjaki, ki delajo v različnih okoljih ter se spopadajo z različnimi izzivi in ovirami zaradi nacionalne zakonodaje in strukture učnih načrtov.

CILJI UKREPA

Cilj mrež Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja je zagotoviti podporo šolam in institucijam PIU (ravni ISCED 1–4) in/ali terciarnim izobraževalnim institucijam, vključenim v usposabljanje/izobraževanje učiteljev, za krepitev znanja o načinih poučevanja o temah v zvezi z Evropsko unijo ter dati učni izkušnji mednarodno razsežnost.

Izmenjava znanja med učitelji (skupno delo na določenih temah in metodologijah, izkušnje skupnega poučevanja, skupne aktivnosti) je osnova aktivnosti mreže. Na primer:

- izmenjava informacij o vsebini in promoviranje rezultatov uporabljenih metodologij;
- izboljšanje sodelovanja med različnimi šolami/institucijami PIU (ravni ISCED 1–4) in ponudniki usposabljanja/izobraževanja učiteljev, kar jim daje mednarodno izkušnjo in evropski položaj,

[478] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

- izmenjava znanja in priložnosti za mobilnost za skupno poučevanje;
- spodbujanje sodelovanja in oblikovanje trajnostne platforme znanja med šolami in institucijami PIU (ravni ISCED 1–4) in/ali terciarnimi izobraževalnimi institucijami, vključenimi v usposabljanje/izobraževanje učiteljev.

PRIPRAVA PROJEKTA

Mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja morajo upoštevati eno ali več naslednjih nalog:

- zbirati metodologije poučevanja za šolske in obšolske aktivnosti ter razpravljati o njih;
- zbirati in deliti dobre prakse za učenje o temah v zvezi z Evropsko unijo;
- organizirati izkušnje skupnega in sodelovalnega poučevanja v okviru mobilnosti ali prek spleta.

Zgoraj navedeno je mogoče izvesti s:

- pripravo dokumentov in smernic za razširjanje dobrih praks;
- fizičnimi in spletnimi srečanji;
- skupnim in sodelovalnim poučevanjem.

Nacionalni organi so lahko obveščeni o javnih šolah, ki se prijavljajo za ta ukrep, na državo, vključno z omejenimi osebnimi podatki, kot sta ime in elektronski naslov kontaktne osebe, da se olajša postopek potrjevanja njihovih subjektov.

KATERA MERILA JE TREBA IZPOLNJEVATI ZA PRIJAVO ZA MREŽE JEAN MONNET NA DRUGIH PODROČJIH IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA?

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Kdo se lahko prijavi?	Da bi bili prijavitelji (upravičenci in povezani subjekti, če je ustrezno) upravičeni, morajo: - biti šole, institucije PIU (ravni ISCED 1–4) ali terciarne izobraževalne institucije, ki morajo imeti potrdilo ECHE in ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavljajo začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu, imeti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu.
Sestava konzorcija	Predloge mora predložiti konzorcij najmanj šest prijaviteljev, ki izpolnjuje naslednji pogoj: - najmanj trije subjekti iz različnih držav članic EU in/ali tretjih držav, pridruženih programu, - najmanj štiri šole in/ali ponudniki PIU (ravni ISCED 1–4), - največ dve terciarni izobraževalni instituciji, ki učiteljem v šolah in/ali institucijah PIU (ravni ISCED 1–4) zagotavlja začetno usposabljanje in/ali usposabljanje na delovnem mestu. Pri sestavi konzorcija se upoštevajo samo upravičenci (ne povezani subjekti).
Geografska lokacija (kraj izvajanja aktivnosti)	Aktivnosti se morajo izvajati v upravičenih državah (glej del A tega vodnika).
Trajanje projekta	Projekti naj bi običajno trajali 36 mesecev (podaljšanja so mogoča s spremembo sporazuma o nepovratnih sredstvih, če so ustrezno utemeljena).
Kje se prijaviti?	Pri Evropski izvajalski agenciji za izobraževanje in kulturo (EACEA). Identifikacijska oznaka razpisa: ERASMUS-JMO-2027-NETWORKS-SCHOOLS

Kdaj se prijaviti?	Prijavitelji morajo vlogo za nepovratna sredstva oddati do **3. februarja do 17. ure (po bruseljskem času)**.

Organizacije prijaviteljice bodo ocenjene z ustreznimi merili za izključitev in izbor. Za več informacij glej del C tega vodnika.

MERILA ZA DODELITEV

Projekti bodo ocenjeni po naslednjih merilih za dodelitev.

Ustreznost projekta (največ 25 točk)	• V kolikšni meri predlog izpolnjuje cilje ukrepov Jean Monnet, in sicer: o obravnava študije Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku); o učiteljem v šolah omogoča razvoj novih spretnosti; o pomaga pri izmenjavi informacij in praks v zvezi s tem, s čim in kako učeče se naučiti več o EU; o omogoča izkušnjo mobilnosti za učitelje za izvedbo skupnega poučevanja/tutorstva s partnerji; o zagotavlja boljše razumevanje EU in njenega delovanja; o učiteljem omogoča, da v svoje aktivnosti uvedejo vsebine o EU; • V kolikšni meri je predlog pomemben za spoštovanje in spodbujanje skupnih vrednot EU, kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic, vključevanje, raznolikost ter boj proti vsem oblikam diskriminacije. • v kolikšni meri predlog dosega prednostne ciljne skupine: o šole in ponudnike PIU (ravni ISCED 1–4), o učitelje in učiteljice, o učeče se.
Kakovost zasnove in izvedbe projekta (največ 25 točk)	• Metodologija: kakovost, novost in izvedljivost predlaganih aktivnosti; • v kolikšni meri: o je program dela predstavljen jasno, celovito in skladno, ustrezna pozornost pa je namenjena načrtovanju faze priprave, izvedbe, ocenjevanja, nadaljnjega spremljanja in razširjanja; o je iz delovnega programa razvidna usklajenost s cilji in aktivnostmi projekta; • v kolikšni meri so sredstva, dodeljena delovnim paketom, v skladu z njihovimi cilji in rezultati; • strategija spremljanja in ocenjevanja.
Kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (največ 25 točk)	• Notranja organizacija partnerstva: o ustreznost in komplementarnost profila in strokovnega znanja udeležencev, vključenih v predlagane aktivnosti, na področju študij Evropske unije (kot so opisane v uvodnem odstavku) in na področju posebne teme, ki jo obravnava predlog; • dogovori o sodelovanju in porazdelitev vlog, odgovornosti in nalog.

Učinek (največ 25 točk)	• Pričakovani učinek mrež v smislu dolgoročnih učinkov:
	  • na šole in ponudnike PIU:
	  ○ večja zmogljivost za poučevanje o temah v zvezi z EU;
	  ○ inovativne vsebine pri razvoju novih vidikov tem v zvezi z EU v šolah;
	  ○ okrepljeno sodelovanje in večja zmogljivost za povezovanje s partnerji;
	  ○ več dodeljenih finančnih sredstev za poučevanje o temah v zvezi z EU v instituciji;
	  • na učitelje, ki so neposredno in posredno vključeni v mreže:
	  ○ okrepitev njihovih spretnosti na področju vprašanj EU in napredek pri izvajanju vsebin EU v njihovih aktivnostih.
	• Razširjanje in obveščanje:
	  • ustreznost in kakovost ukrepov, katerih cilj je razširjati rezultate aktivnosti v instituciji, vključeni v mreže, in drugod:
	  ○ ozaveščanje o aktivnostih in rezultatih, povečevanje prepoznavnosti udeležencev in organizacij;
	  ○ doseganje skupin zunaj šol in ponudnikov PIU;
	  • v kolikšni meri bodo predvidena orodja za razširjanje dosegla ciljne skupine prek:
	  ○ izpostavljenosti medijem (vključno z družbenimi mediji, publikacijami itd.);
	  ○ dogodkov.
	• Trajnostnost in stalnost: predlog vključuje ustrezne ukrepe in vire za zagotovitev trajnosti rezultatov in koristi projekta po njegovem življenjskem ciklu.

Da bi se predlogi upoštevali pri dodeljevanju sredstev, morajo doseči vsaj 70 točk. Poleg tega morajo doseči vsaj 15 točk v vsaki od navedenih kategorij meril za dodelitev.

Izenačeni predlogi bodo prednostno razvrščeni glede na število točk, dodeljenih pri merilu za dodelitev „Ustreznost“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Kakovost zasnove in izvedbe projekta“. Kadar je to število točk pri predlogih enako, bodo prednostno razvrščeni na podlagi števila točk za merilo „Učinek“.

Če s tem ni mogoče določiti prednosti, se lahko nadaljnja prednostna razvrstitev opravi glede na celotni portfelj projektov ter ustvarjanje pozitivnih sinergij med projekti ali druge dejavnike, povezane s cilji razpisa. Ti dejavniki bodo dokumentirani v poročilu izbirne komisije.

PRIČAKOVANI UČINEK

Kvantitativni: število upravičencev po državah članicah EU ali tretjih državah, pridruženih programu/regiji.

Kvalitativni: mreže Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo imele predvidoma pozitiven in dolgotrajen učinek na splošno izobraževanje in PIU (ravni ISCED 1–4), saj se bodo udeleženci v okviru mreže seznanili z uspešnimi praksami pri posredovanju dejstev in znanja o Evropski uniji učencem in dijakom/študentom.

Mreže na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja bodo povečale priložnosti splošnoizobraževalnih institucij in institucij PIU za razširitev njihovih aktivnosti z vsebino v zvezi z Evropsko unijo.

Cilj aktivnosti, podprtih v okviru mrež Jean Monnet na drugih področjih izobraževanja in usposabljanja, so tudi naslednji rezultati za sodelujoče organizacije:

- večja zmogljivost za vključitev tem v zvezi z EU v aktivnosti;
- večja mednarodna izpostavljenost.

GEOGRAFSKI CILJI

Financirane aktivnosti so osredotočene na države članice EU in tretje države, pridružene programu, v skladu z merili za upravičenost.

KAKŠNA SO PRAVILA ZA DODELITEV SREDSTEV?

Za ta ukrep se uporablja model financiranja s pavšalnimi zneski. Znesek prispevka v obliki enkratnega pavšalnega zneska bo določen za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi ocenjenega proračuna za ukrep, ki ga predlaga prijavitelj. Organ, ki dodeli sredstva, bo določil pavšalni znesek za vsako dodelitev nepovratnih sredstev na podlagi predloga, rezultata ocene, stopenj financiranja in najvišjega zneska nepovratnih sredstev, določenega v razpisu.

Najvišji prispevek EU na projekt je 300 000 EUR.

Kako se določi pavšalni znesek za projekt?

Prijavitelji morajo izpolniti podrobno proračunsko preglednico v skladu s prijavnim obrazcem, pri tem pa upoštevati naslednje točke:

a) upravičenci bi morali proračun po potrebi podrobno opredeliti in organizirati v skladne delovne sklope (na primer razdeljene na „vodenje projekta“, „usposabljanje“, „organizacija dogodkov“, „priprava in izvajanje mobilnosti“, „obveščanje in razširjanje“, „zagotavljanje kakovosti“ itd.);

b) v predlogu morajo biti opisane aktivnosti, zajete v posameznem delovnem paketu;

c) prijavitelji morajo v svojem predlogu navesti razčlenitev ocenjenih stroškov, ki prikazuje deleže za posamezne delovne pakete (in v vsakem delovnem paketu delež, dodeljen vsakemu upravičencu in povezanemu subjektu);

d) stroški lahko zajemajo stroške osebja, potne stroške in stroške bivanja, stroške opreme in oddaje naročil podizvajalcem ter druge stroške (kot so razširjanje informacij, objave ali prevodi).

Predlogi bodo ocenjeni v skladu s standardnimi postopki ocenjevanja ob pomoči notranjih in/ali zunanjih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo ocenili kakovost predlogov glede na zahteve, opredeljene v razpisu, ter pričakovani učinek, kakovost in učinkovitost ukrepa. Za skupne ocenjene upravičene stroške, določene po oceni, se bo uporabila stopnja sofinanciranja v višini 80 %.

Po oceni predloga bo odredbodajalec določil pavšalni znesek ob upoštevanju ugotovitev opravljene ocene.

Elementi nepovratnih sredstev (najvišji znesek nepovratnih sredstev itd.) bodo določeni v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Glej del C tega vodnika za prijavitelje, poglavje „Neposredni stroški“.

Finančna podpora tretjim osebam v obliki nepovratnih sredstev ali nagrad je dovoljena.

V vlogi za projekt mora biti jasno navedeno, zakaj je potrebna finančna podpora tretjim osebam in kako se bo upravljala, poleg tega pa mora vloga vsebovati seznam različnih vrst aktivnosti, za katere lahko tretja oseba prejme finančno podporo. V predlogu morajo biti tudi jasno opisani rezultati, ki bodo doseženi.

Najvišji znesek finančne podpore, ki se lahko izplača tretji osebi, ne presega 60 000 EUR.

Stroški prostovoljcev so dovoljeni. Ti so v obliki stroškov na enoto, kot so opredeljeni v sklepu Komisije o stroških na enoto za prostovoljce[479].

[479] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/unit-cost-decision-volunteers_en.pdf.

Dosežki projekta bodo ocenjeni na podlagi dokončanih rezultatov. Shema financiranja bi omogočila osredotočenost na izložke in ne na vložke, zato bi bil poudarek na kakovosti in stopnji doseganja merljivih ciljev.

Več podrobnosti je navedenih v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, ki je na voljo na portalu EU za financiranje in razpise.

DEL C – INFORMACIJE ZA PRIJAVITELJE

Vsi potencialni prijavitelji, ki nameravajo oddati predlog projekta za pridobitev finančne podpore EU v okviru programa Erasmus+, naj pozorno preberejo to poglavje, napisano v skladu z veljavnimi določbami finančne uredbe EU[480].

Vse pogodbene in finančne določbe, ki se uporabljajo za dodeljena nepovratna sredstva, so predstavljene v vzorcih sporazumov o nepovratnih sredstvih, ki so za projekte, ki jih izvaja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA), na voljo na portalu EU za financiranje in razpise[481], za projekte, ki jih izvajajo nacionalne agencije, pa na spletišču ustrezne nacionalne agencije Erasmus+[482]. V primeru neskladnosti z informacijami iz tega vodnika določbe iz sporazumov o nepovratnih sredstvih prevladajo nad tistimi iz dela C.

KAKO ODDATI VLOGO ZA PROGRAM ERASMUS+?

Za oddajo projekta Erasmus+ morajo prijavitelji slediti spodaj navedenim štirim korakom.

1) registracija. Vsak prijavitelj se mora registrirati na naslednji način:

   a. za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, se morajo prijavitelji, povezani subjekti in pridruženi partnerji registrirati na portalu EU za financiranje in razpise ter prejeti identifikacijsko kodo udeleženca (PIC)[483]. Organizacijam/skupinam, ki so kodo PIC že prejele v okviru sodelovanja v drugih programih EU, se ni treba znova registrirati. Koda PIC, pridobljena pri tej prejšnji registraciji, velja za prijavo v okviru programa Erasmus+;

   b. za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, se morajo prijavitelji registrirati v sistemu za registracijo organizacij za Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto[484], če tega še niso storili, ter prejeti identifikacijsko oznako organizacije (OID);

(2) preverjanje skladnosti z merili programa za ustrezen ukrep/področje;

(3) preverjanje finančnih pogojev;

(4) izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca.

VSEBINA VLOG ZA NEPOVRATNA SREDSTVA

Vsebina vloge za nepovratna sredstva je odvisna od posebnosti razpisa in uporabljene elektronske platforme (glej „Korak 4: izpolnitev in oddaja prijavnega obrazca“ v nadaljevanju). Na splošno vloga za nepovratna sredstva vsebuje naslednje elemente, ki se lahko zahtevajo v različnih fazah postopka prijave:

a) informacije o pravnem statusu prijavitelja, vključno s tem, ali gre za nevladno organizacijo;

[480] Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (prenovitev) (UL L 2024/2509, 26.9.2024). Finančna uredba EU je objavljena na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=OJ%3AL_202402509.

[481] Portal EU za financiranje in razpise: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home.

[482] Nacionalne agencije Erasmus+: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sl/contacts/national-agencies?facets__permanent%7Cfield_eac_topics=1964.

[483] Koda PIC je obvezen podatek v prijavnem obrazcu.

[484] Sistem za registracijo organizacij v okviru programa Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote: https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/organisations/register-my-organisation.

b) častno izjavo o odsotnosti razlogov za izključitev ter o izpolnjevanju meril za upravičenost in izbor;

c) informacije, potrebne za dokazovanje finančne in operativne zmogljivosti prijavitelja, in/ali dokazila v ta namen, če so potrebna;

d) opis ukrepa ali programa dela in ocenjeno višino proračuna (po potrebi) ter

e) navedbo virov in zneskov financiranja Unije, ki jih je prijavitelj prejel ali za katere je zaprosil v zvezi z istim ukrepom.

1. KORAK: REGISTRACIJA

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo

Za registracijo v elektronskem sistemu za oddajo vlog **portala EU za financiranje in razpise** mora pravni zastopnik prijavitelja izvesti naslednje korake:

- ustvariti račun EU Login (razen če oseba, ki zastopa prijavitelja, račun že ima). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/,
- dostop do portala EU za financiranje in razpise na spletišču: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home in registracija (če je ustrezno) v imenu organizacije/skupine, ki jo zastopa. Navodila in pogosto zastavljena vprašanja so na voljo na portalu.

Prijavitelj se prek registra udeležencev Evropske komisije registrira samo enkrat[485]. Ko je registracija obdelana, prijavitelj dobi kodo PIC. Koda PIC je devetmestni edinstveni identifikator, ki je potreben za oddajo vlog. Prijavitelju omogoča preprostejše izpolnjevanje prijavnega obrazca (tj. z vnosom kode PIC se v obrazcu samodejno prikažejo vse informacije, ki jih je prijavitelj zagotovil ob registraciji).

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+

Za registracijo v sistemu za registracijo organizacij za program Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto mora pravni zastopnik prijavitelja izvesti naslednje korake:

- ustvarjanje računa EU Login (razen če prijavitelj že ima račun). Nove račune EU Login je mogoče ustvariti na tem spletišču: https://webgate.ec.europa.eu/cas/,
- dostop do sistema za registracijo organizacij za program Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto na spletišču https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc in registracija (če je ustrezno) v imenu organizacije/skupine, ki jo zastopa.

Organizacije bi se morale registrirati samo enkrat. Ko je registracija obdelana, bo organizacija dobila identifikacijsko oznako organizacije (OID). Organizacija lahko preveri svojo OID ali spremeni informacije, povezane z njo, v sistemu za registracijo organizacij za Erasmus+ in Evropsko solidarnostno enoto.

Z vnosom OID v prijavni obrazec se bodo samodejno izpolnile vse informacije, ki jih je organizacija zagotovila v fazi registracije, in se prikazale v obrazcu.

Večkratne registracije za OID s strani istega subjekta in uporaba več OID s strani istega subjekta se lahko štejejo za napačno prikazovanje v skladu s finančno uredbo EU, zaradi česar lahko nacionalna agencija subjekt izključi iz zadevnih postopkov dodeljevanja.

[485] Evropska komisija vodi spletni register organizacij, ki sodelujejo v različnih programih EU, t. i. register udeležencev.

V okviru postopka registracije morajo prijavitelji v sistem za registracijo organizacij naložiti obrazec za identifikacijo, ki ga je mogoče prenesti s spletišča Evropske komisije[486]. Na voljo so tri vrste obrazca za identifikacijo, odvisno od vrste prijavitelja (fizične osebe, zasebna podjetja ali subjekti javnega prava).

Za obrazec za identifikacijo sta potrebni izjava o varstvu osebnih podatkov[487] in poznejša potrditev s strani nacionalnih agencij.

V primeru vlog, ki jih odda konzorcij, morajo obrazec za identifikacijo predložiti vsi člani konzorcija, bančne podatke pa je treba predložiti samo za koordinatorja. Obrazec je treba izpolniti glede na državo banke, tudi če ima prijavitelj uradni sedež v drugi državi.

Za nepovratna sredstva, ki presegajo 60 000 EUR, bodo prijavitelji morda morali naložiti posebne dokumente, s katerimi bodo dokazali svojo finančno zmogljivost. Za več informacij glej poglavje „Merila za izbor“ v nadaljevanju.

2. KORAK: PREVERJANJE SKLADNOSTI Z MERILI PROGRAMA

Pri pripravi projekta in pred oddajo vloge za sredstva EU morajo udeleženci preveriti, ali spoštujejo naslednja merila in ali jih izpolnjuje tudi njihov projekt**: merila za sprejemljivost, upravičenost, izključitev, izbor** in **dodelitev**.

MERILA ZA SPREJEMLJIVOST

Vloge morajo biti poslane najpozneje do roka za predložitev vlog, navedenega v razpisu.

Vloge morajo biti berljive in dostopne.

Vloge morajo biti popolne ter vsebovati vse zahtevane dele in obvezne priloge. Po izteku roka za oddajo se lahko popravijo samo napake pri zapisu, če to zahteva agencija za upravljanje v ustrezno utemeljenih primerih.

Te ukrepe upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo

Vloge je treba oddati elektronsko prek portala EU za financiranje in razpise. Vloge (vključno s prilogami in dokazili) je treba oddati na obrazcih, ki so na voljo v sistemu za oddajo vlog.

Predlogi morajo biti popolni in vsebovati vse zahtevane informacije ter vse potrebne priloge in spremne dokumente:

- prijavni obrazec del A – vsebuje administrativne informacije o udeležencih (prihodnji koordinator, upravičenci in povezani subjekti) in povzetek proračuna za projekt (izpolni se neposredno na spletu,
- prijavni obrazec del B – vsebuje tehnični opis projekta (prenese se iz sistema za oddajo vlog na portalu, nato se izpolni, sestavi in znova naloži) ter
- prijavni obrazec del C (izpolni se neposredno prek spleta, če je na voljo) vsebuje dodatne podatke o projektu.

Pri razpisih za nepovratna sredstva nizke vrednosti (60 000 EUR ali manj) so vloge (del B) omejene na 40 strani, 120 strani pri razpisih z nepovratnimi sredstvi visoke vrednosti (4 000 000 EUR) in 70 strani pri vseh drugih razpisih. Izjema od tega pravila so naslednji ukrepi: 40 strani za „krepitev zmogljivosti na področju terciarnega izobraževanja“ (CBHE), 40 strani za „krepitev zmogljivosti na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja“ (CBVET), 40 strani za „virtualne izmenjave na področju terciarnega izobraževanja in mladih“ (VIRT-EXCH), 70 strani za centre poklicne odličnosti ter 70 strani za ukrep „skupni magistrski študij Erasmus Mundus“. Ocenjevalci ne bodo upoštevali morebitnih dodatnih strani. Odvečne strani bodo ocenjevalcem samodejno onemogočene in se ne bodo upoštevale.

[486] https://commission.europa.eu/publications/business-partners-legal-entities-and-bank-accounts_sl#description.
[487] https://commission.europa.eu/document/download/2230f5f6-9b83-45f3-b591-3b9258559a34_sl?filename=PrivacyStatementSL092025.pdf.

Kadar prijavitelj v prijavni obrazec vključi drugo organizacijo in njeno kodo PIC ter navede, da bo projekt izvajala kot upravičenka, mora imeti izrecno pisno soglasje navedene organizacije. Dokazilo o tem soglasju se lahko zahteva kadar koli, vloga pa se lahko zavrne, če ga prijavitelj ne more predložiti.

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+

Vloge je treba oddati elektronsko prek prijavnih obrazcev, ki so na voljo na spletišču Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota[488].

Kadar prijavitelj v prijavni obrazec vključi drugo organizacijo in njeno kodo OID ter navede, da bo projekt izvajala kot upravičenka, mora imeti izrecno pisno soglasje navedene organizacije. Dokazilo o tem soglasju se lahko zahteva kadar koli, vloga pa se lahko zavrne, če ga prijavitelj ne more predložiti.

MERILA ZA UPRAVIČENOST

Merila za upravičenost se uporabljajo za določitev, ali lahko prijavitelj sodeluje na razpisu za zbiranje predlogov in odda predlog za ukrep.

Da bi bila upravičenec in projekt upravičena do nepovratnih sredstev, morata izpolniti vsa merila za upravičenost, ki se nanašajo na ukrep, v okviru katerega se oddaja predlog projekta. Če projekt ob prijavi ne izpolnjuje meril za upravičenost, bo zavrnjen, ne da bi bil nadalje ocenjen. Upoštevati je treba, da morajo biti pogoji za upravičenost izpolnjeni ne le ob podpisu sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, temveč tudi ves čas trajanja projekta. Če se v fazi izvajanja ali v fazi končnega poročila izkaže, da ta merila niso bila izpolnjena ali se niso več spoštovala, se lahko izvedene aktivnosti štejejo za neupravičene, sredstva EU, ki so bila prvotno dodeljena projektu, pa bo morda treba vrniti organu, ki je sredstva dodelil.

Posebna merila za upravičenost, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo na podlagi Vodnika za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

Razlogi za zavrnitev

Vloga se lahko zavrne iz različnih razlogov, kot je podrobneje opisano v tem vodniku ali v posebnem razpisnem dokumentu, če je to ustrezno. Na splošno odgovorni odredbodajalec iz postopka dodeljevanja zavrne prijavitelja, ki[489]:

a) je v situaciji za izključitev (glej oddelek o izključitvi v nadaljevanju);

b) je zavajal pri dajanju informacij, ki se zahtevajo kot pogoj za sodelovanje v postopku, ali pa teh informacij ni predložil[490];

c) je predhodno sodeloval pri pripravi dokumentacije v zvezi s postopkom dodeljevanja, če to pomeni kršitev načela enakega obravnavanja, vključno z izkrivljanjem konkurence, ki ga ni mogoče odpraviti drugače[491].

Poleg tega se lahko vloga zavrne iz drugih razlogov, med katerimi so:

- nedopustnost (predložitev po roku, neveljavna OID, nepopoln prijavni obrazec, pomanjkanje potrebne dokumentacije …);
- neizpolnjevanje meril za upravičenost ukrepa;
- uporaba sankcij ali omejevalnih ukrepov;

[488] https://ec.europa.eu/erasmus-applications.

[489] Člen 143 finančne uredbe EU.

[490] Na primer, če prijavitelj trdi, da ima določeno raven finančne stabilnosti ali podpore, ki ni resnična, kot je napihovanje prihodkov ali napačno prikazovanje razpoložljivosti sredstev, ali pa lažno navaja izkušnje ali strokovno znanje na ustreznem področju ali v ustreznem sektorju, da bi izpolnil merila za upravičenost.

[491] Na primer, če je prijavitelj predhodno sodeloval pri pripravi razpisa za zbiranje predlogov ali če prijavitelj zaposluje/ima drugo povezavo z osebo, ki je delovala kot strokovnjak pri ocenjevanju njegove vloge za nepovratna sredstva, in ni prijavil nasprotja interesov.

- nezadostna finančna zmogljivost;
- nezadostna operativna zmogljivost;
- neizpolnjevanje meril za dodelitev;
- neskladnost predlaganega ukrepa z načeloma neretroaktivnosti ali prepovedi dvojnega financiranja[492].

Omejevalni ukrepi EU

Za nekatere subjekte (npr. subjekte, za katere veljajo omejevalni ukrepi EU, sprejeti v skladu s členom 29 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 215 Pogodbe o delovanju EU (PDEU)), se lahko uporabljajo posebne omejitve in sankcije. Subjekti, ki so navedeni na seznamu sankcij in/ali za katere veljajo omejevalni ukrepi, kot je navedeno na www.sanctionsmap.eu[493], niso upravičeni do sodelovanja v nobeni vlogi, niti kot upravičenci, povezani subjekti, pridruženi partnerji, podizvajalci ali prejemniki finančne podpore tretjim osebam (če obstajajo). Drugi subjekti, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 833/2014[494], lahko sodelujejo le, če to dovoljujejo pogoji razpisa in če jim organ, ki dodeljuje sredstva, odobri izjemo v skladu s členom 5l, odstavek 2, točka (e), z namenom podpore izmenjav mobilnosti posameznikov in medosebnih stikov.

Nasprotje interesov na ravni finančnih akterjev

Nasprotje interesov obstaja, kadar je ogroženo nepristransko in objektivno izvajanje nalog finančnega udeleženca ali druge osebe, kot je navedeno spodaj, iz družinskih, čustvenih, političnih ali narodnostnih razlogov, zaradi gospodarskega interesa ali kakršnega koli drugega neposrednega ali posrednega osebnega interesa. Finančni udeleženci v smislu finančne uredbe EU in druge osebe, vključno z nacionalnimi organi na vseh ravneh, ki sodelujejo pri izvrševanju proračuna v okviru neposrednega, posrednega in deljenega upravljanja, vključno s pripravljalnimi akti v zvezi s tem, ter reviziji ali kontroli, se vzdržijo vsakršnega dejanja, ki bi lahko povzročilo nasprotje njihovih interesov z interesi Unije. Sprejmejo tudi ustrezne ukrepe, da preprečijo pojav nasprotja interesov pri nalogah v njihovi odgovornosti in odpravijo situacije, ki bi se lahko objektivno dojemale kot nasprotje interesov.

Komisija meni, da so ali bi lahko bili naslednji subjekti v nasprotju interesov in torej niso ali ne bi mogli biti upravičeni do sodelovanja pri izvajanju ukrepov programa:

- nacionalni organi, ki so pristojni za nadzor nacionalnih agencij in izvajanja programa Erasmus+ v svoji državi, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali sodelovati pri njem, lahko pa se prijavijo za sodelovanje (kot prijavitelji ali partnerji) pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika);

- nacionalne agencije ali, če nacionalna agencija ni ločena pravna oseba, pravne osebe, katerih del je nacionalna agencija[495], se ne morejo prijaviti ali sodelovati pri nobenem ukrepu, ki se izvaja na podlagi tega vodnika;

- strukture in omrežja, ki so opredeljeni ali določeni v pravni podlagi programa Erasmus+ ali katerega koli drugega letnega delovnega programa, ki ga sprejme Komisija za izvajanje programa Erasmus+, ki jih gosti pravni subjekt, ki gosti tudi nacionalno agencijo, ne morejo oddati vloge za noben ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati, lahko pa se prijavijo (kot prijavitelji ali partnerji) v ukrepih, ki jih upravlja

[492] Glej spodnji oddelek o načelih, ki veljajo za nepovratna sredstva EU, ter člen 191 finančne uredbe.

[493] Upoštevati je treba, da Uradni list EU vsebuje uradni seznam, v primeru spora pa njegova vsebina prevlada nad vsebino Zemljevida sankcij EU: https://www.sanctionsmap.eu.

[494] Glej člen 5l Uredbe Sveta (EU) št. 833/2014 o omejevalnih ukrepih zaradi delovanja Rusije, ki povzroča destabilizacijo razmer v Ukrajini (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20250720):
(1) Prepovedano je zagotavljanje neposredne ali posredne podpore, vključno s financiranjem in finančno pomočjo, ali katere koli druge koristi v okviru programa Unije, Euratoma ali nacionalnega programa države članice in pogodb v smislu Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta:
(a) pravni osebi, subjektu ali organu s sedežem v Rusiji; (b) pravni osebi, subjektu ali organu, katerega več kot 50-odstotni delež je v neposredni ali posredni lasti subjekta iz točke (a) tega odstavka.
(2) Prepoved iz odstavka 1 se ne uporablja za: (e) izmenjave v okviru mobilnosti posameznikov in medosebne stike.

[495] Glej člen 27(1), točka (a), uredbe o programu Erasmus+.

Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če to ni izrecno izključeno za zadevni ukrep (kot je navedeno v delu B tega vodnika). Morali bi biti sposobni dokazati, da niso v nasprotju interesov, ker so sprejele previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov. Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Odločitev o potrditvi, da niso v dejanskem nasprotju interesov, sprejme Izvajalska agencija ali GD EAC;

- pravni subjekti, ki gostijo nacionalne agencije programa Erasmus+, vendar se ukvarjajo z drugimi aktivnostmi v okviru programa Erasmus+ ali zunaj njega, ter subjekti, ki so povezani s temi pravnimi subjekti, ne morejo oddati vloge za kateri koli ukrep, ki ga upravljajo nacionalne agencije v kateri koli državi, ali v njem sodelovati. Vendar se načeloma lahko prijavijo za sodelovanje v ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija ali GD EAC, razen če je to za zadevni ukrep izrecno izključeno (kot je navedeno v delu B vodnika). V tem primeru morajo dokazati, da niso v nasprotju interesov, ker so sprejeli previdnostne ukrepe ali ker njihova notranja organizacija predvideva jasno ločevanje interesov (npr. minimalno ločevanje računov, ločevanje področij poročanja in odločanja, ukrepi za preprečevanje dostopa do zaupnih informacij). Poleg tega je treba opredeliti stroške in prihodke posameznih ukrepov ali aktivnosti, za katere se dodelijo sredstva EU. Sklep o priznanju, da obstaja zadostno zagotovilo, da niso v dejanskem nasprotju interesov, v okviru lastne pristojnosti in odgovornosti sprejme institucija, pri kateri se prijavijo.

MERILA ZA IZKLJUČITEV

Sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES)

Sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev (EDES), ki ga je Komisija vzpostavila za okrepitev zaščite finančnih interesov Unije in zagotovitev dobrega finančnega poslovodenja, se uporablja za vse, ki želijo sodelovati pri katerem koli ukrepu iz tega vodnika. Sistem je zasnovan tako, da zagotavlja integriteto in pravilno uporabo sredstev EU s strani posameznikov ali organizacij, ki sodelujejo v programu. Uporabljajo se podrobna pravila za EDES, določena v finančni uredbi.

V skladu s členom 137(2) finančne uredbe se pri neposrednem in posrednem upravljanju sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev uporablja za:

a) udeležence in prejemnike;

b) subjekte, na katerih sposobnost se namerava opreti kandidat ali ponudnik, ali podizvajalce izvajalca;

c) vse osebe ali subjekte, ki prejemajo sredstva Unije, če se proračun izvršuje na podlagi člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c), in člena 157(4) na podlagi informacij iz uradnega obvestila v skladu s členom 158(7);

d) izdajatelje jamstva;

e) sponzorje iz člena 26;

f) dejanske lastnike in vse povezane subjekte izključenega subjekta, kakor so navedeni v členu 138(6);

g) fizične osebe, kakor so navedene v členu 138(5), prvi pododstavek, točke (a) do (c).

To ne posega v člen 157(7) in pravila, določena v sporazumih o prispevkih z nacionalnimi agencijami, kadar se proračun v primeru oseb ali subjektov, ki prejemajo sredstva Unije, izvršuje na podlagi člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c).

Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, mora nacionalna agencija presoditi, ali obstaja situacija za izključitev, kot je opisana v členu 138 finančne uredbe EU. Kadar nacionalna agencija ugotovi, da obstaja situacija za izključitev, bodisi na podlagi registracije v sistemu EDES bodisi v skladu s svojim nacionalnim pravom, kadar situacija za izključitev temelji na pravnomočni sodbi ali pravnomočni upravni odločbi, mora prijavitelja izločiti iz postopka dodeljevanja. Prijavitelju je treba omogočiti, da predloži pripombe kot odgovor na odločitev o izločitvi iz postopka dodeljevanja, ter ga obvestiti o

razpoložljivih upravnih in sodnih pravnih sredstvih za izpodbijanje te odločitve. Take informacije lahko Komisija uporabi tudi za začetek registracije subjekta v sistemu za zgodnje odkrivanje in izključitev v skladu s finančno uredbo EU.

Nacionalne agencije bodo Komisijo brez odlašanja obvestile tudi o primerih ugotovljenih goljufij in nepravilnosti ter nadaljnjem ukrepanju v zvezi z njimi, poleg tega pa tudi o informacijah v zvezi z domnevnimi primeri goljufij, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Situacije za izključitev in odločitve o izključitvi

Prijavitelji, za katere velja odločitev EU o izključitvi ali so v eni od naslednjih situacij za izključitev, ki jim preprečujejo prejemanje sredstev EU, ne morejo sodelovati pri ukrepih programa[496]:

a) oseba ali subjekt je v stečaju, postopku zaradi insolventnosti ali postopku likvidacije, njegova sredstva upravlja likvidator ali sodišče, ima dogovor z upniki, njegove poslovne dejavnosti so začasno ustavljene ali je v kakršni koli podobni situaciji, ki nastane zaradi podobnega postopka, določenega v pravu Unije ali nacionalnem pravu;

b) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je ugotovljeno, da oseba ali subjekt krši svoje obveznosti v zvezi s plačevanjem davkov ali prispevkov za socialno varnost v skladu z veljavnim pravom;

c) s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo je bilo ugotovljeno, da je oseba ali subjekt storil hudo kršitev poklicnih pravil, s tem ko je kršil veljavne zakone ali druge predpise ali etične standarde stroke, ki ji prijavitelj pripada, ali s tem ko je ravnal protipravno ter to ravnanje vpliva na njegovo strokovno verodostojnost in je storjeno naklepno ali iz hude malomarnosti, kar vključuje zlasti kar koli od naslednjega:

   (i) zavajanje z namenom goljufije ali iz malomarnosti pri dajanju informacij, ki se zahtevajo zaradi preverjanja neobstoja razlogov za izključitev ali izpolnjevanja meril za upravičenost ali meril za izbor ali pri izvrševanju pravne obveznosti;

   (ii) sklepanje dogovorov z drugimi osebami ali subjekti z namenom izkrivljanja konkurence;

   (iii) kršenje pravic intelektualne lastnine;

   (iv) neupravičeno vplivanje ali poskus neupravičenega vplivanja na postopek odločanja za pridobivanje sredstev Unije z izkoriščanjem nasprotja interesov, ki vključuje katere koli finančne udeležence ali druge osebe iz člena 61(1) finančne uredbe, s pomočjo napačnega prikazovanja;

   (v) poskus pridobitve zaupnih informacij, zaradi katerih bi lahko imel neupravičeno prednost v postopku dodeljevanja;

   (vi) spodbujanje k diskriminaciji, sovraštvu ali nasilju, ki se nanaša na skupino oseb ali pripadnika skupine, ali podobne dejavnosti, ki so v nasprotju z vrednotami, na katerih temelji Unija in so zapisane v členu 2 PEU, kadar takšna kršitev vpliva na integriteto osebe ali subjekta, kar negativno vpliva ali bi lahko konkretno vplivalo na izvajanje pravne obveznosti;

d) s pravnomočno sodbo je bilo ugotovljeno, da je prijavitelj kriv česar koli od naslednjega:

   (i) goljufija,

   (ii) korupcija,

   (iii) ravnanje v povezavi s hudodelsko združbo,

   (iv) pranje denarja ali financiranje terorizma,

   (v) teroristična kazniva dejanja ali kazniva dejanja, povezana s terorističnimi dejavnostmi, ali spodbujanje, pomoč, napeljevanje ali poskus storitve takih kaznivih dejanj,

   (vi) delo otrok ali druga kazniva dejanja v zvezi s trgovino z ljudmi;

[496] Glej člena 138 in 143 finančne uredbe EU 2024/2509: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=OJ%3AL_202402509.

e) oseba ali subjekt je zelo pomanjkljivo izpolnjeval glavne naloge pri izvrševanju pravne obveznosti, ki se financira iz proračuna, kar je:

   (i) privedlo do predčasnega preklica pravne obveznosti;

   (ii) privedlo do uporabe pavšalnih odškodnin ali drugih pogodbenih kazni ali

   (iii) ugotovil odredbodajalec, OLAF, Evropsko javno tožilstvo (EJT) ali Računsko sodišče na podlagi pregledov, revizij ali preiskav;

f) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je oseba ali subjekt storil nepravilnost v smislu člena 1(2) Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95[497];

g) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je oseba ali subjekt ustanovil subjekt v drugi jurisdikciji z namenom, da bi se izognil davčnim, socialnim in drugim pravnim obveznostim v jurisdikciji, v kateri ima statutarni sedež, osrednjo upravo ali glavno poslovno enoto;

h) je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je bil subjekt ustanovljen z namenom iz točke (g);

i) subjekt ali oseba se je namerno in brez ustrezne utemeljitve upirala[498] preiskavi, preverjanju ali reviziji, ki jo izvede odredbodajalec ali njegov predstavnik ali revizor, OLAF, EJT ali Računsko sodišče.

Poleg tega odgovorni odredbodajalec v skladu s členom 138(5) finančne uredbe EU izključi osebo ali subjekt, če:

(a) je fizična ali pravna oseba, ki je članica upravnega, poslovodnega ali nadzornega organa osebe ali subjekta iz člena 137(2) ali ki ima pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi z navedeno osebo ali subjektom, v eni ali več situacijah iz člena 138(1), točke (c) do (i);

(b) je fizična ali pravna oseba, ki prevzema neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja iz člena 137(2), v eni ali več situacijah iz člena 138(1), točka (a) ali (b);

(c) je fizična oseba, ki je nujna za dodelitev ali izvršitev pravne obveznosti, v eni ali več situacijah iz člena 138(1), točke (c) do (i).

V primerih iz člena 138(3) lahko odgovorni odredbodajalec brez priporočila posebne komisije iz člena 145 **začasno izključi osebo ali subjekt**, kadar bi njegova udeležba v postopku dodeljevanja ali njegova izbira za izvrševanje sredstev Unije pomenila resno in neposredno grožnjo za finančne interese Unije. Odgovorni odredbodajalec se v takšnih primerih nemudoma obrne na posebno komisijo iz člena 145 in končno odločitev sprejme najpozneje 14 dni po prejetju priporočila posebne komisije.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko objavi naslednje informacije, povezane z izključitvijo in, kadar je ustrezno, denarno kaznijo v primerih iz člena 138, odstavek 1, točke (c) do (i), zgoraj:

(a) ime zadevne osebe ali subjekta;

(b) situacijo za izključitev;

(c) trajanje izključitve in/ali znesek denarne kazni.

Če v primerih iz člena 138, odstavek 1, točke (c) do (i), zgoraj ni nobene pravnomočne sodbe ali, kadar je ustrezno, pravnomočne upravne odločbe, odgovorni odredbodajalec izključi osebo ali subjekt na podlagi **predhodne pravne**

[497] Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

[498] „Upiranje preiskavi, preverjanju ali reviziji“ pomeni izvajanje dejanj s ciljem ali učinkom preprečevanja, oviranja ali odlašanja izvajanja katere koli dejavnosti, potrebne za izvedbo preiskave, preverjanja ali revizije, kot so zavrnitev odobritve potrebnega dostopa do svojih prostorov ali katerih koli drugih prostorov, ki se uporabljajo za poslovne namene, prikrivanje ali zavrnitev razkritja informacij ali predložitev lažnih informacij.

opredelitve ravnanja iz navedenih točk, ob upoštevanju ugotovljenih dejstev ali drugih ugotovitev iz priporočila posebne komisije iz člena 145 finančne uredbe.

Zgoraj navedena dejstva in ugotovitve vključujejo zlasti:

(a) dejstva, ugotovljena pri revizijah ali preiskavah, ki jih opravi EJT – za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939 –, Računsko sodišče, OLAF ali notranji revizor, ali pri katerem koli drugem preverjanju, reviziji ali kontroli, opravljeni pod odgovornostjo odredbodajalca;
(b) nepravnomočne upravne odločbe, ki lahko vključujejo disciplinske ukrepe, ki jih sprejme pristojni nadzorni organ, odgovoren za to, da preveri, ali se uporabljajo standardi poklicne etike;
(c) dejstva iz odločitev oseb in subjektov, ki izvršujejo sredstva Unije na podlagi člena 62(1), prvi pododstavek, točka (c);
(d) sklep Komisije v zvezi s kršitvijo konkurenčnega prava Unije ali sklepe nacionalnega pristojnega organa v zvezi s kršitvijo konkurenčnega prava Unije ali nacionalnega konkurenčnega prava.

Splošne določbe

Merila za izključitev veljajo za vse sodelujoče organizacije pri vseh ukrepih programa Erasmus+.

Vsi prijavitelji morajo izjaviti, ali so trenutno v eni ali več situacijah za izključitev in ali so že sprejeli popravne ukrepe za odpravo take situacije[499]. V ta namen morajo skupaj z vlogo za nepovratna sredstva predložiti častno izjavo o neobstoju situacije za izključitev ter o izpolnjevanju meril za upravičenost in izbor[500]. Poleg izjave, ki jo predloži glavni prijavitelj (koordinator), morajo zahtevano izjavo predložiti tudi morebitni soupravičenci. Za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije, je častna izjava soupravičencev vključena v obrazec za pristop.

Kadar koli to zahteva odgovorni odredbodajalec in kadar je to potrebno za zagotovitev pravilne izvedbe postopka, mora prijavitelj predložiti dokazilo o neobstoju situacije za izključitev za katero koli od oseb, navedenih v členu 138 finančne uredbe EU. Po potrebi in v skladu z nacionalnim pravom lahko odredbodajalec kot ustrezno dokazilo, odvisno od zadevne situacije za izključitev[501], sprejme izpisek iz sodnega registra novejšega datuma/potrdilo o nekaznovanosti ali enakovreden dokument novejšega datuma, ki ga je izdal sodni ali upravni organ v državi sedeža, potrdilo novejšega datuma, ki ga je izdal pristojni organ države sedeža, zapriseženo izjavo pred sodnim organom ali notarjem ali slovesno izjavo pred upravnim organom ali usposobljenim strokovnim organom v državi sedeža prijavitelja.

MERILA ZA IZBOR

Z merili za izbor nacionalna ali Izvajalska agencija oceni finančno in operativno zmogljivost prijavitelja za izvedbo predlaganega projekta. Finančna in operativna zmogljivost se preverita na podlagi analize informacij v vlogi za nepovratna sredstva, častne izjave, priložene vlogi, in dokazil, če je to potrebno[502].

Finančna zmogljivost

Finančna zmogljivost pomeni, da imajo prijavitelji stalna in zadostna finančna sredstva za izvajanje aktivnosti v celotnem obdobju, za katero se dodelijo nepovratna sredstva, ter prispevanje k njihovemu financiranju. Vloga za nepovratna sredstva mora zato vsebovati informacije, potrebne za dokazovanje finančne zmogljivosti prijaviteljev za izvedbo

[499] To velja tudi za osebe s pooblastili za zastopanje ali nadzor v zvezi s prijavitelji, njihovimi dejanskimi lastniki in, kjer je ustrezno, podizvajalci.
[500] IV skladu s členom 199(1), točka (b), finančne uredbe EU in v skladu s členom 139(1) finančne uredbe EU (izjava in dokazila o neobstoju situacije za izključitev).
[501] Glej člen 139(2) in (3) finančne uredbe EU. Organ, ki dodeljuje sredstva, lahko od prijavitelja zahteva, da mu predloži potrdilo o nekaznovanosti, s čimer zagotovi, da prijavitelj ali oseba, ki je na katerem koli od položajev iz člena 138(5), točki (a) in (b), finančne uredbe EU ali ki je nujna za dodelitev nepovratnih sredstev ali za izvajanje projekta v skladu s točko (c) istega člena, kot je navedeno zgoraj, ni v situaciji za izključitev. Kadar je to potrebno v skladu z nacionalnim pravom, lahko organ, ki dodeljuje sredstva, od prijavitelja zahteva, da pristojni nacionalni organ zaprosi, naj potrdilo predloži neposredno organu, ki dodeljuje sredstva.
[502] Člen 201(4) finančne uredbe EU.

predlaganega ukrepa ali delovnega programa. Organizacije, ki sodelujejo v več projektih, morajo imeti ustrezno zmogljivost za izvedbo vseh projektov. Preverjanje finančne zmogljivosti se lahko po potrebi opravi tudi za povezane subjekte.

Preverjanje finančne zmogljivosti bo temeljilo na nevtralnih finančnih kazalnikih, upoštevani pa bodo tudi drugi vidiki, kot so odvisnost od financiranja EU ter primanjkljaj in prihodki v prejšnjih letih. Subjekti, za katere so ugotovljene resne nepravilnosti ali goljufije, se samodejno štejejo za subjekte z nezadostno finančno zmogljivostjo in se zavrnejo.

Finančna zmogljivost se ne bo preverjala, če je bil predlog zavrnjen iz katerega koli drugega razloga ali ni izpolnil katerega koli drugega obveznega merila.

Izvzeti subjekti

Preverjanje finančne zmogljivosti se ne uporablja za naslednje subjekte[503]:

- fizične osebe, ki prejemajo podporo za izobraževanje;
- fizične osebe, ki pomoč najbolj potrebujejo, kot so brezposelni in begunci, in prejemajo neposredno pomoč;
- javne organe, vključno z organizacijami držav članic;
- mednarodne organizacije;
- osebe ali subjekte, ki vlagajo vlogo za subvencionirane obrestne mere in subvencionirane provizije za jamstvo, kadar je namen teh subvencij krepitev finančne zmogljivosti upravičenca ali ustvarjanje prihodka;
- osebe ali subjekte, ki zaprosijo za nepovratna sredstva zelo nizke vrednosti (do 15 000 EUR)[504].

Poleg tega se za javne pravne subjekte ter institucije in organizacije na področjih izobraževanja in usposabljanja, mladine ter športa, ki so v zadnjih dveh letih več kot 50 % svojega letnega prihodka prejeli iz javnih virov, šteje, da imajo potrebno finančno, strokovno in upravno zmogljivost za izvajanje aktivnosti v okviru programa, zato jim ni treba predložiti dodatne dokumentacije, s katero bi to zmogljivost dokazovali[505].

Zahtevani dokumenti

Vsi prijavitelji morajo predložiti častno izjavo, s katero med drugim potrjujejo, da imajo zadostno finančno zmogljivost za izvajanje projekta. Ta častna izjava je poseben razdelek prijavnega obrazca.

V primeru vlog za nepovratna sredstva EU, ki presegajo 60 000 EUR in jih predložijo subjekti, ki niso izvzeti iz preverjanja finančne zmogljivosti, kot je opisano zgoraj, morajo prijavitelji poleg častne izjave, vendar le na zahtevo, prek portala za financiranje in razpise EU (Register udeležencev – zavihek *Financial capacity* (Finančna zmogljivost)) / v sistem za registracijo organizacij predložiti naslednje dokumente[506]:

- izkaz poslovnega izida koordinatorja;
- bilanco stanja ter
- druge dokumente in uradna preverjanja, če se zahtevajo[507].

[503] Člen 201(5) finančne uredbe EU.

[504] Za prijavitelje za nepovratna sredstva do 15 000 EUR velja izvzetje iz preverjanja finančne zmogljivosti, zato nepredložitev izjave o zadostni finančni zmogljivosti sama po sebi ni razlog za zavrnitev. Kljub temu morajo vsi prijavitelji, ne glede na vrednost zaprošenih nepovratnih sredstev, predložiti častno izjavo, saj ta zajema številna druga pomembna merila. Za vse vloge za nepovratna sredstva v višini od 15 001 EUR do 60 000 EUR se finančna zmogljivost preveri na podlagi izjave, navedene v častni izjavi, pri čemer za ta namen niso potrebna dodatna dokazila. V skladu s členom 277(8) finančne uredbe EU po začetku naslednjega večletnega finančnega okvira za vloge do 15 000 EUR predložitev častne izjave ne bo več potrebna.

[505] Glej člen 21(3) Uredbe (EU) 2021/817 o programu Erasmus+ ter uvodno izjavo 35, člen 2(44) in člen 201(5)(c) finančne uredbe EU. Evropska nepovratna sredstva se ne štejejo za javna sredstva za namene izvzetja iz preverjanja finančne zmogljivosti, saj mora država članica zagotoviti ustrezno finančno jamstvo za organizacijo države članice.

506 Za največ zadnja tri proračunska leta.

[507] Organ, ki dodeli sredstva, lahko zahteva tudi druge dokumente, na primer davčno napoved ali dokazilo o predložitvi računovodskih izkazov ustreznemu davčnemu uradu.

Za več informacij v zvezi z ukrepi, ki jih upravlja Izvajalska agencija, glej „Pravila za potrjevanje pravnih subjektov, imenovanje pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta in oceno finančne sposobnosti“ na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/rules-lev-lear-fca_sl.pdf.

Kadar vloga zadeva nepovratna sredstva za projekt, za katerega znesek presega 750 000 EUR, se lahko poleg zgoraj navedenega zahteva revizijsko poročilo, ki ga pripravi pooblaščeni zunanji revizor, kadar je na voljo, in v vseh primerih, ko se v skladu s pravom Unije ali nacionalnim pravom zahteva obvezna revizija, ki potrjuje računovodske izkaze za največ zadnja tri razpoložljiva proračunska leta. Če tako revizijsko poročilo ni na voljo in se ne zahteva, prijavitelj predloži izjavo, ki jo podpiše pooblaščeni zastopnik in potrjuje veljavnost njegovih zaključnih računov za največ zadnja tri proračunska leta, za katera so podatki na voljo[508].

Pri subjektih, ki ne morejo predložiti zgoraj navedenih dokumentov, ker so bili na novo ustanovljeni, lahko te dokumente nadomesti ocena finančnih podatkov/finančna izjava ali izjava o zavarovanju, ki navaja finančna tveganja prijavitelja.

Koordinator mora te dokumente naložiti na portal EU za financiranje in razpise (Register udeležencev – zavihek *Financial capacity* (Finančna zmogljivost)) / v sistem za registracijo organizacij samo, če z njim prek registra udeležencev stopijo v stik osrednje službe EU za potrjevanje ali pristojne nacionalne agencije in prijavitelja pozovejo, naj predloži potrebna dokazila. V primeru ukrepov, ki jih neposredno upravlja Izvajalska agencija, bo ta zahteva poslana prek funkcije za sporočanje, ki je del zadevnega sistema.

Kadar vlogo vloži več prijaviteljev (konzorcij), se lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija po oceni tveganja odloči, da bo preverila finančno zmogljivost samo glavnega prijavitelja (koordinatorja). V primeru dvoma o finančni zmogljivosti lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za namene preverjanja od katere koli druge sodelujoče organizacije zahteva iste dokumente, kot so navedeni zgoraj.

Finančna ocena načeloma velja 18 mesecev po datumu zaključka zadnjega ocenjenega obračunskega obdobja. Če udeleženec v tem obdobju zaprosi za druga nepovratna sredstva, se finančni dokumenti ne bodo znova zahtevali. Če pa obstajajo utemeljeni razlogi za dvom o finančni zmogljivosti ali pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija, če se pravila za potrjevanje pravnih subjektov, imenovanje pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta in oceno finančne zmogljivosti[509] v vmesnem času spremenijo, se lahko še pred koncem 18 mesecev začne nova ocena.

Ne glede na znesek nepovratnih sredstev lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od prijavitelja vedno zahteva, da predloži manjkajoče informacije ali pojasni dokazila.

Če nacionalna ali Izvajalska agencija po analizi teh dokumentov sklene, da je zahtevana finančna zmogljivost šibka, lahko:

- zahteva okrepljeno ureditev finančne odgovornosti, tj. solidarno odgovornost za vse soupravičence ali solidarno odgovornost povezanih subjektov;
- zaprosi konzorcij, naj zamenja koordinatorja/upravičenca;
- odloči, da se predhodno financiranje izplača v obrokih;
- zmanjša predhodno financiranje;
- sklene zahtevati jamstvo banke/finančne institucije za (eno ali več) plačil predhodnega financiranja ali
- odloči, da predhodnega financiranja ne odobri.

Če se finančna zmogljivost šteje za nezadostno, se ustrezni predlog zavrne.

Operativna zmogljivost

Operativna zmogljivost pomeni, da imajo prijavitelji strokovne kompetence in kvalifikacije (količino in kakovost), potrebne za izvedbo predlaganega projekta, na primer ustrezne vire v smislu usposobljenega osebja, specifične kvalifikacije, strokovne izkušnje in reference z zadevnega področja, materiale in opremo. Ocena operativne zmogljivosti se lahko razširi tudi na partnerstvo kot celoto, saj je kakovost izvajanja odvisna od zmogljivosti vseh partnerskih

[508] Člen 199(1), točka (d), finančne uredbe EU.

organizacij. Odgovorni odredbodajalec lahko glede na oceno tveganja opusti dolžnost preverjanja operativne zmogljivosti javnih organov, organizacij držav članic ali mednarodnih organizacij.

Za vloge, oddane pri nacionalnih agencijah:

Prijavitelji bodo morali svojo operativno zmogljivost dokazati z informacijami, ki jih predložijo v prijavnem obrazcu, kot so:

- splošna predstavitev organizacij/-e,
- profili (kvalifikacije in izkušnje) osebja, odgovornega za vodenje in izvajanje projekta,
- opis sestave konzorcija (po potrebi).

Te informacije so lahko pomembne tudi za nekatere ukrepe, ki bodo ocenjeni v okviru posebne projektne vloge, in se ocenijo vzporedno na podlagi merila za dodelitev „Kakovost“. Zato bi morali prijavitelji, če je to ustrezno v skladu z določbami razpisa, v prijavni obrazec vključiti tudi informacije o prejšnjih projektih in dejavnostih ter morebitnih publikacijah.

Operativna zmogljivost se ne bo preverjala, če je bil predlog zavrnjen iz katerega koli drugega razloga ali ni izpolnil katerega koli drugega obveznega merila.

Dokazila

Vsi prijavitelji morajo predložiti častno izjavo, s katero med drugim potrjujejo, da imajo zadostno operativno zmogljivost za izvajanje projekta.

Za posredno upravljane ukrepe se prijaviteljem za nepovratna sredstva v višini nad 60 000 EUR (razen akreditiranim prijaviteljem v okviru ukrepov Ključnega ukrepa 1) priporoča, da nacionalni agenciji, če so na voljo in relevantni za področje politike ter za posamezni ukrep, skupaj z vlogo predložijo:

- seznam publikacij sodelujočih organizacij (če obstajajo),
- izčrpen seznam prejšnjih in tekočih projektov in aktivnosti, ki so bili izvedeni v zadnjih štirih letih in so povezani s področjem politike ali z ukrepom.

Tako za publikacije kot za projekte morajo prijavitelji določiti in predložiti ustrezen seznam v podporo svoji vlogi.

Če nepovratna sredstva presegajo 60 000 EUR, se lahko od prijavitelja in partnerjev zahtevajo tudi dodatna dokazila, če so potrebna za potrditev njihove operativne zmogljivosti.

V primeru dvoma[510] lahko nacionalna agencija za oceno operativne zmogljivosti in zmožnosti za njeno pridobitev uporabi tudi druge vire informacij, kot so ugotovitve prejšnjih revizij, povratne informacije (tudi od drugih nacionalnih agencij) vodstva prejšnjih ali sedanjih projektov, poročila o nadzornih obiskih ali informacije s spletišča organizacije ali profilov družbenih medijev. Nacionalna agencija lahko zahteva tudi dodatna dokazila in informacije, da preveri informacije iz prijave (npr. življenjepise ključnih oseb, vključenih v projekt, da dokažejo njihove ustrezne strokovne izkušnje).

Za subjekte, za katere je bila opuščena obveznost preverjanja njihove operativne zmogljivosti v skladu z uredbo o programu Erasmus+[511] ali za katere je to obveznost opustil odredbodajalec v skladu s členom 201(5) finančne uredbe, se bo štelo, da imajo dobro operativno zmogljivost, ko se bodo analizirala merila za izbor za konzorcij.

[510] To velja za vsak znesek nepovratnih sredstev, če prijavitelj ni izvzet.

[511] Za javne pravne subjekte ter institucije in organizacije na področjih izobraževanja in usposabljanja, mladine ter športa, ki so v zadnjih dveh letih več kot 50 % svojega letnega prihodka prejeli iz javnih virov, se šteje, da imajo potrebno finančno, strokovno in upravno zmogljivost za izvajanje aktivnosti v okviru programa. Od njih se ne zahteva predložitev dodatne dokumentacije za dokaz te zmogljivosti (člen 21(3) uredbe o programu Erasmus+). Nepovratna sredstva Evropske unije za projekte se ne upoštevajo pri prihodkih za namene utemeljitve tega izvzetja.

V primeru konzorcija, ki ga organizira koordinator, bo moral ta subjekt predložiti dokazila o upravnih in vodstvenih sposobnostih na zadevnem programskem področju, saj bodo te potrebne za usklajevanje, spremljanje in poročanje o ukrepu. Če subjekt, imenovan za koordinatorja predloga, ne dokaže, da ima te spretnosti, se lahko predlog zavrne.

Poleg tega morajo imeti prijavitelji za akreditacijo na področju izobraževanja odraslih, poklicnega izobraževanja in usposabljanja, splošnega šolskega izobraževanja in mladine najmanj dve leti izkušenj z izvajanjem aktivnosti, na podlagi katerih so upravičeni do prijave za akreditacijo. Izkušnje, pridobljene pred združitvijo ali podobnimi strukturnimi spremembami javnih subjektov (npr. šol ali izobraževalnih centrov), se bodo upoštevale kot ustrezne izkušnje.

Koordinatorji konzorcijev za mobilnost morajo biti sposobni koordinirati konzorcij v skladu s predlaganim načrtom Erasmus, namenom konzorcija, načrtovano dodelitvijo nalog in standardi kakovosti Erasmus (predstavljenimi na spletišču Europa: https://erasmus-plus.ec.europa.eu/resources-and-tools/documents-and-guidelines/erasmus-quality-standards-mobility-projects-vet-adults-schools), ki so jih sprejeli v okviru vloge.

Zgoraj navedeni pogoji se bodo preverjali na podlagi prijave (vključno z informacijami o preteklem sodelovanju prijavitelja v programu Erasmus+ za obdobje 2014–2020 in 2021–2027) in dokumentov, predloženih v sistemu za registracijo organizacij.

Ne glede na znesek nepovratnih sredstev lahko nacionalna agencija od prijavitelja vedno zahteva, da predloži manjkajoče informacije ali pojasni dokazila.

Prijavitelji, ki ne izpolnijo informacij, zahtevanih v prijavnem obrazcu, ali ne predložijo pravočasno dodatnih informacij, ki jih zahteva nacionalna agencija, so lahko zavrnjeni.

Če se operativna zmogljivost šteje za nezadostno, se vloga zavrne.

Za vloge, oddane pri Izvajalski agenciji:

Operativna zmogljivost bo ocenjena vzporedno z merilom za dodelitev „Kakovost“ na podlagi usposobljenosti in izkušenj prijaviteljev in njihovih projektnih skupin, vključno z operativnimi viri (človeškimi, tehničnimi in drugimi).

Za prijavitelje se šteje, da imajo zadostno operativno zmogljivost, če so izpolnjene zahteve glede operativne zmogljivosti, določene v obstoječem razpisu za zbiranje predlogov.

Prijavitelji bodo morali svojo zmogljivost dokazati z naslednjimi informacijami v prijavnem obrazcu (del B):

- splošnimi profili (kvalifikacije in izkušnje) osebja, odgovornega za vodenje in izvajanje projekta;
- opisom sestave konzorcija;
- seznamom projektov, ki jih je financirala EU, v zadnjih štirih letih.

MERILA ZA DODELITEV

Merila za dodelitev omogočajo nacionalni ali Izvajalski agenciji, da:

- oceni kakovost vloženih predlogov projektov/akreditacij glede na cilje in prednostne naloge, določene v okviru ključnih ukrepov programa Erasmus+, ter pričakovane rezultate;
- dodeli nepovratna sredstva/akreditacije projektom, ki kar najbolj povečajo splošno učinkovitost financiranja Unije;
- oceni vloge za nepovratna sredstva/prijave za akreditacijo.

Merila za dodelitev ne bodo ocenjena, če je bil predlog zavrnjen iz katerega koli drugega razloga ali ni izpolnil katerega koli drugega obveznega merila. Predlogi, ki niso zavrnjeni iz drugih razlogov in so presegli posamezne pragove ter skupni prag kakovosti, se bodo proučili za financiranje, in sicer v mejah razpoložljivih proračunskih sredstev razpisa. Preostali upravičeni predlogi bodo uvrščeni na rezervni seznam ali razglašeni za neuspešne.

Merila za dodelitev, ki veljajo za posamezne ukrepe, ki se izvajajo na podlagi Vodnika za prijavitelje Erasmus+, so opisana v delu B tega vodnika.

3. KORAK: PREVERJANJE FINANČNIH POGOJEV

OBLIKE NEPOVRATNIH SREDSTEV

Večina nepovratnih sredstev se bo financirala v obliki pavšalnih zneskov ali stroškov na enoto (poenostavljene oblike nepovratnih sredstev). Uporaba teh vrst nepovratnih sredstev v okviru programa Erasmus+ je bila odobrena s sklepom o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov in stroškov na enoto v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021–2027. V skladu s tem sklepom metodologija, uporabljena za določitev poenostavljenih oblik nepovratnih sredstev in njihovih ravni, zagotavlja spoštovanje načela dobrega finančnega poslovodenja in smotrno upoštevanje načela sofinanciranja in načela preprečevanja dvojnega financiranja.

Nepovratna sredstva so lahko v naslednjih oblikah:

mešani dejanski stroški na podlagi proračuna:

to zajema nepovratna sredstva, razčlenjena po proračunskih kategorijah in upravičencih. Ta oblika nepovratnih sredstev temelji na dejansko nastalih stroških in drugih poenostavljenih oblikah financiranja. To običajno vključuje:

- povračila na podlagi stroškov na enoto, ki vključujejo nekatere posebne kategorije upravičenih stroškov, ki so vnaprej jasno opredeljeni z navedbo zneska na enoto: npr. individualna podpora v okviru projektov mobilnosti ključnega ukrepa 1;

- povračila odstotnega deleža dejansko nastalih povračljivih stroškov: npr. izredni stroški v okviru ukrepov mobilnosti ključnega ukrepa 1;

pavšalni znesek:

To pomeni, da se bo z nepovratnimi sredstvi povrnil fiksni znesek na podlagi pavšalnega zneska ali financiranja, ki ni povezano s stroški. Pavšalni zneski se izračunajo v skladu z metodologijo, določeno v sklepu Komisije o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov in stroškov na enoto v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021–2027[512], in z uporabo podrobne proračunske preglednice/izračuna (če obstaja).

To bi lahko bila:

- pavšalni znesek na podlagi proračuna: znesek bo določil organ, ki dodeli sredstva, na podlagi ocenjenega proračuna projekta, rezultata ocene in stopnje financiranja, določene v razpisu (del B tega vodnika). Ocenjeni proračun mora biti v skladu z osnovnimi pogoji za upravičenost do nepovratnih sredstev EU za dejanske stroške (za ukrepe, ki jih upravlja EACEA, glej obrazloženi sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, člen 6);

- vnaprej določen pavšalni znesek: znesek vnaprej določi organ, ki dodeli sredstva, v okviru razpisa (del B tega vodnika);

[512] Sklep o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov in stroškov na enoto v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021–2027:

- kombinacija zgoraj naštetega.

Mehanizem financiranja, ki se uporablja v okviru programa Erasmus+, večinoma zagotavlja nepovratna sredstva na podlagi povračila na osnovi stroškov na enoto ali pavšalnih zneskov. Te vrste nepovratnih sredstev prijaviteljem omogočajo preprost izračun zahtevanega zneska nepovratnih sredstev in olajšajo realistično finančno načrtovanje projekta.

Za več informacij o tem, katera vrsta nepovratnih sredstev se uporablja za posamezno postavko financiranja v okviru posameznega ukrepa Erasmus+ iz tega vodnika, glej opis vsakega ukrepa v delu B, poglavje „Kakšna so pravila za dodelitev sredstev?“.

NAČELA, KI SE UPORABLJAJO ZA NEPOVRATNA SREDSTVA EU, IN DRUGE DOLOČBE

Neretroaktivnost

Nepovratnih sredstev EU ni mogoče retroaktivno dodeliti za projekte, ki so že končani.

Nepovratna sredstva EU se lahko dodelijo za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko prijavitelj v predlogu projekta dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. V takih primerih stroški, ki so upravičeni do financiranja, ne smejo nastati pred dnem oddaje vloge za nepovratna sredstva.

Če prijavitelj začne izvajati projekt pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih, sam prevzame tveganje.

Večkratne oddaje/več predlogov

Upravičeni subjekti lahko zaprosijo za financiranje in sodelujejo pri različnih predlogih projektov v okviru istega razpisa in tudi v okviru različnih razpisov. Posebna pravila za enake ali zelo podobne predloge, oddane v okviru istega razpisa, da se zagotovijo učinkovitost, pravičnost in jasnost postopka financiranja ter prepreči dvojno financiranje, so navedena v nadaljevanju.

Pri ukrepih, ki jih upravlja Izvajalska agencija:

- če obstaja več predlogov za zelo podobne projekte, bo sprejet in ocenjen le en predlog; prijavitelji bodo pozvani, naj umaknejo druge predloge (sicer bodo zavrnjeni).
- Predloge je mogoče spreminjati in ponovno oddati do izteka roka za oddajo.

Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije:

- Če isti prijavitelj večkrat predloži isto vlogo pri isti ali različnih nacionalnih agencijah, bodo vse vloge zavrnjene.
- Če isti ali različni prijavitelji oddajo skoraj identične ali podobne vloge pri isti nacionalni agenciji ali različnih nacionalnih agencijah, bo izvedeno posebno ocenjevanje teh vlog in se lahko vse zavrnejo.
- Predloge je mogoče spreminjati in ponovno oddati do izteka roka za oddajo.

Poleg tega so za zagotovitev dostopa do financiranja za najrazličnejše organizacije, da bo program vključujoč in dostopen, v tem vodniku uvedena posebna pravila o omejitvah, ki določajo največje število različnih predlogov, za katere se lahko en sam subjekt prijavi ali pri njih sodeluje v okviru istega razpisa ali prijavnega roka za nekatere ukrepe. Cilj takih ukrepov je zagotoviti širšo in pravičnejšo porazdelitev sredstev, kar bo omogočilo, da bo program koristil več novim udeležencem in širšemu spektru udeležencev. Ta pravila o omejitvah so po potrebi določena v merilih za upravičenost v delu B tega vodnika.

Izvirna vsebina in avtorstvo

V okviru programa Erasmus+ je treba spoštovati pravice intelektualne lastnine in izvirnost predloženega dela. Vse vloge za projekte in akreditacije morajo vsebovati izvirno vsebino, katere avtor je prijavitelj ali, če je ustrezno, prijavitelj in partnerske organizacije oziroma člani konzorcija, ki skupaj zaprosijo za nepovratna sredstva. Pri sklicevanju na vsebino tretjih oseb je treba pravice intelektualne lastnine ustrezno dodeliti in priznati. Če predlog zaradi plagiatorstva ne izpolnjuje teh meril, ni upravičen do obravnave. Potrjena kršitev pravic intelektualne lastnine je v skladu s finančno uredbo EU situacija za izključitev[513] in vodi k zavrnitvi. Zato morajo prijavitelji zagotoviti, da so njihovi predlogi v celoti izvirni, ustrezno navajajo vse vire ter so v skladu z veljavnimi pravili o intelektualni lastnini in etičnimi smernicami, da se prepreči tveganje zavrnitve.

Če prijavitelji razmišljajo o uporabi orodij generativne umetne inteligence za pripravo vloge, morajo biti pozorni na možnost plagiatorstva in skrbno premisliti, da zagotovijo ustreznost in točnost vloge, njeno skladnost s predpisi o intelektualni lastnini ter njeno izvirno vsebino.

Terciarne izobraževalne institucije, ki se prijavijo za aktivnosti mednarodne mobilnosti, lahko v pripravo vloge vključijo tudi partnerske terciarne izobraževalne institucije iz držav, ki niso pridružene programu.

Postopek priprave vloge ter razmislek prijavitelja in morebitnih drugih sodelujočih organizacij o različnih elementih predloga sta bistvena za zagotovitev kakovostnega izvajanja aktivnosti in prispevata h krepitvi zmogljivosti teh organizacij. Nacionalne agencije in Izvajalska agencija samodejno pregledajo vse predloge, da bi odkrile tveganja dvojnega financiranja in plagiatorstva. Opiranje na zunanje subjekte za pomoč pri pripravi vloge povečuje tveganje pomanjkanja izvirnosti, še zlasti, če zunanji subjekti pomagajo tudi drugim potencialnim prijaviteljem. Če je vsebina vloge podobna že financiranemu projektu ali projektu, ki bo financiran, bo ustvarjeno poročilo o kritičnih podobnostih, v katerem bo poudarjen odstotek podobnosti z drugimi predlogi. Če prijavitelj tega ne utemelji, lahko take ugotovljene podobnosti privedejo do zavrnitve predloga.

Nepovratna sredstva prav tako ne krijejo stroškov, povezanih z najemom zunanjih organizacij ali posameznikov za pripravo vloge ali kakršnih koli poznejših poročil, ker se ti štejejo za ključne naloge, ki jih ni mogoče oddati podizvajalcem. Za pripravo vloge ali poznejših poročil ni dovoljeno plačati ali ponuditi drugačnega nadomestila drugim organizacijam ali zunanjim posameznikom, saj taki stroški ne bodo povrnjeni ali se šteli za upravičene v skladu s pogoji za nepovratna sredstva.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija lahko vlogo izloči iz izbirnega postopka ali kadar koli prekine odobreni projekt/akreditacijo, če ugotovi, da so bile kršene pravice intelektualne lastnine ali da so izjave v častni izjavi neresnične. Zlasti za vloge, predložene nacionalnim agencijam, morajo prijavitelji v častni izjavi potrditi, da vloga za projekt vsebuje izvirno vsebino, katere avtor je prijavitelj ali, če je ustrezno, prijavitelj in partnerske organizacije oziroma člani konzorcija, ter da nobena druga organizacija ali noben posameznik zunaj prijavitelja ali partnerstva ni prejel plačila ali drugega nadomestila za pripravo vloge.

Kumulativno financiranje in prepoved dvojnega financiranja

Za vsak projekt se lahko za posameznega upravičenca dodeli samo ena donacija iz proračuna programa.

Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru programa, lahko prejme prispevek tudi iz drugega programa Unije, pod pogojem da prispevki ne krijejo istih stroškov. Za zadevni prispevek k ukrepu se uporabljajo pravila ustreznega programa Unije. Kumulativno financiranje ne sme presegati skupnih upravičenih stroškov ukrepa[514].

Isti stroški se iz proračuna Unije nikoli ne financirajo dvakrat. Da bi se izognili tveganju dvojnega financiranja, mora prijavitelj izjaviti, da njegova organizacija ni prejela nobenih drugih nepovratnih sredstev EU za zadevni ukrep, in se tudi zaveže, da bo obvestil o vseh prihodnjih nepovratnih sredstvih EU, povezanih z zadevnim ukrepom, in o vseh nepovratnih sredstvih EU za poslovanje, dodeljenih njegovi organizaciji. To bo preverjeno s častno izjavo.

[513] Člen 138(1), točka (c), pododstavek (iii), finančne uredbe.

[514] Glej člen 32 uredbe o programu Erasmus+.

Načelo neprofitnosti

Z nepovratnimi sredstvi iz proračuna Unije si upravičenec v okviru projekta, ki ga izvaja, ne sme prizadevati za dobiček ali ga ustvariti[515]. Dobiček se opredeli kot presežek prejemkov, izračunan ob plačilu razlike, glede na upravičene stroške ukrepa, kadar so prejemki omejeni na nepovratna sredstva Unije in prihodke iz navedenega ukrepa ali delovnega programa[516].

Načelo neprofitnosti se ne uporablja za[517]:

(a) ukrepe, katerih namen je okrepiti finančno zmogljivost upravičenca, ali ukrepe za ustvarjanje prihodkov, da se zagotovi njihova kontinuiteta po izteku obdobja financiranja Unije, določenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih;
(b) podporo za študij, raziskovanje, usposabljanje ali izobraževanje, plačano fizičnim osebam, ali drugo neposredno pomoč, plačano fizičnim osebam, ki jo najbolj potrebujejo, kot so brezposelni in begunci;
(c) ukrepe, ki jih izvajajo neprofitne organizacije;
(d) nepovratna sredstva, zagotovljena v obliki financiranja, ki ni povezano s stroški[518];
(e) nepovratna sredstva nizke vrednosti, opredeljena kot nepovratna sredstva v višini 60 000 EUR ali manj.

Kadar se ustvari dobiček, ima Komisija pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa.

Pri poenostavljenih oblikah nepovratnih sredstev se skladnost z načelom neprofitnosti zagotovi s stopnjami, določenimi za stroške na enoto, prispevke na enoto in pavšalne zneske[519].

Sofinanciranje v obliki prispevkov v naravi se ne upošteva za namene izračuna dobička, ki se ustvari z nepovratnimi sredstvi.

Sofinanciranje

Nepovratna sredstva vključujejo sofinanciranje. Zaradi tega se sredstva, potrebna za izvedbo ukrepa, ne zagotovijo v celoti iz nepovratnih sredstev. Sofinanciranje je lahko v obliki lastnih sredstev upravičenca, prihodka iz ukrepa ali finančnih prispevkov oziroma prispevkov v naravi od tretjih strani.

Če so nepovratna sredstva EU zagotovljena v obliki stroškov na enoto, pavšalnega zneska ali financiranja po pavšalni stopnji – to velja za večino ukrepov, zajetih v ta vodnik –, Komisija vnaprej zagotovi upoštevanje načel neprofitnosti in sofinanciranja za celoten ukrep z opredelitvijo stopenj ali odstotkov takih enot, pavšalnih zneskov ali pavšalnih stopenj. Na splošno se v tem primeru predvideva spoštovanje načel neprofitnosti in sofinanciranja, zato prijaviteljem ni treba utemeljiti stroškov, ki nastanejo s projektom.

Vendar plačilo nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi stroškov na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji ne posega v pravico do dostopa do zakonsko predpisanih evidenc upravičencev. Če se s preverjanjem ali revizijo razkrije, da dogodek, na podlagi katerega se pridobijo nepovratna sredstva, ni bil izveden (npr. aktivnosti

[515] Člen 195 finančne uredbe EU.

[516] Za ta namen so prejemki omejeni na prihodek, ustvarjen s projektom, ter na finančne prispevke, ki jih donatorji posebej dodelijo za financiranje upravičenih stroškov. Dobiček (ali izguba), kot je opredeljen zgoraj, je torej razlika med:

- začasno sprejetim zneskom nepovratnih sredstev in prihodkom, ki je ustvarjen z ukrepom, ter
- upravičenimi stroški upravičenca.

Poleg tega se kakršen koli dobiček izterja v skladu s sporazumom o dodelitvi nepovratnih sredstev. Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ima pravico izterjati odstotek dobička, ki ustreza prispevku Unije k upravičenim stroškom, ki jih je upravičenec dejansko imel z izvajanjem ukrepa. Za ukrepe, v okviru katerih imajo nepovratna sredstva obliko povračila določenega deleža upravičenih stroškov, bodo zagotovljena dodatna pojasnila za izračun dobička.

[517] Člen 195(3) finančne uredbe EU.

[518] Glej člen 125(1), prvi pododstavek, točka (a), finančne uredbe EU.

[519] Sklep Evropske komisije o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov in stroškov na enoto v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021–2027.

projekta niso bile izveden, kot so bile odobrene ob prijavi, udeleženci niso sodelovali v aktivnostih) in je upravičenec prejel neupravičeno plačilo v okviru nepovratnih sredstev na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji, ima nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pravico izterjati znesek do višine nepovratnih sredstev. Podobno, če se začete aktivnosti ali rezultati ne izvedejo oziroma dosežejo ali pa se izvedejo oziroma dosežejo slabo (vključno z neizpolnjevanjem pogodbene obveznosti), se lahko znesek nepovratnih sredstev zniža, pri čemer se upošteva obseg, v katerem je bil ukrep zaključen. Poleg tega lahko Evropska komisija za statistične namene in namene spremljanja na vzorcih upravičencev izvede raziskave, katerih cilj je količinsko opredeliti dejanske stroške projektov, ki so bili financirani na podlagi povračila na osnovi prispevka za stroške na enoto, pavšalnih zneskov ali financiranja po pavšalni stopnji.

PRAVILA GLEDE UPRAVIČENOSTI STROŠKOV

Da bi bili stroški in prispevki[520] upravičeni, morajo izpolnjevati pogoje za upravičenost, določene v sporazumu o nepovratnih sredstvih in navedene spodaj[521]:

Upravičeni stroški – splošni pogoji[522]

1) Za **dejanske/realne stroške**:

- biti morajo stroški, ki jih je upravičenec dejansko imel;
- nastati morajo v obdobju izvajanja, določenem v sporazumu o nepovratnih sredstvih, razen stroškov, ki se nanašajo na končna poročila in revizijska potrdila ter lahko nastanejo pozneje,
- prijavljeni morajo biti v eni od proračunskih kategorij, določenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih,
- nastati morajo v povezavi z ukrepom, kot je opisan v sporazumu o nepovratnih sredstvih, in potrebni za njegovo izvedbo,
- biti morajo določljivi in preverljivi ter zlasti evidentirani v računovodskih evidencah upravičenca in ugotovljeni v skladu z računovodskimi standardi, ki se uporabljajo v državi, kjer ima upravičenec svoj sedež, in v skladu z običajno prakso stroškovnega računovodstva upravičenca,
- biti morajo skladni z zahtevami davčne in delovnopravne zakonodaje, ki se uporablja, in socialne varnosti,
- so smotrni, utemeljeni in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovodenja, zlasti glede gospodarnosti in učinkovitosti.

2) Za **stroške in prispevke na enoto**:

- prijavljeni morajo biti v eni od proračunskih kategorij, določenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih,
  (i) enote morajo:
  - biti dejansko uporabljene ali ustvarjene s strani upravičenca v obdobju izvajanja;
  - biti potrebne za izvedbo ukrepa in

  (ii) število enot mora biti določljivo in preverljivo ter, če je potrebno, podprto z evidencami in dokazili.

3) **Pavšalni zneski**:

- prijavljeni morajo biti v okviru ene od aktivnosti/delovnih paketov, določenih v sporazumu o nepovratnih sredstvih,
- upravičenec mora delo ustrezno izvesti v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih,
- končni rezultati/izložki morajo biti doseženi v obdobju izvajanja.

Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija in za katere se uporablja model pavšalnih zneskov, bo pavšalni znesek določil organ, ki dodeli sredstva (EACEA), na podlagi ocenjenega proračuna projekta. Podrobnosti so navedene v delu B tega vodnika. Poleg tega:

- ker je podrobna proračunska preglednica podlaga za določitev pavšalnih zneskov za nepovratna sredstva (in ker morajo biti pavšalni zneski zanesljivi približki dejanskih stroškov projekta), morajo vključeni stroški izpolnjevati

[520] Kot je določeno v Sklepu o odobritvi uporabe pavšalnih zneskov in stroškov na enoto v okviru programa Erasmus+ za obdobje 2021–2027.
[521] Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, so podrobne veljavne finančne določbe predstavljene v vzorcu sporazuma o nepovratnih sredstvih, objavljenem na portalu EU za financiranje in razpise.
[522] Člena 125 in 189 finančne uredbe EU.

osnovne pogoje za upravičenost do nepovratnih sredstev EU za dejanske stroške (glej obrazloženi sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, člen 6). To je zlasti pomembno za nakupe in sklepanje pogodb s podizvajalci, ki morajo biti v skladu z najboljšim razmerjem med kakovostjo in ceno (ali po potrebi najnižjo ceno) ter brez nasprotja interesov. Če proračunska preglednica vsebuje neupravičene stroške, se nepovratna sredstva lahko zmanjšajo (tudi pozneje med izvajanjem projekta ali po njegovem zaključku);

- preverite del B tega vodnika, ali je stroške na enoto za prostovoljce[523] mogoče vključiti v podrobno proračunsko preglednico za konkreten ukrep v pavšalnem znesku. Stroški prostovoljcev niso klasična kategorija stroškov. Ni stroškov, ker prostovoljci delajo brezplačno, vendar jih je kljub temu mogoče prišteti k proračunu v obliki vnaprej določenih stroškov na enoto (na prostovoljca) in vam je omogočeno, da izkoristite delo prostovoljcev za nepovratna sredstva (s povečanjem zneska povračila do 100 % običajnih stroškov, tj. kategorij stroškov, ki niso prostovoljci). Več informacij je na voljo v obrazloženem sporazumu o dodelitvi nepovratnih sredstev, člen 6.2.A.5.;
- preverite del B, ali so stroški na enoto za lastnika MSP/fizično osebo[524] dovoljeni v obliki nepovratnih sredstev v pavšalnem znesku in se lahko vključijo v podrobno proračunsko preglednico proračuna za konkreten ukrep;
- za potne stroške in stroške bivanja v okviru nepovratnih sredstev v pavšalnem znesku uporabite enotne stroške za potovanje in bivanje[525];
- preverite del B, ali so stroški za finančno podporo tretjim osebam dovoljeni in jih je mogoče vključiti v podrobno proračunsko preglednico za konkreten ukrep v pavšalnem znesku. Najvišji znesek na tretjo osebo je 60 000 EUR, razen če je v delu B določeno drugače;
- preverite del B, ali obstaja posebna ureditev za stroške opreme;
- stroški komunikacije za predstavitev projekta na spletiščih udeležencev ali računih družbenih medijev so upravičeni, stroški za ločena spletna mesta projektov pa niso upravičeni.

Upravičeni stroški – posebni pogoji

Upravičeni dejanski stroški so lahko neposredni ali posredni.

Neposredni stroški

Upravičeni neposredni stroški so posebni stroški, ki so neposredno povezani z izvajanjem ukrepa in jih je zato mogoče knjižiti neposredno zanj. Za proračunske kategorije, ki se povrnejo kot dejanski stroški, glej del B tega vodnika.

Notranja računovodska praksa in revizijski postopki upravičenca morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, ki so bili prijavljeni za projekt, z ustreznimi računovodskimi izkazi in dokazili.

Davek na dodano vrednost (DDV)

Neodbitni in nevračljivi davek na dodano vrednost (DDV) v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo o DDV je upravičen[526]. Edina izjema so aktivnosti ali transakcije, ki jih državni, regionalni in lokalni organi ter drugi javni organi opravljajo kot javni organi[527]. Direktiva o DDV se ne uporablja za države, ki niso države EU. Organizacije iz tretjih držav, ki niso pridružene programu, so lahko oproščene plačila davkov (vključno z DDV), dajatev in pristojbin, če je bil podpisan sporazum med Evropsko komisijo in tretjo državo, ki ni pridružena programu, v kateri ima organizacija sedež.

Upravičeni posredni stroški

---

523 Sklep Komisije z dne 10. aprila 2019 o odobritvi uporabe stroškov na enoto za prijavo stroškov za osebje za delo, ki so ga opravili prostovoljci v okviru ukrepa ali programa dela (C(2019)2646).

524 Sklep Komisije z dne 30. julija 2024 o odobritvi uporabe stroškov na enoto za stroške za osebje lastnikov malih in srednjih podjetij ter upravičencev, ki so fizične osebe in ne prejemajo plače, za delo, ki so ga opravili sami v okviru ukrepa ali programa dela (C(2024) 5328).

525 Sklep Komisije z dne 31. julija 2024 o odobritvi uporabe stroškov na enoto za stroške potovanja, nastanitve in bivanja v okviru ukrepa ali delovnega programa na podlagi večletnega finančnega okvira 2021–2027 (C(2024) 5405). Posodobljeni stroški na enoto so navedeni v Prilogi 2a k MGA, ki je na voljo na naslovu https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/additional-information-on-unit-costs-and-contributions_en.pdf.

526 V državah članicah je v nacionalno zakonodajo o DDV prenesena direktiva o DDV (2006/112/ES).

527 Glej člen 13(1) Direktive.

„Posredni stroški“ so stroški, ki niso neposredno povezani z izvajanjem ukrepa in jih zato ni mogoče neposredno pripisati ukrepu. Podrobnosti o pravilih za financiranje posameznih ukrepov so na voljo v delu B tega vodnika.

Za projekte mobilnosti mladinskih delavcev je v okviru posrednih stroškov upravičen pavšalni znesek, ki ne presega 7 % upravičenih neposrednih stroškov projekta in predstavlja splošne upravne stroške upravičenca, ki še niso kriti iz upravičenih neposrednih stroškov (npr. računi za elektriko ali internet, stroški prostorov), vendar jih je mogoče obračunati pri projektu.

Posredni stroški ne smejo vključevati stroškov iz drugih proračunskih kategorij. Posredni stroški niso upravičeni, kadar upravičenec iz proračuna Unije že prejema nepovratna sredstva za poslovanje (npr. v okviru razpisa za zbiranje predlogov za sodelovanje s civilno družbo v okviru programa Erasmus+), razen če lahko dokaže ločenost stroškov (tj. da nepovratna sredstva za poslovanje ne krijejo stroškov, ki jih krijejo nepovratna sredstva za ukrep).

Neupravičeni dejanski stroški

Naslednji dejanski stroški se ne štejejo za upravičene:

- stroški ali prispevki, ki ne izpolnjujejo pogojev iz dela B tega vodnika,
- stroški, povezani z donosom od naložb kapitala in dividendami, ki jih plača upravičenec,
- dolgovi in stroški servisiranja dolga,
- rezervacije za izgube ali dolgove,
- dolgovane obresti,
- negativne tečajne razlike,
- bančni stroški, ki jih banka upravičenca zaračuna za nakazila organa, ki dodeli sredstva,
- čezmerni ali nesmotrni izdatki,
- odbitni ali vračljivi DDV (vključno z DDV, ki ga plačajo osebe javnega prava, ki delujejo kot organ oblasti) (glej odstavek o davku na dodano vrednost zgoraj),
- nastali stroški ali prispevki za aktivnosti, izvedene med prekinitvijo sporazuma o nepovratnih sredstvih,
- prispevki v naravi, ki jih zagotovijo tretje osebe,
- stroški ali prispevki, ki jih je upravičenec prijavil pri drugih nepovratnih sredstvih EU (ali nepovratnih sredstvih, ki jih je dodelila država članica EU, država nečlanica EU ali drug organ pri izvrševanju proračuna EU), razen v naslednjih primerih:
    - če se nepovratna sredstva za ukrep kombinirajo z nepovratnimi sredstvi za poslovanje, ki pokrivajo isto obdobje, in upravičenec lahko dokaže, da nepovratna sredstva za poslovanje ne krijejo nobenih (neposrednih ali posrednih) stroškov nepovratnih sredstev za ukrep,
- stroški ali prispevki za osebje v državni (ali regionalni/lokalni) upravi za dejavnosti, ki spadajo med običajne dejavnosti uprave (tj. se ne izvajajo le zaradi nepovratnih sredstev),
- stroški ali prispevki (zlasti potni stroški in stroški bivanja) za osebje ali predstavnike institucij, organov ali agencij EU,
- v primeru najema ali zakupa opreme stroški kakršne koli možnosti odkupa ob koncu obdobja najema ali zakupa,
- stroški odpiranja in vodenja bančnih računov (vključno s stroški nakazil nacionalnih agencij in nakazil nacionalnim agencijam, ki jih zaračuna banka upravičenca).

Viri financiranja

Na splošno projekti, podprti z nepovratnimi sredstvi, vključujejo sofinanciranje[528], bodisi neposredno bodisi posredno v obliki pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali pavšalnih stopenj. Če tako zahtevajo razpisni pogoji, mora prijavitelj v prijavnem obrazcu navesti prispevek iz drugih virov, ki niso nepovratna sredstva EU. Neposredno sofinanciranje je lahko na primer v obliki lastnih sredstev upravičenca ali finančnih prispevkov tretjih oseb. Če v času končnega poročila in

[528] Člen 193 finančne uredbe EU

zahtevka za plačilo razlike obstajajo dokazi o presežku, glej zgornje oddelke o neprofitnosti in sofinanciranju ter ustrezne določbe sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Prispevki v naravi s strani tretjih oseb se ne štejejo za morebitni vir sofinanciranja.

4. KORAK: IZPOLNITEV IN ODDAJA PRIJAVNEGA OBRAZCA

PRIJAVNI OBRAZCI

Prijavitelji morajo za pridobitev nepovratnih sredstev EU v okviru programa Erasmus+ uporabiti posebne obrazce za vsak ukrep:

- vloge **za ukrepe, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo**, je treba v okviru ustreznega razpisa za zbiranje predlogov oddati **elektronsko** prek portala za financiranje in razpise[529]. Vloge (vključno s prilogami in dokazili) je treba oddati na obrazcih, ki so na voljo v sistemu za oddajo vlog. Prijavitelji morajo obrazec izpolniti v enem od uradnih jezikov EU, povzetek projekta pa mora biti vedno v angleščini. Za več informacij o postopku oddaje (vključno z vidiki IT) glej spletni priročnik, ki je na voljo na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf;

- vloge **za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+**, je treba (vključno s prilogami) oddati **elektronsko** prek prijavnih obrazcev, ki so na voljo v razdelku Priložnosti na spletišču Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota[530]. Več informacij o postopku oddaje je na voljo v vodnikih po programih Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota, ki sta na voljo na https://wikis.ec.europa.eu/display/NAITDOC.

V primeru projektov, ki jih predloži konzorcij, koordinator v imenu vseh članov odda eno vlogo za projekt. Vlogo je treba oddati pri ustrezni nacionalni agenciji ali pri Izvajalski agenciji (glej poglavje „Kje se prijaviti?“ za posamezni ukrep v delu B tega vodnika).

Vloge, poslane po pošti, kurirski službi, telefaksu ali e-pošti, ne bodo upoštevane.

V primeru ukrepov, ki jih **upravlja nacionalna agencija**, mora biti elektronski obrazec izpolnjen v enem od uradnih jezikov, ki se uporabljajo v državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Prijavitelj mora podpisati in oddati tudi **častno izjavo** v zahtevani obliki hkrati s predložitvijo vloge. Pri ukrepih z več upravičenci bodo morali partnerji (prihodnji soupravičenci) podpisati in predložiti **obrazec za pristop in častno izjavo**, ki v enem samem dokumentu združuje častno izjavo, mandat koordinatorja in obrazec za pristop k sporazumu o nepovratnih sredstvih. Obrazec za pristop in častno izjavo bi bilo treba predložiti skupaj z vlogo za vsakega soupravičenca. Če ni priložen vlogi, ga lahko nacionalna agencija zahteva pozneje, tako da določi obvezen rok za predložitev. Upoštevajte, da tudi če je vloga odobrena za financiranje, sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev ni mogoče podpisati, dokler ta obrazec ni na voljo za vsakega soupravičenca.

Vlogo je treba oddati pri samo eni nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji.

V primeru oddaje več različic iste vloge v istem krogu izbirnega postopka pri isti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji bo nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za veljavno vedno štela zadnjo različico, oddano pred iztekom roka.

Upoštevanje roka

[529] Prijavni obrazci so na voljo na portalu EU za financiranje in razpise v razdelku razpisi za zbiranje predlogov na naslovu https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/calls-for-proposals?order=DESC&pageNumber=1&pageSize=50&sortBy=startDate&isExactMatch=true&status=31094501,31094502&frameworkProgramme=43353764.

[530] Prijavni obrazci so na voljo v razdelku Priložnosti na spletišču Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota na naslovu https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/.

Vloga mora biti oddana do roka, ki je določen za posamezen ukrep. Roki za oddajo predlogov projektov za posamezni ukrep so navedeni v poglavjih „Merila za upravičenost“ v delu B tega vodnika.

Opomba: za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, je treba elektronske obrazce ne glede na datum roka vedno oddati do 12. ure (opoldne po bruseljskem času).

Za ukrepe, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (EACEA) in so zajeti v tem vodniku za prijavitelje, je treba v skladu z zahtevami portala EU za financiranje in razpise predloge oddati do 17. ure (po bruseljskem času).

Prijavitelji s sedežem v državah v drugih časovnih pasovih naj skrbno upoštevajo časovno razliko, da se izognejo zavrnitvi.

KAJ SLEDI PO ODDAJI VLOGE?

Vse prijave, ki jih prejmejo nacionalne agencije ali Izvajalska agencija, se ocenijo.

Postopek ocenjevanja

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija, ki prejme vlogo, oceni predloge projektov izključno na podlagi meril, navedenih v tem vodniku. Vrstni red ocenjevanja navedenih meril določi odredbodajalec. Ocena vključuje:

- preverjanje, ali vloga izpolnjuje merila za sprejemljivost,
- preverjanje, ali prijavitelj in predlagane aktivnosti izpolnjujejo merila za upravičenost,
- preverjanje, ali prijavitelj izpolnjuje merila za izključitev in izbor (tj. operativna in finančna zmogljivost);
- ocena kakovosti, da se oceni, v kolikšni meri vloga izpolnjuje merila za dodelitev. Taka ocena kakovosti se večinoma izvede s podporo neodvisnih strokovnjakov. Strokovnjaki bodo v oceni upoštevali smernice, ki jih je razvila Evropska komisija; za ukrepe, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bodo te smernice objavljene na spletiščih Evropske komisije in agencij, odgovornih za upravljanje projektov Erasmus+ v posamezni državi,
- preverjanje, ali v zvezi s predlogom obstaja tveganje za dvojno financiranje. Po potrebi se tako preverjanje izvede v sodelovanju z drugimi agencijami ali deležniki.

Če je predlog zavrnjen iz katerega koli od navedenih razlogov ali ne izpolnjuje katerega koli od obveznih meril, druga merila ne bodo ocenjena.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija imenuje odbor za ocenjevanje, ki bo upravljal celotni postopek izbora. Na podlagi ocene, ki jo opravi ocenjevalni odbor – po potrebi ob podpori zunanjih strokovnjakov –, bo ustrezna agencija izbrala in uvrstila na seznam projekte, predlagane za dodelitev nepovratnih sredstev.

Za vse ukrepe iz tega vodnika se lahko od prijaviteljev med postopkom ocenjevanja zahteva, naj predložijo dodatne informacije ali pojasnijo dokazila, predložena v zvezi z vlogo, če take informacije ali pojasnila predloga ne spremenijo bistveno. Dodatne informacije in pojasnila so še zlasti utemeljeni v primeru očitnih napak pri zapisu, ki jih je naredil prijavitelj, ali v primerih, ko – za projekte, financirane na podlagi sporazumov z več upravičenci – manjka eno ali več obrazcev za pristop partnerjev (za sporazume z več upravičenci glej oddelek „Sporazum o nepovratnih sredstvih“ v nadaljevanju).

Kadar nacionalna agencija meni, da je to potrebno, lahko za pridobitev pojasnila, potrditve ali dodatnih informacij stopi v stik s prijavitelji, in sicer ne le pisno, temveč tudi po telefonu, ali za ta namen načrtuje osebni ali spletni sestanek, čemur sledi pisni povzetek tega stika, poslan prijavitelju.

Končna odločitev

Ob koncu postopka ocenjevanja se nacionalna ali Izvajalska agencija odloči, katerim projektom bodo dodeljena nepovratna sredstva, in sicer na podlagi:

- prednostnega seznama, ki ga predlaga odbor za ocenjevanje;
- proračuna, ki je na voljo za zadevni ukrep (ali zadevno aktivnost v okviru ukrepa).

Po koncu postopka ocenjevanja se prijavna dokumentacija in priloženo gradivo ne pošljejo nazaj prijavitelju, in sicer ne glede na izid postopka.

Uradno obveščanje o rezultatih

Vsi prijavitelji bodo o rezultatih ocenjevanja obveščeni s pismom o rezultatih ocenjevanja. V tem pismu bodo navedena nadaljnja navodila o naslednjih korakih v postopku glede podpisa sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Kadar podrobna obrazložitev posameznih odločitev ni možna (na primer zaradi velikega števila oseb, na katere se nanašajo podobne odločitve), se lahko podajo standardni odgovori. Ti vključujejo glavne razloge, ki utemeljujejo sprejeto odločitev.

Prijavitelji, ki oddajo uspešne vloge, bodo povabljeni k pripravi nepovratnih sredstev; preostali bodo uvrščeni na rezervni seznam ali zavrnjeni. Povabilo k pripravi nepovratnih sredstev ne pomeni uradne obveznosti financiranja.

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija bo morala pred dodelitvijo nepovratnih sredstev še vedno opraviti različna pravna preverjanja: potrditev pravnega subjekta, preverjanje finančne zmogljivosti, izključitve itd. Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, bodo morali prijavitelji predložiti finančne podatke svoje organizacije in imenovati pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta (PZPS).

Pritožbe

Če prijavitelj meni, da je bila zavrnitev njegovega predloga posledica napake v izbirnem postopku, lahko vloži pritožbo (v skladu z roki in postopki, določenimi v uradnem obvestilu o izidu ocenjevanja)[531]. Pritožbe se morajo osredotočiti na vidike, ki se nanašajo na ocenjevanje predlogov (npr. preverjanje dopustnosti ali upravičenosti, postopek ocenjevanja itd.), ne pa na njihovo vsebino. Tako lahko prijavitelji ugovarjajo zoper postopkovne nepravilnosti, dejanske napake, očitne napake pri oceni ali zlorabo pooblastil (npr. neusklajenost med ocenami in pripombami, pomanjkljiva ali neustrezna obrazložitev sklepov, obstoj nasprotja interesov, prekoračitev meja diskrecijske pravice itd.).

Glavno besedilo pritožbe ne sme presegati 7 000 znakov (vključno s presledki). Priloge in povezave na zunanje dokumente ali druge vire se ne bodo upoštevale.

Pri pritožbah, predloženih nacionalnim agencijam, bo oseba, ki je pritožbo vložila, pozvana, naj jo prilagodi ali dopolni v roku dveh tednov, če je pritožba daljša ali nepopolna. V nasprotnem primeru šteje, da je bila pritožba umaknjena, zadeva pa bo zaključena. Ponovitev vsebine predloga ali nestrinjanje z rezultatom ali utemeljitvijo tehnične ocene se ne bodo upoštevali.

V zvezi z ukrepi, ki jih upravlja Izvajalska agencija, je treba opozoriti, da se za obvestila, ki v desetih dneh po pošiljanju še niso bila odprta, šteje, da so bila prebrana, in da bodo roki začeli teči ob odprtju/dostopu do obvestil[532]. Upoštevajte tudi, da je lahko število znakov pri pritožbah, predloženih v elektronski obliki, drugače omejeno.

Okvirni časovni razpored za obvestilo o sklepu o dodelitvi nepovratnih sredstev in podpis sporazuma o nepovratnih sredstvih:

V primeru projektov v okviru ključnega ukrepa 1, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano in sporazum o nepovratnih sredstvih podpisan okvirno štiri mesece po roku za oddajo.

[531] Za ukrepe, ki jih upravlja Izvajalska agencija, glej spletni priročnik portala EU za financiranje in javna naročila: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/om_en.pdf.

[532] Glej tudi določila in pogoje portala EU za financiranje in razpise na spletnem naslovu: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/tc_en.pdf.

V primeru projektov v okviru ključnega ukrepa 2, ki jih upravljajo nacionalne agencije Erasmus+, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano in sporazum o nepovratnih sredstvih podpisan okvirno pet mesecev po roku za oddajo.

V primeru projektov v okviru ključnih ukrepov 2 in 3, ki jih upravlja Izvajalska agencija, bo obvestilo o sklepu o dodelitvi poslano okvirno šest mesecev po roku za oddajo, sporazum o nepovratnih sredstvih pa bo podpisan okvirno devet mesecev po roku za oddajo.

KAJ SLEDI PO ODOBRITVI VLOGE?

Sporazum o nepovratnih sredstvih

Če je projekt izbran za nepovratna sredstva EU v okviru programa Erasmus+, sporazum o nepovratnih sredstvih podpišeta nacionalna agencija ali Izvajalska agencija in prijavitelj. Prijavitelj bo prejel sporazum o nepovratnih sredstvih, ki ga je treba podpisati in vrniti nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji; nacionalna agencija ali Izvajalska agencija je zadnja podpisnica, ki podpiše sporazum. Ko sporazum podpišeta obe strani, prijavitelj postane upravičenec do nepovratnih sredstev EU in lahko začne izvajati projekt.

Sporazumi o nepovratnih sredstvih so lahko v obliki sporazumov z enim upravičencem, pri čemer je prijavitelj edini upravičenec, ali sporazumov z več upravičenci, pri čemer vse partnerske organizacije konzorcija postanejo upravičenke sporazuma. Sporazum z več upravičenci podpiše koordinator (glavni prijavitelj), ki je edina kontaktna točka za nacionalno ali Izvajalsko agencijo. Vse druge organizacije, ki sodelujejo v projektu kot soupravičenke, pa podpišejo obrazec za pristop, s katerim koordinatorja pooblastijo, da prevzame vlogo koordinatorja. V primeru ukrepov, ki jih upravljajo nacionalne agencije, so obrazci za pristop združeni s častno izjavo in mandatom koordinatorja v enem dokumentu (obrazec za pristop in častna izjava). Obrazce za pristop vseh partnerjev je treba koordinatorju predložiti ob prijavi. Če se ti obrazci za pristop predložijo pozneje, morajo biti na voljo najpozneje ob podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Opomba: obrazci za pristop niso zahtevani za partnerske organizacije v državah, ki niso država organizacije prijaviteljice, v primeru projektov mobilnosti za študente in osebje v terciarnem izobraževanju, projekte mobilnosti za dijake in osebje v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, projekte mobilnosti za učence in šolsko osebje ter projekte mobilnosti za osebje v izobraževanju odraslih. Obrazec za pristop pa morajo organizaciji prijaviteljici predložiti organizacije, ki so članice nacionalnih konzorcijev na področju terciarnega izobraževanja, PIU, šolskega izobraževanja in izobraževanja odraslih.

Znesek nepovratnih sredstev

Sprejetje vloge ne pomeni zavezanosti k dodelitvi sredstev v znesku, ki ga je zahteval prijavitelj. Zahtevani znesek sredstev se lahko zmanjša na podlagi posebnih finančnih pravil, ki se uporabljajo za zadevni ukrep.

Dodelitev nepovratnih sredstev v zadevnem krogu izbirnega postopka ne pomeni upravičenosti do sredstev tudi v naslednjih rokih. Upoštevati bi bilo treba, da je znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, najvišji znesek, ki ga ni mogoče zvišati, tudi če upravičenec zaprosi za višji znesek. Če je nacionalna agencija organ, ki dodeli sredstva, se lahko za ukrepe, ki uporabljajo model, ki temelji na stroških na enoto, znesek nepovratnih sredstev, predviden v sporazumu, če ga nacionalna agencija odobri s spremembo, poveča z uporabo varnostne rezerve za kritje izrednih stroškov, podpore za vključevanje in/ali dodatnih enot po prerazporeditvi.

Sredstva, ki jih nakaže Izvajalska agencija ali nacionalna agencija, morajo biti razvidna na bančnem računu ali podračunu, ki ga navede upravičenec za plačilo nepovratnih sredstev.

Plačilni postopki

Glede na vrsto ukrepa, trajanje sporazuma o nepovratnih sredstvih in oceno finančnega tveganja se za projekte, podprte v okviru programa Erasmus+, uporabljajo različni plačilni postopki.

Razen za prvo plačilo predhodnega financiranja se bodo druga plačila ali izterjave izvedle na podlagi analize poročil ali zahtevkov za plačilo, ki jih predloži upravičenec (predloge teh dokumentov bodo med letom objavljene na spletiščih nacionalnih agencij, za Izvajalsko agencijo pa na portalu za financiranje in javne razpise).

Plačilni postopki, ki se uporabljajo v okviru programa Erasmus+, so opisani v nadaljevanju.

Plačilo predhodnega financiranja

Plačilo predhodnega financiranja, kot je dogovorjeno v sporazumu o nepovratnih sredstvih, bo nakazano upravičencu v 30 dneh od dneva, ko zadnja od obeh podpisnic podpiše sporazum o nepovratnih sredstvih (začetek veljavnosti) in, kadar je ustrezno, ko so zagotovljena vsa ustrezna finančna jamstva (glej poglavje „Finančno jamstvo“ v nadaljevanju). Namen predhodnega financiranja je upravičencu zagotoviti likvidna sredstva. Nacionalne agencije ali Izvajalska agencija se lahko odločijo za razdelitev prvega plačila predhodnega financiranja na več obrokov. Prav tako se lahko odločijo, da zmanjšajo znesek predhodnega financiranja ali da ga sploh ne izplačajo, če se finančna zmogljivost upravičenca šteje za šibko ali če nacionalna agencija na podlagi ocene tveganja meni, da je to potrebno.

Nadaljnja plačila predhodnega financiranja

Pri nekaterih ukrepih se bodo nadaljnja plačila predhodnega financiranja nakazala upravičencu v 60 koledarskih dneh od datuma, ko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od upravičenca prejme zahtevke za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja, pri čemer bo plačilo izvedeno le, če je zahtevku za nadaljnje plačilo predhodnega financiranja priloženo poročilo o predhodnem financiranju. Ta nadaljnja plačila predhodnega financiranja se lahko zahtevajo, ko je porabljenih vsaj 70 % prejšnjega plačila predhodnega financiranja. Če je iz izjave o rabi prejšnjih plačil predhodnega financiranja razvidno, da je bilo za kritje stroškov ukrepa porabljenih manj kot 70 % prejšnjih plačil predhodnega financiranja, se znesek novega plačila predhodnega financiranja zmanjša za neporabljeni znesek prejšnjega predhodnega financiranja.

Redna poročila ali poročila o napredku/tehnična poročila

Od upravičencev se lahko v okviru nekaterih ukrepov zahteva, naj predložijo redno poročilo, ki bo priloženo zahtevku za vmesno plačilo.

V drugih primerih se bo od upravičencev morda prav tako zahtevalo, naj predložijo poročilo o napredku z informacijami o izvajanju projekta. Poročila o napredku ne sprožijo nadaljnjega plačila. Redno poročilo in poročilo o napredku je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Zadnje plačilo ali izterjava razlike

Znesek zadnjega plačila upravičencu bo določen na podlagi končnega poročila, ki ga je treba predložiti do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Če (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/rezultatov nezadostna, se lahko znesek sredstev sorazmerno zniža ali pa se, kadar je to ustrezno, od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

V okviru nekaterih ukrepov nacionalna ali Izvajalska agencija nakaže 100 % dodeljenih nepovratnih sredstev s predhodnim financiranjem. V takih primerih se plačilo razlike ne izvede. Vendar če – na podlagi končnega poročila, ki ga upravičenec predloži do roka, navedenega v sporazumu o nepovratnih sredstvih – (a) dogodki, na podlagi katerih se pridobijo nepovratna sredstva, niso izvedeni ali so izvedeni drugače, kot je bilo načrtovano; ali če (b) so upravičeni stroški, ki jih je dejansko imel upravičenec, nižji od tistih, ki so bili načrtovani ob prijavi; ali če (c) je kakovost izvedenih aktivnosti/rezultatov nezadostna, se od upravičenca zahteva, da povrne kakršne koli presežne zneske, ki jih je že prejel s plačilom predhodnega financiranja.

Plačila predhodnega financiranja (ali njihovi deli) se lahko pobotajo (brez soglasja upravičencev) z zneski, ki jih upravičenec dolguje organu, ki dodeli sredstva, v višini do zneska, dolgovanega navedenemu upravičencu.

Končno plačilo bo izvedeno v 60 koledarskih dneh po prejemu končnega poročila.

DRUGE POMEMBNE DOLOČBE

Vrednote EU, huda kršitev poklicnih pravil in nasprotje interesov

Prijavitelji se morajo zavedati, da sporazum o nepovratnih sredstvih v primeru dodelitve nepovratnih sredstev udeležene strani zavezuje k izvajanju ukrepa v skladu z najvišjimi etičnimi standardi in veljavnim pravom EU ter mednarodnim in nacionalnim pravom o etičnih načelih. Stranki tega sporazuma se morata med izvajanjem tega ukrepa zavezati, da bosta spoštovali vrednote EU (kot so spoštovanje človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin), ter zagotoviti njihovo spoštovanje. V primeru kršitve lahko organ, ki dodeli sredstva, zmanjša ali izterja nepovratna sredstva in odpove sporazum o nepovratnih sredstvih. Če je organizacija akreditirana v okviru programa, lahko kršitev privede tudi do odpovedi akreditacije.

Spodbujanje k diskriminaciji, sovraštvu ali nasilju, ki se nanaša na skupino oseb ali pripadnika skupine, ali podobne dejavnosti, ki so v nasprotju z vrednotami, na katerih temelji Unija, kot je določeno v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji[533], so nesprejemljivi in nezdružljivi z vrednotami in cilji programa, ne glede na to, ali se taka dejanja izvajajo pred izvajanjem projekta, med njim ali po njem. V skladu s finančno uredbo EU se tako ravnanje lahko šteje za razlog za izključitev iz sredstev EU, če je bilo s pravnomočno sodbo ali pravnomočno upravno odločbo ugotovljeno, da je oseba ali subjekt storil hudo kršitev poklicnih pravil, s tem ko je kršil veljavne zakone ali druge predpise ali etične standarde stroke, ki ji oseba ali subjekt pripada, ali s tem ko je ravnal protipravno ter to ravnanje vpliva na njegovo strokovno verodostojnost in je storjeno naklepno ali iz hude malomarnosti[534]. Izključeni subjekti ne morejo prejeti sredstev EU[535].

Prijavitelji bi morali upoštevati tudi, da morajo po dodelitvi nepovratnih sredstev in podpisu sporazuma o nepovratnih sredstvih sprejeti vse ukrepe za preprečitev nasprotja interesov, kadar bi bilo lahko nepristransko in objektivno izvajanje sporazuma ogroženo iz družinskih, čustvenih, političnih ali narodnostnih razlogov, zaradi gospodarskih interesov ali drugega neposrednega ali posrednega interesa. Organ, ki dodeli sredstva, morajo nemudoma uradno obvestiti o vseh okoliščinah, ki pomenijo ali bi lahko povzročile nasprotje interesov, ter nemudoma sprejeti vse potrebne ukrepe, da se te okoliščine odpravijo. Organ, ki dodeli sredstva, lahko preveri, ali so sprejeti ukrepi ustrezni, in lahko zahteva, da se v določenem roku sprejmejo dodatni ukrepi. Enaka obveznost preprečevanja kakršnega koli nasprotja interesov velja za podizvajalce.

Na splošno morajo ukrep izvajati sodelujoče organizacije, kot je opisano v njihovi vlogi, in v skladu z določbami sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, razpisnimi pogoji, veljavnimi standardi kakovosti ter vsemi pravnimi obveznostmi v skladu z veljavnim pravom EU ter mednarodnim in nacionalnim pravom.

Finančno jamstvo

Če se ugotovi, da je finančna zmogljivost šibka, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija od vsakega upravičenca, ki so mu bila dodeljena nepovratna sredstva v znesku nad 60 000 EUR, zahteva, da vnaprej predloži jamstvo, da se omejijo finančna tveganja, povezana s plačilom predhodnega financiranja. To jamstvo se lahko zahteva za plačila predhodnega financiranja do enake višine zneska.

Namen takega jamstva je, da banka ali finančna institucija zagotavlja nepreklicno kolateralno poroštvo za obveznosti upravičenca na podlagi sporazuma o nepovratnih sredstvih ali se zavezuje, da jih bo poravnala na prvi poziv.

To finančno jamstvo v evrih zagotovi odobrena banka ali finančna institucija s sedežem v državi članici EU. Če ima upravičenec sedež v državi, ki ni država EU, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija pristane, da jamstvo zagotovi banka ali finančna institucija s sedežem v taki državi, če presodi, da banka ali finančna institucija zagotavlja enako finančno varnost in pogoje kot banke ali finančne institucije v državah članicah EU.

To jamstvo lahko nadomesti skupno jamstvo tretje osebe ali več tretjih oseb iz sodelujočih organizacij, ki so podpisnice istega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Jamstvo se bo sprostilo, ko se bo predhodno financiranje sčasoma poračunalo z vmesnimi plačili ali plačilom razlike upravičencu v skladu s pogoji iz sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če bo razlika plačana z izterjavo, se bo jamstvo sprostilo, ko bo upravičenec o tem obveščen, ali pa bo ostalo izrecno veljavno do zadnjega plačila, in če bo zadnje plačilo v obliki izterjave, tri mesece od dneva, ko je upravičencu poslano obvestilo o dolgovanem znesku.

[533] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:12012M002.
[534] Člen 138(1), točka (c), pododstavek (vi), finančne uredbe EU.
[535] Za več podrobnosti glej oddelek o merilih za izključitev.

Oddaja naročil podizvajalcem in oddaja javnih naročil

Načeloma je dovoljena omejena oddaja naročil podizvajalcem, če ne zajema ključnih dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno doseganje ciljev ukrepa. Praviloma nalog, ki jih izvaja koordinator v okviru sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, ni mogoče oddati v podizvajanje[536]. Upravičenec lahko odda naročila podizvajalcem za dejavnosti, ki niso ključne, kot so posebne tehnične storitve, ki so del nalog v zvezi z ukrepi in zahtevajo specializirane spretnosti (s področja prava, računovodstva, davkov, človeških virov, informacijske tehnologije itd.), ali sklene pogodbe o izvajanju. Stroški, ki jih ima upravičenec s to vrsto storitev, se torej lahko štejejo kot upravičeni stroški, če izpolnjujejo vsa druga merila, navedena v sporazumu o nepovratnih sredstvih, kot sta najboljše razmerje med kakovostjo in ceno ter odsotnost nasprotja interesov.

Kadar je za izvedbo projekta potrebno naročilo blaga, gradenj ali storitev (pogodba), morajo upravičenci oddati naročilo na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, tj. ponudbe, ki zagotavlja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, ali po potrebi na podlagi ponudbe z najnižjo ceno, ter pri tem zagotoviti, da ne pride do nasprotja interesov in da se ohrani dokumentacija za primer revizije.

V primeru pogodbe o izvajanju, ki presega vrednost 60 000 EUR, lahko nacionalna agencija ali Izvajalska agencija za upravičenca poleg pravil, navedenih v prejšnjem odstavku, uvede posebna dodatna pravila. Ta posebna pravila bodo objavljena na spletiščih nacionalnih agencij ali Izvajalske agencije.

Pri ocenjevanju skladnosti z omejitvami glede podizvajanja, določenimi v tem vodniku, lahko nacionalna agencija upošteva posebnosti svojega nacionalnega delovnega prava, da ugotovi, ali je delovno razmerje, vzpostavljeno med organizacijo upravičenko in posameznikom, po svojih bistvenih značilnostih podizvajalsko razmerje in dejansko izogibanje prepovedi oddajanja osrednjih projektnih nalog zunanjim izvajalcem.

Informacije o dodeljenih nepovratnih sredstvih

V skladu z načelom preglednosti in zahtevo po naknadnem obveščanju javnosti morajo biti informacije o prejemnikih sredstev Unije objavljene na spletišču Komisije, Izvajalske agencije in/ali nacionalnih agencij v prvi polovici leta po zaključku proračunskega leta, za katero so bila sredstva dodeljena.

Podatki se lahko objavijo tudi v katerem koli drugem ustreznem sredstvu obveščanja, vključno z Uradnim listom Evropske unije.

Nacionalne agencije in Izvajalska agencija bodo objavile naslednje informacije:

- ime in naslov upravičenca;
- znesek dodeljenih nepovratnih sredstev;
- narava in namen dodelitve.

Če upravičenec vloži obrazloženo in ustrezno utemeljeno prošnjo, naj se te informacije ne objavijo, se mu ugodi, če lahko objava teh informacij ogrozi pravice in svoboščine zadevnih posameznikov, ki jih ščiti Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodi poslovnim interesom upravičencev.

V zvezi z osebnimi podatki fizičnih oseb se objavljene informacije odstranijo dve leti po koncu proračunskega leta, v katerem so bila sredstva dodeljena.

Enako velja za osebne podatke, navedene v uradnih nazivih pravnih oseb (npr. združenje ali podjetje, ki ima v nazivu imena ustanoviteljev).

[536] V primeru javnih organov lahko koordinatorji nekatere svoje naloge v skladu s sporazumom o nepovratnih sredstvih prenesejo na subjekt s „pooblastilom za upravljanje“.

Te informacije se ne objavijo za štipendije, ki se plačajo fizičnim osebam, in drugo neposredno podporo, izplačano najbolj pomoči potrebnim fizičnim osebam (beguncem in brezposelnim osebam). Organizacije upravičenke tudi niso pooblaščene za objavo teh vrst informacij v zvezi z osebami, ki prejmejo nepovratna sredstva za mobilnost v okviru programa Erasmus+.

Prepoznavnost ukrepov Unije

Posebne zahteve glede prepoznavnosti projekta, izmenjave rezultatov projekta in učinka projekta ter obveznost zagotavljanja obveščanja javnosti o vsakem odobrenem projektu so podrobno opisane v posameznih razpisih/ukrepih in sporazumih o nepovratnih sredstvih. Upravičenci morajo jasno navesti podporo Evropske unije v vseh obvestilih ali publikacijah, ne glede na vrsto ali sredstvo obveščanja, vključno z internetom, ali pri izvajanju vseh aktivnosti, za katere se uporabljajo nepovratna sredstva. To je treba storiti v skladu z določbami iz razpisa in sporazuma o nepovratnih sredstvih. Če se te določbe ne upoštevajo v celoti, se lahko zmanjšajo nepovratna sredstva upravičenca.

Preverjanja, revizije in spremljanje

Nacionalna agencija ali Izvajalska agencija in/ali Evropska komisija lahko izvede tehnična in finančna preverjanja ter revizije v zvezi z uporabo nepovratnih sredstev.

Kadar se pri določenem projektu ali v zvezi z določenim udeležencem pojavijo težave (na primer težave v zvezi z operativno ali finančno zmogljivostjo), bi bilo morda treba te težave podrobneje spremljati in sprejeti ukrepe, kot so opisani v sporazumu o nepovratnih sredstvih. Namen takega spremljanja je pomagati upravičencem pri obvladovanju tveganja, da se tveganje ne bi uresničilo in da bi se ukrep lahko uspešno zaključil. Organ, ki dodeli sredstva, lahko preveri tudi zakonsko predpisane evidence upravičenca (ali soupravičenca) za namene rednega ocenjevanja pavšalnih zneskov, stroškov na enoto ali financiranja po pavšalni stopnji. Upravičenec (ali soupravičenec) se s podpisom svojega zakonitega zastopnika zaveže, da bo zagotovil dokaz o ustrezni uporabi nepovratnih sredstev. Evropska komisija, Izvajalska agencija, nacionalne agencije in/ali Evropsko računsko sodišče, OLAF, EJT ali organ, ki ga te institucije pooblastijo, lahko preverijo, kako so se uporabila nepovratna sredstva, kadar koli v petih letih ali v treh letih za nepovratna sredstva, ki ne presegajo 60 000 EUR, po končnem plačilu. Upravičenci torej v tem obdobju hranijo evidence, izvirnike dokazil, statistične podatke in druge dokumente, povezane z nepovratnimi sredstvi.

Glede na vrsto zadevnega ukrepa ter višino in obliko dodeljenih nepovratnih sredstev se lahko uporabijo različne vrste revizijskih postopkov.

Določbe v zvezi s preverjanji in revizijami so podrobno opisane v sporazumu o nepovratnih sredstvih.

Ocena in spremljanje tveganja

Ocena tveganja je temeljni del upravljanja nepovratnih sredstev EU, saj pomaga varovati javna sredstva, krepiti uspeh projektov ter spodbujati odgovornost in preglednost. Je ključni sestavni del prijavnega postopka in upravljanja projektov, ki jih financira EU, ter pomaga zagotavljati, da se sredstva dodeljujejo in uporabljajo smotrno, učinkovito in v skladu z ustreznimi politikami in predpisi.

Od prijaviteljev se pri pripravi vlog pogosto zahtevata opredelitev in zmanjšanje tveganja. Pomembna sta tudi v fazi izbire projektov. Finančna uredba EU odredbodajalcu omogoča, da v več primerih opusti obveznost ali od prijavitelja zahteva dodatne dokumente na podlagi njegove ocene tveganja. Nekateri ukrepi od prijaviteljev zahtevajo tudi, da predložijo načrt za obvladovanje tveganja, in če je tako, je sam načrt del ocene projekta. Dobro finančno poslovodenje zahteva, da lahko organ, ki dodeli nepovratna sredstva, kadar ugotovi tveganje, sprejme previdnostne ukrepe za zaščito finančnih interesov Unije, kot so na primer zmanjšanje ali odprava predhodnega financiranja ali zahteva po jamstvu za predhodno financiranje. Spremljanje tveganja v zvezi z upravičencem in projektom se izvaja tudi med izvajanjem projekta v okviru preverjanj, pregledov, okrepljenega spremljanja, revizij ali preiskav, izvedenih na podlagi določenega sporazuma o nepovratnih sredstvih.

Sodelovanje in dosledno izvajanje programa prek sistema informacijske tehnologije, ki ga uporabljajo Komisija, EACEA in nacionalne agencije

Za zagotovitev doslednega izvajanja programa v vseh sodelujočih državah[537] in zaščito finančnih interesov EU[538] so lahko informacije o prijavitelju, vlogi, skladnosti z merili za upravičenost in izključitev, s tem povezane ocene operativne in finančne zmogljivosti, pa tudi druge ustrezne informacije, vključno o prej financiranih projektih, in če se nepovratna sredstva dodelijo, informacije o izvajanju projekta in morebitnem okrepljenem spremljanju tega izvajanja dostopne pooblaščenim osebam Evropske komisije, EACEA in nacionalnih agencij v okviru izbora in dodelitve, preprečevanja dvojnega financiranja, spremljanja in drugih primerov v okviru nadzornih kontrol in primarnih preverjanj v skladu z uredbo o programu Erasmus+.

Za vsak dostop do informacij veljajo spodaj navedena pravila o varstvu osebnih podatkov.

Kar zadeva EACEA, so lahko podatki dostopni prek portala za financiranje in razpise v skladu z veljavno izjavo o varstvu osebnih podatkov[539]. Izmenjava informacij med EACEA in nacionalnimi agencijami mora biti v skladu z določbami memorandumov o soglasju, ki so jih podpisale.

Zaščita finančnih interesov Unije

Komisija sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi uredbe o programu Erasmus+, finančni interesi Unije zaščiteni z uporabo ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugim nezakonitim ravnanjem, z učinkovitimi pregledi in, kadar se ugotovijo nepravilnosti, izterjavo nepravilno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi[540]. To vključuje izvajanje nadzornih kontrol glede ukrepov in aktivnosti programa, ki jih upravljajo nacionalne agencije, določitev minimalnih zahtev za kontrole, ki jih izvajajo nacionalne agencije in neodvisni revizijski organi, obdelavo podatkov, kot je opisana v nadaljevanju, ter tesno sodelovanje z nacionalnimi agencijami, ki so odgovorne za primarne kontrole upravičencev do nepovratnih sredstev.

Prijavitelji za nepovratna sredstva se morajo zavedati, da vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodeluje pri zaščiti finančnih interesov Unije ter kot pogoj za prejem sredstev podeli tiste pravice in dostop, ki jih odgovorni odredbodajalec, EJT za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, OLAF, Računsko sodišče in po potrebi ustrezni nacionalni organi potrebujejo za celovito izvrševanje svojih pristojnosti[541].

Varstvo podatkov

Vse osebne podatke, vključene v prijavni obrazec ali sporazum o nepovratnih sredstvih, bo nacionalna agencija ali Izvajalska agencija ali Evropska komisija obdelala:

- za vsako obdelavo, ki se zahteva z morebitnimi uradnimi navodili ali navodili Evropske komisije ali je potrebna za izvajanje programa Erasmus+: v skladu z Uredbo (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018[542] o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (Besedilo velja za EGP);

- za vsako obdelavo za druge namene, ki se ne zahteva z morebitnimi uradnimi navodili ali navodili Evropske komisije niti ni potrebna za izvajanje programa Erasmus+:

    - v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR ali Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016[543]) za:

[537] Glej člen 128 finančne uredbe EU ter člen 28(7) in (8) uredbe o programu Erasmus+.
[538] Glej zlasti člen 194 finančne uredbe EU o prepovedi dvojnega financiranja.
[539] https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.
[540] Člen 30(1) uredbe o programu Erasmus+.
[541] Člen 129 finančne uredbe.
[542] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj.
[543] https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj.

- vse osebne podatke, ki jih obdela upravljavec ali obdelovalec v EU/EGP;
- vse osebne podatke o posameznikih, na katere se nanašajo osebni podatki in ki so ob začetku obdelave v EU/EGP;

o za vse druge obdelave v skladu z nacionalno zakonodajo o varstvu podatkov.

V teh primerih subjekt, ki odloča o sredstvih in namenih obdelave za te druge namene, nadomesti Evropsko komisijo kot odgovorni upravljavec podatkov v skladu z domačo veljavno zakonodajo o varstvu podatkov.

Razen če niso vprašanja označena kot izbirna, se odgovori prijavitelja na vprašanja v prijavnem obrazcu zahtevajo za ocenjevanje in nadaljnjo obdelavo vloge za nepovratna sredstva v skladu z Vodnikom za prijavitelje Erasmus+. Oddelek ali enota, odgovorna za zadevni program nepovratnih sredstev Unije (subjekt v vlogi upravljavca podatkov), bo osebne podatke obdelovala izključno v ta namen. Osebni podatki se lahko na podlagi potrebe po seznanitvi s podatki posredujejo tretjim osebam, vključenim v ocenjevanje vlog ali postopek upravljanja nepovratnih sredstev, brez poseganja v možnost posredovanja teh podatkov organom, pristojnim za spremljanje in inšpekcijske naloge v skladu s pravom Evropske unije, ali organom, pooblaščenim za izvedbo ocenjevanja programa ali katerih koli ukrepov programa. Predvsem se lahko zaradi zaščite finančnih interesov Unije osebni podatki posredujejo službam za notranjo revizijo, Evropskemu računskemu sodišču, komisiji za finančne nepravilnosti, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam ali Evropskemu javnemu tožilstvu ter med odredbodajalci Komisije in izvajalskimi agencijami. Prijavitelj ima pravico do dostopa do svojih osebnih podatkov in pravico do popravka takih podatkov. V primeru sporov lahko prijavitelj kadar koli uveljavlja pravico do pomoči Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

V zvezi z obdelavo osebnih podatkov v okviru programa Erasmus+ je na voljo podrobno obvestilo o varstvu osebnih podatkov, vključno s kontaktnimi podatki za morebitna vprašanja glede obdelave njihovih osebnih podatkov, na naslovu: www.webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc/index/privacy-statement.

Za ukrepe, ki jih upravlja EACEA, glej: www.ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/ftp/privacy-statement_en.pdf.

Prijavitelj pred oddajo predlogov posameznike, katerih osebni podatki so vključeni v predlog, obvesti o ustrezni izjavi o varstvu osebnih podatkov, kot je navedeno zgoraj.

V okviru ukrepov Erasmus+, ki jih upravljajo nacionalne agencije ali Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo (EACEA), so prijavitelji – in če gre za pravne subjekte, osebe, ki so članice upravnega, vodstvenega ali nadzornega organa prijavitelja ali imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor v zvezi s prijaviteljem, ali fizične ali pravne osebe, ki prevzamejo neomejeno odgovornost za dolgove prijavitelja – obveščeni, da lahko odredbodajalec agencije njihove osebne podatke (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravno obliko ter nazive in imena oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) registrira v sistem za zgodnje odkrivanje in izključitev, če so v kateri koli od situacij iz finančne uredbe EU (EU, Euratom) 2024/2509.

DEL D – GLOSAR IZRAZOV

Ta oddelek vsebuje opredelitve ključnih konceptov, povezanih s programom Erasmus+. Glosar je razdeljen na oddelke, razvrščene po abecednem vrstnem redu, ki vsebujejo skupne izraze in posebne pojme, ki so pomembni samo za dani sektor.

Skupni izrazi

Spremljevalna oseba	Oseba, ki spremlja udeležence (učeče se, osebje, mlade ali mladinske delavce) pri aktivnosti mobilnosti, da bi zagotovila njihovo varnost, podporo in dodatno pomoč ter pomagala pri njihovem učinkovitem učenju med izvajanjem aktivnosti mobilnosti. Pri individualnih aktivnostih lahko spremlja udeležence z manj priložnostmi ali mladoletnike in mlade, ki nimajo veliko izkušenj zunaj svoje države. V primeru skupinskih aktivnosti na področju izobraževanja in usposabljanja mora usposobljeno izobraževalno osebje spremljati skupino, da se olajša učni proces.
Akreditacija	Upravni postopek za zagotovitev, da organizacije, ki želijo imeti poenostavljen dostop do financiranja Erasmus+ v okviru ukrepa, izpolnjujejo sklop meril in minimalnih zahtev. Podelitev akreditacije je prva faza dvostopenjskega postopka predložitve za nekatera nepovratna sredstva in ne sproži takojšnje dodelitve sredstev v okviru programa Erasmus+.
Povezan subjekt	Za povezane subjekte se lahko štejejo naslednji subjekti (v skladu s členom 190 finančne uredbe): • pravni subjekti, ki imajo pravno ali kapitalsko povezavo z upravičenci; ta povezava ni niti omejena na ukrep niti vzpostavljena zgolj zaradi izvajanja tega ukrepa; • več subjektov, ki izpolnjujejo merila za dodelitev nepovratnih sredstev in skupaj oblikujejo en subjekt, ki se lahko obravnava kot edini upravičenec, tudi kadar je bil ta subjekt posebej ustanovljen z namenom izvajanja ukrepa. Povezani subjekti morajo izpolnjevati merila za upravičenost in neizključitev ter, kadar je ustrezno, merila za izbor za vlagatelje. Vendar se ne upoštevajo pri minimalnih merilih za upravičenost glede sestave konzorcija (če obstajajo). Matične, hčerinske in sestrske organizacije, ki se prijavijo kot partnerji projekta, se lahko štejejo za subjekte, povezane s prijaviteljem/upravičencem. Na primer, subjekt, ki je pod enakim neposrednim ali posrednim nadzorom kot vlagatelj/upravičenec, kot je subjekt, ki ima istega lastnika kot vlagatelj/upravičenec, se lahko obravnava kot njegov povezani subjekt.
Prijavitelj	Fizična oseba ali subjekt, ki je ali ni pravna oseba, ki je vložil vlogo v postopku za dodelitev nepovratnih sredstev, vključno s katero koli sodelujočo organizacijo ali neformalno skupino mladih. Prijavitelji se lahko prijavijo posamično ali v imenu drugih organizacij, vključenih v projekt. V slednjem primeru je prijavitelj tudi koordinator. Pri ukrepih, ki jih upravlja izvajalska agencija EACEA, so prijavitelji tisti subjekti, ki bodo postali upravičenci in povezani subjekti v sporazumu o nepovratnih sredstvih, če bo njihova vloga financirana.
Rok za oddajo prijave	Končni datum za oddajo vloge nacionalni agenciji ali Izvajalski agenciji, do katerega se ta šteje za upravičeno.

Pridruženi partnerji	Subjekti iz javnega ali zasebnega sektorja, ki prispevajo k izvajanju določenih projektnih nalog/aktivnosti ali podpirajo promocijo in trajnostnost projekta, vendar se z vidikov upravljanja sporazuma ne štejejo za upravičence in v okviru projekta ne prejmejo nobenih finančnih sredstev iz programa (nimajo pravice obračunavati stroškov ali zahtevati prispevkov).
Osnovne spretnosti	Pismenost, matematika, naravoslovje in tehnologija; te spretnosti so vključene v ključne kompetence.
Upravičenec	Fizična oseba ali subjekt, ki je ali ni pravna oseba, s katerim je bil podpisan sporazum o nepovratnih sredstvih. Kadar je upravičencev več (v sporazumih z več upravičenci), se lahko imenujejo tudi „soupravičenci“.
Kombinirana mobilnost	Aktivnost mobilnosti, ki združuje fizično mobilnost in virtualno komponento, ki olajšuje izmenjavo s sodelovalnim spletnim učenjem in timsko delo.
Razpis za zbiranje predlogov	Razpis, ki ga objavi Komisija ali ki se objavi v njenem imenu, za predložitev predloga za ukrep, ki ustreza zastavljenim ciljem in izpolnjuje zahtevane pogoje, v določenem roku. Razpisi za zbiranje predlogov se objavijo v Uradnem listu Evropske unije (serija C) in/ali na zadevnih spletiščih Komisije, nacionalne agencije ali Izvajalske agencije.
Vsebinska napaka	Manjša ali nenamerna napaka v dokumentu, ki spreminja njegov pomen, kot je tipografska napaka ali nenamerno dodajanje ali izpustitev besede, fraze ali številke.
Sofinanciranje	Načelo, po katerem mora del stroškov projekta, ki ga podpira EU, kriti upravičenec ali pa se morajo kriti z zunanjimi prispevki, ki niso nepovratna sredstva EU.
Družba	Pravne osebe, ustanovljene v skladu s civilnim ali gospodarskim pravom, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, razen tistih, ki so neprofitne.
Konzorcij	Dve ali več sodelujočih organizacij, ki se združijo, da bi pripravile, izvajale in nadalje spremljale projekt. Konzorcij je lahko nacionalen (tj. vključuje organizacije s sedežem v isti državi) ali mednaroden (vključuje sodelujoče organizacije iz različnih držav).
Koordinator/koordinatorska organizacija	Sodelujoča organizacija, ki odda vlogo za nepovratna sredstva Erasmus+ v imenu konzorcija partnerskih organizacij. Poleg tega, da je koordinator sam upravičenec, ima tudi posebne obveznosti, kot so predvidene v sporazumu o nepovratnih sredstvih.
Digitalna kompetenca	Vključuje samozavestno, kritično in odgovorno uporabo digitalnih tehnologij ter interakcijo z njimi pri učenju, delu in družbenem udejstvovanju. Vključuje informacijsko in podatkovno pismenost, sporazumevanje in sodelovanje, medijsko pismenost, ustvarjanje digitalnih vsebin (tudi programiranje), varnost (tudi digitalno dobro počutje in kompetence v zvezi s kibernetsko varnostjo), vprašanja intelektualne lastnine, reševanje problemov in kritično mišljenje.
Podjetje	Kakršno koli podjetje, ki izvaja gospodarsko aktivnost, ne glede na velikost, pravno obliko ali gospodarski sektor, v katerem deluje.
Evropsko ogrodje kvalifikacij (EOK)	Skupno referenčno ogrodje osmih ravni kvalifikacij, izraženih kot učni izidi z rastočimi ravnmi usposobljenosti. Uporabljajo se kot pretvornik med različnimi sistemi kvalifikacij in njihovimi ravnmi. Namen evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje (EOK) je izboljšati preglednost, primerljivost in prenosljivost kvalifikacij državljanov (UL 2017/C 189/03).

ESCO (večjezična evropska klasifikacija spretnosti, kompetenc, kvalifikacij in poklicev)	Opredeljuje in razvršča spretnosti in kompetence, kvalifikacije in poklice, ki so pomembni za trg dela EU ter izobraževanje in usposabljanje, v 25 evropskih jezikih. Sistem vsebuje poklicne profile in prikazuje razmerja med poklici, spretnostmi, kompetencami in kvalifikacijami. Klasifikacija ESCO je bila razvita v odprtokodni informacijski obliki in je vsem na voljo brezplačno.
Sedež	Za organizacijo ali organ se šteje, da ima sedež na lokaciji, kjer je pod jurisdikcijo za pravne in davčne namene. To se običajno določi na podlagi izpolnjevanja nekaterih nacionalnih pogojev, na podlagi katerih nacionalni organi uradno priznavajo tako organizacijo ali organ. V primeru neformalne skupine mladih se šteje, da ima zakonito prebivališče in davčno rezidentstvo njenega zakonitega zastopnika (njegovo „središče interesov“[544]) za namene upravičenosti do nepovratnih sredstev Erasmus+ enak učinek. Sekundarna prebivališča in dovoljenja se v ta namen ne sprejmejo.
Države članice Evropske unije in tretje države, pridružene programu	Države, ki niso članice EU, in države članice EU, ki so ustanovile nacionalno agencijo, ki v celoti sodeluje v programu Erasmus+. Seznam držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, je naveden v delu A tega vodnika, in sicer v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“. Tretje države, pridružene programu, imajo z Unijo sklenjen sporazum v skladu s členom 19 uredbe o programu Erasmus+.
Europass	Spletna platforma Europass, ki je ukrep programa znanj in spretnosti za Evropo, posameznikom in organizacijam zagotavlja spletna orodja in informacije o priložnostih za učenje, ogrodjih kvalifikacij in kvalifikacijah, usmerjanju, podatkih o spretnostih, orodjih za samoocenjevanje, dokumentiranju spretnosti in kvalifikacij ter povezljivosti s priložnostmi za učenje in zaposlitev. Platforma Europass ponuja tudi orodja in programsko opremo za podporo digitalno podpisanim kvalifikacijam, kot je napovedano v akcijskem načrtu za digitalno izobraževanje, prek evropskih digitalnih potrdil za učenje. Platforma je medsebojno povezana z nacionalnimi viri podatkov za priložnosti za učenje in nacionalnimi podatkovnimi zbirkami ali registri kvalifikacij.
Evropska nevladna organizacija	Za namene tega programa je evropska nevladna organizacija (NVO) prostovoljna, od vlade neodvisna, nepridobitna organizacija, ki ni politična stranka ali sindikat in ki deluje prek formalno priznane strukture, sestavljene iz evropskega organa/sekretariata, ki ima vsaj dve leti zakoniti sedež v državi članici EU ali tretji državi, pridruženi programu, in nacionalnih organizacij/podružnic v vsaj devetih državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu. Te nacionalne organizacije/podružnice morajo: • biti dokazano zakonito povezane[545] z evropskim organom/sekretariatom; • biti aktivne na področju izobraževanja, usposabljanja ali mladine. Zato mora biti evropska nevladna organizacija sestavljena iz najmanj devetih subjektov (evropski organ/sekretariat + osem nacionalnih organizacij/podružnic) s sedežem v devetih različnih državah članicah EU in tretjih državah, pridruženih programu.

[544] V primeru dvoma glej člen 11 Uredbe (ES) št. 987/2009 za elemente, ki določajo stalno prebivališče.

[545] V tem glosarju opredeljeno pod izrazom „zakonita povezava“.

Prijavitelj, ki prvič odda vlogo	Vsaka sodelujoča organizacija, ki v okviru določene vrste ukrepa, ki ga podpira ta program ali njegov predhodni program, v zadnjih sedmih letih ni prejela podpore kot koordinator projekta (prijavitelj).
Višja sila	Vsaka situacija ali dogodek, ki organizacijam in posameznikom preprečuje izpolnjevanje njihovih obveznosti pri izvajanju projektnih aktivnosti. Ta položaj ali dogodek mora biti nepredvidljiv, izjemen in neodvisen od volje strank. Višja sila ne more biti posledica napake ali malomarnosti organizacij ali drugih udeležencev, ki sodelujejo pri ukrepu, in se izkaže za neizogibno kljub vsej skrbnosti.
Zelene spretnosti	Kompetence in znanje, potrebni za prehod na nizkoogljično gospodarstvo, ki so lahko splošne, kot so trajnostno kmetijstvo, varstvo tal in zmanjšanje porabe energije in količine odpadkov, ali bolj tehnične, kot je znanje o energiji iz obnovljivih virov.
Zeleno potovanje	Potovanje, pri katerem se za večji del potovanja uporabljajo nizkoemisijska prevozna sredstva, kot so avtobus, vlak, kolo ali souporaba avtomobila. Potovanje z ladjo se šteje za zeleno potovanje, če je kombinirano z drugimi nizkoemisijskimi prevoznimi sredstvi.
Organizacija gostiteljica	(Glavna) organizacija, ki udeležencem v aktivnostih mobilnosti zagotavlja učne vsebine, pri čemer uporablja lastne vire in strokovno znanje. Organizacija gostiteljica sodeluje z organizacijo pošiljateljico pri opredelitvi pričakovanih učnih izidov in metod, ki se bodo uporabile za njihovo doseganje. Nato izvaja učni program ter spremljanje in mentorstvo med aktivnostjo.
Priložnostno učenje	Učenje, ki je posledica vsakodnevnih aktivnosti in izkušenj, ki niso organizirane ali strukturirane v smislu ciljev, časa ali pomoči pri učenju; z vidika učeče se osebe je to učenje lahko nenamerno.
Mednaroden	V okviru programa Erasmus+ zadeva kateri koli ukrep, ki vključuje vsaj eno državo članico EU ali tretjo državo, pridruženo programu, in vsaj eno tretjo državo, ki ni pridružena programu.
Sledenje na delovnem mestu	Obisk v partnerski organizaciji v drugi državi z namenom usposabljanja na podlagi spremljanja strokovnih delavcev pri njihovem vsakodnevnem delu v organizaciji gostiteljici, izmenjave dobrih praks, pridobitve spretnosti in znanja in/ali vzpostavitve dolgoročnih partnerstev na podlagi opazovanja s sodelovanjem.
Ključne kompetence	Osnovni nabor znanja, spretnosti in odnosov, ki jih vsi posamezniki potrebujejo za osebno izpopolnitev in osebni razvoj, zaposljivost, socialno vključenost, trajnostni življenjski slog, uspešno življenje v miroljubnih družbah, zdravstveno ozaveščeno upravljanje življenja in aktivno državljanstvo, kot so opisani v Priporočilu Sveta 2018/C 189/01 z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje.
Učna mobilnost	Fizična preselitev v državo, ki ni država stalnega prebivališča, zaradi študija, usposabljanja ali neformalnega oziroma priložnostnega učenja.
Učni izidi	Izjave o tem, kaj udeleženec zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa. Opredeljene so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc.
Pravni subjekt	Fizična oseba ali pravna oseba, ustanovljena in priznana kot taka v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki ima pravno osebnost in lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, ali subjekt, ki nima pravne osebnosti iz točke (c) člena 200(2) finančne uredbe.

Pooblaščeni zastopnik pravnega subjekta (PZPS)	Za ukrepe, ki jih upravlja Evropska izvajalska agencija za izobraževanje in kulturo vzporedno s potrditvijo organizacije v registru udeležencev, morajo njeni pravni zastopniki imenovati pooblaščenega zastopnika pravnega subjekta (PZPS). Vloga PZPS je ključna: po potrditvi s strani Komisije bo PZPS pooblaščen za: • upravljanje pravnih in finančnih informacij o organizaciji; • upravljanje pravic do dostopa oseb v organizaciji (vendar ne na ravni projekta); • imenovanje predstavnikov organizacije, ki bodo prek portala za financiranje in razpise elektronsko podpisali sporazume o nepovratnih sredstvih (pravni podpisniki (*Legal Signatories*) – LSIGN) ali računovodske izkaze (finančni podpisniki (*Financial Signatories*) – FSIGN). Vsi koraki za potrditev PZPS so pojasnjeni na portalu za financiranje in razpise.
Manj izkušena organizacija	Vsaka sodelujoča organizacija, ki v zadnjih sedmih letih ni več kot dvakrat prejela podpore v okviru določene vrste ukrepa, podprtega s tem programom ali njegovim predhodnim programom. Ta kategorija vključuje kategorijo „prijavitelj, ki prvič odda vlogo“, kot je opredeljena zgoraj.
Vseživljenjsko učenje	Učenje v vseh oblikah, bodisi formalnem, neformalnem ali priložnostnem, ki poteka v vseh življenjskih obdobjih ter katerega rezultat je izboljšanje ali posodobitev znanja, spretnosti, kompetenc in odnosov ali udeležbe v družbi z osebnega, državljanskega, kulturnega vidika ter družbenega področja ali področja, povezanega z zaposlitvijo, vključno z zagotavljanjem storitev svetovanja in usmerjanja; vključuje vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu, splošno izobraževanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje, terciarno izobraževanje, izobraževanje odraslih, mladinsko delo in druga učna okolja zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja ter običajno spodbuja medsektorsko sodelovanje in prožne učne poti.
Nova organizacija	Vsaka sodelujoča organizacija, ki prej ni prejela podpore v okviru določene vrste ukrepa, podprtega s tem programom ali njegovim predhodnim programom, kot koordinatorka ali partnerka.
Mikrodokazila	Mikrodokazila so je priznana dokazila o učnih izidih, ki so jih učeči se pridobili po kratki učni izkušnji, v skladu s preglednimi standardi in zahtevami ter po ocenjevanju. To dokazilo je v obliki overjene listine, na kateri so navedeni ime imetnika, doseženi učni izidi, metoda ocenjevanja, organ, ki je podelil listino, in po potrebi raven ogrodja kvalifikacij in pridobljene kreditne točke. Mikrodokazila so v lasti učečega se ter jih je mogoče deliti, prenesti in združiti v obsežnejše kvalifikacije.
Sporazum o mobilnosti/učni sporazum	Sporazum med organizacijo pošiljateljico in organizacijo gostiteljico ter sodelujočimi posamezniki, v katerem so opredeljeni cilji in vsebina obdobja mobilnosti, da se zagotovita ustreznost in kakovost mobilnosti. Organizacija gostiteljica ga lahko uporabi tudi kot podlago za priznavanje obdobja v tujini.
Mesec	Za namene izračuna nepovratnih sredstev ima en mesec 30 dni.

MOOC (množični odprti spletni tečaj)	Vrsta tečaja, ki se v celoti izvaja prek spleta, do katerega ima vsakdo prost dostop brez stroškov, pogojev za vpis ali drugih omejitev, ter ki ima pogosto veliko število udeležencev. Vsebujejo lahko osebne elemente, na primer spodbujanje srečanj lokalnih udeležencev, in formalno ocenjevanje, vendar praviloma uporabljajo medsebojne preglede, samoocenjevanje in samodejno ocenjevanje. Obstajajo številne različice MOOC s poudarkom na specifičnih sektorjih ali ciljnih skupinah (npr. osredotočanje na poklicno razsežnost, učitelje) ali z različnimi metodami poučevanja MOOC, financirani v okviru programa Erasmus+, morajo biti odprti za vse ter udeležencem brezplačno zagotoviti udeležbo in potrdilo ali izkaznico o opravljenem tečaju. Zahteva glede prostega dostopa do učnih virov velja tudi za MOOC in druge celovite tečaje.
Nacionalna agencija	Določeni organ, ki je na nacionalni ravni odgovoren za izvajanje programa na nacionalni ravni v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja ena ali več nacionalnih agencij.
Nacionalni organ	Organ, ki je na nacionalni ravni odgovoren za spremljanje in nadziranje vodenja programa v državi članici ali tretji državi, pridruženi programu. V vsaki državi lahko obstaja en ali več nacionalnih organov.
Neformalno učenje	Učenje, ki poteka z načrtovanimi učnimi aktivnostmi, pri katerih je prisotna določena oblika podpore pri učenju, vendar ni del sistema formalnega izobraževanja in usposabljanja.
Nevladna organizacija (NVO)	Prostovoljna, od vlade neodvisna, neprofitna organizacija, ki ni politična stranka ali sindikat[546].
Poklicni profil	Sklop spretnosti, kompetenc, znanja in kvalifikacij, ki so običajno potrebni za določen poklic.
OID	Edinstvena številka, ki ustreza organizaciji. Ta številka se lahko uporabi pri prijavi za akreditacijo ali nepovratna sredstva v okviru ukrepov programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote, ki jih upravljajo nacionalne agencije.
Prost dostop	Zagotavljanje, da so izložki nepovratnih sredstev, kot je objavljanje gradiv, prosto dostopni javnosti brez omejitev, običajno prek digitalnih platform in odložišč. Program Erasmus+ vključuje zahtevo glede prostega dostopa do učnih virov in spodbuja prost dostop do rezultatov in podatkov raziskav.
Prosto dostopni učni viri (PDUV)	Učno gradivo vseh vrst (npr. učbeniki, delovni listi, učne priprave, izobraževalni videoposnetki, celotni spletni tečaji, igre za učenje), ki jih je mogoče prosto uporabljati, prilagajati in deliti. PDUV so bili bodisi objavljeni z odprtimi licencami bodisi so v javni lasti (tj. avtorske pravice so potekle). Brezplačna gradiva, ki jih javnost ne more prilagajati in deliti, niso PDUV.
Odprta licenca	Način, s katerim imetniki avtorskih pravic (ustvarjalci ali drugi imetniki pravic) splošni javnosti podelijo veljavno dovoljenje za brezplačno uporabo svojega dela. V okviru zahteve glede prostega dostopa v programu Erasmus+ mora taka odprta licenca dovoliti najmanj uporabo, prilagoditev in razdeljevanje. Odprta licenca bi morala biti navedena na delu samem ali tam, kjer se delo razdeljuje. Učno gradivo z odprto licenco se imenuje prosto dostopni učni viri (PDUV).
Udeleženec aktivnosti programa Erasmus+	Posameznik, ki je v celoti vključen v projekt in lahko prejme financiranje Evropske unije, ki so namenjena kritju njihovih stroškov udeležbe (zlasti potne stroške in stroške bivanja).
Sodelujoča organizacija	Organizacija ali neformalna skupina mladih, ki je vključena v projekt Erasmus+ kot koordinatorica ali partnerica.

[546] Glej člen 2(49) finančne uredbe EU.

Partnerska organizacija	Pri ukrepih, ki jih upravljajo nacionalne agencije, je organizacija uradno vključena v projekt (soupravičenci), vendar ne prevzame vloge koordinatorja.
Partnerstvo	Sporazum med skupino institucij ali organizacij za izvajanje skupnih aktivnosti in projektov.
Udeleženci z manj priložnostmi	Osebe z manj priložnostmi so osebe, ki se zaradi gospodarskih, socialnih, kulturnih, geografskih ali zdravstvenih razlogov, migrantskega ozadja ali razlogov, kot so invalidnost in učne težave, ali katerih koli drugih razlogov, vključno s potencialnimi razlogi za diskriminacijo iz člena 21 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, spopadajo z ovirami, ki jim preprečujejo učinkovit dostop do priložnosti v okviru programa.
Vzajemno učenje	Vzajemna aktivnost učenja, ki je obojestransko koristno in vključuje izmenjavo znanja, idej in izkušenj med udeleženci. Prakse vzajemnega učenja udeležencem omogočajo interakcijo z drugimi udeleženci, z vrstniki oziroma kolegi, in sodelovanje v aktivnostih, v katerih se lahko učijo drug od drugega ter dosegajo izobraževalne in strokovne cilje in/ali cilje osebnostnega razvoja.
Poklicni razvoj	Postopek krepitve poklicnih sposobnosti udeležencev (učečih se in osebja) z razvojem kompetenc in strokovnega znanja ter pridobivanjem novih spretnosti, ki se običajno opredelijo v analizi potreb po razvoju. Poklicni razvoj obsega vse vrste priložnosti za učenje, od strukturiranega usposabljanja in seminarjev do priložnosti za priložnostno učenje.
Profitna organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij	Organizacija, dejavna na področju družbene odgovornosti podjetij, ki v svoje strategije in glavne dejavnosti poleg finančnih ciljev vključuje socialna, okoljska in etična vprašanja ter ima bogate izkušnje v mladinskem sektorju, če je vključena v dejavnosti, financirane v okviru tega programa, in nima komercialnega namena ter ni namenjena ustvarjanju dobička.
Projekt	Skladen nabor aktivnosti, ki so namenjene doseganju opredeljenih ciljev in rezultatov ter so organizirane v ta namen.
Kvalifikacija	Formalni rezultat postopka ocenjevanja in vrednotenja, ki se pridobi, kadar pristojni organ ugotovi, da je posameznik dosegel učne izide glede na dane standarde.
Organizacija gostiteljica	Sodelujoča organizacija, ki sprejema udeležence in organizira aktivnosti v okviru projekta Erasmus+.
Šola	Institucija, ki zagotavlja splošno, poklicno ali strokovno izobraževanje na kateri koli ravni, od predšolske do višje sekundarne, vključno z vzgojo in izobraževanjem v zgodnjem otroštvu. Za preverjanje upravičenosti na področju „splošnega šolskega izobraževanja“ glej opredelitev upravičenih šol za posamezno državo na spletišču zadevne nacionalne agencije.
Učenec oziroma dijak	Oseba, ki je v učne namene vpisana v institucijo za splošno izobraževanje na kateri koli ravni od vzgoje in izobraževanja v zgodnjem otroštvu do višjega sekundarnega izobraževanja ali ki se šola zunaj institucionalnega okolja, ki jo pristojni organi štejejo za upravičeno do sodelovanja v programu na svojih ozemljih.
Organizacija pošiljateljica	Organizacija pošiljateljica pošlje enega ali več udeležencev na aktivnost projekta Erasmus+.
Mala in srednja podjetja (MSP)	Podjetja (glej opredelitev zgoraj) z manj kot 250 zaposlenimi, letnim prometom, ki ne presega 50 milijonov EUR, in/ali skupno letno bilanco stanja, ki ne presega 43 milijonov EUR.

Socialno podjetje	Podjetje ne glede na pravno obliko, ki ni uvrščeno na reguliran trg v smislu člena 4(21) Direktive 2014/65/EU in ki: (1) si prizadeva za doseganje svojega glavnega cilja izmerljivih pozitivnih socialnih učinkov v skladu s svojimi statuti ali drugimi z zakonom določenimi dokumenti o vzpostavitvi poslovanja, ne pa za ustvarjanje dobička za svoje lastnike, člane in delničarje, pri čemer podjetje: (a) zagotavlja inovativne storitve ali izdelkov, ki ustvarjajo socialni donos, in/ali (b) uporablja inovativno metodo proizvodnje izdelkov ali zagotavljanja storitev ter pri tem izpolnjuje svoj socialni cilj; (2) znova vlaga svoj dobiček najprej in predvsem v doseganje svojega glavnega cilja ter ima vnaprej določene postopke in pravila za vse okoliščine, v katerih se dobički razdelijo med delničarje in lastnike, kar zagotavlja, da tako razdeljevanje dobička ne spodkopava glavnega cilja; (3) je upravljano podjetniško, odgovorno in pregledno, predvsem z vključevanjem delavcev, strank in/ali deležnikov, na katere vplivajo njegove poslovne dejavnosti.
Osebje	Oseba, ki je poklicno ali prostovoljno vključena v izobraževanje, usposabljanje ali neformalno učenje na vseh ravneh. Vključuje profesorje, učitelje (vključno s predšolskimi učitelji), trenerje, vodstvene delavce šol, mladinske delavce, športno osebje, osebje za vzgojo in izobraževanje v zgodnjem otroštvu, neizobraževalno osebje in druge strokovne delavce, ki redno sodelujejo pri spodbujanju učenja.
Zakonita povezava	Sodelovanje med zadevnimi organizacijami temelji na formaliziranem/dokumentiranem odnosu, ki ni niti omejen na projekt, za katerega so zaprosile, niti vzpostavljen izključno za namene njegovega izvajanja. Ta povezava lahko zajema številne oblike, od močno prepletene (npr. ena „matična organizacija“ z nacionalnimi podružnicami/povezanimi subjekti z ustrezno pravno osebo ali brez nje) do ohlapnejše (npr. mreža, ki deluje na podlagi jasno opredeljenega načina članstva, ki zahteva na primer: plačilo članarine, podpis pogodbe o članstvu/sporazuma, opredelitev pravic in obveznosti obeh strank itd.).
Študijski obisk	Potovanje, na katerem udeleženec spozna in preuči drugo organizacijo ali institucijo, njene prakse in sisteme. Udeležencu omogoča učno izkušnjo na podlagi neposrednega stika ter opazovanja metod in praks gostiteljske organizacije.
Tretje države, ki niso pridružene programu	Tretje države, ki niso pridružene programu, so države, ki z Unijo nimajo sklenjenega sporazuma v skladu s členom 19 uredbe o programu Erasmus+. V skladu s členom 20 navedene uredbe lahko v ustrezno utemeljenih primerih v interesu Unije pri ukrepih iz členov 5 do 7, člena 8, točki (a) in (b), ter členov 9 do 14 uredbe o programu Erasmus+ sodelujejo tudi pravni subjekti iz tretjih držav, ki niso pridružene programu. V teh državah ni ustanovljena nobena nacionalna agencija. Seznam tretjih držav, ki niso pridružene programu in katerih pravni subjekti se lahko prijavijo na razpise v okviru programa Erasmus+, je naveden v delu A tega vodnika v poglavju „Kdo lahko sodeluje v programu Erasmus+?“. Odločitev o dodelitvi nepovratnih sredstev takim subjektom sprejme odredbodajalec za vsak posamezen primer, pri tem pa upošteva utemeljitev interesa Unije.
Praksa (delovna praksa)	Obdobje v podjetju ali organizaciji v drugi državi za pridobitev posebnih kompetenc, potrebnih na trgu dela, delovnih izkušenj in boljšega razumevanja gospodarske in družbene kulture te države.
Transnacionalen	V okviru programa Erasmus+ se pojem nanaša na vsako aktivnost, ki vključuje vsaj dve državi članici EU in tretji državi, pridruženi programu, razen če je navedeno drugače.

Prečne (mehke, življenjske) spretnosti	Vključujejo sposobnost kritičnega mišljenja, vedoželjnost in ustvarjalnost, iniciativnost, reševanje problemov in sodelovanje, sposobnost učinkovitega sporazumevanja v večkulturnem in večdisciplinarnem okolju, sposobnost prilagajanja okolju, obvladovanje stresa in negotovosti. Te veščine so del ključnih kompetenc.
Orodja Unije za preglednost in priznavanje	Instrumenti, ki pomagajo deležnikom razumeti, ceniti ter, kadar je to ustrezno, priznavati učne izide in kvalifikacije po vsej Evropski uniji.
Vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja	Postopek potrjevanja, ki ga izvaja pooblaščeni organ, da je posameznik dosegel učne izide glede na ustrezen standard; sestavljen je iz naslednjih štirih ločenih faz: 1.ugotavljanje posebnih izkušenj posameznika v pogovoru; 2.priprava dokumentacije, ki potrjuje izkušnje posameznika; 3.formalna ocena teh izkušenj in 4.potrjevanje rezultatov ocene, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo.
Kraj izvajanja	Fizična lokacija, na kateri se izvaja aktivnost.
Virtualno sodelovanje	Vse oblike sodelovanja z uporabo orodij informacijske in komunikacijske tehnologije za olajšanje in podporo vseh ustreznih ukrepov programa.
Virtualno učenje	Pridobivanje znanja, spretnosti in kompetenc z uporabo orodij informacijske in komunikacijske tehnologije, ki udeležencem omogočajo smiselno transnacionalno ali mednarodno učno izkušnjo.
Delovni paket	Sestavni del razčlenitve projektnega dela. Predstavlja skupino projektnih aktivnosti, usmerjenih v skupne posebne cilje.
Mladi	V okviru programa Erasmus+ so to posamezniki, stari od 13 do 30 let.

terciarno izobraževanje

Kreditna točka	Sklop učnih izidov posameznika, ki so bili ocenjeni in ki se lahko zbirajo za pridobitev kvalifikacije ali prenos v drug učni program ali kvalifikacijo.
Kreditna mobilnost	Omejeno obdobje študija ali prakse v tujini v okviru tekočega študija na domači instituciji, namenjeno pridobivanju kreditnih točk. Po obdobju mobilnosti se študenti vrnejo na domačo institucijo, da dokončajo študij.
Mobilnost za pridobitev diplome	Obdobje študija v tujini s ciljem pridobiti diplomo ali potrdilo v državah gostiteljicah.
Priloga k diplomi	Priloga k uradni dokumentaciji o kvalifikacijah, namenjena zagotovitvi podrobnejših informacij o študiju, ki so zbrane v dogovorjeni obliki, ki je mednarodno priznana; dokument, ki se priloži diplomi v terciarnem izobraževanjem izobraževanju ter zagotavlja standardiziran opis narave, ravni, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je končal imetnik diplome. Izdajo jo terciarne izobraževalne institucije v skladu s standardi, ki so jih odobrili Evropska komisija, Svet Evrope in Unesco. V okviru mednarodnega skupnega študijskega programa se priporoča, da se zagotovi „skupna priloga k diplomi“, ki zajema celoten program in jo potrdijo vse univerze, ki podeljujejo diplomo.
Dvojna/večkratna diploma	(Najmanj) dve ločeni potrdili o diplomi, ki se podelita študentu ob uspešnem zaključku skupnega programa. Dvojna diploma je posebna vrsta večkratne diplome. Vsako diplomo mora podpisati pristojni organ zadevne institucije in mora biti uradno priznana v državah, kjer so različne institucije, ki so diplome podelile.

ECHE (listina Erasmus za terciarno izobraževanje)	Akreditacija, ki jo podeljuje Evropska komisija ter ki terciarnim izobraževalnim institucijam iz držav članic EU in tretjih držav, pridruženih programu, omogoča upravičenost do prijave in udeležbe v aktivnostih učne mobilnosti in sodelovanja v okviru programa Erasmus+. Podelitev listine ECHE je prva faza dvostopenjskega postopka predložitve za nekatera nepovratna sredstva in ne sproži takojšnje dodelitve sredstev v okviru programa Erasmus+. Terciarne izobraževalne institucije iz tretjih držav z Zahodnega Balkana, ki niso pridružene programu, se lahko za namene razpisa za zbiranje predlogov za pobudo Evropske univerze, v okviru katere so upravičenke, prijavijo za in prejmejo listino ECHE. Listina navaja temeljna načela, ki jih mora spoštovati institucija pri organiziranju in izvajanju visokokakovostne mobilnosti in sodelovanja. Določa pogoje, ki jih bo institucija upoštevala za zagotavljanje visokokakovostnih storitev in postopkov ter zanesljivih in preglednih informacij.
ECTS (evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk)	Sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk, ki je usmerjen v študenta ter temelji na preglednosti postopkov učenja, poučevanja in ocenjevanja. Njegov cilj je olajšati načrtovanje, izvajanje in ocenjevanje študijskih programov in mobilnosti študentov s priznavanjem kvalifikacij in obdobij študija. Pomaga pri snovanju, opisovanju in izvajanju študijskih programov ter dodeljevanju kvalifikacij na terciarni ravni. Ob uporabi sistema ECTS skupaj z ogrodji kvalifikacij, ki temeljijo na izidih, so študijski programi in kvalifikacije preglednejši, priznavanje kvalifikacij pa je lažje.
terciarna izobraževalna institucija	Institucija, ki v skladu z nacionalnim pravom ali prakso omogoča pridobitev priznanih stopenj izobrazbe ali drugih priznanih kvalifikacij na terciarni ravni, ne glede na to, kako se taka institucija imenuje, ali druga primerljiva institucija na terciarni ravni, ki jo nacionalni organi štejejo za upravičeno do sodelovanja v programu na svojih ozemljih.
Skupna diploma	Enotno potrdilo o diplomi, ki se podeli študentu ob uspešnem zaključku skupnega programa. Skupno diplomo morajo skupaj podpisati pristojni organi dveh ali več sodelujočih institucij in mora biti uradno priznana v državah sodelujočih institucij.
Skupni programi	Programi (študija ali raziskovanja) v terciarnem izobraževanju, ki jih skupaj zasnujeta, izvajata in v celoti priznata dve ali več terciarnih izobraževalnih institucij. Skupni programi se lahko izvajajo na kateri koli terciarni stopnji, tj. dodiplomski, magistrski ali doktorski, ali celo kot kratek program. Skupni programi so lahko nacionalni (tj. ko so vse vključene univerze iz iste države) ali transnacionalni/mednarodni (tj. ko so vključene terciarne izobraževalne institucije iz vsaj dveh različnih držav).
Enoviti študijski programi	Celostni/dolgi programi, ki omogočajo pridobitev diplome prve ali druge stopnje in za katere je v nekaterih državah še vedno bolj značilno trajanje v letih kot kreditne točke. V večini teh držav se programi, ki ne spadajo v prvo bolonjsko stopnjo, izvajajo na področjih medicine, zobozdravstva, veterine, zdravstvene nege in babištva, vanje pa je večinoma vključenih 1–8 % študentov. Za celostne programe, ki omogočajo pridobitev reguliranih poklicev, je značilno, da imajo 300–360 kreditnih točk ECTS / trajajo od pet do šest let, odvisno od zadevnega reguliranega poklica.
Tretja stopnja	Tretja stopnja ogrodja kvalifikacij za evropski visokošolski prostor, o katerem so se dogovorili ministri, pristojni za terciarno izobraževanje, na seji maja 2005 v Bergnu v okviru bolonjskega procesa. Deskriptor tretje stopnje ogrodja kvalifikacij EHEA ustreza učnim izidom ravni 8 EOK.

Poklicno izobraževanje in usposabljanje[547]

Vajeništvo (vajenec)[548]	Brez poseganja v nacionalno terminologijo vajeništvo pomeni formalno poklicno izobraževanje in usposabljanje: a) ki združuje učenje v izobraževalnih institucijah ali institucijah za usposabljanje z veliko učenja na delovnem mestu v podjetjih in drugih delovnih okoljih; b) na podlagi katerih se pridobijo nacionalno priznane kvalifikacije; c) ki temeljijo na sporazumu, v katerem so določene pravice in obveznosti vajenca, delodajalca in po potrebi institucije za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter d) zajema plačilo ali drugo nadomestilo vajencu za komponento, ki temelji na delu.
EQAVET (evropski referenčni okvir za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja)	Referenčno orodje za oblikovalce politik, ki temelji na ciklu zagotavljanja kakovosti v štirih fazah ter vključuje postavljanje ciljev in načrtovanje, izvajanje, ocenjevanje in pregled. Spoštuje avtonomijo nacionalnih vlad in je prostovoljen sistem, ki ga lahko uporabljajo javni in drugi organi, ki so vključeni v zagotavljanje kakovosti.
Tekmovanja v spretnostih v okviru PIU	Mednarodni sektorski dogodki, na katerih je tekmovalni prikaz spretnosti učečih se v PIU osrednjega pomena za promocijo, priznavanje in izmenjavo izkušenj, strokovnega znanja in tehnoloških inovacij v PIU. Dogodki so rezultat tesnega sodelovanja med podjetji, ponudniki PIU, gospodarskimi zbornicami in drugimi zadevnimi deležniki, ki si prizadevajo povečati privlačnost in odličnost PIU, oblikovati globalne standarde usposabljanja in sisteme primerjalne analize ter s sodelovanjem in raziskavami vplivati na industrijo, vlado in izobraževalce. Namen tekmovanj v spretnostih je krepiti prepoznavnost in ugled usposobljenih oseb ter pokazati, kako pomembne so spretnosti pri doseganju gospodarske rasti in osebnega uspeha. Namenjena so spodbujanju mladih, da s tekmovanji in napredovanjem razvijejo strast do znanj in spretnosti ter si prizadevajo za odličnost.
Poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU)	Izobraževanje in usposabljanje, katerih namen je mladim in odraslim zagotoviti znanje, spretnosti in kompetence, potrebne za določene poklice ali širše na trgu dela. Lahko se zagotovi v formalnih in neformalnih okoljih na vseh ravneh evropskega ogrodja kvalifikacij (EOK), vključno s terciarno ravnjo, če je ustrezno. Za namen programa Erasmus+ so projekti, usmerjeni v začetno ali nadaljnje poklicno izobraževanje in usposabljanje, upravičeni v okviru ukrepov PIU.
Učeči se v poklicnem izobraževanju in usposabljanju	Oseba, ki je vpisana v program začetnega ali nadaljevalnega poklicnega izobraževanja in usposabljanja, ali oseba, ki je pred kratkim diplomirala ali pridobila kvalifikacijo iz takega programa.
Učenje na delovnem mestu	Pridobivanje znanja in spretnosti z izvajanjem nalog v poklicnem okolju, bodisi na delovnem mestu (kot je izmenično usposabljanje) bodisi v instituciji za poklicno izobraževanje in usposabljanje, ter s poglobljenim proučevanjem teh nalog.

[547] Za terminologijo na področju PIU uporabljajte uradno publikacijo centra Cedefop na spletnem naslovu: https://www.cedefop.europa.eu/files/4117_en.pdf.

[548] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32018H0502%2801%29

Izobraževanje odraslih

Izobraževanje odraslih	Vse oblike nepoklicnega izobraževanja odraslih, tj. formalnega, neformalnega ali priložnostnega (za nadaljnje poklicno usposabljanje glej „PIU“).
Učeči se odrasli	Katera koli odrasla oseba, ki je dokončala začetno izobraževanje ali usposabljanje ali ni več vključena vanj in se znova vključi v katero od oblik nadaljnjega nepoklicnega učenja (formalno, neformalno ali priložnostno).

Mladi

Inštruktor	Oseba, ki ni član skupine in ki podpira mlade pri pripravi, izvajanju in ocenjevanju njihovega projekta.
Ustvarjanje skupnosti	Ustvarjanje ali krepitev skupnosti med posamezniki, ki imajo enake potrebe ali interese ali imajo skupne izkušnje, ki so njihove skupne točke. Skupnost, nastala v postopku ustvarjanja skupnosti, je živa skupina članov, ki si izmenjujejo prakse in ideje za nadaljnji razvoj v korist skupnosti same.
Mehanizmi dialoga	Dialog z mladimi, mladinskimi organizacijami in odločevalci, ki je forum za stalno skupno razmišljanje o prednostnih nalogah, izvajanje in nadaljnje spremljanje evropskega sodelovanja na področju mladine.
Digitalno mladinsko delo	Proaktivna uporaba ali obravnavanje digitalnih medijev in tehnologije v mladinskem delu. Digitalni mediji in tehnologija so lahko orodje, aktivnost ali vsebina v okviru mladinskega dela. Digitalno mladinsko delo ni metoda mladinskega dela, mogoče ga je vključiti v katero koli okolje mladinskega dela in ima enake cilje kot mladinsko delo na splošno.
Olajševalec	Oseba, ki pomaga skupini (mladih) ljudi, da bolje sodelujejo, razumejo svoje skupne cilje in načrtujejo, kako doseči te cilje, v okviru aktivnosti Erasmus+.
Vodja skupine	Pri projektih mobilnosti mladih odrasla oseba, stara vsaj 18 let, ki spremlja mlade, ki sodelujejo pri mladinski izmenjavi, da bi zagotovila njihovo učinkovito učenje (Youthpass), zaščito in varnost.

Neformalna skupina mladih	Skupina vsaj štirih mladih (v starosti 13–30 let), ki ni pravna oseba v skladu z veljavno nacionalno zakonodajo, če lahko njen predstavnik zakonito prevzame pravne obveznosti v njenem imenu. V primeru skupine, v kateri so mladoletniki, eden od članov skupine, ki je star najmanj 18 let, prevzame vlogo predstavnika in odgovornost v imenu skupine. Skupino je treba registrirati in potrditi v sistemu za registracijo organizacij (ORS)[549]. Za namene registracije je treba ustanovitev skupine dokazati z registracijskim obrazcem, ki ga podpišejo člani skupine. Podpise na obrazcu za registracijo bo morda treba uradno overiti, če to zahteva organ, ki dodeli sredstva, da se zagotovi pravna varnost. Tudi obstoječe skupine, ki so že registrirane v sistemu za registracijo organizacij, morajo v svoj profil v sistemu za registracijo organizacij naložiti podpisan obrazec za registracijo, da se lahko prijavijo kot neformalna skupina mladih za ukrepe v okviru razpisa za leto 2026 in naprej. Obrazec je mogoče prenesti iz sistema za registracijo organizacij (ORS) kot „Neformalna skupina mladih – obrazec za registracijo“. Te neformalne skupine mladih so lahko prijaviteljice in partnerke v nekaterih ukrepih programa Erasmus+. Zaradi poenostavitve so v tem vodniku izenačene s pravnimi osebami (organizacijami, institucijami itd.) in se uvrščajo med sodelujoče organizacije v programu Erasmus+ za ukrepe v okviru ključnega ukrepa 1, v katerih lahko sodelujejo.
Potujoča aktivnost	Aktivnost, ki poteka v več kot eni državi. Potujoče aktivnosti pomenijo sočasno gibanje vseh udeležencev.
Lokalni udeleženec aktivnosti na področju mladine	Udeleženec aktivnosti učne mobilnosti, ki do kraja izvajanja aktivnosti potujejo manj kot 10 km. Taki udeleženci niso upravičeni do podpore za potne stroške, vendar so lahko, odvisno od ukrepa, upravičeni do individualne podpore, organizacijske podpore in/ali podpore za vključevanje.
Pametno mladinsko delo	Inovativni razvoj mladinskega dela, ki zajema digitalne prakse mladinskega dela ter vključuje raziskovalno, kvalitativno in politično komponento.
Mladinska aktivnost	Zunajšolska aktivnost (kot je mladinska izmenjava, prostovoljstvo ali mladinsko usposabljanje), ki jo izvaja mlada oseba posamično ali v skupini, zlasti v okviru mladinskih organizacij, in za katero je značilen neformalen učni pristop.
Mladinski delavec	Poklicni delavec ali prostovoljec, ki sodeluje v neformalnem učenju in zagotavlja podporo mladim pri njihovem osebnem, družbeno-izobraževalnem in poklicnem razvoju.
Youthpass	Evropsko orodje za izboljšanje priznavanja učnih izidov mladih in mladinskih delavcev, ki jih pridobijo med udeležbo v projektih, podprtih v okviru program Erasmus+. Youthpass zajema: • potrdila, ki jih lahko pridobijo udeleženci v več ukrepih programa in • opredeljen proces, ki podpira mlade, mladinske delavce in mladinske organizacije pri razmisleku o učnih izidih v okviru projekta Erasmus+ na področju mladine in neformalnega učenja. Youthpass je tudi del širše strategije Evropske komisije, katere cilj je krepitev priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja ter mladinskega dela v Evropi in po svetu.

Šport

[549] https://webgate.ec.europa.eu/erasmus-esc.

Množični šport	Fizične prostočasne aktivnosti, ki jih ljudje vseh starosti redno izvajajo na nepoklicni ravni za zdravstvene, izobraževalne ali socialne namene.
Športno osebje	Oseba, ki bodisi za plačilo bodisi prostovoljno sodeluje pri poučevanju, treningu in upravljanju športnih ekip ali posameznih športnikov.